A.C. Joshi Library
P.U. Chandigarh

MSS No. 117 Subject Language

Name of MSS Krishānā Sāhitāyā Sindhu ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਤ ਸਿੰਧੁ

Author Anir Das

Period Folios 246

Script Gurmukhi Source B. Gulab Singh

Missing Folios - -

Panjabi
4-PG
K92
117-Ms.

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸ੍ਰੀਗਣੇ
ਸਾਯਨਮਃ ॥ ਸ੍ਰੀਗੁਰਚਰਨਕਮਲਭ੍ਯੋ
ਨਮਃ ॥ ਸ੍ਰੀਜੁਗਲਕਿਸੋਰਾਯਨਮਃ ॥

ਸ੍ਰੀਬ੍ਰਿੰਦਾਬਿਪੁਨਾਯਨਮਃ ॥ ਸ੍ਰੀਭਗਵਤਭਕਤਪੂਜ੍ਯਾਯਨਮਃ
॥ ਅਥਸ੍ਰੀਬ੍ਰਿਜਜਾਹਿੰਤਸ੍ਰੀਪੁਲਿੰਖ੍ਯਤੇ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਆਨੰਦ
ਕਰਤਸਵਾਰਰਸਬਰਸਾਇਅਨਿਤਗਾਤਿ ਜੈਸੈਸਦਾਤਿਹਾਰਿਚਪ
ਲਾਪਨਚਾਤਿਕਸੁਖਦਾ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ॥ ਅੰਬੁਕੁੰਜਕਲਿਤਕਲੀਨਿਮ
ਪੁਕਰੌਦਲੀਖਲਖਿਬਿਮਲਬਿਤਾਨਲਤਿਕਾਨਿਕੋ ॥ ਮਿਲਤਹਿ
ਕੀਰਤਿਸੁਤਾਸੌਂਸਨੁਪਾਕੌਤਾਤਕੋਰਿਛੋਰਿਕਰਤਕਟਾਛਬਰਬਾਨਕੋ ॥ ਅ
ਨੁਰਾਅਮੀਰਭੀਰਭਾਮਿਨੀਭੁਜਾਨਿਭਰਿਠਾਢੀਲੇਤਿਸਰਸਸਵਾਦਅਧ
ਰੰਨਕੋ ॥ ਅਬਿਰਤੈਂਨਿਕਸਿਸੁਅੰਬਰਕੌਂਮਾਲਜਨੁਮੇਲਤਿਤੜਿਤਗਰ
ਸਜਾਮਰਸਦਾਨਕੋ ॥ ੨ ॥ ਛਪੈ ॥ ॥ ਛਿਹੁਰਿਤੁਭੂਰਤਰੁਨਿਗਹਿਤਨਵਲ

ਤਾਬਿਰਾਜੀ।ਕੋਕਿਲਕੀਰਅਪੂਰਸੋਂਦਭੁਰਿਨਿਰਤਤਰਾਜੀ।ਰਤਨਸਾਟਿ
ਤਸਬਭੂਮਿਭਾਨੁਜਾਪੂਰਭੂਰਿਬਗ।ਸੁਖਦਗੋਪਿਗਨਸਹਿਤਨੰਦਨੰਦਨ
ਕਰੁਨਾਕਰਿ।ਜੋਅਤਿਅਨਾਦਿਬ੍ਰਹਮਾਦਿਤੇਂਪਰੇਧ੍ਯਾਨਜੋਗਿਨਿਪਰੋ।
ਸੋਅਬਲੌਬੈਸੀਰਰੈਸ੍ਰੀਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨਬੰਦਨਕਰੋਂ।੩।ਦੋਹਰਾ।ਹੈਜਿ
ਨਕੇਜਤਸੰਗਤੈਸ੍ਰੀਗਿਰਿਧਰਅਨੁਰਾਗ।ਹੈਅਸਸੰਤਸਮਾਜਬਿਨਮ
ਸਕਾਰਪਰਾਲਾਗਿ।੪।ਬਿਨਨਿਜਕ੍ਰਿਪਾਕਟਾਛਤੈਂਦੇਤਨਜਿਹਿਬ੍ਰਿ
ਜਚੰਦ।ਅਤਿਦੁਰਲਭਤਿਹੁਲੋਕਮੈਨਮੋਭਕਤਸੁਖਕੰਦ।੫।ਸਿਕਰ
ਛੰਦ।ਜੀਕ੍ਰਿਸ੍ਨਸਾਹਿਤਸਿੰਧੁਕੌਅਬਕਰਤਦਾਸਅਮੀਰ।ਤੁਮਰੀਸੁ
ਕ੍ਰਿਪਾਕਟਾਛਤੈਂਅਹਿਹੋਇਗੋਬਲਬੀਰ।ਜੇਹੈਨਿਪੁਨਸੇਧਾਸੁਬ੍ਰਿਦਤ

ਨਸੁਕਵਿਹੇਤੁਬਨਾਇਓ।ਜੇਤੇਪਦਾਰਥਕਾਬ੍ਯਕੇਆਮੇਕਹੌਂਪ੍ਰਗਟਾਇ।੬
।ਦੋਹਰਾ। ।ਅਨਿਕਤਰੰਗਨਿਕੌਂਲਿਯੇਂਜਾਮੇਰਸਨਿਬਿਲਾਸ।ਲਹੈਰਯਾ
ਨਯਾਸਿਧੁਤੇਕਾਬ੍ਯਪਦਾਰਥਰਾਸ।੭।ਪ੍ਰਸਨ।ਕਾਬ੍ਯਕੇਪਦਾਰਥਨਿ
ਕੌਂਜਥਾਰਥਗ੍ਯਾਨਕਿਸਹੇਤੁਕਰਿਹੋਤਹੈ।ਔਕਾਬ੍ਯਪਦਾਰਥਕਹਾ।ਉ
ਤਰ। ।ਕਾਬ੍ਯਪਦਾਰਥਜਥਾਰਥਗ੍ਯਾਨਮੈਂਤੀਨਹੇਤੁਹੈਂਸੋਕਹਤਹੈਂ।ਉਦੇ
ਸ੧ਲਛਨ੨ਪਰੀਛ੍ਯਾ੩।ਉਦੇਸਲੱਛਨ।ਨਾਮਮਾਤ੍ਰਤੇਜਹਿਕਰੈਕ
ਥਨਪਦਾਰਥਕੋਇ।ਸੋਉਂਦੇਸਬਖਾਨਿਯੇਕਹਿਤਸਿਯਾਨੇਲੋਇ।੮।
ਜਹਾਂਨਾਮਮਾਤ੍ਰਤੇਪਦਾਰਥਕੋਕਥਨਹੋਇਸੋਉਦੇਸ।ਪ੍ਰਸਨ।ਨਾਮਤੈਤੌਪ
ਦਾਰਥਕੋਕਥਨਲੱਛਨਮੈਂਭੀਹੈ।ਉੱਤਰ।ਮਾਤ੍ਰਪਦਤੇਕੇਵਲਪਦਾਰਥ

ਕੇਨਾਅਹੀਕੋਸੋਕਥਨਹੈਜੋਉਦੇਸ॥ਲਛਨਮੈਨਾਮਮਾਤ੍ਰਨਹੀਹੋਤਹੈਔ
ਰਭੀਹੋਤਹੈ॥ ਉਦੇਸਅਥਾ॥ਭਾਵਰਸਗੁਨਦੋਖਾਦਿ॥ ਅਥਲੱਛ
ਨਕੋਲ: ਦੋ: ॥ਲੱਛਧਰਮਕਹਿਔਜਹਾਂਦੂਖਨਤੀਨਬਚਾਇ॥
ਲੱਛਨਤਾਂਕੌਕਹਤਹੈਸਬਕਵਿਕੋਸਮੁਦਾਇ॥੯॥ਜਾਮੈਲੱਛਕੋਧਰਮ
ਕਹਿਔਜੋਧਰਮਲੱਛਮੈਹੋਤਹੈਔਤੀਨਦੋਖਤੇਬਚਾਇਕਰਿਕਹੈਸੋਲੱ
ਛਨ॥ ਤੀਨਦੋਖਨਾਮ॥ ਅਤਿਬ੍ਯਾਪਤਿ੧॥ਅਬ੍ਯਾਪਤਿ੨॥ਅਸੰਭ
ਵ੩॥ ਅਤਿਬ੍ਯਾਪਤਿਲ੦॥ ॥ਜਹਾਂਅਲੱਛਮੈਲੱਛਨਕੋਗਮਨਹੋਇ
ਸੋਅਤਿਬ੍ਯਾਪਤਿ॥ਯਥਾ॥ਸ੍ਰਿਗਵਤੀਗੋਵੂ॥ਇਹਾਅਹਿਖ੍ਯਾਦਿਮੈ
ਅਤਿਬ੍ਯਾਪਤਿ॥ ਅਬ੍ਯਾਪਤਿਲ੦॥ ਦੋ: ॥ਜੋਲੱਛਨਨਿਜਲੱਛ

ਮੋਨਿਭੈਨਪੂਰਨੀਮੱਤਾ।ਏੈਨ੍ਯੂਨਤਾਸਰੂਪੀਮੇਅੱਬ੍ਯਾਪਤਿਕਹਿਨਿੱਤਾ।
।੧੦।ਯਥਾ। ਕਪਲਲਈਗੌਵੀ।ਇਹਾਜੋਕਪਲਾਹੋਇਸੋਗਊਸ੍ਵੇਤਾ
ਦੀਮੈਂਲੱਛਨਨਾਨਿਭਓਯਾਂਤੇਅਬ੍ਯਾਪਾਤੋ।ਅਸੰਭਵਲ੦।ਜਹਾਂ
ਜੈਂਲੱਛਨਮੇਂਕਹਿਯੇਜੋਲੱਛ ਸੰਭਵੈਨਹੀਸੋਅਸੰਭਵ।ਯਥਾ।
।ਸੀਤਲਬੈਂਨ੍ਹੀ।ਇਹਾਬੈਨ੍ਹੀਸੀਤਲਕਬੈਹੋਤਹੀਨਹੀ।ਇਨਦੋਖਤੇ
ਰਹਤਹੋਇਸੋਲੱਛਨਜਾਨਨੌ।ਯਥਾ।ਸ੍ਯਾਮਬਰਨਬੈਸੀਧਰਣੀ
ਸਾਜ੍ਹਿਸ੍ਯਾ।ਇਤਲੱਛਨ।ਅਥਪ੍ਰੀਛ੍ਯਾਲ੦।ਦੋ੦।ਜਹਾਂਸੁਲੱ
ਛਨਲੱਛਕੀਕੀਜੈਭਲੈਪਰੀਛ੍ਯਾ।ਤਾਹਿਪਰੀਛ੍ਯਾਕਹਤਹੈਂਪ੍ਰਸ੍ਨੋਤਰਿ
ਕਰਿਈਛ੍ਯਾ।੧੧।ਜਹਾਂਲੱਛਨਲੱਛਕੀਪ੍ਰਸ੍ਨੋਤਰਕਰਿਪਰੀਛ੍ਯਾ—

ਪਰੀਛ੍ਯਾ ।ਇਨਸਬਕਰਿਪਦਾਰਥਗ੍ਯਾਨਹੋਤਹੈ ।ਅਥਆਗੇ
ਸਬਕਾਬ੍ਯਪਦਾਰਥਕਹਤਹੈਂ।ਦੋਹਾ ।।ਮੰਮਟਾਦਿਪ੍ਰਾਚੀਨਜੇਭੁਏ
ਰਿਖਨਿਸਮੁਦਾਇ।ਤਿਨਮਤਿਕੇਅਨੁਸਾਰਅਬਬਰਨਨਕਰੌਂਬ
ਨਾਇ।।੧੨।।ਉਦਾਹਰਨਯਾਂਮੇਧਰੇਕਛੁਪ੍ਰਾਚੀਨਨਵੀਨ।ਸਬਰੀ
ਬਨਪ੍ਰਮਾਨਤੈਂਹੋਤਪ੍ਰਮਾਨਪ੍ਰਬੀਨ।।੧੩।।ਅਥਕਾਬ੍ਯਕੇਪ੍ਰਯੋਜਨ
ਕਥਤੇ।ਦੋਹਾ।।ਕੀਰਤਿਧਨਨ੍ਰਿਪਸੋਂਗਹੁਨਦੇਤਦੁਰਗਤਿਹਰਿਲੇਤ
।ਤਿਯਜ੍ਯੋਂਸਤਉਪਦੇਸਕਰਿਕਰਤਕਾਬ੍ਯਹਰਿਹੇਤ।।੧੪।।ਨਨੁ।
ਤਿਯਜ੍ਯੋਂਸਤਉਪਦੇਸਕਹਾ।ਉਤੱਰ।।ਸਰਬਬੇਦਸਾਸਤ੍ਰਾਦਿਮੇ
ਤੀਨਰੀਤਬਾਕ੍ਯਹੋਤਹੈਂ।ਰਾਜਾਸੰਮਤਿ੧ ।ਮਿਤ੍ਰਸੰਮਤਿ ੨ ।ਕਾਂਤਾਸੰ

ਮਤਿ ੩ ।ਰਾਜਾਸੰਮਤਿਅਥਾਬੇਦਬਾਕਅਤਿਡਿਸੈਸੁਗਾਤਸਮੁਝਾਵਤ
ਹੈਂ।ਮਿਤ੍ਰਸੰਮਤਿਯਥਾਪੌਰਾਨਬਾਕਅਸਰਲਰੀਤਿਹਿਤਕਰਿਸਮੁਝਾ
ਵਤਹੈਂ।ਕਾਂਤਾਸੰਮਤਿਯਥਾਕਾਬ੍ਯਅਰਥਰਚਨਾਅਨੇਕਕਟਾਛਉਕਤਿਜੁ
ਕਤਿਰਸਭਾਵਾਦਿਕਰਿਸਮੁਝਾਵਤਹੈਂ।ਸ੍ਰੀਭਗਵਾਨਚਰਨਲਗਾ
ਇਦੇਤਿਹੈ।ਸਨਨਾ।ਲੋਕਪ੍ਰਸਿੱਧਕਾਬ੍ਯਪਾਠਕਮੈਚੰਚਲਤਾਆਰੋ
ਪਕਰੈਹੈ।ਤੁਮਕੈਸੇਕਹੌਹੌ।ਭਗਵਤਚਰਨਲਗਾਇਦੇਤਹੈ।ਉਤੰਰ।
ਜੋਭਗਵਤਜਸਰਹਤਕਾਬ੍ਯਹੈ।ਤਾਕੇਪਾਠਕਮੈਂਔਕਰਤਾਮੈਚੰਚਲ
ਤਾਆਰੋਪਕਰੌ।ਸਨਨਾ।[illegible]
[illegible]ਉਤੰਰ।[illegible]

ਭਗਾਦਤਜੰਥੀਪੀ

[illegible]।ਉਪਾਸਨਾਦ੍ਵਾਰੇਔਰਿਭੀਰਿਦੈਤੈਕਾਬ੍ਯਕੀਉਪਾਸ
ਨਾਕਰਤਹੈਂ।ਜੈਸੇਸ੍ਰੀਰਾਮਾਯਨਕੀਔਗੀਤਗੋਬਿੰਦਾਦਿਕੀਐਸੇ
ਕਾਬ੍ਯਪ੍ਰਯੋਜਨਜਾਨਿਯੇ॥ ।।ਅਥਕਾਬ੍ਯਕਾਰਨਕਥਨੰ।।ਦੋਹਾ
ਸਕਤਿਨਿਪੁਨਤਾਲੋਕਮਤਬ੍ਯੁਤਪਤੀਅੰਭ੍ਯਾਸਾ।ਪ੍ਰਤਿਭਾਇਨਤੇਹੋ
ਤਹੈਕਾਬ੍ਯਸੁਜਗਤਪ੍ਰਕਾਸਾ।੧੫।।ਪੂਰਾਪੁਨਿਕੈਬਾਉਪਾਸਨਾ
ਸਕਤਿ।ਪਦਪਦਾਰਥਕੇਜਾਨਨੇਨਿਪੁਨਤਾ।ਜਗਤਬਿਵਹਾਰ
ਜਾਨਨੇਲੋਕਮਤਿ।ਸਗਲਸਾਸਤ੍ਰਜਾਨਬ੍ਯੁਤਪਤਿ।ਕਵਿਨਿ
ਢਿਗਰਹਿਅੰਭ੍ਯਾਸਕਰਨੇਸੋਅੰਭ੍ਯਾਸ।ਨਵੀਨਰਚਨਾਅਨੁਕੂ
ਲਪਦਉਕਤਿਜੁਕਤਿਨਵੀਨਕੋਲ੍ਯਾਇਬੋਪ੍ਰਤਿਭਾ।ਇਨਹੇਤੁਨਿ

ਕਰਿਕਾਬ੍ਯਅਉਪਜੈਹੈ।ਨਨੁ।ਇਨਮੈਂਏਕਕੈ ਹੇਤੁਕਰਿਕਾਬ੍ਯਅਉਪ ੬
ਜਤਹੈਕਿੰਬਾਸਬਹੇਤੁਨਿਕਰਿਉਪਜਤਹੈ।ਜੌਕਹੌਏਕਕੈ ਹੇਤੁਕ ੨
ਰਿਉਪਜਤਹੈਤੌਜਹਾਂਸਕਤਿਕਰਿਕਿੰਬਾਨਿਪੁਨਤਾਕਰਿਕਿੰਬਾਲੋ
ਕਮਤਿਕਰਿਉਪਜੀਜੌਕਾਬ੍ਯਸੋਗ੍ਯਾਨੀਨਔਸਦੋਖਔਢੀਲੀ
ਢਾਲੀਹੋਇਗੀ।ਕਾਹੇਤੇਸਕਤਦ੍ਵਾਰੇਕੈਸਾਸ੍ਤ੍ਰਗ੍ਯਾਨਨਹੀਯਾਤੇ
ਗ੍ਯਾਨੀਨ।ਨਿਪੁਨਤਾਦ੍ਵਾਰੇਕੈਅੰਭ੍ਯਾਸਾਦਿਨਹੀਯਾਤੇਸਦੋਖਾਲੋ
ਕਮਤਿਦ੍ਵਾਰੇਕੈਕੇਵਲਲੋਕਪਦਾਰਥਗ੍ਯਾਨਯਾਤੇਸਿਥਲਰਚ
ਨਾਹੋਇਗੀ।ਜੌਕਹੌਸਬਹੇਤੁਨਿਕਰਿਕਾਬ੍ਯਅਉਪਜਤਹੈਤੌਸਬਹੇ
ਤੁਕਾਹੂਮੈਨਹੀਪਾਈਯਤੁਹੈ।ਸਕਤਿਹੈਨਿਪੁਨਤਾਨਹੀ।ਨਿਪੁਨਤ ੦

ਹੈਬ੍ਯੁਤਪਤੀਨਹੀ।ਬ੍ਯੁਤਪਤੀਹੈਅੰਭ੍ਯਾਸਾਦਿਨਹੀ।ਉਤੰਰੁ
ਇਕਇਕਹੇਤੁਕਰਿਭੀਕਾਬ੍ਯਹੋਤਹੈ।ਔਸਬਹੇਤੁਕਰਿਭੀਹੋਤਹੈ।ਜਾਂਮੈ
ਸਕਤਿਭਈਸੋਹੈਪੁਨਿਅਭੂਪਤਾਂਕੇਪ੍ਰਭਾਵਕਰਿਨਾਗਰਸੂੰਦਰਹੀਰਚ
ਨਾਆਵੈਗੀਜੈਸੇਪੁਨਿਸਨਨਕੋਅਲਨਬਾਤਨਹੀਭਾਵੈਹੈ।ਤੈਸੇਸ
ਕਤਿਵਾਰੇਕੋਭੀਰਚਨਾਅਲਨਭਾਵਕੈਸੇਭਾਵੈਗੋ।ਔਜਹਾਂਨਿਪੁ
ਨਤਾਕਰਿਕਾਬ੍ਯਉਪਜੈਗੀਤਹਾਂਜਦੋਖਕਾਹੇਕਉਹੋਇਗੀਜੇਤੇਗੁ
ਨਸਬਨਿਪੁਨਤਾਆਸ੍ਰੇਹੈਂ।ਐਸੇਹੀਔਰਜਾਂਨਨੇ।ਔਜਹਾਂਈਸ੍ਵ
ਰਾਂਸਰਬਸਕਤਿਭਏਤਾਂਸਬਗੁਨਹੋਤਹੀਹੈਂ।ਜਨੁਜੋਗਵਾਰ
ਔਤ੍ਰੀਆਦਿਪਹੇਲਕਾਗੀਤਾਦਿਬਨਾਵਤਹੈਂਤੁਮਰੇਅਤਿਕਰਿਤਿ

ਨਕੀਰਚਨਾਕੌਨਹੇਤੁਕਰਿਭਈ।ਇਨਹੇਤੁਨਿਕਰਿਭਈਕਿੰਬਾਕੋਊ
ਔਰਹੇਤੁਕਰਿਭਈ।ਜੌਕਹੌਇਨਹੇਤੁਨਿਕਰਿਭਈਤੌਸੁਕਾਵਿਨਿਕੀ
ਔਸ੍ਤ੍ਰੀਆਦਿਕੀਰਚਨਾਮੈਭੇਦਕਹਾ।ਜੌਕਹੌਔਰਹੇਤੁਹੈਤੌਇਨ
ਤੇਇਤਰਔਰਕਹਾਹੋਇਗੋ। ਉੱਤਰ। ਸ੍ਤ੍ਰੀਆਦਿਕੀਰਚਨਾਅੰਧ
ਪਰੰਪਰਾਨ੍ਯਾਯਹੋਤਹੈ।ਦੇਖਾਦੇਖੀਮਿਲਬਾਤੈਂਪੜ੍ਹੈਸੋਤ੍ਰਐਕ
ਰੈਹੈਂਤਿਕਛੂਕਾਮਕੀਨਹੀਹੋਤਾ।ਜੈਸੇਕਾਹੂਕੋਰਾਗ।ਬੇਹੀਰੋਟੀਅੰਬ
ਅਚਾਰੀ(ਚੀਰੇਵਾਰੇਨੇਬਰਛੀਮਾਰੀਸਈਯੋਮੋਕੋਂਬੀਲਾਂ।ਇਤਿਆ
ਦਿ।ਕਹਾਂਬੇਹੀਰੋਟੀਔਅੰਬਅਚਾਰੀਕਹਾਂਚੀਰੇਵਾਰੇਨੇਬਰਛੀਮ ੦
ਰੀਔਬੀਲਾ।ਐਸੇਸਬਜਾਨਨੇ॥ਅਥਕਾਬ੍ਯਲੱਛਨਾਦੋਸ਼॥੮

ਗਿਰਾਸੁਹ੍ਰਿਦਮੁਖਤੈਂਕਢੈਲੈਪਦਅਰਥਬਚਿੱਤ੍ਰ॥ਛੰਦਭਾਵਭੂਖਨਸ
ਰਸਕਹਤਕਾਬ੍ਯਸੋਮਿੱਤ੍ਰ॥੧੬॥ਜੋਬਾਨੀਬਚਿੱਤ੍ਰਪਦਾਰਥਨਿ
ਕੌਲਿਯੇਸੁਹ੍ਰਿਦਜੇਸੁਕਵਿਹੈਂਤਿਨਕੈਮੁਖਤੈਂਨਿਕਸੈਔਛੰਦਭ
ਵਭੂਖਨਰਸਇਨਕੇਸੰਜੁਕਤਿਹੋਇਸੋਕਾਬ੍ਯ॥ਸੰਕਾ॥ਇਤੋਲੱ
ਛਨਕਾਬ੍ਯਕੋਕਾਹੇਕੌਂਬਾਂਧ੍ਯੋ॥ਇਤਨੋਈਕਹਣੋਥੋਜੋਗਿਰਾਸੋਕ
ਬ੍ਯ॥ਉੱਤਰ॥ਬਾਨੀਤੌਸਾਧਾਰਨਬੋਲਬੇਕੌਨਾਮਹੈਤਾਕੋਕਾਬ੍ਯ
ਹ੍ਵੈਕੈਸੇਬਨੈ॥ਸੰਕਾ॥ਜੋਰਸਮੈਸਬਦਾਰਥਹ੍ਵੈਕਾਬ੍ਯਤਾਂਹਿਕੌਜਾ
ਨਿਐਸੇਕਹਣੋਥੋ॥ਉੱਤਰ॥ਜੋਰਸਆਤਮਕਕਾਬ੍ਯਕਹਿਯੇਤੌਜ
ਹਾਂਅਲੰਕਾਰਹੀਕੀਪ੍ਰਧਾਨਤਾਹੋਤਹੈਅਨ੍ਯੋਕਤਿਆਦਿਮੈਤਹਾਂ

ਕਾਬ੍ਯਅਵ੍ਰਨਚਹਿਯੈ॥ ਯਥਾ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਅਰੇਹੰਸਯਾਨਗਰਮੈਂਜੈ
ਯੋਆਪਸੰਭਾਰਿ॥ ਕਾਗਨਿਸੋਂਜਿਨਪ੍ਰੀਤਿਕਰਿਕੋਕਿਲਦਈਬਿ
ਡਾਰਿ॥ ਯਨਨ੍ਰਾ॥ ਬਚਨਜੋਕਵਿਬਚਨਕੀਕਾਬ੍ਯਤਾਹਿਨਿਰਧਾਰ॥
ਨੀਰਸਹੂੰਪੁਨਿਹੋਤਹੈਕਾਬ੍ਯਸੁਕਵਿਨਿਬਿਚਾਰਿ॥ ਐਸੇਲੱਛਨਕ
ਰਨੇਥੋ॥ ਉੱਤਰ॥ ਜੌਕਵਿਬਚਨਕੀਰਚਨਾਕਾਬ੍ਯਭਈਤੌਕਵਿ
ਨਿਸੁਬਾਲਾਦਿਕੋਰਚਨਾਸੋਬਚਨਕਹਤਹੈਂ ਭੋਜਨਾਦਿਹਿਤਸੋਊਕਿ
ਬ੍ਯਹੋਇ॥ ਜਾਤੇਕਵਿਬਚਨਹੈਂ॥ ਔਜਹਾਂਦੋਖਸਹਿਤਨੀਰਸਸਬ੍
ਦਾਰਥਹੈਸੋਊਕਾਬ੍ਯਹੋਇ॥ ਔਜਹਾਂਗ੍ਰਾਮੀਨਜਨਰਚਨਾਕਰੈਂਹੈਂ
ਅਪਨੇਮਨਮੈਂਦੇਭੀਕਵਿਕਹਾਵੈਂਸੋਕਾਬ੍ਯਹੋਇ॥ ਤਾਤੇਯਹਿਲੱਛਨ

ਹੂਠੀਕਨਹੀ।ਸਨੁ।ਤ੍ਰਿਮਕਾਬ੍ਯਕੇਲਛੰਨਮੇਂਗਿਰਾਸੁਹ੍ਰਿਦਮੁਖ
ਤੈਂਕਢੈਇਤਿਆਦਿਬਹੁਤਾਬਿਸੇਸਨਕੌਦੀਨੋ।ਉਤੱਰ।ਸੁਹ੍ਰਿਦਪ
ਦਗ੍ਯਾਮੀਨਗਿਰਾਬਾਰਨਾਰਥਾ।ਮੁਖਪਦਬੀਨਾਦਿਬਾਰਨਾਰਥਾ।
।ਪਦਅਰਥਬਾਚਿੰਤਬਿਸੇਸਨਹੋਖਬਾਰਨਾਰਥਾ।ਛਿਦਪਦਚਤੁ
ਰਨਕੀਸਾਧਾਰਨਬਾਤਬਾਰਨਾਰਥਾ।ਭ੍ਰਾਦ੍ਵਭੂਖਨਰਸਾਬਿਸੇਸਨ
ਜੋਤਿਸਾਦਿਬਾਰਨਾਰਥਾ।ਸਨੁ।ਜਹਾਂਦੋਹਾਦਿਮੇਅਲੰਕਾਰਤੈਥ
ਸਤੁਭੂਪਕਿੰਬਾਅਲੰਕਾਰਭੂਪਨਿਕਸੈਰੋਤਹਾਂਛਿਦਕੋਊਨਹੀਸੋਕ
ਥਕੈਸੇ।ਉਤੱਰ।ਤਹਾਂਛਿਦਕੋਪ੍ਰਯੋਜਨਨਹੀਸੋਤੌਕਾਬ੍ਯਸੌਧੁਨਿ
ਨਿਕਸੀਹੈ।ਸਨੁ।ਜਹਾਂਅਧਮਕਾਬ੍ਯਹੋਤਹੈਤਹਾਂਸਬਦਚਿਤ੍ਰ

ਹੋਤਹੈਕਾਮਲਬੈਦਾਦਿ।ਭਾਵਰਸਾਦਿਬਿਸੇਸਕੋਊਨਹੀਹੋਤਸੋਕ
ਬਿਅਨਚਾਹਿਯੈ।ਉੱਤਰ।ਤਾਕੀਮਾਫਕਤਹਾਂਭੀਭਾਵਹੋਤਹੈ।ਸੋਕ
ਬਿਤ੍ਰਿਧਾ।ਉੱਤਮ।੧ ਮੱਧਮ।੨ ਅਧਮ।੩ ।ਅਥਉੱਤਮਕਾਬ੍ਯਲ
ਛਨ।ਦੋਹਾ।ਸਬਦਾਰਥਤੈਬਿਅੰਗਿਕੀਚਾਹਿਅਧਿਕਹੀਜੋਇ
।ਭਾਵਾਰਥਨੀਕੇਕਹੈਉੱਤਮਕਾਬਿਅਸੁਹੋਇ।੧੧।ਜਹਾਂਸਬਦਾ
ਰਥਤੈਬਿਅੰਗਿਕੀਉਚਾਧਿਕਹੋਇਔਸੁੰਦਰਭਾਵਾਰਥਨਿਕਸੈ
ਸੋਉੱਤਮਕਾਬਿਅ।ਅਨ੍ਯ।ਭਾਵਾਰਥਤੌਅਧੱਮਤੈਂਭੀਨਿਕਸੈਹੈ।ਉੱ
ਤਰ।ਤਹਾਂਬਿਅੰਗਿਕੀਚਾਹਨਹੀਹੋਤਹੈਕਾਹੇਤੇਜੋਅਰਥਕੇਤੁੱਲ
ਹੀਬਿਅੰਗਿਹੈਔਰੌਨਭੂਪਹੈ।ਉੱਤਮਕਾਬਿਅਉਦਾਹਰਨ।ਕ

ਟੀਕਾ। ਨਿਰਜਨਨਵਲਾਨਿਕੁੰਜਮਾਲਤੀਕੀਮਸਚੂਨਤਿਰਚੁ
ਰਿਚਾਭੂਮਦਨਮੋਹਨਕੋਂ।ਆਏਆਸਬਿਪਨਬਿਹਾਰਤਬਿਹਾ
ਰੀਲਖਿਚਾਹਤਬਿਹਾਰਹਿਬਿਹਾਰਿਦ੍ਰਿਗਕੋਰਕੋਂ।ਅਨੁਗਆਮੀ
ਰਬੀਰਭੂਰਿਭੁਅਭੀਨੀਭਾਮਾਨਿਜਸੁਖਸਮੂਹਿਸਮੂਹਿਚਿਤਚੋਰ
ਕੋਰਸਬਸਿਅੰਜੁਮਧੁਕਰਕੇਉਲਟਿਉਰਰਾਖਤਿਰਸੀਲੀਤਾ
ਹਿਕੁਵਲੋਕਿਸੋਰਕੋਂ।੧੮।ਇਹਾਂਮਾਲਤੀਕੀਮਿਲਮਦਨਮੋ
ਹਿਚੂਨਿਬੇਸੌਂਰੂਪਕੀਅਧਿਕਾਈਬ੍ਰਣਿਗਾ।ਦ੍ਰਿਗਕੋਰਸੌਂਬਿਹਾਰਕੇ
ਉਪਦੇਸਕਰਨੋਨਾਯਕਮੇਚਾਤੁਰੀਕੀਅਧਿਕਾਈਬ੍ਰਣਿਗਾ।ਭਯ
ਸੰਜੁਕਤਿਨਾਯਕਾਨੈਭੌਰਾਕੋਰੂਪ੍ਰੈਉਲਟਿਤਾਮੇਕੋਮਲਕੁਮੁਦਨੀ

ਰਾਖੀਆਚੇਸਟਾਔਬਿਪਰੀਤਿਰਤਿਕੈਉਪਦੇਸਬਿਅੰਗਿ।। ਅਥਮੱਧਮ
ਕਾਬ੍ਯਲੱਛਨੰ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਿਅੰਗਿਅਰਥਸਮਦੈਜਹਾਂਰੌਨਭੂਪਕਵਿ
ਰਾਇ।। ਭਾਵਭੂਰਿਭਾਵੈਨਜਹਿਮੱਧਮਕਾਬ੍ਯਕਹਾਇ।। ੧੮।। ਜਹਾਂ
ਬਿਅੰਗਿਔਅਰਥਦੋਊਸਮਾਨਹੋਇਔਬਿਅੰਗਿਰੌਨਭੂਪਹੋਇਐ
ਬਿਸੇਸਕਰਿਨਭਾਵੈਸੋਮੱਧਮਕਾਬ੍ਯ।। ਯਥਾ।। ਜੌਅਰਥਕੈਸਮਝ
ਐਤੌਅਰਥਹੀਭਯੋਬਿਅੰਗਿਕਹਾ।। ਔਬਿਅੰਗਿਜੌਨਿਕਸਐਤਾਮੈਰੌ
ਨਭੂਪਤਾਕਹਾ।। ਔਜਾਕੈਭਾਵਹੀਨਭਯੈਤੌਕਾਬ੍ਯਕਹਾ।। ਉਤੱਰ।।
।। ਜਦਪਿਬਿਅੰਗਿਅਰਥਕੇਸਮਾਨਹੀਹੈਪੈਅਰਥਤੇਭਿੰਨਨਿਕਸ
ਥੇਕਰਿਤਾਕੀਬਿਅੰਗਿਸੰਗ੍ਯਾਹੈ।। ਔਉਤਮਕਾਬ੍ਯਕੇਬਿਅੰਗਿਕੀਅ

ਪੇਛਾਕਰਿਆਬ੍ਯੰਗਿਕੀਗੌਨਤਾਜਾਤੇਅਰਥਸੌਂਸ੍ਵਾਦਲਨਹੀ
ਹੋਤੌ।ਉਤਮਕੌਬ੍ਯੰਗਿਅਰਥਤੇਂਅਧਿਕਔਸ੍ਵਾਦਲਹੋਤਹੈ।
ਔਜਾਮੈਕਘੌਬ੍ਰਾਵਬ੍ਰੂਰਿਨਹੀਭ੍ਰਾਵੈਅਰਥਪਹਜੌਸਾਮਾਨ੍ਯਭ੍ਰਾ
ਵੈਉਤਮਕਾਬ੍ਯਕੀਨਾਈਨਧੀਭ੍ਰਾਵੈ।ਯਥਾਸੰਭ੍ਰਕੋਸ।੦।ਬਾ
ਲਮਕੇਬਿਛੁਰੇਬਢੀਬਾਲਕੌਬ੍ਯਾਕੁਲਤਾਬਿਰਹਾਦੁਖਦਾਨਤੈਂ
।ਚੌਪਰਆਨਰਚੀਕਵਿਸੰਭ੍ਰੁਸਹੇਲਨਿਸਾਹਿਬਨੀਸੁਖਦਾਨਤੈਂ
।ਭ੍ਰੂਸੁਗਾਫੂਟੈਨਮੇਰੀਭ੍ਰਫੂਯਹਿਕਾਹੂਕਹੀਸਖੀਯਾਸਖਿਯਾਨਤੈਂ
।ਕੈਸਸੇਪਾਸਤੇਪਾਸੇਗਿਰੇਅਸੂਆਂਗਿਰੇਖੰਜਨਸੀਅਖਿਯਾਂ
ਨਤੈਂ।੨੦।ਇਹਾਬਿਰਹਬਿਖੈਚੌਪਰਖੇਲਤਮੈਕਾਹੂਕੌਂਸਖੀਨੈ

ਕਹੁਜੋਤੂੰਸੁਰਗਮਾਤਿਫੂਟੈਅਹਸੁਨਿਨਾਯਕਾਕੋਸੈਸਿਮ੍ਰਤਿਭਈਆਸੋਂਪਾ
ਸੋਔਅਸੂਗਿਰੋਂ।ਆਮੈਂਨਾਯਕਕੀਸੈਸਿਮ੍ਰਤਿਬਢੀਰਿਸੋਅਰਥਕੇਸਮ
ਨਹੀਹੈਆਂਤੇਅੰਧਮਕਾਬ੍ਯ॥ ॥ਅਥਅਧਮਕਾਬ੍ਯਲਛੰ॥ ॥ਦੋ॰॥ ॥ਸੁੰਦ
ਰਤਾਸਹਸਬਦਕੀਪੁਨਜਾਹਿਅਰਥਬਚਿੱਤ੍ਰ॥ਬਢੀਗਿਬਿਸੇਸਨਜ
ਨਿਜੈਅਧਮਕਾਬ੍ਯਸੋਮਿਤ੍ਰ॥੨੧॥ਜਹਾਂਸਬਦਔਅਰਥਕੀਸੁੰਦ
ਰਤਾਬਚਿੱਤ੍ਰਤਾਹੋਇਬਢੀਗਿਨਹੋਇਸੋਅਧਮਕਾਬ੍ਯ॥ ॥ਜਨੂ॥ ॥ਜ
ਹਾਂਸਬਦਔਅਰਥਕੀਸੁੰਦਰਤਾਭਈਸੋਅਧਮਕੈਸੇ॥ਔਅਰ
ਥਬਚਿੱਤ੍ਰਜੋਨਿਕਸੋਸੋਊਬਢੀਗਿਕੇਤੁਲਭ੍ਯੋਨਿਰਬਢੀਗਿਕੈਸੋ॥
॥ਉਤੰਗ॥ ॥ਸਬਦਾਰਥਕਾਬ੍ਯਕੋਸਰੀਰਹੈਔਬਢੀਗਿਜੀਵਹੈ॥ਜ

ਹਾਂਸਬਦਾਰਥਸੁੰਦਰਭੁਐਬਸੀਗਿਨਭੁਔਤੌਵਹਿਜੀਵਰਹਤਸਰੀਰ
ਕੀਨਆਈਹੈ।ਯਾਤੇਅਧਾਮਹੈਔਅਰਥਬਾਹਿੱਤੁਬਸੀਗਿਰੂਪਨ
ਹੀਹੋਤੌਬਸੀਗਿਤੌਬਿਹਿੱਤੁਅਰਥਹੀਸੌਂਨਿਕਸਤਹੈ। ਸਬਦਸੁੰਦ
ਰਅਬਾ।ਪਦਮਾਕਰਕੋਕ੦ ।ਕਾਲਕੋਕਰਾਲਕੋਸਕਾਲੀਕੋਕ
ਤੂਹਲਸੈਕਹਰਕੌਹੌਜਲਹਰਾਤਲਵਾਲਵਕੌ।ਕਹੈਪਦਮਾਕ
ਰਮਾਹਿੰਪਰਣਾਜਿੰਤਾਸਿੰਪਤਿਰੋਕੋਪਦੇਖਤਦੁਨੀਮੇਕੌਨਦਬਕੋ।
ਰਿੰਲਨਿਕੋਚੁੰਗਲਾਬਿੰਸੁਲਨਿਕੋਬਾਪੁਬਡੌਬਾਂਕਰੋਬਵਾਹੈਬਕ
ਵਾਨਲਅਜਬਕੋ।ਗੋਗਨਿਕੋਗਾਰਕਗੁਸੈਲਗੁਭੂਗੋਰਖਸੌਗੀ
ਜਨਗਨੀਮਗੋਲਗੁਮਸਗਜਬਕੋ।੨੨।ਇਹਾਕੇਵਲਸਬਦ

ਕੀਸੁੰਦਰਤਾਹੈ॥ਅਰਥਸੁੰਦਰਅਥਾ॥ਛਿਦ੍ਰਾ॥ਕਾਨ੍ਰਕੀਸੁਰ
ਲੀਸੁਨਕੈ॥ਸੀਸਰਹੀਸਬਹੀਧੁਨਿਕੈ॥ਕਾਨਨਕੋਕਿਲਬੋਲਤਿਹੈ
ਕੋਕਿਲਕੇਭ੍ਰਮਰਿਬੋਲਤਹੈ॥੨੩॥ਇਹਾਕੇਵਲਅਰਥਸੁੰਦਰਹੈ
॥ਨਨੁ॥ਤੀਜੈਭੇਦਉਤਿਮਸੁੰਦਰਕਓਨਹੋਇ॥ਉਤੰਗ॥ਉਤਿਮਸੁੰਦਰਕੇ
ਆਇਬੇਕਰਿਬੇਗਿਨਿਕਸਆਵੈਹੈਸੋਉਤਿਮਅਧਮਕਾਬ੍ਯਵੰਜਾਤਿ
ਹੈ॥ਯਾਤੇਉਤਿਮਸੁੰਦਰਨਹੀਸੰਭਵੈ॥ਇਤਕਾਬ੍ਯਭੇਦਾ॥ ॥ਅਥਸਬ
ਦਾਰਥਨਿਰੂਪਨੰ॥ਦੋਂ॥ ॥ਨਭਧਬਿਕਾਰਸ੍ਰਵਨਨਿਬਿਸੈਸਬਦਤਾਹਿ
ਜੁਜਾਨਿ॥ਧੁਨਿਸੁਰੂਪਬਰਨਾਤਮਕਦ੍ਵੈਬਿਧਿਕਰਤਬਖਾਨ॥੨੪॥
॥ਜੋਅਕਾਸਸੋਉਪਜੇਹੋਇਔਸ੍ਰਵਨਕੋਬਿਸੈਹੋਇਸੋਸਬਦ॥

ਨਨੁ॥ ਅਕਾਸਾਦਿਕਾਂਤੇਂਬਾਯੁਭੀਹੈ। ਉਤੰਗ॥ ਬਾਯੁਸ੍ਵਨਾਵਿਸੈ
ਨਹੀ।ਸੋਸਬਦਦਵੁਧਾ॥ਧੁਨਆਤਮਕ ੧ ਬਰਨਾਤਮਕ ੨ ਜੋਬਰਨ
ਰਹਤਸੋਧੁਨਆਤਮਕ। ਯਥਾਬਾਭੇਰੀਆਦਿਤਾਕੋਕਾਬ੍ਯਮੈਪ੍ਰਯੋਜ
ਨਬਿਸੇਸਨਹੀ। ਜੋਅੱਛਰਸਰੂਪਹੋਇਸੋਬਰਨਾਤਮਕ। ਯਥਾ
ਸਿਸਕ੍ਰਿਤਭਾਸਾ॥ਬਰਨਾਤਮਕਤ੍ਰਿਧਾ॥ਬਾਚਕ ੧ ਲੱਛਕ ੨ ਬ੍ਯੰ
ਜਕ ੩ ॥ਤਾਕੇਤੀਨਅਰਥ॥ਬਾਚ੍ਯਾਰਥ ੧ ਲੱਛ੍ਯਾਰਥ ੨ ॥
ਬ੍ਯੰਗ੍ਯਾਰਥ ੩॥ ਅਥਬਾਚਕਲੱਛਨੰ॥ ਦੋਹਾ॥ ਔਰਸਬਦਕੇਸੰ
ਗਬਿਨਕਹੈਤੁਰਤਨਿਜਅਰਥ॥ਸਬਦਸੁਬਾਚਕਜਾਨਿਯੇਅਸਕ
ਹਿਸੁਕਵਿਸਮਰਥ॥੨੫॥ਜਹਾਂਔਰਸਬਦਕੀਸਹਾਇਤਾਤੇਬਿ

ਨਾਸਬਦਅਪਨੈਅਰਥਕੌਸੀਘ੍ਰਕਹੈਸੋਬਾਚਕਾ।ਸਬਦਕੇਸੁਨਤ
ਹੀਜਾਅਰਥਕੌਗਿਆਨਹੋਇਸੋਬਾਚ੍ਯਅਰਥ॥ ਲਛਨਾ। ਜਹਾਂਕਹੀਂ
ਘਟਿਆਅਤਹਾਂਘਟਸਬਦਕੇਸੁਨਤਹੀਘਟਕੌਗਿਆਨਭਯੌਤੌ
ਸਬਦਤੇਅਰਥਤੌਨਕਯੌਕਹਯੋ। ਬਿੰਜਨਾ। ਜਬਘਟਿਆਅਸ
ਬਦਸੁਨਿਓਸ੍ਰਵਨਮਾਂਝਤੌਭਯੋਸਬਦ।ਬਹੁਰਜਬਕੰਬੁਗ੍ਰੀਵਾਆਨ
ਢੂੰਢਯੋਕੌਨਿਸਚੈਕਿਯੋਸੋਭਯੋਅਰਥਯਾਤੇਸਬਦਔਅਰਥਤੌ
ਨਹੈਂ॥ ਅਥਠਾਕੁਰਕੋਸ॥ ॥ਚਯਾਰਿਹੂੰਓਰਉਦੈਮੁਖਚੰਦਸੁਚਾਂ
ਦਨੀਚਿੰਤਨਿਹਾਰਲੈਰੀ।ਧਨਜੋਬਨਚਾਰਿਦਿਨਾਂਇਸਆਨਬਿ
ਚਾਰਇਤੇਕਬਿਚਾਰਲੈਰੀ।ਕਹਿਠਾਕੁਰਭੂਲਗਏਸਬਕਾਂਮਸੁਤੂੰ

ਬਿਗਰੀਕੌਸਵਾਰਿਲੈਰੀ।ਬਹੁਰੋਸਮਪੋਨੁਬਨੈਨਬਨੈਬਹਿਤੀਨਦੀ
ਹਾਥਪਥਾਰਲੈਰੀ।੨੬।ਇਹਾਂਚਾਰਹੂੰਚਿਰਉਦੇਮੁਖਿਚੰਦਾਦਿਸ
ਬਦਸੁਤੈਹੀਅਪਨੇਅਸੇਅਰਥਕੌਂਪ੍ਰਗਟਕਹੈਹੈਂਯਾਤੇਬਾਚਕਸ
ਬਦਬਾਚਿਅਰਥਜਾਨਿਯੋ। ਅਥਲਛੰਕਲਛ੦ ਦੋਹਰਾ॥ ।ਜਾ
ਹਿਸਬਦਕੋਅਰਥਸਬਕੈਸੇਬਨੈਨੀਮੜਾ।ਲਛੰਕਸਬਦਸੁਜਾਨਿ
ਯੇਕੀਜੈਸੁਕਤਿਬਾਚਿੰੜਾ।੨੭।ਜਾਸਬਦਕੋਅਰਥਨਹੀਬਨੈਸੋ
ਲੱਛਕਾ।ਯਾਤੇਜੋਕਰਨੀਯਅਰਥਸੋਲੱਛ੍ਯਾਰਥ। ਜਥਾ। ਜਾਸ
ਬਦਕੋਅਰਥਹੀਨਬਨੈਸੋਤੌਅਤਵਾਰੇਕੇਸੇਬਚਨਭਏਤਿਨਸੇਕਾ
ਘਾਵ੍ਰਕਹਾ। ਉਤੰਰ। ।ਬਾਸ੍ਰੈਵਕਾਬਆਵ੍ਰਤੋਯਾਹੀਮੇਹੈਜਾਤੇਕਹਿਨੈ

ਕਛੂਔਨਿਕਸਨੈਕਛੂ।ਬਹੁਰੋਮਹਤਪੁਰਸਨਿਕੋਨੇਮਹੈਸ।ਬਿਵਹਾ
ਰਕੌਂਸੂਧੇਕਹਯੋਚਾਹਿਯੇਤਾਕੋਏਕਲਾਲਿੰਤਤਾਸੋਂਰਚਿਨਾਸੋਂਕਹਿਨੈਂ।
ਜੈਸੇਰਗਗਾਯਾਯੋਥੰ॥ ।ਯਾਕੋਤਨਸੌਂਸੀਥੀਪਹੈਸੀਥੀਧਦ੍ਵਾਰੇਤੀਰਾਰ
ਬਜਾਨਿਯੇ।ਜੌਂਸੂਧੇਗਿਗਾਤਨਯੋਥੰਕਹਿਤੇਤੌਸੀਤਲਪਾਥੰਤਾਦਿ
ਤਾਤਪਰਸਨਨਿਕਸਤੌ।ਤਾਤੇਯੇਮਤਵਾਰੇਕੇਸੇਬਚਨਨਹੀ।।ਯਥ
।ਦੋਹਾ॥ ।ਜਬਤਿਯਸੁਮਨਸਿੰਗਾਰਸਜਿਰਹੀਰਮਨਰਸਪਾਗਿ।
।ਅਰੀਅਗਿਾਰਨਿਲੋਟਿਬੋਪਰਯੋਹਮਾਰੇਭਾਗਿ।।੨੮।।ਇਹਾਂਅ
ਗਾਰਨਮੇਲੋਟਬੋਨਹੀਸੰਭਵੈਤਾਸੋਂਕਰਨੀਯਅਰਥਦੂਖਹਮਾਰੇਬਾਂ
ਟੇਦੂਖਆਯੋਹੈਯਹਿਲਛੰਆਰਥ। ।ਅਥਬ੍ਯਜਿਕਲੰ॥ ।ਦੋਹਾ॥

।ਜਹਾਸਬਦਨਿਜਅਰਥਤੈਂਅਧਿਕਅਰਥਕਹਿਦੇਤਾਬ੍ਯੰਗਿਜ
ਨਾਵਨਜੋਗਜੋਸੋਬ੍ਯੰਜਿਕਚਿਤਚੇਤਾ।੨੯।।ਜੋਸਬਦਬ੍ਯੰਗਿਕੇ
ਜਨਾਇਬੇਵਾਰੋਹੋਇਸੋਬ੍ਯੰਜਿਕਾ।ਯਾਤੇਜੋਬ੍ਯੰਗਿਨਿਕਸੈਸੋਬ੍ਯੰਗ
ਯਾਰਥ॥ ।ਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ।। ਦੋਂ ।ਤ੍ਰੈਗਹਿਰੀਹੌਂਗੀਲਖੌਂਚਢਨ
ਅਟਾਬਰਬਾਲਾ।ਬਿਨਹੀਊਗੇਸਸਿਸਮੁਝਿਦੈਹੈਅਰਘਅਕਾ
ਲਾ।੩੦।।ਇਹਾਂਅਕਾਲਅਰਘਬ੍ਯੰਜਿਕਭਯੋਤਾਸੌਤੇਰੋਮੁਖਚੰ
ਦ੍ਰਸਾਦ੍ਰਸਮਹੈਤਾਤੇਂਵਾਚਿਦਕੋਭ੍ਰਮਉਪਜੈਗੋਯਹਬ੍ਯੰਗਿਆਰਥ।
।ਲਛਨ। ਐਸੇਤੌਲੱਛਕਸਬਦਸੋਂਭੀਨਿਕਸਆਵੈਹੈ।।ਉਤੰਗਾ। ਲ
ਲੱਛਕਸਬਦਸੌਕੇਵਲਲਛਿਆਰਥਹੀਸੰਭਵੈਹੈ।।ਅਥਬਿਨਾ

ਬਦਾਰਥਨਿਕੀਬ੍ਰਿੱਤਿਬਰਨਨੀ ॥ਅਭਿਧਾ੧ ॥ਲੱਛਨਾ੨ ॥ਬ੍ਯੰਜ
ਨਾ੩ ॥ਬਾਚਕਸਬਦਬਾਚ੍ਯਾਰਥਕੀਅਭਿਧਾਬ੍ਰਿੱਤਿ੧ ॥ਲੱਛਕ
ਸਬਦਲੱਛ੍ਯਾਰਥਕੀਲੱਛਨਾਬ੍ਰਿੰਤਿ੨ ॥ਬ੍ਯੰਜਕਸਬਦਬ੍ਯੰ
ਗ੍ਯਾਰਥਕੀਬ੍ਯੰਜਨਾਬ੍ਰਿੱਤਿ੩ ॥ਅਥਅਭਿਧਾਬ੍ਰਿੱਤਿਲ੦ ॥ਦੋ॰
॥ਈਸ੍ਵਰਕੌਬਾਂਧਿਯੋਸੰਕੇਤਾ ॥ਅਭਿਧਾਬ੍ਰਿੱਤਤਾਹਿਕੌਂਚੇਤਾ ॥੩੧॥ਜੋ
ਈਸ੍ਵਰਨੈਸੰਕੇਤਬਾਂਧਯੋਜੋਜੋਕਾਹੂਕੌਨਾਮਧਰ੍ਯੋਹੈਤਾਕੋਨਾਮਅਭਿ
ਧਾਹੈ ॥ਜੈਸੇਪਿਤਾਨੈਪੁਤ੍ਰਕੋਨਾਮਰਾਖ੍ਯੋਕਿਸੋਰਤਾਕੇਨਾਮਰਾਖਬੇਮੇ
ਤਾਕੌਪਿਤਾਹੀਈਸ੍ਵਰਜਾਨਿਯੋ ॥ਨਨੂ ॥ਜਹਾਬਾਚਕਬਾਚ੍ਯਹੋਤ
ਹੈਤਹਾਹੀਅਭਿਧਾਹੋਤਹੈ ॥ਬਾਚਕਸਬਦਔਬਾਚ੍ਯਾਰਥਤੇਅਭਿ

ਧਾਬ੍ਰਿੰਤਕੌਭੇਦਕਹਾ ।ਉਤੱਰ। ਸੰਕੇਤਮਾਤ੍ਰਅਭਿਧਾਔਜਿਨਕੌਸੰ
ਕੇਤਬਾਂਧੌਸੋਬਾਚਕਸਬਦਾ।ਉਨਕੋਜੋਅਰਥਸੋਈਬਾਚਿਆਰਥ
ਜਾਨਿਓ। ਸੋਅਭਿਧਾਚਤੁਰਬਿਧਿ। ਜਾਤਿ ੧ ਗੁਨ ੨ ਕ੍ਰਿਆ ੩ ਦ੍ਰੱ
ਬ੍ਯ ੪ ।ਜਾਤਿਲੱਛ॰ ।ਸਬ੍ਰਾਪ੍ਕਾਸੇਦੋ॰।। ਏਕਬਸਤੁਕੇਰਆਨਸੌਂਜ
ਨੀਜਾਤਿਅਦੇਖਾਆਸ੍ਰਅਬੋਂਕੇਬੀਚਿਮੇਂਜਾਤਿਤਾਹਿਕੌਲੇਖਿ।੩੨।।
ਜਹਾਏਕਬਸਤੁਕੇਜਾਨਿਵੇਕਰਿਤਾਸੀਜੋਔਰਅਦ੍ਰਿਸੁਹੈਂਅਗਨਿਕ
ਰਤਿਨਸਬਕੋਰਆਨਹੋਇਸੋਜਾਤਿ। ਜੈਸੇਕਾਹੂਕੋਛੋਟੋਘਟਮਾਟੀਕੋਦਿ
ਖਾਯੋ।ਬਹੁਰਬਡੋਘਟਸ੍ਵਰਨਕੋਦਿਖਾਯੋ।ਤਾਨੇਯਹਿਜਾਨਿਓਜੋਯ
ਹਿਭੀਘਟਹੈ।ਘਟਮੇਂਘਟਤ੍ਵਜਾਤਿਹੈਜਾਤੇਔਰਕੋਰਆਨਹੈਜਾਤਿਹੈ

।ਗੁਨਲੱਛਨ।ਜੋਗੁਨਹੋਇਔਦ੍ਰੱਬਕੇਆਸ੍ਰਿਤਰਹੈਸੋਗੁਨ।ਨਨੁ
।ਦ੍ਰੱਬਕੇਆਸ੍ਰਿਤਤੋਕ੍ਰਿਯਾਭੀਰਹੈਹੈ।ਉਤੱਰ।ਤਾਕੀਕ੍ਰਿਯਾਸੰਗਆ
ਹੈਯਹਗੁਨਹੈ।ਜਥਾਘਟਾਦਿਮੈਅਰੂਨਤਾਦਿ।ਸੋਗੁਨਚਤੁਰਬਿੰਸਤਿ
ਰੂਪ੧ ਰਸ੨ ਗੰਧ੩ ਸਪਰਸ੪ ਸੰਖਿਆ੫ ਪਰਿਮਾਂਣ੬ ਪ੍ਰਿਥਕੱ
ਤ੍ਵ੭ ਸੰਜੋਗ੮ ਬਿਭਾਗ੯ ਪਰੱਤ੍ਵ੧੦ ਅਪਰੱਤ੍ਵ੧੧ ਗੁਰੱਤ੍ਵ੧੨
ਦ੍ਰਵੱਤ੍ਵ੧੩ ਸਨੇਹ੧੪ ਸਬਦ੧੫ ਬੁਧਿ੧੬ ਸੁਖ੧੭ ਦੁਖ੧੮
ਇਛਾ੧੯ ਦ੍ਵੇਖ੨੦ ਪ੍ਰਜਤਨ੨੧ ਧਰਮ੨੨ ਅਧਰਮ੨੩ ਸੰ
ਸਕਾਰ੨੪।ਕ੍ਰਿਯਾਲੱਛਨ।ਬ੍ਯਾਪਾਰਵ੍ਯਾਰੀਸੰਜੋਗਾਦਿਹੇਤੂਸੋ ੦
ਕ੍ਰਿਯਾ।ਸੋਪੰਚਧਾ।ਉਤਖੇਪਨ੧ ਅਪਾਖੇਪਨ੨ ਆਕੁੰਚਨ੩ ਪ੍ਰਸ

ਰਨ੪ਗਮਨ੫।ਦ੍ਰਬ੍ਯਲੱਂ।ਜੋਗੁਨਕੌਆਧਾਰਔਗੁਨੀਸੋਦ੍ਰਬ੍ਯ
।ਸੋਨਵਪ੍ਰਕਾਰ।ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ੧ਅਪ੨ਤੇਜ੩ਬਾਯੁ੪ਅਕਾਸ੫ਕਾਲ
੬ਦਿਗ੭ਆਤਮਾ੮ਮਨ੯।ਇਨਜਾਤਿਆਦਿਮੈਜੋਜੋਨਾਮ
ਕੋਸੰਕੇਤਬਾਂਧਿਓਤਾਕੋਨਾਮਅਭਿਧਾਹੈ।ਇਤਿਅਭਿਧਾ।ਅਬਲੱ
ਛਨਾਬ੍ਰਿਤਲੱਂ।ਦੋਂ।ਤਾਤਪਰਜਅਨਬਨਜਹਾਂਹ੍ਵੈਮੁਖ੍ਯਾਰਥਬਦੂ
ਰਾਕੀਜੈਔਰੈਅਰਥਜਾਹਿਜਾਨਲੱਛਨਾਸੂਰਾ।੩੩।ਜਹਾਂਮੁਖ੍ਯਾਰ
ਨ ਥਕੋਤਾਤਪਰਜ+ਬਨੈਤਾਤੇਔਰਹੀਅਰਥਗ੍ਰਹਨਕੀਜੈਸੋਲੱਛਨਾ।
ਸੋਦੁਧਾ।ਉਪਾਦਾਨਲੱਛਨਾ੧ਲੱਛਨਲੱਛਨਾ੨।ਉਪਾਦਾਨਲੱਂ
ਦੋਂ।।ਹ੍ਵੈਮੁਖ੍ਯਾਰਥਦੂਰਜਾਹਿਔਰਅਰਥਗਹਿਲੇਤਾਬਲਔਰਹੈ

ਮੁਖ੍ਯਾਰਥਪੁਨਿਉਪਾਦਾਨਕਹਿਦੇਤਾ॥੩੪॥ਜਹਾਂਪ੍ਰਥਮਮੁਖ੍ਯਾਰ
ਥਦੂਰਹੋਇਔਰਅਰਥਕੌਗ੍ਰਹਨਕਰੈਬਹੁਰਮੁਖ੍ਯਾਰਥਭੀਬਨ੍ਯੋਰ
ਹੈਸੋਉਪਾਦਾਨਲੱਛਨਾ॥ਨਨੁ॥ਜਹਾਂਪ੍ਰਥਮਮੁਖ੍ਯਾਰਥਦੂਰਭਯੋਬ
ਹੁਰਕੈਸੇਬਨ੍ਯੋਰਹੈ॥ਔਮੁਖ੍ਯਾਰਥਰਹਿਬੇਮੇਲੱਛਨਾਕਾਹੇਕੀ॥ਉ
ਤਰ॥ਜੈਸੇਕਾਹੂਨੇਕਹ੍ਯੋਜਸਟੀਪ੍ਰਵੇਸਾ॥ਤਹਾਜਸ੍ਟੀਪ੍ਰਵੇਸਸੰਭਵੈਨ ਤਉ
ਹੀਜਾਤੇਜੜਹੈਤਬਜਸ੍ਟੀਕੋਮੁਖ੍ਯਾਰਥਦੂਰਹੋਇਜਸ੍ਟੀਸੰਜੁਕਤਾਬਿ
ਧਬ੍ਰਾਹਮਨਕੇਅਰਥਸੋਂਮਿਲਿਸਾਰਥਭਯੋ॥ਨਨੁ॥ਕਾਰਜਾਬਿ
ਸੇਸਲਿਯੇਂਜਸ੍ਟੀਪ੍ਰਬੇਸਹੂਸੰਭਵੈਹੈਤਹਾਲਛਨਾਕਾਹੇਕੀ॥ਉੱਤਰ
॥ਬਕਤਾਕੋਤਾਤਪਰਜਜਸ੍ਟੀਪ੍ਰਬੇਸਮੇਨਹੀ॥ਜਸਟੀਸੰਜੁਕਤਬ੍ਰਾਹ

ਮਨਨਿਕੇਪ੍ਰਵੇਸਮੇਹੈਜਾਤੇਲੱਛਨਾਸੰਭਵਤਹੈ॥ ॥ਯਥਾ ਦੋਹ॰ ॥ਗਾ
ਇਗਾਇਬਨਜਮਨਮੈਂਕਰਿਗਹਿਡਾਰੀਜਾਲ॥ਕਹਾਕੀਨਓਸੋਸੁ
ਇਨਆਲਿਬੰਸਰੀਰਸਾਲ॥੩੫॥ਇਹਾਂਬੰਸੀਸਡੁਤਾਂਨੈਂਬਨਮੇਗ
ਇਨਕਰਿਨਾਯਕਾਕੋਜਾਲਮੇਡਾਰਿਬੋਨਹੀਸੰਭਵੈਤਹਾਂਲੱਛਨਾਸੋਂ
ਬੰਸੀਬਜਾਇਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ੍ਨਨੇਪ੍ਰੇਮਕੇਜਾਲਮੇਡਾਰਿਓਬੰਸੀਕੋਅਰਥਤੀ
ਬਨਓਰਹਿਓਓਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ੍ਨਕੇਅਰਥਕੋਂਗਹਨਕਓ॥ਜਾਤੇਉਪਾਦਾਨ
ਲੱਛਨਾ ॥ਬਿਹਾਰੀਦੋ॰ ॥ਜਾਲਤਹੈਨਟਸਾਲਸੀਕਓਦੂਨਿਕਸਤ
ਨਾਹਿ॥ਮਨਅਬਨੇਜਾਨੇਕਸੀਖੁਭੀਖੁਭੀਜਿਯਮਾਹਿ॥੩੬॥ਖੁ
ਭੀਭੂਖਨਤਾਕੋਖੁਭਵੋਨਹੀਸੰਭਵੈਤਹਾਂਲੱਛਨਾਸੋਂਖੁਭੀਵਾਰੀਨਾਯ

ਕਾਨੇਮਨਚੋਰਜੋ।ਖੁਭੀਨਾਯਕਾਕੇਅਰਥਕੌਲਿਆਈ।ਯਾਤੇਉ
ਪਾਦਾਨ।ਲੱਛਨਲੱਛਨਾਕੋਲੰ੦ ਦੋ੦॥ਸੁਖਆਰਥਜਹਿਦੂ
ਰਹ੍ਵੈਲਗੈਔਰਹੀਅਰਥ।ਸੋਕਹਿਲੱਛਨਲੱਛਨਾਔਰੈਅਰ
ਥਸਮਰਥ।੩੭।ਜਹਾਂਸੁਖਆਰਥਦੂਰਹ੍ਵੈਕੈਔਰਹੀਅਰਥਲ
ਗੈਔਔਰਹੀਅਰਥਪ੍ਰਧਾਨਹੋਇਸੋਲੱਛਨਲੱਛਨਾ।ਲਨਾ।ਔ
ਰੈਅਰਥਸਮਰਥਬਿਸੇਸਨਕਿਮਰਥ।ਉਤਰ।ਔਰੈਅਰਥਸਮ
ਰਥਬਿਸੇਸਨਉਪਾਦਾਨਬਾਰਨਾਰਥ।ਉਪਾਦਾਨਮੇਭੀਸੱਦਪਔਰ
ਅਰਥਲਗਾਈਐਹੈਪੈਸੁਖਆਰਥਭੀਸਾਮਰਥਹੋਤਹੈ।ਲੱਛਨ
ਲੱਛਨਾਮੇਸੱਦਪਕਹੂਸੁਖਆਰਥਬਨੈਭੀਰਹੈਤਊਔਰੈਅਰਥਸ

ਮਰਥਹੋਤਹੈ।ਮੁਖਅਰਥਸਅਰਥਨਹੀਹੋਤੋ। ਯਥਾ ਬਿਹਾਰੀ ਦੋ॰।।
ਕਚਸਮੇਟਕਰਭੁਜਉਲਟਿਖਏਸੀਸਪਟਟਾਰਿ।ਕਾਕੋਮਨਬਾਂਧੈ
ਨਇਨਜੂਰਾਬਾਂਧਿਨਹਾਰਿ।੩੮।।ਇਹਾਂਮਨਕੋਬਾਂਧਵੋਨਹੀਸੰਭ
ਵੈਜਾਤੇਅਰੂਪਹੈਅਰਥਅਹਿਜੋਂਬਸਿਕਰੈਹੈ।ਔਰਹੀਅਰਥਲ
ਗਿਬੇਸੋਂਲੱਛਨਲੱਛਨਾ।।ਪੁਨ॰ ਬਿਹਾਰੀ ਦੋ॰।।ਬਿਰਹਜਰੀਲ
ਖਜੀਗਨਨਕਹਓਨਉਹਿਕਈਬਾਰ।ਅਰੀਆਉਭਜਿਭੀਤਰੈਬ
ਰਸਤਆਜਅੰਗਾਰ।੩੯।।ਇਹਾਂਅੰਗਾਰਨਕੋਬਰਸਬੋਨਹੀ
ਸੰਭਵੈ।ਔਜੀਗਨਨਸੋਂਸਰਬੋਨਹੀਸੰਭਵੈਤਹਾਂਲੱਛਨਾਸੋਂਯਹਿ
ਸਮੋਂਦੁਖਦਾਈਜਾਨਿਯੋ।ਇਨਮੇਂਦ੍ਵੈਭੇਦ।ਔਰੁਹੋਤੁਹੈ।ਸਾਰੋਪਾ

ਸਾਧਿਵਸਾਨਾ ੨ ।ਸਾਰੋਪਲੱਛਨਾ ਦੋ॰॥ ਰੋਪ੍ਯਮਾਨਰੋਪ੍ਯਔਬਿਖੈ
ਦੂੰਦੋਊਜਹਿਠੌਰ।ਸੋਸਾਰੋਪਾਲੱਛਨਾਜਥਾਚੰਦਮੁਖਕੌਰ॥੪੦॥ਸ੍ਰ
ਹਰੋਪ੍ਯਮਾਨਔਰੋਪ੍ਯਾਬਿਖੈਦੋਊਹੋਹਿ।ਸੋਸਾਰੋਪਾ।ਜਾਕੌਆਰੋਪਕੀ
ਜੈਸੋਰੋਪ੍ਯਮਾਨਾ।ਜਾਮੈਆਰੋਪਕੀਜੈਸੋਰੋਪ੍ਯਾਬਿਖੈ।ਜੈਸੇਚੰਦਮੁ
ਖਚੰਦਕੋਮੁਖਹੋਨੋਂਹੀਸੰਭਵੈਤਹਾਂਚੰਦ੍ਰਸਾਦ੍ਰਸ੍ਯਮੁਖਜਾਨਿਯੇ
।ਚੰਦਰੋਪ੍ਯਮਾਨਮੁਖਰੋਪ੍ਯਾਬਿਖੈਦੋਊਹੈਯਾਤੇਸਾਰੋਪਾ ।ਪੁਨ:ਦੋ॰
।ਦ੍ਰਿਗਚਕੋਰਕੌਦੇਖਹੈਤੁਵਮੁਖਚੰਦਅਨੰਦ।ਅਥਹਰਿਸੌਂਆਲਿ
ਭੁਜਕਤਕਰਤਕੌਰਹੀਛਿਦ੍ਰ॥੪੧॥ਇਹਾਂਰੋਪ੍ਯਮਾਨਔਰੋਪ੍ਯਾਬਿਖੈਦੋ
ਊਹੈਂ। ਸਾਧਿਵਸਾਨਾਲੱਛਨਾ ਦੋ॰।ਰੋਪ੍ਯਮਾਨਿਜਹਿਰਹਿਤਹੋਰੋ

ਪਾਬਿਖੇਨਹਿਹੋਇਆਰੇਪਾਬਿਖੇਜਾਨਿਓਪਰੈਸਾਧਿਵਸਾਨਾਸੋਇ॥੫੨॥
ਜਹਾਂਰੇਪਯਾਆਨਹੋਇਐਰੇਪਾਬਿਖੇਨਹੋਇਪੇਜਾਨਿਓਜਾਇਸੋਸਾਧਿ
ਵਸਾਨਾ॥ਯਥਾ ਦੋਹਾ॥ਦੀਪਤਿਦੰਪਤਿਦਿਗੰਤਲੌਦੇਖਿਪਰਸ
ਪਰਲੋਭ॥ਬਿਹਰਤਮਰਕਤਕਨਕਮੈਕਨਕਮਰਕਤੌਸੋਭ॥੫੩॥
ਇਹਾਂਮਰਕਤਕਨਕਮੈਕਨਕਮਰਕਤਕੋਬਿਹਰਬੋਨਹੀਸੰਭਵੈਤਹਾਂਲੱ
ਛਨਾਸੋਮਰਕਤਕਨਕਰੋਪਯਾਆਨਤੇਨੀਲਾਂਬਰਪੀਤਾਂਬਰਰੋਪਯਾਬਿਖੇ
ਤਿਨਮੈਕਨਕਤੇਸ੍ਰੀਰਾਧਾਜੀਮਰਕਤਤੇਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਜੀਨਿਕਸੈਸੋਬਿ
ਹਰਤਹੈਂਮਰਕਤਾਦਿਹੈਂ॥ਪਦਾਦਿਨਹੀਪੇਜਾਨੇਜਾਤਿਹੈਂਯਾਤੇਸਾ
ਧਿਵਸਾਨਾ॥ਪੁਨ॥ਯਛਿਦਾ॥ਕਰੈਚਪਲਾਗੁਨਬਧੋਮਾਬਿਹਾਰ॥

ਸੁਮੇਰਤਰੇਸਮੁਨਾਜਲਧਾਰਾ॥ਅਲੇਤਿਨਸੋਂਸੁਰਸਿਧੁਤਰੰਗਾ॥ਖਿ
ਲੇਅਰਗਬਿੰਦਸੁਧਾਕਰਸੰਗਾ॥੫੪॥ਇਹਾਂਭੀਰੋਪਮਾਆਨਹੈਰੋਪਾ
ਬਿਖੇਨਹੀਹੈਪੈਜਾਨੇਜਾਤਹੈਂ॥ਇਨਮੇਵ੍ਰਿਤਭੇਦਅਉਰਹੋਤਹੈਂ॥ਰੌਨੀ੧
ਸੁੱਧਾ੨॥ਜਹਾਂਇਨਮੇਸਾਦ੍ਰਿਸਅਗੁਨਲੈਕਰਿਲੱਛਨਾਕੀਜੈਸੋਰੌ
ਨੀ॥ਯਥਾ॥ਸਿੰਘੋਅਦੇਵਦਤ॥ਦੇਵਦੱਤਮਾਨੁਖਤਾਕੋਸਿੰਘਹੋਨੇਨ
ਹੀਸੰਭਵਹੈ॥ਤਹਾਂਸਿੰਘਕੇਗੁਨਲਿਓਨਿਰਭਉਤਾਦਿਅਤੇਰੌਨੀ॥
ਜਹਾਂਜਾਤਿਜਾਤੀਅੰਗਅੰਗੀਤਾਟਸਥਾਦਿਸੰਬੰਧਸੋਂਲੱਛਨਾਕੀ
ਜੈਸੋਸੁੱਧਾ॥ਯਥਾ॥ਗੰਗਾਯਾਂਘੋਖ:॥ਇਹਾਂਗੰਗਾਕੇਸੰਬੰਧਤ
ਟਸੋਂਹੋਤਟਸੰਬੰਧਕਰਿਸੁੱਧਾ॥ਇਨਸਬਲੱਛਨਾਮੇਜਹਾਂਪ੍ਰਯੋਜ

ਨਨਿਕਸੈਂਸੋਂਪ੍ਰਯੋਜਨਵਤੀਜਾਨਨੀ ।ਜਹਾਂਪ੍ਰਯੋਜਨਨਿਕਸੈਂਸੋਂਨਿ
ਰੂਢਾਜਾਨਨੀ ।ਪ੍ਰਯੋਜਨਵਤੀਯਥਾ ਸ੍ਵਕੁਲਪਤਿਕੋਦ੍ਰੋਹਾ ।ਜਹਾਂਤ
ਹਾਂਦ੍ਵਿਜਗਨਕਰਤਜੀਵਹੁਕੋਰਿਬਰੀਸਾ ।ਰਾਆਸਿਖਯਹਿਨਗਰ
ਹੀਤੁਮਕੋਦੇਤਅਸੀਸਾ ।੪੫। ਨਗਰਜਨਤਾਂਨੈਂਅਸੀਸਦੈਬੌਨਹੀ
ਸੰਭਵੈਤਹਾਂਲੱਛਨਾਸੋਂਨਗਰਬਾਸੀਲੋਕਅਸੀਸਦੇਤਹੈਂ ।ਪ੍ਰਯੋਜਨ
ਯਹਿਜੋਸਬਤੋਸੋਂਸੁਖੀਹੈਂ ।ਨਿਰੂਢਾਯਥਾ ।ਤੁਕ। ਸ੍ਵੋਨੋਯਾਵਤਦੇਖਿ
ਯੋਸੁਰਖਾਭੂਦਤਜਾਤਾ ।੧। ਯਿਹਾਂਸੋਣਓਸੁਰਖਰੰਗਾਬਿਸੇਸਹੈਂਤਿਨ
ਕੌਰੂਦਬੋਨਹੀਸੰਭਵੈਤਹਾਂਅਰਥਯਹਿਜੋਸੋਨਰੰਗਕੋਪੋਢਾਭੂਦਤ
ਹੈਪ੍ਰਯੋਜਨਬਿਸੇਸਕਛੁਨਹੀਅਤੇਨਿਰੂਢਾ ।ਪ੍ਰਥਮਲੱਛਨਾਦੋਇ

।ਉਪਾਦਾਨਲੱਛਨਾ੧ ।ਲੱਛਨਲੱਛਨਾ੨ ।ਇਨਕੇਭੇਦਚਾਰਿ ।ਉ
ਪਾਦਾਨਸਾਰੋਪ੧ ।ਉਪਾਦਾਨਸਾਧਿਵਸਾਨ੨ ।ਲੱਛਨਲੱਛਨ
ਸਾਰੋਪ੩ ।ਲੱਛਨਲੱਛਨਾਸਾਧਿਵਸਾਨਾ੪ ।ਇਚਾਰੋਂਆਠ
ਹੋਤਹੈਂ ।ਉਪਾਦਾਨਸਾਰੋਪਾਗੌਨੀ੧ ।ਉਪਾਦਾਨਸਾਧਿਵਸਾਨਾਗੌ
ਨੀ੨ ।ਉਪਾਦਾਨਸਾਰੋਪਾਸੁੱਧਾ੩ ।ਉਪਾਦਾਨਸਾਧਿਵਸਾਨਾਸੁੱ
ਧਾ੪ ।ਲੱਛਨਲੱਛਨਾਸਾਰੋਪਾਗੌਨੀ੫ ।ਲੱਛਨਲੱਛਨਾਸਾ
ਧਿਵਸਾਨਾਗੌਨੀ੬ ।ਲੱਛਨਲੱਛਨਾਸਾਰੋਪਾਸੁੱਧਾ੭ ।ਲੱਛ
ਨਲੱਛਨਾਸਾਧਿਵਸਾਨਾਸੁੱਧਾ੮ ।ਇਆਠੋਂਪ੍ਰਯੋਜਨਵਤੀਂਹੈਂ ।ਆਠੋਂ ਹੇਤ
।ਨਿਰੂਢਾਹੋਤਹੈਂ ।ਅੰਤੇਸੋਰਹਿਭੇਦਜਾਨਿਯੋ ।ਇਤਿਲੱਛਨਾ ॥ ੫

॥ਅਥਬ੍ਯੰਜਨਾਬ੍ਰਿਤਲਲੰ°॥ਦੋਹਾ॥ ਪ੍ਰਗਟਕਰੈਜੋਬ੍ਯੰਗਿਕੋਸਬਦਾ
ਰਥਕਰਿਮਿੰਤ੍ਰਾ ਕਹੈਅਰਥਕੋਅਧਿਕਕਰਿਜਾਨਿਬ੍ਯੰਜਨਾਚਿੱਤ੍ਰਾ
॥੫੬॥ਜੋਬ੍ਰਿਤਿਬ੍ਯੰਗਿਕੇਪ੍ਰਗਟਕਰਨਹਾਰੀਹੋਇਆਔਅਰਥਕੋ
ਅਧਿਕਬਨਾਇਕੈਕਹੈਸੋਬ੍ਯੰਜਨਾ ॥ਸੋਦੁਧਾ॥ ਸਾਬਦੀਬ੍ਯੰਜਨਾ੧
ਆਰਥੀਬ੍ਯੰਜਨਾ੨ ॥ਜਹਾਂਸਬਦਕੋਅਰਥਆਧਿਕਬਨਿਬ੍ਯੰਗਿ
ਨਿਕਸੈਸੋਸਾਬਦੀਬ੍ਯੰਜਨਾ ॥ਸੋਦੁਧਾ॥ ਅਭਿਧਾਮੂਲ੧ ॥ਲੱਛਨ°
ਮੂਲ੨ ॥ਅਭਿਧਾਮੂਲਲਲੰ°॥ਦੋ°॥ ਨਾਨਾਰਥਕੇਸਬਦਕੋਕਰੈਬ੍ਯੰ
ਜਨਾਨੇਮਾਸੰਜੋਗਾਦਿਕਕਰਿਜਹਾਂਅਭਿਧਾਮੂਲਸੂਛੈਆ॥੫੭॥
ਜਹਾਂਨਾਨਾਰਥਕੇਅਰਥਕੇਸਬਦਕੋਬ੍ਯੰਜਨਾਸੰਜੋਗਾਦਿਕਰਿਨਿ

ਪਸਮਕਰਾਵੈਜੋਪ।ਹੀਅਰਥਹੈਸੋਆਭਿਧਾਮੂਲਾ। ਸੋਤ੍ਰਿਪੋਦਸਪ੍ਰ
ਕਾਰ॥ ਸੰਜੋਗ।੧ ।ਬਿਯੋਗ।੨ ।ਸਾਹਚਰਯ।੩ ।ਬਿਰੋਧ।੪ ।ਅਰਥ
।੫ ।ਪ੍ਰਕਰਨ।੬। ।ਚਿੰਨ੍ਹ।੭ ।ਅਨਿਆਸੰਨਿਧਿ।੮ ।ਸਾਮਰਥ।੯ ।ਔਚਿ
ਤੀ।੧੦ ।ਦੇਸ।੧੧ ।ਕਾਲ।੧੨ ।ਬ੍ਯਕਤਿ।੧੩। ।ਏਤੇਰਹਿਪ੍ਰਕਾਰਸ
ਰਥਕੇਬ੍ਯੰਜਕਹੋਤਹੈਂ। ।ਅਥਸੰਜੋਗਲੱਛੰ॰ ।ਦੋ॰। ।ਹੈਨਾਨਾਰਥਸ
ਬਦਜਹਿਲੱਛਨਕੇਸੰਜੋਗ।ਅਰਥਨਿਯਮਕੀਜੈਭਲੈਂਤਾਂਕੌਂਸਾ
ਨਿਸੰਜੋਗ।੪੮ ।ਯਥਾ।ਦੋਹਾ। ਅਗਿਲਕਾਰੀਸੰਤਕੋਹਾਰੀਭਾਰੀ
ਮੋਹਿ।ਸਿਖਚੱਕ੍ਰਧਾਰੀਸੁਹਰਿਅੰਤਰਚਾਰੀਹੋਇ।੪੯ ।ਇਹਾਂਸੰਖ
ਚੱਕ੍ਰਲੱਛਨਤਾਕੇਸੰਜੋਗਤੇਹਰਿਕੋਅਰਥਬਿਸਨੁਜਾਨਿਯੈਸੂਰਜਾਦਿ

ਅਰਥ

ਨਹੀ ।ਬਿਯੋਗਲਛੰ॰ ।ਤੈਸੇਹੀਜਹਾਂਲਛਨਕੋਬਿਯੋਗਕੀਏਨਾਰ
ਥਕੇਅਰਥਕੌਨਿਯਮੇਸੋਹੋਇਸੋਬਿਯੋਗ ।ਯਥਾਦੋਹਾ ।ਨਾਗਨਸੋਹਤ
ਮਦਬਿਨਾਰਾਗਕਹਾਬਿਨਤਾਨਾ ।ਬਾਗਨਸੋਹਤੌਬਿਨਮੁਖਨਲਸੈਬਿ
ਨਪਾਨ ।੫੦। ।ਇਹਾਂਮਦਕੋਬਿਯੋਗਕਰਿਨਾਗਕੋਅਰਥਹਾਥੀਜਾ
ਨਿਯੋ ।ਸਰਪਾਦਿਨਹੀ ।ਤਾਨਕੋਬਿਯੋਗਕਰਿਰਾਗਕੋਅਰਥਭੈਰਵ
ਦਿਰਾਗਜਾਨਿਯੋ ।ਲਲਨਾਈਆਦਿਨਹੀਇਤਿਆਦਿ ।ਅਥਸਾਹਚ
ਰਯਲਛੰ॰ ।ਦੋਹਾ॰। ਹੋਹਿਅਨੇਕਾਰਥਜਹਾਸਬਹੀਸਬਦਸੁਜਾਨ ।ਲ
ਗੈਪਰਸਪਰਅਰਥਾਬਿਧਿਸੋਸਾਹਚਰਜਬਖਾਨ ।੫੧। ਯਥਾਹ
ਰਿਕੋਦੋਹਾ ।ਜੀਤਤਹਾਂਸਿਪਤਿਤਹਾਂਤਹਾਂਧਰਮਕੋਜੋਗ ।ਅਰਿਕਰਸ

ਕੈਨਸਤ੍ਰੁਤਾਹਰਿਅਰਜੁਨਜਾਹਿਓਰ।ਪ੨।ਇਹਾਅਰਜੁਨਕੇਸਾ
ਥਕਰਿਹਰਿਕੋਅਰਥਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਜਾਨਿਐਕਾਆਦਿਨਹੀ।ਹਰਿਕੇ
ਸਾਥਕਰਿਅਰਜੁਨਕੋਅਰਥਪਾਰਥਜਾਨਿਐਸੇਤ੍ਰੇਤਾਬ੍ਰਿਛਰੋਗਾਦਿ
ਨਹੀ।ਅਥਬਿਰੋਧਲੱਂ੦।।ਜਹਾਂਬਿਰੋਧਸੋਂਨਾਨਾਰਥਸਬਦਕੇਅਰਥ
ਕੋਨਿਅਮਹੋਇਸੋਬਿਰੋਧ।ਯਥਾਦੋ੦।।ਦਰਸਾਵਨਲੀਲਾਰਸ
ਨਿਜਰਸਾਵਨਸੁਭਧਾਮਾ।ਅਨਰੰਜਨਅੰਜਨਬਰਨਰਾਵਨਰੰਗਮਨ
ਰਾਮਾ।ਪ੩।ਇਹਾਰਾਵਨਕੇਬਿਰੋਧਤੈਰਾਮਕੋਅਰਥਸ੍ਰੀਰਘੁਨਾਥ
ਜੀਜਾਨਿਐ।ਪਰਸਰਾਮਬਲਿਰਾਮਾਦਿਨਹੀ।।ਅਥਅਰਥਲੱਂ੦
।ਦੋ੦।।ਜਹਾਂਪ੍ਰਯੋਜਨਸੋਂਲਹੈਨਾਨਾਰਥਪਦਅਰਥ।ਅਰਥਤਾਹਿ

ਕੌਂਕਹਿਤਹੈਂਸਬਹੀਸੁਨੈਸਮਰਥ॥੫੪॥ ॥ਅਥਾਤੁਕਾ॥ ॥ਬਿਧਿਸੌਗਤਿ
ਜੋਗੀਲਹੈਹਰਿਮੈਜਗਤਿਨਿਹਾਰਿ॥ਇਹਾਂਜੋਗੀਜਨਨੈਗਤਿਕੋਪ੍ਰ
ਪਤਿਹੋਨੋ॥ਯਾਹਿਪ੍ਰਯੋਜਨਹੇਤੁ॥ਸੋਬਿਧਿਕੌਅਰਥਬਿਸ੍ਨੁਹੈ॥ਬ੍ਰਹਮਾ
ਦਿਕਨਹੀ॥ ॥ਅਥਪ੍ਰਕਰਨਲੰ॰ ॥ਏਕਸਬਦਬਹੁਬਾਚਕਹੋਇ॥ਲ
ਗਪ੍ਰਸੰਗਸੈਪ੍ਰਕਰਨਸੋਇ॥ ॥ਯਥਾਦੋਹਾ॥ ॥ਧਰਤਅਗਿਤੁਵਦਰ
ਸਤੈਂਪੁਲਕਮਸ੍ਰਿਰੀਮਾਲ॥ਜੋਆਗਮਰਿਤੁਰਾਸਕੇਰਾਜਤਸਰ
ਸਰਸਾਲ॥੫੫॥ ॥ਇਹਾਂਜੋਇਸੜੀਕੋਪ੍ਰਸੰਗਹੋਇਤੋਨਾਯਕਕਹੈਹੈਂ
ਤੇਕੌਦੇਖਿਅੈਰੇਅੰਗਜੇਹੈਨੇੜਾਦਿਤੇਪੁਲਕਤਿਹੈਂ॥ਜੋਬਾਲਕਕੋਪ੍ਰ
ਸੰਗਹੋਇਤੌਅੰਗਕੋਅਰਥਬਾਲਕਤਾਕੋਦੇਖਿਰੋਮਾਂਚਹੋਤਹੈ॥ਪ੍ਰ

ਸੰਗਸੋਂਅਰਥਨਿਆਮਕਰਨੌ॥ਅਬਿਚਿੰਨਲੰ॰॥ਦੋ॰॥ਦਿਕ੍ਰਲੰ
ਛੁਟਕੇਸੋਂਗਤੇਨਾਨਾਰਥਕੋਸਬਦ॥ਅਰਥਸਨਾਵੈਏਕਹੀਚਿੰਨ
ਸਾਨਸੋਂਢਬਦਾ॥੫੬॥ਦਿਦ੍ਰਾਥਿਸੇਸਨਸੋਂਜੋਗਥਾਰਨਾਰਥ॥
ਜਥਾਦੋਹਾ॥ਤੁਵਆਨਨਕੀਅਕਾਇਕਕਰੀਰਿਸਸੁਖਧਾਂਮ॥ਭ
ਯੋਕਲੰਕੀਖਈਜੁਤਤਥਤੇਹਰਿਕੋਨਾਮ॥੫੭॥ਇਹਾਕਲੰਕਾਦਿ
ਦਿਕ੍ਰਾਚਿੰਨਤੇਹਰਿਕੋਅਰਥਚੰਦ੍ਰਹੈਸੂਰਜਾਦਿਨਹੀ॥ਅਨਿਅਸੀ
ਨਿੰਧਲੰ॰॥ਜਹਾਏਕਸਬਦਕੇਸੰਗਤੇਬਹੁਥਾਚਕਕੋਅਰਥਨਿਅ
ਮਹੋਇਸੋਅਨਿਅਸੀਨਿੰਧ॥ਸਾਹਚਰਯਮੇਦੋਊਬਹੁਥਾਚਕਹੋਤਹੈਂ
॥ਯਥਾਦੋਹਾ॥ਆਨਚਤੁਰਈਹਰਿਲਈਕਰੀਬਿਕਲਅਤਿਕਾ

ਮਾਫੂਲਓਬਨਦੇਖਤਅਲੀਤਨਸੁਧਭੂਲੀਬਾਆ॥੫੮॥ਇਹਾਂਫੂ
ਲਔਸੀਨਿੱਧਿਤਾਕਰਿਬਨਕੋਅਰਥਉਂਦ੍ਯਾਨਹੈਜਲਾਦਿਨਹੀ॥
ਅਥਸਾਅਰਥਲੰ੦॥ਜਹਾਂਕਵਿਕੀਉਕਤਿਪਬਾਅਬਅਰਥਸੀਹੋ
ਇਕਰਿਬਹੁਰੌਨਾਨਾਰਥ ਸਬਦਕੋਅਰਥਕੋਨਿਯਮਨਾਵੈਸੋ
ਸਾਅਰਥ॥ਜਥਾਦੋਹਾ॥ਛਲਬਲਕਰਿਸੰਗ੍ਰਾਮਲਾਰਿਗਏਦੁਸ
ਨਸਬਹਾਰ॥ਤ੍ਰਹਿਲਖਭੂਪਸਰੋਸਪ੍ਰਨਿਰਹੇਨਗਨਿਕੋਧਾਰਿ॥੫
੯॥ਇਹਾਂਨਗਸਵਾਹਰਤਾਕੇਧਾਰਥੈਮੈਬਚਾਵਨਹੀਔਨਗਜੇਹੈਂ
ਪਹਾਰਤਿਨਕੈਧਾਰਨੈਨਹੀਬਨੈਤਬਕਾਵਿਕੋਕਥਨਬਅਰਥਸੋਹੋਇ
ਬਹੁਰੌਪਹਾਰਹੀਕੋਅਰਥਲਾਗਸੋ॥॥ਔਚੇਤੀਲੰ੦॥ਦੋਹਾਸੋ

ਇਅਰਥਕੇਸਬਦਤੈਨਿਕਸੈਜੋਗਅਜੋਗਾ ਜੋਗਅਰਥਤਹਿਕੀ
ਜਿਮਿਜੋਔਚਿਤੀਪ੍ਰਯੋਗਾ।ਛੰ੦॥ਅਥਬਾਸਬ੍ਰਾਪ੍ਰਕਾਸੋਦੋ੦॥ਦੂਰਿ
ਨਿਵਾਰਸਿਕਟਪਰੈਲਖਿਚਿਤਅਤਿਅਕੁਲਾਇ ਤਹਾਂਤਹਾਂਗੁਰ
ਮੁਖਨਕੋਗੁਰਪਦਹੋਤਿਸਹਾਇ।ਛੰ੧॥ਇਹਾਂਗੁਰਮੁਖਕੇਦੋਇਅ
ਰਥਗੁਰਕੇਜੋਮੁਖਹੈਕਿਬਾਸਗੁਰਾਜੋਹੈਤਹਾਂਸਗੁਰਾਅਰਥਕਰ
ਨੋਉਚਿਤਹੈ।ਗੁਰਕੇਮੁਖਅਰਥਨਹੀਕਰਨੋਅਨੁਚਿਤਹੈ।ਅਥ
ਦੋਸਲਛੰ੦॥ਜਹਾਂਦੇਸਤੇਨਨਾਰਥਕੇਸਬਦਕੇਅਰਥਕੋਨਿਯਮਹੋ
ਇਸੋਦੇਸ॥ਅਥਬਾਕਲਾਨਿਧੀਦੋ੦॥ਜੌਲੌਛੀਰਸਮੁੰਦ੍ਰਮੈਹੈਹਰਿ
ਤ੍ਰਿਭੁਵਨਪਾਲਾ ਤੌਲੌਚਿਰਜੀਵਿਰਹੌਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਭੁਵਾਲਾ।ਛੰ੨॥

ਇਹਾਂਸਮੁਦ੍ਰਦੇਸਤੇਹਰਿਕੋਅਰਥਬਿਸ੍ਨੁਜਾਨਿਐਸੂਰਜਾਦਿਨਹੀ
॥ਕਾਲ੍ਯਲੰ॰॥ਪ੍ਰਭਾਤਸਾਯੰਕਾਲਯੋਂਦਿਤੇਅਰਥਾਨਿਕਸੈਸੋਕਾਲ॥
॥ਜਬਾਦੋ॰॥ਚਿੰਤ੍ਰਭਾਨੁਕੋਤੇਜਜੋਂਭਾਸਤਭਏਪ੍ਰਭਾਤਾ॥ਤਓਰਨਦ੍ਰੂੰ
ਜਨਤਿਅਰਹਰਿਤ੍ਰੁਵਮੁਖਭੁਚਿਦਰਸਾਤਾ॥੯੩॥ਪ੍ਰਭਾਤਸਮੈਂਤੇ
ਚਿੰਤ੍ਰਭਾਨੁਕੋਅਰਥਸੂਰਜਜਾਨਿਐਅਗਨਿਨਹੀ॥ ॥ਅਬਝਜ
ਕਤਿਲੰ॰॥ਦੋ॰॥ਇਸ੍ਤ੍ਰੀਲਿੰਗਪੁਲਿੰਗਤੇਬਹੁਬਾਚਕਕੋਅਰਥ
॥ਨਿਸਚੈਹੋਇਸੁਕਵਿਜਹਾਂਜਾਨਿਝਕਤਿਸਾਅਰਥ॥੯੪॥ਜ
ਬ੍ਰਦੋਹਾ॥ਕਾਹੇਕੋਸੋਚਤਿਜਖੀਕਾਹੇਹੋਤਬਿਹਾਲ॥ਬ੍ਰਿਧਿਬਲਛਲ
ਕਰਿਰਾਖਹੋਪਤਿਤੇਰੀਨਵਬਾਲ॥੯੫॥ਇਹਾਂਤੇਰੀਇਸ੍ਤ੍ਰੀਲਿੰਗ

ਤੇਪਤ੍ਰਿਕੋਅਰਥਲੱਛਨਾਜਾਨਿਯੈਨਾਯਕਨਹੀ॥ ਸਨ੍ਨਾ ।ਇਨਸ
ਬ੍ਰਿਤੈਂਤੌਅਰਥਕੀਸਿੱਧੀਭਈ ।ਅਰਥਾਸਿੱਧੀਕਰਿਯਹਿਬ੍ਯੰਜਿਨਾ
ਕੈਸੇਬ੍ਯੰਜਿਨਾਤੌਂਤਬਜਬਬ੍ਯੰਗਿਗਿਨਿਕਸੈ॥ ਉੱਤਰ ॥ਬਾਕ੍ਯਭਚਾਰੀ
ਅਰਥਕੋਏਕਾਨਿਯਮਹੋਨੌਯਾਕੋਯਹੀਬ੍ਯੰਗਿਹੈ॥ਔਅਰਥਕੋ
ਅਧਿਕਬਨਾਇਕਰਿਕਹੈਂਤੌਹੂਬ੍ਯੰਜਿਨਾਹੋਤਹੈ॥ ਸਨ੍ਨਾ ।ਇਨਮੇਸ
ਬਦੀਬ੍ਯੰਜਿਨਾਕੈਸੇ ਉੱਤਰ ।ਨਾਨਾਰਥਸਬਦਨਿਕੈਅਰਥਕੋਨਿਯ
ਮਕਰਾਇਬੇਸੋਂਸਾਬਦੀ ।ਇਤਿਅਭਿਧਾਮੂਲਾ॥ ਅਥਲੱਛਨਾਮੂ
ਲਲ੦ ।ਦੋ੦ ।ਜਹਾਂਲੱਛਨਾਬ੍ਰਿਤਿਤੈਂਪਰਗਟੈਸੁਦਰਬ੍ਯੰਗਿਆਜਾਨਿ
ਲੱਛਨਾਮੂਲਸੋਬ੍ਰਿਤਿਬ੍ਯੰਜਿਨਾਈਂਗ ।ਉਦਾ॥ ਸਨ੍ਨਾ ।ਪ੍ਰਯੋਜਨਵਤੀ

ਲੱਛਨਾਔਜਾਮੈਭੇਦਕਹਾ ।। ਉਤੱਰ ।। ਪ੍ਰਯੋਜਨਭੀਬ੍ਯੰਜਨਾਸਕ
ਤਿਸੌਨਿਕਸੈਹੈ ।। ਯਾਤੇਪ੍ਰਯੋਜਨਵਤੀਹੀਲੱਛਨਾਮੂਲਬ੍ਯੰਜਨਾਸ
ਨਿਐ ।। ਨਨੁ ।। ਸਾਬਦੀਕਹਾ ।। ਉਤੱਰ ।। ਸੁਖ੍ਯਾਰਥਦੂਰਿਹ੍ਵੈਬ੍ਯੰਗਿ
ਨਿਕਸਥੇਕਾਰਿਸਾਬਦੀ ।। ਯਥਾ ।। ਦੋਹਾ ।। ਲੋਕਲੀਕਔਕੁਲਗਲੀ
ਤਆਗਤਤਨਕਨਬਾਰ ।। ਕਿਜਮੁਖੀਕੇਕੇਸਾਜੂਗਦੇਖਿਭੁਏਗਰਹਾਰ
।। ੬੭ ।। ਇਹਾਂਨਾਯਕਕੋਹਾਰਹੋਨੋਨਹੀਸਿਭਵੈਤਹਾਂਲੱਛਨਾਸੋਗਰ
ਲਗੇਹੀਰਹਿਤਹੈਂਹਾਰਕੀਨਾਈਇਕਪਲਭੀਸੰਗਨਹੀਛੋਡਤਹੈਂ
ਯੇਅਕੀਅਧਿਕਾਈਬ੍ਯੰਗਿ ।। ਇਤਿਸਾਬਦੀਬ੍ਯੰਜਨਾ ।। ਅਥ
ਆਰਥੀਬ੍ਯੰਜਨਾਲੱ੦ ।। ਦੋਹਾ ।। ਜਹਾਅਰਥਤੇਬ੍ਯੰਗਿਕੀਹੋਤਪ੍ਰ

ਗਟਤਾਆਇ॥ਤਾਹਿਆਰਥੀਬ੍ਯੰਜਨਾਕਹਿਤਸਿਆਨੇਭਾਇ॥੬੬॥
॥ਜਹਾਅਰਥਤੇਬ੍ਯੰਗਿਪ੍ਰਗਟੈਸੋਆਰਥੀਬ੍ਯੰਜਨਾ॥ਸੋਬ੍ਯੰਗਿ
ਦਸਰੀਤਕਰਿਪ੍ਰਗਟੈਹੈ॥ ॥ਬਕਤਾ ੧ ॥ਬਰਨਸ ੨ ॥ਬਚਨ ੩ ॥ਬਾਚ੍ਯ
੪ ॥ਅੰਨਿਸੰਨਿਧਿ ੫ ॥ਦੇਸ ੬ ॥ਕਾਲ ੭ ॥ਚੇਸ੍ਟਾ ੮ ॥ਕਾਕੁ ੯ ॥ਪ੍ਰਸ
ਤਾਵ ੧੦ ॥ਅਥਬਕਤਾਲੱਛਨੰ॥ ॥ਜਹਾਂਕਹਿਵੇਵਾਂਕੀਚਾਤੁਰੀਸੋਂ
ਤਾਂਹੀਮੇਬ੍ਯੰਗਿਨਿਕਸੈਸੋਬਕਤਾ॥ ॥ਸਬਾਲਾਲਕੋਸਵੈਯਾ॥ਫੂਲ
ਨੇਮੈਰਿਤੁਰਾਜਬਿਰਾਜਤਤਾਹਿਬਿਲੋਕਨਆਸਗਈਹੀ॥ਫੂਲੇ
ਪਲਾਸਅਸੋਕਲਤਾਬਨਲਾਲੀਚਹੂੰਦਿਸਆਨਛਈਹੀ॥ਕੇ
ਚਨਕੇਤਕੀਕਾਨਨਕੇਰਜਕੰਜਪਰਾਗਨਿਧੂਮਦਈਹੀ॥ਆਨ

ਪਰੇਅਖਿਆਂਨਿਭੁਰੇਅਜਹੂੰਨਦ੍ਰਗੇਕਿਤੀਬੇਰਭਈਹੀ।੬੯।ਜਇ
ਹੰਨਾਯਕਾਕਹਿਨਵਾਰੀਕੇਪ੍ਰਭਾਵਕਰਿਤਾਹੀਮੇਬਯੰਗਿਯਹਿਜੋਂ
ਐਰਭ੍ਰਮਅਤਕਰੈਬਾਰਜੋਂਪ੍ਰਸਪਰਜਲਾਰੀਹੈ।।ਅਬਬਰਨਅ
ਲੰ०।।ਦੋਹਾ०।।ਕਹਿਯੇਜਾਕੋਬਚਨਕਛੁਤਾਹਿਪ੍ਰਭਾਵਕੋਪਾਇ।।ਤਾਂ
ਹੀਤੇਜਾਹਿਪ੍ਰਨਿਕਹੈਬਰਨਜਾਨਿਕਵਿਰਾਇ।।੭੦।।ਜਾਕੋਨਾਮ
ਬੋਧਬਜਭੀਕਹਤਹੈਂ।।ਜਨੂ।।ਬਕਤਾਕੌਨਹੋਇ।।ਉਤੰਰ।।ਬਕ
ਤਾਐਸੋਕਹੈਹੈਤਾਮੇਪ੍ਰਸਿਨਿਕਸੈਹੈ।।ਯਾਂਮੇਜਾਕੋਕਹਿਯੇਹੈਤਾਮੇਪ੍ਰ
ਸਿਨਿਕਸੈਹੈ।।ਇਤੇਭੇਦ।।ਜਥਾ।।ਹਰਿਕੋਦੋਹਾ।।ਮੋਹਿਤਮੈਂਚਿਤ
ਦੈਫਿਰੀਸਖੀਨਿਕੁੰਜਨਮਾਹਿ।।ਭਈਅਚਾਸਅਸੁੰਦਕਨਲਯੋਸੁਧੀ

ਤੁਮਨਾਹਿ॥੭੧॥ਇਹਾਂਸਖੀਬਰਨਬੇਜੋਗਤਾਮੈਬ੍ਰਜੀਗਿਯਹਿਸੋਤੋ
ਕੋਨਾਯਕੀਮਿਲੇਔਤੂਮੇਰੋਕਾਮਬਿਗਾਰਿਆਈ॥ ॥ਬਚਨਲੰ੦॥[illegible]
ਜਹਾਂਬਚਨਕੀਰਚਨਾਸੋਂਬ੍ਰਜੀਗਿਹੋਇਸੋਬਚਨਸੋਂ॥ਬਚਨਤੈਯਥ
॥ਪ੍ਰਾਚੀਨਸਵੈਯਾ॥ਬਾਲਕੇਆਨਨਚੰਦਲਗਿਓਨਖਆਲੀਬਿ
ਲੋਕਿਪ੍ਰਕਾਸਤਹਾਸੀ॥ਆਜਹੈਚੌਨਚੰਦਮੁਖੀਮਤਿਮੰਦਕਹਾਯੇਕ
ਹੈਬ੍ਰਿਜਬਾਸੀ॥ਬਾਪੁਰੇਜੋਇਸੀਜਾਨੈਕਹਾਅਬਸੈਤੈਂਸੁਨੈਪਾਦਿਅ
ਈਹੋਕਾਸੀ॥ਚੰਦਦੂਹੂਕੇਦੂਹੂਇਕਠੌਰਹੈਂਆਜਹੈਦੈਸਐਪੂਰਨ
ਮਾਸੀ॥੭੨॥ਇਹਾਂਸਖੀਨੈਨਾਯਕਾਕੋਬਚਨਕੀਰਚਨਾਸੋਂਨਾਯਕ
ਕੌਮਿਲਾਪਸੂਚਿਤਕੀਯੋਜਾਹਿਬ੍ਰਜੀਰਿ॥ ॥ਬਾਚਾਲੰ੦॥ ॥ਜਹਾਯਪੇ

ਜਨਾਰਥਤੈਬੵੰਗਿਪ੍ਰਗਟੈਸੋਬਾਚ੍ਯਤੋ ।ਅਥ ਦੋਹਾ। ਤਰੁਨੀਮ
ਨਮੋਹਤਯਹੈਬਾਗਕਾਲਿੰਦੀਤੀਰ। ਸੁਰਤਿਬੰਧੁਸੋਮੰਦਗਤਿਰਾਜ
ਤਤ੍ਰਿਬਿਧਸਮੀਰ।੭੩। ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਕੇਪ੍ਰਯੋਜਨਸੌਂਨਾਯਕਕੌਂ
ਉਪਦੇਸਹਮਸੌਂਬਿਹਾਰਕਰੌਂਯਹਿਰਮਨਜੋਗ੍ਯਥਾਨਹੈਯਹਿਬੵੰਗਿ
।ਨਨੁ। ਬਚਨਕੌਔਬਾਚ੍ਯਕੌਭੇਦਕਹਾ ।ਉਤੰਰ। ਬਚਨਮੇਂਜੋਬਾ
ਤਕਹਿਯੇਹੈਸੋਇਕਰਚਨਾਸੌਂਕਹਿਯੇਹੈ।ਔਬਾਚ੍ਯਮੇਂਸੂਧੇਕਹਿਯੇਹੈ
ਇਤੋਭੇਦ। ਅਨਿਸਿਨਿਧਿਲੰ॰ ।ਔਰਕੀਸਮੀਪਤਾਤੇਬੵੰਗਿਨਿਕ
ਸੈਜੋਅਨਿਸਿਨਿਧਿ। ।ਅਥ ਸਵੈਯਾ। ਜਾਸੁਹਿਤੀਸਕੇਪੂਜਨਕੌਂ
ਨਿਤਨੇਮਜਹਾਂਲਗਿਹੋਇਬਿਹਾਨੋ।ਸੋਸੌਂਕਹੀਤਿਹਕਾਰਨਹੀਬਨ

ਜਾਇਕੈਫੂਲਫਲੈਦਲਆਨੋ।ਕਿਸਕੀਮਾਲਬਨਾਵਨਕੋਬਰਹੀਸੁ
ਹਿਆਨਸਰੋਵਰਜਾਨੋ।ਖੇਲਰਚਓਤੁਮਆਲੀਨਪੌਸੁਤੌਆਸਸਰੈ
ਨਬੂਰੋਗਿਨਮਾਨੋ।੧੪।।ਇਹਾਂਨਾਇਕਨਿਕਾਹਿਹੈਸਖੀਨਿਕੌਂਕਹਿ
ਨਾਅਕਪ੍ਰਤਿਸੰਕੇਤਕੋਸਜਾਨੋਉਪਦੇਸਬਖੀਂਗਿ।ਦ੍ਵੇਸਤੇਬਖੀਂਗਿਯਬ
ਾਦੋਹਾ।ਕੌਨਤ੍ਰੀਇਨਿਮੈਂਸਿਰੈਕੋਲਾਇਕਹੈਸੰਗ।ਕੋਹੀਕਾਛੀਆਂ
ਰਹੈਂਅਰਬੀਇਤੈਤੁਰੰਗ।੧੫।।ਅਰਬਦੇਸਤੇਪ੍ਰਨਿਆਹਿਜੋਂਔਰ
ਘੋੜਾਨਿਸੌਂਅਹਿਘੋੜਾਆਛੇਹੈ।ਏਕਾਲਤੇਯਬਾਹਮਾਰੇਸਤਸੋਧ
ਕੋਦੋਹਾ।ਫੂਲੈਫੂਲਪਰਾਗਦੈਭੇਟਿਭੇਟਿਵੈਕਾਜ।ਬਲਿਕੈਬੀਰਬ
ਸੰਤਸੌਭਯੋਪੌਨਜੁਵਰਾਜ।੧੬।।ਇਹਾਂਅੰਨਨੀਪ੍ਰਤਿਸਖੀਬਚਨ

ਯਾਹਿਜੋਬਸੰਤਹੈਤਾਂਮੈਪਵਨਕੋਜੋਰਹੈਤਾਸੋਮਦਨਜਾਗੈਹੈਔਤੇਰੇਮਾ
ਨਨਹੀਰਹੈਰੌਤਾਂਤੇਭੂੰਮਾਨਯਾਹਿਬਅੰਗਿ ।ਚੇਸ੍ਟਾਲੰ॰ ।ਜਹਾਚੇਸ
ਕਰਿਕੈਊਬਿਵਹਾਰਜਨਾਇਬੋਹੋਇਸੋਚੇਸਟਾ ।ਯਥਾਬਿਹਾਰੀ
ਦੋ॰ ।ਲਖਗੁਰਜਨਬਿਚਕਮਲਸੋਂਸੀਸਛੁਹਾਯੋਸ੍ਯਾਮ ।ਹਰਿਸ
ਨਮੁਖਕਰਿਆਰਸੀਹਿਯੇਲਗਾਈਬਾਮ ।੭੭। ਸੀਸਸੋਂਕਮਲ
ਛੁਹਾਇਬੋਚੇਸ੍ਟਾਤਾਂਸੋਨਮਸਕਾਰਕਰਿਬੋਬਅੰਗਿਯਔਅਬਤੁਮਮ
ਹਰਿ ਨਤਮਾਗਿਯੋ ।ਨਾਯਕਾਨੈਂਸਨਮੁਖਆਰਸੀਕਰਿਹਿਯੇਲਗਾਈ
ਜੈਸੇਆਰਸੀਮੈਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਰਹਿਤਾਹੈਤੈਸੇਤੁਮਹਮਾਰੇਹ੍ਰਿਦੈਮੇਬਿਰ
ਜਤਹੋਯਾਹਿਬਅੰਗਿ ।ਕਾਕੁਲੰ॰ ।ਜਹਾਂਸੁਰਭੇਦਹੋਇਸੋਕਾਕੁ ।

॥ਯਥਾਦੋਹਾ॥ ਮੈਂਨਕਹੀਤੋਸੋਂਅਲੀਬਾਦਕਰਤਹੈਂਨੈਂਨ॥ਚਿਤ
ਨਚੈਨਬੈਨਔਰਹੈਅਬਭੂਲ੍ਯੋਸੁਖਗੇਹੁ॥੧੮॥ਸਖੀਉਕਤਿਨਾ
ਯਕਾਪ੍ਰਤਿਮੈਂਤੋਕੋਂਨਹੀਕਹੀਅਰਥਯਹਿਜੋਕਹੀਹੀਹੈ॥ਨਨੁ॥ਯ
ਹੈਧੁਨਿਕਹਾਵਤੀ॥ਉਤੰਰ॥ਨਹੀਕਹਿਬੇਤੇਕਹਿਬੋਨਿਕਸ੍ਯੋਂਯ
ਹੈਧੁਨਿ॥ਅਥਪ੍ਰਸਤਾਵਲੰ੦॥ਜਹਾਪ੍ਰਸੰਗਸੋਂਅਰਥਅਨੇਕ
ਨਿਪੇਲਗਤੇਂਜਾਇਸੋਪ੍ਰਸਤਾਵ॥ਯਥਾਦੋਹਾ॥ਬਹੁਤਗਈ
ਥੋਰੀਰਹੀਥੋਰੀਭੀਪੁਨਿਜਾਇ॥ਥੋਰੇਕਾਰਨਆਲਤਾਕਾਹੇਤਨਜੁ
ਕਾਇ॥੧੯॥ਇਹਾਂਜੋਕਾਹੂਤੈਂਅਧਿਕੀਮਹਨਤਕਰਾਇਕਛੂਨਹੀ
ਦਿਯੋਤਾਪੈਭੀਲਗੈ॥ਕਾਹੂਕੋਂਬਿਕਾਰਕੋਂਚਿੱਤਚਾਹਿਯੌਤਾਪੈਭੀਲਗੈ

॥ਗੁਰਸਿਸਕੋਉਪਦੇਸਕਰੈਹੈਤੌਂਪੈਭੀਲਗੈਹੈਇਤਿਆਦਿ ॥ਇ
ਤਬ੍ਯੰਜਨਾ ॥ਅਥਧੁਨਿਨਿਰੂਪਨੰ॥ਦੋਹਰਾ॥ਬ੍ਰਿਤਬ੍ਯੰਜਨਾਤੇ
ਕਢੈਸੁੰਦਰਬ੍ਯੰਗਿਸੁਜਾਨਾ॥ਧੁਨਿਸੰਗਿਆਤਾਕੀਕਹੈਂਜੇਪ੍ਰਾਚੀਨ
ਮਹਾਨ॥੮੦॥ਸੋਰਠਾ॥ਅਬਿਬਿਛਿਤਿਬਾਚ੍ਯ੧॥ਬਿਬਿਛਿਤਿ
ਬਾਚ੍ਯ੨॥ਜਹਾਂਲੱਛਨਾਕਰਿਧੁਨਿਨਿਕਸੈਸੋਅਬਿਬਿਛਿਤਿਬ
ਚ੍ਯਾ॥ਸੋਰਠਾ॥ਅਰਥਾਂਤਰਸੰਕ੍ਰਮਿਤਬਾਚ੍ਯ੧॥ਅਤਅੰਤਤਿ
ਰਸਾਕ੍ਰਿਤਬਾਚ੍ਯ੨॥ਜਹਾਂਅਰਥਔਰਅਰਥਸੌਂਮਿਲਸਾਰ
ਥਕਹੋਇ।ਤਬਧੁਨਿਨਿਕਸੈਸੋਅਰਥਾਂਤਰਸੰਕ੍ਰਮਿਤਬਾਚ੍ਯਾ।
॥ਯਥਾ॥ ਅਹਦੀਬੂੰਦਸੁਰੂੰਦਾਮਨਲੇਤਲਾਲਕੋਬਾਲਾ।ਕਾਹੇਕੌ

ਤੂੰਕਰਤਹੈਅਨਕਪਟਕੌਜਾਲਾ।੮੧।ਇਹਾਂਅਹਿਦੀਕੀਬੂੰਦਨੈ
ਅਨਕੋਬੂੰਦਬੋਨਹੀਬਨੈਤਹਾਂਅਹਿਦੀਕੀਬੂੰਦਹਾਬਨਸੌਅਲਿਸ
ਰਥਕਭੁਈਅਹਦੀਵਾਰੇਹਾਬਅਨਕੋਰੋਕੈਹੈਂ।ਜਾਕੀਅਹਦੀਅਨ
ਅੋਹੈਹੈਤਾਕੇਔਰਬੂਖਨਨਿਕੀਕਹਾਕਹਿਯੋ।ਯਹਿਪ੍ਰਾਨਿ।ਸੁਗ
ਅਰੀਤ੍ਰਉਪਾਦਾਨਲੱਛਨਤੇਯਹਿਪ੍ਰਾਨਿਹੋਤਹੈ। ।ਅਥਅਤਅੰਤ
ਤਿਰਸਕ੍ਰਿਤਬਾਚਅਲੰ੦ ।ਜਹਾਸਬਦਾਰਥਤੈਔਰਹੀਅਰਥ
ਲਾਗਿਕਰਿਬਹੁਤਪ੍ਰਾਨਿਨਿਕਸੈ।ਸੋਅਤਅੰਤਿਤਿਰਸਕ੍ਰਿਤਬਾਚਅ
।ਜਥਾਦੋਹਾ।ਸਥਤਿਯਸੁਅਮਨਾਸੈਗਾਰਸਜਿਰਹੀਰਅਨਰ
ਸਪਾਰਾ।ਅਰੀਅਗਿਾਰਨਲੋਟਬੋਪਰਯੋਹਮਾਰੇਭਾਰਾ।੮੨।ਯਅੰ

ਗਾਰਨਕੋਲੋਟਬੋਨਹੀਬਨੈਤਹਾਂਅਰਥਪਹਿਸੋਹਮਾਰੇਬਾਂਟੇਦੂਖ
ਆਯੋਹੈ।।ਜੈਸੇਅੰਗਾਰਨਿਮੈਦਗਧਭਏਕੌਦੂਖਹੋਤਹੈਤੈਸੇਹਮੈ
ਦੂਖਮਿਲਓਜਹਿਧੁਨਿ।।ਸੁਰਗਮਰੀਤਪਹਿਧੁਨਿਲੱਛਨਲੱਛਨ
ਜੌਨਿਕਸੈਹੈ।। ।।ਇਤਿਅਥਬਿਬਿਛਿਤਿਬਾਚਜਾ ।।ਅਥਬਿਬਿਛਤਬ
ਚਅਲੰ। ।।ਜੋਅਤ੍ਰਿਧਾਤੈਧੁਨਿਨਿਕਸੈਸੋਬਿਬਿਛਿਤਿਬਾਚਜਾ ਸੋ
ਦੂਧਾ ।।ਅਸਿਲੱਛਕ੍ਰਮ ੧।।ਸਿਲੱਛਕ੍ਰਮ ੨।। ਅਸਿਲੱਛਕ੍ਰਮਲੋਂ
।।ਨੌ।। ।।ਨਿਕਸੈਰਸਤ੍ਰਾਵ੍ਵਾਦਿਜਹਿਧੁਨਿਤੇਏਕੋਬੇਗਾਕ੍ਰਮਸਾਨੋ
ਨਹਿਜਾਤਿਸੋਅਸਿਲੱਛਕ੍ਰਮਟੇਰਾ।।੮੩।।ਜਹਾਂਰਸਔਤ੍ਰਾਵ੍ਵਾਦਿ
ਧੁਨਿਤੇਂਏਕੋਬੇਗਨਿਕਸੈਂਕ੍ਰਮਨਹੀਜਾਨਔਜਾਇਜੋਪਹਿਲੇਰਸਨਿ

ਕਸੁਨੌਕਿਭ੍ਰਾਵ੍ਵਨਿਕਸਨੌਸੋਅਸੀਲੱਛਕ੍ਰਮਾ ।।ਨਨ੍ਹਾ।। ਕ੍ਰਮਕੈਸੈਨਹੀ
ਜਾਨ੍ਯੋਜਾਇ ।।ਉਤਿੰਗਾ।। ਪਾਨਕਰਸਨਾਜਾਪੀਵੈਕੀਬਸਤੁਮੈਂ
ਕੇਤੀਚੀਜੈਰਲਾਇਪੀਵੈਸਬਕੋਏਕੈਬੇਰਸ੍ਵਾਦਆਵੈਹੈਤੈਸੇਯਹਿ
ਧੁਨਿਜਾਨਿਯੋ।ਯਾਕੋਉਦਾਹਰਨਦੂਜੋਰਸਧੁਨਿਕੈਅੱਧ੍ਯਾਯਹੀਸ
ਨਲੋ ।।ਅਥਸੀਲੱਛਕ੍ਰਮਧੁਨਿਕੋਲੱਛਨੰ।। ।।ਦੋਹਾ।। ਕ੍ਰਮਸੋਂਧੁਨਿਲ
ਖਿਯਤਜਹਾਂਸੁਸੀਲੱਛਕ੍ਰਮਜਾਨਿ।ਜਯੋਂਗਿਰਿਤੈਇਕਸਬਦਕੀਏਂ
ਈਬਹੁਬਿਧਿਠਾਨਿ ।।੮੫।। ਸੋਤ੍ਰਿਧਾ ।ਸਬਦਸਕਤਿਸੰਭਵ੧।।ਅ
ਰਥਸਕਤਿਸੰਭਵ੨।।ਸਬਦਾਰਥਸਕਤਿਸੰਭਵ੩।। ਸਬਦਸਕ
ਤਿਸੰਭਵੁਲੱਛਨੰ ।।ਦੋ੦।। ਜਹਾਂਸਬਦਕੀਸਕਤਿਕਰਿਧੁਨਿਨਿਕਸੈ

ਸੁਨਿਮੀਤਾ।ਸਬਦਬਦਲਧੁਨਿਦੂਰਹੈਸਬਦਸਕਤਿਧੁਨਿਗਿਤਾ।੮੫
।।ਜਹਾਂਸਬਦਹੀਕੀਸਕਤਿਸੋਂਧੁਨਿਨਿਕਸੈਜੈਂਵਾਕੀਠੌਰਪਰਆਯ
ਦੇਅਤੌਧੁਨਿਜਾਤੀਰਹੈਸੋਸਬਦਸਕਤਿਸੰਭਵਾ ਸੋਦੂਧਾ ।।ਬਸਤੁਭੂ
ਪਧੁਨਿ੧।।ਅਲੰਕਾਰਭੂਪਧੁਨਿ੨।।ਜਾਧੁਨਿਮੈਂਅਲੰਕਾਰਕੋਊਨ
ਹੋਇਸੋਬਸਤੁਭੂਪ। ।।ਯਥਾ।।ਸਭ੍ਰਾਪ੍ਰਕਾਸੋ।ਦੋਹਾ।। ਸੌਲਗਾਵਸੱਜੂ
ਨਹੀਨਹੀਭਲੇਹੈਂਐਨ।।ਇਹਾਂਰਹੈਂਤੌਰਹੈਂਗਰਿਨਿਰਖਪਯੋਧਰਨੈਨ
।।੮੬।।ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਨਾਯਕਪ੍ਰਤਿਕਹੈਹੈਪਹਾਰਕੇਗ੍ਰਾਮਹੈਸੋਜੂ
ਦਿਸਅੱਗੇਕੋਅਭਾਵਹੈਪਯੋਧਰਜੋਮੇਘਤਿਨਸੋਂਭੀਜਵੇਕੀਸੰਕਾਅ
ਨਰਹੈਂਤੌਰਹੈਂ।ਪਯੋਧਰਸਬਦਕੀਸਕਤਿਕਰਿਧੁਨਿਅਹਿਸੋਹਮਪ

ਹਾਰਕੇਵ੍ਯਾਸਿਵ੍ਯੇਵ੍ਯਾਰੀਗ੍ਯਅਬਪੂਹੈਂਹਮਾਰੇਕੁਚਸੁੰਦਰਹੈਂ ।ਉਂਨਤਿ
ਹੈਂਇਨੈਦੇਖਿਕਰਿਰਹੈਂਤੌਬਿਰਾਜਿਯੋ ।ਯਹਬਸਤੁ ।ਜੌਪਯੋਧਰ
ਕੀਠੌਰਕੁਚਕਹੈਂਤੌਨਬਨੈਜੌਮੇਘਕਹੈਂਤੌਂਚਮਤਕਾਰਨਾਨਿਕਸੈ । ਹੂ
।ਅਲੰਕਾਰਰੂਪਧੁਨਿਲੰ੦ ॥ਜੋਧੁਨਿਉਪਮਾਦਿਅਲੰਕਾਰਰੂਪ
ਹੋਇਜੋਅਲੰਕਾਰਰੂਪਧੁਨਿ ।ਯਥਾਕਲਾਨਿਧੌ ।ਸਵੈਯਾ ।ਭੋਰ
ਉਠੀਪਲਕੈਨਹਿਲਾਗਤਿਪਾਗਤਪੈਅਸੁਲੇਖੈਨਲੇਖ੍ਯੌ ।ਕਾਂਪਉ
ਠੈਪੁਲਕੈਭਰਿਅੰਗਨਸਾਰਸੁਧਾਰਸਪਾਨਬਿਸੇਖ੍ਯੌ ।ਮੂਢਭਈ
ਗੁਰੁਰਮਾਨਸਬੈਬਿਤਯੌਚਿਤਤੈਂਉਰਿਚਤੈਯਹਪੇਖ੍ਯੌ ।ਰਿਗਭਰੀਸਬ
ਰੈਨਕਹੂਇਨਨੈਨਨਿਆਲੀਕਲਾਨਿਧਦੇਖ੍ਯੌ ।੮੧॥ਇਹਾਂਸਖੀ

ਪ੍ਰਤਿਸਖੀਕੀਉਕਤਿਯਾਨਾਯਕਾਮੈਜੌਆਜਏਬਾਤੈਦੇਖਿਯੈਹੈਸੋ
ਆਜਯਾਨੈਕਭੂਕਲਾਨਿਧਿਚੰਦ੍ਰਮਾਕੌਦੇਖੀਯੈ।ਕਲਾਨਿਧਿਸਬ੍ਦ
ਦਤੈਂਧੁਨਿਯਾਹਿਜੋਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਜਾਂਕੌਮਿਲੇਹੈਂਕਲਾਨਿਧਿਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੋ
ਨਾਮਭੀਹੈਂਚੰਦ੍ਰਔਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੋਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਭਾਵਹੈਜਾਤੇਉ
ਪਮਾਲੰਕਾਰਭੂਪਧੁਨਿਜਾਨਿਯੈ॥ਇਤਿਸਬਦਸਕਤਿਸੰਭਵ॥
॥ਅਥਅਰਥਸਕਤਿਸੰਭਵਲੰ॰ ॥ਦੋ॰॥ ਅਰਥਹਿਤੈਧੁਨਿਹੋਇ
ਜਹਿਮਿਟੈਨਬਦਲੈਸਬਦਾਅਰਥਸਕਤਿਸੰਭਵਸੁਕਹਿਬਰਨਨ
ਹੈਂਯਹਿਦ੍ਰਿਢਬਦ॥੮੮ ॥ਜਹਾਂਅਰਥਕੀਸਕਤਿਕਰਿਧੁਨਿਨਿਕਸੈ
ਪਰਯਾਯਕੇਦਿਯੈਦੂਰਨਹਿਹੋਇਸੋਅਰਥਸਕਤਿਸੰਭਵ॥ ਸੋਵਿਧ ॰

।ਸੁਤਹਸੰਭਵੀ ੧ ।ਕਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਸਿਧਿ ੨ ।ਕਵਿਨਿਬੱਧਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿ
੩ ।।ਇਨਕੇਚਾਰਿਚਾਰਿਭੇਦਾ।ਸੁਤਹਸੰਭਵੀਬਸਤੁਤੇਬਸਤੁ ੧।।ਬਸ
ਤੁਤੇਅਲੰਕਾਰ ੨।।ਅਲੰਕਾਰਤੇਬਸਤੁ ੩।।ਅਲੰਕਾਰਤੇਅਲੰਕ
ਾਰ ੪।।ਕਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਸਿਧਬਸਤੁਤੇਬਸਤੁ ੧।।ਬਸਤੁਤੇਅਲੰਕਾ
ਰ ੨।।ਅਲੰਕਾਰਤੇਬਸਤੁ ੩।।ਅਲੰਕਾਰਤੇਅਲੰਕਾਰ ੪।।ਕਵਿ
ਨਿਬੱਧਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਬਸਤੁਤੇਬਸਤੁ ੧।।ਬਸਤੁਤੇਅਲੰਕਾਰ ੨।।ਅ
ਲੰਕਾਰਤੇਬਸਤੁ ੩।।ਅਲੰਕਾਰਤੇਅਲੰਕਾਰ ੪।।ਐਸੇਦ੍ਵਾਦਿਸ
ਭੇਦਜਾਨਿਯੇ।। ਅਥਸੁਤਹਸੰਭਵੀਲੱਛਨ।।ਦੋਹਰਾ।। ਜਗਤਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਜੁਅਰਥਹੈਤਾਤੇਧੁਨਿਪ੍ਰਗਟਾਇ।ਤਾਹੀਕੌਸਬਕਹਤਹੈਸੁਤਹਸੰ

ਭੁਵੀਂਭੁਾਇ ।੮੯। ਜਹਾਂਜਗਤਪ੍ਰਸਿੱਧਪਪਟਪਦਾਦਿਤੇਪ੍ਰਨਿਨਿ
ਕਸੈਸੋਸੁਤਹਸੰਭਵੀ ।ਯਾਮੇਕਛੁਕਲੀਪਤਬਾਤਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਸੁ
ਤਹਸੰਭਵੀਬਸਤੁਤੈਬਸਤੁਧੁਨਿਅਬਾ ਦੋਹਾ ।ਜੌਂਤਿਸਦਨਸ
ਰੀਸੁਰਖਪਠੀਪ੍ਰਾਂਨਪਤਿਆਜਾ ।ਆਨਨਹਾਸਅਹਾਸਕੌਂਸੁਨਿ
ਸਰਸਾਨੋਜਾਜਾ।੯੦। ਜੌਂਤਿਸਦਨਸਾਰੀਸੁਰਖਪਠੀਸੁਨਿਹ
ਰਖਜੋਕਹੋਨੋਸੁਤਹਸੰਭਵੀਬਸਤੁਤਾਂਸੌਧੁਨਿਯਹਿਜੌਸੌਤਿਹਸ
ਤਨੀਹੈਜਾਤੇਸੁਰਖਜਾਰੀਮੈਂਬੁਧਿਕੀਨੀਸੋਬਸਤੁਹੈ। ਸੁਤਹਸੰ
ਭਵੀਬਸਤੁਤੇਅਲੰਕਾਰਧੁਨਿਅਬਾ ਦੋ० । ਬਾਸਰਖਤੇਬਿਦੇ
ਸਬਹੁਮਿਲਿਬਾਲਨਿਜੌਲਾਲਾ ਏਕਨਿਦੈਹੀਰਨਿਹਰਾਇਕਮਾ

ਣਕਨਮਾਲਾ ॥੯੧॥ ਈਹਾਂਹੀਰਨੌਂਮਾਣਕਨਮਾਲਾਦਿਕੋਦੈਨੋਂ
ਤਹਸੰਭਵੀਬਸਤੁਤਾਂਸੋਂਜੇਗੌਰਬਰਨਹੈਂਤਿਨੈਹੀਰਨਕੋਹਾਰਦੀਨੈ
ਜੋਅਰੁਨਬਰਨਹੈਂਤਿਨੈਂਮਾਣਕਨਿਮਾਲਾਦੀਨੀਜਥਾਜੋਗਕੇਸੰਗ
ਤੇਸਮਅਲੰਕਾਰਧੁਨਿ ॥ ਸੁਤਹਸੰਭਵੀਅਲੰਕਾਰਤੇਬਸਤੁਧੁਨਿ
ਜਥਾ ਦੋਹਾ ॥ ਸੂਰਉਦੈਫੂਲੇਂਸਰਸਸਬਤਾਰਿਕਾਬਿਲਾਇ ॥ ਭ੍ਰਮ
ਤਰੋਂਨੀਕੈਭ੍ਰਮਰਜਾਸਰੋਜਪੈਆਇ ॥੯੨॥ ਇਹਾਭ੍ਰਮਰਅਪ੍ਰਸਤੁ
ਤਿਤਾਕੋਬਰਨਬੋਸੁਤਹਸੰਭਵੀਅਨੋਕਤਿਅਲੰਕਾਰ ਤਾਸੋਂਗੁਰ
ਜਨਕਹੂਦੂਰਗਏਹੈਂਔਦਿਨਹੈਕਾਹੂਕੋਭੁਜਨਹੀਤੁਮਸਾਵੋਅਤਿਯ
ਹਿਨਾਯਕਪ੍ਰਤਿਉਪਦੇਸਧੁਨਿਸੋਬਸਤੁਹੈ ॥ ਸੁਤਹਸੰਭਵੀਅਲੰਕ

ਰਤੇਅਲੰਕਾਰਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਲੀਨਿਦੇਨੌਤਨਛੀਨਛਬਿਚਢੌ
ਸੰਭੁਸਿਰਮੰਦਾ॥ਝੂਲਕੈਅਲਿਅਨੁਰਾਗ॥ਜਿਹਿਨਿਰਖਨਪੋਸਹਿ
ਚੰਦਾ॥੮੩॥ਇਹਾਂਚੰਦਉਪਮਾਨਤੇਨਖਛਤਜਾਨਿਓਸੁਤਹਸੰਭਵੀ
ਅਤਸਓਕਤਿਅਲੰਕਾਰ॥ਤ੍ਰਓਰਚਨਾਕਰਿਕਹੈਹੈਨਾਯਕਕੀਸੁਰ
ਤਿਪਰਿਯਾਓਕਤਿਅਲੰਕਾਰਧੁਨਿ॥ਇਤਿਸੁਤਹਸੰਭਵੀ॥
ਅਬਕਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਸਿਧਲੱਛਨ॥ਦੋਹਾ॥ਕਵਿਕਲਪਿਤਜੋ
ਅਰਥਹੈਤਾਹੀਤੇਧੁਨਿਹੋਇ॥ਕਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਸਿੱਧਤਹਿਭਾਖਤਿਹੈ
ਕਵਿਲੋਇ॥੮੪॥ਕਵਿਕਲਪਿਤਜੈਸੇਜਸਕੋਉਜਲਅਪਕੀਰ
ਤਕੋਸਯਾਮਪ੍ਰਤਾਪਕੋਸਮੁੰਦ੍ਰਗੁਨਨਕੋਗਿਰਿਇਤਆਦਿਜਾਨਿਯੇ॥

ਬਾਸਤਵੁਇਨਿਮੈਉੱਜਲਤਾਦਿਨਹੀ।ਕਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਸਿੱਧਬਸਤੁ
ਤੇਬਸਤੁਧੁਨਿ।ਯਥਾਕਬਿੱਤੁ।ਚਾਰੂਕਜਲਾਸਕੇਅਨੂਪਸਿਖਰ
ਨਿਪਰਮਾਨਿਮੁਖਬੈਨਨਿਕੀਤਾਨਨਿਕੋਬਾਨਿਕੈ।ਰਾਮਚੰਦਰਾਵਰੇ
ਸੁਜਸਸੁਰਸਿੱਧਬਧੂਗਾਵਤਿਮੁਦਿਤਮਨਕੌਤਗਸੌਂਸਾਨਿਕੈ।ਸੁ
ਨਿਸੁਤੇਈਦਿਗਬਾਰਨਬਿਸਾਲਸੁਰਮੰਜੁਲੀਮ੍ਰਿਨਾਲਸਾਲਪਾ
ਏਤੇਜਿਯਜਾਨਕੈ।ਕੇਰੀਕੈਆਂਖੈਕਰਿਕਾਨਨਿਕੇਆਸਪਾਸਢੇ
ਰਿਰੇਸੁੰਡਨਿਤੁਲਾਵੈਮੋਹਮਾਂਨਕੈ।੯੫।ਇਹਾਜਸਕੋਂਬਰਨਨ
ਤਾਕੋਂਸੁਨਿਹਾਥੀਜੜਅੰਤਭੁਏਕਵਿਕਲਪਤਿਬਸਤੁਤਾਸੋਂਚੇਤਨਿ
ਨਰਨਿਕੀਕਹਾਕਹਿਯੇਯਾਹਿਬਸਤੁਧੁਨਿ।ਕਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਸਿ

ਪ੍ਰਬਸਤੁਤੇਅਲੰਕਾਰਧੁਨਿ।ਜਥਾ।ਕੁਲਪਤਿਕੋਦੋਹਾ।ਰਾਮਦ
ਨਕੀਰਤਿਸੁਨੈਸੋਇਨਸਕੈਸੁਮੇਰ।ਰਤਨਾਕਰਕਾਂਪਤਰਹੈਲਾਵੈ
ਪਲਨਕੁਮੇਰ।੯੬।ਸ੍ਰੀਰਘੁਨਾਥਜੀਕੇਦਾਨਕੋਜਸਸੁਨਿਸੁ
ਮੇਰਾਦਿਜੜ੍ਹਭੀਆਂਖਨਲਾਗਿਥੇਕਾਵਿਕਲਪਿਤਬਸਤੁ।ਤਾਤੇਹੋ
ਤੁਉਤਪ੍ਰੇਛਾਲੰਕਾਰਧੁਨਿਸੁਮੇਰਾਦਿਕੇਨਸੋਇਥੇਕੀਪਥੇਮੇਜਸ
ਕੋਸੁਨਿਬੋਹੇਤੁਦਿਯੋ।।ਕਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਸਿੱਧਅਲੰਕਾਰਤੇਬਸ
ਤੁਧੁਨਿ।ਯਬਿਹਾਰੀਦੋ੦।।ਬ੍ਰਿਜਬਾਸਨਕੋਉਚਿਤਪਨਸੋਪਨਭੁ
ਚਿਤਨਕੋਇ।ਸੁਚਿਤਨਆਯੋਸੁਚਿਤਈਕੋਹੋਕਹਾਤੇਹੋਇ।੯੭
।ਇਹਾਂਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੋਂਪਨਕਹਿਨੋਕਾਵਿਕਲਪਿਤਰਚਨਾਸੋਂਬਾਤ

ਪਰਯਾਯੋਕਤਿਅਲੰਕਾਰ। ਕਿੰਬਾਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੌਂਧਨਕਹਿਬੇਕ
ਰਿਰੂਪਕਅਲੰਕਾਰ। ਤਾਸੌਂਜਾਂਕੌਂਧਨਰਹੈਸੋਨਾਚਿੰਤਰਹੈਹੈਜਾ
ਕੌਂਧਨਜਾਇਸੋਸਾਚਿੰਤਹੋਇਇਆਹਿਬਸਤੁਪ੍ਰਾਨਿ ।ਕਾਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿ
ਸਿੱਧਿਅਲੰਕਾਰਤੇਅਲੰਕਾਰਪ੍ਰਾਨਿ ।ਯਥਾਦੋਹਾ। ਫੂਲਫਬੀ
ਬਨਬਾਟਿਕਾਸੁਮਨਸੁਰੰਗਾਮੇਜ। ਆਗਮਜਾਨਿਬਸੰਤਪ੍ਰਿਯ
ਸਜੀਜਿਸਰਤਿਅਸੇਜ। ੯੮। ਇਹਾਂਬਸੰਤਕੋਨਾਯਕਜਿਸਰ
ਕੋਨਾਯਕਾਕਹਿਨੈਕਾਵਿਕਲਪਿਤਿਰੂਪਕਅਲੰਕਾਰ। ਤਾਸੌਂਸੁ
ਭਾਵੋਕਤਿਅਲੰਕਾਰਪ੍ਰਾਨਿ। ਇਤਿਕਾਵਿਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਸਿੱਧਿ ॥੨
ਅਥਕਾਵਿਨਿਬੱਧਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਲੱਛ ।ਦੋ॥ ਜਾਹਬਕਤਾਸੌਤਾਦਿ

ਕੌਂਕਵਿਕਲਪੈਕਰਿਜੁਕਤਿ।ਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਤਾਕੀਜੁਦ੍ਵੈਕਵਿਨਿਬੰਧਪ੍ਰੌ
ਢੋਕਤਿ।੯੯।ਜਹਾਂਕਵਿਕੇਕਲਪਤਿਸੌਤਾਬਕਤਾਸਖੀਨਾਯ
ਕਾਦਿਗੁਰਸਿਖੁਆਦਿਤਿਨਕੀਜੋਅਤਿਸੈਕਰਿਉਕਤਿਸੋਕਵਿਨਿ
ਬੰਧਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿ।ਯਾਕੌਨਾਮਕਵਿਨਿਬੰਧਬਕਤਾਭੀਕਹੈਹੈਂ।ਨਨੁ
।।ਸਖੀਨਾਯਕਾਦਿਕੀਉਕਤਿਤੌਜੁਤਹਸੰਭਵੀਸੰਭੀਹੋਤਹੈ।ਉਤੰ
ਗ।।ਤਹਾਸਖੀਨਾਯਕਾਦਿਕੀਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਨਨੁ।ਕਵਿ
ਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਔਕਵਿਨਿਬੰਧਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਕੌਭੇਦਕਹਾ।ਉਤੰਗ।।ਕਵਿ
ਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਮੈਕੇਵਲਕਵਿਕੌਕਥਨਹੋਤਹੈਅਔਨਾਯਕਾਦਿਕੀਪ੍ਰੌਢੋ
ਕਤਿਹੈਇਤੌਭੇਦ।।ਕਵਿਨਿਬੰਧਬਕਤਾਕੀਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਬਸਤੁਤੇਬ

ਸਤ੍ਰੁਬ੍ਰਜੈਗਿ ਅਥਾਦੋ॰॥ ਬਲਕਰਬਰਖਤਿ ਪ੍ਰਲਯਜਸੌਬਾਰਿਬਿ
ਗਹਿਕੈਜੋਰਿ॥ ਬਾਲਿਬ੍ਰਿਜਜੀਵਨਜਾਈਐਨਗਧਰਨਵਲ
ਬਹੋਰ॥੧੦੦॥ ਇਹਾਂਕਾਵਿਨਿਬੰਧਸਖੀਕੀਉਕਤਿਨਾਇਕਪ੍ਰ
ਤਿਨੇਤ੍ਰਜਲਨੈਪ੍ਰਲਯਜਸੌਬਰਖਨੋਬਸਤ੍ਰਤਾਸੌਤੁਮਨਾਇਕਕੋ
ਬੇਗਮਿਲੌਯਹਿਬਸਤੁਧੁਨਿ॥ ਕਾਵਿਨਿਬੰਧਬਕਤਾਕੀਪੌਢੋਕ
ਤਿਬਸਤੁਤੇਅਲੰਕਾਰਧੁਨਿ॥ ਅਥਾਦੋਹਾ॥ ਕਹਾਕਹੋਂਵਾਂਕੀਤ
ਰਾਂਉਠੀਆਗਿਤਨਜੋਰਿ॥ ਸੁਰਸਜੀਚਿਪਨਜਾਅਕੈਕੈਦਾਵ
ਗਿਮਰੋਰ॥੧੦੧॥ ਇਹਾਂਕਾਵਿਨਿਬੰਧਸਖੀਕੀਉਕਤਿਨਾਇਕ
ਪ੍ਰਤਿਤਨਮੇਆਗਿਉਠਵੌਬਸਤੁਤਾਸੌਤੁਮਸਜਾਅਪਨਹੋਤੁਰਤਚ

ਲਿਕੈਸੀਤਲਕਰੌਜੌਸਆਪਨੋਹੋਇਸੋਸੀਤਲਕਰੈਈਵੋਪਰ
ਕਰਾਲਿਕਾਰਧੁਨਿ ਕਵਿਨਿਬੰਧਬਕਤਾਕੀ ਪ੍ਰੌਢੋਕਤਿਅਲੰਕਾਰ
ਤੇਬਸਤੁਧੁਨਿ ਯਥਾ॥ਰਸਰਹੰਸੇਕਬਿੱਤੁ॥ ਕਿਧੌਂਕਾਹੂਅਦਭੁਤਚੰ
ਦਤੇਚਕੋਰਭਏਏਕਟਕਟਕੀਨਿਸਚਾਮੋਂਜਾਮਜਾਗੇਹੈਂ॥ਕਿਧੌਂਅ
ਨੀਮਖਰਹੇਨਖਛਬਿਦੇਖਿਕਿਧੌਂਭੌਰਹੀਸਰੋਜਾਨਿਕੀਛਬਿਛੀਨਭੌ
ਰੇਹੈਂ॥ਬਿਦਨਬਲਿਤਨਵਨੀਰਜਾਨਿਰਖਿਕਿਧੌਂਸੌਰਭਿਕੇਲੋਭਿ
ਆਲਿਅਕੁਲਾਇਲਾਗੇਹੈਂ॥ਸਾਚੀਕਹੌਲਾਲਨਗੁਲਾਲਹੂਕੇ
ਲਾ ਜੀਤਤਹੈਂਲਾਲਨਲੋਯਨਏਕੌਨੇਰਸਪਾਗੇਹੈਂ॥੧੦੨॥ਇਹਾਂਨ
ਯਕਾਕੀਉਕਤਿਨਾਯਕਪ੍ਰਤਿਸੌਦੇਹਾਲੰਕਾਰਤੈਨਾਯਕਕੌਸਾਪ

ਰਾਖਠਹਿਰਾਵਨੋਬਸਤੁਧੁਨਿ ਅਕਾਵਿਨਿਬੰਧਬਕਤਾਕੀ ਪ੍ਰੌਢੋਕ
ਤਿਕਰਿਅਲੰਕਾਰਤੈਅਲੰਕਾਰ ਯਥਾਬਿਹਾਰੀਦੋਹਾ ਯਜਿ
ਬਿਰਿਆਨਹਿਔਰਕੀਤੂੰਕਰਿਯਾਵਹਿਸੋਧਾਪਾਹਨਨਾਵਚਢ
ਇਜਿਨਕੀਨੇਪਾਰਪਯੋਧ ॥੧੦੩॥ ਇਹਾਂਕਵਿਨਿਬੰਧਬਕਤਾ
ਕਾਹੂੰਸੰਤਕੀਉਕਤਿਸਿੱਖ੍ਯਸੋਂਤੂੰਵਹਿਕਰਿਯਾਸੋਧਵਾਹਿਕੌਨਸੋਂ
ਕਰਿਯਾਜਾਨੈਪਾਹਨਕੀਨਾਵਪੈਚਢਾਇਸਮੁੰਦ੍ਰਸੋਂਪਾਰਕੀਯੇ
ਯਾਹਿਕਾਬ੍ਯਲਿੰਗਅਲੰਕਾਰਤਾਸੋਂਬਿਨਸ੍ਰੀਰਾਮਜੀਤੇਔਰ
ਤਾਰਿਬੇਮੈਸਮਰਥਕੋਊਨਹੀਯਾਹਿਪਰਸੰਖ੍ਯਾਲੰਕਾਰਧੁਨਿ
ਇਤਿਅਰਥਸਕਤਿਸੰਭਵਭੇਦ ॥ ਅਥਸਬਦਾਰਥਸਕਤਿ

ਸੰਭੁਵੱਲਭੰ॰॥ਦੋਹ॰ ॥ਸਬਦਅਰਥਦੋਊਨਿਤੈਂਦੈਂਧੁਨਿਜਹਿਕਾਵਿ
ਨਾਹਾਸਬਦਾਰਥਸੰਭਵਸੁਵਹਿਇਕੈਭੇਦਸੁਤਾਹਿ॥੧੦੪॥ਸਬ
ਦੋਹਾ॥ਬਡੇਬੰਸਕੀਜਾਨਾਸਿਆਅਧਰੈਰਹਤਲਗਾਇ॥ਸੁਖਦ
ਸੁਰਨਿਸੁਨਿਜਾ॥ਅਬਬਾਂਸੁਰਿਹਾਥਾਥਿਕਾਇ॥੧੦੫॥ਇਹਾਂਬ
ਡੇਬੰਸਕੀਸਬਦਤੈਅਧਰੈਂਲਗਾਈਅਰਥਤੇਧੁਨਿਜਹਿਜੋਔਰ
ਨਾਅਕਾਕੇਬਾਸਿਭੁਇਏਹੈ॥ਇਤਿਧੁਨਿਭੇਦ॥ ॥ਪੂਰਬਜੋਅੱਧਾਮਕਾ
ਬਜਿਮੇਰੀਨਰੂਪਬਜਿਗਿਕਹਿਜੋਥੋਤਾਕੇਆਠਭੇਦਹੋਤਹੈਂ॥ਤਿਨਕੇਨਾ
ਮਾ॥ਪ੍ਰਗਟ੧॥ਅਪਰਾਂਗ੨॥ਬਾਚ੍ਯਪੋਖਕ੩॥ਕਸੂਰੀਅ
੪॥ਸੰਦਿਗਧ੫॥ਤੁਲ੍ਯਪ੍ਰਧਾਨ੬॥ਕਾਕੁਰੀਅ੭॥ਅਸ

ਸੋਰਠਾ ੮॥ ਅਥਪ੍ਰਗਟਲਛਂ॰ ॥ਜਹਾਂਪ੍ਰਗਟਹੀਪ੍ਰਾਨਿਨਿਕਸੈ
ਸੋਪ੍ਰਗਟਾ॥ ਯਥਾਬਿਹਾਰੀਦੋ॰ ॥ਪਲਨਪੀਕਅੰਜਨਅਧ
ਰਧਰੇਮਹਾਵਰਭਾਲ॥ਆਜੁਮਿਲੇਸੁਭਲੀਕਰੀਭਲੇਬਨੇਹੋਲ
ਲਾ॥੧੦੬॥ ਇਹਾਂਔਰਨਾਯਕਾਪਾਸਤੇਆਏਹੋਯਾਹਿਬ੍ਰਿਗਿਪ੍ਰ
ਗਟਹੈ॥ ਅਥਅਪ੍ਰਗਟਲਛਂ॰ ॥ਜਹਾਂਰਸਕੋਕੈਬਾਭਾਵਕੋਰਸ
ਕੈਬਾਭਾਵਅੰਗਹੋਇਸੋਅਪ੍ਰਗਟ॥ ਯਥਾਦੋਹਾ ॥ਮੁਗਧੇਪਰ
ਹਰਿਆਨਮਨਅਨਹੁਪਿਯਜਨਬੈਨ॥ਅੰਬੁਜਦਲਜਲਬਿੰਦੁ
ਸਮਸੋਬਨਜਾਨਹੁਐਨ॥੧੦੭॥ਇਹਾਂਸ੍ਰਿੰਗਾਰਰਸਕੋਅੰਗਸੰ
ਤਰਸਹੈਅੰਬੁਜਦਲਜਲਬਿੰਦੁਸਮਸੋਬਨਕਹਿਬੇਕਰਿ॥ ਅ

ਬਬਾਚਅਪੋਖਕਲ੦ ॥ਜੋਧੁਨਿਅਰਥਹੀਮੈਂਆਪਕੌਂਲੀਨਕਰੈ
ਸੋਬਾਚਅਪੋਖਕ ॥ਯਥਾਕਲਾਨਿਧੌ॥ਛੰਦ॥ਭ੍ਰਮਉਪਜਾਵਤ
ਅਰਤਬਢਾਵਤਆਰਸਕੈਬਜਾਹਿਯਹਹਰਾਵਤਾ॥ਪ੍ਰਲਅਉਪਾ
ਵਤਪਰਤ੍ਰਮੂਰਛਾਹਿਤਮਹਿਕਰਤਤ੍ਰਨਦੁਖਹਿਸਹਾਵਤਾ॥ਪੂਰ
ਵਾਈਫੂਕਾਰਤਫਤਾਦ੍ਰਿਗਜਲਦਭ੍ਰਯੰਗਮਾਬਿਖਹਬਹਾਵਤਾ॥
ਤ੍ਰਿਹਿਬਿਖਧਾਰਾਬਿਯੋਗਨੀਨਿਕੌਂਅਰਨਦੇਤਨਹਿਚੇਤਹਿਲਜਾਵ
ਪ ਤਾ॥੧੦੮॥ਇਹਾਭ੍ਰਮਉਪਜਾਵਤਪ੍ਰਲੈਉਪਾਵਤਫੂਕਾਰਤਾਇ
ਤਆਦਿਬਰਨਨਮੈਂਮੇਘਪਸਾਰਿਪਸੋਧੁਨਿਤੇਨਿਕਸਤੋਬੀਚਮੇਲਨਾਮ
ਕਹਿਬੇਕਾਰਿਅਰਥਹੀਮੈਂਮਿਲਜੋਯਾਤੇਬਾਚਅਪੋਖਕ॥ਨਨੁ॥ਜੋ

ਬਾਢਮਨੀਮੇਪ੍ਰਨਿਲੀਨਭੁਈਤੌਪ੍ਰਨਿਕਹਾਵਹਿਤੌਅਰਥਹੀਰਹਯੋ।
ਉਤੰਰ। ਨਿਕਸਥੇਕੌਚਾਹੈਹੈਯਾਤੇਰੌਨਭੂਪਪ੍ਰਨਿਜਾਨੈਐਕਛੂਮਖਨਹੀ
ਹੈ॥ ਅਥਕਾਵਰੀਮੰਗਲੰ॰ ਨੀਠਨੀਠਿਜਾਹਿਸੁਕਵਿਕੌਲਖਐਪਰੈਕਛੂ
ਥੰਮੀਗਾ। ਕਸੁਰੀਮਜੋਜਾਨੈਐਸਥਕਵਿਕੇਪਰਸੰਗਾ ੧੦੯॥ਨਨ॥
ਸਬਸੁਕਵਿਕੌਨੀਠਿਨੀਠਿਲਖਾਇਪਢੌਤੌਕਲਿਸਦੋਖਭੁਐਕਾਥਮਕ
ਹੇਕੀ॥ ਉਤੰਰ॥ ਕਲਿਜਮੇਅਰਥਕਲੇਸਕਰਿਨਿਕਰੈਹੈਯਾਮੇਪ੍ਰਨਿ
ਕਸੁਸੰਨਿਕਸੈਹੈਏਤੌਭੇਦਾ ॥ਅਥਬਾਦੋਹਾ॥ ਸਵਨਨਿਪਾਵਸਐਪਰੈ
ਪਿਯਪਰਦੇਸਪਯਾਨ। ਦੁਸਹਦੂਭੁਨਦੂਖਦੇਖਿਤਿਅਲਗੀਸੁਸੀ
ਪਜਪਾਨ ੧੧੦॥ ਇਹਪਾਵਸਮੇਨਾਅਕਕੇਗਅਨਸੁਨਿਤਐਦੂਖਮ
ਨਿਨਾਅਕਾਸੀਪਜਐਤੀਤਿਨਕੌਖਾਇਬੇਲਗੀਸੁਕਤਾਸਮੁੰਦੂਸੋਨਿ

ਕਸੇਹੈਂਔਬਿਖਭੀਸਮੁੰਦ੍ਰਸੋਂਨਿਕਸਜੋਹੈ।ਤਾਂਤੇਸਹਿਬਿਖਕੇਫਲਕੋਂਕ
ਰੈਂਗੈਂਅੰਤ੍ਰਕੇਵਦੈਂਅਰੋਅਹਿਦ੍ਰਮਾਂਗਿਸੋਬਡੇਕਸਟਕਾਰਿਨਿਕਸੈਂਹੈ।ਅਥ
ਸੰਦਿਗਧਲ੍ਯ੦।ਧੁਨਿਮੈਜਹਾਂਹੋਇਸੰਦੇਹ।ਸੋਸੰਦਿਗਧਬ੍ਯੰਗਿਕ
ਹਿਦੇਹ।੧੧੧।ਯਥਾ।ਸੰਦੇਹਰਹਬੇਕਰਿਸੰਦਿਗਧਦੋਖਭਯੋਕਾਬ੍ਯ
ਵ੍ਯਕਹਾ।ਉੱਤਰ।ਸੰਦਿਗਧਦੋਖਮੈਂਅਰਥਮੈਂਸੰਦੇਹਰਹਤਹੈਂ।ਯਾਮੈਂ
ਧੁਨਿਦੋਇਨਿਕਸੈਂਹੈਂ।ਯਥਾ।ਜਹਾਂਦੋਇਧੁਨਿਨਿਕਸੀਤਾਂਸੋਂਬਿਸੇਸਚ
ਮਤਕਾਰਭਯੋਯਾਤੇਉੱਤਮਕਾਬ੍ਯਭਈ।ਅੰਧਮਕੋਂਕਹਤਹੋ।ਉੱਤਰ।ਦੋ
ਇਧੁਨਿਆਪਮੈਬਿਰੋਧੀਸੀਨਿਕਸਤਹੈਂਯਾਤੇਅਧਮ।।ਯਥਾਸਭਾਪ੍ਰ
ਕਾਸੇਦੋਹਾ।ਇਤੈਸਖੀਰਾਨਹੈਲਖਤਉਤਆਵਤਬਲਰਾਮ।ਦੇਖ
ਕਹਾਲਲਚਾਤਹਰਿਜਾਹੁਸੁਨੇਧਾਮ।੧੧੨।ਇਹਾਂਸੰਕੇਤਸਥਲਮੈਂ

ਸੋਦੇਹਹੈਮੇਰੋਧਾਮਸੂਨੋਕਿਬਾਤੁਮਾਰੋਧਾਮਸੂਨੋਕੈਬਾਨਿਕ੍ਰਿਜਧਾਮਨਿਸ
ਚੈਨਭੁਯੋਯਾਤੇਸੀਵਿਗਧਬ੍ਯੰਗਿ॥ ॥ਅਬਤੁਲਅਪ੍ਰਧਾਨਲਿਓਵੇ
ਹਾ॥ ਜਹਾਅਰਥੁਔਬ੍ਯੰਗਿਹੂਹੋਹਿਏਕਸੋਮੀਤਾਹੈਸੋਤੁੱਲਅਪ੍ਰਧਾਨਪ੍ਰ
ਨਿਸ੍ਯਾਨਿਲੇਹੁਅਸਗੀਤ॥੧੧੩॥ਨਨਾ॥ਅਰਥਔਬ੍ਯੰਗਿਤੁੱਲਅਭੁਏ
ਤੌਅਰਥਹਿਭੁਯੋਬ੍ਯੰਗਿਕਹੇਕੌਰਹਯੋ॥ ਉਤੰਰ॥ਜੱਦਪਿਅਰਥਕੇਤੂੰ
ਲਅਹੀਹੋਇਬ੍ਯੰਗਿਪੈਅਰਥਤੇਭਿੰਨਨਿਕਸਬੇਕਰਿਤਾਕੀਬ੍ਯੰਗਿਸੋ
ਗਅਹੈ॥ਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਲਖਹਰਿਤਿਅਤੁਵਬਦਨਦੁਤਿਕਸਨਹੋਇ
ਮੰਤਾਦਿਅਤੋਹਿਬਿਧਬਸੀਕਰਿਬਿਮਲਬੀਸਕੋਸੀਤ॥੧੧੪॥ਇਹਾਂ
ਜਪੇਬੀਸਕੋਸੀਤਹੋਇਸੋਔਰਕੋਬਸਿਕਰੈਹੈ॥ਤੈਹੂਲਾਲਕੋਬਸਿਕੀਨੋ
ਔਰਠੌਰਨਹੀਜਾਤਹੈਂਯਾਹਿਬ੍ਯੰਗਿਸੋਅਰਥਕੇਤੁੱਲਅਹੀਹੈ॥ਅਥ

ਰੀਅਮਲ੦ ।ਜਹਾਸੁਰਭੇਦਸੋਂਬਾਂਗਿਨਿਕਸੈਂਸੋਕਾਕੂਰੀਅਮ੍ਯਾ। ।ਯਥਾ।
ਬਿਹਾਰੀ। ।ਕਿਤੀਨਗੋਕਲਕੁਲਬਧੂਕਾਹਿਨਕਿਹਸਿਖਦੀਨਾ।ਕੌਨੈਤਜੀ
ਨਕੁਲਗਲੀਹ੍ਵੈਮੁਰਲੀਸੁਰਲੀਨ।੧੧੫। ।ਧੁਨਿਯਹਿਜੋਕੁਲਕੀਗ
ਲੀਤਜੀਹੀਹੈ। ।ਅਥਅਮਨੋਰਮਲ੦। ।ਧੁਨਿਤੇਨੀਕੋਹ੍ਵੈਜਹਿਅਰਥ
।ਤਹਿਅਮਨੋਰਮਜਾਨਿਅਰਥ। ।ਯਥਾ। ਜੋਅਰਥਧੁਨਿਸੌਂਸੁੰਦਰਭਯੋ
ਤੌਵਹਿਧੁਨਿਕਾਹੇਕੀ। ।ਉਤੰਗ। ਜੋਧੁਨਿਅਰਥਤੇਸੁੰਦਰਹੋਤਹੈਸੋਉਤੱਮਕ
ਬਿਹੋਤਹੈ। ਯਹਿਤੇਮੱਧਮਕਾਬਿ ਹੈ ਜਾਂਕੀਧੁਨਿਸੌਂਅਰਥਸੁੰਦਰਹ੍ਵੈਥੋਮੈਂ
ਦੋਸਨਹੀ। ।ਯਥਾ ।ਪ੍ਰਾਚੀਨਦੋਹਾ। ।ਇਤਸੁਖਭੀਨਤਜਆਮਰੰਗਉਤਾਤਿ
ਯਕੂਚਿਆਰਿਭਾ।ਹੀਰਾਸੁਰਗਭਰਿਜੀਜਿਐਂਤੋਇਦਿਨਦੂਰਲਿਭ।੧੧੬।
।ਇਹਾਂਜਬਨਾਇਕਾਬਿੱਧਹੋਇਗੋਨਾਯਕਾਗਲਿਤਜੋਬਨਾਹੋਇਗੀਤਬਯ

ਹਾਵਿਨਕਹਾਂਜੈਸੇਅਬਹੈਂਜਾਹਿਬ੍ਯੰਗਿਸੋਯਹਿਕਛੁਅਰਥਸੋਸੁੰਦਰਨ
ਹੀਹੈਯਾਤੇਅਮਨੋਰਮਾ। ਇਤਿਮੱਧਮਕਾਬ੍ਯ। ਅੱਧਮਸੋਕਛੁਬ੍ਯੰਗਿਬਿ
ਸੇਸਹੈਹੀਨਹੀ। ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਿਕ੍ਰਿਸਨਸਾਹਿਤਸਿੰਧੂਆਮੀਰਦਾਸਬਿਰ
ਚਤੇਕਾਬ੍ਯਅਲੰਕਾਰਨਕਾਬ੍ਯਭੇਦਸਬਦਾਰਥਬ੍ਰਿਤਧੁਨਾਦਿਨਿਰਨਯਨਾਮ
ਪ੍ਰਥਮਤਰੰਗ:॥੧॥ ਅਥਰਸਨਿਰਨਯ। ਦੋਹਾ। ਭਾਵਹੁਤੇਰਸ
ਹੋਉਦੈਸਬਕਵਿਕਰਤਬਿਚਾਰ। ਯਾਤੇਪਹਿਲੇਭਾਵਹੀਬਰਨਤਹੈਂਸੁਖਸਾਰ
॥੧॥ ਅਥਭਾਵਲਛਨ। ਦੋਹਾ। ਰਸਅਨੁਕੂਲਬਿਕਾਰਜੋਬਦਲੈਸ
ਹਜਸੁਭਾਵ। ਬਿਨਬਸਤਾਕੋਭਾਵਕਹਿਭਾਖਤਹੈਂਕਵਿਰਾਵ॥੨॥ ਰਸ
ਕੇਅਨੁਕੂਲਜੋਬਿਕਾਰਸੋਕੈਸੋਬਿਕਾਰਹੈਸਹਜੇਹੀਸੁਭਾਵਕੋਬਦਲਦੇ
ਵੈਔਰਕੋਔਰਕਰੈਮਨਾਦਿਸੁਭਾਵਔਸਰੀਰਨੇਤ੍ਰਾਦਿਸੁਭਾਵਔਰਕੋਔ

ਰਕਰੈ।ਕਿਬਾਆਪਬਦਲੈਔਰਕੌਔਰਹੋਇ।ਪੂਰਨ॥ ਕੈਸੋਬਿਕਾ
ਰਹੈਬਿਨਾਬਾਸਿਤੇਬਦਲਤਹੈਸੋਭਾਵ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਭਾਵਕੌਬਿਕਾਰਕੌਕਹ
ਤੇ।ਔਤੇਮੈਰਸਅਨੁਕੂਲਤਾਕਹਾ।ਔਤਾਕੋਬਦਲਬੋਕਹਾ।ਔਬਿਨ
ਬਸਤੇਬਦਲਬੋਕੌਕਹਤੇ।ਉਤੱਰ।ਜੋਭਾਵਕੌਬਿਕਾਰਨਕਹਤੇਤੌਸ
ਧਾਰਨਬਿਵਹਾਰਸਾਧਾਰਨਚੇਸ੍ਟਾਦਿਮੈਅਤਿਬ੍ਯਾਪਤਿਹੋਤੀ।ਕਾਹੇਤੇ
ਜੋਬਿਕਾਰਹੋਤਹੈਤੌਬਦਲੈ।ਬਿਕਾਰ।ਬਿਨਬਦਲਬੋਨਹੀਬਨੈ।ਔਰਜੌ
ਰਸਕੇਅਨੁਕੂਲਨਕਹਿਤੇਤੌਧੂਮ੍ਰਾਦਿਤੇਅਸ੍ਰੁਆਦਿਹੋਤਹੈਤਿਨਮੈਅ
ਤਿਬ੍ਯਾਪਤਿਹੋਤੀ।ਯਾਤੇਰਸਅਨੁਕੂਲਬਿਸੇਸਨਦਿਯੋ।ਔਰਬਦਲ
ਬੋਯਹਿਰੁਆਦਿਭਾਵਕੌਬਦਲਕੈਰਸਪੂੰਜਾਤਹੈ।ਯਾਤੇਬਦਲਬੋਬਿ
ਸੇਸਨਦਿਯੋ।ਜੋਬਦਲਬੋਨਕਹਤੇਤੌਰਤੱਆਦਿਕੋਰਸਹੋਨੋਨਹੀਬਨੈ

ਥੋ।ਔਰਗਬਿੰਨਾਥਾਸਿਤੇਯਹਜੋਭਾਵਕੇਬਦਲਥੇਮੈਕੋਊਪ੍ਰਤਿਬੰਧਕਨਹੀ
ਹੂੰਜਕੈਹੈ।ਜੈਸੇਰੰਤਆਦਿਉਪਜੇਸੋਂਲੋਕਲਾਜਪੜੀਰਹੈਹੈਂਦੇਪਤਿਅ
ਪਜੇਮੈਂਅਲਜੋਚਾਹੈਹੈਂਸ੍ਵੇਦਾਦਿਕਟਾਛਿਆਦਿਆਨਿਹੋਤਹੈ।ਐਸੇਸ
ਨਿਯੋਗਪ੍ਰਨਃ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਜਹਾਂਬਿਭਾਵਚੰਦ੍ਰਚਾਂਦਨਆਦਿਸਸਤ੍ਰਰਣ
ਭੂਮਆਦਿਕਹੇਹੈਂਤਾਮੇਬਿਕਾਰਤਾਕਹਾਂ।ਦੇਖੋਤੋਆਛੇਹੈਂ।ਔਰਉਨਕੋਂਭਾਵ
ਨਿਜੋਂਪ੍ਰਯੋਜਨਨਕਛੂਨਹੀ। ਉੱਤਰ। ਜਬਮਨਕੀਬ੍ਰਿਤਿਉਨਮੈਂਭਈਤਬ
ਵੇਚੰਦ੍ਰਚਾਂਦਨਆਦਿਰਤਆਦਿਭਾਵਕੇਪ੍ਰਗਟਕਰਨਵਾਰੇਭਏਜਾਤੇਉ
ਨਕੋਬਿਕਾਰਤਾਆਈ।ਔਯਹੀਭਾਵਸੋਂਪ੍ਰਯੋਜਨਭਯੋ। ਤਹਾਂਪ੍ਰਸ਼ਨ।।
ਰਸਕੇਅਨੁਕੂਲਜੋਬਿਕਾਰਹੈਤਾਕੋਹੇਤੁਚੰਦ੍ਰਚਾਂਦਨਆਦਿਰਣਭੂਮਿਆ
ਦਿਕੇਭਾਵੰਦ੍ਰਕੋਹੇਤੁਰਸਅਨੁਕੂਲਬਿਕਾਰਹੈ। ਉੱਤਰ। ਇਨਕੋਂਉਤਪੰ

ਸਸਤ੍ਰਰਣਭੂਮਆਦਿਹੈ।ਕਿੰਬਾਚੰਦ੍ਰਚਾਂਦਨਆਦਿ

ਤਕਾਰਨਕਾਰਜਤਾਹੈ।ਬੀਜਬ੍ਰਿਛਨ੍ਯਾਯਾ।ਔਰਸਭ੍ਰਾਪ੍ਰਕਾਸਮੈਕਹਿਓ
ਹੈ।ਨਿਰਬਿਕਾਰਜੋਚਿਤਤੇਉਪਜੈਪ੍ਰਥਮਬਿਕਾਰ।ਆਲੰਬਨਉਦੀ
ਪਤੈਂਭਾਵਤਾਹਿਨਿਰਧਾਰ।ਯਾਮੈਅੰਬਜਾਪਤਿਦੋਖਆਯੋ।ਕਾਹੇਤੇਜੋ
ਚਿੱਤਬਿਕਾਰਭਾਵਭਯੋਤੌਸੰਚਾਰੀਔਸਥਾਈਮੈਤੌਲੱਛਨਨਿਭਯੋ।ਬਿ
ਭਾਵਅਨੁਭਾਵਾਦਿਮੈਭਾਵਕੋਲੱਛਨਨਹੀਨਿਭਯੋਜੋਅਨੁਭਾਵਾਦਿਸ
ਰੀਰਬਿਕਾਰਹੋਤਹੈ।ਯਾਤੇਯਹਿਲੱਛਨਆਛੋਨਹੀ।ਔਸਾਹਿਤਸੁਧ
ਨਿਧਮੈਕਹਯੋਹੈ।ਰਸਜੁਤਹੋਤਚੇਸ੍ਟਾਸੋਈਭਾਵ।ਜੋਰਸਜੁਤਚੇਸ੍ਟਾਭ
ਵਭਈਤੌਅਨੁਭਾਵਾਦਿਤੌਭਾਵਹੋਵੈ।ਜੋਰਸਚੇਸ੍ਟਾਹੋ।ਔਸਥਾਈਸੰਚ
ਰੀਏਅੰਤਰੀਯਬਿਕਾਰਹੈਂਇਨਕੋਭਾਵਕੂਨਚਾਹੀਯੈ।ਯਾਤੇਯਹਿਲੱ
ਛਨਹੂਆਛੋਨਹੀ।ਔਰਸਰਹੱਸ੍ਯਮੈਕਹਯੋਹੈ।ਹਿਯੇਰਹੈਤਬਲਗ।

ਰਹੈਸਬਬ੍ਰਿਤਨਕੋਭੂਪਾ।ਨਿਹਚਲਇੱਛਾਬਾਸਨਭਾਵਬਾਸਨਾਭੂਪਾ।ਨਿ
ਹਚਲਇੱਛਾਬਾਸਨਾ।ਯਾਤੇਯਹਿਜਾਨਿਓ।ਜੋਬਾਸਨਾਭੂਪਭਾਵਹੈ।ਸ
ਹੰਨਿਯਅਪਰਾਧਾ।ਦਿਤੇਬੇਬਰਨਾ।ਦਿਭਯੇਤਾਮੇਕੌਨਬਾਸਨਾਹੈ।ਔ
ਚੰਦ੍ਰਚਾਦਨਆਦਿਕੇਬਾਸਨਵ੍ਰਕਹਾ।ਯਾਤੇਯਹਿਲੱਛਨਆਛੋਨਹੀ
।ਸੋਭਾਵਪੰਚਬਿਧਿ।।ਬਿਭਾਵ੧ ਅਨੁਭਾਵ੨ ।ਸਾਤ੍ਵਿਕਭਾਵ੩।।
ਬਿਭਚਾਰੀਭਾਵ੪।ਸਥਾਈਭਾਵ੫।ਅਥਬਿਭਾਵਲ॰।ਰੰਤਆਦਿ
ਕਥਿਰਭਾਵਕੋਅਹੈਜੁਕਾਰਨਰੂਪਾ।ਭਾਵਉਤਕਰੈਬਿਸੇਖਤੇਰਸਨਿਬ
ਭਾਵਅਨੂਪਾ।੩।ਜੋਰੱਤਆਦਿਸਥਾਈਔਆਦਿਪਦਸੋਂਬਿਭਚਾਰੀਭ
ਵਾਦਿਕੋਕਾਰਨਹੋਇ।।ਔਬਿਸੇਸਭਾਵਕਰਿਰਸਨਿਕੋਭਾਵਉਤਕਰੈਸੋ
ਬਿਭਾਵ।।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਰਸਕੌਂਭਾਵਤਤੋਅਨੁਭਾਵਹੂਕਰੈਹੈ।ਉਤੱਰ।।

ਅਨੁਭਾਵਰਸਕੋਬੋਧਕਹੈਔਰੰਤਆਦਿਕੋਕਾਰਜਹੈਜੋਰੰਤਆਦਿਕੇਭ
ਏਹੋਤਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਬਿਭਾਵਕਾਰਨਸਥਾਈਭਾਵਾਦਿਕੋਹੈਕੈਥਾਕ
ਸਕੋਹੈ।ਉੱਤਰ।ਸਥਾਈਭਾਵਾਦਿਕੋਕਾਰਨਭਯੋਤੋਰਸਕੋਆਪਹੀ
ਭਯੋ।ਕਾਹੇਤੇਜੋਸਥਾਈਆਦਿਨੇਰਸਹੋਨੋਹੈ।ਸੋਬਿਭਾਵਦੂਧਾ।ਆ
ਲੰਬਨਬਿਭਾਵ੧ ਉੱਦੀਪਨਬਿਭਾਵ੨।ਆਲੰਬਨਬਿਭਾਵਲ
ਛਨ।ਦੋਹਾ।ਜਾਕੋਰਸਆਲੰਬਕੈਉਪਜਪਰਤਅਨਆਸਾ।ਆ
ਲੰਬਨਸੋਜਾਨਿਐਕਵਿਜਨਕਰਤਪ੍ਰਕਾਸ।੧।ਜਾਕੋਰਸਆਸ੍ਰੈਕ
ਰਿਨਿਰਜਤਨਹੀਉਪਜੈਸੋਆਲੰਬਨਬਿਭਾਵ੨।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਯਾਮੇਰੰ
ਤਆਦਿਕੀਕਾਰਨਤਾਕਹਾ।ਉੱਤਰ।ਰਸਕੇਆਲੰਬਨਹੋਨਤੇਕਾਰ
ਨਤਾਭਈ।ਜੈਸੇਸ੍ਰਿੰਗਾਰਕੇਆਲੰਬਨਨਾਯਕਨਾਯਕਾਹੈਂ।ਹਾਸ

ਆਲੰਬਨਭੁਾਂਤਅਔਸਾਆਸਿਕਾਦਿ॥ਆਗੇਰਸਨਿਸਥਾਨਿਮੈਂਸਬਰ
ਸਕੇਆਲੰਬਨਕਹਿਐਰੋ॥ਉਦੀਪਨਬਿਭਾਵਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਰਸ
ਕੋਉਦੀਂਪਨਕਰੈਬੈਭਵਤਾਦਰਸਾਇ॥ਉਦੀਂਪਨਤਾਕੋਕਹੈਸਬਹੀਸੁ
ਮਤਿਬਨਾਇ॥੫॥ਜੋਰਸਕੀਦੀਪਤਕਰੈਸੋਉਦੀਂਪਨ॥ਜੈਸੇਸੋਸ੍ਰਿੰਗਾ
ਰਮੈਚੰਦ੍ਰਚਾਂਦਨਆਦਿਪ੍ਰਸਪਸੇਜਆਦਿ॥ਹਾਸਮੈਬੇਖਬਚਨਬਿਪ੍ਰੀ
ਤਆਦਿਐਸੇਜਾਨਿਐ॥ਆਗੇਸਬਰਸਕੇਜੁਦੇਜੁਦੇਉਦੀਂਪਨਕਹੇਂ
ਗੋ॥ਇਤਿਬਿਭਾਵ॥ਅਥਅਨੁਭਾਵਲ॰॥ਕਲਾਨਿਧੌ॥ਦੋਹਾ॥
ਅੰਤਰਬਾਈਭਾਵਰਸਰਸਆਪਕਬਿਨਨਰਸਆਨ॥ਤਾਹਿਰਸਆਨਗੋਚ
ਰਕਰੈਸੋਅਨੁਭਾਵਪ੍ਰਮਾਨ॥੫੬॥ਅੰਤਰਿਜੋਰੱਤਆਦਿਸਬਾਈਔਰ
ਸਰੂਪਲੱਛਨਕਰਿਬਿਭਚਾਰੀਹੂੰਜਾਨਿਐਸਬਕੋਊਉਨਕੋਸਨਾਇ

ਬੇਵਾਰੋਹੋਇਤਬਜਾਨਿਯੇਹੈਜੋਇਹਾਂਰਤੰਆਦਿਹੈਂਸੋਰੱਤਆਦਿਕੋਂਕੇਗਾ
ਨਕੋਂਜੋਪ੍ਰਗਟਕਰੈਸੋਅਨੁਭਾਵ॥ਅਨੁਭਾਵੋਭਾਵਬੋਧਕ:॥ਇਤਿਅਮ
ਰ:॥ਜੈਸੇਸ੍ਰਿੰਗਾਰਾਦਿਮੇਭ੍ਰੁਜਛੇਪਨਾਦਿਕਟਾਛਕਰਨਾਦਿਅਧਰਸੀ
ਸਕੈਯਾਦਿਰੱਤਆਦਿਕੋਸਾਖ੍ਯਾਤਕਰਿਦੇਤਹੈਂਐਸੇਜਾਨਿਯੋ॥ਅਥਸਾ
ਤ੍ਵਿਕਭਾਵਲ॰॥ਸਭਾਪ੍ਰਕਾਸੋ ਦੋਹਾ ਸੰਬੰਧੇਪਰਤੱਛਤੈਲਹਿਕਛੁਯ
ਕਬਿਵਧਾਨ॥ਭਾਵਬਿਵਸਜੋਚਿੱਤਹ੍ਵੈਸਾਤ੍ਵਿਕਤਾਹਿਕੋਜਾਨਿ॥੧॥ਉਪਜੈਂਜੋ
ਯਹਿਸੱਤ੍ਵਤੈਭਾਵਅੰਗਿਮੇਆਇ॥ਸਾਤ੍ਵਿਕਤਾਕੋਜਾਨਿਯੇਸ੍ਤੰਭਾਦਿਕਦਰ
ਸਾਇ॥੨॥ਸੰਬੰਧਜੇਸੰਜੋਗਾਦਿਤੇਕਿੰਬਾਪਰਤੱਛਤੇਕਿੰਬਾਕਛੁਬਿਵਧ ੦
ਨਾਅੰਤਰਕੋਪਾਇਕੈਭਾਵਕੇਬਿਵਸਜੋਚਿੱਤਹੋਇਤਾਕੋਨਾਮੁਸਤ੍ਵਕਹਿਯੋ
॥ਤਾਸਤ੍ਵਸੋਂਜੋਅੰਗਿਮੇਭਾਵਉਪਜਤਹੈਸ੍ਤੰਭਾਦਿਸੋਸਾਤ੍ਵਿਕਭਾਵ॥॥ਯਥਾ

।ਸ੍ਵੇਦਾਦਿਸਬਰਸਾਨਿਮੈਸੰਚਰਤੁਹੈਜਾਤੇਇਨਕੀਸੰਚਾਰੀਸੰਗਯਾਕਯੋਂਨਹੋ
ਇ।ਉੱਤਰ।ਜੋਸੰਚਾਰੀਅੰਤਰੀਯਬਿਕਾਰਹੈ।ਔਸਾਤ੍ਵਿਕਸਰੀਰਭਾਵ
ਹੈ।ਪੁਨ:।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਸਰੀਰਤੇਭ੍ਰੁਜਛੇਪਾਦਿਅਨੁਭਾਵਔਸਰੀਰਤੇਸ੍ਵੇਦ
ਦਿਸਾਤ੍ਵਿਕਹੋਤਹੈ।ਅਨੁਭਾਵਸਾਤ੍ਵਿਕਕੋਭੇਦਕਹਾ।ਉੱਤਰ।ਭ੍ਰੁਜਛੇਪ
ਦਿਕਟਾਛਕਰਨਾਦਿਜੇਅਨੁਭਾਵਹੈਂਤੇਕਛੁਨਿਜਬਸਿਸੌਹੋਤਹੈਂ।ਔਰਸ੍ਵੇ
ਦਾਦਿਸਾਤ੍ਵਿਕਜੇਹੈਂਤੇਭਾਵਬਿਬਸਹ੍ਵੈਕੈਉਪਜਤਹੈਂਇਤੋਭੇਦ।ਸੋਸਾਤ੍ਵਿਕ
ਅਸ਼ਟਪ੍ਰਕਾਰ।ਸ੍ਤੰਭ੧ ਸ੍ਵੇਦ੨ ।ਰੋਮਾਂਚ੩।ਸੁਰਭੰਗ੪।ਕੰਪ੫।ਬੈਬਰ
ਨ੬।ਅਸ਼੍ਰੁ੭।ਪ੍ਰਲਯ੮।ਅਥਸਤੰਭਲ॰।ਦੋਹਾ।ਸਬਸਰੀਰ
ਕਧਰਮਕੈਹੋਤਹੋਇਗਤਰੋਧਾਤਨਸੰਗਯਾਕੈਪਾਦਿਬਿਨਸੋਸਤੰਭਇਮਸੋ
ਧਾ।੧।ਕਾਹੂਕਾਰਨਸੋਂਸਰੀਰਸੰਗਯਾਕੇਹੋਤਹੀਚਾਲਾਦਿਕੋਰੋਧਹੋਇਸੋ

ਸਤੰਭ॥ਪ੍ਸ਼ਨ॥ਚਾਲਾਦਿਅਟੀਤੌਂਸਰੀਰਸੰਗਮਾਕਹਾ॥ਉਤੱਰ॥ਸਸਰੀਰ
ਸੰਗਮਾਨੇਤ੍ਰਣਮਕਨਾਦਿਗ੍ਰਿਹਾਸ੍ਵਨਾਦਿਰਹੈਹੈ॥ਸ੍ਤੰਭਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥
ਹਰਿਕੇਦੇਖਤਹੀਕਹਾਥਕਿਤਭਯੋਤ੍ਰਵਗਾਤ॥ਰਹੀਰਈਲੌਂਹਾਥਮੈਂਦਹੀ
ਮਥਯੋਨਹੀਜਾਤ॥੧੦॥ਸਖੀਕਹੈਹੈਹਰਿਕੋਦੇਖਿਤੇਰੋਗਾਤਐਸੋਥਕਤ
ਭਯੋਹੈਜੋਦਹੀਨਹੀਮਥਯੋਜਾਤ॥ਐਸੇਹੀਸਹਾਂਗਾਤਿਰੁਕੈਜਾਨਨੋ॥ਪ੍ਰ
ਸ਼ਨ॥ਚੇਸ਼ਟਾਰੋਧਹ੍ਵੈਬੈਸੋਂਪ੍ਰਲਯਸਾਤ੍ਵਿਕਹੋਇ॥ਉਤੱਰ॥ਪ੍ਰਲਯਮੈਸਰੀ
ਰਸੰਗਮਾਨਹੀਰਹਿਤੀਔਕਹਿਬੋਸੁਨਿਬੋਕਛੁਨਹੀਰਹਿਤੋ॥ਸ੍ਤੰਭਮੈਂਅੰ
ਖਿਣਮਕਨਾਦਿਬਿਵਹਾਰਸਬਹੋਤਹੈ॥ਏਤੋਭੇਦ॥ਅਥਸ੍ਵੇਦਲ੦॥
ਦੋਹਾ॥ਹਰਖਾਦਿਕਤੇਹੋਤਜਹਿਸਬਸਰੀਰਪੈਨੀਰ॥ਤਾਹਿਤਬੁਧਜਨ
ਦਿਕਗਹੈਜਾਨਿਸ੍ਵੇਦਸੋਧੀਰ॥੧੧॥ਯਥਾ॥ਬਿਹਾਰੀ॥ਰਹੈਗੁਹੀ

ਥੇਨੀਲਖੇਔਗੁਹਥੇਕੋਤਔਨਾਰਾਲਾਗੇਨੀਰਚੁਚਾਨਏਨੀਠਸੁਕਾਥੇਬਾਰ
।੧੨।ਨਾਅਕਕੇਕਰਸਪਰਸਸੌਂਨਾਅਕਾਕੇਸ੍ਵੇਦਸਾਤ੍ਵਿਕਭਯੋ।ਅਥ
ਰੋਮਾਂਚਲ਼੦ ।ਦੋਹਾ।ਭੈਆਦਿਕਤੇਹੋਤਤਨਰੋਮਨਕੋਉਥਾਂਨ।ਪ੍ਰਬਲ
ਕਤਹੋਇਸਰੀਰਸਬਸੋਰੋਮਾਂਚਪਛਾਨ।੧੩।ਯਥਾ।ਦੋਧਕਛੰਦ।
।ਬੋਲਤਔਲਸਿਰੀਕਲਿਕਾਤੇ।ਕੇਲਕਰੈਕਲਿਕੁੰਜਾਇਲਾਤੇ।ਦੇਖਿ
ਭੁਆਂਚਤਦੇਹਿਕਰੇਰੀ।ਕ੍ਰਿਸਨਕਹਾਹਸਹੋਸਪਰੈਰੀ।੧੪।ਰੋਮਖ
ੜੇਹ੍ਵੈਥੇਸੋਰੋਮਾਂਚ।ਅਥਸੁਰਭੰਗਲ਼੦ ।ਦੋਹਾ।ਹਰਖਾਦਿਕ
ਤੇਹੋਤਜਹਿਗਦਿਗਦਿਗਿਰਾਅਨੂਪ।ਸ੍ਵਰਸੁਭਾਵਤੇਭਿੰਨਸੋਸੁ
ਰਭੰਗਸਰੂਪ।੧੫।ਯਥਾ।ਗਦਿਗਦਿਗਿਰਾਗਿਰਾਭੁਕਸਾਨੀ
ਚੁਪਹ੍ਵੈਰਹਿਥੋਤਾਕੋਨਾਅਸੁਰਭੰਗਹੈ।ਕੈਥਾਸੁਰਸੁਭਾਵਤੇਭਿੰਨਕੋਉ

ਔਰਸੁਰਹੈਤਾਕੋਨਾਮਸੁਰਭੰਗਹੈ।।ਕਿੰਬਾਸੁਖਮਸੁਰਕੋਨਾਮਸੁਰਭੰਗ
ਹੈ।।ਜੋਕੋਹੋਗਿਰਾਕੋਰੂਪਹ੍ਵੈਗਹਿਬੋਸੁਰਭੰਗਹੈਸੋਸੁਰਭੰਗਤਾਕਹਾ
ਐਸੋਸੁਰਸੋਭਿੰਨਕੋਊਸੁਰਹੈਐਸੋਤਿਕੋਊਸੁਰਹੀਨਹੀ।ਐਸੋਸੁਖ
ਮਸੁਰਹੈਤਾਕੋਨਾਮਭੀਸੁਰਹੈਸੋਸੁਰਭੰਗਤਾਕਹਾਵਈ।। ਸੁਤੰਗਾ।। ਜ
ਹਾਂਬੋਲਬੇਕੋਤੌਚਾਹੈਪੈਗਲੋਰੁਕਜਾਇਬੋਲਓਨਜਾਇਤਬਕਛੂਔ
ਰਕੀਔਰਹੀਤਰਹਿਹ੍ਵੈਜਾਤਿਹੈ।।ਨਸੁਰਨਿਕਸੈਹੈਔਨਰੂਪਹੋਤਹੈ
ਸੋਸੁਰਭੰਗਰਾਗਦਰਾਦਰਿਰਾਭੀਤਾਹਿਕੋਨਾਮਹੈ।। ।।ਅਥਬਾਬਿਹਾਰੀ।
ਸੁਰਤਨਤਾਲਭੁਤਾਨਕੀਓਥੋਨਸੁਰਠਹਰਾਇ।।ਏਰੀਰਾਗਬਿਗ
ਰਰੋਬੈਰੀਬੋਲਸੁਨਾਇ ੧ ।।ਨਾਇਕਕੋਬੋਲਸੁਨਨਾਯਕਾਕੋਰਾ
ਗਬਿਗਰਓਯਾਤੇਸੁਰਭੰਗ।। ।।ਅਥਬਕੀਪਲ੦ ।।ਦੋਹਾ।।ਹੋਤਹਰਖ

ਭਯਆਆਦਿਤੇਅਬਸਰੀਰਮੈਂਕੰਪਾ।ਕਹੈਕੰਪਸਾਤ੍ਵਿਕਵਹੈਥੇਪਥ੍ਰੂਹੂੰਵਹਿ
ਜੈਪਾ।੧੭।ਜਹਾਂਹਰਖਭਯਆਆਵਿਤੇਸਰੀਰਮੈਂਕੰਪਹੋਇਸੋਕੰਪਾ
ਯਾਕੋਨਾਮਥੇਪਥ੍ਰੂਭੀਕਹੈਹੈਂ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਸਰੀਰਤੋਂਹਲਨਚਲਨਾਦਿ
ਬਿਵਹਾਰਮੈਂਭੀਕੰਪਹੈਸੋਊਕੰਪਸਾਤ੍ਵਿਕਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਹਲਨਚ
ਲਨਾਦਿਸਾਧਾਰਨਬਿਵਹਾਰਹੈ।ਕੰਪਮੈਂਭਾਵਕੋਬਿਵਸਪੂਰ੍ਵਕਕੰਪਹੋ
।ਕੰਪਜਥਾਬਿਹਾਰੀ।ਕਾਰੇਥਰੁੰਡਰਾਵਨੇਕਤਆਵਤਮੋਰਗੇਹਾਕੈ
ਬਾਂਕਮੋਸਖੀਲਖੈਲਗਤਥਰਹਰੀਦੇਹ।੧੮।ਦੇਹਕੋਥਰਹਰੀ
ਲਗਾਥੇਸੋਕੰਪਾ।ਅਥਵੈਬਰਨਲ੦।ਦੋਹਾ।ਕਛੂਬਿਕਾਰਤੇਹੋਤ
ਜਹਿਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਬਰਨਤੇਔਰਾਤਾਹੀਸੋਂਵੈਬਰਨਕਹਿਬਰਨਤਹੈਂਕਵਿਲੋ
ਗ।੧੯।ਜਹਾਂਸੁਭਾਵਕੋਬਰਨਜੋਂਬਦਲਕਰਿਔਰਹੀਬਰਨਹੋਇਸੋ

ਵੈਬ੍ਰਨ।ਯਥਾ।ਸੁਭਾਵਬਰਨਤੇਰੰਗਕੋਬ੍ਰੋਰਹੋਨੋਤਾਕੋਨਾਮਵੈਬਰ
ਨਹੈ।ਕੈਬਾਰੰਗਕੋਭੁਲੋਹੋਨੋਵੈਬਰਨ।ਜੈਸੇਕਹੌਬ੍ਰੁਰੇਰੰਗਹੋਨਕੋਨਾਮਵੈ
ਬਰਨਹੈਤੌਬੀਰਾਦਿਮੈਅਰੁਨਬਰਨਭਲੋਰੰਗਹੂੰਜਾਤਹੈ।ਸੋਵੈਬਰਨ
ਨਚਾਹੀਐ।ਜੈਸੇਕਹੌਭਲੋਰੰਗਹੋਨੋਵੈਬਰਨਹੈਤੌਤਾਕੋਨਾਮਵੈਬਰਨਕੈਸੇ
ਕਹੌ।ਸੁਬਰਨਕਹਿਨੋਥੋ।ਉਤੰਰ।ਸੁਭਾਵਰੰਗਸੌਂਜੋਔਰਰੰਗਹੋਇ
ਬ੍ਰੋਕੈਬਾਭੁਲੋਤਾਕੋਨਾਮਵੈਬਰਨਹੈ।ਜੈਂਦੀਪਬਦਲਕੈਭੁਲੋਭੀਤਊ
ਤਊਬਾਸਤਵਰੰਗਕੀਅਪੇਛਾਕਰਿਵੈਬਰਨਹੀਜਾਨਿਯੋ।ਯਥਾ
ਮਾਤਿਰਾਮਕੋ।ਦੋਹਾ।ਬਾਲਰਹੀਇਕਟਕਨਿਰਖਲਾਲਬਦਨਅ
ਰਿਬਿੰਦੁ।ਜਿਅਰਾਈਨੈਨਨਿਪਰੀਪਿਅਰਾਈਮੁਖਬਿੰਦੁ।੨੦।ਮੁਖਾਇ
ਦੂਐਪਿਅਰਾਈਪਰਿਬੇਸੋਂਵੈਬਰਨ।ਅਥਅਸੂਲਂ।ਦੋਹਾ।।

ਹੈਂਜਾਹਿਕਛੁਕਾਬਿਕਾਰਨਤਹਿਪ੍ਰਗਟਿਬਿਲੋਚਨਬਾਰਿ।ਸਾਤ੍ਵਿਕਅਸ੍ਰੁ
ਬਖਾਨਿਐਸਬਹੀਕਹਤਉਦਾਰ।੨੧। ਜਹਾਂਕਛੁਬਿਕਾਰਕੋਨਹਿਨੇਤ੍ਰ
ਨਿਸੋਂਜਲਪ੍ਰਗਟੈਸੋਅਸ੍ਰੁ। ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ। ਨੇਤ੍ਰਨਿਮੈਜਲਤੌਧੂਮਾਦਿਕਕਰਿ ਭੀ
ਆਵਤੁਹੈਸੋਊਸਾਤ੍ਵਿਕਹੋਇ। ਉੱਤਰ। ਧੂਮਾਦਿਰਸਅਨੁਕੂਲਬਿਕਾਰਨ
ਹੀ।ਇਹਾਂਜੋਰਸਅਨੁਕੂਲਬਿਕਾਰਹੈਸੋਅਸ੍ਰੁਆਦਿਕਕਾਰਨਿਲੀਜਿ
ਐ। ਪੁਨ: ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ। ਨੇਤ੍ਰਰੋਗਵਾਰੇਸੋਂਹੀਨੇਤ੍ਰਸੋਂਜਲਪਹਿਲੈਂਆਗਤਹੈਸੋਊ
ਸਾਤ੍ਵਿਕਹੋਇ। ਉੱਤਰ। ਨੇਤ੍ਰਰੋਗਕੋਜਲਭਾਵਬਿਵਸਚਿਤਹ੍ਵੈਕੈਨਹੀਪ੍ਰਗ
ਟੈਹੈ।ਸਾਤ੍ਵਿਕਭਾਵਬਿਵਸਹ੍ਵੈਕੈਪ੍ਰਗਟੈਹੈ। ਅੰਸ੍ਰੁਯਥਾ। ਬਜੀਬੀਰਬ੍ਰਿ
ਜਚੰਦਕੀਬਾਸੁਰਿਯਾਸੁਨਭਾਨ।ਤਬਤੇਹਰਖਹਿਜੋਕਰੈਅਸ੍ਰੁਵਨਿਕੋਅਸ
ਨਾਨ।੨੨।ਅਸ੍ਰੁਵਨਿਸੋਂਜਨਨਾਂਨਕਰਥੋਕਰਿਅਸ੍ਰੁ। ਅਥਪ੍ਰਲਯਲ੍ਯ੦।

ਦੋਹਾ। ਹਰਖਾਦਿਕਤੇਹੋਤਜਹਨੰਸੁਚੇਸਟਾਗਿਆਨ। ਕਛੂਨਰਹੈਸੁਧਦੇਹ
ਕੀਸੋਕਹਿਪ੍ਰਲਅਬਖਾਨ।੨੩। ਜਹਾਹਰਖਸੋਕਾਦਿਤੇਚੇਸਟਾਔਗਿਆ
ਨਨਸੁਹੋਇਦੇਹਕੀਸੁਧਕਛੂਨਰਹੈਸੋਪ੍ਰਲਯਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਚੇਸਟਾਕੇਨਸਟੇ
ਬੇਸੌਂਗਤਾਦਿਨਸੁਭਈਤੌਸਤੰਭਭਯੋ। ਉੱਤਰ। ਸਤੰਭਮੇਗਿਆਨਰਹੈਹੈ
ਔਦੇਹਕੀਸੁਧਰਹੈਹੈਨੇਤ੍ਰਾਦਿਸਤਬਕੈਹੈ। ਔਪ੍ਰਲਯਮੇਪ੍ਰਤਮਾਂਕੀਨਿਆ
ਈਹੋਤਹੈਏਤੋਭੇਦ। ਪ੍ਰਲਯਉਦਾਹਰਨ। ਰਸਰਾਜੇਸਵੈਯਾ। ਸਾਂਛਿਨ
ਤੇਛਬਿਸੋਂਸੁਸਕਾਤਕਹੂੰਨਿਰਖੇਮਤਿਰੰਅਭਿਲਾਸੀ। ਤਾਂਛਿਨਤੇਮਨਹੀ
ਮਨਮਾਂਸ੍ਰਿਪਿਏਮਧੁਰੀਮੁਸਕਾਨਸੁਧਾਸੀ। ਨੈਨਨਿਮੇਖਨਲਾਗਤਨੈ
ਕਚੁਕੀਚਿਤਵੈਤਿਯਦੇਵਤਿਆਸੀ। ਚੰਦਮੁਖੀਨਹਲੈਨਚਲੈਨਿਰਬਾ
ਤਨਿਵਾਸਮੇਦੀਪਸਿਖਾਸੀ।੨੪। ਇਹਾਂਅਨਮਿਖਦ੍ਰਿਗਬੇਸੋਪ੍ਰਲਯਾ। ਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਕੇਤੇਨੌਮੌਜੈਭ੍ਰਾਸ੍ਰਾਤਿਕਕਹਤਹੈਂ।ਉੱਤਰ।ਜੈਭ੍ਰਾਰਸਅਨੁਕੂਲ
ਬਿਕਾਰਨਹੀ।ਜੌਜੈਭ੍ਰਾਸਾਤ੍ਵਿਕਮਾਨਿਯੇ।ਰੋਤੋਛਿੰਕਬੂੰਕੋਦਸਔਸਾਤ੍ਵਿਕ
ਮਾਨਿਨੇਪੜੈਂਗੇ।ਯਾਤੇਸਾਤ੍ਵਿਕਆਠਹੀਹੈਂ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਭੁਜਆਦਿਤੇਸ
ਹਾਂਸ੍ਵਾਸਉਸਾਸਭਰਿਵੇਲਰੀਹੈਸੋਊਸਾਤ੍ਵਿਕਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਸ੍ਵਾਸਭਰ
ਬੋਸੁਰਭੰਗਮੇਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਹਾਂਅੱਧਮਾਨਾਇਕਾਦਿ
ਮੇਕਾਮਬਲਕਰਅਸ੍ਰੁਨਿਸਸ੍ਰਬਾਨਤਜਾਗਦੇਂਹਿ।ਔਲਾਜਕਰਿਨੇਤ੍ਰਨਿ
ਤੇਬਾਹਰਨਹੀਆਇਸਕੈਸੋਕੌਨਸਾਤ੍ਵਿਕਭਯੋ।ਉੱਤਰ।ਜੋਅਸ੍ਰੁਕੇ
ਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਜਦੱਪਿਅਸ੍ਰੁਨੇਤ੍ਰਨਿਸੌਂਬਾਹਰਿਨਹੀਆਏਪੈਰੁ
ਸਾਇਆਵੈਂਹੈਂ।ਪੁਨਃ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਹਰਖਾਦਿਕਤੇਸਹਾਸ੍ਰੂਲਤਨਹੋਇਕੈ
ਬਾਜੋਕਾਦਿਤੇਸੂਖਮਹੋਇਸੋਊਸਾਤ੍ਵਿਕਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਸੋਵੈਬਰਨਕੇ

ਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਕਾਹੇਤੇਜੋਸ੍ਥੂਲਤਨਹੋਇਤਬਅਰੁਨਬਰਨਹੋਤਹੈ
।ਔਸੂਖਮਤਨਹੋਇਤੌਪੀਤਬਰਨਾਦਿਹੋਤਹੈ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜੈਸੇਬਿਭੁਚਾ
ਰੀਮੇਸੰਧਆਦਿਭੇਦਹੋਤਹੈਤੈਸੇਸਾਤ੍ਵਿਕਮੇਸੰਧਆਦਿਭੇਦਹੋਹਿ।ਉੱਤਰ।
।ਬਿਭੁਚਾਰੀਮੇਭਾਵਸੰਧਆਦਿਬਹੁਹੇਤੁਨਿਸੋਂਹੋਤਹੈ।ਔਬਿਰੋਧਭਾਵਬੀਸ
ਧਿਹੋਤਹੈ।ਸਾਤ੍ਵਿਕਮੇਕਹੂੰਕਏਕਹੇਤੁਸੋਂਆਠੋਉਪਜੈਂਹੈਂ।ਬਿਰੋਧੀਆਪ
ਮੇਕੋਊਨਹੀਯਾਤੇਯਾਮੇਸੰਧਆਦਿਭੇਦਨਹੀਸੰਭਵੈਂ।ਇਤਿਸਾਤ੍ਵਿਕਭਾ
ਵ।ਅਥਸੰਚਾਰੀਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਅੰਤਰਤੇਉਪਜੇਜੋਸੋਵੈਕਾਰਿਸ
ਥਰਸੈਸੰਚਾਰਿ।ਵਾਸਥਰਸਮੇਆਨਿਰਹੇਸੋਸੰਚਾਰੀਧਾਰ।੨੫।
।ਜੋਭਾਵਅੰਤਰਤੇਉਪਜੇਜੋਹੈਬਹੁਰੋਸਥਰਸਨਿਮੇਸੰਚਾਰਿਕੈਕਰੈ
।ਕੈਵਾਸਥਰਸਸੋਂਆਨਿਰਸਰੂਪਹੀਹੋਜਾਤਿਹੈਸੋਸੰਚਾਰੀ।ਯਾਕੋਨ

ਸਾਬਿਭਚਾਰੀਭੀਕਹਤਹੈਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਸਭਰਸਮੈਂਸ੍ਵੇਦਾਦਿਸਾਤ੍ਵਿਕਸੰਚ
ਰੈਹੈਂ।ਔਸੰਸਕੰਪਾਦਿਭ੍ਰੂਜਛੇਪਾਦਿਜੋਅਨੁਭਾਵਹੈਸੋਭੀਸਭਰਸਨਿ
ਮੈਸੰਚਰੈਹੈਤੇਭੂਸੰਚਾਰੀਹੋਂਇ। ਉੱਤਰ। ਸ੍ਵੇਦਾਦਿਸਾਤ੍ਵਿਕਔਭ੍ਰੂਜਛੇ ਭੌ
ਪਾਦਿਅਨੁਭਾਵਤੌਂਸਰੀਰਕਾਬਿਕਾਰਹੈਂ।ਸੰਚਾਰੀਆਂਤ੍ਰੀਯਾਬਿਕਾਰ
ਹੈ।ਏਤੌਭੇਦਾ। ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਅੰਤਰੀਯਾਬਿਕਾਰਤੌਸ੍ਥਾਈਹੂੰਹੈਸੋਭੂੰਸੰ
ਚਾਰੀਹੋਇ। ਉੱਤਰ। ਸ੍ਥਾਈਨਿਸਨਿਜਰਸਕੋਸ੍ਥਿਰਭਾਵਹੈ।ਸੰ
ਚਾਰੀਸਭਰਸਨਿਮੈਂਬਿਚਰੈਹੈਂਔਕਬੈਹੋਤਹੈਕਬੈਮਿਟਤਹੈਜੈਸੇਰਤਿ
ਸ੍ਥਾਈਮੈਂਆਮਰਖਾਦਿਭਾਵਹੋਤਭੀਹੈਔਮਿਟਤਹੈਪੈਰਤਿਨਹੀਜਾ
ਤਿਹੈਏਤੌਭੇਦਾ। ਪੁਨਃਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਜੋਸੰਚਾਰੀਅੰਤਰਤੇਉਪਜਸਭਰਸ
ਮੈਸੰਚਰੈਹੈਸੋਵਿਹਿਕ੍ਯਾਹੈ। ਉੱਤਰ। ਸੋਸੰਚਾਰੀਤੈਂਤੀਸਪ੍ਰਕਾਰਕੋਹੈ॥

ਭਾਵ

ਸੰਚਾਰੀਨਾਮਕਥਨੰ॥ਨਿਰਬੇਦ੧ ॥ਗਿਲਾਨਿ੨ ਸੰਕਾ੩ ਅਸੂਯਾ੪
ਮਦ੫ ਸ੍ਰਮ੬ ਆਲਸ੭ ਦੈਨ੍ਯ॥੮ ਚਿੰਤਾ੯ ਮੋਹਿ੧੦ ਸਿੰਮ
ਰਤਿ੧੧ ਧ੍ਰਿਤਿ੧੨ ਲਾਜ੧੩ ਚਪਲਤਾ॥੧੪ ਹਰਖ੧੫ ਆਵੇਗ
੧੬ ਜੜਤਾ੧੭ ਗਰਬ੧੮ ਬਿਖਾਦ॥੧੯ ਔਤਸੁਕ੍ਯ੨੦ ਨਿੰਦ੍ਰ
੨੧ ਅਪਸਮਾਰ॥੨੨ ਸੁਪਤਿ੨੩ ਬਿਬੋਧ੨੪ ਅਮਰਖ੨੫ ਅਬ
ਹਿਥ੍ਯਾ੨੬ ਉਗ੍ਰਤਾ੨੭ ਮਤਿ੨੮ ਬ੍ਯਾਧਿ੨੯ ਉਨਮਾਦ੩੦ ਮਰਨ
੩੧ ਤ੍ਰਾਸ੩੨ ਬਿਤਰਕ੩੩॥ ॥ਅਥਨਿਰਬੇਦਲ੦ ॥ਦੋਹਾ॥ਹੋ
ਇਤੱਤ੍ਵਗ੍ਯਾਨਾਦਿਤੇਨਿਜਨਿੰਦੈਬੈਰਾਗ॥ਤਾਏਨਿਮਗਿਰਾਦਿਕਹਿਸੋ
ਨਿਰਬੇਦਸੁਭਾਗਿ॥੨੬॥ਜਹਾਂਤੱਤ੍ਵਗ੍ਯਾਨਾਦਿਤੇਉਪਜਿਜੋਬੈਰਾ
ਗਾਤਾਂਏਆਪਕੋਨਿੰਦਬੋਨਿਮਬਚਨਕਹਨੇਰੋਦਨਾਦਿਕਰਨੇਸੋਨਿ

ਰਥੇਦਾ ॥ਯਥਾ॥ਰਸਾਰਣਵੋ॥ਸਵੈਯਾ॥ਬੇਦਨਕੋਮਤੈਮੈਨਲਗਮੋਰ
ਮੋਕਾਅੰਬੇਦਨਮੈਨਿਤਸਾਨੋ॥ਦੀਨਐਨਕਾਹੂੰਕਛੂਕਬਤ੍ਰੈਪੁਨਿਦੀ ੨
ਨੈਨਕੋਊਕਿਕਊਜਨਮਾਨੋ॥ਠਾਕੁਰਠੌਰਗਹੀਠੌਰਲਖੇਅਜੋਠਾਕੁਰਠੀ
ਕਨਹੀਪਹਿਚਾਨੋ॥ਸੂਮਨਮੈਭ੍ਰਮਮੋਪੰਜਸੋਮਤਿਸੂਮਨਮੈਕਥ
ਹੂਨਹਿਮਾਨੋ॥੧੨੭॥ਇਹਾਂਆਪਕੋਨਿੰਦਨਿਸੋਂਨਿਰਬੇਦ॥ਪ੍ਰਸ੍ਨ
॥ਸਾਂਤਰਸਹੀਹੋਇ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ਸਾਂਤਰਸਨਿਰਬੇਦਹੀਹੋਤਹੈਪੈਐ
ਗਬਿਸੇਸਾਬਿਭਾਵਅਨੁਭਾਵਮਿਲਿਕਰ॥ਅਥਗਿਲਾਨਿਲ॰॥
ਦੋਹਾ॥ਰਤਿਸ੍ਰਮਗਤਿਪਿਆਸਾਦਿਤੇਹ੍ਵੈਜਹਨਿਬਲਸਰੀਰ॥ਕੰਪ
ਦਿਕਤਾਮੇਹੁਵੈਸੋਗਿਲਾਨਿਲਖਿਬੀਰ॥ਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਇਤੀਉ
ਪਾਰਤਹੈਕੁਊਕਲਾਕਾਅਕੀਧਾਲਾਲਾਲਖਆਲਾਬਿਸਕੋਸਥੈ

ਔਲੌਪਰੇਬਿਹਾਲ॥੨੯॥ਇਹਾਂਰਤਿਆਯਾਸਸੌਂਨਾਯਕਾਨਿਬਲਹ੍ਵੈ
ਬਿਹਾਲਪਰਿਓਯਾਤੇਗਿਲਾਨਿ॥ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ਰਤਿਆਯਾਸਸੋਂਗਿਲ੍ਹ
ਥੋਕਰਆਲਸਕਉਂਨਹੋਇ॥ਉੱਤਰ॥ਆਲਸਮੈਸਕਤਿਕੈਹੋਤਹੀਕਾ
ਰਜਨਹੀਕਰਿਓਜਾਇ॥ਯਾਮੈਨਿਬਲਤਾਹੈ॥ਏਤੋਭੇਦ॥ਅਥਸੰਕਾ
ਲ॥੦॥ਦੋਹਾ॥ਪ੍ਰੈਨਿਪਅਪਰਾਧਾਦਿਤੇਨਿੰਦਸੰਕਉਰਆਨਿ॥ਕੰਠ
ਦਿਕਸੂਖੇਜਹਾਂਸੋਸੰਕਾਪਹਿਚਾਨਿ॥੩੦॥ਯਥਾਅਤਿਨਕੋਦੋਹਾ॥ਕੋ
ਊਲਖਿਹੈਆਨਇਤਜਾਨਦੇਹੁਨਿਦਲਾਲ॥ਕੌਨਰੀਤਅੰਗਿਨਸੁਜ
ਹਿਕਰਤਗਲੀਮੈਂਖਿਆਲ॥੩੧॥ਨਾਯਕਕੇਬਾਤਕਰਿਬੇਸੌਂਨਾਯ
ਕਾਸੰਕੈਹੈ॥ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ਸੰਕਬੇਸੌਂਲਾਜਕਉਂਨਹੋਇ॥ਉੱਤਰ॥ਲਾਜ
ਮੈਨੇਤ੍ਰਮੂੰਦਨਾਦਿਬਿਵਹਾਰਹੋਤਹੈ॥ਅਥਅਸੂਯਾਲ॥੦॥ਦੋਹਾ

ਪਰਸਿਪਤਿਕੌਦੋਖਜਹਦੇਖਾਇਸਿਉਰਆਨਿ।ਵਹੈਅਸੂਯਾਕ
ਹਿਕਛੂਕਰਿਪਰਿਗੁਨਕੀਹਾਨਿ ੩੨।ਯਥਾ।ਰਸਪ੍ਰਬੋਧੇ।ਦੋ
ਹਾ।ਕਮਲਾਹਰਿਕੈਉਰਬਸੈਲਛਜੋਉਰਬਸੀਨਾਉ।ਇਹਗੁਨਿ
ਗਾਪੇਉਰਬਸੀਏਠੀਬਾਧੇਪਾਉ।ਲੱਛਮੀਮੈਦੋਖਾਇਸਾਟਿਕਰਿਸੀ
ਗਾਧਾਜੀਨੈਮਾਲਾਕੌਪਾਂਇਸੋਬਾਂਧੀਯਾਂਤੇਅਸੂਯਾ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਗਰ
ਬਹੀਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਗਰਬਮੈਂਆਪਨੋਆਪਾਜਿਤਾਈਐਹੈ।ਅ
ਥਮੱਦਲ॰ ।ਦੋਹਾ।ਹੈਮੱਦਮਾਦਿਬਿਲਾਸਤੇਅਤਿਹਿਯਹਰਖਉ
ਦੋਤਾ।ਤਾਮੈਗਿਰਪਰਿਬੋਗਿਰਾਆਲਬਾਲਮਦਹੋਤਾ ੩੩।ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਏਹਾਂਮਦਕੋਅਨੁਭਾਵਗਿਫ਼ਪਫ਼ਨਾਦਿਕਜੋਸੋਬੀਰਾਦਿਮੈਤੌਨ
ਹੀਹੋਤਹੈ।ਉੱਤਰ।ਉਹਾਂਰਸਕੀਪ੍ਰਬਲਤਾਕਰਿਨਹਿਵੈਤਉਪਰਗ

ਬਿਬੇਕਸੇਹੋਤਹੈ। ।ਜਥਾ। ਬਿਰਾਗੀ। ਜਾਨਤਅਸੋਕਰਿਰਹੀਬਿ
ਵਸਥਾਭੂਨੀਸੇਯਾਨੂੰਕਤਿਹਸਤਿਹਜਿਹਸਿਨੂੰਕਤਿਨੂੰਕਿਨੂੰਕਿ
ਹਸਿਹਸਿਦੇਯਾ।੩੫। ਇਹਾਬਾਭੂਕੀਬਜਿਨਅਕਾਮੌਤਿਭਈਸ
ਤੇਮਦਾ। ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ। ਹਾਸਅਅਨੁਭਾਵਸੋਂਹਰਖਹੋਇ। ਉਤੰਰ। ਹਰ
ਖਮੈਇਸਤਬਅਸਤਚੇਸ੍ਟਾਨਹੀਹੋਤਹੈ। ।ਅਥਸ੍ਰਮਲ। ।ਦੋਹਾ
।ਗਤਿਅਯਾਸਬਅਆਦਿਤੇਅਤਿਹੀਬਾਕਤਦੇਹ। ਤਨਤੋਰਨਾਸੰਭ
ਦਿਵੈਸੈਦਾਦਿਕਸਮਏਹ।੩੬। ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ। ਗਿਲਾਨਿਮੈਗਤਿਆਯਾ
ਸਾਦਿਬਿਭਾਵਹੈਐਂ ਦੇਹਹੂਬਾਕਤਹੈਯਾਤੇਨਿਬਲਹੈਗਿਲਾਨਿ
ਕੌਨਹੋਇ। ਉਤੰਰ। ਗਿਲਾਨਮੈਨਿਬਲਤਾਹੋਤਹੈ। ਜਾਮੈਖੇਦ
ਮਾਨਿਐਹੈ। ਜਿੰਦਪਕਾਰਨਿਏਕਹੀਹੋਇਪੈਚੇਸ੍ਟਾਕੇਭੇਦਸੌਭਿਨਹੈ

ਜਾਤਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨਾ।ਤੁਮਪੀਛੈਭਾਵਕੋਲਛਨਬਾਂਧਯੋਹੈਜੋਰਸਕੇ
ਅਨੁਕੂਲਬਿਕਾਰਸੋਭਾਵਾ।ਬ੍ਰਜਾਯਆਦਿਕੋਨਰਸਕੇਅਨੁਕੂਲ
ਬਿਕਾਰਹੈ।ਉਤੰਰ।ਬੀਰਾਦਿਕੇਅਨੁਕੂਲਹੈ।ਸ੍ਰਮਉਦਾਹਰਨ
ਬਿਹਾਰੀ।ਰੰਗੀਸੁਰੰਗਰਾਰੰਗਪਿਯਾਹਿਯੇਲਗੀਜਗੀਸਬਰਾਤਿ
।ਪੈਂਡੁਪੈਂਡੁਪੈਠਟਕਿਕੈਔਰਭਰੀਐਂਡਾਤਾ।੩੭।ਠਟਕਿਚਲਬੈ
ਸੋਸ੍ਰਮਜਾਨਿਯੇ।ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ।ਆਲਸਔਸ੍ਰਮਮੇਕਹਾਭੇਦਭਯੋ।।
ਉਤੰਰ।ਆਲਸਮੇਕਾਰਜਕਰਿਬੇਕੀਕਾਯਰਤਾਹੋਤਹੈ।ਸ੍ਰਮਮੇ
ਦੇਹਥਾਕਤਿਹੈਏਤੋਭੇਦ।।ਅਥਆਲਸਲ॰।ਦੋਹਾ।।ਸਕਲ
ਕ੍ਰਿਯਾਮੇਹੋਤਜਹਿਕਾਯਰਤਾਅਧਿਕਾਇ।ਉਥਾਨਾਦਿਅਸਕਤ
ਤਾਸੋਆਲਸਕਵਿਰਾਇ।੩੮।ਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਰਮੀਰੈਨਰਾਸੀ

ਵਾਢ੍ਹਿਗਿਕਲਾਆਨਿਕਕਰਮੈਂਨਾ।ਐਸੀਭਈਪ੍ਰਭਾਤਗਤਿਕਹੁ
ਕਿਲੋਤਬਨੈਨਾ ੩੯। ਕਿਹੁਕੀਲੈਬੋਚਿੰਤਨਹੀਕਰੈਯਾਤੇਆਲਸ
।।ਅਥਵੈਨੈਅਲ੦ ।ਦੋਹਾ। ਦੁਰਗਤਿ ਦਾਰਿਦ੍ਰਾਦਿਤੇਦੁਖਆ
ਧਿਕਾਈਹੋਤਾ।ਤਾਮੈਦੀਨਗਿਰਾਦਿਵੈਦੈਆਸੁਕਰੈਉਦੋਤ ੪੦।ਯ
ਥਾ ਦੋਹਾ।ਪਾਤੀਦੈਪੀਛੈਪਥਕਿਕਹਿਓਇਤੇਕਬਾਤ।ਅਬਨਿਧ
ਰਕਨਵਾਨਿਲੈਮੈਚੰਦਚੋਰਵੈਜਾਤ ।੪੧।ਲਾਜਕਾਦੁਖਸੋਦੀਨਬ
ਚਨਕਹੈਹੈ।ਪਥਿਕਸੋਂਯਾਤੇਦੈਨਾ ।ਅਥਚਿੰਤਾਲ੦ ।ਦੋਹਾ।
।ਪ੍ਰਿਯਾਹਿਕੈਨੀਮਾਸਿਦੇਖਿਏਯਾਹਿਚਿਤਵਨਕਰਯਿਆਨ।।ਇਕਟ
ਕਚਿੰਤਲਗਾਇਬੋਚਿੰਤਾਤਾਕੋਜਾਨਿ। ।੪੨।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।।ਇਕਟਕਚਿੰਤ
ਕੇਲਗਾਇਬੇਕਾਰਿਗਿਜੈਮਰਤਿਹੋਇ।।ਉਤੰਗ।।ਸੰਮਰਤੇਮੋਚਿੰਤਾਨ

ਹੀਹੋਤਹੈਜੋਕਹਾਕਰੈਕੈਸੇਹੋਇਇਤਆਦਿ।ਔਧਾਨਨਹੀਹੋਤਹੈ
ਕਾਹੇਤੇਜੋਸਿਮਰਤਿਜਥਾਰਥਾਨੁਭਵਕੀਆਈਹੋਤਹੈ।ਚਿੰਤਾਕੇ
ਵਲਾਚਿਤਵਨੀਕੋਮੂਲਹੈਔਧਾਨਲਾਗਿਰਹੈ ਇਤੋਭੇਦ॥
।ਚਿੰਤਾਉਦਾਹਰਨ।ਦੋਹਾ।ਕਰਪਰਿਕਿਪੇਕਪੋਲਤਿਯਖਰੀ
ਅਰੀਕੇਰੋਗਾਜਿਨੁਸੋਜਸਸਿਸਰਦਕੋਸਾਰਸਸੇਜਸਨੇਹਾ ੪੩
ਕਪੋਲਪੈਹਾਥਧਰਥੈਸੋਚਿੰਤਾ।ਅਥਮੋਹਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਹੋਤ
ਜਹਾਦੁਖਾਦਿਤੇਚਿਤਬਿਕਲਈਬਿਸੁਧਾ।ਕਾਜਅਕਾਜਬਿਚ
ਰਨਹਿਜੋਹਿਤਾਹਿਕਹਿਬੁਧਾ ੪੪।ਪ੍ਰਸਨ।ਬੇਸੁਧਪੈਬੇਸੋਜੜਤਾਹੋ
ਣਿ।ਉੱਤਰ।ਜੜਤਾਮੈਸਬਬਿਵਹਾਰਰਹਜਾਤਹੈ।ਪੈਗਿਆਨ
ਦੂਰਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਮੋਹਮੈਗਿਆਨਭੀਦੂਰਹੋਜਾਤਹੈ।ਮੋਹਯਥਾ।ਰ

ਸਪ੍ਰਬੋਧੋ॥ਦੋਹਾ॥ਲਕੁਟਗਿਰਿਛੁਟਿਹਾਥਤੇਮੁਕਟਪਰੋਭੂਕਿਯਾ
ਇ॥ਓਹਨਕੀਯਹਮਾਤਿਕਰੀਰਾਧੇਬਦਨਦਿਖਾਇ॥੪੫॥ਇਹਾਂ
ਨਾਯਕਾਕੋਦੇਖਿਨਾਯਕਕੋਮੋਹਭਯੋ॥ ॥ਅਬਸਿਮ੍ਰਿਤਿਲ੦॥
ਦੋਹਾ॥ ॥ਜਹਿਕਾਹੂਸਮਰਨਕਿਜੈਸਾਦ੍ਰਿਸਆਦਿਕਦੇਖਿ॥ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ
ਤਾਕੋਕਹਤਹੈਕਛੂਪਕਸੁਖਅਦ੍ਰਰੇਖ॥ ॥੪੬॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਚਿੰਤਾਹੂ
ਸਮਰਨਕਾਰਿਹੋਤਹੈ॥ਉਤੱਰ॥ਚਿੰਤਾਮੇਚਿਤਵਨੀਲਗੇਹੈ॥ਜੌ
ਮਤਿਮੇਜਾਪਦਾਰਥਕੋਸਮਰਨਕੀਜੈਸੋਆਗੇਆਯੋਜਾਖਮਾਤਕੀ
ਨਾਈਮਾਲੂਮਹੋਤਹੈ॥ਸਿਮ੍ਰਿਤਿਯਥਾ॥ਅਰੀਗਹਨਅਚਰਾਨਿ
ਕੀਕਹਨਕੁਸਅਦਬੈਨਾ॥ਰਹਤਰਸੀਲੇਕੇਸਬੈਮੋਹਿਗਿਆਰੇਮਨ
॥੪੭॥ਇਹਾਂਨਾਯਕਕੇਗੁਨਸਮਰਨਕਰੈਹੈਨਾਯਕਾ॥ਪ੍ਰਤਿਲ੦

।ਦੋਹਾ। ਸੂਰਤਾਦਿਤੇਹੋਤਜਹਿਦੂਖਐਸੁਖਕੀਬੁਧਾ।ਤਾਮੈਹੈਸੁਚਤਾ
ਦਿਤਨਸੋਧ੍ਰਿਤਿਜਾਨਿਸੁਸੁਧਾ।੪੮।ਅਥਗ੍ਰਬਾਬਿਹਾਰੀ।।ਦੂਸ੍ਰਹਿਸੋਤ
ਸਾਲਤਿਜਾਹਿਪਰਾਨਤਿਨਨਾਹਿਬਿਵਾਹਾ।ਧਰੇਰੂਪਗੁਨਕੋਗਰਬ
ਫਿਰੇਅਛੋਹਉਛਾਹਾ।੪੯।ਨਾਇਕਾਕੋਪਤਿਜਿੰਦਾਪਿਤਾਕੇਸਿਰਪੈਸੋਂ
ਤਿਲਜਾਵੈਹੈਤਉਨਾਇਕਾਨੇਸੁਖਮਾਨਿਓ।ਆਪਨੇਰੂਪਕੇਬਲਸੋਂਦੂ
ਖੈਸੂਖਬੁੱਧਿਕਰਿਬੇਸੋਂਧ੍ਰਿਤਿ।।ਅਥਬ੍ਰੀੜਾਲ॰।।ਦੋਹਾ।ਦੂਪਰਿ
ਕੀਏਦੂਆਦਿਤੇਲਾਜਅਧਿਕਈਆਇ।ਸਥੈਰੂਪਿਆਸਿਕੋਚਬੋਬੀੜਾ
ਗੀਵਨਿਵਾਇ।੫੦।ਜਹਾਂਪਰਕੀਏਦੂਆਦਿਤੇਕੋਊਮਰਮਕੀਬਾ
ਤਜਾਨੈਤਾਸੋਂਲਾਜਕੀਜੈਚਿਤਸਕੁਚੈਨੈਣਨੀਚੇਕੀਜੈਸੋਬ੍ਰੀੜਾ।ਯ
ਥਾਸਭਾਅਤਿਨੋ।ਦੋਹਾ।ਕਾਹੂਕਹ੍ਯੋਸੁਨਾਇਤਹਿਅਦੇਖੇਨੰਦਲਾ

ਲਾ।ਸੁਨਤਿਨੈਨਨੀਚੈਕਰੇਸਹਜਲਜੀਲੀਬਾਲਾ।੫੧।ਨੇਤ੍ਰਨੀ
ਚੈਕਰਿਬੇਸੋਂਬ੍ਰੀੜਾ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਕਾਹੂਕੇਡਰਿਸੋਂਸੰਕਾਕਰਿਨੇਤ੍ਰਨੀਚੇਕ
ਰੇਯਾਤੇਸੰਕਾਕੌਨਹੋਇ।ਔਭੈਮਾਨਔਯਾਤੇਤ੍ਰਾਸਹੀਹੋਇ।ਉੱਤਰ
।ਸੰਕਾਔਤ੍ਰਾਸਮੈਨੇਤ੍ਰਾਦਿਨੀਚੇਕਰਿਬੋਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਅਥਚਪਲ
ਤਾਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਔਰੈਔਗਤ੍ਰਿਆਕਰੈਵਾਤ੍ਰਿਯਮੈਚਪਲਾਇ।
ਤ੍ਰਿਯਾਕਰਨਕੀਸੀਘ੍ਰਤਾਸੋਚਪਲਤਾਗਨਾਇ।੫੨।ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ।ਔ
ਰੈਔਗਤ੍ਰਿਆਕੀਨੀਕੈਬਾਤ੍ਰਿਯਾਕਰਿਬੇਮੈਂਸੀਘ੍ਰਤਾਕੀਨੀਯਾਹਿਸ
ਬਬਾਤ੍ਰਆਬਿਵ੍ਹਾਰਹੈ।ਸੋਚਾਰੀਤੈਅੰਤਰੀਅਭਾਵਕਯੋਹੈ।ਉੱ
ਤਰ।ਸੋਕੋਊਅੰਤਰੀਅਧਰਮਜਾਨਿਨੇਜਾਕਰਿਐਸੀਕਾਰਜਮੈ
ਸੀਘ੍ਰਤਾਕਰਿਯੇਹੈ।ਸੋਵਹਿਅੰਤਰਕੀਚਪਲਤਾਨੇਤੀਤੌਜੀ

ਪ੍ਰਤਾਕਰਨੀਕੈਸੇਬਨਤੀ ।ਤਹਾਂਪ੍ਰਸ੍ਨਾ। ਐਸੇਸੇਕਹਿਬੇਕਰਿਜੋਅਨੁਭਾ
ਵਾਦਿਬਾਂਹ੍ਯਅਭਾਵਹੈਂਸੋਊਆਂਤਰੀਯਹੋਹਿ।ਕਾਹੇਤੇਜੋਅੰਤਰਬਿਕਾ
ਰਹੋਇਗੋਤੌਕਟਾਛਕਰਿਨਾਦਿਬਿਵਹਾਰਹੋਇਗੋਨਾਤਰਕੈਸੇਬਨੈ
।ਉੱਤਰ। ਕੇਤੇਕਪ੍ਰਾਚੀਨਆਚਾਰਿਯੋਂਨੇਅਨੁਭਾਵਵਾਦਿਕੋਂਇਸੀਅ
ਸੈਕਰਿਕਾਰਜਰੂਪਬਰਨਿਓਹੈ।ਜੈਸੇਬਿਭਾਵਨਿਤੇਆਂਤਰੀਯਬਿ
ਕਾਰਹੋਤਹੈਂ।ਐਸੇਆਂਤਰੀਯਬਿਕਾਰਕਰਿਬਾਹ੍ਯਅਭਾਵਕਟਾਛਕਰਿ
ਨਾਦਿਅਸ੍ਰੁਕੰਪਾਦਿਅਨੁਭਾਵਐਸੇਆਦ੍ਰਿਕਹੋਤਹੈਂ।ਜਦ੍ਯਪਿਕਟਾਛ
ਕਰਿਨਾਦਿਬਿਵਹਾਰਆਂਤਰੀਯਅਭਾਵਕਰਿਹੋਤਹੈਂਤਊਮੁਖਤਾਕਰਿ
ਸਰੀਰਕਬਿਕਾਰਹੈਂਯਾਤੇਬਾਹ੍ਯਅਭਾਵਜਾਨਿਯੋ।ਚਪਲਤਾਯਬ
ਬਿਯਾਰੀ।ਸ੍ਵਅਕਿਚਦ੍ਰੁਤਿਉਤਰਗਤਿਅਟਾਨੈਕਨਬਾਕਤਦੇਹਾਭ

ਈਰਹਿਤੁਨਟਕੌਬਨਾਅਟਕੀਨਾਗਰਨੇਹ।੫੩।ਸੀਪ੍ਰਚਫਬੋਔਂ
ਉਤਰਬੋਸੌਂਚਪਲਤਾ।।ਅਥਹਰਖਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਹੋਤਪ੍ਰਝਸ
ਨਾਆਦਿਤੇਚਿਤਅਤਿਪਰਮਪ੍ਰਸੰਨਿਆ।ਭਾਮੈਸੁਰਭੇਦਾਦਿਦੈਤਾਹਿਹ
ਰਖਕਹਮਨਿਆ।੫੪।ਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ।ਕਹਿਪਠਈਅਨਭਾਵਤੀ
ਪਿਯਆਵਨਕੀਬਾਤ।ਫੂਲੀਅੰਗਨਮੈਫਿਰੈਅੰਗਨਅੰਗਸਮ
ਤ।੫੫।ਪਿਯਕੇਆਵਨਕੀਬਾਤਸੁਨਿਹਰਖਭਯੋ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਹ
ਰਖਕੀਅਧਿਕਤਾਸੌਮਦਕੌਨਹੋਇ।ਉਤੰਰ।ਅਦਮੈਮਾਦਕਬਸ
ਤੁਕੋਹਰਖਹੋਤਹੈ।ਔਰਚੇਸਾਇਸਤਬਜਸਾਤਿਦੈਜਾਤਿਹੈ।ਅਥਆ
ਬੇਗਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਹੋਇਅਚਾਨਕਅਹਿਤਕੋਸੌਸੈਡਰਿਸਾਹਿ
ਆਇ।ਸੰਭ੍ਰਮਅਪਾਬਿਵਹਾਰਦੈਸੋਆਬੇਗਕਹਾਇ।੫੬।ਯਥ

ਥਾ ਸਵੈਯਾ। ਐਂਨਕਹੀਹੀਮਿਲੋਰੀਮਿਲੋਗੀਮਲਿਬੇਕੋਨਏਕੋਮੋਤੋਠ
ਹਿਰਾਨੋ।ਭ੍ਰਾਜਕੇਆਏਕਹੂੰਤੇਕਹੂੰਕਹੋਕੋਅਬਰਾਖਸਕੈਯਾਹਿਬਾਨੋ
।ਸੋਵਤਮੇਸੁਪਨੇਕਛੁਦੇਖਸਮੂਹਆਰਿਦਨਕੋਅਕੁਲਾਨੋ।ਹਾਥੀ
ਰੇਹਾਥੀਹਥਆਰਹਥਆਰਪਹਾਰਹੂੰਮੈਪਹੁਚੋਮਰਦਾਨੋ।੫੭।ਏ
ਹੰਸਦਪਸੋਏਬਰਭਾਏਉਠਿਹੈਤਭੂਸੰਭ੍ਰਮਅਯਪੈਬੇਕਰਆਬੇਗ
ਜਾਨਿਯੋ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਚਪਲਤਾਹੋਇ।ਉਤ੍ਰ।ਚਪਲਤਾਮੇਕਾਰਜ
ਕਰਿਬੇਕੀਸੀਘ੍ਰਤਾਹੋਤਹੈ।ਯਾਮੇਬਚਨਬਾਹੁਲਤਾਹੋਤਹੈ।।ਅਬ
ਜੜਤਾਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਹੋਤਇਸ਼ਟਦਰਸਾਦਿਤੈਸਬਬਿਵਹਾਰਨਿਰੋ
ਧਾ।ਅਨੀਅਖਵੈਅਨਬੋਲਵੈਸੋਜੜਤਾਸਭਸੋਧ।੫੮।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।
ਸਬਬਿਵਹਾਰਨਿਰੋਧਪੈਬੇਸੋਮੋਹਹੀਹੋਇ।ਉਤ੍ਰ।ਓਹੋਮੋਚਿਤਕੀ

ਬ੍ਯਾਕੁਲਤਾਹੋਤਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਬਿਵਹਾਰਨਿਰੋਧਸੋਂਅਪਸਮਾਰ
ਔਸੁਪਤਿਕ੍ਯੋਂਨਹੋਇ।ਉਤੰਰ।ਅਪਸਮਾਰਮੁਖਤੇਫੇਨਾਦਿਕੋਤ੍ਯਾ
ਗਬੋਔਪ੍ਰਿਥੀਪੈਗਿਰਨੇਔਕੰਪਾਦਿਹੋਤਹੈ।ਸੁਪਤਿਮੈਗਿਆਨ
ਰਹਿਤਾਹੈਜਾਤੇਉਠਕਰਕਹੈਹੈਮੈਕੈਸੇਸੁਖੀਸੋਯੋ।ਜੜਤਾਯਥਾ।
ਰਸਲੀਨਕੋਦੋਹਾ।ਪਿਯਲਖਯੈਲਾਗਤਅਚਲਤਿਯਾਦ੍ਰਿਗਤਾ
ਰੇਸਆਯਾਮਨੁਬਿਰਹੈਬੈਠੇਭ੍ਰਮਰਕਮਲਨਿਕੋਕਰਿਧਾਮ।੫੯।
ਇਹਾਂਅਨਿਮਿਖਹ੍ਵੈਬੇਸੋਂਜੜਤਾ।ਅਥਗਰਬਲ੦।ਦੋਹਾ।
ਬਿੱਦ੍ਯਾਦਿਕਤੇਆਪਕੋਜਬਤੇਅਧਿਕੀਜਾਨ।ਗਰਬਾਨਿਦਬੋਔ
ਰਕੋਤਾਹਿਗਰਬਪਹਿਚਾਨ।੬੦।ਜਹਾਰੂਪਾਦਿਗੁਨਨਸੋਂਆਪਮੇ
ਅਧਿਕਾਈਸਮੁਝਿਗਰਬਕਰੈਔਰਕੋਨਿਦੇਸੋਗਰਬ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।

ਔਰਕੋਨਿਂਦਬੇਸੇਂਅਸੂਯਾਕੌਨਹੋਇ॥ ਉਤਰ॥ ਅਸੂਯਾਏਆਗ
ਲੋਕੇਗੁਨਿਮੇਂਦੋਖਧਾਦ੍ਰਿਸਟਿਕੀਜਿਯੇਹੈ॥ ਆਪਮੇਂਗੁਨਗਰਬਕਛੂਨ
ਹੀਹੋਤਹੈ॥ ਯਾਮੇਆਪਨੇਗੁਨਕੋਗਰਬਹੋਤਹੈਯਾਤੇਆਗਲੋਕੋਨਿ
ਦੀਯੇਹੈ॥ ਗਰਬਯਥਾ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਜੋਬਨਕੇਮਦਸੋਂਅਤਿਵਾਰੀ
ਸੀਬਾਂਨਪਰੀਅਖਿਯਾਨਅਲੋਲੈਂ॥ ਬਾਤਰਸੀਲੀਕਹੈਪੈਮਹਾਗਰ
ਬੀਲੀਬੁਲਾਇਬੇਬਰਜਾਇਦੈਬੋਲੈ॥ ਫੈਲਸੁਗੰਧਸਮੂਹਰਹੇਸੁਸਕਤ
ਹਮੇਸੁਕਦੂਮੁਖਬੋਲੈ॥ ਪ੍ਰੀਤਮਕੇਗੀਯਬੈਠਤਸੀਯਹਿਏਠਤਿਸੀਇ
ਠਲਾਤਿਸੀਤੋਲੈ॥ ੬੧॥ ਇਠਲਾਇਬੇਸੋਂਗਰਬ॥ ਅਦੋਮੇਮਦਗਕੋ
ਮਦਹੋਤਹੈ॥ ਅਥਬਿਖਾਦਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ ਪੁੱਤ੍ਰਾਦਿਕਕੀਹਾਨਿਤੇ
ਨਿਜਅਨਿਸਤਮਾਨਿ॥ ਦ੍ਰੈਅਨਮਨੇਬਿਖਾਦਅਤਿਸੋਬਿਖਾਦਾਸਿਯ

ਜਾਨਿ ੬੨॥ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ਅਨਾਮਨੇਪੂੰਛੇਸੌਂਤ੍ਰਾਸਹੀਹੋਇ॥ਉਤੰਗ॥ਤ੍ਰਾਸਮੈ
ਭੁਯਕੀਅਧਿਕਾਈਹੋਤਹੈ॥ਬਿਖਾਦਯਥਾਸਵੈਯਾ॥ਪ੍ਯਾਰਿਸੌਂਹਿ
ਰਸਾਊਤੌਬੋਲਰਹੈਨਯਹੈਮਨਮੇਰੇਮਹਾਂਦੁਖਦਾਈ॥ਅਰਸਾਉਥੇ
ਸੰਤਨਿਕੂੰਜਨਜੌਂਤੌਕਹਾਗਤਿਹੋਇਸੁਜਾਨਿਨਜਾਈ॥ਬਨਮੈਕਹੂੰਥੇ
ਠਿਰਹੋਂਤੌਕਹਾਇਨਬਾਤਨਹੋਤਹਿਯੇਯਹਿਆਈ॥ਪਬਬੀਚਉਦੇ
ਤਕਲਾਨਿਪਕੀਨੇਕਹੋਸੁਕਹਾਕਰੀਏਅਬਮਾਈ॥੬੩॥ਯਿਹਾਂਨ
ਯਕਕੋਮਿਲਬੇਕੋਰਾਈਨਾਯਕਾਤਹਾਂਆਰਗਮੈਂਚੋਦਉਦੈਭਯੋ॥
ਤਾਸੋਨਾਯਕਕੋਮਿਲਾਪਕੀਹਾਨਭਈ॥ਯਾਤੇਬਿਖਾਦਭਯੋ॥ਅ
ਥਅੰਤਸੁੱਕਮਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ਦੈਅਸਹਨਤਾਸਮੈਂਕੀਪੇਆਦਿਕਤੇ
ਜਾਨਿ॥ਭੈਂਦ੍ਵਾਦਿਕਦੈਤਾਸਮੈਂਅੰਤਸੁੱਕਸੋਮਾਨ॥੬੪॥ਜਹਾਂਸੋਕੀ

ਅਸਹਨਤਾਹੋਇਦੇਰਿਨਸਹਾਰੀਜਾਇਜੋਔਤਸੁੱਕੵਾ ॥ਯਥਾ॥ਬਿ
ਹਾਰੀ॥ ਰਿਜੋਬਰੋਠੇਮੈਮਿਲਤਪਿਯਪ੍ਰਾਨਨਕੋਈਸਾਆਵਤਆ
ਦਤਕੀਭਈਬਿਧਕੀਪਰੀਪਰੀਸਾ ੬੫ ॥ਜਾਪ੍ਰਰੀਮੈਨਾਯਕਬਿ
ਦੇਸਤੇਆਇਬਾਹਰੈਲੋਗਨਿਸੌਂਮਿਲਿਬੇਲਰਜੋਸੋਪਰੀਨਾਯਕ
ਕੰਥੁਗਆਕੀਪਰੀਸੀਭਈਮਿਲਿਬੇਕੀਦੇਰਿਕੋਸਹਾਰਿਨਸਕੀਯ
ਤੇਔਤਸੁੱਕੵਾ ॥ਨਿਦ੍ਰਾਲ੦ ॥ਦੋਹਾ॥ ਸਬਾਇਦ੍ਰੈਕੋਤਆਰਿਅਨਤੂਰ
ਮਾਹਿਜਬਜਾਇ॥ ਰੈਸੁਪਨਾਦਿਕਰੋਟਜਾਹਿਨਿਦ੍ਰਾਤਨਭਾਰਾਇ
੬੬ ॥ਯਹਿਅਵਸਥਾਸੁਸੁਪਤਿਸੌਂਪਹਿਲੇਹੋਤਹੈ॥ ॥ਯਥਾਰਸ
ਪ੍ਰਬੋਧੋ ॥ਦੋਹਾ॥ ਸੁਪਨੇਮੈਮਿਲਿਲਾਲਸੋਂਰਹੀਬਾਲਲਪਟਾਇ

।ਬਾਹਚਲਾਵਤਿਭੁਜਗਹਤਿਬਿਹਸਨਿਦੇਤਜਤਾਇ।੯੭।ਸੁਪਨੇ
ਸੋਂਲਿੰਙ੍ਵਾ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਸੋਇਬੇਸੋਂਸੁਪਤਕ੍ਯੋਂਨਹੋਇ।ਉਤੱਰ।ਸੁਪਤਿਮੇ
ਸੁਪਨਾਦਿਨਹੀਹੋਤਹੈਂ।ਸਭਪਦਾਰਥਨਿਕੋਅਭਾਵਹੋਤਹੈ।ਅਥ
ਅਪਸਮਾਰਲ॰ ।ਦੋਹਾ।ਬਾਤਾਦਿਕਗ੍ਰਹਕੋਪਤੇਦੇਵਾਦਿਕਆ
ਵੇਸਾਤਜਫੇਨਮੁਖਪਾਤਭੁਵਅਪਸਮਾਰਕੰਪੇਸ।੯੮।ਪ੍ਰਸਨ।
ਭੂਮਿਪਾਤਿਬਿਵਹਾਰਸੋਂਜੜਤਾਹੋਇ।ਉਤੱਰ।ਜੜਤਾਮੇਆਵੇਸਨ
ਹੀਹੋਤਹੈਔਫੇਨਾਦਿਨਹੀਹੈਂ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਫੇਨਾਦਿਛੋਡਬੇਸੋਂਔਬਾਤ
ਦਿਕੋਪਸੌਂਬ੍ਯਾਧਿਹੋਇ।ਉਤੰਰ।ਬ੍ਯਾਧਿਮੇਬੇਸੁਧਹੋਨਨਹੀਹੋਤ
ਹੈ।ਅਪਸਮਾਰਯਥਾ।ਸੁਖਦੇਵਕੋ।ਸਵੈਯਾ।ਦੇਖਤਿਹੋਯਾਹਿਜੈ

ਸੀਗਰੀਅਰੁਆਇਗਯੋਮੁਖਊਪਰਫੈਨਹੈ।ਜਾਨੈਕਹਾਉਠਿਦੌ
ਰੀਸਥੈਕਹਿਕੌਊਕਹੂਕੀਸਰਗਯੋਜਿਯਮੈਨੁਹੈ।ਭੂਣਪਰੀਹੈਬਿਥ
ਅਬਤੌਜਬਜਾਇਬਰਮਾਇਭੁਯੋਕਭੂਚੈਨਹੈ।ਯਾਹਿਮਨੋਲਗਿ
ਜਾਤਿਹੈਰਾਸੀਬਿਸਾਸੀਕਹੂੰਜੋਬਜਾਵਤਥੈਨਹੈ।੬੯।ਪ੍ਰਿਥੀਪੈ
ਰਿਤੁਨਾਦਿਸੌਂਅਪਸਮਾਰ।ਅਥਸੁਪਤਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਜਾਇ
ਜਹਾਂਮਨਬੁੰਧਿਕੀਨਸਾਮਾਹਿਠਹਿਰਾਇ।ਅਤਿਸੁਖਾਥਿਨਸੁਪਨ
ਦਿਤਮਸੁਪਤਿਸੁਜਾਨਿਸੁਭਾਇ।੭੦।ਜਾਕੋਨਾਮਸੁਸੁਪਤਿਭੀਕ
ਹੈਹੈ।ਜਥਾਦੋਹਾ।ਨੈਨਮੂੰਦਿਥੇਸੁਧਪਰੀਸੋਵਤਬਾਲਬਨਾਇ
ਸੂਸਛਰੀਕੇਬਾਲਿਰਹੀਬੇਸਰਮੁਕਤਨਚਾਇ।੭੧।ਨੈਣਮੂੰਦਿਥੇ

ਸੁਧਹੋਇਬੇਸੌਂਸੁਪਤਿ ।ਪ੍ਰਸਨ। ਨਿੰਦ੍ਰਾਮੈਂਔਅਪਸਮਾਰਮੈਂਔਸੁਪ
ਤਿਮੈਂਅਗਿਆਨਕੀਪ੍ਰਬਲਤਾਸੌਂਰਸਕਹਾਭਯੋ ।ਔਰਸਅਨੁਕੂ
ਲਤਾਕਹਾ। ।ਉਤੱਰ। ਨਿੰਦ੍ਰਾਮੈਂਅਨੇਕਸੁਪਨੇਸੁਕਤਾਕੇਬਿਛਾਵੇਂ
ਔਸੰਪਦਰਸਨਾਦਿਆਇਬੇਸੌਂਅਦਭੁਤਭਯਾਨਕਾਦਿਕੇਅਨੁ
ਕੂਲ। ਔਅਪਸਮਾਰਿਫੇਨਾਦਿਦ੍ਵੈਬੇਸੌਂਬੀਭਤਸਕੇਅਨੁਕੂਲ।
ਔਸੁਪਤਿਪਦਾਰਥਅਭਾਵਤੈਂਸਾਂਤਰਸਕੇਅਨੁਕੂਲ। ਇਨਮੇਂ
ਏਈਰਸਜਾਨਿਯੋ। ਅਥਬਿਬੋਧਲ੦ ।ਦੋਹਾ। ਨੀਦਦੂਰਥੇ
ਤੇਸੁਧ੍ਵੈਇੰਦ੍ਰਯਪਰਮਪ੍ਰਕਾਸ। ਤਾਮੈਂਭ੍ਰਮਛੁਟੇਪਾਦਿਦ੍ਵੈਸੋਬਿਬੋਧਸੁ
ਖਰਾਸ। ।੧੨। ਅਨਿਪਚਨਾਦਿਤੇਇੰਦ੍ਰੈਮੈਂਬਡੋਪ੍ਰਕਾਸਹੋਇਸੋਬਿਬੋ

ਧਾ।ਯਪ੍ਰਸ਼ਾ।ਜਾਗਿਕਰਿਸਬਪਦਾਰਥਨਿਕੌਜਾਨਿਬੇਲਗੈਸਥ
ਪਦਾਰਥਕੋਜਥਾਰਥਗ੍ਯਾਨਭਯੋ।ਯਾਤੇਮਤਿਭ੍ਰਾਂਵਹੋਇ।ਉਤੰ
ਗਾ।ਅਤਿਮੈਸਾਸਤ੍ਰਾਦਿਕੋਚਿੰਤਨਿਸੋਂਗ੍ਯਾਨਹੋਤਹੈ।ਔਜਾਗ੍ਰਤਸੌਂਅ
ਧਿਕਗ੍ਯਾਨਹੋਤਹੈ।ਔਬਿਬੋਧਮੈਨਿਦ੍ਰਾਛੂਟਬੇਸੋਂਗ੍ਯਾਨਭਯੋ।ਨਿ
ਦ੍ਰਾਕੀਅਪੇਛਾਕਰਿਤਾਕੋਗ੍ਯਾਨਕਹਿਯੋਹੈ।ਸਬਿਬੋਧਅਬਾਧਕ
ਚਿੰਤ੍ਰਾ।ਜਾਗੇਚੰਦ੍ਰਮੰਡਿਲਨਚਾਵਤਮਨੋਜਚਾਪਜਾਗੀਚੰਚਰੀਕ
ਛਟਾਅਤਿਅਭਿਰਾਮਨੀ।ਜਾਗੇਕੀਰਕੋਕਿਲਕਲਾਪੀਕਲਹ
ਸਕੋਕਚਟਕਚਕੋਰਕਾਰੇਅਹਿਹੂੰਕੀਭਾਮਨੀ।ਜਾਗੀਭੂਪਥੇ
ਲਿਤਾਮੈਜਾਗੀਉਡਮਾਲਜਾਗੇਪੰਕਜਬਿਪਨਜੋਰਜਾਗੀ

ਜੋਤਿਦਾਮਨੀ।ਜਾਗਿਉਠੀਠੌਰਠੌਰਚੈਪਕਕੀਭ੍ਰਾਰੈਂਜਬਬੁਭ੍ਰਾਦਿਤੇਲ
ਲਨਸੰਗਰਾਜਾਗੀਕੁੰਭ੍ਰਭ੍ਰਾਮਨੀ ੧੩ ।ਜਾਗਬੇਸੋਂਬਿਬੋਧ। ਅਬ
ਅਮਰਖਲ੦ ।ਦੋਹਰਾ। ਅਪਮਾਨਾਦਿਕਤੇਜਹਾਂਕਰਿਐਔਰ
ਪੈਕੋਪਾ।ਅਭੂਨਨੇਤ੍ਰਕਰਿਤ੍ਰਜਬੋਸੋਅਮਰਖਕੀਓਪਾ ।੧੪। ਜ
ਹਾਂਅਪਮਾਨਕੇਬਚਨਾਦਿਸੁਨਿਕੇਪਕੀਆਧਿਕਤਾਈਹੋਇ।ਕੈ
ਬਾ।ਔਰਕੇਅਹੰਕਾਰਮੋਟਿਬੇਕੀਇਛਾਕੀਜੈਤਾਮੈਅਭੂਨਨੇਤ੍ਰਾਦਿ
ਹੋਇਸੋਅਮਰਖ।ਯਾਕੋਨਾਮਭ੍ਰੋਧਭੀਕਹੈਹੈਂ। ।ਪੁਸ਼ਨ। ਔਰਕੇਅ
ਹੰਕਾਰਮੋਟਿਬੇਸੋਂਗਰਬਹੋਇ।ਔਰਭ੍ਰੋਧਕੀਆਧਿਕਾਈਸੋਂਉਗ੍ਰ
ਤਾਹੋਇ। ਉਤ੍ਰ। ਗਰਬਮੈਆਪਨੋਆਪਜਿਤਾਈਏਹੈਗਰ

ਬਤਿਫਿਰਪੇਹੈ।ਔਉੱਗ੍ਰਤਾਨਿਰਦਯਤਾਹੋਤਿਹੈ।।ਅਮਰਖਯਥਾ
ਬਿਹਾਰੀ।ਸੁਰੰਗਮਹਾਵ੍ਰਸੌਂਤਿਪਗਨਿਰਖਰਹੀਅਨਖਾਇ।ਪਿਯ
ਅੰਗੁਰਿਨਿਲਾਲੀਲਖੇਖਰੀਉਠੀਲਗਿਲਾਇ।੧੫।ਨਾਯਕਮੇ
ਅਪਰਾਧਦੇਖਿਨਾਯਕਾਮੇਕੋਪਕੀਅਧਿਕਾਈਭਈਯਾਤੇਅਮਰ
ਖਾ।ਅਥਅਬਹਿੱਥਾਲੰ।।ਦੋਹਾ।ਕਛੂਮਿਸਕਰਿਜਹਿਆਪਨੋਅ
ਰਆਛਿਪਾਵੈਬਾਤ।ਸੋਗੋਪਨਆਕਾਰਕੋਅਬਹਿੱਥਾਇਹਭਾਂਤ।੧੬।
ਜਹਾਂਕੋਭ੍ਰਮਕੀਬਾਤਜਾਨੈਤਹਾਂਔਰਕੀਔਰਕਹਿਛਿਪਾਵੈਸੋਅ
ਬਹਿੱਥਾ।।ਯਥਾ।।ਅਕਾਰਾਦਿਕੋਜੋਕਛੂਗੋਪਕਰਨੇਹੈਸੋਲਾਜਕਰਿ
ਕਿੰਬਾਕਾਹੂਕੇਭ੍ਯਕਰਿ।ਜੇਕਹੋਲਾਜਕਰਿਤੌਲਾਜਮੇਅਤਿਬ੍ਯਾਪ
ਤਿ।ਜੌਕਹੋਭੈਕਰਿਤੌਸੰਕਾਮੇਅਤਿਬ੍ਯਾਪਤਿ।।ਉੱਤਰ।ਜਬਕਛੂਮਿ

ਸਕਰਿਆਪਨੋਅਕਾਰਾਵਿਛਿਪਾਇਆਗਲੋਸੋਸਾਚੋਬਨੀਐਹੈਤੌ
ਜੱਦਪਿਲਾਜਅੌਭਯਸੌਂਭੀਵਿਛਿਪਾਯੋਪੈਸਬਸਾਚੋਭਯੋਨਲਾਜਕਰ
ਲੀਲਗੀਨਭਯਕਰਨੋਲਗਯੋਯਾਤੇਅਬਬਾਹਿੰਬਾਜਾਨਿਯੋ। ਅਬਹਿੰ
ਬਾਯਬਾਬਿਹਾਰੀ। ਯਲਲਨਿ[illegible]ਨਿਸੁਨਿਪਲਨਿਮੈਅਸੁਵਾਸ੍ਵਲ
ਕੇਆਇ। ਭਈਲਖਾਇਨਸਖਿਨਮੈਝੂਠੇਹੀਸਮੁਹਾਇ। ੧੧। ਜਸੁ
ਹਾਇਬੇਕੀਕ੍ਰਿਯਾਸੋਉਪਪਾਤਕੋਪ੍ਰੇਮਛਿਪਾਯੋ। ਅਥਉਂਗੁਪਤਾਲ੦
ਦੋਹਾ। ਕਰੈਸੁਦੂਰਸਨਤਾਦਿਤੇਨਿਰਦਯਤਾਉਪਜਾਇ। ਬੀਧਨਾਦਿ
ਤਾਮੈਕਿਜੈਸੋਉਗੁਪਤਾਬਤਾਇ। ੧੮। ਕੋਊਦੂਰਸਨਤਾਕਰੈਤਾਮੈਨਿਰਦ
ਯਤਾਉਪਜੈਤਾਮੈਬੀਧਨਾਦਿਕੀਜੈਸੋਉਗੁਪਤਾ। ਅਥਅਤਿਨਕੋਦੋਹਾ।
ਧਨਖਗਹਤਹੀਯੋਕਛੂਅਤਿਨਉਮੈਹੇਰਾਮਾਤੁਰਤਕੋਮੈਕੋਵਰੇਕ

ਰੇਕਰੇਰੇਕਾਮਾ।੧੯।ਇਹਾਂਸ੍ਰੀਰਾਘਵੇਸਮਹਾਰਾਜਮੈਨਿਰਦਅਤਾਰਾ
ਵਨਪੈ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਆਮਰਖਔਉਗ੍ਰਤਾਮੈਕੇਤੋਭੇਦ।ਉਤੱਰ।ਅਮਰਖ
ਮੈਕੋਪਕੀਅਧਿਕਾਈਹੋਤਹੈਉਗ੍ਰਤਾਮੈਨਿਰਦਅਤਾਹੈ।ਅਥਮਤਿਲਛ
੦ ਦੋਹਾ।ਬਹੁਤਸਾਸਤ੍ਰਚਿੰਤਨਿਕਿਯੇਹੋਇਜਬਾਰਬਰਮਾਨਾ।ਤਾਮੈਅ
ਤਿਚਤੁਰਯਤਾਨੈਰੁਬਿਨੈਮਤਿਜਾਨਿ।੨੦।ਬਹੁਤਸਾਸਤ੍ਰਕੋਚਿੰਤਨਤੇਸੋ
ਜਬਾਰਬਰਮਾਨਤਾਮੈਨੈਬਿਨੈਆਦਿਹੋਇਸੋਮਤਿ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਬਹੁਸਾਸ
ਤ੍ਰਕੇਰਮਾਨਪ੍ਰਬੈਸੋਨਿਰਬੇਦਹੋਇ।ਪੁਨ:।ਸਾਸਤ੍ਰਗਮਾਨਤੇਦੂਖਮੈ
ਸੁਖਬੁੱਧਿਪ੍ਰਬੈਬੇਕਾਰਿਪ੍ਰਤਿਹੋਇ।ਉਤੱਰ।ਜੱਦਪਿਨਿਰਬੇਦਪ੍ਰਤਮ
ਤਿਏਸਾਸਤ੍ਰਗਮਾਨਾਦਿਤੇਹੋਤਹੈਂਤਊਕਾਰਜਰੂਪਕਰਿਭਿੰਨਨਹੀਂ।ਜੋਸੋਏ
ਕਮਹੀਪਅਨੇਕਾਬਿਵਹਾਰਕੇਕਾਰਨਹੋਤਹੈਪੈਬਿਵਹਾਰਆਪੈਸੋਭਿ

ਨਸਰੂਪਹੈਂ।ਸਿਧਆ।ਬੰਦਨਾਦਿਔਧੈਰਜਾਦਿਔਰਾਜਧਰਮਾਦਿ।ਤੈ
ਸੇਨਿਰਬੇਦਮੈਬੈਰਾਗਕੀਪ੍ਰਬਲਤਾਹੋਤਹੈ।ਧ੍ਰਿਤਮੈਧੈਰਜਹੋਤਹੈ।ਅਸ
ਤਿਮੈਨਹੋਤਹੈਐਸੇਜਾਨਿਯੋ।ਅਤਿਸਬਾ।ਦੋਹਾ।ਸ੍ਰੀਗੁਰੁਕ੍ਰਿਪਾਲਕੀ
ਨੀਕ੍ਰਿਪਾਸਬੈਸਵਾਰੇਕਾਮ।ਅਬਜਾਨਿਓਜਗਝੂਠਹੈਸਾਚੋਸਾਨਿਓਰਾ
ਮ।੮੧।ਸਾਚਝੂਠਕੈਨਿਰਨੇਕਰਿਬੇਸੋਮਤਿ।ਅਬਬ੍ਯਾਧਿਲ॰।
ਦੋਹਾ।ਬਿਰਹਿਆਦਿਸੰਤਾਪਤੇਜੁਰਆਦਿਕਤਨਹੋਇ।ਤਾਮੈਅਤਿ
ਕ੍ਰਿਸਤਾਦਿਦੈਬ੍ਯਾਧਿਬਖਾਨਤਸੋਇ।੮੨।ਸਬਾ।ਦੋਹਾ।ਤੈਂਪੇਆਜ
ਕਹਾਕਹੌਸਖੀਸਯਾਨੀਬਾਤ।ਚੰਦ੍ਰਮੁਖੀਪੇਪ੍ਰਸੇਮੈਪਰਮਪਸੀਨੇਆਤ
।੮੩।ਪ੍ਰਸੇਮੈਪਸੀਨੇਆਇਬੇਸੋਂਬਿਰਹਿਜੁਰਜਾਤਬ੍ਯਾਧਿ।ਅਬ
ਉਨਮਾਦਿਲ॰।ਦੋਹਾ।ਬਿਰਹਿਆਦਿਤੇਹੋਤਜਹਿਬਿਨਾਬਿਚਾਰ

ਆਚਾਰ॥ਬਿਬਾਬੋਲਬੋਦੌਰਬੋਸੋਉਨਮਾਦਿਨਿਹਾਰ॥ ੮ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥
ਜਬਬਿਨਬਿਚਾਰਆਚਾਰਤੁਯੋਤੌਅਰੀਮਮਾਦਿਮੇਂਗਮਨਿਕਿਯੋਤਾ
ਮੇਰਸਕਹਾ॥ ਉੱਤਰ॥ਜਾਨੈਅਸੋਲੱਛਨਬਾਂਧਯੋਹੈਹ੍ਰਿਦੈਮਾਹਿਆਬਿ
ਬੇਕਕਾਰਿਜੋਕਛੁਕੀਜੈਕਾਂਮਸੋਉਨਮਾਦਾਯਾਲੱਛਨਮੇਰਸਦੂਰਹੋ
ਤਹੈ॥ਕਾਹੇਤੇਜੋਅਬਿਬੇਕਦ੍ਵਾਰਾਅਰੀਮਮਾਦਿਮੇਂਗਮਨਹੋਤਹੈ॥ਔ
ਹਮਤੋਬਿਨਾਬਿਚਾਰਆਚਾਰਕੋਨਾਮਉਨਮਾਦਕਹਯੋਹੈ॥ਸੁਭਾਸੁਭ
ਦੋਊਕਾਰਜਬਿਚਾਰਸੌਂਹੋਤਹੈ॥ਜੋਬਿਚਾਰਹੀਨਭਯੋਤੌਅਰੀਮਮਾਦਿ
ਬਿਖੈਕਹਾਗਮਨਕਰਨੋਬੋ॥ਬਿਚਾਰਬਿਨਦੌਰਨਾਦਿਬੋਲਨਾਦਿਸੀ
ਭਵੈਹੈ॥ ਪੁਨ:ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਬਕਬੋਬੋਲਬੋਸੋਮਦਹੀਕਯੋਂਨਹੋਇ॥ ਉੱਤਰ
ਅਦ੍ਵੈਮੈਆਦਕਬਸਤੁਕੇਹਰਖਕੀਅਸਤੀਹੋਤਹੈ॥ਯਾਮੇਂਬਿਰਹਆਦਿ

ਕੇਕਲੇਸਸੋਂਬਿਵਹਾਰਔਰਕੋਔਰਹੋਤਹੈ॥ ਉਨਮਾਦਅਬਾਰਸਾਲ
ਨਵੋਸਵੈਯਾ।ਕਬਹੂੰਬਕੈਰੋਵੈਰਿਸਾਇਇਹਸੈਕਬਹੂੰਨਿਜਭਾਲਾਛੂ
ਪੇਨਿਰਦੈ।ਪਪਨਸਆਭਜੈਕਤਸਾਤਿਹੋਯੋਂਕਹਿਮੇਪਾਨਿਦੇਖਿਕੈਦੌ
ਰਪਰੈ।ਤਨਕੋਤਨਕੋਸੁਧਿਨਾਹਿਐਪੇਪਰਿਛਾਹਿਯੋਆਪਨੀਦੇਖ
ਡਰੈ।ਪਿਯਕੋਬਿਛੁਰੇਭੁਈਬਾਵਰੀਸੀਪੇਜੁਦੇਖਿਐਤੋਹਿਯਰਾਈਰ
ਰੈ।੧੮ ਪ੍ਰ।ਏਪਪਾਛੇਦੋਂਕਨਾਦਿਤੇਉਨਮਾਦ। ਅਥਮਰਨਲ੦॥
ਦੋਹਾ।ਜੁੱਧਆਦਿਤੇਜਾਨਿਯੇਪ੍ਰਾਨਨਕੋਜੋਤਆਗਾ।ਤਾਹਿਕਹਤਹੈਮ
ਰਨਸਬਸੇਕਾਵਿਪਰਮਸਭਾਗਿ।੯ ਕ੍ਰੀ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜੋਮਰਹੀਗਏਤੌਭ
ਵਕਹਾਔਰਸਕਹਾ।ਉਤੱਰ।ਜੁੱਧਆਦਿਮੇਮਰੇਪਾਛੇਜਸਕੋਫੈ
ਲਬੋਯਹੀਭਾਵਔਰਸ। ਅਰਨਯਬਾਲਾਲਕੋ ਸਵੈਯਾ।ਦੂਹਿ

ਪਾਇਪਸਾਰਿਭੁਜਾਨਿਉਸਾਰਪਰੇਰਨਿਅੰਗਨਲੰਕਪਤੀ।ਨਹਿਤਾਸ
ਸਮੀਰਭੂਵੈਕਚਪਾਸਾਫਿਰੈਪੁਨਮੰਦਹੀਮੰਦਗਤੀ।ਸਾਵਿਤਾਨਪ੍ਰਚੰਡ
ਕਰੈਕਿਰਨਾਵਲਿਆਨਨਿਪ੍ਰੇਆਤਿਭੀਤਮਤੀ।ਸੁਰਸੀਕਿਸਬੈਅਪਨੇ
ਅਪਨੇਪਾਰਿਬੈਠਿਕਰੈਚਰਚਾਨਰਤੀ।੬੭।ਲੰਕਪਤੀਕੋਰਨੇਮੇਪ
ੜਬੋਬਿਨਾਅਰਨਨਹੀਹੋਤਹੈ।।ਅਥਭ੍ਯਾਸਲ੦।ਦੋਹਾ।ਬਸਤੁਭੁਯਾ
ਨਕਦਰਸਤੇਡਰਉਪਜੈਅਧਿਕਾਇ।ਕਿੰਪਾਦਿਕਤੇਮੇਹੁਵੈਤ੍ਰਾਸਤ
ਹਿਕੋਂਰਗਾਇ।੬੮।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਭੁਯਾਨਕਬਸਤੁਕੇਦਰਸਨਾਦਿਤੇਬਿਖਾਦ
ਕੌਨਹੋਇ।ਔਕਦਾਚਸੰਕ।ਉਪਜੈਸੰਕਾਕੌਨਹੋਇ।ਉਤੰਰ।ਬਿ
ਖਾਦਿਮੈਂਪ੍ਰਯਕੋਆਪ੍ਰਯਹੋਤਹੈ।ਔਸੰਕਾਮੈਂਪਰਕੋਅਪਰਾਧਕਰਿ
ਆਪਕੋਅਨਿਸਟਜਾਨਿਐਹੈ।ਤ੍ਰਾਸਮੈਂਭੁਯਾਨਕਬਸਤੁਦੇਖਿਭੁਯਹੋਤ

ਤਹੈ ਏਤੋਭੇਦਾ ।।ਤ੍ਰਾਸਅਲ਼ਾਭੂਖਨਕੋਕਬਿਤੁ।।ਅੰਗਨਿਤੇਮੋਤੀਗਨ
ਛੈਲਪਰੈਠੌਰਠੌਰਬਿਪਤਕੇਬੀਜਬਨਬੀਥਨਬਿਥੋਰੇਸੋ।।ਬਾਹਬਲੀ
ਛੰਡਮਾਲਤੇਰੇਤੁਰਿਬੈਰਿਬਧੂਚਾਹੈਂਉਡਗਜੋਕਰੈਪੌਨਕੋਨਿਹੋਰੇਸੋ।
ਭੂਖਨਭਨਤਦੌਰੀਦੌਰੀਗੋਰੀਗਿਰਿਚਢੀਗੋਰੇਗੋਰੇਪਾਯਨਿਢਲ
ਕਪਰੇਛਰੇਸੋ।ਦਰਦਕੇਮਾਰੇਮੁਖਜਰਦਜਰਦਹੋਨਲਾਗੇਸਰਦਕੇ
ਚੰਦਮਾਨੋਹਰਦਮੈਥੋਰੇਸੇ।।੧੯।।ਇਹਾਂਸਤ੍ਰੁਬਧੂਨਿਜੋਭੈਅਕੀਅਧਿ
ਕਾਈਸੋਂਤ੍ਰਾਸ।।ਅਥਬਿਤਰਕਲ੍ਯੰ।।ਦੋਹਾ।।ਉਪਜੈਜਹਿਸੰਸੈਪ੍ਰ
ਬਲਤਾਮੈਕਰੈਬਿਚਾਰ।ਭ੍ਰਿਹਆਦਿਤਤੇਕਪੈਸੋਬਿਤਰਕਨਿਰਧਾਰ
।।੯੦।।ਜਹਾਂਕੋਊਪਦਾਰਥਲਖਿਤਾਮੈਸੰਸੈਹੋਇਜਾਹਿਹੈਕਿਯਾਹਿ
ਹੈਐਸੋਬਿਚਾਰਕਰੈਸੋਬਿਤਰਕ।।ਯਥਾ।।ਜਹਾਂਬਿਚਾਰਮੈਪਛ੍ਰਤੌ

ਚਿੰਤਾਹੋਇ॥ ਉਤੱਰ॥ ਚਿੰਤਾਐਧਜਾਨਾਦਿਲਗੇਹੈਂਐਸੋਏਕਪਦਾਰਥ
ਕੋਏਕਹੀਜਾਨਿਯੇਹੈ॥ ਯਾਐਏਕਪਦਾਰਥਬਿਖੇਬਹੁਤੇਨਿਕੋਸੰਸੈਪ
ੜੈਹੈ॥ ਬਿਤਰਕਯਥਾ ਸਵੈਯਾ॥ ਕੰਚਨਬੇਲਿਕਿਸੋਨੇਕੀਸਾਂਟਿਕ
ਛੂਯਹਿਜਾਨੀਨਜਾਤਿਯੋਂਕਾਹੈ॥ ਦੇਖਤਿਹੀਪੇਜਿਆਵਤਆਂਖ
ਨਿਹਰਿਭੁਏਹਰਿਲੇਤਉਛਾਹੈ॥ ਯਾਹੀਕੇਪਾਨਪਾਸੰਧੁਕੇਮਧਮਗ
ਯੌਮਨਬੂਡਨਪਾਵਤਥਾਹੈ॥ ਦਾਮਨੀਹੈਕਿਧੋਂਕਾਮਨੀਹੈਕਿਧੋਂਐ
ਰੈਬਿਰੰਚਰਚੀਰਚਨਾਹੈ॥ ੯੧॥ ਇਹਾਦਾਮਨੀਹੈਕਿਕਾਮਨੀਐਸੀ
ਤਰਕਕਰਿਬੇਸੋਂਬਿਤਰਕ॥ ਇਨਸਬਭਾਵਨਿਮੇਚਾਰਿਤ੍ਰਰਹਐਰ
ਹੋਤੁਹੈ॥ ਸੋਕਹਤਹੈਂ॥ ਭਾਵਸੰਧਿ੧ ਭਾਵਸਾਵਲਜ੨ ਭਾਵਸਾਂਤਿ

ਤਭ੍ਰਾਵਭ੍ਰਾਸ੪॥ ਅਥਭ੍ਰਾਵਸੰਧਿਲ੍ਯ੦॥ ॥ਦੋਹਾ॥ਬਹੁਹੇਤਨਿਤੇਹੋ
ਤਜਾਹਿਦ੍ਵੈਭ੍ਰਾਵਨਕੀਸੰਧਿ॥ਭ੍ਰਾਵਸੰਧਿਤਾਕੋਕਹੈਸਬਕਵਿਸੁਮਤਿਸੁਬੀ
ਧ॥ ੧੯ਰ॥ਯਥਾ॥ਬਿਹਾਰੀ॥ ॥ਪਿਅਬਿਛੁਰਨਿਕੋਦੁਸਹਿਦੁਖਹਰਖਜ
ਤਪਓਸਾਰ॥ਦੁਰਜੋਧਨਲੌਦੇਖਿਅਤਤਜਤਪ੍ਰਾਨਇਹਬਾਰ॥੧੯ਝੂ
॥ਇਹਾਪਿਅਤੇਬਿਛੁਰਪੇਵਕੇਜਾਨੋਇਨਹੇਤਨਿਸੰਨਾਯਕਾਮੇਬਿਖ
ਦਓਹਰਖਭ੍ਰਾਵਕੀਸੰਧਿਭਈ॥ ਅਥਭ੍ਰਾਵਸਾਵਲ੍ਯਲ੦॥ ॥ਦੋ
ਹਾ॥ ॥ਦਾਬਤਭ੍ਰਾਵਹਿਭ੍ਰਾਵਜੋਅਤਿਹੀਉਪਜੈਅੰਗ॥ਭ੍ਰਾਵਸਬਲ
ਤਾਕੋਕਹੈਭ੍ਰਾਵਨਿਕੇਪਰਸੰਗਿ॥ ੧੯੪॥ਯਥਾ॥ਰਸਰਹੱਸੇ॥ਦੋਹਾ॥
॥ਙ੍ਰਿਗਲਲਕੈਰਾਤੈਭਏਦੂਖੇਝੂਲਕੇਆਇ॥ਨੇਹਭਰੇਲਖਿਲੋਯ

ਜਾਮੈਨਾਯਕਕੋਦੇਖਪ੍ਰਬਾਸਨਾਯ
ਨਨਸਕੁਚੇਪਰਮਸਤਪਾਇ ॥੯੫॥ ਜਾਮੈਨਾਯਕਕੋਦੇਖਪ੍ਰਬਾਸਨਾਯ
ਕਾਕੋਢੂੰਢਿਗਲਲਕੇਬਹੁਰਿਕੋਊਚੈਨਾਦਿਦੇਖਿਅਧੁਨਭਏਔਭੂਖੇ
ਭਏਬਹੁਰੋਨਾਯਕਕੇਸਨੇਹਭਰੇਨੈਣਦੇਖਿਸਕੁਚਿਕਰਿਪਾਯਲਗੇ
ਪਰਸਬੇਕੋ ॥ ਇਹਾਹਰਖਕੋਅਮਰਖਨੈਦਬਾਯੋਔਅਮਰਖਕੋਔ
ਭਸੁਕਅਨੈਦਬਾਯੋਜਾਤੇਭਾਵਸਾਬਲਜੀ ਅਥਭਾਵਸਾਂਤਿਲ੦ ॥
ਦੋਹਾ ॥ ਕਾਹੂਕਾਰਨਤੈਕਊਉਪਜਭਾਵਜੁਹੋਇ ॥ ਪੁਨਿਕਛੂਕਾਰ
ਨਤੇਮਿਟੈਭਾਵਸਾਂਤਿਹੈਸੋਇ ॥੯੬॥ ਯਥਾ ਦੋਹਾ ॥ ਸਜਿਸਿੰਗਾਰ
ਪਿਯਪੈਗਈਅਤਿਬਿਨੋਦਸਰਸਾਇ ॥ ਲਖਿਸੂਨੀਸੁਖਸੇਜਤਿਯ
ਬਦਨਗਯੋਮੁਰਝਾਇ ॥੯੭॥ ਯਾਮੈਹਰਖਭਾਵਕੀਸਾਂਤਿਭਈਨਾ

ਯਕਕੇਅਮਿਲਾਪਸੋਂ॥ ਅਥਭਾਵਾਭਾਸਲਛਨ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਛਾਯਾਪੈਸ
ਹਿਭਾਵਕੀਬਾਸਤਵਹੋਇਨਭਾਵ॥ ਭਾਵਾਭਾਸਕਹੈਸਬੈਤਾਕੋਸੁਕਵਿ
ਬਨਾਵ॥ ਟੀਕਾ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਜੋਬਾਸਤਵਭਾਵਨਹੀਤਾਕੋਭਾਵਵਤਕਹਾ॥ ਉਤੰ
ਰ॥ ਭਾਵਕੀਛਾਯਾਹੋਨੇਤੇਭਾਵਵਤਹੈ॥ ਜੈਸੇਮਨੁਖਕੀਛਾਯਾਕੋਮਨੁਖਛ
ਯਾਕਹੈਹੈਂ॥ ਛਾਇਆਨਹੀਕਹੈਹੈਂ॥ ਅਥਭਾਵਾਭਾਸਕੋਦੋਹਰਾ॥ ਪ੍ਰੀਤਕ
ਰੈਤੈਂਬਾਵਰੇਮਨਚਾਹਤਕੇਸੰਗ॥ ਦੀਪਕਭਾਨੇਕਛੂਨਹੀਜਰਜਰਮੰ
ਰਤਪਤੰਗ॥ ਟੀਕਾ॥ ਪਤੰਗਮੇਂਅੰਤਸੁਕਮਭਾਵਕੋਆਭਾਸਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥
ਜਬਰਸਕੇਬਸਹ੍ਵੈਕੇਮੂਰਛਾਆਵੈਸੋਏਕਮੂਰਛਾਸੰਚਾਰੀਹੂਹੋਇ
ਉਤੰਰ॥ ਮੂਰਛਾਅਪਸਮਾਰਮੇਂਅੰਤਿਰਭੂਤਹੋਤਹੈ॥ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

।ਜਹਾਂਛੂਲਕੀਜੈਸੋਛੂਲਸੰਚਾਰੀਔਰਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਸੋਅਬਹਿੰ
ਥਾਮੈਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਹਾਂਕਿਸੂਬਿਵਧਾਰਮੈਬਲ
ਕੀਜੈਸੋਏਕਬਲਸੰਚਾਰੀਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਸੋਚਪਲਤਾਕੇਅੰਤਰਭੂ
ਤਹੋਤਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜੈਸੇਨਿੰਦ੍ਰਾਸੁਪਤਿਬਿਬੋਧਸੰਚਾਰੀਕਹੀਤੈ
ਸੋਤ੍ਰਰਿਆਸੰਚਾਰੀਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਸੋਨਿਰਬੇਦਕੇਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤ
ਹੈ।ਪੁਨਃਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜੈਸੇਨਿੰਦ੍ਰਾਔਸੁਪਤਿਪਾਛੈਬਿਬੋਧਕਹਯੋਤੈਸੇਅ
ਪਸਮਾਰਪੀਛੇਜਬਉਠੈਸੋਅਪਸਮਾਰਉਥਾਨਸੰਚਾਰੀਹੋਇ।ਉੱਤਰ
।ਸੋਬਿਬੋਧਮੈਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਇਤਿਆਦਿਐਸੇਜਾਨਿਯੋ।ਇਤਿ
ਸੰਚਾਰੀਭਾਵ।ਅਥਸਥਾਈਭਾਵਲਛਨ।ਦੋਹਾ।ਰਿਕੈਅਪ

ਨੇਆਪਮੈਸਬੈਭਾਵ੍ਰਜੇਔਰ।ਵੈਨਸਜਾਤਿਬਿਜਾਤਿਤੇਜਾਕੀਹਾਰਥ
ਹੋਰ।੧੦੦।ਐਸੋਜੋਪਰਧਾਂਨਹੈਅੰਤਰੀਅਸੁਬਿਕਾਰ।ਸਬਾਈਭ੍ਰਾ
ਵ੍ਰਤਾਕੋਕਹੈਸਬਭ੍ਰਾਵਨਿਮੈਸਾਰ।੧੦੧।ਜੋਭਾਵ੍ਰਔਰਭਾਵਨਿਕੋਅ
ਪਮੈਰੋਕੈਜਾਕੀਸਜਾਤੀਔਬਿਜਾਤੀਭਾਵ੍ਰਜੋਂਹਾਰਨਹੋਇਐਸੋਜੋਪ
ਰਧਾਂਨਅੰਤਰੀਆਬਿਕਾਰਸੋਸਬਾਈਭਾਵ੍ਰ।ਜੈਸੇਨਰਨਮੈਨ੍ਰਿਪਤਿ
ਤਾਰਨਮੈਚੰਦ੍ਰਾਦਿਹੈ।ਤੈਸੇਅਹਿਸਬਭਾਵਨਿਮੈਸਿਰੋਮਨਹੈ।ਰਸਮੈ
ਪ੍ਰਧਾਂਨਪ੍ਰੈਬੇਕਰਿਆਕੋਨਾਮਸਬਾਈਹੈ।ਪ੍ਰਸਨ।ਸਜਾਤਿਕਹਾਔਬਿ
ਜਾਤਿਕਹਾ ਉੱਤਰ।ਸਬਾਈਕੋਸ੍ਥਾਈਸਜਾਤੀਜੈਸੇਬ੍ਰਿਛਕੋਬ੍ਰਿਛ
।ਸਥਾਈਕੋਬਿਭਚਾਰ।ਆਦਿਬਿਜਾਤੀਜੈਸੇਨਰਨਕੋਪੱਛ੍ਰਾਦਿ ਪ੍ਰਸਨ।

ਔਰਭ੍ਰਾਵ੍ਰਨਿਕੋਆਪਮੈਰੋਕਬੋਕਹਾਔਸਜਾਤੀਬਿਜਾਤੀਸੋਹਾਰਨਵੈ ੭੧
ਬੋਕਹਾ ਉਤੰਰ ।ਜੈਸੇਰਤਆਦਿਜਬਾਈਆਪਮੈਔਰਭ੍ਰਾਵ੍ਰਜੋਬਿਭ
ਵਾਦਿਹੈਂਤਿਨਕੋਰੋਕਕੈਰਸਸਰੂਪਵੈਜਾਤਿਹੈਂਯਹਿਰੋਕਬੋਜਾਨਿਯੋ।
ਔਸਜਾਤੀਰਤਆਦਿਕੋਜੋਹਾਸਆਦਿਹੈਂਤਾਸੋਂਰਤਆਦਿਦੂਰਨਹੀਹੋਤ
ਹੈ।ਬਿਜਾਤੀਸਬਾਈਕੇਸੰਚਾਰੀਆਦਿਜੈਸੇਰਤਆਦਿਮੈਆਰਖ
ਦਿਭ੍ਰਾਵ੍ਰਉਪਜੈਹੈਂਪਰਤਿਦੂਰਨਹੀਹੋਤਹੈਯਹਿਹਾਰਨਵੈਬੋਜਾਨਿਯੋ
ਤਹਾਪ੍ਰਸ਼ਾ।ਰਤਆਦਿਕੇਸਜਾਤੀਜੋਕ੍ਰੋਧਾਦਿਹੈਤੇਤੌਰਤਆਦਿਕੋਦੂਰਕ
ਰਯੋਚਾਹੈਹੈਂ ।ਉਤੰਰ।ਰਤਆਦਿਕੋਕ੍ਰੋਧਾਦਿਜੌਂਦਾਪਿਬਿਰੋਧਆਨਤੋ
ਹੈ।ਔਦੂਰਕਰਯੋਚਾਹੈਹੈਪੈਰਤਆਦਿਦੂਰਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਜੈਸੇਅਪੁਰਾਰ
ਤੈਮੈਦੰਪਤਿਕੋਕਾਹੂਹੇਤੁਸੋਂਕ੍ਰੋਧਉਪਜ੍ਯੋਸੋਪੜ੍ਰੋਉਪਜੈਕਛੁਵਾਇਦੈਕ

ਗਤਿਭਾਵਤੌਨਹੀਦੂਰਹੋਤਹੈ।ਤੈਸੇਹੀਨਿਰਬੇਦਾਦਿਰਤਆਦਿਮੈਉਪ
ਜਿਤਾਕੋਅੰਗਵੈਜਾਤਹੈਂ।ਜੈਸੇਦੋਹਾ।ਸੁਗਧੇਪਰਹਰਿਆਨਮਨ
ਮਾਨਹੁਪਿਅਜਨਬੈਨਾ।ਅੰਬੁਜਦਲਜਲਬਿੰਦੁਸਮਜੋਬਨਮਾ
ਨਹੁਐਨਾ ।ਇਹਾਂਜੌਂਵਧਿਅੰਬੁਜਦਲਜਲਬਿੰਦੁਸਮਜੋਬਨ
ਕੋਰ ਕਹਿਬੇਕਰਿਨਿਰਬੇਦਆਯੋਪੈਰਤਿਕੋਦੂਰਨਹੀਂਸਕੈਹੈ।ਐਸੇਜਾਨਿ
ਯੋ।ਸਬਾਈਮੈਂਅਨੇਕਭਾਵਉਪਜਤਿਹੈਂਔਲੀਨਹੋਤਹੈਂ।ਸਬਾਈਜੋ
ਕੋਤਔਰਹਤਹੈ।ਜੈਸੇਸਮੁਦ੍ਰਮੈਤਰੰਗਉਪਜਤਔਲੀਨਹੋਤਹੈਂਸਮੁ
ਦ੍ਰਤੌਸੋਈਰਹਤਹੈ।ਯਥਾ।ਸਬਾਈਮੈਂਜੇਔਰਭਾਵਉਪਜਤਹੈਤੌਰ
ਸਹੀਕੌਨਹੋਇ।ਉਤਰਾ।ਸਬਾਈ[illegible]ਰਸਤੌਹੋਨੌਈਹੈਪੈਰਸਮੈਅਨਬਿ
ਕਾਰਪੂਰਨਵੈਜਾਤਹੈ।ਸਬਾਈਮੈਅਨਬਿਕਾਰਪੂਰਨਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਜਾ

ਹੀਤੇਜਾਂਕੀਭਾਵਸੰਗਿਆਹੈ।ਔਜੇਕਰਤਹੈਂਬਿਭਾਵਾਦਿਸਾਮੈਂਨੀਮਿਲੈਸੋ
ਸਥਾਈ।ਜਾਮੈਬਿਭਾਵਾਦੀਮਿਲੈਸੋਰਸਐਸੇਬ੍ਰਿਥਾਕਰਤਹੈਂ।ਕਾਹੇਤੇ
ਜੋਤੋਕਛੁਬਿਕਾਰਹੋਤਹੈਬਿਭਾਵਾਦਿਤੌਸਥਾਈਮੈਂਮਿਲੈਹੈ।ਏਸਥਾਈਹੀ
ਰਹਤਹੈ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਐਸੇਪ੍ਰਧਾਨਅੰਤਰੀਆਬਿਕਾਰਕਿਆਹੈ।ਉੱਤਰ।
।ਸੋਸਥਾਈਨਵਪ੍ਰਕਾਰ।ਰਤਿ੧।ਹਾਸ੨।ਸੋਕ੩।ਕ੍ਰੋਧ੪।ਉਤਸਾਹ
੫।ਭਯ੬।ਨਿੰਦਾ੭।ਬਿਸਮੈ੮।ਸਮ੯।ਅਬਰਤਿਸਥਾਈਲ॰।ਦੋ
ਹਾ।ਇੱਛਾਪਿਆਰੀਬਸਤੁਕੀਦੇਖਨਾਦਿਤੇਹੋਤ।ਅਨਾਬਿਕਾਰਪੂਰਨ
ਨਹੈਸੋਰਤਿਭਾਵਉਦੋਤ।੧੦।ਜਹਾਂਪਿਆਰੀਬਸਤੁਕੀਇੱਛਾਤੇਮਨਕੋ
ਬਿਕਾਰਪੂਰਨਨਹੋਇਸੋਰਤਿ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਅਨਾਬਿਕਾਰਕੋਕਾਰਨਪੂਰਨ
ਨਹੋਇਕਿਬਾਜੋਮਨਕੋਬਿਕਾਰਹੈਸੋ[illegible]ਪੂਰਨਹੋਇ।ਉੱਤਰ।

ਜਥਾਮਨਾਬਿਕਾਰਕੇਕਾਰਨਪੂਰਨਨਹੋਇਗੋਤਬਹੀਮਨਕੋਬਿਕਾਰ
ਪੂਰਨਨਹੋਇਗੋ।ਬਿਕਾਰਤੇਂਕਰਨਾਧੀਨਹੈ।ਪੁਨ:ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਹਾਂ
ਸਤ੍ਰੁਕੇਮਾਰਨਾਦਿਮੋਚਿੱਤੰਬਿਕਾਰੀਭੂਯੋਵਾ।ਜੈਸੇਸਤ੍ਰੁਕੋਮਾਰਬੋਈਪ੍ਰਿਯ
ਹੈਤਾਕੀਇਛਾਸੋਂਸੋਊਰਤਿਭਾਵਹੋਇ।ਐਸਭਗਵਤਓਰਚਿਤਰੋ
ਯੋਹੈਸੋਊਪ੍ਰਿਯਬਸਤੁਕੀਇੱਛਾਹੈਯਾਤੇਯਾਹਿਭੀਰਤਿਭਾਵਹੋਇ।
ਉਤਰ।ਸਤ੍ਰੁਆਦਿਮਾਰਬੇਕੀਜੋਇੱਛਾਹੈਸੋਜੱਦਿਪਿਮਨਕੋਂਤੋਪ੍ਰਿਯ
ਹੈਪ੍ਰਿਯਬਸਤੁਨਹੀਹੈਬਸਤੁਅਪ੍ਰਿਯਹੈਜੋਮਾਰਨੋਚਾਹਯੋ।ਰਤਿਭ
ਵੈਪ੍ਰਿਯਬਸਤੁਕੀਇੱਛਾਹੋਤਹੈਜਾਤੇਵਾਂਸੋਂਹਿਤਕੇਬੈਭਵਚਾਹੈਹੈ
ਐਸੇਭਗਵਤਕੀਜੋਚਾਹਹੈਸੋਪ੍ਰਿਯਅਰੁਅਪ੍ਰਿਯਦੋਊਬਸਤੁਸੋਂਪ
ਰੇਹੈਜਾਤੇਸਬਕਾਪਰਾਹੈ।ਤਾਮੇਂਚਿਤਲਾਗਬੇਸੋਂਬਹੁਰਇੱਛਾਕਛੂ

ਨਹੀਰਹਤੇਹੈ ਬੈਰਾਗੁਉਪਜੈਹੈ॥ ਰਤਿਤੋਅਨੁਰਾਗਉਪਜਥੋਹੈ॥ ਰ
ਤਿਸਥਾਈਉਦਾਹਰਨਾਦੋਹਾ ਨੇਹਨਵਲਵਾਕੇਹਿਯਤੁਯੋਅਕੁ
ਰਿਤਆਨਿ॥ ਡਾਰਿਯਤਉਸਨਉਸਾਸਤੇਸਿਨਬੁਮਲਾਇਸੁਜਾਨ॥
੧੦੨॥ ਇਹਾਂਨਾਯਕਕੋਕਹੂਦੇਖਯੋਹੈਦੇਖਬੇਬੋਝਕਾਰਨਤਾਸੋਨੇਹਕੋ
ਅੰਕੁਰਭਯੋ॥ ਅੰਕੁਰਪਦਤੇਭਾਵਹੀਹੈ॥ ਜੌਬਡੇਹੋਹਸੋਬਡੋਬਿਕਾਰ
ਫੈਲਤੋਤੌਵਹੀਸ੍ਰਿੰਗਾਰਰਸਹ੍ਵੈਜਾਤੋ॥ ਜਹਾਦੇਵਤਾਮੈਰਾਜਾਮੈਗੁਰੁ
ਮੈਬਾਲਾਦਿਮੈਅਨੁਰਾਗਹੋਇਤਹਾਂਭੀਰਤਿਭਾਵਹੀਹੋਤਹੈ॥ ਦੇਵ
ਰਤਿਭਾਵਯਥਾਦੋਹਾ॥ ਤਨੁਪਨਬਪੁਪਨਤਨੁਬਸਨਤਾਲਲਾ
ਲਪਖਯੋਗਾ॥ ਬ੍ਰਿਜਜੀਵਨਮੂਰਤਿਸੁਖਦਸੈਜੈਸੁਗਲਾਕਿਸੋਗ ੧੦
੩॥ ਇਹਾਂਸੀਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸਨਬਿਸੈਕਕਾਵਿਕੋਪ੍ਰੇਮਹੈਯਾਤੇਦੇਵਰਤਿਭਾਵ॥

ਸ਼ਿੰਗਾਰਕੋਸਥਾਈਅਧੁਰਾਗਤਿਹੋਤਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ। ਸ੍ਰੀਰਾਧਾਜ੍ਹਿਨਬਿਖੈਅ
ਨੁਰਾਗਸੋਸਾਂਤਰਸਕੌਨਹੋਇ। ਉਤਰ। ਸਾਂਤਰਸਜੋਮੈਂਬੈਰਾਗਹੋਤਹੈ
।ਐਸੇਹੀਰਾਜਾਦ੍ਵਿਰਤਿਭਾਵਜਾਨਿਯੋ। ਅਥਹਾਸਸਥਾਈਲ॰
।ਦੋਹਾ। ਲੀਲਾਕਰਿਕੀਜੈਜਹਾਂਬਚਨਬੇਖਬਿਪਰੀਤ। ਅਨੋਬਿਕ
ਰਅਪੂਰਨਹੈਹਾਸਭਾਵਸੋਮੀਤ।੧੦੪। ਲ੍ਹੀੜਾਕਰਿਜਹਾਂਬਚਨਬੇਖ
ਦਿਬਿਪਰੀਤਿਕੀਜੈਤਾਸੋਜੋਮਨਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਸੋਹਾਸ। ।ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ।
।ਬੇਖਬਚਨਬਿਪ੍ਰੀਤਿਸੋਂਹਾਸਰਸਕੌਨਹੋਇ। ਉਤੰਰ। ਹਾਸਰਸਕੋ
ਬਿਭਾਵਲੀਲਾਆੜਕਰਿਬਚਨਬੇਖਕੀਬਿਪ੍ਰੀਤਤਾਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਬ
ਸਤਵਹੋਤਹੈ। ਹਾਸਸਥਾਈਜਥਾ।ਰਸਲੀਨਕੋਦੋਹਾ। ।ਬਾਤਕ
ਹਤੀਪਿਯਭੂਲਿਫਿਰਲੀਨੋਬਰਨਸੰਭਾਗਾਪਾਨਬਸੀਸੁਨਕੈਕਛੂ

ਮਨੋਮੋਹਸੀਬਿਚਾਰਾ।੧੦੫। ਭੂਲਕਰਿਬਾਤਿਕਹਿਬੇਸੋਹਾਸਅਪੂ
ਰਨਪ੍ਰਗਟਜੋਹੈਕਾਹੇਤੇਜੋਮਨਮੈਹਸੀਭਈਜਹੀਅਪੂਰਨਤਾ।ਅ
ਥਸੋਕਸਥਾਈਲ੦।ਦੋਹਾ। ਪ੍ਰਿਯਬਸਤੂਨਾਸਾਦਿਤੇਹੋਇਅ
ਪੂਰਨਬਿਕਾਰ।ਸੋਕਭਾਵਤਾਕੋਕਹੈਸਬਹੀਸੁਕਬਿਬਿਚਾਰ।੧੦
੬। ਜਹਾਂਪਿਆਰੀਬਸਤੁਕੇਨਾਸਾਦਿਤੇਮਨਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਹੋਇ
ਸੋਸੋਕਭਾਵ।ਪੁਨਾ। ਪ੍ਰਿਯਬਸਤੁਕੇਨਾਸਾਦਿਤੇਕਰੁਨਾਰਸਕਜੋਨ
ਹੋਇ।ਉਤੰਰ। ਕਰੁਨਾਰਸਮੈਮ੍ਰਿਤਕਦੇਖਸੋਕਹੋਤਹੈ।ਸੋਕਭਾਵਮੈਕੋ
ਊਸਾਧਾਰਨਪਦਾਰਥਕੋਨਾਸਦੇਖਿਸੋਕਉਪਜੈਹੈ।ਸੋਕਭਾਵਯਥ
।ਸਭਾਪ੍ਰਕਾਸੇਦੋਹਾ। ਲਲਤਲਤਾਤਰੁਸੀਚਿਕੈਕਿਯੋਕੇਲਕੋਥਾ
ਨਾਭਿੰਗਕਰੈਵਹਿਕੁੰਜਮੈਸਖਿਅਤਿਗਨਵਦਾਨਿ।੧੦੭। ਕੇਲਸਥਾ

ਨਨਾਸਜੈਂਸੋਕਕੀਅਪੂਰਨਤਾ ॥ ਅਥਕ੍ਰੋਧਸਥਾਈਲੰ੦ ॥ ਦੋਹਾ ॥
ਅਥਰਗਆਦਿਤੇਹੋਤਜਹਿਪ੍ਰਤਿਕੂਲਨਿਮੈਂਆਇਪੂਰਨਸੋਬਿ
ਕਾਰਨਹਿਕ੍ਰੋਧਭਾਵਕਹਿਵਾਇ ॥੧੦੮॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਹਾਂਸੀਰਧੁਜਨ
ਥਮਹਾਰਾਜਨੈਰਾਵਨਪੈਨਿਜਅਪਰਾਧੀਦੇਖਿਕੋਪਕਿਓਤਾ
ਕੋਸਬਬੀਰਰਸਕਹੈਹੈਂਤੁਮਰੇਮਤਿਮੈਸੋਉਕ੍ਰੋਧਭਾਵਹੋਇ ॥ ਉੱਤਰ
॥ ਸੀਰਧੁਜਨਬਜੀਮੈਉਤਸਾਹਕੀਪ੍ਰਬਲਤਾਹੈ ॥ ਜਾਤੈਐਸੇਪਤਾ
ਪੀਕੋਕਛੂਨਹੀਜਾਨਿਓ ॥ ਯਾਤੇਕ੍ਰੋਧਨਹੀ ॥ ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਅਥਰਗ
ਦ੍ਵਿਤੇਪ੍ਰਤਿਕੂਲਨਿਮੈਮਨਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਕਹਾ ॥ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲਨਿ
ਕੋਅਧਮਰੇਕਰਿਬੋਕਿਬਾਪਕਰਿਕਰਿਛੂਟਿਬੋਕਿਬਾਦੁਰਬਚ
ਨਬੋਲਬੋ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲਨਿਮੈਜੋਕ੍ਰੋਧਕੀਅਪੂਰਨਤਾਹੈਤ

ਗਾਸਸਤ੍ਰਾਦਿਉਦੀਪਨਔਸਸਤ੍ਰਾਦਿਕੋਮਾਰਿਬੋਅਨੁਭਾਵਕਮੋਹੋ
ਤਹੈਕਾਹੇਤੇਜੋਪ੍ਰਸਾਬਿਭਾਵਾਦਿਹੋਹਿਤੌਰੌਦ੍ਰਰਸਪੈਸਾਇਆਅਪ੍ਰਸ
ਬਿਭਾਵਾਦਿਤੇਅਪੂਰਨਤਾ।ਕ੍ਰੋਧਸਥਾ।ਦੋਹਾ।ਨਿਰਖਤਸਾਵ
ਕਭ੍ਰਾਲਪਰਿਪਾਵਕਸੀਹੈਬਾਲਾ।ਅਪਨੈਉਰਤੈਤੋਰਕੈਪਿਆਹਿ
ਪਦੀਨੀਮਾਲਾ।੧੦੯।ਨਾਯਕਕੋਔਰਠੌਰਰਮੌਜਾਨਿਪ੍ਰਤਿਕੂ
ਲਜਾਨਔਯਾਤੇਫੂਲਮਾਲਸੌਮਾਰਿਔ।ਫੂਲਮਾਲਸੌਮਾਰਿਬੋਕਰਿ
ਮਨਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਾ।ਅਥਉਤਸਾਹਸਥਾਈਲ੦।ਦੋਹਾ।
ਸੂਰਤਾਦਿਤੇਹੋਤਨਹਿਪੂਰਨਮਨੋਬਿਕਾਰ।ਸੋਉਤਸਾਹਬਖਾਨਿ
ਯੇਹੇਤੁਅਪੂਰਨਧਾਰ।੧੧੦।ਜਹਾਸੂਰਤਾਤੇਦਾਨਤੇਦਯਾਤੇਮਨ
ਕੋਬਿਕਾਰਪੂਰਨਨਹੋਇਸੋਉਤਸਾਹਭਾਵ।ਯਥਾਹਰਿਕੋਦੋਹਾ।

ਕਰਿਸਾਹਸਕਢਿਮਿਆਨਤੇਗਹਿਕਰਿਮੈਸਮਸੇਰ॥ਚਲਿਓਤਾਹਿ
ਮਾਰਨਸੁਤਟਬੰਧਓਬੰਭੁਜਸੌਸੇਰ॥੧੧੧॥ਬੰਧੇਜੇਰਕੌਮਾਰਬੇਲਗਿਓ
ਜਾਤੇਉਤਸਾਹਕੀਅਪੂਰਨਤਾ॥ਐਸੇਹੀਦਾਨਾਦਿਮੈਜਾਨਿਲੋ॥ਅ
ਥਭੁਯਸਥਾਈਲ੦ ॥ਦੋਹਾ॥ਘੋਰਾਦਿਕਪ੍ਰਾਨਿਸ੍ਵਨਤੇਨਿਜ
ਅਪਰਾਧਬਿਚਾਰਿ॥ਅਨੌਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਵੈਸੋਭੁਯਭਾਵਨਿ
ਹਾਰ॥੧੧੨॥ਯਥਾਰਸਰਤਨਾਕਰੇਸਵੈਯਾ॥ਚਢਿਕੇਕਲਕੂ
ਲਕਦੰਬਬਡੇਮਨਨਾਥਕੇਨਾਥਬੇਕੇਜੁਬਿਚਾਰੈ॥ਗੋਪੀਗੁਆਲ
ਬਿਹਾਲਭੁਏਸਬਕੌਊਨਕਾਹੂਕੀਓਰਨਿਹਾਰੈ॥ਬਿਨਤਾਸੁਤਪੰਛ
ਸਮੀਰਸਮੂਹਸੌਸੇਵਤਦੇਖਿਕੈਨੰਦਕੁਮਾਰੈ॥ਕਾਲਿਯਨਾਗਸਹੰ
ਭੁਯਭੀਤਸੌਮੰਦਿਹਿਮੰਦਪਯਾਨਪਸਾਰੈ॥੧੧੩॥ਗਰੁੜਕੇਪੰਛ

ਨਿਕੀਪੋਨਸੋਜੀਕ੍ਰਿਸਨੁਕੋਸੇਵਤਦੇਖਿਕਾਲੀਨਾਗਭੁਜੰਸੋਮੰਵਿਮੰਦ
ਧ੍ਯਾਨਾਕਿਯੋ ।ਗਰੁੜਕੀਸਿਮ੍ਰਤਿਕਰਿਬੇਸੋਂਭੁਜੰਕੀਅਪੂਰਨਤ
ਾ ॥ਅਥਾਨਿੰਦ੍ਯਾਸਾਈਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਜਹਅਨਭਾਵਤਿਬਸਤੁਕੋ
ਦਰਸਨਾਦਿਦ੍ਵੈਆਇ ।ਮਨਬਿਚਾਰਪੂਰਨਨਦ੍ਵੈਨਿੰਦਾਭਾਵਕਹਾ
ਇ ।੧੧੫।ਜਹਾਅਨਭਾਵਤੀਬਸਤੁਕੋਦੇਖਿਕਿਬਾਸਪਰਸਾਕਿਬ
ਯਾਦਕਰਿਮਨਮੇਅਪੂਰਨਾਬਿਕਾਰਹੋਇਗਿਲਾਨਿਹੋਇਸੋਨਿੰਦਾਸ
ਬਾਈ ।ਯਥਾ।ਭੁਜੰਸੋਗਿਲਾਨਿਮੇਭੇਦਕਹਾ ।ਉਤੱਰ।ਭੁਜੰਮੇਯੇ
ਰਸਬਦਾਦਿਤੇਭੁਜਮਾਨਿਯੇਹੈ ।ਨਿੰਦਾਮੇਅਨਭਾਵਤੀਬਸਤੁਦੇਖਿ
ਗਿਲਾਨਿਕਰਿਯੇਹੈ ।ਏਤੋਭੇਦਾ ।ਨਿੰਦਾਯਥਾ ।ਸ੍ਰੀਦੇਵਕੋਸਵੈਯਾ
ਜਾਨਕੀਕੇਬਿਰਹਾਨਲਸੋਂਪ੍ਰਜਰਯੋਤਨਜਾਤਸਬੇਸੁਧਹਾਨੀ ।ਸਿੰਧ

ਕੇਸਾਵਕਸਾਰੰਗਕੋਧਰਿਖਾਤਚਟਾਚਟਬੈਕ੍ਰਿਤਬਾਨੀ ਰਾਮਨਿਵਾ
ਸਕਿਓਤਿਹਸੈਲਮੋਤੋਨਕਛੂਕੁਤਸਾਅਨਆਨੀ।ਬੂਝਓਯਹੋਹ੍ਰਿਦ
ਮਾਹਿਬਿਚਾਰਮਹਾਦੂਖਆਹਿਨਦੂਜੌਖੰਤਰਆਨੀ।੧੧੫।ਅਨਮੇਕਛੂ
ਗਿਲਾਨਨਹੀਆਨੀਯਾਸੌਕਹਾਜਾਨਜੋਜੋਬੈਰੀਗਿਲਾਨਆਨੀਯਾ
ਤੋਨਿੰਦਾਭਾਵਾ।।ਅਥਬਿਸਮੈਸਥਾਈਲ੦ ।।ਦੋਹਾ।।ਦੇਖਨਾਦਿਅਸ
ਚਰਜਕੇਸੁਅਰਨਾਦਿਤੇਜਾਨਿ।ਮਨੋਬਿਕਾਰਨਪੂਰਨਹੈ।ਬਿਸਮੈਭਾਵ
ਬਖਾਨ।।੧੧੬।।ਯਥਾਦੋਹਾ।।ਪੂਛਿਜਾਰਕੈਪਵਨਸੁਤਦੀਸਬਲਿਕ
ਜਰਾਇ।।ਹਿਯੇਰਾਛਸਨਕੇਦਯੋਅਚਰਜਪੈਧਾਲਾਇ।੧੧੭।
ਅਸਚਰਜਕੋਅੰਕੁਰਲਾਇਬੋਸੋਮਨਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਾ।ਯਾਤੇਬਿ
ਸਮੈਭਾਵਾ।ਓਪਵਨਸੁਤਨੇਜੋਲੰਕਜਾਰੀਯਾਤੇਭੀਅਪੂਰਨਤਾ।।ਟ

ਅਥਸਮਸਬਾਈਲ੦।ਦੋਹਾ।ਧਨਦਾਰਾਦਿਕਹਾਨਤੇਹੋਇਅਦਿ
ਬੈਰਾਗ।ਮਨੋਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਹ੍ਵੈਸੋਸਮਭਾਵਸਭਾਗਿ।੧੧੮।ਧ੍ਯ
ਸ਼ਾ।ਸਬਸਬਾਈਐਮਨਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਐਸੇਲਛਨਕਹਯੋ
ਹੈਸੋਕਯੋਂਕਹਯੋਹੈ।ਐਸੋਕਾਹਿਨੋਬੋਰਤਿਅਪੂਰਨਹਾਸਅਪੂਰਨ
ਇਤ੍ਯਾਦਿ।ਉੱਤਰ।ਜੋਲੱਛਨਮੈਕਹਿਤੇਰਤਿਅਪੂਰਨਸੋਕਾਦਿ
ਅਪੂਰਨਤੌਰਤ੍ਯਾਦਿਕਕੌਂਅਪੂਰਨਤਾਆਵਤੀ।ਰਤ੍ਯਾਦਿਤੌਤਹਾਂ
ਪੂਰਨਹੈਪੈਮਨਕੋਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਹੈਯਾਤੇਰਸਭੂਪਨਹੀਭਯੋਜੋ
ਮਨੋਬਿਕਾਰਪੂਰਨਹੋਤੌਤੌਵਹੈਰਸਭੂਪਹ੍ਵੈਜਾਤੋਯਾਤੇਸਬਕੇਲੱਛ
ਨਮੈਅਪੂਰਨਪਦਧਰਯੋਹੈ।ਸਮਭਾਵਯਥਾਰਸਪ੍ਰਬੋਧੇ।ਦੋਹਾ।
ਜਗਆਯੋਜਹਿਭਜਨਕੋਅਰੁਫਿਰਵਾਸੌਂਕਾਮ।ਆਰੇਮਨਸਮੁਝ

ਰਤਹੈਨਹੀਂਏਕੋਦਿਨਤਿਹਨਾਆ॥੧੧੯॥ਇਹਾਂਅਜੋਮਨਕੋਸਮਣੇਂ
ਵੈਹੈਜਾਤੇਬਿਕਾਰਅਪੂਰਨਸੋਸਮਭਾਵਹੀਹੈ॥ਬਿਕਾਰਬੈਭਵਸੋਂ
ਰਸਹੋਤਹੈ॥ਇਤਿਭਾਵ॥ ॥ਅਥਰਸਨਿਰੂਪਨੰ॥ਤਹਾਰਸਕੋਲ
ਛਨਾ॥ਦੋਹਾ॥ਜਹਿਬਿਭਾਵਅਨੁਭਾਵਪੁਨਸੰਚਾਰੀਥਿਰਭਾਵ॥
ਏਸਬਮਿਲਰਸਪ੍ਰਗਟਹ੍ਵੈਉਪਜਾਵਤਉਰਭਾਵ॥੧੨੦॥ਨਨੁ॥ਬਿ
ਭਾਵਾਦਿਕੋਮਿਲਾਪਕੋਨਾਮਰਸਹੈਕੈਬਾਬਿਭਾਵਾਦਿਮਿਲਿਪਸ
ਚਾਤਰਸਕੋਉਪਦਾਰਥਉਪਜਤਹੈ॥ਜੋਕਹੋਬਿਭਾਵਾਦਿਕੋਮਿਲਾ
ਪਕੋਨਾਮਰਸਹੈਤੌਜਹਾਬਿਭਾਵਾਦਿਏਕਭੀਹੋਤਹੈਤਹਾਅਨੁਭਾਵ
ਦਿਕਭੀਕੌਸਿੰਗਾਰਰਸਕਹਯੋਚਾਹਿਯੋ॥ਭਾਵਨਕਹਯੋਚਾਹਿਯੋ॥
॥ਜੋਕਹੋਬਿਭਾਵਾਦਿਤੇਰਸਭਿੰਨਉਪਜਤਹੈਤੌਬਿਭਾਵਾਦਿਤੇ

ਏਆਇਜਾਤਹੈਜਾਤੇਬਿਭਾਵਾਦਿ

ਭਿੰਨ ਕੋਊ ਰਸ ਬਸਤੁ ਦੇਖਿਯੈ ਨਹੀ ਹੈ। ਬਿਭਾਵਾਦਿ [illegible]
ਉਤੱਰ। ਬਿਭਾਵਾਦਿ ਤੇ ਰਸ ਜਾ ਭਿੰਨ ਔ ਅਭਿੰਨ ਦੋਊ ਹੈ। ਭਾਵ ਮਾਤ੍ਰ ਕੀ
ਅਪੇਛ੍ਯਾ ਕਰਿ ਤੌ ਭਿੰਨ ਹੈ। ਜੱਦ੍ਯਪਿ ਬਿਭਾਵਾਦਿ ਮੈ ਅਨੁਭਾਵਾਦਿ ਅ
ਇ ਭੀ ਜਾਹਿ ਤਊ ਭਾਵ ਹੀ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੋਤ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਦੇਵ ਰਤੰਆ
ਦਿ ਮੈ ਰਸ ਕੋਊ ਨਹੀ ਹੋਤੌ। ਔ ਬਿਭਾਵਾਦਿ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕੀ ਅਪੇਛ੍ਯਾ ਕ
ਰਿ ਅਭਿੰਨ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਬਿਭਾਵ ਅਨੁਭਾਵ ਸੰਚਾਰੀ ਸਬ ਆਈ ਜਬ ਏਸ
ਬ ਇਕਠ ਭਏ ਤਿਸ ਜਾਇ ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ ਕੋ ਨਾਮ ਹੀ ਰਸ ਹੈ ਯਾਤੇ ਅਭਿੰਨ। ਪ੍ਰ
ਸ਼ਨ॥ ਰਸ ਕਹਸੇ ਲਛਨ ਦੋਹਾ। ਜਲਿ ਬਿਭਾਵ ਅਨੁਭਾਵ ਅਰੁ ਸੰ
ਚਾਰੀ ਸੁ ਅਨੂਪ। ਬ੍ਯੰਗਿ ਕਿਯੋ ਥਿਰ ਭਾਵ ਜੋ ਸੋਈ ਰਸ ਸੁਖਰੂਪ
੧੨੨ ਪ੍ਰਸ਼ਾ ਦੋਹਾ। ਕਰੁਨਾ ਰਸ ਜੇ ਸੁਖ ਕਹਾ ਅਰੁ ਬਿਭੂਤ ਸਮੇ ਕਾਇ

॥ਉਤੱਰ॥ਅਧਿਕਾਰੀਕੋਸਮੈਬਸਸਬਹੀਹੈਸੁਖਦਾਇ॥੧੨੩॥ਜੈਸੇ
ਸ੍ਰੀਹਨੂਮਾਨਜੀਕਰੁਨਾਰਸਪ੍ਰਧਾਨਸ੍ਰੀਰਾਮਾਯਨਸੁਨਹਰਖਮਾਨੇ
ਹੈ॥ਔਭੀਮਾਦਿਨੈਦੁਰਜੋਧਨਕੋਰੁਧਰਪੀਸੁਖਮਾਨੇ॥ਸੋਰਸਨ
ਵਪ੍ਰਕਾਰ॥ ਸਿੰਗਾਰ੧ ਹਾਸ੍ਯ੨ ਕਰੁਣਾ੩ ਰੌਦ੍ਰ੪ ਬੀਰ੫
ਭਯਾਨਕ੬ ਬੀਭਤਸ੭ ਅਦਭੁਤ੮ ਸਾਂਤ੯ ॥ਅਥਸਿੰਗਾਰ
ਰਸਲ੦ ॥ਦੋਹਾ॥ਪਰਿਪੂਰਨਰਤਿਭਾਵਕੀਦੀਪਤਿਮੈਅਤਿਹੋ
ਇ॥ਅਨਬਿਕਾਰਬਾਹੁੱਲਤੇਕਹਿਸਿੰਗਾਰਰਸਸੋਇ॥੧੨੪॥ਅਧੁ
ਰਿਤੁਸੁਮਨਰੁਚਾਂਦਨੀਬਨਬਿਹਾਰਗੀਤਾਦਿ॥ਉੱਦੀਪਨਸਿੰਗਾ
ਰਕੇਔਰਪ੍ਰਜਾਨਿਅਨਾਦਿ॥੧੨੫॥ਕਟਾਛਾਦਿਅਨੁਭਾਵਲ
ਖਿਆਲਸਾਦਿਸੰਚਾਰਿ॥ਰਤਿਥਾਈਇਨਜੁਤਆਧਿਕਸੋਰਸ

ਜਾਨਿਸਿੰਗਾਰ॥੧੨੬॥ਯਾਕੋਸ੍ਯਾਅਬਰਨਾਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਦੇਵਤਾ॥
ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ਅਪੂਰਿਤੁਚੰਦ੍ਰਚਾਂਦਨਾਂਦਿਸੰਜੋਗਮੈਂਤੌਂਉਦੀਪਨਹੋਹਿਬਿ
ਯੋਗਮੈਕੈਸੇਬਨੈ॥ਉਤੱਰ॥ਬਿਯੋਗਮੈਚੰਦ੍ਰਕਾਦਿਦੂਖਕੇਬੈਭਵ
ਮੈਂਉਦੀਪਨਹੈਂ॥ਪੁਨਃਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ਸੰਜੋਗਮੈਤੌਂਰਤਿਭਾਵਕੀਪੂਰਨਤ
ਦੰਪਤਿਮੈਹੋਵੈ॥ਬਿਯੋਗਮੈਕੈਸੇਬਨੈਤਹਾਂਤੌਂਦੂਖਕੀਪੂਰਨਤਾਹੈਂ॥
ਉਤੱਰ॥ਰਤਿਪੂਰਨਬਿਨਾਦੂਖਕੀਪੂਰਨਤਾਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ਜੋਰਤਿਪੂ
ਰਨਨਹੋਤੀਤੌਂਦੰਪਤਿਨੈਬਿਛੁੜਿਕਾਹੇਕੋਦੂਖਮਾਨਨੋਥੋ॥ਸੋਸਿੰਗਾ
ਰਦੁਧਾ॥ਸੰਜੋਗਸ੍ਰਿੰਗਾਰ੧॥ਬਿਯੋਗਸ੍ਰਿੰਗਾਰ੨॥ਅਬਸੰਜੋਗਸਿੰ
ਗਾਰਲ॥੦॥ਦੋਹਾ॥ਲੇਤਜਗਾਸੁਖਪਰਸਪਰਦੰਪਤਿਦਰਸਸਪ
ਰਸਾ॥ਸੋਸੰਜੋਗਸਿੰਗਾਰਕਹਿਮਦਨਕਲਾਕਰਿਸਰਸਾ॥੧੨੭॥

ਸੰਜੋਗਸਿੰਗਾਰਭੇਦਦਾ ਅਵਿਲੋਕਨਆਲਿੰਗਨਚੁੰਬਨਕੁਸਮਕੇ
ਲਸਲਕੇਲਸੁਕੇਲਿ।ਭਾਨੁਅਸਤਔਸਿਰਚੰਦ੍ਰਦੈਖਟਰਿਤੁਆ
ਦਿਬਰਨਬੋਮੇਲ ॥੧੨੮॥ਅਵਿਲੋਕਨਜਥਾ॥ਲਾਲਕੋਕਬਿੰਤੁ
ਛਾਜਤਿਛਬੀਲੀਛਬਿਛੁਟਿਰਹੀਆਲਿਕਨਿਨਸਾਬੇਹਬੀਚਮ
ਤਿਮਨਕੀਮੁਰੇਮੁਰੇਂਸਾਦੇਗੀਬਦਨਪਰਕੋਰਿਕਸੁਧਾਕਰਕੀਗ
ਜੈਰੁਚਿਕੇਸਰਿਕੇਰੰਗਨਰੁਰੇਂਰੁਰੇਂ।ਅੰਜਨਬਿਨਾਹੂੰਨੈਨਖੰਜਨਸੇ
ਮੋਹਿਲੇਤਕੋਪਾਨਿਕੀਲਾਲਛਬਿਕਾਨਨਿਛੁਰੇਂਛੁਰੇਂ।ਨੈਤੀਮ੍ਰਗ
ਨੈਨੀਸੁਖਦੈਨੀਜਮੁਨਾਕੇਨੀਰਏਤੇਪਾਨਪਿਆਰੇਦੂਤਦੇਖਤਦੂਰੇਂਦੂਰੇਂ
॥੧੨੯॥ਇਹਾਂਦੇਖਥੇਸੋਂਅਵਿਲੋਕਨਸੰਜੋਗ॥ ਆਲਿੰਗਨਜਥਾ
॥ ਕੁੰਜਸਮਾਸਮਾਆਸੁਖਦਭਰਤਪਰਗਸਿਪਰਅੰਕਿਆਸੋਨਚੰਚਲਾ

ਸੋਪਪ੍ਰਭੂਅਰਸਬਸਿਗਹਿਓਅੰਕ॥੧੨੦॥ਪਰਸਿਪਰਅਕਿਭਰਿ
ਬੈਸੋਂਆਲਿੰਗਨ॥ਰੂਬਨਜਬਾ॥ਦੋਹਾ॥ਤਿਅਦ੍ਰਿਗਹਰਿਮੁਖਛਬਿ
ਵ੍ਰਤਲਖਿਆਲਿੰਗਨਕਰਤਬਿਚਾਰ॥ਆਨੋਇੰਦ੍ਰੀਬਰਨਿਮਿਲਿਦੇ
ਤਕੋਕਨਦਪਿਆਰ॥੧੨੧॥ਕੁਸਮਕੇਲਿਜਥਾ॥ਪਨਸਆਅਕੋਸਵੈ
ਯਾ॥ਸੋਨਜੂਹੀਕੀਗੁਹੀਪਗਿਯਾਮੈਚੰਬੇਲੀਕੇਗੁੱਛਰਹਿਓਜੂਕਲਾ ੦
ਰੋ॥ਦ੍ਵੈਦਲਫੂਲਕਦੰਬਕੇਕੁੰਡਲਸੇਵਤੀਕੇਣਗਾਪੂਸਅਪ੍ਰਮਾਰੋ
ਹੈਤੁਲਸੀਪਟਕਾਪਨਸਆਅਗੁਲਾਬਾਇਜਾਰਨਬੇਲੇਕੋਨਾਰੋ
॥ਫੂਲਨਆਜਬਚਿੱਤ੍ਰਬਨਾਇਕੈਕੈਸੋਸਿੰਗਾਰਕਿਓਹੈਪਿਆਰੀਨੈਪ ਾ॥
ਰੋ॥੧੨੨॥ਜਲਕੇਲਿਜਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਜਿਤੀਤਰਨਿਹਰਿਸੰਗ
ਮਿਲਿਬਿਹਰਤਿਜਮੁਨਨੀਰ॥ਖੁਲੀਖਰੀਅਧੁਕਰਿਸਹਿਤਜਨੁ

ਜਲਜਾਨਿਕੀਭੀਰ।੧੩੩।ਪੁਨ:ਪ੍ਰਾਚੀਨਾਸਵੈਯਾ।ਆਪਾਸ
ਮੇਹਰਿਰਾਧਕਾਨ੍ਹੂਸਲਕ੍ਰੀੜਤਹੈਂਰਸਰੰਗਬਢਾਏ।ਨੀਰਸੋਚੀਰ
ਗਏਲਰਕੇਤਨਦੂਨੀਬਡੀਛਬਿਆਜਕੇਨਾਏ।ਹਰੀਦਰਿਅ
ਈਕੀਕੇਚੁਕੀਮੈਂਕੁਚਕੀਉਪਮਾਕਵਿਦੇਤਬਤਾਏ।ਬਾਜਕੇਤ੍ਰਾਸਅੰ
ਨੋਚਕਵਾਜਲਜਾਤਕੇਪਾਤਮੈਗਾਤਛਪਾਏ।੧੩੪।ਭਾਨੁਅਸਤ
ਸਮੈਜਥਾ।ਦੋਹਾ।ਲਖਦੀਪਤਿਦੁਤਿਜਾਂਨਕੀਅਤਿਅਰੁਨਤਾਉ
ਦੋਤ।ਇਨਹੀਕੋਅਨੁਰਾਗਜਨੁਛਯੋਗਗਨਕੇਗੋਤ।ਚੰਦ੍ਰੋਦੈਜ
ਥਾ।ਦੋਹਾ।ਥੀਰਬਿਮਲਰਾਕੇਸਕੀਪੂਰਨਤਾਅਵਲੋਕਿ।ਕਰਿ
ਨਿਪਰਸਿਫੂਲੇਫਬੇਨੀਰਜਨੀਲਨਿਸੋਕ।੧੩੫।ਖਟਰਿਤੁਬ
ਰਨਨ।ਤੱਤ੍ਰਬਸੰਤਜਥਾ।ਕਾਹੂਕੋਕਬਿੱਤ।ਦ੍ਰੁਮਡਾਰਿਪਲਨਾਬੈ

ਛੈਨਾਨਵਪੱਲਵਕੇਕੁਸਮਸੁਗੁਲਾਤੇਤੋਤਨਛਬਸਾਰੀਦੋ।ਪਵਨ
ਸੁਲਾਵੈਭੌਰਕੀਰਬਤਲਾਵੈਪੁਨਕੋਕਲਾਰਖਹੁਲਗਾਵੈਕਰ
ਤਾਰੀਦੋ।ਸੁਰਤਪਰਾਗਤੇਉਤਾਰਮੋਕਰੈਲੋਨਰਾਈਕੁੰਦਕਲੀਨ
ਅਕਾਲਤਾਨਜਿਰਸਾਰੀਦੋ।ਮਦਨਮਹੀਪਸੁਕੋਬਾਲਕਬਸੰਤ
ਤਾਹਿਪ੍ਰਾਤਿਹੀਜਗਾਵਤਗੁਲਾਬਚਟਕਾਰੀਦੋ।੧੩੬।ਗਰੀਖਮ
ਸਭਾਕਾਬਿੰਤੁ। ਸੀਂਚਿਸੀਂਚਿਸੰਦਲਗੁਲਾਬਆਬਚਹੂੰਓਰਮੌ
ਰਚਾਨਿਸਾਰਨਿਕੇਪਨੇਹੌਂਸਪੋਰਿਪੋਰਿ।ਬੋਰਿਬੋਰਿਬਾਰਿਨਿਬਿ
ਛਾਵਤਾਬਿਸਦਸੇਜਰਚੈਜੋਰਸੁਮਨਸੁਗੰਧਤਕੇਕੋਰਿਕੋਰਿ।ਐਸੇ
ਮੈਬਿਰਾਜਤਪਰਮਸੁਖਸਾਜਤਸੇਲਾਰਲੀਲਲਨਯੌਅਮੀਰ
ਮਨੋਚੋਰਿਚੋਰਿ।ਜਾਨੈਨਾਨਿਦਾਘਮਨਮਾਨੈਮਹਾਂਮਾਘਤਹਾਂਜਾਤੁ

ਕਕੇਕੀਪਨਸੌਂਕੈਪਤਸਜੋਰਿਜੋਰਿ ॥੧੩੭॥ ਪਾਵਸਪਬਾ ਦੇਵਕੋ
ਸਵੈਯਾ ॥ ਹੌਂਸੁਰਗਾਈਹੁਤੀਕੁੰਜਨਮੇਬਰਖੇਅਤਿਬੂੰਦਘਨੇਘਨ
ਘੋਰਤਾ ॥ ਦੇਵਕਹੂੰਹਰਿਭੀਜਤਦੇਖਿਅਚਾਨਕਆਇਗਏਚਿਤਚੋ
ਰਤਾ ॥ ਓਟਭੁਤੂਤਟਕੋਟਕੁਟੀਕੈਲਪੇਟਪਟੀਅਚਿਰਾਗਹਿਬੋਰਤਾ ॥
ਚੌਗੁਨੋਰੰਗਚਢ੍ਯੋਚਿਤਮੈਂਚੁਨਰੀਕੇਚੁਚਾਤਲਲਾਕੇਨਿਚੋਰ
ਤਾ ॥੧੩੮॥ ਪਾਵਸਮੇਹਿੰਡੋਰਾਬਰਨਨ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਗਾਤਹਿੰਡੋਰੇਚਾਰੁ
ਚਢਿਦੰਪਤਿਅਨੁਮਲ੍ਹਾਰ ॥ ਦੇਵਦਰਸਲਖਿਓਹਿਅਸਿਬਰਖਤ
ਸੁਮਨਸਵਾਰ ॥੧੩੯॥ ਸਰਦਪਬਾ ਸੋਤੁਕੋਕਬਿੱਤੁ ॥ ਦੇਖਿਓਪਯ
ਰੇਕਾਨੁਸਰਦਸੁਧਾਰੇਸੁਧਾਧਾਮਉਨਿਆਰੇਚੋਵਾਭਾਮੀਕਰਿਦਰਸੌ
॥ ਚੌਬੈਚਾਈਚਮਕੈਚੰਦੌਏਗੁਹੀਮੋਤਿਨਕੀਝਲਕਤਿਝਾਲਰੈ

ਜੁਨ੍ਹਈਸੋਂਤਿਪਰਸੈ।ਹੀਰਾਸੀਹਸਨਹੀਗਹਾਰਕੀਲਸਨਸੋਂਪੇਸ।
ਗੀਰਹੈਸਨਕਾਵਿਸੇਖਛਬਿਸਰਸੈ।ਕੋਰਿਕੋਰਿਕਲਿਮੁਖਿਚੰਦਤੈ
ਸਰਸਪਆਰੀਬਾਦਲਾਫਰਸਭੂਪਣਲਾਣਲਬਰਸੈ।੧੪੦।ਹੇ
ਅੰਤਸਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ।ਐਮਲਿਬਿਹਰਤਿਬਿਛੁਰਤਮਰਤਦੰਪਤਿਰ
ਤਿਰਸਲੀਨ।ਨੂਤਨਬਿਧਿਹੇਮੰਤਰਿਤੁਜਗਤਜੁਰਾਫਕੀਨ।੧੪
੧।ਸਿਸਰਸਥਾ।ਦੋਹਾ।ਫੂਲਫਬੀਬਨਬਾਟਿਕਾਸੁਮਨਿਸੁਰੰਗ।
ਸੇਜਾ।ਆਗਮਜਾਨਬਸੰਤਪ੍ਰਿਯਸਜੀ।ਸਿਸਰਤਿਯਸੇਜਾ।੧੪੨।
।ਸਿਸਰਮੇਹੋਰੀਬਰਨਨ।ਪਦਮਾਕਰਕੋ।ਸਵੈਯਾ।ਫੈਨਿਦਗਾਂਅਤੇ
ਆਏਉਹਾਂਉਤਆਈਸੁਤਾਵਹਿਕੌਨਹੂੰਗੁਆਲਕੀ।ਤੌਪਦਮਾਕ
ਰਹੋਤਜੁਰਾਜੁਰੀਦੋਊਨਿਫਾਗਰਚਯੌਇਹਖਿਆਲਕੀ।ਡੀਠਚਲੀ

ਉਨਕੀਇਨਪੈਇਨਕੀਉਨਪੈਚਲੀਮੂਠਉਤਾਲਕੀ।ਡੀਠਿਸੀਡੀ
ਠਿਲਗੀਇਨਕੇਉਨਕੇਲਗੀਮੂਠਿਸੀਮੂਠਿਗੁਲਾਲਕੀ॥੧੫੩
॥ਇਤਿਆਦਿਸੰਜੋਗਸਿੰਗਾਰਨਿਰੂਪਨੰ॥ ॥ਅਥਬਿਯੋਗਸਿੰਗਾਰਲਛਨ॰ਦੋਹ
ਰਾ॥ਜੁਦੰਪਤਿਚਿਤਇੱਛੁਆਨਿਕੋਸੁਭਸੰਬੰਧਅਭਾਵ।ਦੰਪਤਿਮੈਂਪ
ਰਸਪਰਸੋਬਿਯੋਗਕਵਿਰਾਵ॥੧੫੪॥ਜਹਾਂਦੰਪਤਿਮੈਪਰਸਪ
ਰਿਪਚਿਤਇੱਛੈਜੋਨੇਤ੍ਰਾਦਿਤਿਨਕੋਜੋਸੁਭਦਰਸਨਾਦਿਸੰਬੰਧਤਾਕੋਕ
ਹੂਕਾਰਨਕਰਿਅਭਾਵਹੋਇਬਾਂਛਤਕੀਅਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਇਸੋਬਿਯੋਗ
ਸਿੰਗਾਰ॥ਜਾਕੋਨਾਇਬਿੰਪ੍ਰਲੰਭਸਿੰਗਾਰਭੀਕਹੈਂਹੈਂ॥ਸੁਭਪਦਜਾਧਾ
ਰਨਦਰਸਨਾਦਿਬਾਰਨਾਰਥਾਦੰਪਤਿਪਦਇਤਰਸ੍ਰੀਬਾਰਨਾਰਥਾ
॥੧੫੫॥ਜਹਾਂਬਿਯੋਗਮੈਪੂਰਬਾਨੁਰਾਗਕਹਿਯੈਹੈਤਹਾਂਅਜੋਪ੍ਰਥ

ਅਸਨੇਹਤੇਅਨਾਬਿਕਾਰਪੂਰਨਨਹੀਭਏਜਾਤੇਸੋਰਸਹੀਨਹੀਤੌਬਿਜੋ
ਗਕੈਸੋ॥ਅਥਜਹਾਂਉਤਕੰਠਤਾਦਿਕੋਂਨਾਇਕਨੀਮਲੇਚਾਰਿਪਾਟਕਾ
ਦਿਕੈਬਾਏਕਦਿਨਪੀਛੈਮਿਲੇਸੋਕਛੂਬਿਯੋਗਥੋਰੋਈਰਾਨੀਅਨੁ
ਹੈ॥ਅਥਈਰਖਾਮੈਆਨਨੀਗ੍ਰੀਵਾਨੀਚੇਕਿਯੇਬੈਠੀਹੈਨਾਯਕਤਾਕੋਦੇ
ਖਤਹੈ॥ਅਥਮਨਾਵਤਹੈਦਰਸਨਭਾਵੁਸੋਸੋਬਿਯੋਗਕੈਸੋ॥ਅਥਜਹਾਂਬਿ
ਦੇਸਾਦਿਮੈਨਾਯਕਹੈਤਾਕੇਆਠਜਾਮਸੋਦੇਸਆਵੈਂਹੈਂਸੁਪਨਸੋਬਿ
ਧਕੇਭਾਵੁਕਰਿਸੋਊਬਿਪ੍ਰਲੰਭਨਬਨੈ॥ਅਥਜਹਾਂਦੇਵਤਾਦਿਕੇਸ੍ਰਾ
ਪਸੋਂਸ੍ਰਾਪਿਤਹ੍ਵੈਅਮਿਲਾਪਭਏਸੋਰਸਕਹਾ॥ ਉੱਤਰ॥ ਪੂਰਬਾਨੁਰ
ਗਮੈਂਸਖੀਆਦਿਕੋਂਦੰਪਤਿਨਿਜਨਲਗਾਵਟਕਹਬੇਲਾਗਿਸਾਤ
ਹੈਂਭਗਵਤਸੋਂਪ੍ਰਾਰਥਨਾਦਿਕਰਿਬੇਲਗੈਹੈਂ॥ਜੋਅਨਾਬਿਕਾਰਪੂਰ

ਨਨਹੋਤੌਤੌਏਬਾਤਕੈਸੇਹੋਤੀ॥ਔਜਹਾਂਉਤਕੰਠਤਾਦਿਨਾਯਕਾਕੋਜੋਂ
ਦੀਪਨਾਯਕਸੀਪ੍ਰਹੀਮਿਲੇਗੋਕਿਧਾਆਇਮਿਲੇਗੋਪੈਜੇਤੀਦੇਰਿਨ
ਹੀਮਿਲਾਪਭਯੋਉਤਨੋਬ੍ਰਿਯੋਗਤੌਹੈਜੈਸੇਕੋਊਗੋਪਾਂਗਨਾਂਬ੍ਰਜ
ਕੋਨਿਦੇਖੀਹੈਨਿਰਦਈਬਿਧਾਤਾਹਮਾਰੇਨੇੜਨਿਕੋਪਲਕਾਂਕਾਹੇਕੋਂ
ਕੀਨੀਹੈਂਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਜੀਕੇਦਰਸਨਕੋਂਇਕਖੇਕਰਿਬਿਯੋਗਹੋਤਹੈ
।ਜਬਪਲਕਲਾਗਨਾਦਿਬਿਯੋਗਮਾਨਜੋਤੌਸਮੈਸਿਰਨਾਯਕਨ
ਮਿਲੈਸੋਬਿਯੋਗਕੈਸੇਨਬਨੈ।ਔਈਰਖਾਮਾਨਨੀਨੈਜਬਪੀਠ
ਨਾਯਕਕੋਦੀਨੀਗੀਵਾਨੀਚੀਕਰਿਰਹੀਜੰਦੀਪਨਾਯਕਦੇਖਤੌਹੈ
ਔਬੇਨਤੀਭੀਕਰਤਹੈਪੈਨਾਯਕਾਤੌਉਨਕੋਭੁਚਿਕਰਿਨਹੀਦੇਖਤ
ਹੈ।ਯਾਹੀਹੇਤੁਸੌਬਿਯੋਗਕੇਲਛਨਮੇਕਯੋਹੈ।ਮੁਦਿਤਪਚਾਇਦੂਕੇ

ਸਿਬਿਧਕੋਅਭਾਵਹੋਇਔਪਰਸਪਰਪਦਾਦਿਯੋਨਾਇਕਨੇਦੇਖਯੋ
ਤੌਸਹੀਨਾਇਕਾਓਰਪੇਦੰਪਤਿਪਰਸਪਰਿਸੁਦਾਤਿਤੌਨਹੀਯਾਤੇਬਿ
ਯੋਗਹੀਜਾਨਿਯੋ।ਔਜਹਾਂਬਿਦੇਸਮੈਨਾਇਕਹੈਤਾਂਕੇਜਦੰਦਾਪਸਿ
ਦੇਸਤੇਆਵਤਹੈਂਪੇਔਰਹੀਆਨਸੁਨਾਵਤਹੈਲਛਨੋਮੇਦੰਪਤਿਪ
ਦਯਾਹੀਹੇਤੁਸੌਂਦਿਯੋ।ਜਬਆਪਸਮੈਬਾਰਤਾਅਲਾਪਨਕੀਨੋ
ਤੌਬਿਯੋਗਹੀਭਯੋ।ਔਸ੍ਰਾਪਮੇਚਾਹਕੀਅਧਿਕਾਈਸੌਰਸਹੋਤਹੈ
।ਜੈਸੇਪਾਂਡੁਔਮਾਦ੍ਰੀਮੈਹੋ।ਐਸੇਜਾਨਿਯੋ।ਸੋਬਿਯੋਗਸਿੰਗਾਰ
ਪੰਚਬਿਧਿ।ਪੂਰਬਾਨੁਰਾਗ੧।ਬਿਰਹ੨।ਈਰਖਾ੩।ਪ੍ਰਵਾਸ
੪।ਸ੍ਰਾਪ੫ ।।ਅਥਪੂਰਬਾਨੁਰਾਗਲ੦।।ਦੋਹਾ।।ਰੂਪਸੁਨਸਨੀ
ਕੋਸੁਨੇਦਰਸਨਤੇਵੈਰਾਗ।ਦੰਪਤਿਮੈਮਿਲਨਾਦਿਬਿਨਸੋਪੂਰਬਾ

ਨੁਰਾਗ।੧੫੫। ਜਹਾਂਰੂਪਔਸੁਜਸਸੁੰਦਰਸੁਨਿਕੈਬਾਢੇਯਦੰ
ਪਤਿਮੈਂਪਰਸਪਰਅਨੁਰਾਗਬਾਢੈਂਮਿਲਿਬੇਕੀਅਭਿਲਾਖਕੈ
ਸੋਪੂਰਬਾਨੁਰਾਗ।ਯਾਕੋਨਾਮਅਭਿਲਾਖਭੀਕਹੈਂਹੈਂ।ਸੁਨਿਬੋਤੀ
ਨਤਰਹਿਕੋ।ਦੂਤੀਮੁਖ੧ਸਖੀਮੁਖ੨।ਬੰਦੀਮੁਖ੩।ਦਰਸਨਚਾ
ਰਿਤਰਹਿਕੋ।ਚਿਤ੍ਰ੧।ਸੁਪਨ੨।ਇੰਦ੍ਰਜਾਲ੩।ਸਾਖ੍ਯਾਤ੪।ਪੂ
ਰਬਾਨੁਰਾਗਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਲੋਕਾਂਜਨਬਿਧਿਸੀਖਿਜੋਅਰੀਖਰੀਕ
ਠੁਜਾਇ।ਬ੍ਰਿਜਭਾਵਨਕੀਭਾਵਰੈਂਭੁਰੈਂਨਚਰੈਂਚਬਾਇ।੧੫੬।ਇ
ਹਾਂਕਹੂੰਨਾਯਕਕੋਨਾਯਕਾਨੇਦੇਖ੍ਯੋਹੋਨਾਇਕਾਅਭਿਲਾਖਕਰੈਹੈ
ਤਾਸੋਂਪੂਰਬਾਨੁਰਾਗ।ਅਥਬਿਰਹਲ੦।ਦੋਹਾ।ਕੀਜੈਜਹਾਂਬਿਚਾਰ
ਬਹੁਪ੍ਰਿਯਅਨਾਗਮਸੋਚਿ।ਕੌਨਹੇਤੁਆਇਨਅਬਸੋਬਿਯੋਗਦੁਖ

ਪੌਚਾ ।੧੪੭। ਕਾਹੂਕੋਸਵੈਯਾ। ਜਹਿਚਾਂਦਨੀਕਾਂਤਿਮਲੀਨ
ਭਈਗਨਤਾਰਨਕੇਪਿਯਰਾਂਨਲਗੋ।ਚਿਰਈਚਰਚਾਚਹੂਓਰ
ਕਰੈਚਕਈਚਕਵਾਨਿਯਰਾਂਨਲਗੋ।ਸਿਗਰੀਨਿਸਮੈਨਮਰੋਰ
ਨਿਆਂਞੁਸਿੰਗਾਰਕਛੂਜਿਯਰਾਂਨਲਗੋ।ਮਨਮੋਹਨਤੌਹਿਯਰਾਂਨ
ਲਗੇਨਥਕੇਮੁਕਤਾਜਿਯਰਾਂਨਲਗੋ।੧੪੮। ਨਾਯਕਾਸੰਕੇਤ
ਮੈਹੈਨਾਯਕਮਿਲੇਨਹੀਜਾਤੇਬਿਰਹ। ।ਅਥਈਰਖਾਲ°।ਦੋ
ਪਰਿਊਤਕਰਖਨਦੇਖਸਕਕਰਿਯਆਨਤਿਹਿਕਾਲ।ਪੀਠਮੋਰ
ਬੈਠਤਿਤਿਆਸੋਈਰਖਾਬਿਸਾਲ।੧੪੯।ਜਹਾਂਨਾਯਕਾਨੇਨ
ਯਕਸੌਐਰਨਾਯਕਾਰਮੀਜਾਨੀਤਾਕੀਈਰਖਾਕਰਿਮਾਨਕਰੈਸੋ
ਈਰਖਾ ।ਅਥਾ ਦੋਹਾ। ਤੁਮੈਕੌਨਕੀਸੀਖਲੈਆਨਯੋਮਾਨਬਿਯੋ

ਗਾ।ਕੀਨੋਬੀਰਬਸੰਤਮੈਬੇਲਨਿਬਡੋਸੰਜੋਗ।੧੫੦।।ਅਥਪ੍ਰਵਾ
ਸਲ•।।ਦੋਹਾ।।ਦੇਸਾਂਤਰਮੈਂਹੋਇਪਿਅਤਾਹਿਜਾਨਿਪਰਬਾਸ।
।ਦੁਖਕੀਅਧਿਕਾਈਜਹਾਂਭੁਵਨਅਸਨਨਿਵਾਸ।੧੫੧।।ਯਥਾ
।।ਦੋਹਾ।।ਦੌਰਿਦੌਰਿਦ੍ਰਿਗਬਾਰਿਤੂੰਤੋਲੌਤੇਰੀਚਾਹ।ਜੌਲੌਜੀਵਨ
ਮੂਰਜੁਪਿਨਹਿਨਿਪਰੇਜਹਿਰਾਹ।੧੫੨।।ਨਾਯਕਾਬਿਦੇਸਮੈਂਤੇ
ਪਤੇਪ੍ਰਬਾਸ।।ਅਥਸ੍ਵਾਪਲ•।।ਦੋਹਾ।।ਦੇਵਤਾਦਿਕੇਸ੍ਰਾਪਤੇਜਹਾਂਨ
ਹੋਇਬਿਛਾਪਾ।ਤਾਹੀਕੋਸਬਕਹਤਹੈਸੁਕਵਿਜਿਰੋਮਨਿਸ੍ਰਾਪ।੧੫
੩।।ਯਥਾ।।ਬਿਹਾਰੀ।।ਇਨਦੁਖੀਆਂਅਖੀਆਂਨਕੋਸੁਖਸਿਰਜੋ
ਈਨਾਹਿ।ਦੇਖਤਬਨੈਨਦੇਖਤੇਅਨਦੇਖੇਅਕੁਲਾਹਿ।੧੫੪।।
ਸੁਖਨਸਿਰਜੋਏਜਹੀਸ੍ਰਾਪ।।ਯਥਾ।ਬਿਯੋਗਸਿੰਗਾਰਮੈਦੁਸਦਸਾਹੋਤ

ਹੈਂ ਸੋ ਕਹਤ ਹੈਂ । ਅਭਿਲਾਖ ੧ । ਚਿੰਤਾ ੨ । ਗੁਨਕਥਨ ੩ । ਸੰਮ੍ਰਿਤਿ ੪
ਉਦ੍ਵੈਗ । ੫ । ਪ੍ਰਲਾਪ । ੬ । ਉਨਮਾਦ । ੭ । ਬ੍ਯਾਧਿ । ੮ । ਜੜਤਾ ੯ ।
ਮਰਨ ।੧੦। ਇਨਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਮੈਂ ਲਛਨ ਹੈ । ਅਭਿਲਾਖ ਯਥਾ ਦੋ
ਹਾ । ਕਬਧੌਂਕੈ ਚੁਕੀ ਕੁਚਾਨਿਤੇ ਉਤਰਿ ਉਨੀਂਦੋ ਤਆਗਿ । ਕਰਿਹੈ ਸੈਨ
ਸਨੇਹ ਸੌ ਸੇਜਨ ਬਧੌ ਬਿਹਾਗ ।੧੫੫। ਚਿੰਤਾ ਯਥਾ । ਸੋਚਿਤ ਤਿਯ
ਦੂਹੈ ਕਹਾ ਹਰਿ ਸੌ ਜੋ ਸਨ ਜੋ ਸਨੇਹਾ । ਬਿਨਾ ਦਰਸ ਰਾਕੇਸ ਜਸੋਂ ਦਿਨੋਂ
ਦੂਬਰੀ ਦੇਹ ।੧੫੬। ਸੋਚ ਬਧੇ ਸੌ ਚਿੰਤਾ । ਗੁਨਕਥਨ ਯਥਾ ਦੋ
। ਊਖਿ ਹਿਦਾ ਖਤੁ ਦਾਖਤੇ ਸੁਧਾ ਸੁਕਾ ਵਿਨਿ ਬਿਚਾਰ । ਪਾਨਿ ਪ੍ਰਯਾਅ
ਧਰਾ ਨਿਰਸਾ ਇਨ ਸਬ ਹੀ ਤੇ ਸਾਰ ।੧੫੭। ਇਹਾਂ ਨਾਯਕ ਗੁਨਕਥ
ਨ ਕਰੈ ਹੈ । ਸੰਮ੍ਰਿਤਿ ਯਥਾ ਦੋਹਾ । ਸਜਾਮ ਗਾਤ ਪਟ ਪੀਤ ਕੀ ਚਟ

ਕਮੁਕਟਕੀਸੋਭਾਵਹੈਹਿਤੂਮੇਰੇਹਿਯੇਔਲੋਪਾਰਤਸੋਗ।੧੫੮।ਨਈ
ਹਾਨਾਯਕਾਸੌਅਤਿਕਰੈਹੈ। ।ਉਦ੍ਵੇਗਯਥਾ।ਯਾਹਿਸੁਧਾਧਾਰਿਕੀਸੁ
ਧਾਰਾਈਖਈਕੇਜੋਰ।ਯਾਤੇਬਾਰਤੁਬਾਵਰੀਵੋਬਿਖਅੰਸਬਹੋਰ।
੧੫੯।ਇਹਾਸੁਖਦਦੁਖਦਾਈਹ੍ਵੈਸੋਂਉਦ੍ਵੇਗ।ਪ੍ਰਲਾਪਯਥਾ।ਦੋਵ
ਕੇਕਾਬੈਂਤੁ।ਆਈਰਿਤੁਪਾਵਸਨਆਏਪਾਨਪਆਰੇਯਾਤੇਮੋਯਾਨਿਬਰ
ਜਆਲੀਗਰਜਿਸੋਤਾਵੈਂਨਾ।ਹੋਂਤੋਬਿਰਹਾਸੋਅਤਿਬ੍ਯਾਕੁਲਭੁ
ਈਹੈਦੇਵਜੁਗਨੂਛਅਕਿਚਿਤਚਿਨਗੀਲਗਾਵੈਂਨਾ।ਚਾਤਕਨਗ
ਵੈਂਮੋਰਸੋਰਨਮਚਾਵੈਯਾਰਾਪੁਅਡਿਨਛਾਵੈਜੋਲੋਲਾਲਯਾਰਿਅ
ਵੈਨਾਂ।੧੬੦।ਏਯਾਦਿਕੇਬਰਜਬੇਕੀਆਰਆਂਦੇਬੇਸੋਂਪ੍ਰਲਾਪ।
ਉਨਮਾਦਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਦਿਨਛਿਨਦਾਵੋਗੀਫਿਰੈਪਰੀਪ੍ਰੇਮਕੇਫੰਦ।

।ਦਾਦੂਰਕੂਹਕ
ਬਕਿਥਕਿਸਿਨ
ਢੈਕੈਂਕਾਨਧਿਕ
ਨਾਟਕਕੂਲਿਸ
ਬਦਸੁਨਾਵੈਂਨਾ

ਉਛਾਰਿਉਛਾਰਿਚੰਦਦਾਹਗਾਹਤਏਠਾਢੇਬ੍ਰਿਸਚੰਦ॥੧੬੧॥ਰਾਛਿਦਿ
ਨਦੌਰਬੇਸੌਂਉਨਿਮਾਦਾ॥ਬਿਆਧਿਪਬਾ॥ਦੋਹਰਾ॥ਪਲਭੁਰਪਰੌਨਪੀ
ਰਕੀਭੁਈਭੀਰਭੁਰਿਗੇਹਾ॥ਹਿਐਹਿਤਾਂਨੌਰਾਵਰੇਂਟਨੇਕੌਸੰਦੇਹਾ॥
੧੬੨॥ਪੀਰਾਜੌਂਬਿਆਧਿ॥ਜੜ੍ਹਤਾਪਬਾ॥ਕਵਿਰਾਜਕੌਸਵੈਯਾ॥
ਜ੍ਯੌਂਹੀਜਹਾਗਿਰੌਹਾਥਔਪਾਇਸੁਤੌਂਹੀਤਹਾਂਗਿਰੌਨਾਹਿਉਠੈਅ
ਤਾ॥ਨਾਹਿਨਸੌਂਜਸਭਾਰਸੁਮਾਰਸੀਯੌਂਛਿਨਹੀਛਿਨਤਾਤੇਭੁਰੈਅਤ
॥ਆਸਰੌਏਕਪਹੈਕਵਿਰਾਜਜਬੈਕਛੁਕਾਨਮੈਕਾਨਸੁਨੈਅਤਾ॥
ਆਨਨਮੈਂਉਠਿਆਵਤਹੀਕਰਿਪ੍ਰਾਨਨਮੈਨਿਹਚੌਤਬਪੈਅਤਾ॥੧੬
੩॥ਹਾਥਔਪਾਉਜੜ੍ਹਹ੍ਵੈਬੇਸੌਂਜੜਤਾ॥ਅਰਨਪਬਾ॥ਬਿਹਾਗੀ॥ਕ
ਹਾਕੌਹੌਵਾਕੀਦਸਾ॥ਹਰਿਪ੍ਰਾਨਨਕੇਈਸਾ॥ਬਿਰਹਜ੍ਵਾਲਜਰਬੋਕਰੈ

ਮਰਥੋਭਤਿਓਅਸੀਸਾ ੧੬੪ ।ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਅਰਥੋਚਾਹੈਹੈ ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ
।ਚਿੰਤਾ ।੧ ।ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ੨ ।ਉਨਮਾਦ ੩ ।ਬ੍ਯਾਧਿ ੪ ।ਜੜਤਾ ੫ ।ਮਰ
ਨ ੬ । ਏਖਟਸੰਚਾਰੀਤੌਂਬਿਯੋਗਸਿੰਗਾਰਮੇਆਇਦਸਾਸਰੂਪਭ
ਏ ।ਔਅਭਿਲਾਖ ੧ ।ਗੁਨਕਥਨ ।੨ ।ਉਦ੍ਵੇਗ ।੩ ।ਪ੍ਰਲਾਪ ।੪ ।ਏ
ਚਾਰਕਹਾਹੈਂ ।ਉਤੰਗ ਏਹੂਸੰਚਾਰੀਭਾਵਨਿਕੇਪ੍ਰਨਾਮਹੈਂ ।ਔਤਸੁ
ਕਤੇਅਭਿਲਾਖਾ ।ਅਤਿਤੇਗੁਨਕਥਨਾ ।ਬਿਖਾਦਤੇਉਦ੍ਵੇਗਾ ।ਮੋਹ
ਤੇਪ੍ਰਲਾਪਨਿਕਸਮੌਐਸੇਜਾਨਿਯੇ ।ਤਹਾਂਪ੍ਰਸ਼ਨ ।ਚਿੰਤਾਦ੍ਵਿਏਸੰ
ਚਾਰੀਬਿਯੋਗਮੇਦਸਾਭਏਔਰਕਸੌਨਭਏ ।ਉਤੰਗ ।ਔਰਸੰਚਾਰੀ
ਤੌਂਬਿਯੋਗਮੇਆਵੈਂਹੈਂਪੈਬਿਯੋਗਕੀਮੁਖ੍ਯਅਨੁਕੂਲਤਾਕਰਿਦਸ
ਹੀਦਸਾਹੋਤਹੈਂ ।ਔਥਡਨਕੋਨੇਮਹੈਦਸਕੋ ।ਇਤਿਸਿੰਗਾਰ ੭ ॥

॥ਅਥਹਾਸਅਰਸਲੰ॥ਦੋਹਾ॥ਭਾਂਡਾਦਿਕਕੋਦੇਖਜਾਹਿਬੇਖਬਚ
ਨਬਿਪ੍ਰੀਤਿ॥ਪਰਿਪੂਰਨਤਾਹਾਸਕੀਹਾਸਤਾਹਿਕਹਿਮੀਤ॥੧॥**ਟੀ**
ਕਾ॥ਜਹਾਂਭਾਂਡਾਦਿਕੋਬੇਖਬਚਨਬਿਪ੍ਰੀਤਿਦੇਖਿਅਨਮੈਂਪੂਰਨਬਿਕਾ
ਰਰੂਪਜੈਤਾਮੈਹਾਸਕੀਪੂਰਨਤਾਹੋਇਹਸਤੇਹਸਤੇਮੁਖਾਦਿਬਿਕਟ
ਲਹੋਇਬਖਸਬਲਦੂਖੈਂਦਸਨਨੇਕਾਦਿਦਿਖਲੈਂਸੋਹਾਸਅਰਸ॥ਯ
ਕੋਪਾਂਡੂਬਰਨ॥ਪ੍ਰਭੁਦੇਵਤਾ॥**ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥**ਜਬਭਾਂਡਾਦਿਕਾਹੂਮਹਾਂ
ਤਾਕੀਅਨੁਕਰਨਲਾ॥ਜੌਤਾਂਕੋਦੇਖਿਮਹਾਤਮਾਕੇਸਮਾਤੀਨਿ
ਮੈਕੋਪਕੀਆਧਿਕਾਈਭਈਤੌਰੈਦੂਰਸਭਜੋਹਾਸਕਹਾਰਹੋ
ਉਤ੍ਰ॥ਤਹਾਂਪ੍ਰਨਾਮਕੋਪਹੋਤਹੈਬਾਸਤਵਨਹੀ॥ਕਾਹੇਤੇਜੋਭਾਂਡ
ਅਨੁਕਰਨਕਰੈਹੈਂਅਤਿਅ
ਸਭਾਕੇਮੁਖਅਲੋਗਨਕੇਅਨੁਸਾਰਅਨੁਕਰਨਕਰੈਹੈਂਅਤਿਅ

ਸਮੰਜਸਨਹੀਕਰੈਹੈ॥ਹਾਸ੍ਯਅਭਾਸਰਸਰਹੱਸੋ॥ਸਵੈਯਾ॥ਤਨ
ਕੀਛਬਿਲੋਹਾਰਜੈਸੇਬੁਝ੍ਯੋਦ੍ਰਿਗਹੂਚਕਚੂੰਧਰਤੈਸਰਸੈ॥ਦਸ
ਨੈਂਦੂਤਿਕੌਡਾਨਿਪਾਂਤਿਬਨੀਚਲੈਚਾਲਨਊਂਟਹੂੰਕੀਪਰਸੈ॥ਅਤਿ
ਛੋਟੀਸੀਨਾਕਬਡੇਬਡੇਪਾਇਨਬੋਲਸੁਨੈਘਨਹੂੰਤਰਸੈ॥ਧਾਰਿਅ
ਈਹੈਐਸੋਸਰੂਪਅਨੂਪਹਿਭੂਪਰਿਭ੍ਰਾਗਭਰ੍ਯੋਦਰਸੈ॥੧੬੬॥ਇ
ਹਾਂਐਸੀਛਬਿਕੋਦੇਖਿਕਿਸਕੋਹਾਸ੍ਯਨਹੀਉਪਜੈਹੈ॥ਅਥਕਰੁ
ਣਾਰਸਲ੦॥ਦੋਹਾ॥ਮਿੱਤ੍ਰਾਦਿਕੀਮੌਤ੍ਰਾਦਿਲਖਹੋਇਸੋਕਕੀਬ੍ਰਿ
ਧਿ॥ਅਤਿਨਿਰਾਸਅਨਹੋਤਵਾਕਰੁਣਾਕਰੁਣਪ੍ਰਸਿੱਧਿ॥੧੬੭॥ਜ
ਹਾਂਮਿਤ੍ਰਾਦਿਕੇਮਰਬੇਤੇਬਿਪਤਤੇਸ੍ਰਾਪਤੇਅਨੇਕਦੁਖਦੇਖਿਸੋਕਕੀ
ਉਤਪਤਿਸੁਤਾਹੋਇਤਾਐਰੋਦਨਾਦਿਧਰਾਲੋਟਨਾਦਿਸੋਕਰੁਣਾਜਾਕੋ

ਕਪੋਤਸਮਅਥਨਾਬਰਨਦੇਵਤਾ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਇਸਕੇਮਿਤ੍ਰਵਾਦਿਤੋਲਿ
ਖੋਥਿਪਨਾਦਿਤਾਸੌਂਆਜੋਪਰਦੇਸਗਮਨਾਦਿਯਤੋਬਿਯੋਗਸਿੰਗਾਰ
ਤੂਕਰੁਣਾਰਸਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਬਿਯੋਗਸਿੰਗਾਰਮੇਮਧੁਰਾਰਤਿਕੀ
ਆਸਹੋਤਹੈ।ਔਨਾਯਕਕੇਆਵਨਕੀਆਸਹੈ।ਕਰੁਣਾਮੇਸੋਕਕੀਪ੍ਰ
ਰਨਤਾਹੋਤਹੈਸੋਕਤਬਹੀਪੂਰਨਹੋਇਜਬਨਿਰਾਸਸੋਹੋਇ।ਤਹਾਪ੍ਰ
ਸ਼ਨ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਨਾਥਜੀਮਹਾਰਾਜਕੋਜੋਬਿਰਹਹੈਸੋਸਬਨੈਕਰੁਣਾਰ
ਸਕਰਿਬਰਨਜੋਹੈਤਹਾਂਸ੍ਰੀਜਾਨਕੀਜੀਕੀਮਹਾਰਾਜਕੌਆਸਤੌਦੂ
ਰਨਹੀਭਈਹੀ।ਉੱਤਰ।ਵਾਸਮੈਰਘੁਨਾਥਜੀਮਹਾਰਾਜਕੋਜਾਨ
ਕੀਜੀਕੇਜੀਵਨਮੇਸੰਦੇਹਥੋ।ਇਸਹੇਤੁਤੇਕੇਤੇਕਰੁਣਾਰਸਕਰਿਬ
ਰਨਤਭੀਹੈ।ਜੀਵਨਮੇਸੰਦੇਹਕਰਨਿਵਸਤਾਆਈਐਸੇਜਾਨਿ

ਔ॥ਔਤਹਾਲੋਗਨਮੈਕਰੁਣਾਪ੍ਰਬੇਸੈਂਕਰੁਣਾਕਹਓਹੈ॥ਕਰੁਣਾ
ਅਥਾ॥ਏਵੈਕੋਸਵੈਯਾ॥ਹਾਸਹੁਲਾਸਸਹਿਏਕੇਲਿਏਸੁਨਿਰਾਸ
ਉਸਾਸਹਮੈਦਿਏਦੋਏ॥ਦੇਵਲੁਨਓਸੁਖਭੂਖਨਕੋਬਨਯਾਮਨ
ਮੈਬਿਖਬੀਜਸਮੋਬੋਏ॥ਪਾਸਨਿਰੋਗੰਡੀਰਹੀਗਾਡਿਨੈਨਜਉਜਲ
ਸੈਨਿਚੂਰੈਨਿਤਕੋਏ॥ਆਪਨੇਜਾਗਬੋਸੋਂਪਹਮੈਅਬਨੀਂਦਹਮਾਰਿ
ਪੋਲੈਸੁਖਸੋਏ॥੧੬੭॥ਇਹਾਂਕੋਊਮਿਤਕਪੋਬਿਲਾਪਕਰੈਹੈਯਾਤੇ
ਕਰੁਣਾ॥ਅਥਰੌਦ੍ਰਰਸਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਪਰਪੂਰਨਤਾਕੋਪਕੀਹੈ
ਇੰਦ੍ਰੈਆਤਿਉੱਗ੍ਰ॥ਰੁੰਡਮੁੰਡਿਕਰਿਬੇਜਹਾਂਜਾਨਿਰੌਦ੍ਰਰਸਸੁੱਗ੍ਰ॥੧
੬੮॥ਜਹਾਂਕ੍ਰੋਧਭਾਵਬਿਸੇਸਕਰਿਪੂਰਨਹੋਇਓਸਥਾਇਦ੍ਰੈਮੈਉ
ਰਤਾਹੋਇਰਨਭੂੰਮਿਮੈਸਤ੍ਰੁਨਿਕੇਰੁੰਡਮੁੰਡਸੁਦੇਕੀਜੈਸੋਰੌਦ੍ਰਰਸਜਾ

ਕੋਅਰੂਨਬਰਨਾਰਵੰਦੂਦੇਵਤਾ ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਸਤ੍ਰੂਨਕੋਮਾਰਬੇਸੋਂਬੀਰਰ
ਸਕਿਓਂਨਹੋਇ ।ਉਤੱਰ। ਬੀਰਮੇਉਤਸਾਹਕੀਪੂਰਨਤਾਹੋਤਹੈ॥
ਔਸਤ੍ਰੂੰਮਾਰਬੇਕੋਚਾਹਿਅਤੁਹੈ ਔਸਤ੍ਰੂਕੋਲਲਕਾਰਿਏਹੈ॥ਔ
ਮਾਰਿਏਹੈਪੈਨਿਜਪਰਕੀਭਲੀਪ੍ਰਕਾਰਗਿਆਤਹੋਤਹੈ॥ਰੌਦ੍ਰਮੇਰਿ
ਪੁਕੀਪੂਰਨਤਾਹੋਤਹੈ॥ਔਸਤ੍ਰੂਨਿਕੇਰੁੰਡਮੁੰਡਭੁਜਦੇਕੀਜਿਅਤੁਹੈ॥ਨਿ
ਜਪਰਕੋਜਬਾਰਬਰਗਿਆਨਨਹੀਹੋਤਹੈ। ਏਤੋਭੇਦ ।ਤਹਾਂਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਜ
ਬਸਤ੍ਰੂਨਿਕੋਮਾਰਿਰੁੰਡਮੁੰਡਿਭੁਜਦਾਕਿਯੋਤਬਭੁਪਰਾਦਿਮੇਦਾਵਿਕੀ
ਬਾਹੁਲਤਾਭਈਯਾਤੇਬੀਭਤਸਭਯੋ ।ਉਤੱਰ। ਬੀਭਤਸਮੇਗਿਲਾ
ਨਕਰਿਅਤਹੈ॥ਔਨਾਕਸਿਕੋਰਾਦਿਚੇਸਟਾਹੋਤਹੈ॥ਰੌਦ੍ਰਮੇਮਾਰਿਬੇਨਿ
ਰਸੰਕਹ੍ਵੈਬੋਗਿਲਾਨਕਛੂਨਕਰਿਬੋਹੋਤਹੈ॥ਜੁੱਧਪੈਪ੍ਰਚੁਕੇਪੀਛੇਮੇ

ਟਾਂਦਿਦੇਖਿਲੋਗਪਰੈਂਗਿਲਾਨਕਰੈਂਉਨਕੇਗਿਲਾਨਕਰਿਬੇਮੌਰੋਂ
ਡੂਬਿਗਏਤਨਹੀਰੌਦ੍ਰਕੌਆਲੰਬਨਸੂਰਤਾਮੇਂਕ੍ਰੋਧਹੈ। ਰੌਦ੍ਰਰ
ਥਾ। ਨੀਲਕੰਠਕੋਕਬਿਤੁ। ਗਾਹਿਕੈਕ੍ਰਿਪਾਨਿਕੌਮਦਾਂਨਮੇਦਲੇਲ
ਖਾਂਨਮਾਰੇਏਕਏਕਨਿਕੀਸੁਖਮਾਂਜਰਦਕੀ। ਕਹੈਨੀਲਕੰਠਖੱਗ
ਧੌਨਧਾਰੇਲਾਗੇਬੀਰਫਟੀਗਜਘਟਾਘਨਘਟਾਜੋਸਰਦਕੀ
ਏਤੇਮਾਂਝਸੋਨਤਕੀਨਦੀਧੌਉਮੰਡਿਚਲੀਰਹੀਨਾਨਿਸਾਨੀਰਣ
ਭੂਮਿਮੇਗਰਦਕੀ। ਗੌਰੀਗਹੈਗਨਪਤਿਗਨਪਤਿਗੌਰੀਪਤਿਗੌ
ਰੀਪਤਿਗਹੀਪੁੰਛਲਪਕੇਬਰਦਕੀ। ੧੨੦। ਉਰਿਗੰਜ੍ਰਧਰੇਬੇਸ
ਰੌਦ੍ਰ। ਅਥਬੀਰਰਸਲ੦ ਦੋਹਾ। ਪਰਪੂਰਨਉਤਸਾਹਜਹ
ਹੋਤਤਹਾਰਸਬੀਰ। ਗਾਇਦ੍ਵੈਮੇਬਾਢੈਹਰਖਭੁਜਫਰਕਾਹਿਰੋ

ਭੀਰ।੧੧੭।ਜਹਾਂਉਤਸਾਹਕੀਬ੍ਰਿਧਤਾਹੋਇਸਬਾਈਤ੍ਰੈਮੇਹਰਖ
ਕੀਬ੍ਰਾਹੁੱਲਤਾਹੋਇਤਾਮੇਭੁਜਾਦਿਲਰਬੇਕੌਂਫਰਕੈਸੋਬੀਰ।ਜਾਕੇ
ਰੌਰਬਰਨ।ਸੰਬ੍ਰਦੇਵਤਾ।ਸੋਤ੍ਰਿਧਾ।ਜੁੱਧਬੀਰ੧।ਦਾਨਬੀਰ
੨।ਦਯਾਬੀਰ੩।ਜੁੱਧਬੀਰਉਦਾਹਰਨ।ਪਦਮਾਕਰਕੋਕਬਿੱ
ਤੁ।ਤੀਖੇਤੇਗਬਾਹੀਤੇਸਲਾਹੀਚੜ੍ਹੈਪੌਤ੍ਰਾਨਿਪੈਸਾਹੀਚੜ੍ਹੀਅ
ਮਿਤਅਰਿੰਦਨਕੇਐਲਪੈ।ਕਹੈਪਦਮਾਕਰਤਮੌਹਾਬੀਪੈਨਿਸ
ਨਚੜ੍ਹੇਪੂਰਧਾਰਚਢੀਪਾਕਸਾਸਨਕੇਸੈਲਪੈ।ਚਤੁਰੰਗਚਮੂੰ
ਸਾਜਿਜੰਗਜੀਤਬੇਕੋਜਬਾਹਿਮਤਬਹਾਦਰਚਢਤਫੈਲਫੈਲ
ਪੈ।ਲਾਲੀਚੜ੍ਹੈਮੁਖਪੈਬਹਾਲੀਚੜ੍ਹੈਬਾਹਨਿਪੈਕਾਲੀਚੜ੍ਹੈਸੀ
ਸਪੈਕਪਾਲੀਚੜ੍ਹੈਬੈਲਪੈ।੧੧੮।ਸੱਤ੍ਰੁਆਰਿਬੇਕੌਂਚਢਬੇਕਰਿ

ਜੁਧਬੀਰ ।ਅਥ ਮੁਕੰਦਰਾਇਕੋਕਬਿੱਤੁ। ਚਲੇਚੰਦ੍ਰਬਾਨਪਨ੍ਰਕੇ
ਨਐਂਕੁਹਕਬਾਨਛੂਟਤਕਮਾਨਅਸਮਾਨਭੂਮਛ੍ਵੈਰਹਯੋ।ਚਲੀਜਮ
ਧਾਰਤਰਬਾਰਚਲੀਚਲਐਰਨਲੋਹੂਕੀਲਹਰਮਾਂਝਜੇਠਮਾਸਦ੍ਵੈਰ
ਹਯੋ।ਐਸੇਸਮੈਹਾਥਕੋਂਬਗਾਇਕੈਮੁਕੰਦਰਾਇਅਰਿਨਿਕੇਚਲੇਪਾਇਬੀ
ਰਰਸਛ੍ਵੈਰਹਯੋ।ਹਯਚਲੇਹਾਥੀਚਲੇਸੰਗਛੋਡਿਸਾਥੀਚਲੇਐਸੀ
ਚਲਾਚਲੀਮੈਅਚਲਹਾੜ੍ਹਾਦ੍ਵੈਰਹਯੋ।੧੭੩।ਅਚਲਦ੍ਵੈਬੇਸੋਂਬੀ
ਰ।ਦਾਨਬੀਰਜਥਾ।ਪਦਮਾਕਰਕੋਕਬਿੱਤੁ।ਸੰਪਤਿਸੁਮੇਰਕੀ
ਕੁਮੇਰਕੀਜੋਂਪਾਵੈਤਾਹਿਤੁਰਤਲੁਟਾਇਦੈਬਿਲੰਬਉਰਧਾਰੈਨਾਂ।ਕ
ਹੈਪਦਮਾਕਰਸੁਹੇਮਹਯਹਾੱਥਿਨਕੇਹਲਕੇਹਜਾਰਨਿਕੋਂਬਿਤਰਬਿ
ਚਾਰੈਨਾਂ।ਰੀਸਗਜਬਖਸਮਹੀਪਰਘੁਨਾਥਰਾਇਯਾਗਜਕੇਧੋ ੦

ਖੇਕ।ਹੂੰਕਾ।ਵ੍ਹੈਦ੍ਵਅਡ੍ਰਾਰੈਨਾਂ।ਯਾਤੇਰੌਰਗਿਰਜਾਗਜਾਨਨਿਕੋਂਗੋਇ
ਰਹੀ।ਗਿਰਿਤੇਗਰੇਤੇਨਿਜਗੋਦਤੇਉਤਾਰੈਨਾਂ।੧੨੪।ਯਾਮੈਦਾਨ
ਬੀਰਪ੍ਰਗਟਹੋ।੨ਦ੍ਵਯਾਬੀਰਯਥਾਰਸਰਹੰਸੋ।ਸਵੈਯਾ।ਦੇਖਤ
ਮੇਰੇਕੋਜੀਵਵਿਹਨੈਸੁਨਿਕੈਧੁਨਿਕੋਸਹਜਾਰਤੇਧਾਊਂ।ਔਰਕੋਦੂੰਖਨ
ਦੇਖਸਕੋਂਜਿਹਭਾਂਤਿਛੂਟੈਤਿਹਭਾਂਤਿਛੁਡਾਊਂ।ਦੀਨਦਯਾਲਹੈਛੂੜੀ
ਅਧਰਮਤਹਾਜਿਵਵਹੈਜਗਾਥਆਪਿਬਹਾਊਂ।ਤੂੰਜਿਨਸੋਚੈਕਪੋਤਕਪੋ
ਤਕਆਪਨੀਦੇਹਿਦੈਤੋਹਿਬਚਾਊਂ।੧੨੫।ਜੀਵਕੀਰਛਆਕਰਿਬੇ
ਸੈਂਦਯਾ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਹਾਂਬ੍ਰਹਸਪਤਿਔਸੁੰਦ੍ਰਜੀਨੈਆਪਮੈਉਤਸਾ
ਹਸੌਂਚਰਚਾਕੀਨੀਹੈਸੋਇਕਚਾਰਜਕਬੀਰਔਰਹੋਇ।ਉੱਤਰ।ਸੋ
ਸੁਧਬੀਰਕੇਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਪੁਨਃਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਹਾਂਰਾਜਾਸਾਧਿ

ਜੁਰਔਦੁਰਜੋਧਨਾਦਿਕੋਜੂਆਅਚਯੋਹੈਸੋਔਰਏਕਦ੍ਯੂਤਬੀਰਹੋਇ
।ਉਤੰਰ।ਜੋਹੂੰਜੁਧਬੀਰਮੇਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਹਾਅੰ
ਨਰਾਜਸਮਹਿਖਾਦਿਆਪਮੇਜੁੱਧਕਰੈਹੈਂ।ਸੋਹੂੰਏਕਬੀਰਹੋਇ।ਉਤੰ
ਰ।ਜੋਬੀਰਕੋਅਨੁਕਰਨਹੈਯਾਤੇਹਾਸ੍ਯਰਸਮੇਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ।
ਇਤਿਬੀਰ।ਅਥਭ੍ਯਾਨਕਰਸਲ॰।ਦੋਹਾ।ਹੋਇਤ੍ਰਿਧਭਯਕੀ
ਜਹਾਂਬਸਤੁਭ੍ਯਾਨਕਦੇਖਿ।ਤਹਾਂਛੋਭਕੀਅਧਿਕਈਕੰਪਭ੍ਯਾਨਕਲੇ
ਖ।੧੭੬।ਜਹਾਂਨ੍ਰਿਪਅਪਰਾਧਾਦਿਤੇਭਯਕੀਪੂਰਨਤਾਹੋਇਇ
ਹੈਮੇਂਖੋਭਹੋਇਕੰਪਾਦਿਹੋਇਸੋਭ੍ਯਾਨਕਰਸ।ਜਾਕੋਕੰਜਲਬਰ
ਨਾਯਮਦੇਵਤਾ।ਯਥਾਗੁਬਿੰਦਕੇਕਬਿੱਤੁ।ਘੋਰਿਘੋਰਿਬਦਨਰ
ਦਨਭੁਜਦੰਡਦੇਖਿਘੋਰਿਘਨੀਸੋਹੈਸਿੰਗਸਭ੍ਤਾਜਾਤਧਾਨਕੀ।ਕਾਰੇ

ਕਾਰੇਬਿਕਟਕਠੋਰਅਗਭਾਰੇਭਾਰੇਉਪਮਾਂਕਰਾਲਮਹਾਕਾਲਕੇਸਮਾ
ਨਕੀ।ਚਪਲਾਸੀਚਪੱਲਚਲਾਵੈਚਹੂੰਓਰਗੜ੍ਹਸਟਿਕਹਤਗੁਬਿੰ
ਦਭਰੀਗਾਰਬਗੁਮਾਨਕੀ।ਐਸੇਦੁਰਬੁੱਧੀਦੁਰਾਚਾਰੀਦੁਸਟਰਾਵ
ਨਕੋਂਬਾਗਮੈਬਿਲੋਕਿਭਈਕਿਪਮਾਨਜਾਨਕੀ।੧੭੭।ਰਾਵਨਕੇਭ
ਯਸੋਂਸੀਤਾਜੀਮੈਭਜਾਨਕਰਸਾ।ਅਥਬੀਭਤਸਰਸਲੰ੦ ਸਵੈ।ਹੋ
ਇਜਗੁਪਸਾਬ੍ਰਿੰਪਜਾਹਿਨਾਸਕਾਦਿਸੰਕੋਚਾ।ਸੋਬੀਭਤਸਬਖਾਨਿ
ਯੇਕਹਤਿਸੁਕਵਿਰਸਰੋਚਾ।੧੭੮।ਜਹਾਂਕੋਊਰੁਧਰਰਾਧਾਦਿਸਮ
ਗ੍ਰੀਦੇਖਿਜਗੁਪਸਾਬ੍ਰਿਧਤਾਹੋਇਤਹਾਨਾਸਕਾਦਿਕੋਸੰਕੋਚਭੋਸੋਬੀਭ
ਤਸਰਸਾ।ਜਾਕੋਨੀਲਬਰਨਾਮਹਾਕਾਲਦੇਵਤਾ।ਅਥਕਾਵਿਰਾ
ਸਕੋਸਵੈਯਾ।ਲੋਥਪਰੀਫਰਕੈਂਭੁਪਰੀਖਗਖੇਬੈਪਰੈਤਨਿਕੀਆਧਿ

ਕਾਈਆਤਨਿਸੋਲਪਟੋਮਿਲਮੇਦਸੋਹੋਕਵਿਰਾਜਸੁਦਾਰੁਨਦਾ
ਈ।ਸ੍ਰੋਨਤਕੀਚਸਨਔਰਿਪ੍ਰਥੀਚਨਵਾਇਕੈਪੀਚਕਰੀਮਨਿਭਾਈ
ਭੀ।ਮਗੁਸਾਸਨਲੋਭੂਪਿਓਸੁਭੁਸਾਸਨਲੈਨਿਦੂਸਾਸਨਿਪਾਈ।੧੭੯
ਭੀਮਕੋਰੁਧਰਪੀਵਤਦੇਖਜਾਤੋਗਿਲਾਨਿਉਪਜੈਤਾਮੈਬੀਭਤਸਾ।ਅ
ਥ।ਅਦਭੁਤਰਸਲ੦।ਦੋਹਾ।ਪਰਪੂਰਨਬਿਸਮਅਨੂਪਹੈਅਦਭੁ
ਤਰੂਪਨਿਹਾਰਿ।ਸੋਅਦਭੁਤਰਸਜਾਨਿਯੈਸਬਕਵਿਕਹਤਬਿਚਾਰਿ
।।੧੮੦।।ਜਹਾਂਅਸਚਰਜਕੇਦਰਸਨਤੇਬਿਸਮੈਭਾਵਕੀਪਰਪੂਰਨ
ਤਾਹੋਇਸੋਅਦਭੁਤ।ਯਾਕੋਪੀਤਬਰਨ।ਬ੍ਰਹਮਾਦੇਵਤਾ।ਯਥਾਕਬਿ
ਤ।।ਯਾਹਿਦੇਖਤਹੀਰੋਮਰੋਮਨਿਹਰਖਹੋਤਬੋਰੇਬਿਤਬੋਰੇਗਾਤਅ
ਲਸਕੋਸਤੁਸੋ।ਕੌਨਕੋਹੈਕੈਸੋਹੈਕਹਾਕੋਕਾਪੈਆਯੋਕੋਹੈਢਿਗਹਰ

ਹਿਯਤ੍ਰਲਖਮਾਆਕੋਅਮੰਤ੍ਰਸੋ।ਯਾਹੀਏਕਬੇਰਜੋਰਾਬਰੀਜਮੁਨ
ਮੇਕੂਦਿਪਾਇਨਿਫਨੀਕੋਫਨਫੇਰਮੋਆਤਪੰਤ੍ਰਸੋ।ਯਾਹੀਛੋਟੇਛੋ
ਰਿਛਿਗੁਨਿਯਾਕੇਛੋਰਛਿਤਪਰਿਰਾਖ੍ਯੋਸਾਤਹਿਦਿਨਲੋਛੋਟੇਛੌਂ
ਤ੍ਰਸੋ।੧੮੧।ਛੋਟੇਬਾਲਕਨੇਗਿਰਿਆਂਗੁਰੀਪੇਧਰਨੋਜਾਤੇਅਦਭੁ
ਤ।।ਅਥਸਾਂਤਰਸਲ०।ਦੋਹਾ।।ਪਰਪੂਰਨਸਮਭਾਵਕੀਹੋਤਜਹਾਂ
ਬੈਰਾਗ।ਤ੍ਰਿਣਇਵਜਗਤਆਗੈਸਕਲਜਾਨਿਸਾਂਤਿਰਸਪਾਗ।੧
੮੨।ਜਹਾਂਪਰਪੂਰਨਬੈਰਾਗਹੋਇਜੋਸਾਂਤ।ਯਾਕੋਸ੍ਵੇਤਬਰਨਾਸ੍ਰੀ
ਨਾਰਾਯਨਦੇਵਤਾ।ਜਬਰਸਜਨਿਕੇਲਛਨਮੇਪਰਪੂਰਨਬਿਸੇਸਨਯਾ
ਧਿਕਾਰਥਾਬਿਖੇਜਾਨੋ।।ਸਾਂਤਜਥਾ।ਕਬਿਤੁ।ਦ੍ਯਾਨੀਰਦਨਰ
ਰੂਰੈਦਸੇਬਦਨਦੇਖਿਕਾਮਨੀਮਦਨਮਾਯਾਸੋਹੇਮੋਨਿਫੈਰੈਰੋ।ਸੁਤਕੇ

ਸੁਤਾਕੇਬਨਤਾਕੇਅਮਤਾਕੇਹੇਤੁਧਾਇਧਾਇਬਾਕੇਅਬਛੁਾਡਛਲਛੂ
ਦੈਗੋਧਆਇਰਪੁਨਿਦੈਦੂਖਦੂਰਕਰੈਦੂੰਦੈਸੁਖਸੰਪਤਿਆਮਦੈਦੈ
ਹੈਕੀਰਤਿਬਿਲਿਦੈਰੋਏਰੇਮਤਿਮੰਦੈਤਜਔਰੈਫਰਫੇਦੈਏਕਆਨਿ
ਦਕੇਕੀਦੈਰਾਮਚੰਦੈਕਔਨਬਦੈਰੋ।੧੯੩।ਅਇਹਾਂਸਾਂਤਰਸਪ੍ਰਗਟਹੈ
ਪ੍ਰਸ੍ਨ ।ਕੇਤੋਨਿਕੇਮਤਮੇਦਾਸ੍ਯ੧ਸਖ੍ਯ੨ਬਾਤਸੱਲ੍ਯ੩ਤੀਨਰਸਮੇਂ
ਰਹੈਂਯਾਤੇਰਸਦ੍ਵਾਦਸਹੋਤਹੈਂਤੁਮਨਵਰਸਕੋਨੇਮਕਔਬਾਂਧਯੋ। ਉੱਤ
ਰ। ਦਾਸ੍ਯਸਾਂਤਮੇਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈਸਖ੍ਯਰਤੀਭਾਵ੍ਯਾਦੋਂਅੰਤਰ
ਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਬਾਤਸੱਲ੍ਯਕਰੁਣਾਮੇਅੰਤਰਭੂਤਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ੍ਨ।ਰ
ਸਕੌਂਅਦ੍ਭੁਤਸਤੂਕਔਨਕਹੋ।ਉੱਤਰ।ਸ੍ਰਾਰਸਕੋਮਿਲਬੇਕਰਿਜੋਰਸ
ਨਿਬਿਗਤ੍ਯੈਸੋਤਾਕੌਅਦ੍ਭੁਤਜਾਨਨੋ।ਔਜਾਕਰਿਤਿਰਸਕਾਰਕੇਪਾਇ

ਜਾਇਸੋਸਤ੍ਰੂਜਾਨਨੋ।ਗਏਇਤਿਰਸਾ।ਅਬਬਾਇਨਕੇਪੋਖਕਜੋਗੁਨਹੈਂਸੋ
ਕਹਤਹੈਂ।ਗੁਨਲ॰ ।ਦੋਹਾ।ਕਰੈਰਸਹਿਉਤਕਰਖਜੋਰਚਨ
ਕਰਿਗੁਨਜਾਨਿ।ਸੂਰਤਾਦਿਕਜੋਜੀਵਮੈਹੋਤਸਦਾਸੁਖਦਾਨਿ।੧੮
੩ ।ਪ੍ਰਸ੍ਨਾ।ਰਸਕੋਉਤਕਰਖਕਾਰੀਤੋਸੰਚਾਰੀਔਬਿਭਾਵਾਦਿਭੀਹੈਂਸੋ
ਊਗੁਨਹੋਂਹਿ।ਉੱਤਰ।ਸੰਚਾਰੀਆਦਿਰਚਨਾਕਾਰਿਰਸਕੋਉਤਕਰਖ
ਕਾਰੀਨਹੀ।ਭਾਵਕਰਿਹੈਂ।ਔਗੁਨਜੋਹੈਸੋਅਛਰਨਕੀਰਚਨਾਕਰਿ
ਰਸਕੋਉਤਕਰਖਕਾਰੀਹੈ।ਜੋਜੀਵਮੈਸੂਰਤਾਦਿ।ਸੋਗੁਨਤ੍ਰਿਧਾ
।ਮਧੁਰ੧।ਓਜ੨।ਪ੍ਰਸਾਦ੩।ਮਾਧੁਰਜਲ॰ ।ਦੋਹਾ।ਕੋਮ
ਲਰਚਨਾਹੋਤਜਹਿਹੋਇਟਬਰਗਿਅੰਭਾਵ।ਸਾਨੁਸ੍ਵਾਰਬਧਬਰ
ਨਬਰਸੋਮਾਧੁਰਜਬਤਾਵ।੧੮੪।ਜਹਾਂਕੋਮਲਸਵਾਦਲਰਚਨ

ਹੋਇਔਟਠਡਢਣਇਨਅਛਰਨਿਕੋਅਭਾਵਹੋਇਔਸਮਾਸ
ਕਮਹੋਇਜੋਮਾਧੁਰਜਗੁਨਜਹਿਗੁਨਸਿੰਗਾਰਕਰੁਣਾਸਾਂਤਰਸ
ਮੈਹੋਤਹੈ।।ਜਥਾਕਲਾਨਿਧੇਕਬਿੱਤੁ।।ਰਤਿਹੈਨਸਮਤਾਕੋਅਤਿਹੈ
ਅਨੂਪਭੂਪਅੰਗਿਲਸੀਸਾਰੀਜਰਕਸੀਸੀਸੁਰੰਗਹੈ।।ਅੰਜਨਕੈ
ਰੇਖਅਲਿਰੰਜਨਚਤੁਰਨੈਨਅਜਿਨਸੋਲਹੈਮੀਨਖੰਜਨਕੁਰੰਗਹੈ
।।ਜੋਬਨਕੇਜੋਰਜਰੀਜਰਮਰੀਜੋਤਿਲਸੈਸਰਗਬਗੀਸੋਂਧੇਕੇਧੋਬੀ
ਜੁਸੀਗੁਰੰਗਹੈ।।ਕੰਚੁਕੀਕੇਬੰਦਕਸੈਉਰਜਉਤੰਗਲਸੈਤੰਗਕਸੇ
ਮਾਨਹੁੰਅਨੰਗਕੇਤੁਰੰਗਹੈ।।੧੮੫।।ਇਹਟਬਰਗੀਨਿਕੋਅਭਾਵ
ਸਾਨੁਸ੍ਵਾਰਬਰਨਬਹੁਤਹੈਂਸਮਾਸਕਮਹੈਕੋਮਲਸਵਾਦਲਰਚਨਾ
ਹੈਯਾਤੇਮਾਧੁਰਯਾ।।ਜਿਸਗੁਨਲ੦।।ਦੋ।।ਉੱਧਤਰਚਨਾਹੋਇਜਹਿ

ਸੰਜੋਗੀਬਹੁਬਰਨਾ।ਬਡੋਜੈਮਾਸਟਬਰਗਿਬਹੁਓਜਤਾਹਿਕੋਬਰ
ਨਾ।੧੯੬। ਜਹਾਂਉਧੱਤਰਚਨਹੋਇਐਸੈਂਜੋਗੀਬਰਨਬਹੁਤਹੋਂ
ਹਿ।ਐਸੇਮਾਸਬਡੇਹੋਇਟਬਰਗੀਅਖਰਬਹੁਤਹੋਂਹਿਸੋਓਜਾਯ
ਹਿਗੁਨਰੌਦ੍ਰਬੀਰਬੀਭਤਸਮੇਰਹੈਹੈ।ਸਮਾਸਲ੦।ਦੋਹਾ।ਜੋ
ਸੋਕੋਕਰਿਲਿਯੇਤੇਕੋਮੈਏਨਹਿਹੋਇ।ਅਰਬਕਰਤਮੈਆਨਿਯੇਲ
ਖਿਸਮਾਸਹੈਸੋਇ।੧੯੭।ਜੋਸੋਪ੍ਰਥਮਾਂਕੋਦੁਤਿਆਂਕਰਿਤ੍ਰਿਤੀਆਂ
ਲਿਯੇਚਤੁਰਥੀਤੇਪੰਚਮੀਕੋਖਸ੍ਟੀਮੈਂਸਪਤਮੀਏਜਾਤਿਬਿਭਕਤਿ
ਜਾਨਿਯੇ।ਏਜਹਾਅਰਬਕਰਤਮੈਆਵੈਸੋਸਮਾਸ।ਓਜਉਦਾਹ
ਰਨਾ।ਕਬਿੱਤੁ।ਉਧਿੰਰਣਮਤ੍ਰਿਲਅਖੰਡਮੈਪ੍ਰਚੰਡਦੰਡਸੰਭੁਕੀਸਕਤਿ
ਹੂਤੇਤੇਜਪੁੰਜਪਾਢਿਗੋ।ਛੂਟਤਕਮਾਨਤੇਆਨਭ੍ਰਾਨੁਭਾਨਹਰਿਠਾ

ਵ੍ਹੈਹੈਅਜਾਨਮੈਪਠਾਨਚਿਰਛਢਗੋ।ਭਨਤਅਮੀਰਬੁਧਸਿੰਘਬੀਰਤੋਰੋ
ਤੀਰਜਿਰਹਮੰਜੀਰਖੋਰਿਫੋਰਿਪਾਰਕਢਿਗੋ।ਬਾਢਿਗੋਬਾਲਿੰਦਜੀਵ
ਚਢਗੋਸੁਰਿਦਮਗਾਚਿੰੜਕੈਸੇਪੂਤਰੋਅਮਾਤਗਾਤਗਢਗੋ।੧੯੮।
।ਇਹਾਂਟਬਰਗੀਐਂਜੈਰੀਬਰਨਬਹੁਤਹੈਂਐਂਉਪੰਤਰਚਨਾਹੇਸਮਾ
ਸਬਤੋਹੈਯਾਤੇਓਜਾ।ਪ੍ਰਸਾਦਿਗੁਨਲ੦।ਦੋਹਾ।ਦੋਊਗੁਨਜਾਮੈ
ਮਿਲੈਸਬਰਸਕੋਅਨੁਕੂਲਾ।ਸਰਲਅਰਥਰਚਨਾਸਰਲਸੋਪ੍ਰਸ
ਾਦਿਗੁਨਮੂਲਾ।੧੯੯।ਅਥਕਬਿੱਤੁ।ਰੇਸਮਰਸਮਸਮਸਿਰੋਰੁਹ
ਸੁੰਦਰੀਕੇਸਘਨਘਟਾਕੀਸਜਾਅਤਾਈਸਰਸਾਤਿਹੈ।ਤਾਮੈਦੂਬੂੰਦ
ਰਕਰਿਪਰਮਸਵਾਰੀਪਾਈਪਿਅਮਨਪਾਰਿਬੇਕੀਘਾਟੀਦਰਸਾਤਿ
ਹੈ।ਗ੍ਰਿਫਤਗੁਨਨਗਜਮੋਤਨਿਸਵਾਰੀਆਂਗਤਾਕੀਉਪਮਾਕੋਏਕੈ

ਮਤਿਅਕੁਲਾਤਿਹੈ।ਚਮਕਿਚਮਕਿਤਮਪੁੰਜਕੀਚਮੂੰਨਿਚੀਰਿਮਾਨੋ
ਚਾਰੁਚੰਦ੍ਰਮਾਕੀਚੌਕੀਚਲੀਜਾਤਹੈ।੧੯੦।ਇਹਾਂਸਰਲਰਚ
ਨਾਔਟਬਰਗੀਸੌਂਪ੍ਰਸਾਦਵਿ।ਕੋਊਗੌੜੀਆਦਿਚਾਰਿਰੀਤਕਹਤ
ਹੈਂਸੋਇਨਹੀਮੇਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈਂ।ਇਤਿਗੁਨਾ। ।ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਿਸ੍ਰੀ
ਕ੍ਰਿਸਨਸਾਹਿਤਸਿੰਧੁਅਮੀਰਦਾਸਵਿਰਚਤੇਭਾਵਰਸਗੁਨਨਿਰਨ
ਯਨਾਮਦੂਤੀਯੋਤਰੰਗ ॥੨॥ ।ਅਬਸਿੰਗਾਰਰਸਕੇਆਲੰ
ਬਨਜੋਨਾਯਕਾਨਾਯਕਹੈਸੋਕਹਤਹੈਂ।ਤਤ੍ਰਨਾਯਕਾਲਛਨ।ਰ
ਸਰਾਜੋ।ਦੋਹਾ।ਜਾਹਿਬਿਲੋਕਤਹੋਤਹੈਚਿੱਤਬੀਚਰਸਭਾਵ।ਤਾ
ਹਿਬਖਾਨਤਨਾਯਕਾਜੇਪ੍ਰਬੀਨਕਵਿਰਾਵ।੧।ਜਾਕੋਦੇਖਿਰਸਕੋ
ਭਾਵਉਪਜੈਸੋਨਾਯਕਾ।ਪ੍ਰਸ੍ਨ।ਸਾਮਾਨਤੇਰਸਕੋਉਪਜਬੋਬਿਸੇ

ਸਨਦੀਨੋਯਾਤੇਬੀਰਾਦਿਕੇਆਲਿਬਨਿਮੇਅਤਿਬ੍ਯਾਪਤਿ।ਪੁਨ:ਲ
ਛਨਰਸਪ੍ਰਬੋਧੋ।ਦੋਹਾ।ਦੇਖਤਿਹੀਜਿਹਨਾਰਿਕੇਨਰਹਿਅਉਪ
ਜੈਪ੍ਰੀਤਿ।ਤਾਹਿਕਹਤਹੈਨਾਯਕਾਜੇਮਾਨਤਰਸਰੀਤਿ।ਟੀਕਾ।
ਜਾਨਾਰਿਕੋਦੇਖਿਨਰਕੇਹ੍ਰਿਦੇਮੇਪ੍ਰੀਤਿਹੋਇਸੋਨਾਯਕਾ।ਐਸੋਲਛਨ
ਕਰਿਬੇਮੇਭੀਲਨੀਆਦਿਕਾਨਿਮੇਗ੍ਰਾਮਬਧੂਨਿਮੋਬ੍ਰਿਯਾਨਿਮੇਅਤਿ
ਬ੍ਯਾਪਤਿ।ਪੁਨ:ਲਛਨਾ।ਦੋਹਾ।ਜਿਹਲਖਿਮਧੁਰਾਰਾਗਤਿਉ
ਦਿਤਰਸਕਸੁਮਤਿਉਰਆਇ।ਨੀਤਿਰੀਤਿਸੋਨਾਯਕਾਜੋਬਨਾਦਿ
ਗੁਨਭਾਇ।੩।ਜਾਕੋਦੇਖਿਕਰਿਰਸਕਸੁਮਤਿਜੋਨਾਯਕਕੋਹ੍ਰਿਦੈ
ਤਾਮੇਮਧੁਰਾਰਾਗਤਿਉਦਿਤਿਹੋਇਨੀਤਰੀਤਿਕੋਲਿਯੇਸੋਨਾਯਕਾ
ਮਧੁਰਾਰਾਗਤਿਪਦਦੇਵਰਤਿਭਾਦਿਵਾਦਿਬਾਰਨਾਰਬਾਰਸਿਕਸੁਮਤਿ

ਨਾਯਕਕੋਧੇਸੇਸਨਕਹੌਤੀਲਨਆਦਿਕ੍ਰਮੰਬੇਧਾਦਿਬਾਰਨਾਰਬ
ਨੀਤਿਰੀਤਿਅਰੀਮਆਦਿਬਾਰਨਾਰਬਾ।ਜੋਬਨਾਦਿਗੁਨਬਿੱਧਾਬਾ
ਰਨਾਰਬਾ।ਜਹਿਲਛਨਆਛੋ।ਸੋਨਾਯਕਾਤਿਧਾ।ਸੁਕਿਯਾ
੧।ਪਾਰਕੀਆ ੨।ਸਾਮਾਨਾ ੩ ।ਸੁਕਿਆਲਛਨ।ਦੋਹਾ।ਸੀ
ਪਤਿਬਿਪਤਿਸੁਖੈਂਦੁਖੈਂਅਚਲਪ੍ਰੇਮਪਤਿਸੰਗ।ਪਤਿਬ੍ਰੱਤਨੇਮਨਿ
ਵਾਹਅਤਿਸਲਜਸੁਸੁਕਿਯਾਅੰਗ ੪।ਸੰਪਤਿਬਿਪਤਿਪਦਸਾ
ਮਾਨਾਬਾਰਨਾਰਬਾ।ਸੁਖਦੁਖਪਦਪਰਕੀਆਬਾਰਨਾਰਬਾ।੫
ਸ੍ਰ।ਕੇਤੀਕਪਰਕੀਆਔਸਾਮਾਨਾ।ਜਬਨਾਯਕਕੇਦੁਖਬਾਸਿਦੈ
ਜਾਤਿਹੈਸੋਸੁਖਦੁਖਾਦਿਸੇਅਚਲਪ੍ਰੇਮਰਾਖਤਹੈਂਔਤਾਹੀਕੀਦੈਰਹ
ਤਹੈਂ।ਜਾਤੇਪਤਿਬ੍ਰਤਨੇਮਉਨਿਸੇਪਾਈਅਤੁਹੈਸੋਊਸੁਕਿਯਾਹੋਇ॥

ਉਤੱਰ॥ਵੇਅਤਿਪਤਿਬ੍ਰਿਤਨੇਮਨਹੀਨਿਵਾਹਤਹੈਂਬਿਪਤਿਸਮੈਮੈਂਸੋਚਵੇ
ਲਗਜਾਤਹੈਂ॥ਔਉਨਕੇਅਗਿਆਕੀਆਈਸਲੱਜਨਹੀਹੋਤਹੈਂ॥ਕ
ਹੇਤੇਜੋਉਨਿਨੇਔਰਬਹੁਤਨਾਯਕਦੇਖੇਹੈਂ॥ਯਾਤੇਵੇਸੁਕਿਯਾਨਹੀਹੈਂ
॥ਸੋਸੁਕਿਯਾਬਹੁੱਕ੍ਰਮਭੇਦਤੇਤ੍ਰਿਧਾ॥ਮੁਗਧਾ੧ਮਧ੍ਯਾ੨॥ਪ੍ਰੌਢਾ੩
॥ਮੁਗਧਾਲ੦॥ਦੋਹਾ॥ਜੋਬਨਅੰਕੁਰਕੇਭਏਜਾਮੈਲਾਜਪ੍ਰਧਾਨ॥
ਤੈਮੁਗਧਪਤੁੱਲਿਯੇਲਸੈਮੁਗਧਾਤਾਹਿਬਖਾਨ॥ਪਾਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਜਾਕੋਜੋ
ਬਨਅੰਕੁਰਮੈਪਾਰਕੀਯਤੁਹੋਇ॥ਲੋਕਪ੍ਰਬਾਦਤੇਭਯਔਲਾਜ
ਕੀਅਧਿਕਾਈਹੋਇਐਸੀਪਰਕੀਆਹੂਮੁਗਧਾਹੋਇ॥ਉਤੱਰ
॥ਮੁਗਧਾਭੇਦਸੁਕਿਯਾਹੀਮੈਬਡੋਨੇਨੇਮਬਾਂਧਯੋਹੈ॥ਜੈਸੇਬੇਦਾਦਿ
ਕੋਊਪਾਢਿਬੇਲਗੇਬ੍ਰਾਹਮਨਹੀਕੋਅਧਿਕਾਰਹੈ॥ਔਪਰਕੀਅ

ਸੋਮੁਗਧਾਪੰਤ੍ਰਨਹੀਹੋਤਹੈਜਾਤੇਮੁਗਧਾਪਾਪਰਕੀਆਨਹੀਹੈਸਕੈ ਸੋਮੁ
ਗਧਾਪਚਿਬਿਧਿ ।ਅਕ੍ਰਿਤਜੋਬਨਾ੧।ਅਗਿਆਤਜੋਬਨਾ੨।ਗਿਆ
ਤਜੋਬਨਾ੩।ਨਵੋਢਾ੪।ਬਿਸ੍ਰਬਧਨਵੋਢਾ੫ ਅਕ੍ਰਿਤਜੋ
ਬਨਾਲ॰।ਜਾਮੈਜੋਬਨਅਕ੍ਰਿਰਕੀਨਆਈਉਦੋਤਭਯੋਹੋਇਸੋ
ਅਕ੍ਰਿਤਜੋਬਨਾ।ਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ।ਦੇਹਿਦੁਲਹਿਯਾਕੀਬ
ਢੈਜੋਜੋਜੋਬਨਜੋਤਿ।ਤਉਤਉਲਾਖਿਸੌਤੈਸਬੈਬਦਨਮਲਿਨ
ਦੁਤਿਹੋਤਿ।੧੬।ਜੋਬਨਦੁਤਿਬਪਵੈਸੋਅਕ੍ਰਿਤਜੋਬਨਾ।ਬਪਵੈ
ਸੁਭਾਵਅਕ੍ਰਿਰਕੇਹੈ।ਅਗਿਆਤਜੋਬਨਾਲ॰।ਜਾਤਿਯਕੋਜੋਬਨ
ਆਇਕੈਗਿਆਤਨਹੋਇਸੋਅਗਿਆਤਜੋਬਨਾ ਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਭ੍ਰ
ਲਤਨਕਹੁਚੰਦੋਚਿਤੈਔਰੈਪ੍ਰਭਾਅਮੋਲ।ਸਖੀਨਾਤਿਸਰਤੀਰ

ਦੈਭੁਏਕਨਿਕਕੇਕੌਲਾ ॥੭॥ ਕ੍ਰਿਚਿਨੇਕੈਂਕੌਲਜਾਨਓਜਾਤੁਅਗਆਤ॥

ਜੋਬਨਾ ॥ ਅਗਆਤਜੋਬਨਾਲ॰ ॥ ਜਾਕੋਜੋਬਨਕੀਗਿਆਤਹੋਇਸੋਗਿਆ

ਤਜੋਬਨਾ॥ ਯਥਾ ਦੋ ॥ ਨਿਰਖਤਹੀਕ੍ਰ ਚਦੂਤਿਅਲੀਕਹਓਕਰਤ

ਹੋਕਾਇ॥ ਅਗੀਇਹਾਂਏਲਾਲਕੇਕੈਂਦੂਕਧਰੇਲੁਕਾਇ ॥੮॥ ਕ੍ਰਚ

ਦੂਤਿਦੇਖਿਬੈਸੈਂਗਿਆਤਜੋਬਨਾ ॥ ਨਵੋਢਾਲ॰ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਲਜਾਭੁ

ਯਸੋਂਜੋਤਿਆਗਤਿਨਚਹੈਪਤਿਸੰਗ॥ ਅਕਭਰਤਦੌਂਓਚਹੈਵਹੈ

ਨਵੋਢਾਅੰਗ ॥੯॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਪੀਛੇਸ੍ਰਾਕਿਯਾਕੇਲਛਨਮੇਕਹਓਹੈਸੁਖ

ਦੁਖ,ਦੋਮੇਜਾਕੇਅਚਲਪ੍ਰੇਮਹੋਇ॥ ਜੋਨਾਯਕਕੀਅਕਿਕੋਛੋਰਿ

ਯੇਚਹੈਸੋਸ੍ਰਾਕਿਯਾਕੈਸੇ॥ ਉਤ੍ਰੰਰ ॥ ਅੰਕਛੋਰਿਬੇਕਾਰਿਕਛੂ ਪ੍ਰੇਮ

ਦੂਰਬੋਰੋਈਦ੍ਰੈਗਯੋਹੈਇਹਾਂਤੌਭੁਅਕੀਅਧਿਕਾਈਸੋਂਸ੍ਰਗਯਤੂਹੈ

ਜਾਤੇਭ੍ਰਾਂਤਿਹੈ।ਨਵੋਢਾਉਦਾਹਰਨ।ਦੋਹਾ।ਪਿਆਰੀਕੇਪਲਕਾ
ਨਿਜਬਪਰੇਲਾਲਲਲਚਾਇ।ਦਿਅਨਾਂਹੀਨਾਹੀਨਿਸੌਂਸੁਕਸਾਰਿ
ਕਸਗਾਇ।੧੦।ਸੁਕਸਾਰੇਕੋਜਗਾਇਨਾਪਕਤੇਛੂਹੋਚਾਹਤਹੈ
।ਬਿਸ੍ਵਪਨਵੋਢਾਲ੦।ਦੋਹਾ।ਪਰਚਾਇਸਖਿਆਨਕੇਕਛੂਪ
ਤਿਸੌਂਬਿੰਸ੍ਵਾਸਾ।ਸੋਬਿਸ੍ਵਪਨਵੋਢਤਊਕੋਰਿਨਾਹਿਕਰਿਤ੍ਰਾਸਾ।
੧੧।ਪਬਾ।ਦੋਹਾ।ਲਾਲਲਹੀਸੂਨੇਸਦਨਬੋਲੀਬਾਲਸਸ੍ਵਾਸ
।ਸੂਮਕਆਂਉਊਤਾਰਿਏਰਵਿਜਿਪ੍ਰਕਰਤਪ੍ਰਕਾਸਾ।੧੨।ਨਾਅ
ਕਤੇਇਕਤਰਹਿਸੌਂਛੂਹੋਚਾਹਤਿਹੈਜਾਤੇਬਿਸ੍ਵਪਨਵੋਢਾ।ਨਵੋਢ
ਕੇਵਲਛੂਟਨੇਈਚਾਹੈਹੈਇਤਨੋਭੇਦਾ।ਇਤਿਮੁਗਧਾ।੧।ਅਥਮੰ
ਧਾਲ੦।ਦੋਹਾ।ਆਧੀਮੁਗਧਾਕੀਦਸਾਆਧੇਰਸਬਿਸਰਾਮ

।ਲਾਭਸਮਦਾਨਸਮਵੋਨਜਾਹਿਮੈਂਧਜਾਤਾਕੋਨਾਮ ੧੩।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਲਾ
ਭਸਮਦਾਨਸਮਜੋਕਹੌਸੋਕੇਤਕਹੋਂਹਿ।ਬਹੁਤਲਾਭਬਹੁਤਕਾਂਮ
ਹੋਇਕਿਬਾਥੋੜੀਲਾਭਥੋੜੋਕਾਂਮਹੋਇ।ਯਹਿਨਿਰਧਾਰਨਹੀ।ਜੋ
ਕਹੌਬਹੁਤਲਾਭਬਹੁਤਕਾਂਮਹੋਇਤੌਜਹਾਬਹੁਤਕਾਮਹੋਤੁਹੈਤਹਾਲ
ਭਕੋਅਭਾਵਹੋਤਹੈ।ਜੌਕਹੌਥੋੜੀਲਾਭਥੋੜੋਕਾਂਮਤੌਯਾਮੇਭਸਕ
ਹਾ।ਕਾਹੇਤੇਜਹਾਥੋਰੀਲਾਭਹੋਇਤਹਾਂਕਾਂਮਅਧਿਕਚਾਹਿਯੈਤੁਮ
ਕਹਯੋਹੈਜੁਸਮਹੋਇ ਉੱਤਰ। ਯਹਾਂਕਹਯੋਹੈਜੇਤੀਲਾਭਸੁਰਾਧਾਮੇ
ਹੈਤਾਸੋਂਆਧੀਹੋਇ।ਐਸੈਂਪੂਰਨਰਸਪ੍ਰੋਢਾਮੈਹੋਤਹੈਤਾਸੋਂਆਧੋਰਸ
ਹੋਇ।ਯਾਸੋਂਜਹਿਜਾਨੌਜੋਮੈਂਧਜਅਭਾਵਲਾਭਸਮਦਾਨਹੋਇਲਾਭ
ਛੂਟੀਜਾਇਕਾਂਮਬਧਤਜਾਇਏਕਸੇਆਇਰਹੇਹੋਂਹਿਸੋਮੈਂਧਜਾ।

ਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ।ਕਰੈਚਾਹਸੋਂਚਟਕਿਕੈਖਰੇਉਡੌਹੈਮੈਨ।ਲਾਜਨਵ
ਬਾਏਤਰਫਰਤਕਰਤਖੂੰਦਸੀਨੈਨ।੧੫।ਇਹਾਂਲਾਜਕੋਂਅਸਮਾਨ
ਤੇਅੱਧਮਾ।ਪ੍ਰੌਢਾਲ०।ਦੋਹਾ।ਕੇਲਕਲਾਮੈਅਤਿਨਿਪੁਨਿਭੁਚਿ
ਸੌਂਪਤਿਹਿਰਿਝਾਇ।ਕਾਮਭਾਵਭਾਰੀਭਰੀਪ੍ਰੌਢਾਸੋਕਵਿਰਾਇ।੧੬।
ਅਰਥ।ਕੇਲਕਲਾਮੈਤੌਮਧ੍ਯਾਹੂੰਪ੍ਰਬੀਨਹੋਤਹੈਸੌਂਭੁਚਿਸੌਂਪਤਿਕੋਰਿ
ਝਾਇਲੇਤਹੈ।ਉੱਤਰ।ਅੱਧਮਾਅਤਿਪ੍ਰਬੀਨਨਹੀਹੋਤਹੈਸੌਂਅਤਿਸੈਕਾਂ
ਮਕੇਭਾਵਸੌਂਭਰੀਨਹੀਹੋਤਿਹੈ।ਪ੍ਰੌਢਾਉਦਾਹਰਨ।ਸੁਰਤਿਕੋਕਬਿੱਤੁ
।ਸੁਰਤਿਕਹਾਨੀਕੇਲਕਾਪੇਸੌਂਬਖਾਨੀਜਾਇ।ਐਸੀਗਤਿਆਨੀਜੌਬਿ
ਹਾਨੀਜਾਅਜਾਮਨੀ।ਇਤਾਜਿਸਕਾਤਿਉਤਹੁਮਕਭਰਤਨੈਕਧੀਰਨਧ
ਰਤਜਨੁਹਾਹਾਕਰੈਕਾਮਨੀ।ਦੋਊਰੀਝਖੀ,ਇਥਕਿਛਾਕਿਰਹੇਭੁਗਵੈ

ਤਾਹਿੰਝਕੈਸੇਘਨਔਂਗਾਹਿੱਝਕੀਸੀਦਾਮਨੀ।ਟੂਟਰਹੇਹਾਰਔਬਿਥੁਰਰ
ਹੇਬਾਰਬਲਿਹਾਰਰਹੇਔਭ੍ਰਕੁਟਿਤੋਹਰਰਿਰਹੀਭਾਮਨੀ।੧੬।ਇਹਾਂ
ਅਨਿਕਕਾਮਕਲਾਪ੍ਰਕਾਸਬੋਸੋਪ੍ਰੌਢਾ।ਅਥਧੀਰਾਦਿਭੇਦਦੋਹਾ।
ਅੱਧਮਾਪ੍ਰੌਢਾਕ੍ਰੋਧਮੇਭੇਦਤੀਨਬਿਧਹੋਤ।ਧੀਰਾਔਰਅਧੀਰਾਤ੍ਰਿਅਧੀ
ਰਾਧੀਰਉਦੋਤ।੧੭।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਅਧਮਾਪ੍ਰੌਢਾਮੇਧੀਰਾਦਿਭੇਦਕੋਨੇਮਥਾਂ
ਧਿਓਂਹੈਮੁਗਧਾਮੇਕਓਂਨਕਹੇ।ਉਤੱਰ।ਮੁਗਧਾਮੇਮਾਨਨਹੀਹੋਤਹੈਜੋ
ਹੋਤਹੈਤੌਬਿਸ੍ਵਾਸਨਵੋਢਾਮੇਕਛੁਕਮਾਨਕੋਲੇਸਹੋਤਹੈ।ਔਚਾਤੁਰੀਅ
ਦਿਬਿਵਹਾਰਕੋਅਭਾਵਹੈਯਾਤੇਮੁਗਧਾਮੇਧੀਰਾਦਿਭੇਦਨਹੀਸੰਭਵੈ।
ਕਾਹੇਤੇਧੀਰਾਦਿਕੋਹੇਤੁਤੋਮਾਨਔਚਾਤੁਰੀਬ੍ਯੰਗਿਬਚਨਾਦਿਹੈਸੋਮੱ
ਧਾਪ੍ਰੌਢਾਹੀਮੇਪਾਈਅਤੁਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜੇਕਰਿਧੀਰਾਦਿਭੇਦਕੋਮ

ਨਹੋਤੁਭੁਔਤੌਪੀਰਾਦ੍ਵਿਆਨਨੀਕੌਨਹੋਹੰਹਿ।ਔਖੰਡਿਤਾਕੌਨਹੋਇ। ਉਤੰਰ
ਆਨਨੀਮੇਜਾਪਰਾਧਨਾਯਕਦ੍ਵੇਖਿਠਨਗਨਠਾਨਿਬੋਹੋਤਹੈ।ਔਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ
ਖਨਨਾਦ੍ਵਿਚੇਸ੍ਰਾਹੋਤਹੈ।ਧੀਰਾਦ੍ਵਿਸੇਬ੍ਰਾਂਗਿਬਚਨਾਦ੍ਵਿਕਹਨੌਹੋਤਹੈ
ਏਤੌਭੇਦਾ।ਔਖੰਡਿਤਾਏਨਾਯਕਕੇਆਸਾਧਾਰਨਾਚੰਨਪਾਨਪੀਕਜਾਵ
ਕਰਿਰਾਨਖਖਤਾਦਿਦ੍ਵੇਖਿਕੌਪਉਪਜੈਹੈ।ਉਪਾਲੰਭਦੇਤਿਹੈ।ਔਧੀਰਾਦਿ
ਮੇਜਾਧਾਰਨਾਚੰਨਅਰੁਨਨੇਤ੍ਰਾਦਿਪਾਗਸਿਥਲਆਦਿਦ੍ਵੇਖਿਕੌਪਹੋਤ
ਹੈ।ਇਤਨੌਭੇਦਾ।ਜਹਿਸੂਖਮਭੇਦਰਸਮੰਜਰੀਕੇਉਦਾਹਰਨਨਿਤੇਜਾਨਨੇ
॥ ਅਥਮਧੰਆਧੀਰਾਦ੍ਵਿਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ ਬ੍ਰਾਂਗਿਬਚਨਧੀਰਾਕਹੈਪ੍ਰ
ਰਾਟਰਿਸਾਇਅਧੀਰਾ।ਰੋਇਜਨਾਦ੍ਵੈਕੌਪਜੌਮਧੰਆਧੀਰਾਧੀਰਾ।੧੮।
ਅਥਮਧੰਆਧੀਰਾਜਥਾ।ਸੋਭਕੌਕਬਿਤੰ।ਕੇਤਕੀਕਿਤਨਿਆਣਕੁਵਲੈ

ਹਿਤਾਨਿਆਝੁਅੱਲੀਨਾਲਿਤਾਨਿਮਾਣੂਰੈਨਿਅਵਗਾਹਿਓ।ਨਵਲਨ
ਵਾਰਨਿਮੈਚੰਪਾਚਲਭਾਗਨਿਗੁਲਾਬਫੂਲਵਾਗਨਿਮੈਨੇਹਨਿਰਬਾ
ਹਿਓ।ਰਾਵਰੀਰਵਨਰੀਤਿਸਾਵਰੀਸੁਛਾਬਿਭਈਭਾਵਰੀਭਰਤਸੋ
ਭਸੁਕਵਿਸਰਾਹਿਓ।ਨੈਦਕੇਨੈਦਨਸ੍ਰਮਸ੍ਵੇਦਦੇਖਿਬਦਨਪੇਕਮਲ
ਦਲਨਿਕੋਪਵਨਕਰਮੋਚਾਹਿਓ ੧੯। ਇਹਾਂਕਮਲਦਲਸੋਂਪਵ
ਨਕਰਿਬੋਅਭਿਲਾਖਓਬਾਂਗਿਸੋਂਪਹਿਜਨਾਯੋਸੋਤੂਮਕਹੂਸੋਸ੍ਰਮ
ਤਆਇਹੋਂਜਾਤੇਅੱਧਿਆਧੀਰਾ ਅਧਿਆਅਧੀਰਾਣਬਾਰਸਪ੍ਰਬੋਧੇ
ਦੋਹਾ। ਕਹੂੰਠਗੇਕਤਭੂੰਖਗੇਅਤਿਸਗਬਗੇਸਨੇਹ।ਲਾਜਪਰੇਗੁ
ਗਰਗਅਰੇਸਗੇਕੌਨਕੇਗੇਹ ੨੦। ਇਹਾਂਪ੍ਰਗਟਰਿਸਾਇਬੋਸੋਂਅਧੀ
ਰਾ ਅੱਧਿਆਧੀਰਾਧੀਰਬਾਰਸਮਿਸ੍ਰਕਾਪਾਸਵੈਯਾ। ਪੀਅ

ਨੁਰਾਗਾਇਐਸੁਪ੍ਰਬੀਨਹੋਸੁੰਦਰਹੋਪ੍ਰਭੁਚੋਜਹਮਾਰੋ।ਭੂਖਤਿਹੋਨਵ
ਜੋਬਨਸੋਂਸੁਵਤੀਜਨਕੇਮਨਮੋਹਨਹਾਰੇ।ਜੈਕਹਿਕੈਪਪੇਯਕੇਮੁਖ
ਓਰਉਸਾਸਭਕੋਭੁਭਰੇਜਲਤਾਰੇ।ਔਰੁਕਛੂਕਹਿਆਯੋਨਹੀਅ
ਸੁਆਂਰਪ੍ਰਨਬਾਢ੍ਰਿਗੇਤਨਿਟਾਰੇ।੨੧।ਰੋਇਕਰਿਕੈਪਜਨਾਇਥੇ
ਕਰਿਮਧਮਾਧੀਰਾਧੀਰਾ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਤੁਮਅੰਧਾਕੇਲਛਨਮੋਕਹਜੋਹੈ
ਜੁਐਲਾਜਔਕਾਂਮਸਮਾਨਹੋਇਸੋਮਧਮਾ।ਇਨਤੀਨਭੇਦਮੈਲਾਜ
ਕਾਂਮਕੀਸਮਾਨਤਾਕਹਾ।ਉਤੰਰ।ਕਾਮਬਿਨਈਰਖਾਨਹੀਹੋਤਹੈਜ
ਤੇਕਾਮ।ਬਿਨਲਾਜਬਿਰਮਾਦਿਸੈਂਔਰੋਇਕਰਿਰੋਸਜਾਸੂਚਤ
ਨਹੀਕਰਿਯੇਹੈਜਾਤੇਲਾਜਮਾਨੀਜਾਤੀਹੈ।ਅਥਪ੍ਰੌਢਾਧੀਰਾਦੇ
ਲ੦।ਦੋਹਾ।ਪ੍ਰੌਢਾਧੀਰਉਦਾਸਗਤਿਤਰਜਨਤ੍ਰਸਨਅਧੀਰਾਤ

ਰਸਨਨਝਸਨਉਦਾਸਰਗਤਿਧੀਰਅਧੀਰਸੁਬੀਰ॥੨੨॥ਜੋਰਤਿਸਮੇ
ਉਦਾਸਰਹੈਸੋਪੌਢਾਧੀਰਾ॥ਤਾੜਨਾਔਝਾਸਨਾਅਕਕੌਦੇਅਸੋਪੌ
ਢਾਅਧੀਰਾ॥ਤ੍ਰਾਸਦੇਅਔਰਤਿਮੈਉਦਾਸਰਹੈਸੋਪੌਢਾਧੀਰਾਧੀ
ਰਾ॥ਪੌਢਾਧੀਰਾਜਥਾ॥ਅਥਨਕੌਸਵੈਯਾ॥ਵੈਸੇਹੀਚਾਹਿਚਿਤੈਰ
ਹਿਤੀਹੈਪੇਦੀਠਿਇਤੈਠਹਰਾਤਨਜੈਹੀ॥ਤ੍ਰੋਹੀਹਜੇਹਸਿਬੋਲਤੀਹੈ
ਪੇਕਹਾਹੈਵੇਬੋਲਬੁਲਾਨਲਗੈਹੀ॥ਸਬੈਅਨੁਹਾਰਅਨੇਧੀਲ
ਗੈਕਿਧੌਮੈਤਿਨਭੂਲਗਏਕਛੂਹੋਹੀ॥ਵੈਸੇਹੀਆਦਰਸੌਮਿਲਤੀਹੈ
ਪੇਕਾਹੇਤੇਆਜਹੈਬਾਂਹਢਿਲੈਹੀ॥੨੩॥ਢੀਲੀਬਾਹਕਰਿਬੋਕ
ਰਿਰਤਿਸੋਉਦਾਸਰਹੀਜਾਤੇਪੌਢਾਧੀਰਾ॥ਧੀਰਜਯਹਿਜੋਕਹੌ
ਕਛੂਨਹੀ॥ਅੰਧਿਆਧੀਰਾਬਿਗਿਸੌਕਹਿਦੇਤਹੈਏਤੋਭੇਦ॥ਪੌਢਾ

ਅਧੀਰਾਯਥਾ।ਰਸਾਰਨਵੇਸਵੈਯਾ।ਨੀਲਸਰੋਜਸੇਅੰਗਕੇਸੰਗ
ਦ੍ਵੈਹੈਉਰਮਗੀਛਬਿਨੀਲਦੁਕੂਲਸੋਂ।ਤੇਰੇਈਓਠਕੀਲਾਂਈਲਲ
ਕੇਲਿਲਾਰਮੈਸੋਹਤਿਔਰਹੀਸੂਲਸੋਂ।ਕਾਹੇਕੋਂਭੌਹਚਢਾਵਤਚਾ
ਹਿਅਚਾਨਕਚੂਕਭਈਕਹੂੰਭੂਲਸੋਂ।ਭ੍ਰਾਂਨਿਯੇਤੋਂਹਮੈਐਸੇਨਹੂੰ
ਡਰਪਾਵਤਿਆਰਿਗੁਲਾਬਕੇਫੂਲਸੋਂ।੨੪।ਇਹਾਂਗੁਲਾਬਫੂਲਸੋਂ
ਨਾਯਕਾਨਾਯਕਕੌਂਮਾਰਕਰਿਬੇਲਗੀਤਹਾਂਸਖੀਨੇਕਹ੍ਯੋਕਾਹੇਕੋਂਮ
ਰਤਹੈਯਾਤੇਪੌਢਾਅਧੀਰਾ।ਮਾਰਬੇਸੋਂਅਧੀਰਤਾ।ਪੌਢਾਧੀਰਾਧੀ
ਰਾਯਥਾਦੋਹਾ।ਨੈਨਲਾਲਤਕਰਿਸਭਰੀਕਛੂਨਬੋਲੀਬਾਲਾ।
ਬਾਹਗਹਤਹੀਲਾਲਉਰਹਨੀਤੋਰਿਕੈਮਾਲਾ।੨੫।ਇਹਾਂਕਛੂਨ
ਬੋਲਬੇਸੋਂਰਤਿਤੇਉਦਾਸਮਾਲਾਤੋਰਿਮਾਰਿਬੇਸੋਂਭ੍ਰਾਸਦਿਯੋਯਾਤੇਪੌ

ਢਾਧੀਰਾਧੀਰਾ।ਧੀਰਜਅਧੀਰਜਦੋਊਹੈ।।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।।ਪ੍ਰੌਢਾਕੇਲਛ
ਣੈਮਧੀਛੇਕਹਾਜੌਹੈਕੇਲਕਲਾਮੈਪ੍ਰਬੀਨਹੋਇਔਕਾਂਮਭ੍ਰਾਗੀਸੋਭ੍ਰਗੀ
ਹੋਇਸੋਇਨਤੀਨਭੇਦਨਿਮੈਕਹਾਹੈ।।ਉਤੰਰ।।ਰਤਿਮੈਉਦਾਸਹੋਇਕੈ
ਪਕੈਸਨਾਵਨੈਔਭੂਲਨਿਸੌਆਰਿਬੋਯਹਿਬਿਵਹਾਰਚਤੁਰਾਈਔ
ਕਾਮਕੀਅਧਿਕਾਈਤੇਬਿਨਾਨਹੀਹੋਤਹੈ।।ਇਤਿਧੀਰਾਦਿ।।ਸੁਕਿ
ਯਾਮੈਦ੍ਵੈਭੇਦਔਰਹੋਤਹੈਜੇਸ੍ਵਾਔਕਨੇਸ੍ਵਾ।।ਦੋਊਨਕੇਲਛਨਾਦੋ
ਹਾ।।ਜਾਸੋਅਤਿਪਿਯਪਯਾਰਕਰਿਤਾਹਿਜੇਸ੍ਵਾਜਾਨਿ।।ਦ੍ਵੈਪਯਾਰੀ
ਪਯਪੀਯਕੀਵਹੈਕਨਿਸ੍ਵਾਠਾਨ।।ਦੋਊਯਥਾ ੨੬।।ਕਿਨਬਾਚਿਤੁਯਹਿ
ਖੇਲਬਲਿਦੀਨੋਤੁਮੈਬਤਾਇ।।ਮੂਠਿਡਾਰਿਵਾਕੇਦ੍ਰਿਗਨਿਮੈਮੁਖ
ਮਾਂਡਤਧਾਇ।।੨੭।।ਜਾਕੋਮੁਖਮਾਂਡੁਔਸੋਜੇਸ੍ਵਾਜਾਕੀਆਂਖਮੂੰਦੀ

ਸੋਕਨੇਸ੍ਵਾ ॥ਇਤਿਸ੍ਵਕਿਆ ॥ਅਥਪਰਕੀਆਲ੦ ॥ਦੋਹਾ॥ਛੁ
ਪੈਛੁਪੈਪਰਪੁਰਖਸੋਂਜਾਕੋਹੈਅਨੁਰਾਗ ॥ਤਾਂਜੋਪਰਕੀਆਕਹੈਸ
ਬੈਸੁਕਵਿਬਡਭਾਗਿ ॥੨੮॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਪਰਪੁਰਖਸੋਂਜਾਕੋਰਾਗਹੋਇ
ਸੋਪਰਕੀਆਇਤਨੋਈਕਹਨਬੋ ॥ਛੁਪੈਛੁਪੈਬਿਸੇਸਨਕੋਂਦਿਯੋ
॥ਉੱਤਰ॥ਪਰਪੁਰਖਸੋਂਰਾਗਸਾਮਾਨਿਆਕੋਭੀਹੋਤਹੈਛਪਿਕ
ਰਿਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ਯਾਤੇਛਪਿਬੋਬਿਸੇਸਨਦਿਯੋ ॥ਕਿਨਾਏਪਰਕੀ
ਯਤੁਕਹੈਸੋਂਰਸਾਭਾਸਹੋਤਹੈਯਾਤੇਕਿਨਾਪਰਕੀਆਇਹਾਂਨਹੀ
ਕਹੀ॥ਸੋਪਰਕੀਆਖਟਿਧਾ॥ਦੋਹਾ॥ਗੁਪਤਾਬਿਦਗਧਾਲੱਛ
ਤਾਕੁਲਟਾਮੁਦਤਾਹੋਇ॥ਪੁਨਿਅਨੁਸਯਾਨਾਨਾਯਕਾਪਰਕੀਆ
ਏਜੋਇ॥੨੯॥ਗੁਪਤਾਲ੦॥ਦੋਹਾ॥ਭਓਜੁਹ੍ਵੈਹੈਹੋਤਹੈਸੁਰਤਿਭੇਦ

ਏਤੀਨਾਕਹਿਕਛੁਆਇਨੈਛਿਪਾਵਈਗੁਪਤਾਜਾਨਪ੍ਰਬੀਨ॥੩੦॥
ਜੋਸਿੰਙੋਗਪਾਛੇਭਯੋਹੈਤਾਹਿਗੋਪਕਰੈਸੋਭੂਤਗੁਪਤਾ॥ਜੋਆਗੇ
ਹੋਇਗੋਸੋਲੋਪੈਸੋਭਵਿਖਤਗੁਪਤਾ॥ਜੋਪ੍ਰਤੱਛਸੁਰਤਿਛੁਪਾਵੈਸੋ
ਬਰਤਮਾਨਗੁਪਤਾ॥ਭੂਤਗੁਪਤਾਉਦਾਹਰਨ॥ਦੋਹਾ॥ਜਖਿਸੋਰ
ਸਖੀਆਲਏਹਿਮਤੇਹਿਮਅਧਿਕਾਇ॥ਕਰਿਪਯਾਰੀਛਾਰੀਗਰੇ
ਬਿਰਨਦੇਹਿਦਰਸਾਇ॥੩੧॥ਜੋਰਸਖੀਆਲਕਹਿਨਾਯਕਕੋਮਿ
ਲਾਪਕੋਕੰਪਸਾਤੁਕਛਿਪਾਯੋ॥ਭਵਿਖਤਗੁਪਤਾਯਥਾ॥ਉਦਾਹਰਨ
ਦੋਸਵੈਯਾ॥ਭੂਲਹੂਨੰਦਕੇਭੌਨਨਜੈਹੋਮੈਤੇਪੁਨਕੇਤਿਯੋਸੌਂਹਨਿਧ
ਵੈ॥ਪਾਲੇਪਖੇਰੂਅਨੇਕਤਹਾਂਮਨਿਮਾਨਿਕਦੇਖਿਸੁਯਾਛਰਪਾਵੈ॥
ਠਿਠੌਮੈਦਾਗਕਹੂਪਰਿਜਾਇਤੋਮੈਪੈਨਕੇਹੂਕਛੂਕਹਿਆਵੈ॥ਕੈਸੀ

ਕਰੌਕਹੂੰਅਮ੍ਰਿਤਚੰਦਕੀਓਰਚਕੋਰਜੌਂਚੌਂਚਚਲਾਵੈ।੩੨।ਇਹਾਂ
ਜੌਮੈਸੁਰਤਿਕਰਿਆਊਂਗੀਤੌਏਮੈਸੇਜਾਨੈਂਗੀਜੋਚਕੋਰਾਦਿਕੀ
ਚੋਚਲਗੀਹੈ।ਬਰਤਮਾਨਗੁਪਤਾਜਥਾ।ਦੋਹਾ।ਸੂਨਤਿਚਾਭ੍ਯ
ਸੂਰਿਭ੍ਰੋਇਨਪਰਿਬਾਰਿਬਿਲਾਸਾ।ਬੀਰਬਟੋਹੀਮਯਾਕਰਿਮੋਦ੍ਵਿ
ਗਦੇਤਉਸਾਸਾ।੩੩।ਪੁਨ:।ਦੋਹਾ।ਬੀਰਗਬਿਪਰਜੈਬਾਇਲਗਿਬ
ਨੋਅਧਿਕਬਨਮੂਲਾ।ਧਰਲੋਟਤਿਇਨਆਨਿਉਰਕਿਅਕੋਸ
ਲਕਰਮੂਲਾ।੩੪।ਇਹਾਂਪ੍ਰਤੱਛਸੁਰਤਿਛਿਪਾਈ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਹਾਪ੍ਰੇ
ਮਾਦਿਨਾਯਕਕੋਪਟਭੂਖਨਾਦਿਛਿਪਾਵੈਐਕੋਊਬਿਵਹਾਰਚੇਸ਼ਟਾ
ਕਰਿਛਿਪਾਵੈਸੋਕੌਨਨਾਯਕਾਭਈ।ਉੱਤਰ।ਸੋਹੂੰਗੁਪਤਾਮੈਅੰਤਰ
ਭੂਤਹੋਤਹੈ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਹਿਜੋਅਪਨੀਸੁਰਤਿਛਿਪਾਵਤਿਹੈਸੋਕੌ

ਛਬਿਪਾਵਤਿਹੈ।ਜੇਕਹਿਯੇਜੋਗੀਛਬਿਪਾਵਤਿਹੈਤੌਛਬਿਪਾਇਬੇਕੋਪ੍ਰ
ਯੋਜਨਕਹਾ।ਜੌਕਹੌਂਕਾਹੂਕੇਜਾਨੇਤੇਛਬਿਪਾਵਤਿਹੈਤੌਜਾਨਬੇਕਰਿ
ਲੱਛਤਾਭਈ।ਉਤੰਰ।ਔਰਜਬਯਾਕੋਸੁਰਤਿਬਿਵਹਾਰਜਾਨ
ਲੇਤਹੈਤਬਯਹਿਵਾਕੋਭੁਲਾਵਣਦੇਤੁਹੈਔਰਬਸਤੁਆਰੋਪਕਰਿ
ਕੈ।ਲੱਛਤਾਮੇਭੁਲਾਵਣਦੈਨੌਨਹੀਹੋਤਹੈਕਾਹੇਤੇਜੌਵਾਕੀਸੁਰਤਜਾ
ਇਕੋਨਿਸਚੈਕਰਿਲੇਤਹੈ।ਸਖੀਸਨਾ।ਜੈਸੇਸੂੰਦੀਨਰਾਖਤਪ੍ਰੀਤ
ਅਲੀਜਹਿਗੁੰਦੀਗੁਪਾਲਕੇਹਾਥਕੀਬੇਨੀ।ਬਿਦਗਧਾਲ॰
ਦੋਹਾ।ਬਚਨਕ੍ਰਿਯਾਕਰਿਚਾਤੁਰੀਸੰਕੇਤਾਦਿਜਨਾਇ।ਉਪਪ
ਤਿਕੌਤਿਯਜਾਨਿਯੇਵਹੈਬਿਦਗਧਾਭਾਇ।੩੫।ਜੋਬਚਨਕ੍ਰਿਯ
ਦ੍ਵਾਰੇਨਾਯਕਕੋਸੰਕੇਤਾਦਿਸੂਚਤਕਰੈਸੋਬਿਦਗਧਾ।ਯਥਾ।ਸੀ

ਕੇਤਾਦਿਜਨਾਵੈਉਪਪਾਤਿਕੌਐਸੇਕੌਕਹਾਹੈਐਸੇਹੀਕੋਪਨੇਬੋਸੋ
ਬਚਨਕ੍ਰਿਆਮੈਚਾਤੁਰੀਕਰੈਸੋਬਿਦਗਧਾ ਉਤੰਰ ।ਸੰਕੇਤਾਦੀਬਿ
ਸੇਸਨਗੁਪਤਾਬਾਰਨਾਰਬਾ।ਕਾਹੇਤੇਜੋਗੁਪਤਾਹੂਬਚਨਕ੍ਰਿਆਕਰਿ
ਔਰਕੀਔਰਕਰਿਦੇਤਿਹੈ।ਔਉਪਪਾਤਿਬਿਸੇਸਨਸੁਕਿਆਬਾਰ
ਨਾਰਬਾ।ਕਾਹੇਤੇਕਹੂਸੁਕਿਆਹੂਬਚਨਕ੍ਰਿਆਮੈਚਾਤੁਰੀਕਰੈਹੈਪੈਨਿ
ਸਪਤਿਸੋਂ ।ਬਚਨਬਿਦਗਧਾਜਥਾ ।ਪਦਮਾਕਰਕੋਸਵੈਯਾ ।
ਜਬਲੌਂਘਰਕੋਧਨੀਆਵੈਘਰੈਂਤਬਲੌਂਇਤਨੋਚਿਤਦੈਬੋਕਰੋ।
ਪਦਮਾਕਰਏਬਛੁਰੇਅਪਨੇਬਛੁਰਾਨਿਕੇਸੰਗਚਰੈਬੋਕਰੋ।ਔਰ
ਨਕੇਘਰਸੌਹਮਸੌਤੁਮਦੂਨੀਦੁਹਾਵਨੀਲੈਬੋਕਰੋ।ਸਾਂਝਸਵਾਰੈਹ
ਮਾਰੈਹਹਾਹਰਿਗਾਇਭਲਾਦੂਹਜੈਬੋਕਰੋ ੩੬ ।ਇਹਾਂਸਾਂਝਔਸ

ਥੇਰਕੋਸੰਕੇਤਜਨਾਯੋਬਚਨਚਾਤੁਰੀਸੋ।ਯਾਤੇਬਾਕਬਿਦਗਧਾ।ਜੋ
ਕਹੈਹੈਔਰਪਰਿਪਾਇਕਹੈਸੋਬਾਕਬਿਦਗਧਾ।ਜੌਨਾਯਕਕੋਕਹਿ
ਕਰਿਜਨਾਵੈਸੋਸੁਯੰਦੂਤਿਕਾਸੋਕਛੂਐਸੋਭੇਦਲਛਨਮੈਤੌਨਹੀਕ
ਹੋਤਾਕੋਕੈਸੇਮਾਨੈ।ਕ੍ਰਿਆਬਿਦਗਧਾਯਥਾਦੋਹਾ।ਲਖਯੋਲਾ
ਲਲਲਚਾਇਇਤਭੇਦਭੀਰਸਰਸਾਇ।ਨੀਲਬਸਨਮੇਂਬਾਲਤ
ਬਲੀਨੇਬਦਨਦੁਰਾਇ।੩੧।ਨੀਲਾਂਬਰਮੈਬਦਨਦੁਰਾਇਬੇਸੋਂ
ਚੇਤੂਅਸਤਭਇਕੈਸੰਕੇਤਸੂਚਿਤਕਿਯੋ।ਲਛਿੰਤਾਲਛਨਾਦੋਹ
ਾ।ਕਰਿਅਨੁਮਾਨਸਖੀਨਿਮੈਪ੍ਰਗਟੈਜਾਕੀਪ੍ਰੀਤਿ।ਸੋਚੇਕਛੂਨਬ
ਸਾਇਜਹਿਜਾਨਿਲਛਿੰਤਾਮੀਤ।੩੨।ਯਥਾਦੋਹਾ।ਸਘੈਸੁਮਨ
ਭੂਖਨਰਚੇਤਿਨਾਲਿਜਨੀਕਨਿਵਾਸ।ਕਹੈਮੈਨਟੇਕਯੋਰਹੈਕੇਸਯਾ

ਸਕੀਯਾਸਾ ੩੯। ਕੇਸਨਕੀਸੁਰੀਧਤਾਨੇਜਾਕੀਲਗਾਵਦਟਪ੍ਰਗਟ
ਕਰਿਦੀਨੀ ਸਖੀਨੇਕਹਯੋਂਯਹਿਸੌਰਭੁਤੇਰੀਸ੍ਵਤੁਹੀਕੀਲਗਾਈ
ਹੈ। ਕੁਲਟਾਲ॰ ।ਦੋਹਾ। ਪੁਰਖਅਨੇਕਨਿਕੀਸੁਰਤਿਨਿਸਾਦਿ
ਨਭਾਵਤਜਾਹਿ। ਤਿਨਕਨਆਵਤਇਹਿਪਤਕਹੁਕੁਲਟਾਕਹਿਯੇਤਾ
ਹਿ। ਯ॰ ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਅਨੇਕਪੁਰਖਨਿਸੋਂਭੁਚਿਔਰੈਨਾਦਿਨਾਸੁਰਤਿਕ
ਬਾਭਾਇਬੇਸੋਂਸਾਆਨਆਕੌਨਹੋਇ ਉਤੱਰ ਸਾਆਨਆਏਯਨਕੋ
ਬੋਹਾਰਹੋਤਹੈਸੋਨਿਰਭਯਤਾਹੋਤਹੈ। ਏਤੋਭੇਦ। ਕੁਲਟਾਉਦਾ
ਹਰਨ। ਰਸਾਰਨਵੇਸਵੈਯਾ। ਕਾਹੂਸੋਨੇਨਨਿਹੀਸੁਸਕਾਤਿਹੈ
ਕਾਹੂਸੋਂਕੌਨੇਲਗਾਵਤਿਪਾਤੌਂ। ਜਾਨੀਨਜਾਤਿਧੌਂਜਾਤਿਕਹੀਛਿਨ
ਮੇਫਿਰਆਵਤਿਹੈਯੌਕਹਾਤੌਂ। ਕਾਹੂਸੋਂਭਾਇਕੇਭੌਹਚਢਾਇਕੈਬੈਨਸੁ

ਨਾਵਤਿਮੀਠੇਸੁਧਾਤੇਂ ਤੋਹਪਰੀਜਹਿਬਾਨਕਹਾਸਿਗਰੇਦਿਨਏਈ
ਸੁਹਾਤੀਹੈਬਾਤੇਂ ॥੪੧॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਯਾਨਾਇਕਾਕੇਕਹਿਬੇਮੈਰਸਕਹਾ ॥
ਉਤੰਰ ॥ ਜੋਸਾਮਾਨਜਾਮੈਰਸ ॥ ਮੁਦਤਾਲ॰ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਨਾਯਕਕੇ
ਮਿਲਨਾਦਿਕੋਜੈਕਛੁਬਨੋਤਬਿਚਾਰਿ ॥ ਸੁਨਤਹੋਤਅਤਿਮੁਦਿਤਮਨਿ
ਮੁਦਿਤਾਤਾਹਿਨਿਹਾਰਿ ॥੪੨॥ ਜਾਕੋਨਾਯਕਕੋਮਿਲਯਾਦਿਕੀਮਨ
ਭਾਵਤੀਜੁਕਤਿਸੁਨਿਸਮੁਝਿਕੈਹਰਖਹੋਇਸੋਮੁਦਿਤਾ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਬਿ
ਰਹਨੀਹੂੰਨਾਯਕਕੋਮਿਲਾਪਕੀਬਾਤਸੁਨਿਹਰਖਤਹੋਤਹੈ ਐਬਾ
ਸਕਸਜਾਹੂੰਪ੍ਰਸੰਨਹੋਤਹੈ ॥ ਉਤੰਰ ॥ ਉਪਪਤਿਕੋਆਗੇਕਬੀਮਿ
ਲਾਪਹੋਇਨਹੀਬੋਦੈਵਜੋਗਸੋਂਕਛੁਬਨੋਭੂਆਨਿਬਨਜੋਜਾਤੇਅ
ਤਿਸੈਮੁਦਿਤਹੋਵੈਸੋਮੁਦਿਤਾ ॥ ਐਬਾਸਕਸਜਾਸੇਜਾਇਰਚਤ

ਬਿਰਹਨੀ

ਹੈਇਤੋਨੇਤ੍ਰੇਦਾ ਸ੍ਰੁਦਿਤਾਉਦਾਹਰਨਾ।ਦੋ ਤ੍ਰਿਤਿਯਸਾਲਗਰਾਮ
ਹਿਤਸੁਮਨਚੂਨਿਨਿਤਆਨਿ।ਸੁਨਤਸਲੋਨੀਕੇਹਿਯਲਾਗਸੁਮ
ਨਸਰਬਾਨਿ।੫੩।ਫੂਲਨਕੋਜਾਨੇਸੁਨਿਨਾਯਕਕੋਮਿਲਾਪਾਬਿਚਾ
ਰੌਜਾਤਕਾਮਉਪਜਾਂ।। ਅਨੁਮਾਨਾਲੰ॰ ।ਦੋਹਾ।ਦੂਰਭੁਯੋ
ਸੰਕੇਤਬਲਵਾਰੈਹੈਵਾਹੋਤਾ।ਅਨੁਮਾਨ।ਸੋਜਾਨਿਜੋਸੋਚਤਿਹ੍ਰਿ
ਬਿਧਿਉਦੋਤ।੫੪।ਜਾਕੋਸੰਕੇਤਸਥਾਨਦੂਰਭੁਯੋਹੋਇਜਾਰੀਤਿਸ
ਸੋਨਾਯਕਾਫਿਰਆਯੋਹੋਇਆਪਨਜਾਇਸਕੀਸੋਆਪਹੀਦੂਰ
ਭੁਯੋਸੋਭੂਤਅਨੁਮਾਨਾ।੧।ਜਾਨੈਸੰਕੇਤਦੂਰਹੋਨੋਬਿਚਾਰਿ।ਸੋਸੋਭੁ
ਵਿਖਤਅਨੁਮਾਨਾ।੨।ਜੋਪ੍ਰਤੱਛਸੰਕੇਤਕੋਨਾਸਦੇਖੈਸੋਬਰਤਮਾ
ਨਅਨੁਮਾਨਾ।੩। ।ਭੂਤਅਨੁਮਾਨਾਯਥਾ।ਦੋਵੈਕੋ ਸੰਦੇਸ॰

।ਪੌਰਿਮੈਖੇਲਨਆਵਤੀਏਨੇਤੋਆਲਿਨਿਕੇਮਤਮੈਪਰਤੀਕੌ।ਦੇਵ੍ਰ
ਗੁਪਾਲਹਿਦੇਖਤੀਏਨੇਤੋਯਾਬਿਰਹਾਨਲਮੈਂਬਰਤੀਕੌ।ਬਾਪੁਰੀ
ਮੰਜੁਰੀਅੰਬਕੀਤ੍ਰਾਰਿਸੁਭਾਲਸੀਚੂੰਭਿਰਮੈਅਰਤੀਕੌ।ਕੋਮਲਕੂਕ
ਤਕੌਇਰਕੂਰਕੰਸਨਕੀਕਿਰਚੈਕਰਤੀਕੌ।੧੪੫।ਨਾਯਕਕੇਸੰਕੇਤ
ਸੌਂਅੰਬਕੀਤਾਰਿਆਨਿਨਾਯਕਕੌਂਦਿਖਾਈਤਾਸੌਂਨਾਯਕਾਨੇਸੰਕੇਤਨ
ਸਜੋਂਬਿਚਾਰਿਦੂਖਆਨੋਜਾਤੇਭੂਤਅਨੁਸਯਾਨਾ। ਭਵਿਖਤਅਨੁਸ
ਯਾਜਥਾ।ਕਲਾਨਿਧੌਸਵੈਯਾ।ਬਢਤੀਰਨਿਲੌਕਾਢ੍ਹਿਹੈਜਮੁ
ਨਾਚਢ੍ਹਿਹੈਅਤਿਲੋਲਲਹਲੋਗਨਿਸੌ।ਦਾਬਿਹੈਸਬਬੇਤਲਵਗਾਲ
ਤਾਬਨਸਾਲਮੋਜੋਚਹੂੰਓਰਨਿਸੌ।ਕਹੂੰਠੌਰਨਹੀਜਾਹਿਗੋਕਲ
ਗਾਂਵਭਰੋਗੁਰੁਲੋਗਕੌਰਨਿਸੌ।ਹਿਯਸੌਚਤਿਬਾਲਕਹਾਂਬਸਿ

ਹੈਂਇਹਪਾਵਸਕੀਘਨਘੋਰਨਿਸੋ।੪੬।ਜਾਮੇਸੰਕੇਤਕੋਨਾਸਹੋਨੇ
ਬਿਚਾਰਿਦੁਖਿਆਜੋਜਾਤੇਭਵਿਖਤਅਨੁਸਯਾਨਾ।ਬਰਤਮਾਨਾ
ਨੁਸਯਾਨਾ।ਯਥਾ।ਰਸਲੀਨਕੋਦੋਹਰਾ।ਧਨਬੀਤਤਬੀਤੀਓਜੁਕ
ਛੁਕਯੋਜਾਤਸੁਨਹਾਲਾ।ਊਖਿਊਖਰਤਨਿਪਟਹੀਸੂਖਗਯੋਸੁ
ਖਿਆਲਾ।੪੭।ਪ੍ਰਤੱਛਸੰਕੇਤਨਾਸਦੇਖਿਦੁਖਿਆਜੋਜਾਤੇਬਰਤਮਾ
ਨਅਨੁਸਯਾਨਾ।ਯਥਾ।ਪਰਕੀਯਾਮੇਧੀਰਾਦਿਭੇਦਭੀਕੌਨਹੋ
ਨਿ।ਉਤੰਗਾ।ਪਰਕੀਯਾਜਬਨਾਯਕਅਪਰਾਧੀਦੇਖੈਹੈਤਬਮਾਨ
ਕਰੈਹੈ।ਸੁਕੀਯਾਕੀਨਾਈਲੋਕਪ੍ਰਬਾਦਸੌਂਬਕਿਆਦਿਬਚਨਨ
ਹੀਕਹਤਹੈ।ਯਾਤੇਪਰਕੀਯਾਮੇਧੀਰਾਦਿਭੇਦਨਹੀਸੰਭਵੈ।ਔਰ
ਯਥਾ।ਜੈਸੇਪਰਕੀਯਾਮੇਗੁਪਤਾਦਿਭੇਦਹੈਂਤੈਸੇਸੁਕੀਯਾਮੇਕੌਨ

ਹੋਇ॥ ਉਤੰਰ॥ ਹਾਸਾਬਿਲਾਜਕੇਬਸਿਸੋਂਕਬੈਭੁਪਤਾਦਿਆਭ੍ਰਾਸਤੇ
ਹੋਤਹੈਪੈਬਾਸਤਵਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ਕਾਹੇਤੇਜੋਸੁਕਿਯਾਹੀਭੁਈਤੋਸੁਰਤ
ਵਿਕੋਬਿਵਹਾਰਕਾਸੋਂਛਿਪਾਵਨੋਹੈ॥ਐਸੇਹੀਸਾਮਾਨ੍ਯਾਮੇਜਾਨਨੋ
॥ਇਤਿਪਰਿਕੀਯਾ॥ ਅਥਸਾਮਾਨ੍ਯਾਲਛ੦ ॥ਦੋਹਾ॥ ਬਿਨਾਦਰ
ਬਗਤਿਨਾਕਰੈਮੂਰਖਸੁਧੀਸਮਾਨਾ॥ਕਾਮੇਹੀਸੋਕਾਮਜਾਹਿਸੋਸਾਮਾ
ਨ੍ਯਾਜਾਨਿ॥ ੪੮ ॥ਅਥਾਰਸਰਾਜੇਦੋਹਾ॥ ਲਲਿਤਗੂਜਰੀ
ਊਜਰੀਬਿਲਸਤਲਾਲਇਜਾਗ॥ਹਿਯੇਹਜਾਰਨਕੇਹਰੈਬੈਠੀਬ
ਲਬਜਾਰ॥ ੪੯ ॥ਬਜਾਰਬੈਠਬੇਸੋਂਸਾਮਾਨ੍ਯਾ॥ਸਾਮਾਨ੍ਯਾ॥ਇਤਿ
ਦੋਹਾ॥ ਤੀਨਭੇਦਸਬਤਿਯਾਨਿਮੇਹੋਤਸੁਨੋਤੁਮ੍ਰਔਰ॥ਅੰਨ੍ਯਾਸੁਰ
ਤਿਦੁਖਿਤਾਕਹੈਗਰਬਿਤਮਾਨਨਿਠੋਰ॥ ੫੦ ॥ਸਬੈਮੈਤੀਨਭੇਦਸਾਮ

ਨਾਤੇਹੋਤਹੈ।ਅਨਿਆਸੰਭੋਗਦੁਖਿਤਾ੧।ਗਰਬਿਤਾ੨।ਆਨਨੀ
੩।ਅਨਿਆਸੰਭੋਗਦੁਖਿਤਾਲ°।ਜਾਸੌਂਨਾਯਕਕਰੈਕੇਲਕਛੂਤਾ
ਹਿਦੇਖਿਦੁਖਮਾਨੈ।ਤਿਸਹੀਅਨਿਆਸੰਭੋਗਦੁਖਿਤਾਸਬਹੀਸੁਕ
ਵਿਬਖਾਨੈ।੫੧।ਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਵ੍ਹੈਹੈਮੀਤਅਮੀਤਸੇਦੁਖਦੇਤੋਹਿ
ਮੋਹੇਤ੍ਰਾਹੇਰਤਿਹਾਤੇਅਜਿਨੈਲਵਲਾਲੀਨਿਸਮੇਤ।੫੨।ਗਰਬਿ
ਤਾਲ°।ਦੋਹਾ।ਪ੍ਰੇਮਭੂਪਕੋਜਾਹਿਉਰਗਰਬਿਹੋਇਅਧਿਕਾਇ।
ਤਾਹਿਗਰਬਿਤਾਕਹਤਹੈਂਭੂਪਪ੍ਰੇਮਦ੍ਵੈਭਾਇ।੫੩।ਭੂਪਗਰਬਿਤਾਯ
ਥਾ।ਦੋਹਾ।ਭੌਨਭੀਤਰਭੌਮਹਾਬਾਗੌਬਨੈਨਜੈਰ।ਕਾਹਿਕਹੌਕੌਭੂਮ
ਰਏਪਰੇਹਮਾਰੇਬੈਰ।੫੪।ਇਹਾਂਬ੍ਰਿਗਿਤੇਅਪਨੋਮੁਖਕਮਲਸੋਜਨ
ਪੋ।ਯਾਤੇਭੂਪਗਰਬਿਤਾ।ਪ੍ਰੇਮਗਰਬਿਤਾਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਉਨਿਏਅ

ਠੋਜਾਅਏਬ੍ਰਿਜਬੀਥੀਨਿਰਹਾਏ।ਸਿਰਸਸਆਅਸਮਬਾਰਦੈਕੈਸੇਥੀ
ਰਕਹਾਏ।੫੫।ਆਠੋਜਾਮਉਮੰਡਿਨੇਸੌਂਨਾਯਕਕੋਆਪਮੈਪ੍ਰੇਮਸੂਚਿ
ਤਕਿਯੌਜਾਤੇਪ੍ਰੇਮਗਰਬਿਤਾ ਮਾਨਨੀਲ੦।ਦੋਹਾ।ਪਿਯਾਨਿਜ
ਅਪਰਾਧੀਲਖੇਠਾਨੈਠਨਗਨਬਾਲਾ।ਪੀਠਦੇਯਪ੍ਰਹਮੀਖਨੈਵਹੈ
ਮਾਨਨੀਚਾਲਾ।੫੬।ਅਥਬਾਦੋਹਾ।ਇਤੋਹਠੀਲੀਹਠਕਹਾਚਲ
ਬੋਲਤਾਬ੍ਰਿਜਚੰਦਾ।ਸਿਰਸਸਆਅਧਨਤੇਬਿਛੁਰਿਚਪਲਾਚਰਪਤਿ
ਅਨੰਦਾ।੫੭।ਸਖੀਮਨਾਵੈਹੈਯਾਤੇਮਾਨਨੀ।ਅਪ੍ਰਸਾ।ਇਤੀਨਭੇਦਕੇ
ਸੇਸੁਕਿਯਾਕੇਮੁਗਧਾ।ਇਤੇਨਹੀ।ਪਰਕੀਆਕੇਗੁਪਤਾ।ਇਤੇਨਹੀ।
ਔਜਾਮਆਤੇਨਹੀ।ਅਸੂਨਾਯਕਾਤੇਨਹੀ।ਉਤੰਗ।ਪ੍ਰਾਚੀਨਮਾਤਿਮੈ
ਤੇਏਤੀਨਭੇਦਹੈਂਨਹੀ।ਪੇਨਵੀਨਨਿਨੇਅਸੂਨਾਯਕਾਮੈਤੇਬਾਂਧੇਹੈਂ।

ਖੰਡਿਤਾਤੇਅੰਨਿਸੰਭੋਗਦੁਖਿਤਾ।ਸ੍ਵਾਧੀਨਪਤਿਕਾਤੇਗਰਬਿਤਾ।ਅਨ
ਔਖੰਡਿਤਾਤੇਆਨਨੀਨਿਕਾਸੀਹੈਐਸੇਜਾਨਿਯੋ।ਇਤਿਸਾਧਾਰਨਭੇਦ
।ਅਥਬਿਰਹਆਦਿਅਵਸਥਾਤੇਦਤੇਅਜੁਨਾਯਕਾਕਥਨੰ।ਦੋਹਾ
ਪੂਰਾਸੁਕੀਯਾਆਦਿਜੇਕਹੀਆਠਬਿਧਿਹੋਤ।ਸਬੈਅਵਸਥਾਭੇਦ
ਤੇਸੁਕਾਵਿਨਿਕਰੀਉਦੋਤ॥੫੮॥ਬਿਰਹਨੀ੧।ਖੰਡਿਤਾ੨ਕਲਹੰਤਰਤ
੩।ਬਿਪ੍ਰਲਭਧਾ੪।ਉਤਿਕੰਠਤਾ੫।ਬਾਸਕਸੱਜਾ੬।ਸ੍ਵਾਧੀਨਪ
ਤਿਕਾ੭ਅਭਿਸਾਰਕਾ੮।ਬਿਰਹਨੀਲ੦।ਸਭਾਪ੍ਰਕਾਸੋ।ਦੋਹ
।ਤੀਨਭਾਂਤਿਕੋਬਿਰਹਹੈਜੋਉਪਜਤਤਿਨਕਾਲ।ਸੋਜਾਮੈਂਹਰਿਪਾਇ
ਯੇਬਿਰਹਨਿਹੈਸੋਬਾਲ॥੫੯॥ਜਾਕੋਨਾਯਕਾਬਿਦੇਸਕੋਗਯੋਹੋਇਕੈ
ਬਾਜਾਇਬੋਕੋਕੈਬਾਜਾਤਹੈਐਸੋਤੀਨਸਮੈਕੋਬਿਰਹਜਾਮੈਹੋਇਸੋਬਿ

ਰਹਨੀ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਾਕੋਪਤਿਬਿਦੇਸਕੋਂਚਲਬੇਲਗਯੋਹੈਸੋਤੌਸਬਨੈਬਿ
ਰਹਨੀਸੌਂਭਿੰਨਨੌਮੇਂਭੇਦਕਹਯੋਹੈਤੁਮਵਾਕੋਬਿਰਹਨੀਕੈਸੇਕਹਯੋ।ਉਤੰਰ
।ਬਿਰਹਕੇਤੀਨਭੇਦਪੂਰਬੈਸੋਂਬਿਰਹਨੀਹੀਹੈ।ਔਜਬਨਾਯਕਚਲਬੇਲ
ਗਯੋਨਾਯਕਾਨੇਬਿਰਹਸੰਤਾਪਨਿਮਾਨਯੋਤੌਰਸਕਹਾ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਜਾਕੋ
ਪਤਿਬਿਦੇਸਕੋਗਯੋਹੋਇਔਜਾਤਹੈਸੋਤੌਬਿਰਹਨੀਹੋਵੈ।ਪੈਜਾਕੋਪਤਿ
ਸਮੈਪਾਇਕੈਬਿਦੇਸਕੋਜਾਇਗੋਸੋਬਿਰਹਨੀਕੈਸੇਬਨੈ।ਉਤੰਰ।ਪਤਿਕੇ
ਗਮਨਕੋਜੋਨਿਸਚੈਕਰਿਸਨੇਹਕੀਅਧਿਕਾਈਕਰਿਤਾਹੂਸੋਂਅਤਿਕਲੇ
ਸਉਪਜੈਹੈਯਾਤੇਂਬਿਰਹਨੀਹੀਹੈ।ਜਾਕੋਪਤਿਬਿਦੇਸਕੋਗਯੋਹੋਇਤ
ਕੋਉਦਾਹਰਨ।ਸੰਭੁਕੋਕਬਿੱਤ।ਆਹਿਕੈਕਰਾਹਿਕਾਂਪਥਿਕ੍ਰਸਤਨਾਮ
ਇਬੈਠੀਚਾਹਤਿਸੰਦੇਸਕਹਿਬੇਕੋਪੈਨਕਹਿਜਾਤ।ਫਿਰਅਸਕ੍ਤਜਨਮੈਂ

ਗਾਯੋਪੱਤ੍ਰਲਿਖਬੇਕੋਚਾਹਤਿਕਲਮਗਹਿਬੇਕੋਪੈਨਗਹਿਜਾਤ
ਇਤੇਤੌਮੈਂਉਮਾਹਿਅਸੁਵਾਨਿਕੌਪ੍ਰਵਾਹਆਯੋਚਾਹੈਸੌਭੁਬਾਤਲਹਿਬੇ
ਕੋਪੈਨਲਹਿਜਾਤ।ਦਹਿਜਾਤਗਾਤਬਾਤਬੂਝੈਭੂਨਕਾਹਿਜਾਤਿਬ
ਹਿਜਾਂਤਿਕਾਹੂਦਕਲਮਹਾਥਗਹਿਜਾਤਿ।੯੦। ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਬਿਦੇ
ਸਮੈਹੈਤਾਕੀਓਰਪੱਤ੍ਰਕਾਲਿਖਯੋਚਾਹਤਿਹੈਨਾਯਕਾ ਜਾਕੋਪਤਿ
ਬਿਦੇਸਕੋਜਾਇਗੋਸੋਜਥਾ।ਬਿਹਾਰੀਦੋਹਾ।ਰਹਿਹੈਂਚੰਚਲਪ੍ਰਾ
ਨਏਕਹਿਕੌਨਕੀਅਗੋਟ।ਲਾਲਨਚਲਨਕੀਚਿਤਧਰੀਕਲਨ
ਪਲਨਿਕੀਓਟ।੯੧। ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਅਜੌਂਜਾਇਗੋ। ਜਾਕੋਪਤਿ
ਬਿਦੇਸਕੋਜਾਤਹੈਸੋਜਥਾ।ਰਸਪ੍ਰਬੋਧੇਦੋਹਾ।ਗਮਨਸਮੈਪਿਯ
ਕੇਕਹਤਯੋਨੈਨਨਿਸੋਂਤੀਯਾ।ਰੋਵਨਕੇਦਿਨਬਹੁਤਹੈਂਨਿਰਖਲੇਹੁ

ਖਿਨਪੀਆ। ਫੇਰ। ਇਹਾਂਨਾਯਕਜਾਨਲਰਸੋਹੈ।। ਇਤਿਬਿਰਹਨੀ
।ਖੰਡਿਤਾਲਛਂ। ਦੋਹਾ।। ਔਰਨਾਰਿਰਮਪ੍ਰਾਤਹੀਪ੍ਰੀਤਮਆਵੈਜਾਹਿ
।ਉਪਾਲਿਭਦੈਚਿੰਨਲਖਿਕਹੈਖੰਡਿਤਾਤਾਹਿ। ਫੇਰਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਧੀਰਾਦਿ
ਕੌਨਹੋਇ। ਉਤਰ। ਖੰਡਿਤਾਮੇਅਨੁਚਿਤਉਚਿਤਸਮਾਨਹੋਤਹੈ।ਔ
ਨਾਯਕਕੌਨਿਸਚੈਰਮਣੇਜਾਨਿਕੋਪਕੀਬਾਹੁਲਤਾਹੋਤਹੈ। ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ
।ਜਬਨਾਯਕਕੋਔਰਠੌਰਤੇਰਮਿਆਇਕੇਚਿੰਨਦੇਖਿਕੋਪਸੋਂਮਾਨਕਿ
ਯੋਜਾਤੇਮਾਨਨੀਕੌਨਹੋਇ। ਉਤਰ। ਮਾਨਨੀਨਾਯਕਪ੍ਰਤਿਅਨੁ
ਚਿਤਉਚਿਤਕਛੁਨਹੀਕਹਤਹੈ।ਔਮਾਨਨੀਕੀਚੇਸ਼ਟਾਮੁਹਮੀਚਨਨ
।ਦਿਫਿਰਬੈਠਨਾਦਿਹੋਤਹੈਇਤੋਭੇਦ। ਖੰਡਿਤਾਉਦਾਹਰਨ।ਰਸਾਰਨਵੇ
ਕਬਿੱਤ।। ਝੂਠੀਵੇਈਪਯਾਰੇਤੁਮੇਝੂਠਜੇਲਗਾਵਤਿਹੈਂਤੁਮਸਬਜਾਧ

ਨਿੰਮੇਸਰਸਾਬਿਸੇਖਿਯੋ।ਰਾਤਿਕੋਂਜੋਆਵਤਹੈਹੋਤਹੈਵੇਚੋਰਤੂਮਆਵ
ਤਹੋਂਭੋਰਯਾਤੇਜਾਹਿਨਿਮੋਲੇਖਿਯੋ।ਨੈਨਹੈਨਲਾਲਐਮਹਾਵਰਿਨ
ਭਾਲਓਠਬੀਰਕਾਰੇਕਾਜਰਕੀਰੇਖਹੂੰਨਚੇਖਿਯੋ।ਆਰਸੀਲੋਨਿ
ਰਮਲਰਾਵਰੇਯੇਮੁਖਤਾਮੇਮੇਰੀਚਾਰੂਚੂਨਰੀਕੋਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਦੇਖਿਯੋ
।੬੪।ਅਥਪ੍ਰੀਤਲਛੱਨਸੋਂਤੂਮਚੋਰਕੀਨਜਾਈਹੋਐਂਤੂਮਐਸਬਾਚੈਨ
ਦਿਹੋਂ।ਕਲਿਹੰਤਰਤਾਲ।।ਦੋਹਾ।ਨਾਯਕਕੋਅਪਮਾਨਕਰਿਪੁ
ਨਪਾਛੇਪਛੁਤਾਇ।ਕਲਹੰਤਰਤਾਸੋਕਹੀਅਤਿਜੇਤਾਪਬਢਾਇ।੬੫
ਪ।ਅਥ।ਦੋਹਾ।ਆਏਈਸਜੋਗਤਨੈਕੋਕੀਯੋਨਖਆਲ।ਅ
ਲਿਅਬਪਛੁਤਾਏਕਹੂੰਹੋਤਹਾਬਿਮੋਲਾਲ।੬੬।ਪਛੁਤਾਇਬੋਸੋਂਕ
ਲਹੰਤਰਤਾ।ਅਥਪ੍ਰਲਭਧਾਲ।।ਦੋਹਾ।ਆਪੁਜਾਇਸੰਕੇਤਮੋਸਿ

ਲੇਨਨਾਇਕਜਾਹਿ।ਰੋਦਨਾਚਿੰਤਾਬਿਖਾਦਦੈਬਿਪ੍ਰਲਭਧਕਹਿਤਾ
ਹਿ।੬੧।ਪ੍ਰਸਨਾ।ਸੰਕੇਤਆਪਜੈਬੋਸੋਂਅਭਿਸਾਰਕਾਹੋਇ।ਉਤੱਰ।
ਅਭਿਸਾਰਕਾਕੌਨਾਇਕਮਿਲੈਹੈ।ਬਿਪ੍ਰਲਭਧਾਕੌਨਹੀਮਿਲਤੁਹੈ
ਇਤਨੋਭੇਦਾ।ਬਿਪ੍ਰਲਭਧਾਉਦਾਹਰਨ।ਦੋਹਾ।ਆਲੀਅਰਿਲ
ਯਾਇਹੁਤੀਆਗੈਲਖੇਨਲਾਲਾ।ਆਵਤਾਇੰਦੀਬਰਨਿਕੋਕਰੈ
ਕੋਕਨਦਬਾਲਾ।੬੮।ਅਰੁਨਨੇਤ੍ਰਕਰਿਬੇਸਕੋਪਕੀਆਧਿਕਾਈ।
ਉਤਕੰਠਤਾਲ੦।ਦੋਹਾ।ਉਤਕੰਠਤਸੰਕੇਤਗ੍ਰਹਿਪਤਿਆਯੋਤਹਿ
ਨਾਹਿ।ਅਨਾਗਮਨਕੇਹੇਤੁਕੌਸੋਚਤਿਹੈਉਰਮਾਹਿ।੬੯।ਪ੍ਰਸਨਾ।ਸੰ
ਕੇਤਮੈਨਾਇਕਕੇਨਆਵਨਸੋਂਬਿਪ੍ਰਲਬਧਾਪੈਜਾਤਿਹੈ।ਉਤੱਰ।
ਬਿਪ੍ਰਲਭਧਾਮੈਰੋਦਨਕੋਪਾਇਹੋਤਹੈ।ਉਤਕੰਠਾਅਨਾਗਮਨਕੇਹੇਤੁ

ਉਤਕੰਠਤਾ

ਬਿਚਾਰੈਹੈਜੋਂਕੋਊਨਹੀਆਏਕਹਾਂਰਹੇਇਤਨੋਭੇਦਾ।ਉਤਕੰਠਤਾਉ
ਦਾਹਰਨਾ।ਕਬਿੱਤ।ਕਬਹੂੰਰਸਾਲਕੀਲਤਾਨਿਸੋਂਕਰਤਬਾਤਕਬ
ਹੂੰਕਿਆਲਤੀਕੇਜਾਲਨਿਪਿਧਰਤਿਹੈ।ਕਬਹੂੰਕਚਾਇਭਰੀਚੰਪਾਕੇ
ਸਮੀਪਜਾਇਧਾਇਪਰੀਭੌਰਨਿਕੀਭੀਰਨਿਭੁਰਤਿਹੈ।ਆਲੀਆ
ਲੀਕੇਲਨਿਸੋਂਫੂਲੀਰਾਇਬੇਲਨਿਸੋਂਰੰਗਭਰੀਬੇਲਨਿਸੋਂਬੋਲੀਤਿ
ਮਰਤਿਹੈ।ਦੈਗਏਬਿਸਾਸਭੌਨਆਏਪ੍ਰਾਨਸਖਾ।ਕੌਨਪੌਨਹਲੇਭੂਖ
ਨਿਸੋਂਪੂਛਤਿਫਿਰਤਿਹੈ।੧੦।ਕੁੰਜਭੌਨਕੇਤਭੂਲਤਾਨਿਸੋਂਨਆਵਨ
ਕੇਹੇਤੁਪੂਛਬੇਜੋਂਉਤਕੰਠਤਾ।ਬਾਸਕਸਜਾਲ।ਦੋਹਾ।ਨਿਸਚੈ
ਕਰਿਆਪਨਸਜੋਂਐਸਜੈਰਮਨਹਿਤਸੇਜਾ।ਸੋਬਾਸਕਸਜਾਹਰਖਿਮਾਨੈ
ਮਨੈਮਸੇਜਾ।੧੧।ਯਥਾਰੀਖਿਆਬਿਲਾਸੇ।ਕਬਿੱਤ।ਰਾਵਟੀਉਸੀਰਕੀ

ਰਛਿਰਕੀਮਲੈਜਨੀਰਬੀਰਧਨਿਸਾਰਨਿਸੌਂਰਾਖੀਕਰਿਤਰਿਤੁਰਿਾਤ
ਾਹੇਮਹੌਂਦਮੇਫੂਹਾਰੇਭੁਾਰੇਭੂਰਿਝਰਿਚਿਕਨਿਬਗੀਰਿਸੌਸਮੀਰਆ
ਤੁਅਰਿਆਰਿਾਭੁਨਤਅਸੌਰਧੀਰਤਾਮੇਬਲਬੀਰਹਿਤਬੈਠੀਚਾਰੁਚੀ
ਰਸਾਜਿਸੌਂਰਭਿਸੁਧਾਰਿਧਾਰਿਾਛਬਿਸੌਛਬੀਲੀਛੈਲਛਿਰਕਿਗੁਲ
ਬਆਬਰੀਖਸਮੇਂਪਾਦਸਾਹਿਮੰਤਰਾਖੀਕਰਿਕਰਿ ੧੨ ਇਹਾਂਸੈ
ਗਾਰਸਾਜਿਬੈਠਬੇਸੌਂਬਾਸਕਸੱਜਾ ਸ੍ਵਾਧੀਨਪਤਿਕਾਲ॰ ਦੋਹਾ
ਜਾਬਨਿਤਾਕੇਗੁਨਨਿਬਸਿਨਾਯਕਹੋਇਅਧੀਨ ਗਰਬਮਨੈਰਬਧਿ
ਬਧਜਾਹਿਸ੍ਵਾਧੀਨਪਤਿਕਾਚੀਨ ੧੩ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗਰਬਕੇਮਨੈਰਬ
ਨਿਸੌਗਰਬਿਤਾਕੌਨਹੋਇ ਉੱਤਰ ਗਰਬਿਤਾਹੂਜਾਹੀਭੇਦਸੌਨਿਕ
ਸੀਹੈਔਗਰਬਿਤਾਆਪਹੀਗਰਬਿਕਰੈਹੈਕਛੂਨਾਯਕਵਾਕੇਅਧੀਨ

ਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ ਸ੍ਵਾਧੀਨਪਤਿਕਾਉਦਾਹਰਨ॥ਸਵੈਯਾ॥ ਫੂਲਨਿਕੇ
ਲੀਬਨਾਇਗੁਹੀਤੁਮਤਾਕੋਨਕੌ ਊਕਿਦੂਕਛੁਕੈਹੈ॥ ਆਪਨੇਹਾਥਹਰਾਥ
ਹਿਰਾਯੋਸੁਤੋਜਹਿਜਾਧਰਹੀਅਨਮੈਹੈ॥ ਲਾਜਨਿਸੋਂਯੇਰਹਯੋਪਰਹੈ
ਕਤਜੌਅਬਕੋਊਸਖੀਇਤਐਹੈ॥ਕੋਟਿਕਰੋਤੁਮਹਾਥਤਿਹਾਰੈਤੋਜਾਦ
ਕਸੋਪੇਦਿਵਾਯੋਨਜੈਹੈ॥੧੪॥ਇਹਾਂਐਸੇਅਧੀਨਭਏਹੈਜੋਜਾਵਕ
ਭੀਆਪਹੀਦੇਤਹੈਂ॥ਅਭਿਸਾਰਕਾਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਆਪਜਾਇਪਿਯ
ਪਾਸਕੈਪਿਯਹਿਬੁਲਾਵੈਆਪ॥ਸੋਕਹਿਯੇਅਭਿਸਾਰਕਾਮਨਧੂਲ
ਸਬਹੁਬਾਧਿ॥੧੫॥ਪ੍ਰਸ਼ਾ॥ਜੋਨਾਯਕਪੈਆਪਜਾਇਸੋਤੌਅਭਿਸਾ
ਰਕਾਹੋਵੈ॥ਜੋਨਾਯਕਕੌਆਪਨੇਪਾਸਬੁਲਾਵੈਸੋਅਭਿਸਾਰਕਾ
ਕੈਸੇਬਨੈ॥ਜੋਤੌਨਾਯਕਕੌਅਭਿਸਾਰਤੁਯੋ॥ਐਨਾਯਕਕੇਬੁਲਾਇ

ਬੋਸੋਂਬਾਸਕਸੱਜਾਆਵੈਜਾਤਿਹੈ॥ ਉਤੰਗ॥ ਬਾਸਕਸੱਜਾਨਾਯਕਕੋਂ
ਬੁਲਾਵੈਨਹੀਹੈਨਾਯਕਆਪਹੀਆਵਤਹੈ॥ ਇਹਾਂਆਪੁਬੁਲਾਇਬੇ
ਸੈਂਅਹਿਜਾਨਿਐਜੋਨਾਯਕਕੌਂਸੰਕੇਤਮਬੁਲਾਏਆਪੁਬੁਲਾਵੈਔਆ
ਪੁਇਤਸੌਂਜਾਇਮਿਲੈਐਸੇਬਿਦਮਬਾਲਗਾਵਨੀ॥ ਅਭਿਸਾਰਕਾਉ
ਦਾਹਰਨਾ॥ ਸਿਭੁਕੋਕਬਿੱਤੁ॥ ਮੰਦਮੰਦਚਲੀਨਦਨੰਦਪੈਅਨੰਦਭਰੀਉ
ਮਗਿਆਮੰਦਸੁਭ੍ਰਮੰਦਮੁਸਕਾਨਕੀ॥ ਬੋਲਤਿਅਲੀਸੌਂਬਿਹਸਤਲ
ਲਨਾਕੀਲਟਕਨਿਕੀਲਰਨਿਐਮੁਰਨਅਧਰਾਨਿਕੀ॥ ਫਹਿਰ
ਤਛੋਰਛਹਰਾਤਿਲਹਰੇਕੀਛਾਬਿਭੁਜਰੀਨਿਆਨਕੀਐਜਾਵਕਜ
ਯਾਨਿਕੀ॥ ਪਗਨਿਕੀਲਾਲੀਪਗਨਖਨਿਉਜਾਲੀਆਗੌਂਜਾਲੀ
ਸੀਪਰਤਿਜਾਤਿਲਾਲਮੁਸਕਾਨਿਕੀ॥ ੧੬॥ ਨਾਯਕਪੈਜਾਇਬੇਸੌਂ

ਅਭਿਸਾਰਕਾ ॥ ਦਿਨਮੇਰਾਤਿਮੈਅੰਧਕਾਰਮੇਚਾਂਦਨੀਮੇਕਾਹੂਸਮੈ
ਜਾਇਅਭਿਸਾਰਕਾਹੀਜਾਨਨੀ ॥ ਇਤਿਅਸ੍ਟਨਾਯਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੋ
ਊਨੌਮੀਪ੍ਰੋਖਿਤਪ੍ਰੇਯਸੀਕਹਤਹੈਂ ਉੱਤਰ ਜੋਬਰਤਮਾਨਾਬਿਰਹਨੀ
ਸੋਪ੍ਰੀਛਕਹੀਦ੍ਵਾਸੋਂਭਿੰਨਨਹੀਹੈ ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਾਕੇਪਤਿਨੇਆਵ
ਨਕਹਿਭੇਜ੍ਯੋਹੈਬਿਦੇਸਤੇਕੈਧਾਆਪਹੋਹੈਕੈਧਾਨੇੜਾਵਿੱਛਰਕਬੇ ਕੇ
ਨੈਆਗਮਾਜਿਤਾਯੋਹੈਸੋਕੌਨਨਾਯਕਾਭਈ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਦ੍ਵੇਸਬਾਬਰ ਤੋਂ
ਹਨੀਮੇਅੰਤ੍ਰਭੂਤਹੋਤਹੈਂ ॥ ਜਾਕੋਪਤਿਆਨਿਮਿਲ੍ਯੋਹੈਸੋਬਾਸਕਸ
ਜ੍ਯਾਮੇਅੰਤਰਭੂਤਹੋਤਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਬਾਲਪਤਿਦੂਖਤਾ ੧ ॥ ਬ੍ਰਿਧਪ
ਤਿਦੂਖਿਤਾ ੨ ॥ ਨਪੁੰਸਕਪਤਿਦੂਖਿਤਾ ੩ ਕੌਨਕਹੀ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਉ
ਨਕੇਕਹੇਸੋਂਰਸਾਭਾਸਹੋਤਹੈਯਾਤੇਨਹੀਕਹੀ ॥ ਇਨਸਭਮੇਤੀਨਭੇਦ

ਸੁਭਾਵਬਸਿਤੇਔਰਹੋਤਹੈਂ।ਜੋਕਹੇਹੈਂਹੈ।ਉਤਮਾ੧ ਅਧਮਾ੨ ਅਧਮਾ
੩।ਦੋਹਾ।ਹਿਤਕਰਨੀਹੈਉਤਮਾ।ਅਧਮਾਹਿਤਅਹਿਤਾਹਿ।ਅਹਿਤ
ਕਰੈਅਧਮਾਂਕਹੀਤੀਨਸੁਭਾਵਬਖਾਨਿ।੭੭ ਉਤਮਾਜਥਾ ਦੋਹਾ
ਕੇਹੂੰਔਗੁਨਕੀਤਕੇਲਖੈਨਹਿਤਕੇਜੋਰਿ।ਪਿਯਅਫੀਕਮੁਖਕੋਭਏਰ
ਜਨੀਨੈਨਚਕੋਰ।੭੮।ਯਥਾ।ਸੁਕੀਯਾਔਤੋਪਤਿਬ੍ਰਤਧਰਮਹੈਔ
ਕਛੂਕੋਪਸੀਲਤੋਂਨਹੀਛੋਡਤਿਹੈ।ਔਉੱਤਮਾਕੋਸੁਭਾਵਉਤਮਹੈਇਤ
ਨੇਭੇਦ।ਅਧਮਾਉਦਾਹਰਨ।ਸਵੈਯਾ।ਔਰਕੀਓਰਤਕੈਜਬਹੀ
ਤਬਤੌਰੀਚਢਾਇਚਢਾਇਰਿਸਾਤਿਹੈ।ਮੀਠੀਸੀਬਾਤੈਸੁਨੈਪਿਯ
ਕੀਤਬਹੀਲੀਖਲਾਲਨਿਕੋਲਲਚਾਤਿਹੈ।ਜੌਅਪਰਾਧਕੋਲੇ
ਸਲਖੈਤੌਨਕੈਸੇਹੂੰਰਸਕੀਆਗਿਬੁਝਾਤਿਹੈ।ਪਾਯਨਿਪਰਿਓਰੇਪ

ਰੈਸਬਗੀਤਬਹੀਗੁਨਗੌਂਰਗਾਰੇਲਗਿਜਾਤਿਹੈ ।੭੯ ਅਥਮਾਯਾਸਬਾ
ਰਸਲੀਨਕੋਦੋਹਾ ।ਜੋਜੌਜੌਆਦਰਸੌਲਲਨਪਾਨਿਪਦੇਤਬ
ਨਾਇ ।ਤੌਜੌਤੌਭੂਆਨਿਮੈਨਲੋਖਨਖਨਮੈਠਤਜਾਇ ।੮੦ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਕੋਊਨਾਯਕਾਕੇਗਆਰਾਜੈਬ੍ਰਵਿਜਾਭੇਦਕਹਤਹੈ ।ਉਤੱਰ ।ਐਸੇਜੇਭੇ
ਦਦਰਿਆਉਕੇਤਰੈਗਗਨਨੇਹੈਂਵਾਮੈਂਕਛੂਨਿਕਸੈਂਨਹੀਹੈ ।ਇਤਿਨਾ
ਯਕਾਭੇਦਾ ।ਅਥਨਾਯਕਕਥਨੰ ।ਤੱਤ੍ਰਨਾਯਕਕੌਲ ੦ ਦੋ
ਹਾ ।ਨਾਗਰੀਨਿਉਰਜਾਹਿਲਖਿਉਪਜਤਅਧੁਰਾਗਤੱਤਿ ।ਧਨਭੂਪਾ
ਦਿਅਨੇਕਗੁਨਲੀਨਸੁਨਾਯਕਸੰਤ ।੮੧ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ।ਅਧੁਰਾਗਤੈਂਤੌਨ
ਯਕਾਨਿਕੋਚੰਦ੍ਰਚਾਦਨਆਦਿਹੂਦੇਖਿਉਪਜਤਿਹੈ ।ਔਕੇਤੇਪਦਾਰ
ਥਉਦੀਪਨਹੈਂ ।ਧਨਭੂਪਾਦਿਅਨੇਕਗੁਨਕੋਲਿਯੇਹੈਂਜਾਤੇਸੁਕਤਾਦਿ

ਮਾਲਬਹੁਮੋਲਕੀਹੈਸੋਨਾਯਕਹੋਹਿ॥ਉਤੰਗ॥ਆਦਿਪਢਤੇਬਿਦਯਾ
ਬਿਨੈਜਾਨਿਨੈਸੋਮੁਕਤਾਦਿਕਨਿਮੈਨਹੀਹੋਤੇਨਾਯਕਹੀਮੈਹੈ॥ਔਐਸੋ
ਸੋਅਰਥਕਰਨੋਪਨਭੂਪਾਦਿਅਨੇਕਗੁਨਲੀਨਔਸੁਨਾਯਕੁਹੋਇਸੋ
ਨਾਯਕਜਾਨਨੋ॥ਸੋਤ੍ਰਿਧਾ॥ਪਤਿ੧॥ਉਪਪਤਿ੨॥ਬੈਸਕ੩॥ਦੋਹਾ॥
ਨਿਜਤਿਯਸੋਂਰੁਚਿਪਤਿਕਹੈਂਪਰਤਿਯਰੁਚਿਉਪਪੱਤਿ॥ਬੇਸ੍ਯਾਹੀਸੋਂ
ਰੁਚਿਕਰੈਬੈਸਕਜਾਨਿਸੁਮੱਤਿ॥੮੨॥ਪਤਿਯਥਾ॥ਰਸਪ੍ਰਬੋਧੇ॥ਦੋਹ
ਾ॥ਜਬਤੇਲਾਲਨਰਮਾਨਿਕੈਗਮਨਾਲਿਆਏਸੰਗ॥ਤਬਤੇਸਿਵਲੋਂ
ਆਪਨੋਕਰਿਰਾਖੀਅਰਧੰਗ॥੮੩॥ਨਿਜਨਾਰੀਸੋਂਹਿਤਕਰਿਬੇਤੇਂ
ਪਤਿ॥ਸੋਪਤਿਚਤੁਰਬਿਧਿ॥ਅਨੁਕੂਲ੧॥ਦੱਛਨ੨॥ਧ੍ਰਿਸ਼੩॥ਸ
ਠ੪॥ਦੋਹਾ॥ਇਕਤਿਯਰਤਿਅਨੁਕੂਲਹੈਦੱਛਨਸਬਨਿਸਮਾਨ॥

।ਪ੍ਰਿਸ੍ਟਢੀਠਪ੍ਰੈਰਹਤਜੋਕਪਟੀਸਠਪਹਿਚਾਨ।੪੪।ਜਾਕੀਏਕਤ੍ਰਿਯ
ਸੋਂਰਤਿਹੋਇਸੋਅਨੁਕੂਲ।ਬਹੁਨਾਰਨਿਸੋਂਸਮਹਿਤਕਰੈਸੋਦੱਛਨ।
ਜੋਢੀਠਹੋਇਸੋਧ੍ਰਿਸ੍ਟ।ਜੋਕਪਟੀਹੋਇਸੋਸਠ ਅਨੁਕੂਲਯਥਾ
ਦੋਹਾ।ਨਿਜਕਰਿਗਿਰਿਗਿਲਅਗੁਲਾਬਕੀਬਿਛਵਤਆਂਗਨਆਨਿ।
ਪ੍ਰਾਨਪ੍ਰਿਯਾਕੇਪਾਇਹਿਤਪਰੈਨਪਰਸਪਿਛਾਨ।ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ।ਸ੍ਵਾ
ਧੀਨਪਤਿਕਾਕੌਨਹੋਇ ਉੱਤਰ ਸ੍ਵਾਧੀਨਪਤਿਕਾਆਪਨਾਯਕਕੋ
ਆਧੀਨਰਾਖੈਹੈ।ਅਨੁਕੂਲਆਪਅਧੀਨਰਹਤਹੈਇਤੋਭੇਦ। ਦੱਛ
ਨਯਥਾ ਦੋਹਾ।ਬ੍ਵਾਸਰਬਿਤੈਬਿਦੇਸਬਹੁਮਿਲਬਾਲਨਿਸੋਂਲਾਲ
।ਏਕਨਿਦੈਹੀਰਨਿਹਰਾਏਕਨਿਮਾਨਕਮਾਲ।੪੬।ਸਬਕੀਰੁਚਿਰਾਖਿ
ਬੈਸੋਂਦੱਛਨ ਧ੍ਰਿਸ੍ਟਯਥਾ ਦੋਹਾ।ਮੈਂਅਬਜਾਹਚਕੋਰਕੈਬਹੁਤਬ

ਤਾਕੌਬੀਗਾਔਮੁਖਅੰਜਮਪੀਕਢਿਗਧਰਿਧਰਿਆਵਤਧੀਰ ॥੮੧॥

ਦੂਗਕਿਐਸੌਂਭੀਆਵਤਹੈਜਾਤੇਧ੍ਰਿਸ਼੍ਟ ॥ਸਠਪਖਾ ਦੋਹਾ॥ ਸਠੇਰਿਹੇ

ਰਿਮੁਖਫੇਰਿਕਰਿਤਾਨਤਿਭੌਂਹਕਮਾਨ ॥ ਬਾਨਨਿਬਧਕੌਊਨਹੀਰਾਖੀ

ਚਢੀਕਮਾਨ ॥੮੨॥ ਚਤੁਰਾਈਸੌਂਨਾਯਕਾਕੋਕੋਪਮਏਜੋਯਾਤੇਸਠ

॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਅਨੁਕੂਲਾਦਿਜੇਪਤਿਕੇਚਾਰਿਭੇਦਕਹੇਸੋਉਪਪਤਿਔਬੈ

ਸਕਮੈਕੌਂਨਹੋਹਿੰ ॥ਉਤੱਰ॥ ਉਪਪਤਿਔਬੈਸਕਮੈਧ੍ਰਿਸ਼੍ਟਔਸਠਕੇ

ਆਭਾਸਕਹੂੰਕਪਾਈਐਭੀਹੈ ॥ ਔਮੁੱਖਤਾਕਰਿਪਤਿਹੀਕੇਭੇਦਹੈਂ ॥

॥ਉਪਪਤਿਉਦਾਹਰਨ ਦੋਹਾ॥ ਐਰੇਮੈਚਿਤਚਾਤਕਅਲੀਪਲਕ

ਹੂਪਰਤਨਚੈਨ ॥ ਬਿਨਤਿਪਾਦ੍ਰਿਗਬਾਰਿਦਲਖੇਂਸਰਸਸੁਨਤਸੁਖ

ਦੈਨ ॥੮੩॥ ਦੇਖੇਬਿਨਾਚੈਨਨਪਰਿਬੇਸੌਂਉਪਪਤਿ ॥ਬੈਸਕ

ਬਾ।ਅਤਿਰਮਕੋਪ੍ਰੋਹਾ।ਲੋਚਨਪਾਨਪਾਦ੍ਰਿਗਸਜੀਲਟਬਨਛੀ
ਪਰਬੀਨ।ਔਮਨਬਾਰਗਬਿਲਾਸਨੀਫਸਾਲਿਯੋਸਨ੍ਰਮੀਨ॥੯੦॥ਇ
ਨਸਬੋਮੇਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਗੁਨਤੇਉਤਮ੧ਅਧਮ੨।ਅਧਮ੩ਭੇਦਹੋਤਹੈਂ
ਔਚਾਤੁਰਯਤਾਗੁਨਤੇਬਾਕਚਤੁਰ੧ਕ੍ਰਿਯਾਚਤੁਰ੨।ਆਨੀ੩ਹੋ
ਤਹੈ।ਔਰਬਿਰਹਬਸਿਤੇਬਿਰਹੀਹੋਤਹੈ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਖੰਡਿਤਾਦਿਅਵਸ
ਥਾਭੇਦਨਾਯਕਮੇਕੌਨਕਹੇ।ਉਤੱਰ।ਜਾਕੋਨਾਯਕਾਔਰਠੌਰਸੇਰ
ਮਿਕਰਿਆਵੈਸੋਬਨਔਖੰਡਿਤਨਾਯਕਤੌਰਸਾਭਾਸਭਯੋ।ਯਾਤੇਖੰਡਿਤ
ਾਦਿਭੇਦਨਾਯਕਮੇਨਹੀਬਨੈ।ਇਤਿਨਾਯਕਾ।ਅਥਨਾਯਕਨਾਯਕ
ਕੀਸਖੀਸਖਾਬਰਨਨੰ।ਤਤ੍ਰਸਖੀਲ੦।ਜੋਨਾਯਕਾਨਾਯਕਕੋ
ਮਿਲਾਪਆਦਿਕੇਸੁਖਦੇਯਸੋਸਖੀ।ਤਾਕੇਕਰਮਭੂਖਨਰਚਨੇਉਪ

ਲੀਭੁਦੈਨੋਪਰਹਾਸਕਰੋਨੌਬਿਰਹਨਿਬੇਦਨਕਰਨੌ ਭੂਖਨਰਚਨੇਯਥ
ਾਦੋਹਾ।ਸੁਮਨਆਭੁਰਨਅਨਿਕਰਚਿਜਾਦ੍ਵਕਾਜਿਤੇਸਿੰਗਾਰ।ਅੰ
ਜਨਅੰਜਨਬਾਰਿਦ੍ਰਿਗਿਆਲਿਅਤਿਕਰਤਬਿਚਾਰਿ ੯੧।ਉਦਾ
ਲੀਭੁਦੈਨੋਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਭੁਰੋਨਆਨੇਰਾਦ੍ਵਰੀਬਸੈਂਦੀਠਮੈਂਦੀਠਾ।ਜ
ਬਤੇਂਤੂਮੈਂਚਿਤੈਗਈਦਈਦਈਵਾਪੀਠ ੯੨।ਪਰਿਹਾਸਯਥਾਦੋ
ਹਾ।ਐਲਸਿਰੀਕੇਹਾਰਕਹਿਪਹਿਰਾਇਆਲਿਅਕਾਭੂਮਸਬ
ਨਿਸਇਨਸੇਜਕੀਰਾਖੀਰਹੌਨਿਸੰਕ ੯੩।ਬਿਰਹਨਿਬੇਦਨਯਥ
ਾਦੋਹਾ।ਜਾਤਜਾਤਜਾਤਨਲਰਮੇਦ੍ਵਾਕੋਪਰਸਿਸਮੀਰ।ਤਾਤੇਊਤਿ
ਪਬਰਿਬਰਿਪਰੈਪਰਿਭੁਰਿਪਰੈਨਪੀਰ ੯੪।।ਦੂਤਿਕਾਭੀਐਸੀ
ਹੋਤਿਹੈਇਤਸਖੀ। ਸਖਾਲਛ੦ ।ਜੋਨਾਯਕਕੋਸਹਚਰਹੋਹਿਅੰਭੂ

ਖਨਾਦਿਰਚੈਬਨਬਿਹਾਰਕਰਾਵੈਸੋਸਖਾਜਾਨਨੋ॥ਅਥਨਾਯਕਾਨਿ
ਕੇਬਿਲਾਸਬਰਨਨਤਾਕੋਨਾਮਹਾਵਕਹਤਹੈਂ॥ਹਾਵਲੱਛਨ॥ਦੋ
ਹਾ॥ਸਮਸੰਜੋਗਸਿੰਗਾਰਕੀਈਹਾਚੇਸਟਾਹਾਵ॥ਤਿਯਕੋਮਲਤਾਤੇ
ਕਹੈਂਸਬੈਤਿਯਨਿਮੇਆਵ॥੯੫॥ਏਕਰਸਸੰਜੋਗਸਿੰਗਾਰਕੀਜੋਇ
ਛਾਕਰਿਚੇਸਟਾਕਰਨਿਸੋਹਾਵ॥ਨਾਯਕਾਨਿਮੇਕੋਮਲਅੌਲਾਲਿਤੰਤ ੦
ਬਿਸੇਸੁਪਾਈਏਹੈਜਾਤੇਹਾਵਨਾਯਕਾਨਿਮੇਕਹੇ॥ਪਲਸਾ॥ਜੋਚੇਸਟਾ
ਹਾਵਹੈਤੌਮੈਅਨੁਭਾਵਮੈਭੇਦਕਹਾ॥ਅਨੁਭਾਵਭੀਤੌਚੇਸਟਾਹੋਤਿਹੈ ਹਾਵ
ਉਤੰਗ॥ਜੋਰਤਿਭਾਵਕੋਪ੍ਰਗਟਕਰੈਸੋਅਨੁਭਾਵ॥ਜੋਰਤਿਕੋਬੈਭਵ
ਕਰਿਸਿੰਗਾਰਹੋਇਸੋਹਾਵ॥ਏਤੋਭੇਦ॥ਔਰਪਲਸਾ॥ਬਹੁਤੇਨਿਨੇਸਿੰ
ਗਾਰਰਸਮੇਜੋਚੇਸਟਾਹੈਸੋਹਾਵਮੈਸੋਸਾਮਾਨਜਤੇਲੱਛਨਬਾਂਧੇਹੈ॥

ਤ੍ਰਮਸਿ ਜੋਗਸਿੰਗਾਰਕੋ ਨੇਮਕਯੋ ਬਾਂਧਯੋ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ॥ ਸੀਸੋਂ ਰਾਪਦ ਵਾਂਬੈ
ਪਲੌਭ੍ਰਸਿੰਗਾਰ ਬਾਰਨਾਰ ਬਾ। ਕਾਹੇਤੇ ਜੌ ਬਿਯੋਗਹਿ ਭਯੋ ਤਹਾਂ ਨਾਯ
ਕਾਨਿਐ ਬਿਲਾਸ ਕਾਹੇ ਕੋ ਹੋਣੋ ਹੈ ਹਾਵ ਤੋ ਬਿਲਾਸਨਿ ਕੋ ਨਾਮ ਹੈ॥ ਪੁਨ:
ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਕੇਤੇ ਨਿਐ ਸੋਲੱਛਨ ਬਾਂਧਯੋ ਹੈ॥ ਹੇਤ ਸਿ ਜੋਗ ਸਿੰਗਾਰ ਮੈ ਦੀਪ
ਤਿ ਕੇਤਨ ਆਵ॥ ਚੇਸ੍ਰਾ ਜੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਕੀਤੇ ਕਹਿਯੇ ਦਸ ਹਾਵ॥ ਜੌ ਦੀ
ਪਤਿ ਕੀ ਚੇਸ੍ਰਾ ਹਾਵ ਭਈ ਤੌ ਕੇਵਲ ਨਾਯਕਾ ਮੈ ਹਾਵ ਭ੍ਰਮ ਕਯੋ ਕਯੋ
ਉੱਤਰ॥ ਜਹਾਂ ਬਿਭ੍ਰਮ ਆਦਿ ਮੈ ਨਾਯਕਾ ਕੋ ਭੂਖਨ ਪਹਿਰਬੋ ਮੈ ਤੌ ਭ੍ਰਮ ਬ
ਨੌ ਜੌ ਨਾਯਕ ਕੋ ਭੂਖਨ ਪਹਿਰਬੋ ਮੈ ਭ੍ਰਮ ਬਰਨੀਯੇ ਗੋ ਤਹਾਂ ਤੌ ਰਸ ਭ
ਸ ਹ੍ਵੈ ਜਾਇਗੋ॥ ਔ ਨਾਹੀ ਕਰਨਾ ਦਿ ਬਿਵਹਾਰ ਨਾਯਕਾ ਮੈ ਬਰਨੀਯੇ ਹੈ
॥ ਕਛੁ ਨਾਯਕ ਕੀ ਨਾਹੀ ਕਰਨੋ ਬਰਨਿਬੋ ਨਹੀ ਆਛੋ ਲਗੈ॥ ਯਾਤੇ

ਹਾਵਨਾਯਕਾਹੀਮੈਹੋਤਹੈ।ਔਪਾਯਕਜੱਦੀਪਨਾਯਕਹੂੰਮੈਹੋਵੈਂਤ
ਹਾਤਿਨਕੀਹਾਵਸੈਰਮਾਨਹੀ। ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨਾ। ਸੰਜੋਗਸਿੰਗਾਰਕੀ
ਈਹਾਂਕ੍ਯੋਂਕਹੀ।ਇਤਿਨੇਈਕਹਨੇਬੋਸੰਜੋਗਸਿੰਗਾਰਕੀਚੇਸ੍ਟਾਸੋਹ
ਵਾ। ਉੱਤਰ। ਜੌਈਹਾਂਪਦਨਕਹਿਤੇਤੌਬਿਭ੍ਰਮਾਦਿਕਮੈਸੰਜੋਗਤੌਭ
ਯੋਨਹੀਔਬਿਯੋਗਸੰਭਵੈਨਹੀ।ਤਬਸੰਜੋਗਕੀਇਛਾਕਰਿਭੂਖ
ਨਾਦਿਬਦਲਬੋਚੇਸ੍ਟਾਕਰੀ।ਬਿਭ੍ਰਮਾਦਿਮੈਲੱਛਨਕੇਨਿਵਾਹਹਿਤਈ
ਹਾਂਪਦਧਰ੍ਯੋ।ਸੋਹਾਵਦਸਪ੍ਰਕਾਰ। ਲੀਲਾ ੧। ਬਿਲਾਸ ੨। ਬਿੱ
ਛਿਤ ੩। ਬਿਭ੍ਰਮ। ੪। ਕਿਲਕਿੰਚਤ। ੫। ਮੋਟਾਯਤ। ੬। ਕੁੱਟਮਿਤ ੭।
ਬਿਬੋਕ ੮। ਲਲਿਤ। ੯। ਬਿਹ੍ਰਿਤ ੧੦। ਲੀਲਾਲੱਛਨ। ਦੋਹਾ॥
ਨਿਜਨਾਯਕਕੌਪ੍ਰੇਮਬਸਿਬਨੈਤਿਯਾਜਹਿਭੂਪਾਬੇਖਬਚਨਕਰਿ

ਜਾਨਿਪੇਲੀਲਾਹਾਵਅਨੂਪ॥੯੬॥ਅਥਬਿਬੋਕਦੋਹਾ॥ਗਰਚਿਰਚਿਅਰਾਕੁ
ਰੰਗਮਦਅਨਹਰਿਮੁਕਟਿਸਜਾਇ॥ਦਰਪਨਦੇਖਿਦੂਰਾਇਦ੍ਰਿਗਲੀ
ਨੋਗਰੇਲਗਾਇ॥੯੭॥ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ॥ਕਾਹੂੰਨੇਨਾਯਕਮੈਂਲੀਲਾਨਾਯਕਾਕੋ
ਭੂਪਬਨਬੇਰਾਖਯੋਹੈ॥ਉੱਤਰ॥ਤਹਾਰਸਾਭਾਸਹੋਤਹੈ॥ਅਥਬਿਲਾਸਲ
ਛਨਦੋਹਾ॥ਪਿਯਮਨਹਰਿਬੇਹਿਤਕਰੈਤਿਯਬਿਲਾਸਅਧਿਕਾਇ॥
ਭ੍ਰੂਵਦ੍ਰਿਗਮੁਖਨਾਸਾਦਿਕੇਲਖਿਬਿਲਾਸਸੋਗਾਇ॥੯੮॥ਜਹਾਂਨਾ
ਯਕਕੋਦੇਖਤਾਕੇਮਨਹਰਿਬੇਹਿਤਭ੍ਰੂਵਨੇਤ੍ਰਾਦਿਕੋਬਿਲਾਸਨਿਕੋਕਰੈ
ਨਾਯਕਾਸੋਬਿਲਾਸ॥ਅਥਬਿਲਾਸਲੀਨਕੋਦੋਹਾ॥ਭੌਹਭ੍ਰਮਾਇਨ
ਚਾਇਦ੍ਰਿਗਅਰੁਅਧਰਨਿਮੁਸਕਾਇ॥ਪਿਯਹਿਅਨੰਦਬਢਾਇ
ਤਿਯਚਲੀਅੰਦਗਾਰਬਾਇ॥੯੯॥ਇਹਾਂਭੌਹਭ੍ਰਮਾਇਦ੍ਰਿਗਨਚਾਇ

ਇਤਆਦਿਕਾਗੋਬਿਲਾਸਾ॥ਬਿੱਛਤਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਸੁੰਦਰਤਾਅਭਿਮਾਨ
ਤੇਕਛੂਭੂਖਨਕੋਜੋਰਾ॥ਤਾਹੂਤੇਸੋਭਾਆਧਿਕਸੋਬਿੱਛਤਕਵਿਲੋਰਾ॥੧੦੦
॥ਯਥਾ॥ਅਤਿਗਾਂਆਵੈ॥ਨਬਨੀਰਜਮੁਕਤਾਨਿਕੀਲਸਤਿਚਾਰੁਸਿੰ
ਗਾਰਾ॥ਜਿਨਪਹਿਰੈਸੁਕੁਆਰਤਨਔਰਆਭਰਨਭਾਰਾ॥੧੦੧॥ਨਬ
ਨੀਏਕਤਾਂਸੋਸੋਭਾਆਧਿਕਹੈ॥ਬਿਭ੍ਰਮਹਾਵਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਜਹਰਹਿ
ਏਹਰਖਾਦਿਤੈਭੂਖਨਤਨਾਬਿਪਰੀਤਿ॥ਕਹੂਬਚਨਾਬਿਪਰੀਤਿਤਾਬਿਧਿ
ਬਿਭ੍ਰਮਹਾਵਸੁਮੀਤਾ੧੦੨॥ਯਥਾ॥ਬਿਹਾਰੀ॥ਚਲੀਅਲੀਕਹਿ
ਕੌਨਪੈਬਢੈਕੌਨਕੇਭਾਗਾ॥ਉਲਟੀਕੰਚੁਕਿਕੁਚਨਿਪੈਕਹੇਂਦੇਤਿਅਨੁਰਾ
ਗਾ॥੧੦੩॥ਇਹਾਂਕੰਚੁਕੀਉਲਟਬੇਸੋਂਬਿਭ੍ਰਮਆਪਟਭੂਖਨਾਦਿਕੋਊਬਿ
ਪ੍ਰੀਤਿਹੋਇਤਹਾਂਈਬਿਭ੍ਰਮਜਾਨਿਯੋ॥ ॥ਕਿਲਕਿੰਚਤਹਾਵਲ॰॥ਦੋਹ

੧ਜੈਸਹਿਚੰਚਲਤਾਦਿਤੇਸ੍ਰਮਅਭਿਲਾਖਅਮਰਜਾ।ਹਾਸਗਰਬਤ
ਯਾਇਕਸਮੈਕਿਲਾਕਿੰਚਤਸੋਹਰਖਾ।੧੦੪।ਜਹਾਂਸ੍ਰਮਅਭਿਲਾਖਾਦਿ
ਇਕਸਮੈਇਤੇਭਾਵਉਪਜੈਸੋਕਿਲਾਕਿੰਚਤ।ਯਥਾ।ਸੁੰਦਰਕੋਸ੍ਵੈ
ਯਾ।ਗੌਨੇਭਏਦਿਨਦ੍ਵੈਕਭਏਕਹਿਸੁੰਦਰਨੇਹਦੁਹੂੰਮਨਦੀਨੋ।ਖੇਲ
ਤਿਕੰਅਕਲੋਲਨਿਮੇਲਲਨਾਕੋਸਰੂਪਲਲਾਲਾਖਿਲੀਨੋ।ਕੌਤੁ
ਕਅਗਿਦਖਓਤਿਅਕੋਤਬਏਕਹੀਬਾਰਿਸਬੈਯਹਿਕੀਨੋ।ਰੋਇਹਿਰਿਸ
ਕੀਰਰੀਝਹਰਾਨੀਚਕੀਸਕੁਚਾਨੀਚਿੰਤੈਤਸਿਦੀਨੋ।੧੦੫।ਅਥਵਾਯ
ਤਲ੦।ਦੋਹਾ।ਤਿਯਕੌਪਯਬਾਤਨਿਚਲੈਧੈਮਨਸਉਭਤਪਤੈਂਤਾ।ਪ੍ਰਨ
ਅਗਿਰਾਇਜੰਭਾਇਜਾਹਿਸੋਮੋਟਾਯਤਸੱਤ।੧੦੬।ਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਖੇ
ਲੀਚੌਰਮਹੀਚੁਨੀਸਯਾਮਹਮਾਰੇਆਜਾਸੁਨਿਅਰਸਾਤਿਜੰਭਾਤਿਤਿ

ਯਾਅਭ੍ਰਜਾਨੀਉਰਿਲਾਜਿ॥੧੦੬॥ਕੁਟੰਮਿਤਲ੦॥ਦੋਹਾ॥ਪਿਯਪ
ਰਰਿਭੁਨਮੈਕਰੈਤ੍ਰਿਯਕਰਿਕਪਟਹਹਾਦਿ॥ਵਾਨਾਹੀਨਾਹੀਕਰੈਜਾਨ
ਕੁਟੰਮਿਤਸ੍ਵਾਦ॥੧੦੭॥ਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਔਰਸਬੈਸੁਖਕੀਕਹੋਅਚਿਰਮੈ
ਚਨਲਾਲਾਕੋਜਾਨੈਮਨਮੈਕਹਾਚਲੈਔਰਹੀਚਾਲਾ॥੧੦੯॥ਇਹ
ਹਿਰਦੈਮੈਭੁਚਿਓਊਪਰਸੋਕਹੈਹੈਜੋਅਚਿਰਨਮੈਚੋਯਾਤੇਕੁਟੰਮਿਤਾ॥
ਬਿਬੋਕਲ੦॥ਦੋਹਾ॥ਜੋਬਨਾਦਿਮਦਤੇਕਰੈਛਲਕਰਿਪਿਯਅਪਮ
ਨਾਅਰਿਗਲੋਪਦੂਰਬਚਨਕਹਿਸੋਬਿਬੋਕਪਹਿਚਾਨ॥੧੧੦॥ਯਥਾ
ਦੋਹਾ॥ਬਾਤਹੋਇਸੋਦੂਰਤੇਦੀਜੈਮੋਹਿਸੁਨਾਇ॥ਕਾਰੇਹਾਥਨਿਜਿਨ
ਰਹੋਲਾਲਚੂਨਰੀਆਇ॥੧੧੧॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਜਾਮੈਛਲਕਰਿਅਪਮਾਨ
ਕਹਾ॥ਉਤੱਰ॥ਕਾਰੇਹਾਥਨਿਸੋਂਅਤਿਹਮਾਰੀਚੂਨਰੀਛੁਹੋਜਹਿਅਪਮਾ

ਨਕਿਯੋ॥ਧੁਨਿਤੇਨਿਸਿਕਛੂਹੋਸੈਕਾਮਤਿਕਰੌਰਜਹਿਛਲਾ ਲਲਿਤਲ
ਦੋਹਾ ਅਨਪਸਿਨਤੇਹੋਤਜਹਿਸ੍ਰੀਚੀਨਤਨਬੇਸ॥ਸਬਸੌਭਾਪਿਆਸ
ਨਿਹਰੈਲਲਿਤਹਾਵਭਲਭੇਸ॥੧੧੨॥ਯਥਾਮਤਿਰਅੰਕਦੋਹਾ॥ਤੇਰੀ
ਰਲਨਿਚਿਤੌਨੀਮਿਦੁਅਧੁਰਮੰਦਮੁਸਕਾਨਿ॥ਛਾਇਰਹੀਸਖਿਲਾਲ
ਕੀਲਖੀਅਨਿਮਖਅਖਿਆਨਿ॥੧੧੩॥ਇਹਾਂਤਨਦੂਤਿਨੇਲਾਲਮਨਹ
ਰੋ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਜੋਮੇਰੇਮ੍ਰਿਕਰਨੀਕਹਾਨਿਕਸੀ ਉਤੱਰ॥ਲਾਲਕੇਮਨ
ਕੌਚਿਤੌਨਾਦਿਨੇਜਾਇਹਰਨੇਜਹੀਰੇਸ॥ਅਥਿਵ੍ਰਿਤਲ॰ ਦੋਹਾ॥ਧਿ
ਅਦ੍ਰਿਗਜਹਿਅਤਿਲਾਖਕੀਪੂਰਨਤਾਨਹਿਹੋਇ॥ਲਾਜਦਬਾਵਤਿ
ਹੋਤਤਹਿਬਿਵ੍ਰਿਤਹਾਵਕਵਿਲੋਇ॥੧੧੪॥ਯਥਾ॥ਰਸਰਾਜੋ॥ਦੋਹਾ
ਰੂਪਸਾਵਰੋਸਾਚਹੈਸੁਧਾਸਿੰਧੁਮੇਖੇਲ॥ਲਖਿਨਸਕੇਅਖਿਆਸਖੀ

ਪਰੀਲਾਜਕੀਜੇਲਾ ੧੧੫ ।ਨਾਯਕਕੋਦੇਖਿਚਾਹਿਪੂਰਨਨਹੀਭਈ
ਜਾਤੇਬਿਹ੍ਰਿਤਾ ।ਇਤਿਹਾਵ ।।ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਿਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਸਾਹਿਤਸਿੰਧੂ
ਅਮੀਰਦਾਸਬਿਰਚਤੇਨਾਯਕਾਨਾਯਕਸਖੀਹਾਵਨਿਰਨਯਨਾ
ਮਤ੍ਰਿਤੀਯੋਤਰੰਗ: ੩ ।।ਅਥਦੋਖਨਿਰੂਪਨੰ ।।ਤਤ੍ਰਦੋਖਕੋ
ਲੱਛਨਾਦੋਹਾਂ ।ਜਹਾਸਬਦਅਰਥਾਦਿਕੋਚਮਤਕਾਰਪੈਦੂਰਿ ।
ਜੋਨਿਰਮਲਤਨਬਨਾਇਬਸਿਜਾਨਿਸੁਦੋਖਸਭੂਰਿ ।੧ ।ਜਹਾਂਸ
ਬਦਅਰਥਆਦਿਪਦਤੇਰਸਾਦਿਕੋਚਮਤਕਾਰਦੂਰਿਹੋਇਜੈ
ਸੇਨਿਰਮਲਤਨਕੋਪ੍ਰਕਾਸਬਨਾਇਕੇਬਸਿਦੂਰਹੋਇਸੋਦੋਖ ।ਨਨੁ
।ਸਬਦਾਰਥਾਦਿਕੋਕੈਸੇਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਇ ।ਪ੍ਰਥਮਸਬਦਾਰਥ
ਜੋਚਮਤਕਾਰਹੋਇਬਹੁਰਕੋਊਬਾਨਸੋਯੁਕਤਿਆਇਦੂਰਹੋਇ

ਏਕੰਥਾ।ਚਮਤਕਾਰਉਪਜਤੌਈਦੂਰਿਹੁਵੈਉਪਜੈ।ਜੈਸੇਕੋਹੋਂਕੋਊਬਾਣਾਂ
ਸੌਂਯੁਕਤਿਆਇਚਮਤਕਾਰਦੂਰਿਹੋਇਤੈਤੇਵੇਗਾਦਿਕੇਸਬਦਾਰਥਤੇਭਿ
ਨਕੋਊਬਾਣਅਕੀਜੁਗਤਿਆਵਤਿਨਹੀਹੈ।ਐਸੇਜੈਂਕੇਹੋਂਵਹਿਚਮਤ
ਕਾਰਉਪਜਤੌਈਦੂਰਹੁਵੈਹੋਤਹੈਤੌਵਹਿਚਮਤਕਾਰਕੈਸੇਵਹਿਤੌਦੇ
ਖਹੀਉਪਜਿਓਦੇਖਹੀਅਥਹੈ।ਉੱਤਰ।ਪਥਮਸਬਦਾਰਥਮੈਚਮ
ਤਕਾਰਪ੍ਰਕਾਸਹੋਤਹੀਹੈ।ਐਸੇਵੇਗਾਦਿਕੋਚਮਤਕਾਰਹੈ।ਬਹੁਰਚਮ
ਤਕਾਰਜਾਨਿਬੇਵਾਰੇਕੇਮਨਿਮੈਚਮਤਕਾਰਕੀਬਿਰੋਧੀਕੋਊਯੁਕਤਿ
ਆਈਜੋਯਹਿਮਿਥਿਆਵਥੀਕਦੈਹੈਤਾਤੇਯਹਿਚਮਤਕਾਰਕਛੂਨ
ਹੀ।ਇਹਾਂਜਾਨਵੇਵਾਰੇਕੀਅਪੇਛਾਕਰਿਬਾਣਅਸੌਯੁਕਤਿਆਇ
ਚਮਤਕਾਰਦੂਰਿਭਯੋਜਾਨਿਯੇ।ਤਹਾਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਸੰਪੂਰਨਬਰਨਨੀਯ

ਸਬਦਾਰਥਕੋਚਮਤਕਾਰਦੂਰਿਹੋਇ।ਕਿੰਬਾਕਛੂਅਸਿਮਾਤ੍ਰਦੂਰਹੋ
ਇ।ਜੌਕਹੋਂਸੰਪੂਰਨਬਰਨਨੀਯਸਬਦਾਰਥਕੋਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਇ
ਤੌਜਹਾਂਨਿਰਰਥਕਹੋਇਸੰਪੂਰਨਦੋਹਾਦਿਨਿਰਰਥਕਹੋਇ।ਅਧਿਕ
ਪਦਦੋਖਕੀਜਾਗਾਦੋਹਾਦੈਮੈਅਧਿਕਦੋਹਾਦਿਦੋਖਕਹੋਚਾਹਿਯੈ
।ਜੌਕਹੋਕਛੂਅਸਿਮਾਤ੍ਰਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਇ।ਤੌਜਹਾਂਅਸਿਮੈਦੋ
ਖਹੋਇਸੋਦੋਖਕਹਾਵੈਸੰਪੂਰਨਬਾਕਅਰਥਕਾਬਿੱਤਾਦਿਕੋਅਨਾਦਿ
ਰਨਹੂਵੈ ਚਾਹਿਯੈ। ਉਤੰਗ। ਅੱਦਾਂਪਿਪਦਪਦਾਂਸਬਾਕਆਦਿਮੈਦੋਖ
ਹੋਤਹੈ।ਅਰੁਸਬਸਬਦਾਰਥਆਛੂਭੀਹੈਤੌਭੀਪਦਾਦਿਕੋਬਿਗਰਬੇਕਾਰਿ
ਸੰਪੂਰਨਬਾਂਛਤਛੰਦਕੋਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਤਹੈ।ਅਉਦੋਖਸੰਗਿਆਭੀਪਦ
ਇਦੋਖਹੀਰਹਤਿਹੈ।ਜੈਸੇਸਰੀਰਕੇਸਦਾਪਿਕਾਹੂਸਥਾਨਿਮੈਰੋਗਹੋ

ਇਪਰੰਤੁਸਬਸਰੀਰਕੋਂਦੂਖਦਹੈਔਜਬਸਰੀਰਦੂਸ੍ਰਹੋਤਹੈ।ਛੀਰਾ
ਰਨਾਲਨਆਆ।ਕਵਿਬਲਭੇਮੇਦੋਖਕੋਲਛਨਕਹ੍ਯੋਹੈ।ਰਸਅਨੈ
ਦਸਭੂਪਕੋਂਦੋਖੈਤੈਂਦੋਖ।ਆਤਮਕੋਂਜੋਐਧਿਤਾਮੂਰਖਬਪੁਰਤਾਰੈ
ਖਾ।ਐਸੇਕਹਿਬੇਕਰਿਕੇਵਲਰਸਹੀਮੈਦੋਖਹੋਇਜਬਦਾਰਥਮੇਦੋਖ
ਨਚਾਹਿਯੋ।ਜੌਕੋਹੰਰਸਕਹਿਬੇਕਰਿਸਬਦਾਰਥਆਵਤਹੈਸੋਨਹੀ
ਜਹਾਸਬਦਾਰਥਹੋਇਤਹਾਤੌਰਸਆਇਜਾਇਔਜਹਾਰਸਹੋਇਰਸ
ਸੌਸਬਦਾਰਥਨਹੀਆਵਤਹੈ।ਔਸਬਦਾਰਥਮੇਂਰਸਦੋਖਸੋਭਿਨਐ
ਰਸਸੋਂਬਿਨਭੀਦੋਖਹੋਤਹੈ।ਜੈਸੇਅਨਿਯੋਕਤਆਦਿਮੈ।ਇਹਾਂਪਦਬਾ
ਕਆਦਿਦੋਖਮੇਜਹਿਲਛਨਨਿਭਯੋਨਹੀ।ਸੋਦੋਖਪਚਬਿਧਿ।ਪ
ਦਦੋਖ੧।ਪਦਾਂਸਦੋਖ੨।ਬਾਕ੍ਯਦੋਖ੩।ਅਰਥਦੋਖ੪।ਰਸਦੋਖ

੫ ।ਅਥ ਪਦ ਦੋਖਲ੦।ਦੋਹਾ। ਪਦ ਸੰਜੋਗ ਬਿਨ ਹੋਇ ਜੋ ਪਦ ਫੇਰੈ
ਅਟਜਾਇ ।ਜੀਪ੍ਰ ਦੋਖ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਪਦ ਦੋਖ ਕਹਾਇ ।੫। ਜੋ ਦੋ
ਖ ਪਦ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਇ ਅਰਥ ਜਾਹਿ ਜੋ ਕੇਵਲ ਪਦ ਹੀ ਮੈ ਹੋਇ
ਬਹੁਰ ਪਦ ਕੇ ਪਰਿਆਅ ਬਦਲਬੇ ਸੋ ਅਟੈ ਐਸੀ ਪ੍ਰ ਦੋਖ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੋਇ
ਸੋ ਪਦ ਦੋਖ ।ਨਨੁ। ਏਤੋ ਬਡੋ ਲਛਨ ਕਾਹੇ ਕੋ ਬਾਂਧ੍ਯੋ ਇਤਨੋ ਈ ਕਹਿਨੋ
ਥੋ ਜੋ ਪਦ ਮੈ ਹੋਇ ਸੋ ਪਦ ਦੋਖ ।ਉਤੰਰ। ਪਦ ਸੰਜੋਗ ਬਿਨਾ ਬਿਸੇਸਨ
ਬਾਕ੍ਯ ਦੋਖ ਬਾਰਨਾਰਥ ਬਾਕ੍ਯ ਦੋਖ ਮੈ ਦੋਖ ਤੌ ਪਦ ਹੀ ਮੈ ਹੋਤ ਹੈ ਪੈ ਪ
ਦ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਤੇ ਹੋਤ ਹੈ ।ਜੈਸੇ ਲਾਲਨ ਆਪੁ ਗੁਲਾਲ ਕੀ ਮੂਠਿ ਮਾਰਿ
ਹਰਖਾਤਾ ਮੂਠ ਪਦ ਮਾਰ ਪਦ ਸੋ ਮਿਲ ਲੱਜਾ ਕੇ ਦੈਨ ਵਾਰ ਭਯੋ ਜਾ
।ਪੁਨਃ ਯਥਾ। ਪਦ ਫੇਰੈ ਦੋਖ ਮਿਟੈ ਐਸੀ ਪ੍ਰ ਦੋਖ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੋਇ ਏ ਬਿ

ਸੇਸਨਕਿਮਰਥਾ ਉਤੰਰ। ਪਦਫੇਰੈਮਿਟਬੋਬਿਸੇਸਨਅਰਥਦੋਖਥ
ਰਨਾਰਥਅਰਥਦੋਖਮੇਪਦਫੇਰੈਸੋਦੋਖਮਿਟਤਨਹੀਹੈ। ਐਸੀਪ੍ਰਦੋ
ਖਕੋਰਮਾਨਬਿਸੇਸਨਨੇਜ[illegible]ਰਥਾਨਿਰਬਾਹਨਿਮਿਤ। ਨੇਜਾਰਥਮੇਸੋਂ
ਦੀਪਪਦਫੇਰੇਸੋਂਦੋਖਮਿਟਤਨਹੀਤਥਾਪਿਸੀਪ੍ਰਦੋਖਕੋਰਮਾਨਦ੍ਰੈਥੈ
ਕਰਿਪੰਦਾਦਿਦੋਖਹੀਹੈ। ਜੋਉਪਸਰਗਾਦਿਮੇਹੋਇਸੋਪਦਾਂਸਦੋਖ
ਜਾਨਿਐਸੋਭਾਖਾਮੇਤਾਕੋਬਿਸੇਸਪ੍ਰਜੋਜਨਨਹੀਹੈ। ਅਬਬਾਕਮਦੋ
ਖਲ। ਦੋਹਾ। ਜਹਾਂਔਰਪਦਕੋਮਿਲੈਤਬਵ੍ਰੈਦੋਖਬਿਚਾਰ। ਪਦ
ਸਮੂਹਮੇਹੋਤਵਾਬਾਕਮਦੋਖਨਿਰਧਾਰ। ੨। ਜਹਾਂਔਰਪਦਮਿਲੈਤ
ਬਦੋਖਹੋਇਕਿੰਬਾਪਦਕੇਸਮੂਹਮੇਦੋਖਹੋਇਸੋਬਾਕਮਦੋਖ। ਲਨ੍ਰ।
ਪਦਸਮੂਹਤੈਅਰਥਦੋਖਮੇਭੀਹੈ। ਉਤੰਰ। ਅਰਥਦੋਖਮੇਪਰਿਯਾ

ਯਬਦਲੌਸੈਂਦੋਖਦੂਰਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਔਰਬਾਕਿਜੋਬਹੁਬਿਚਾਰਸੌਂ ੩
ਦੋਖਜਾਨੀਐਜਾਤਹੈ।ਬਾਕੵਮੈਪਰਿਯਾਯਦਿਯੇਦੋਖਮਿਟਤਹੈਔ
ਸੀਘ੍ਰਹੀਦੋਖਕੀਪ੍ਰਤੀਤਿਹੋਤਿਹੈ। ਅਥਪਦਬਾਕੵਦੋਖਨਾਮ। ਸ੍ਰੁ
ਤਿਕਟ ੧ ।ਗ੍ਰਾਤਿਸੀਸਾਕ੍ਰਿਤਿ ੨ ।ਅੰਪ੍ਰਯੁਕਤ ੩ ।ਅਸਮਰਥ ੪ ।ਨਿ
ਹਤਾਰਥ ੫ ।ਅਨੁਚਿਤਾਰਥ ੬ ।ਨਿਰਰਥਕ ੭ ।ਤ੍ਰਿਬਿਧਿਅਸਲੀ
ਲ ੮ ।ਅਬਾਚਕ ੯ ।ਸੰਦਿਗਧ ੧੦ ।ਅਪ੍ਰਤੀਤ ੧੧ ।ਗ੍ਰਾਮੵ ੧੨ ।
ਨੇਯਾਰਥ ੧੩ ।ਬਿਭੁਧਮਾਤਿਕ੍ਰਿਤ ੧੪ ।ਅਵ੍ਰੀਸਾਬਿਧੇਯਾਂਸ ੧੫ ।
ਕਲਿਸਟ ੧੬ ।ਇਨਸੋਂਗਹਿਦੋਖਨਿਮੈਂਤੇਬਿਭੁਧਮਾਤਿਕ੍ਰਿਤ੧ ।ਅਵ੍ਰੀਮ੍ਰਿ
ਸ੍ਰਿਬਿਧੇਯਾਂਸ ੨ ।ਕਲਿਸਟ ੩ ।ਏਤੀਨਦੋਖਤਜਿਔਰਸਬਪਦਮੈਂਹੋ
ਤਹੈ। ਗ੍ਰਾਤਿਸੀਸਾਕ੍ਰਿਤ੧ ।ਅਸਮਰਥ ੨ ।ਨਿਰਥਕ ੩ ।ਏਤੀਨਦੋਖਤ

ਜਿਔਰਸਬਬਾਕ੍ਯਮੇਹੂੰਹੋਤਹੈ। ਲਛਨ ।ਬਿਭੁਧਮਤਿਕ੍ਰਿਤਆਦਿਦੋਖ
ਪਦਮੇਂਕਹੋਤਜੋਂ ।ਔਗਤਿਸੰਸਕ੍ਰਿਤਆਦਿਬਾਕ੍ਯਮੇਕਹੋਤਜੋ। ਉਤੰਤਰ
।ਜਹਾਂਬਿਭੁਧਮਤਿਕ੍ਰਿਤਆਦਿਮੇਏਕਪਦਸੌਂਦੂਸਰੇਪਦਮਿਲਿਕੈ
ਦੋਖਹੋਇਗੋਕਿੰਬਾਪਦਸਮੂਹਮੇਹੋਇਗੋਪਦਮੇਂਏਦੋਖਆਵੈਨਹੀਹੈ
ਤੌਪਦਮੇਕੈਸੇਸੰਭਵੈਪਦਮੇਤੌਏਕਹੀਪਦਕਰਿਦੋਖਹੋਤਹੈ।ਬਹੁਰੋਗ
ਤਿਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਆਦਿਦੋਖਪਦਹੀਮੇਸੰਭਵੈਹੈ। ਜਹਾਂਪੁਲਿੰਗਕੀਠੌਰਸ੍ਤ੍ਰੀ
।ਲਿੰਗਕਹ੍ਯੋਰਾਜਾਆਈਤਹਾਆਈਐਸੋਪਦਹੀਬਨੈਗੋ।ਬਾਕ੍ਯ
ਨਹੀਬਨਸਕੈਬਾਕ੍ਯਤੌਪਦਨਿਕੋਸਮੂਹਹੋਤਹੈ। ਅਬਸ੍ਰੁਤਿਕਟਦੋਖ
ਲ੦।ਦੋਹਾ ।ਲਗੈਕਠੋਰਜੁਕਾਨਕੋਦੂੰਮਨਾਖਿਅਨਸੁਨੰਤਾ।ਸ੍ਰੁਤਿਕ
ਟਦੋਖਸੁਜਾਨਿਯੇਕਹਿਤਸਬੈਕਾਵਿਸੰਤਾ ੪ ।ਜੋਕਾਨਨਿਕੋਕਠੋਰ

ਲਗੈਔਸੁਨਿਵੇਵਾਰੇਕੋਮਨਾਬਿਮਨਸੋਵੈਜਾਇਤਤਾਂਸੂਤਿਕਟਦੋਖਜਾ
ਨਿਯੋਸੋਤਾਕੇਉਦੈਗਹੋਨਦੂਖਨਬੀਜਾ ਨਨੁ ਬੀਰਾਦਿਕੀਰਚਨਾ
ਕਾਨਨਿਕੋਕਠੋਰਲਗੈਹੈਸੋਊਸੂਤਿਕਟਦੋਖਸਭੂਖਹੋਇ ਉਤੰਰ ॥
ਬੀਰਾਦਿਕੀਰਚਨਾਜਦਪਿਕਾਨਨਿਕੋਕਠੋਰਲਗੈ ਪੈਮਨਾਬਿਮਨਨ
ਹੀਹੋਤਹੈ ਨਨੁ ਕਾਨਨਿਕੋਕਠੋਰਤੌਬਰਨਪ੍ਰਤਿਕੂਲਤੀਲਗੈਹੈ ਉ
ਤਰ ਬਰਨਪ੍ਰਤਿਕੂਲਔਰਰਚਨਾਕੇਬਰਨਔਰਰਚਨਾਮੈਰਾਖੇਜਾ
ਤਹੈਸੂਤਿਕਟਿਮੈਕਾਨਨਿਕੋਕਠੋਰਲਗੈਹੈਬਰਨਜਦਪਿਕੈਸੇਹੀਹੋਹਿ
। ਪਦਾਮੈਸੂਤਿਕਟਿਯਥਾਦੋਹਾ ॥ ਬਾਕੀਸਬੈਜਾਨਕਰਿਸਖੀਬਿਨੈ
ਬਹੁਲਾਲਾ ॥ ਤਜਿਆਨਪਾਂਯਨਿਪਰੇਕੌਨਟਿਰਹੁਜਾਰਿਯਾਲਾ ॥ ਪ
ਟਿਰਹੁਕੀਠੋਰਟੇਵਕਹੈਦੋਖਮਿਟੈ ॥ ਬਾਕਯਮੈਸੂਤਿਕਟਯਥਾ ਸਵੈਨ

ਗੀ।ਨਾਗਰਿਬਾਬਿਧਿਬਿਲਾਸਤਜਬਸੀਗਵੇਲਨਮਾਂਹਿ।ਮੂੜ੍ਹਜੋ
ਮੇਵਾਨਦੀਕਿਤੂੰਭੂਠਜੋਦੇਇਠਲਾਇ॥੬੬॥ਮੂੜ੍ਹਜੋਭੂਠਜੋਇਠਲਾਇਸੁ
ਤਿਕਟਬਾਕਮੋਜਾਨਿਜੇਮੂਰਖਾਦਿਕਹੈਦੋਖਾਮਿਟੈ॥ਅਥਗਤਿਸੰਸ
ਕ੍ਰਿਤਦੋਖਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਜਹਦੈਸਬਦਅਸੁੱਧਤਬਤਾਕੋਲਗੈਨਅ
ਰਥ।ਸੋਜਾਨੋਗਤਿਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕਹਤਜਥੈਸਮਰਥ॥੧॥ਜਹਾਂਸਬਦ
ਅਸੁਧਹੋਇਸ੍ਰੀਲਿੰਗਕੀਠੌਰਪੁਲਿੰਗਅਉਪੁਲਿੰਗਕੀਠੌਰਸ੍ਰੀਲਿੰ
ਗਕਹੈਅਉਇਕਬਚਨਕੀਠੌਰਬਹੁਬਚਨਦੇਅਤਬਤਾਕੋਬਾਂਛਤਅਰ
ਥਨਹੀਲਗੈਸੋਗਤਿਸੰਸਕ੍ਰਿਤਾਯਾਕੇਨਾਮਗਤਿਸੰਸਕਾਰਭੀਕਹੈਹੈਂ
।ਸੰਸਕਾਰਨਾਮਭੂਖਨਥੀਂਸਾ॥ਜਥਾ॥ਬਿਹਾਰੀ॥ਲਾਲਨਕਿ
ਨਖਾਲਨਿਲਗੇਕਯੋਆਨਲਜੋਭੂਗਾਗੁਲਰਚੈਬਨਮਾਲਸ

ਬ੍ਰਗਾਏਨੈਂਦਕੀਦੂਰਿ।੧੮ ।ਇਹਾਂਗਏਨੈਚਕੀਕੀਠੌਰਗਈਚਾਹਿਐਤੌ
ਦੇਖੀਅਤੈ। ਅਥਅਪ੍ਰਯੁਕਤਦੋਖਲ੦ ਦੋਹਾ ਜਦਪਿਸਬਦਦ੍ਵੈ
ਸੁਧਹੀਕਾਵਿਨਿਪ੍ਰਯੋਗੇਨਾਹਿ।ਤੇਰਾਖੈਤਹਿਜਾਨਿਯੇਅਪ੍ਰਯੁਕਤਕ
ਵਿਚਾਰਿ।੧੯। ਜਦਪਿਸਬਦਸੁਧਹੂਹੋਹਿਪੈਸੁਕਾਵਿਨਿਨੈਨਹੀਤੇ
ਨਕੋਪ੍ਰਯੋਗਕਿਯੋ।ਨਹੀਰਚਨਾਮੇਕਹੂਬਹੁਤੇਨਨੈਪਰੇਤੇਸਬਦਜਹਾਂ
ਰਾਖਿਯੇ।ਤਹਾਂਅਪ੍ਰਯੁਕਤਦੋਖਜਾਨਿਯੇ। ਜੈਸੇਗਲਭੂਰਿਚੰਦ੍ਵਕਨਾਮ
ਜਦਪਿਹੈਭੀਤਊਕਾਹੂਨੈਪਰਮੋਨਹੀਸੋਜਹਾਂਰਾਖਿਯੇਤਹਾਂਯਹਿਦੋਖ
ਹੋਤਹੈ।ਸਨੁ।ਜੇਵਹਿਸੁਧਸਬਦਹੈਤੌਤਿਨਕੋਂਕਾਵਿਨਿਨੈਕਯੋਨਹੀਪ੍ਰ
ਯੋਗਕਿਯੋ।ਐਸੁਧਸਬਦਹੈਤੌਤਿਨਕੇਧਾਰਿਬੇਮੇਦੋਖਕਯੋਂਕਹਯੋ।ਗ
ਉਤ੍ਰ। ਸਬਦਸਾਸਤ੍ਰਕੇਸਗਰੇਸਬਦਕਬੈਭੀਪ੍ਰਯੋਗੇਨਹੀਜਾਤ

ਹੈਜੋਕਾਹੂਪਾਂਚਸਾਂਤਨੈਬਹੁਤਸੋਂਪ੍ਰਯੋਗੇਤੌਂਵਾਹਿਪ੍ਰਯੋਗਬੋਨਹੀਕਹਿ
ਐਸੋਪ੍ਰਯੋਗਬੋਸੋਈਹੈਜੋਬਹੁਤੇਨਿਨੈਪ੍ਰਯੋਗੇਹੋਂਹਿ।ਜਬਜੇਸਬਦ
ਬਹੁਤੇਨਿਨੈਨਪ੍ਰਯੋਗੇਯਾਤੇਤਿਨਕੋਰਾਖਨੋਭੀਅੰਪ੍ਰਯੁਕਤਦੋਖਭਯੋ
।ਜੋਸਬਦਪਰਮਪਰਾਸਰਬਤ੍ਰੰਪ੍ਰਯੋਗਤੇਚਲੇਆ।ਏਹੋਹਿਤਿਨਕੋ
ਪ੍ਰਯੋਗਬੋਆਛੋ।ਸਿਕੇਤਨਿਖੇਧਦੂਖਨਬੀਜਾ ।ਪਦਮੇਅੰਪ੍ਰਯੁਕ
ਤਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ।ਸੌਂਬਿਜੁਗੀਜਨੁਮੋਹਿਆਠਾਂਇਹਾਬਿਰਹਾਧ
ਕੋ।ਆਠੋਜਾਮਅਛੇਹਾਦ੍ਰਿਗਜੁਬਰਤਬਰਸਤਰਹਤਾ ।੧੦੧। ਯਹਿ
ਹਾਂਸੋਂਪਦਸਹਿਤਕੇਅਰਥਮੇਕਾਹੂਨੈਪਰਯੋਗਨਹੀਯਾਤੇਅੰਪ੍ਰਯੁਕ
ਤਾਸੰਗਕਹੈਦੋਖਮਿਟੇ ।ਯਥਾਅਮੇਅੰਪ੍ਰਯੁਕਤਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਕੋਲ
ਕੁਸਅਸੇਦੂਧਪਰਕਠਿਨਅਨੂਠੇਅਰਿ।ਤੋਸੀਤੂਹੀਜਗਤਿਮੇਲੋ

ਚਨਕਆਨਿਖੰਗ॥ ੧੧॥ ਏਕੇਰਾਕੇਗੁਛਾਕੋਨਅਕੇਲਕੁਸਮਕੁਚਨਕੋਨ
ਮਦੂਧਧਰਕਾਹੂਲੈਨਹੀਕਹਯੋ॥ਕਦਲਿਗੁੰਛਾਅੋਂਪਯੋਧਕਹੈਦੇਖ
ਅਿਟੈ॥ ਅਥਅਸਮਰਥਦੋਖਲ॰ ਦੋਹਾ ਦੋਇਅਰਥਕੋਸਬ
ਦਸਹਿਦੈਂਦੋਊਬਿੰਖਆਤਾ॥ਬਾਂਛਤਅਰਥਨਬੇਗਹੂਰਸੋਅਸਮਰ
ਥਲਖਾਤਾ॥੧੨॥ ਜਹਾਂਦੋਇਅਰਥਕੋਪਦਹੋਇਦੋਊਅਰਥਜਾਕੇ
ਬਿਖਆਤਹੋਹਿਪੈਜਾਅਰਥਮੇਰਾਖਯੋਹੋਇਸੋਸੀਘ੍ਰਨਹਿਫੁਰੈਸੋਅ
ਸਮਰਥ॥ ਅਰਥਕੀਅੰਪ੍ਰਾਪਤਿਦੂਖਨਬੀਜਾ॥ ਜਨੁ ॥ਜੋਦੋਊਅਰ
ਥਬਿਖਆਤਭਏਤੌਤਹਾਂਬਾਂਛਤਅਰਥਬੇਗਕੋਨਹੀਫੁਰੈਹੈਐਬਿ
ਖਆਤਅਰਥਨਿਮੈਦੋਖਕੈਸੋ॥ ਉਤੰਗ ॥ਜਾਅਰਥਮੇਪਦਰਾਖਿਯੋ
ਹੈਸੋਅਰਥਦੇਸਾਬਿਖਆਤਤੋਹੋਤਹੈਪੈਕਵਿਤਾਮੈਬਿਖਆਤਨਹੀਹੋਤ

ਹੈਔਂਦੂਜੋਅਰਥਕਾਵਿਤਾਮੇਬਿਖਆਤਹੋਤਹੈਅਰਥਕਰਤੀਬੇਗਤਿ
ਸਦੂਸਰੇਅਰਥਕੀਚਿਰਪੁਨਪੁਨਧਆਨਜਾਤਹੈ।ਯਾਤੇਬਾਂਛਤਅ
ਰਥਨਹੀਫੁਰੇਹੈ।ਐਸੋਜਾਹੀਤੇਦੋਖਜਾਨਿਯੋ।ਦੋਊਬਿਖਆਤਾਥੇਸੇ
ਸਨਿਹਿਤਾਰਤਦੋਖਥਾਰਨਾਰਥਾ। ਯਥਾ ਦੋਹਰਾ ।ਛੀਨਕਮਰ
ਲੋਚਨਲਲਿਤਅਮਰਤਿਆਨਿਤੇਥੇਸਾ।ਝੂਲਤਿਝੀਨੈਪਟਪਹਿ
ਰਿਜਲਮੈਂਖੁਲੇਂਸੁਕੇਸਾ ੧੩ ।ਝੂਲਤਪਦਕੇਦੋਇਅਰਥਝੂਟਥੇ
ਔਨਾਇਥੇਦੋਊਪ੍ਰਸਿਧਹੈਪੈਕਾਵਿਤਾਮੈਝੂਲਥੋਨਾਇਥੇਕੇਅਰ
ਥਮੇਪ੍ਰਸਿਧਨਹੀਝੂਲਥੋਨਾਇਥੇਕੇਅਰਥਕੌਂਕਹੈਨਹੀਹੈਯਾਤੇ
ਅਸਮਰਥਦੋਖ। ਪੁਨ: ਤੁਕਾ ।ਛਾਇਮੁਖਨਵਲਦੂਲਾਰੀਕਾਰੀ
ਸਾਰੀਸੌਬਿਹਾਰੀਸੌਮਿਲਨਪਯਾਰੀਹਨੀਫੁਲਵਾਰੀਕੋ।ਹਨੀਆ

ਰੀਐਂਹਨੀਚਲੀਹਨੀਪਦਮਾਰੀਕੈਅਰਥਕੌਤੌਕਹਤਿਹੈਚਲੀਕੇ
ਅਰਥਕੌਨਹੀਕਹੈਹੈ ਲਨੁ ਅਬਾਚਕਕੌਨਹੋਇ ਉੱਤਰ ਅਬਾ
ਚਕਮੈਔਰਕੌਬਾਚਕਔਰਰਾਖਿਐਹੈ।ਜਾਮੈਜਾਕੌਬਾਚਕਰਾਖੌ
ਹੈਤਾਦੂਕੈਹੈਪੈਅਪਨੇਅਰਥਦੈਬੇਕੌਸਮਰਥਨਹੀ ਅਥਨਿਹਤਾ
ਰਥਦੋਖਲ॰ ਦੋਹਾ। ਉਭੈਜਾਰਥਬਾਚਕਸਬਦਅਪ੍ਰਸਿਧਮੈਰ
ਖਾਸੋਨਿਹਤਾਰਥਬੈਰਿਸੌਂਪ੍ਰਸਤੁਤਅਰਥਹਿਤਾਖ। ੧੫ ।ਜਹਾਦੋ
ਇਅਰਥਕੌਸਬਦਹੋਇਏਕਪ੍ਰਸਿੱਧਅਰਥਹੋਇਦੂਜੌਅਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਹੋਇਪੈਅਪ੍ਰਸਿੱਧਮੈਰਾਖਿਐਤਾਂਤੇਬਾਂਛਤਅਰਥਬਹੁਦੇਰਿਸੌਂਭ
ਸੈਸੋਨਿਹਤਾਰਥ।ਅਸਮਰਥਮੈਦੋਊਅਰਥਪ੍ਰਸਿਧਹੋਤਹੈਂਏਤੋ
ਸੂਖਮਭੇਦ ਅਦਮੈਨਿਹਤਾਰਥਅਥਬਾ।ਕਵਿਬੰਲਭੋਦੋ ਅੰਨਤ

ਅਥਜ

ਜੈਸਬਕਾਂਅਨੀਜੋਗਤਜੈਸਬਸੰਤ ਅਹਾਂਬੀਰਜਾਂਤੇਬਿਪੇਆਏ
ਸੰਗਬਸੰਤ੧੫ ਅਹਾਂਬੀਰਅਹਾਂਸੂਰਮੇਂਮੇਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈਂਔਕੋਕਲ
ਮੇਂਅਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈਤਹਾਅਪ੍ਰਸਿੱਧਅਰਥਮੇਂਰਾਖਜੋਹੈਜਾਤੇਦੋਖਾਹੈ
ਅਕੋਸਮੇਂਕੋਕਲਕੋਗਰੜਕੋਬੱਜ੍ਰਕੋਨਾਅਹਾਂਬੀਰਹੈ ਅਨੁ ਜ
ਮੇਂਅਪ੍ਰਯੁਕਤਹੀਕੋਂਨਹੋਇ ਉਦਾਹਰਾ ਅਪ੍ਰਯੁਕਤਮੇਂਦੋਇਅ
ਰਥਕੋਸਬਦਨਹੀਹੋਤਹੈ ਅਥਅਮੇਨਿਹਤਾਰਥਯਥਾ ਦੋਹਾ
ਬੈਠਬਾਂਨਧਿਪਨੈਨੇਮੇਲਾਖਿਅਕਰਯੁੱਜਨੇਹਾ ਅਬਸੋਤਮੁਖ
ਜੋਤਸੋਹਰੈਭੂਤਿਕਿਹਣੇਹਾ੧੬ ਇਹਾਂਬਾਂਨਅਕਰਯੁੱਸੋਇਸਬਦ
ਤੀਰਕਾਂਅਕਅਲੋਮੇਤੌਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈਂਔਜਹਾਜਸਮੁੰਦ੍ਰਮੇਂਪ੍ਰਸਿੱਧਨ
ਹੀਸੋਜਹਾਜਾਸਿੱਧਅਜੀਕਕਹੈਤੌਦੋਖਅਟੈ ਅਨੂ ਐਸੇਸਬਦ

ਚੌਦੂ

ਤੌਂਕਠਨਰਚਨਾਕੋਲਿਯੇਕਾਵਿਰਾਖਤਹੈਤਤਹਾਂਦੋਖਕਯੌਂਕਹਯੋ ਉੱਤ
ਰ। ਜੱਦਪਿਏਕਅਰਥਕੋਐਸੋਸਬਦਅਪ੍ਰਸਿੱਧਰਾਖਿਯੇਭੀਪੈਦੂ
ਸਰੇਅਰਥਮੈਏਥੇਗਲਾਗਿਯੇਕਰਿਦੋਖਐਂਬਿਲੰਬਕਰਿਅਰਥ
ਕੀਪ੍ਰਾਪਤਿਦੂਖਨਬੀਜਾ ॥ਅਥਅਨੁਚਿਤਾਰਥਦੋਖਲ॰ ਦੋਹ
ਰਾ ਉਚਿਤਕਹੈਨਿਜਓਰਤੇਅਨੁਚਿਤਪ੍ਰਗਟੈਆਇ। ਅਨੁਚਿਤਾਰ
ਥਤਹਦੋਖਹੈਸਬਕਬਿਕਹਤਬਨਾਇ ॥੧੧॥ ਜਹਾਂਆਪਨੀਓਰਤੈ
ਕਾਹੂਮੈਉਚਿਤਕਹੈਤੌਂਅਨੁਚਿਤਪ੍ਰਗਟਹੋਇਸੋਅਨੁਚਿਤਾਰਥ। ਸਨੁ
। ਅ ਉਚਿਤਕਹੈਸੋਅਨੁਚਿਤਕੈਸੇਭਾਸੇ ਉਤੱਰ। ਜੱਦਪਿਆਪਨੀ
ਓਰਤੇਉਚਿਤਹੀਕਹਯੋਹੋਇਪੈਜਾਨਵੇਵਾਰੇਕੀਬੁਧਿਸੂਖਮਤਾਕਰਿ
ਅਨੁਚਿਤਨਿਕਸੈਹੈ। ਬਾਂਛਤਅਰਥਕੋਤਿਰਸਕਾਰਦੂਖਨਬੀਜਾ

ਤਹਾਂਪ੍ਰਸ੍ਨ।ਬਿਰੁੱਧਮਤਿਕ੍ਰਿਤੌਔਅਨੁਚਿਤਾਰਥਮੈਂਭੇਦਕਹਾ ਉਤ੍
ਰ।ਬਿਰੁੱਧਮਤਿਕ੍ਰਿਤਮੈਜੋਬਿਵਹਾਰਕਹੀਐਸਾਧਾਰਨਹੋਇਕਿੰਬਾ
ਅਸਾਧਾਰਨਹੋਇਤਾਂਸੋਂਬਿਰੋਧਨਿਕਸੈਹੈ।ਔਬਿਰੁੱਧਮਤਿਕ੍ਰਿਤਕੇ
ਵਲਬਾਕ੍ਯਮੈਹੋਤਹੈ।ਅਨੁਚਿਤਾਰਥਮੈਕੇਵਲਉਚਿਤਕਹੇਸੋਂਅ
ਨੁਚਿਤਨਿਕਸੈਹੈਇਤੋਭੇਦਹੈ। ਪ੍ਰਥਮੋਅਨੁਚਿਤਾਰਥਯਥਾਦੋਹਾ॥
ਸੂਰਸੁਦੂਰਜਨਦਲਨਿਮੈਕੌਤਕਕਰੈਅਨੂਪ।ਨਿਹਚਲਰਨਮੈਸੋ
ਰਹੈਹੋਇਕਾਠਕੋਰੂਪ।੧੮।ਕਾਠਕਹਿਬੇਕਰਿਯਹਿਅਨੁਚਿਤਨਿ
ਕਸ੍ਯੋਜੋਜਸਭ੍ਰਸ਼ਟਕਰਿਕਛੂਨਸਕੋ।ਧ੍ਰੁਵਰੂਪਕਹੈਦੋਖਮਿਟੈ॥
ਬਾਕ੍ਯਔਅਨੁਚਿਤਾਰਥਯਥਾਦੋਹਾ ।ਅਤਿਕਰਾਲਹੈਕਾਲਤੈ
ਜਮਬਾਹਨਦਬਜਾਤ।ਐਸੇਗਜਪੈਤੂਚਢੈਸੁਰਬਾਨਿਸੇਨੀਗਾਤ

॥੧੯॥ਇਹਾਂਗਜਕੋਂਜਮਬਾਹਨਕਹਿਨੌਂਔਤਾਕੇਗਾਤਕੌਸੁਰਗਕੀ
ਪੌੜੀਕਹਿਨੌਂਔਤਾਪੇਰਾਜਾਕੋਚੜਨੌਂਕਹਿਨੌਂਯਾਤੇਯਹਿਨਿਕਸ੍ਯੋਜੋ
ਤੂਸੁਰਗਕੋਚਲ੍ਯੋਚਾਹਤਹੈਂਯਹੀਅਨੁਚਿਤਔਸ੍ਵਨਮਾਣਤਭਾਸਤ
ਹੈ॥ਬਿਰੁਧਮਤਿਕ੍ਰਿਤਮੇਂਏਕਪਦਦੋਸੌਂਦੂਜੋਪਦਦੀਅਲਿਦੇਖੋਹੋਤਗੋਪ
ਦੋਸਜੋਗਤੇਬਿਨਾਨਹੀਹੋਤਹੈ ਅਥਨਿਰਰਥਕਦੋਖਲੱ॰ ॥ਦੋਹਾ
॥ਆਇਪਰੇਪਦਚਰਨਿਮੈਂਤਾਕੋਅਰਥਨਹੋਇ॥ਕੇਵਲਪਦਪੂਰ
ਨਲਿਯੋਤਾਹਿਨਿਰਰਥਕਜੋਇ॥੨੦॥ਜਹਾਂਤੁਕਮੇਂਕੋਊਪਦਧਰ੍ਯੋ
ਜਾਇਤਾਕੋਅਰਥਕਛੂਨਹੋਇਕੇਵਲਚਰਨਪੂਰਨਾਰਥਹੋਇਸੋ
ਨਿਰਰਥਕਾ॥ਪ੍ਰਯੋਜਨਅਭਾਵਦੂਜਨਬੀਜਾ ਨਨੂ ॥ਜਾਪਦਕੋਕਛੂ
ਅਰਥਹੀਨਹੀਤਾਕੇਰਾਖਬੇਕਰਿਅਧਿਕਪਦਕ੍ਯੋਂਨਹੋਇ ਉੱਤਰ

ਅਧਿਕਪਦਵਿਕੇਵਲਚਰਨਪੂਰਨਾਰਥਨਹੀਹੋਇਔਤਾਕੋਅਰਥਭੀ
ਹੋਤੁਹੈ।ਨਿਰਰਥਕਕੋਂਤੌਂਅਰਥਨਹੀਹੋਤੋ।ਯਥਾਅਥਿਤਾਰੀ।ਫੂਲੀ
ਫਾਲੀਫੂਲਸੀਫਿਰਤਜੁਬਿਮਲਬਿਕਾਸਾ।ਕ੍ਰਿਰਤਰੈਯਾਹੋਹਿਤੌਚਾਲ
ਤੁਤੋਹਿਧਿਯਪਾਸਾ।੨੧।ਇਹਾਂਫਾਲੀਪਦਨਿਰਰਥਕਾ।ਜੈਸੇਲੋਕ
ਕਹੈਹੈਲਕੜੀਵਕੜੀਪਾਂਨੀਵਾਂਨੀਐਸੇਜਾਹਿਜਾਨਿਯੈ।ਅਥਅ
ਸਲੀਲਦੋਖਲਛਣੰ।ਦੋਹਾ।ਲਾਜਗਿਲਾਨਿਰੁਅਸੁਭਕੋਬੁਜਿ
ਪੈਜਹਿਸਬਦਾ।ਸੁਨਤਹਿਸੋਤਾਮਨਬਿਮੁਖਸੋਅਸਲੀਲਹਿਸਬ
ਦਾ।੨੨।ਜਹਾਂਸਬਦਲੱਜਾਔਗਿਲਾਨਿਔਅਸੁਭਕੇਪ੍ਰਗਟ
ਕਰਨੇਹਾਰੇਹੋਹਿਤਹਾਂਅਸਲੀਲਦੋਖਜਾਨਿਯੈ।ਕ੍ਰਿਪਾਂਜਰੂਪ
ਸਾਂਅਗਿਲਦੂਖਨਬੀਜਾ।ਲਜਾ।ਲੱਜਾਆਦਿਕੋਂਪ੍ਰਗਟਕਰਨੇ

ਹਾਰੇ ਸੁਭ੍ਰ ਸਬਦ ਹੈਂ ਕੈਥਾ ਅਸੁਭ ਹੈ। ਜੌ ਕਹੌ ਸੁਭ ਜੇ ਹੈਂ ਤੇ ਲੱਜਆਦਿ
ਕੋ ਦੈਨਹਾਰੇ ਹੋਂ ਹਿਤ ਹਾਂ ਸਬਦ ਭਏ ਸੁਭ ਤਿਨ ਸੋਂ ਲੱਜਆਦਿ ਨਿਕਸੀ
ਅਸੁਭ੍ਰ ਸੁਭ ਤੇ ਅਸੁਭ ਕੋ ਨਿਕਸਬੋ ਬਿਰੋਧ ਜਾਤੋ ਬਿਰੁੱਧਮਤਿ ਕ੍ਰਿਤਭ
ਹੋ ਅਸਲੀਲ ਨ ਬਨੈ। ਜੌ ਕਹੌ ਅਸੁਭ ਸਬਦ ਲੱਜਆਦਿ ਕੇ ਬਾਕ
ਤਕਰੈ ਹੈਂ। ਅਸੁਭ ਤੇ ਲੱਜਆਦਿ ਤੌ ਹੋਤ ਹੀ ਤਿਹਾਂ ਦੋਖ ਕਹਾ ਉੱਤਰ॥ ਸੁ
ਭ ਸਬਦ ਹੀ ਲੱਜਆਦਿ ਕੇ ਦੈਨਵਾਰੇ ਹੋਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਰੁੱਧਮਤਿ ਕ੍ਰਿਤ
ਬਾਚਕ ਹੀ ਮੈਂ ਬਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟੈ ਹੈ। ਅਸਲੀਲ ਮੈਂ ਦੂਸਰੋ ਅਰਥ ਲੱਜ
ਦਿ ਦੈਨਵਾਰੋ ਭਾਸੈ ਹੈ ਏਤੋ ਭੇਦ॥ ਪਦ ਮੇਂ ਲੱਜਆ ਅਸਲੀਲ ਜਥਾ ਦੋ
ਹਾ॥ ਲਿੰਗ ਮਹਾ ਦ੍ਰਵਰ ਕੋ ਲਿਯੇ ਆਏ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਾਤ॥ ਦੇਖਿ ਬਾਲ ਯ
ਹਿ ਰਾਵਰੀ ਕੈਸੇ ਜਰੈ ਨ ਗਾਤ॥ ੨੩॥ ਇਹਾਂ ਲਿੰਗ ਪਦ ਲੱਜਆ ਕੋ ਬਾਚਕ

ਕਤਕਰੈਹੈਲਿੰਗਕੀਠੌਰਲਾਛੁਨਾਕਿਧ੍ਯਾਚਿੰਨਕਹੈਹੈਦੇਖੀਅਟੈ। ਪੁਨ:।
ਦੋਵਕੀਤੁਕਾ। ਨਾਹੀਕਰੌਫੁਫੁੰਦੀਕੀਫੁਦੀਗਹਿਛੋਰਤਗੋਰਜਚੋਰਜ
ਦਾਈ।ਫੁੰਦੀਪਦਲਜੰਆਕੋਂਦੇਤਹੈਫੂਲਕਹੈਹੈਦੇਖੀਅਟੈ। ਬਾਕਆਸੋਕੌਂ
ਆਸੀਲਜਬਾਰਸਭਾਬਿਦੇਸਦੇਆ। ਬੀਸਿਬਜਾਵਤਆਨਿਕ
ਘੋਸੁਗਲੀਮੈਂਛੂਲੀਕਛੁਟੈਨਾਸੋਂਡਾਰੈ।ਫੇਰਚਿਤੈਤਿਰਛੀਕਰਿਦੀਠਿ
ਚਲਓਰਸੋਮੋਹਨਮੂਠਸੀਮਾਰੈ।ਤਾਂਪਰੀਤੈਪਰੀਸੀਪਰੀਸੇਜਪੈਪਮ
ਰੀਨਬੋਲਤਪ੍ਰਾਨਜੇਵਾਰੈ।ਜਾਗਹੈਜੀਹੈਤੌਜੀਹੈਂਸਬੈਨਤੋਂਪਿਓਸਬੋਧਿ
ਖਨਿਦਕੇਦੂਰਾਰੈ।੨੪।ਇਹਾਂਮੂਠਪਦਮਾਰੈਪਦਸੋਂਮਿਲਲਜਾਦੈਨਵ
ਰੋਤੁਓਮੂਠਸੀਡਾਰੈਕਹੈਹੈਦੇਖੀਅਟੈ। ਪਦਮੋਗਿਲਾਨਅਸਲੀਲਜ
ਬਾਜੋਹਾ। ਦੁਰਜਨਸੋਂਜੀਤੈਸਮਰਪਾਵਤਹੈਸਬਕਾਂਆ।ਇਕਬਾਰਜੋ

ਲੇਤਹੈਮੂਰਤੇਗੁਰੁਹੋਕਨਾਮਾ ੨੫॥ ਇਹਾਂਗੁਰੁਹਪਦਵਗਿਲਾਨਕੋਪ੍ਰਗਟਕ
ਰੇਹੈ॥ਗੁਰੁਹਕੀਠੌਰਕਾਰਤਕੇਪਖਟਾਨਨਕਹੈਵੋਖੀਮਟੈ॥ਬਾਕਮੇ
ਗਿਲਾਂਨਅਸਲੀਲਜਬਾ॥ਰਸਰਹਸੇਦੋਹਾ॥ਰੂਪਗਰਬਸੁਤਚ
ਤੁਰਸੁਠਹੋਤਬੈਸਕੀਸੀਧਾ॥ਅੰਤਕਰਤਹੈਅਲਿਨਿਹੂੰਸੁਮਨਿਬਾਯੁਕੀ
ਗੋਧਾ ੨੬॥ ਇਹਾਂਬਾਯੁਪਦਸੌਗੋਧਪਦਮਿਲਿਗਿਲਾਨਪ੍ਰਗਟਭਈਥੀ
॥ਸੁਮਨਮਾਭੂਤਗੋਧਕਹੈਵੋਖੀਮਟੈ॥ਪੁਨਾ॥ਤੁਕਾ॥ਗਿਰਿਜੋਜਨਤੀ
ਸਉਚਾਨਹੁਤੋਭਤਜੋਭੂਮਿਜਮਾਨਹਨੂਪਦਮਾਰਯੋ॥ਇਹਾਂਪਰਗਧਾਯੋਕਹੈ
ਵੋਖੀਮਟੈ॥ਪਦਮੇਅਮੰਗਲਅਸਲੀਲਜਬਾ॥ਬਿਹਾਰੀ॥ਅਗੀਡ
ਰੀਕਿਟਰੀਬਿਥਾਕਹਾਖਰੀਚਲਿਚਾਹਾਰਹੀਕਰਾਹਿਕਰਾਹਅਤਿਅ
ਬਸੁਖਆਹਨਆਹਾ ੨੭॥ ਇਹਾਂਅਗੀਪਦਅਮੰਗਲਕੋਪ੍ਰਗਟਕਰੈ

ਹੈਮਲੀਕਿੰਬਾਅਸਲੀਕਹੈਂਦੇਖੀਅਟੈ ਬਾਕਮੈਅਸੰਗਲਅਸਲੀ
ਲਖਬਾਦੋਹਾ। ਜਮੁਨਾਤਟਨਵਕੁੰਜਸੁਭਤਭੂਤਰਖਰੈਅਧੀਰ।ਕ
ਲਭੁਯੋਤੇਰੋਤਿਯਾਚਲਬੋਲਤਬਲਬੀਰ। ੨੯ ।ਇਹਾਂਕਾਲਪਦਸੋਂ
ਭੁਯੋਪਦਮਿਲਿਅਸੰਗਲਨਿਕਸੋ।ਕਾਲਕੀਠੌਰਜਾਭੁਯੋਕਹੈਂਦੇ
ਖੀਅਟੈ।ਇਤਿਅਸਲੀਲਾ ।ਅਬਅਬਾਚਕਦੋਖਲ੦।ਦੋਹਾ
।ਧਰੈਸਬਦਜਾਂਅਰਥਮੈਬਾਚਕਤਾਹਿਨਹੋਇ।ਔਰਹਿਕੋਬਾਚਕ
ਜੁਦੂੰਕਹੈਂਅਬਾਚਕਸੋਇ। ੨੯ ।ਜਾਂਅਰਥਮੈਂਸਬਦਕੋਂਰਾਖੇਤਾਂਅਰ
ਥਕੌਬਾਚਕਨਹੋਇਔਰਹੀਅਰਥਕੋਬਾਚਕਹੋਇਸੋਅਬਾਚਕ।ਸੂ।
ਜਾਂਅਰਥਮੈਸਬਦਰਾਖੀਏਤਾਂਕੋਬਾਚਕਨਭਯੋਸੋਨਿਰਰਥਕਕਹੋ
ਇ।। ਉਤਰ। ਨਿਰਰਥਕਮੈਸਬਦਕੋਅਰਥਨਹੀਹੋਤਹੈਔਜਾਮੈਂ

ਰਕੌਬਾਚਕਔਰਧਰਮੌਜਾਤਹੈਇਤੌਭੇਦਾਬਿਪਰੀਤਅਰਬਕੌਬੋਧਹੋ
ਨੈਦੂਖਨਬੀਜ। ਪਦੋਮੋਅਬਾਚਕਯਥਾਕਵਿਬਲੰਭੋ। ਦੋਹਾ।
ਮੁਕਤਮਾਲਮੁਖਜੋਦਿਯੌਰਹੁਰਹੁਕਹਤਿਮਰਾਲ। ਚਾਹੀਅਟਾਦੇਖ
ਤਿਯਪਟਾਬਿਜੁਛਟਾਸੀਬਾਲ।੩੦। ਇਹਾਂਮਰਾਲਪਦਜੀਵਕੋਅਰ
ਬੌਧਪਰਮੌਤਾਕੋਬਾਚਕਨਹੀਹੈਸਕਹੈਦੋਖਮਿਟੈ। ਬਾਕਮੋਅਵਾਚ
ਕਯਥਾ। ਦੋਹਾ। ਆਜਸੁਪਰਬਤਮੈਰਮੈਜੁਵਤੀਨਾਯਕਸੰਗ।
ਲਗੀਗਹਿਰਬੇਲੀਨਕੈਨਚਤਾਬਿਹਿਗਉਮਿਗ।੩੧। ਇਹਾਂਸੁਪ
ਰਬਤਜੁਵਤੀਨਾਯਕਬੇਲੀਬਿਹਿਗਏਸਬਦਗੁਵਰਧਨਸ੍ਰੀਰਾਧਾ
ਜੀਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਨਾਰੀਅਪੁਰਕੇਬਾਚਕਨਹੀਹੈਂ। ਇਨਕੀਠੌਰਗੁਵਰ
ਧਨਸ੍ਰੀਲਾਡਲੀਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੇਦਲੀਨੀਲਕਹੈਦੋਖਮਿਟੈ। ਬਹੁਤ ਰਠ

ਪਦਨਿਮੈਹੈਯਾਤੇਬਾਕਅਜਾਨਿਯੋ।ਅਬਸੰਦਿਗਧਦੋਖਲ॰ਦੋਹਾ
।ਸੰਦੇਹਕਸਬਦੈਪਰੈਹੋਇਨਿਜਹੈਅਰਥ।ਸੰਭਵਸੋਦੋਊਅਰਥ
ਸੋਸੰਦਿਗਧਸਮਰਥ।ਟੀਕਾ।ਜਹਾਂਸੰਦੇਹਕੇਉਪਜਾਇਬੇਵਾਰੇਸਬ
ਦਹੋਹਿਤਿਨਕੇਅਰਥਕੋਨਿਜਹੈਨਹੋਇਕਾਹੇਤੇਜੋਦੋਊਅਰਥਸੰਭਵ
ਸੋਹੋਹਿਸੋਸੰਦਿਗਧ।ਜਨੁ।ਸੰਜੋਗਾਦਿਕਜਿਨਾਬ੍ਰਿਤਕਹੋਤੈਸਬ
ਦਕੇਅਰਥਮੇਸੰਦੇਹਕੈਸੇਬਨੈਬ੍ਰਜਿਨਤੌਨਾਨਾਰਥਸਬਦਨਿਕੇਅਰ
ਥਕੋਨਿਯਮਕਰਾਇਦੇਤਿਹੈ।ਜੌਕਹੌਜਕ੍ਰਸਬਦਨਿਕੇਅਰਥਕੋਨਿਯ
ਮਨਹੀਹੋਤੌਬ੍ਰਜਿਨਕੋਬੈਅਰਥਤਾਆਈ।ਜੌਕਹੌਦੋਊਅਰਥ
ਸੰਭਵਹੈਂ।ਯਾਤੇਨਿਯਮਨਹੀਹੋਤੌ।ਤਹਾਂਦੋਊਅਰਥਸੰਭਵਸੋਸਲੇ
ਖਤਯੋਦੋਖਕਓਕਹਤਹੋ।ਉਤਰ।ਸੰਭਵਨਹੀਹੋਤਹੈਸੰਭਵਕੀਨਿਅ

ਈਦੋਊਅਰਥੁਹੋਤਹੈਂ ਸਿਭੁਵੈਂਭੀਐਨਹੀਭੀਸਿਭੁਵੈਂ ।ਥ਼ਅਜਿਨਾਐਸ
ਹਿਰੀਤਿਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਐਸਲੇਖੈਅਜਬਾਵਤਦੋਊਅਰਥਲਾਗਜਾਂਹਿ
ਤਹਾਂਜੋਦਿਗਧਨਹੀ।ਯਾਮੈਕਹਿਬੇਜੋਗਅਰਥਕੋਨਿਯਮਕੋਅਭਾ
ਵਦੂਖਨਬੀਜ।ਪਦਮੈਸੰਦਿਗਧਯਥਾ ਦੋਹਾ ।ਸੁਖਸੋਸੋਇਸ
ਕੌਨਨਿਸਨਹਿਦਿਨਮੈਆਰਾਮਾ।ਤੋਸੋਮਿਲਿਬੇਕੌਨਅਲਿਆਇਸ
ਕੌਬਾਸਿਕਾਮਾ ੩੩। ਇਹਾਕਾਂਮਕਾਰਜਬਾਸਿਨਆਇਸਕੋਕੈਬਾਕਾਂ
ਅਮਦਨਬਾਸਿਨਆਇਸਕੋਨਿਸਚੈਨਹੀਆਵੈਹੈਕਾਰਜਕਹੈਦੋਖ
ਮਿਟੈ। ਵਾਕਮੈਸੰਦਿਗਧਯਥਾ ਦੋਹਾ ।ਹਮਜਾਨੀਕੈਤੋਕੋਰੈਛਪੈ
ਛਪਾਯੋਏਹਾ।ਦਿਪਤਦੇਹਦੂਨੀਪ੍ਰਭਾਕਹੂੰਤੇਲਾਗਯੋਨੇਹਾ ੩੪ ।ਇਹ
ਹਾਂਲਾਗਯੋਕੇਜੋਗਸੋਨੇਹਪਦਸੰਦਿਗਧਭਯੋ ਪ੍ਰੇਮਕਹੈਦੋਖੀਮਿਟੈ

।ਪਦਕੀਅਲਬੇਕਰਿਬਾਕਅੰਸੇਦੋਖਜਾਨਿਐ॥ ॥ਅਬਅੰਪ੍ਰਤੀਤਦੋਖ
ਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ਕਾਹੂਸਾਸ੍ਰਦੇਸਾਂਤਰੈਪ੍ਰੈਜੋਬਚਨਪ੍ਰਸਿੱਧ॥ਐਸੇਸਬ
ਦਨਿਕੌਧਰੈਅੰਪ੍ਰਤੀਤਸੋਸਿੱਧ॥੩੪ ਜੋਬਚਨਕਾਹੂਸਾਸਤ੍ਰਾਂਤਰਮੈਂਕਿ
ਬਾਦੇਸਾਂਤਰਮੈਂਪ੍ਰਸਿੱਧਹੋਇਐਸੇਸਬਦਨਿਕੌਜਹਾਂਧਰੈਤਹਾਂਅਹਿਦੋ
ਲਲ ਖਹੋਤਹੈ॥ਜੇਤੇਸਬਦਹੈਂਤੇਤੇਸਬਸਾਸਤ੍ਰਾਂਤਰਦੇਸਾਂਤਰਹੀਮੇਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਹੈਂ॥ਜੈਸੇਨਾਮਕੋਸਨਿਮੇਰਸਾਦਿਸਾਹਿਤੰਮੇਤਰਕਨਿਆਇਮੈਂਤਤ੍ਰੂਸਾ
ਖਮੈਂਜੋਗਪਤੰਜਲਮੈਂਧਾਤੂਪ੍ਰਿਤਅਸਬਦਸਾਸਤ੍ਰਮੈਔਰਸਾਂਕੇਤਕ
ਸਬਦਦੇਸਾਂਤਰਪੂਰਬਾਦਿਮੈਂਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈਂ॥ਇਤਿਆਦਿਮੈਪ੍ਰਸਿੱਧਨਿਕੋ
ਰਾਖਿਬੇਮੈਦੋਖਭੂਜੌਤੌਇਨਤੇਬਿਨਾਰਚਨਾਮੈਔਰਕਹਾਰਾਖਿਐਗੋ
॥ਔਜਹਾਂਜਹਾਂਇਨਕੇਨਾਮਆਵੈਂਤਹਾਂਤਹਾਂਅੰਪ੍ਰਤੀਤਦੋਖਹੀਕਹਿ

ਐਗੋ।ਜਾਸਤ੍ਰਮੈਂਦੇਸਤੋਭਿਨਔਰਕੋਊਸਬਦਨਹੀਜਾਕੇਰਾਖਿਬੇਮੈਂ
ਦੇਖਨਹੋਇ। ਉੱਤਰ ਜਾਂਸਾਸਤ੍ਰਕੇਜਾਂਦੇਸਕੇਜੋਸਬਦਸਰਬਬ੍ਯਾਪ੍
ਸਿੱਧਹੋਇਸੋਰਾਖਨੇਜੋਗਹੈ।ਜੋਸਰਬਬ੍ਯਾਅਪ੍ਰਸਿੱਧਹੋਇਸੋਨਹੀ
ਰਾਖਣੇਤਾਕੇਰਾਖਬੇਕਰਿਅਰਥਕੀਪ੍ਰਤੀਤਿਨਹੀਹੋਤੀਯਾਤੇਦੇਖਾ। ਅਰਥਕੀ
ਵਾਸਾਸਤ੍ਰਵਾਦੇਸਕੇਨਜਾਨਵੇਵਾਰੇਕੈਂਅਪ੍ਰਾਪਤਿਦੂਖਨਬੀਜਾ ਪ
ਦੋਸੋਅਪ੍ਰਤੀਤਿਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ।ਜੋਗਜੁਗਤਸਿਖਏਸਭੈਮਨੋ
ਮਹਾਂਮੁਨਿਮੈਨਚਾਹਤਿਪਯਅਦ੍ਵੈਤਤਾਕਾਨਨਸੇਵਤਨੈਨਾ।
ਅਦ੍ਵੈਤਏਕਤਾਕੋਨਾਮਬੇਦਾਂਤਸਾਸਤ੍ਰਮੈਂਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈਸਰਬਬ੍ਯਾਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਨਹੀਏਕਤਾਕਹੈਦੋਖਮਿਟੈ।ਬਾਕ੍ਯਸੋਅਪ੍ਰਤੀਤਿਯਥਾ।ਦੋਹਾ
ਅਧੀਬਾਹੂਕੰਗ
ਕੰਗਓਡਾਵਤਧਨਖਈਪੀਆਈਯਾਭਤ੍ਰੰਕਾ

ਗਲਅੰਧੀਗਈਤੜੰਕਾ।੩੭। ਇਹਾਂਕੱਗਪਨਭੜੰਕਬਾਹੂਏਕਾਕਸ੍ਰੀ
ਜੀਘ੍ਰਚੂੜੀਂਕੇਨਾਮਪੰਜਾਬਮੇਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈਂਸਰਬਬਾਪ੍ਰਸਿੱਧਨਹੀਯਾਤੇ
ਅਪ੍ਰਤੀਤਿ। ਅਥਗ੍ਰਾਮਦੋਖਲਛਨ।੦। ਦੋਹਾ। ਜੈਂਜੇਬਚਨਗਵਾਰ
ਕੇਤੇਕਬਿਤਾਮੇਆਇ। ਮੂਰਖਤਾਕਬਿਕੀਕਢੈਗ੍ਰਾਮਦੋਖਕਹਿਵ
ਇ।੩੮। ਜੇਬਚਨਗਵਾਰਬੋਲਤਹੋਹਿਤੇਜਹਾਂਕਬਿਤਾਮੇਰਾਖਿਯੇ
ਤਾਕੇਰਾਖਬੇਕਰਿਕਬਿਕੀਮੂਰਖਤਾਪ੍ਰਗਟੈਹੈਤਹਾਂਗ੍ਰਾਮਦੋਖਜਾਨਿ
ਯੋ। ਨਨੂ। ਜੇਬਚਨਗਵਾਰਬੋਲਤੇਹੈਂਤਿਨਕੇਰਾਖਬੇਮੈਂਦੋਖਭਯੋਸੋਕਿ
ਯੋਭਯੋ। ਵੈਕਠੋਰਹੋਤਹੈਂਕਿਬਾਅਪ੍ਰਸਿੱਧਹੋਤਹੈਂਕਿਬਾਨਾਗਰਬਚ
ਨਸੋਉਨਕੋਮੇਲਨਹੀ। ਜੌਕਹੋਕਠੋਰਹੋਤਹੈਤੌਤਿਨਕੌਰਾਖਿਬੇਕਰਿਸ੍ਰੁ
ਤਕਟਹੋਇ। ਜੌਕਹੋਂਵੇਅਪ੍ਰਸਿੱਧਹੋਤਹੈਤੌਅਪ੍ਰਤੀਤਿਹੋਇ। ਜੌਕ

ਹੈਨਾਗਰਬਚਨਸੋਂਭੁਨਿਹੋਤੋਸਹਚਰਭਿਨਭਯੋ।।ਉਤਰ।।ਨਾਗਰ
ਨਿਕੇ।ਬਚਨਕੀਅਪੇਛਾਕਰਿਗਵਾਰਨਿਕੇਬਚਨਸ੍ਰੂਲਹੋਤਹੈਂ
ਸੋਂਅਮਿਲਸੇਲਗਤਹੈਂ।ਸੁਨਵੇਵਾਰੇਕੋਂਬਿਸੁਖਤਾਦੂਖਨਬੀਸਾ।।ਪ
ਦੇਸੋਰਗ੍ਯਅਸਬਾਵੋਹਾ।।ਨੰਦਮਹਰਕੌਛੋਹਰਾਬਨਿਛਬੀਲਛੈਲ
ਹੋਰੀਕੋਦਿਨਪਾਇਕੋਨਿਤਉਠਰੋਕਤਗੈਲ।।੩੯।।ਕਿਸੋਰਕੋਛੋਹ
ਰਾਗਵਾਰਕਹੈਹੈਂਕਿਸੋਰਕਹੈਵੋਖ੍ਯਾਮਟੋ।।ਬਾਕ੍ਯਸੋਰਗ੍ਯਅਸਬਾਵੋ
ਹਾ।।ਭੁਜਾਲਗਾਲਚੂਚੀਨਿਕੀਅਤਿਚਾਰੁਤਾਨਿਹਾਰ।।ਬਿਸਮਲਾਨਿਸਾ
ਪਤਿਕਮਲਦਲਸ੍ਰੀਫਲਦੁਰੇਅਫਾਰ।।੪੦।।ਕਪੋਲਕੋਂਗਾਲਕੁ
ਚਨਿਕੋਂਚੂਚੀਗਵਾਰਕਹਤਿਹੈਂ।।ਇਨਕੀਠੋਰਕਪੋਲਸੋਂਕੁਚਕਹੇ
ਦੋਖ੍ਯਾਮਟੋ।।ਅਥਸ੍ਵੋਯਾਰਥਦੋਖਲਛਨਾਕਵਿਬਰਨੰਤੋ।।ਭੂਛਪ੍ਰ

ਯੋਜਨਨਾਰਹੈਬਿਨਸਕਤਿਹਪਰਕਾਸ਼ਾ ।ਕਰੈਜਹਾਂਲੱਖਆਰਥ
ਕੈਤਹਨੇਆਰਥਬਾਸ਼ਾ ੪੦ ।ਭੂਢਾਲਛਨਾਜੋਹੈਸੋਪ੍ਰਯੋਜਨਵਤੀ
ਜੋਹੈਸੋਤੌਜਹਾਂਹੋਇਨਹੀਸੋਸਕਤਿਭੂਨਿਹੋਇਐਸੀਠੌਰਲਛਆਰਥ
ਕੌਪ੍ਰਕਾਸਕਰੈਤਹਾਂਯਹਿਦੋਖਹੋਤਹੈ।ਕਾਹੇਤੇਜੋਲਛਆਰਥਭੂਢ
ਪ੍ਰਯੋਜਨਕੈਆਸ੍ਰੈਪ੍ਰਕਾਸੈਹੈ ਨਨੁ ।ਲਛਨਾਸਕਤਿਕਰਿਅਰਥ
ਕਰਿਲੀਜੈਰੀਤਬਦੋਖਕਾਹੇਕੋਹੋਨੋਹੈ।ਜੋਕਹੋਤਬਭੂਦੋਖਹੋਤਹੈ
ਤੌਜਹਾਂਲੱਛਕਸਬਦਹੋਇਰੀਤਹਾਂਤਹਾਂਨੇਆਰਥਹੋਇ ਉਤੱਰ।
ਯਾਮੈਲਛਨਾਕੀਨਆਈਆਪਨੋਅਰਥਤੌਬਨਤਨਹੀਔਰਅਰ
ਥਸਾਢਯੈਨਿਕਸਤਨਹੀਯਾਤੇਦੋਖ। ਲਛਨਾਰਆਨਰਹਿਤਕੈਅ
ਰਥਕੀਅਪ੍ਰਾਪਤਿਦੂਖਨਬੀਜਾ ।ਪ੍ਰਦੇਮੈਨੇਯਾਰਥਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ ।ਸੋਨੇ

ਬ੍ਰਿਪਿਤਨਅੱਛੰਛਬਿਸੁੱਛਰਾਖਬੇਕਾਜ॥ਤ੍ਰਿਗਪਰਗਪੌਛਨਕੌਕਿ
ਖੇਭੂਖਨਪਾਏਦਾਜ॥੪੨॥ਇਹਾਂਦ੍ਰਿਗਨਕੇਪਗਠਹਿਰਾਇਬੇਕਹਿ
ਲਛਨਾਆਗੈਲਛੰਆਰਥਸਾਢੈਵ੍ਰਿਕੈਨਹੀਨਿਕਸੈਹੈ॥ਸ੍ਵਾਕਮੋਸੈ
ਜਾਰਥਜਥਾ॥ਕਬਿੱਤ॥ਭੂਪਗੁਨਜੋਬਨਸੁਬਾਸਕੈਪ੍ਰਕਾਸਤੇਰੋਗੋ
॥ਬਿੰਦਕੋਬਸੀਕਰਿਨੇਹਕੌਨਿਕੇਤਹੈ॥ਦਾਸਕਿਏਦਰਪਨਖਦ੍ਵਾਸ
ਏਕਿਏਮੋਤੀਮਨਕੂੰਦਨਕਮੀਨੋਕਿਓਹਿਯੋਹਰਲੇਤਹੈ॥ਚੇਰੋਕਿਏ
ਰੋਪਾਬਨਰੋਦਨਕੋਚਾਕਰਗੁਲਾਬਕੋਂਗੁਲਾਮਕੂੰਦਕਮਲਸਮੇਤ
ਹੈ॥ਦਾਸੀਕਰੀਦਾਮਨੀਕੋਚਾਂਦਨੀਕੋਚੇਰੀਕਰੀਰੋਦ੍ਰੂਮਾਂਕੇਚਾਇਸੋ
ਚਪੇਟਾਦਿਨਦੇਤਹੈ॥੪੩॥ਇਹਾਂਹੂੰਲਛੰਆਰਥਠੀਕਨਹੀਨਿਕਸੈ
ਹੈ॥ ॥ਅਥਬਿਧੂੰਪਮਾਤਿਕ੍ਰਿਤਦੋਖਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ਬਰਨਨਕਰ

ਬੇਮੈਂਜਹਾਂਭਾਸੇਅੱਤਾਬਿਰੁੱਧਾ॥ਸੋਬਿਰੁੱਧਅਤਿਕ੍ਰਿਤਕਹੈਜੇਕਵਿਨਿਰਅਲ
ਭੁੱਯਾ॥੪੪॥ਜਹਾਂਜਾਕੇਬਰਨਨਿਕਰਬੇਲਗੈਤਾਕੇਬਰਨਨਤੋਬਿਰੁੱਧ
ਅਰਥਭਾਸੈਸੋਬਿਰੁੱਧਅਤਿਕ੍ਰਿਤਾ॥ਜਨੁ॥ਕਹਾਬਿਰੁੱਧਭਾਸੈਆਵੈਕਹੈ
ਜਾਵੈਭਾਸੈਬੈਠਕਹੈਨਬੈਠੈਭਾਸੈਭੁਲੈਕਹੈਬੁਰੈਭਾਸੈ॥ਉਤੱਰ॥ਅਰਥ
ਔਰਤੁਰਹਤਾਸੋਬਿਰੁੱਧਔਰਤਰਹਭਾਸੈਯਹੀਬਿਰੁੱਧਾ॥ਬਿਰੁੱਧਅਰਥ
ਕੀਪ੍ਰਾਪਤਿਦੂਖਨਬੀਜਾ॥ਯਥਾਕਵਿਬਲੱਭੋ॥ਲੀਨੇਸੰਗਸਖਾਨਿਕੇ
ਕੀਨੇਬਿਬਧਬਨਾਵ॥ਬਡਜਲਿਏਕਰਮੇਲਲਨਝਖਮਾਰਤਚਾਢਿ
ਨਾਵ॥੪੫॥ਜਲਕੀਸੈਰਬਰਨਬੇਮੈਂਝਖਮਾਰਤਹੈਂਕੁਕਰਮਕਰਤਹੈਂ
॥ਐਸੇਬਿਰੁੱਧਨਿਕਸਤਹੈਝਖਕੀਠੌਰਮੀਨਮਾਰਤਕਹੈਦੋਖੁਮਿਟੈ॥
ਪੁਨਃ॥ਜਿਵਜੁਅੰਬਿਕਾਰਮਨਤੁਮਤ੍ਰਿਭੁਵਨਕੇਸਿਰਦਾਰਹੋਹੁਸ

ਇਕੋਗੋਬਿੰਦਕੋਕਰੈਕਵਿਨਭਵਪਾਰ॥੪੬॥ਇਹਾਂਅੰਬਕਾਪਦਾਰਮਨਪਦ
ਸੋਂਮਾਲਿਦੂਖਿਤਭਯੋਗੋਗੀਰਮਨਕਹੈਦੋਖਮਿਟੈ॥ਅਥਅਬਿਮ੍ਰਿਸਟ
ਬਿਧੇਯਾਂਸਦੋਖਲ੦ ॥ਦੋਹਾ॥ਬਿਨਾਬਿਚਾਰਬਿਧੇਯਕੋਜਹਾਂਕਹਿ
ਏਕਵਿਰਾਇ॥ਅਵਿਮ੍ਰਿਸਟਬਿਧੇਯਾਂਸਸੋਸਾਢਬਿਧੇਨਲਖਾਇ॥੪੭॥
ਜਹਾਂਬਿਧੇਯਅਰਥਕੋਬਿਨਾਬਿਚਾਰਸੋਂਰਾਖਿਯੇਤਾਤੇਸਰਲਾਰਥਨ
ਹੋਇਸੋਅਵਿਮ੍ਰਿਸਟਬਿਧੇਯਾਂਸਜਾਕਰਿਬੇਜੋਗ੍ਯਸੋਬਿਧੇਯਜਾਨਿਯੇ॥
ਬਿਧੇਯਾਰਥਕੀਸਿਧ੍ਯਅਪ੍ਰਾਪਤਿਦੂਖਨਬੀਜ॥ਯਥਾਦੋਹਾ॥ਹੈ
ਅਪਰਾਧਜੁਜਹਿਪਿਯਾਭੋਰਹਿਆਇਭੌਨ॥ਸਖੀਬਕੀਸਮੁਝਾਇਸ
ਬਅਭੁਸਮੁਝਾਇਵੈਕੌਨ॥੪੮॥ਇਹਾਂਅਪਰਾਧਬਿਧੇਯਾਰਥਹੈਸੋਠੀ
ਕਨਹੀਧਰਯੋ॥ਜਹਿਅਪਰਾਧਜੁਹੈਪਿਯਾਐਸੇਕਹੈਦੋਖਮਿਟੈ॥ਲ

ਨੁ ॥ਅਸ੍ਥਾਨਸਥੋਮੈਔਜਾਮੈਭੇਦਕਹਾ ॥ਉਤੰਰ ॥ਅਸਥਾਨਸ੍ਥੋਮੈਪਦ
ਠਿਕਾਨੇਛੋਰਛੋਰਹੋਤਹੈਂਜਾਮੈਬਿਪੇਜਾਰਥਠੀਕਨਹੀਏਤੋਭੇਦਾ ॥ਅਥ
ਕਲਿਸ਼ਟੋਖਲ ॥ ਦੋਹਾ ॥ਅਤਿਕਲੇਸਸੋਂਅਰਥਜਾਂਹਿਨਿਕਸੈਸੁ
ਨੋਸੁਜਾਨ ॥ਸੋਕਲਿਸ੍ਟਦੂਖਨਕਹੈਹੈਂਕਲੇਸਪਰਧਾਨ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਕ
ਲੇਸਸੋਂਅਰਥਜਾਨਿਬੇਕਰਕਸ੍ਾਰਥਕੌਨਹੋਇ ॥ਉਤੰਰ ॥ਕਸਾਰਥ
ਮੈਪਰਯਾਯਾਦਿਕੈਦੋਖਦੂਰਨਹੀਹੋਤਹੈਜਾਮੈਦੋਖਮਿਟਤਹੈਏਤੋਭੇਦਾ
॥ਥਿਲਿਬਕਰਿਅਰਥਪ੍ਰਾਪਤਿਦੂਖਨਬੀਜ ॥ਅਥਾਪ੍ਰਾਚੀਨਾ ॥ਦੋ
ਹਾ ॥ਦਧਸੁਤਕੇਨੀਚੇਬਸੈਮੋਤੀਸੁਤਕੇਬੀਚ ॥ਸੋਮਾਂਗਤਿਹੈਰਾਧਕਾ
ਕਰੈਸਮਾਅਬਖਸੀਚ ॥ਪ॰॥ਇਹਾਂਦਧਸੁਤਾਇੰਦੁਇੰਦੁਤੇਦੁਲਿਯੋਮੋ
ਤੀਕੋਨਾਮਮੁਕਤਾਹੈਤਾਤੇਕੁਲਿਯੋਸੁਤਕੋਨਾਮਬਾਲਕਤਾਤੇਲਲਿਯੋ

ਸਬਅਖਰਮਿਲਿਯਹਿਅਰਬਨਿਕਸਮੋਜੈਂਦੂਕੂਲਮਾਂਗਤਿਹੈ।।ਹੇਸ੍ਰੀ
ਕ੍ਰਿਸਨਤੁਮਦੇਵੋ।।ਦਧਸੁਤਕੀਠੌਰਗਏਂਦੂਮੋਤੀਕੀਠੌਰਮੁਕਤਾਸੁਤਕੀਠੌਰ
ਬਾਲਕਕਹੈਦੋਖਮਿਟੈ।।ਕਿੰਬਾਦੂਕੂਲਮਾਂਗਤਿਹੈ।।ਐਸੇਕਹੈਦੋਖਮਿ
ਟੈ **ਪੁਨ: ਦੋਹਰਾ** ।।ਅਜਾਸਹੇਲੀਤਾਸਰਿਪ੍ਰਤਿਮਜਨਨੀਭਰ
ਤਾਰ।।ਤਾਕੇਸੁਤਕੇਮਿਤ੍ਰਕੇਭਜਿਯੇਬਾਰੰਬਾਰ ੫੧ ।।ਇਹਾਂਅਜਾਕੀ
ਸਹੇਲੀਭੇਡਾਦਿਕੀਪ੍ਰਤੀਤਿਹੋਇਪੀਛੈਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੋਅਰਬਨਿਕਸੈ।
ਨਨੁ ਜੋਐਸੀਰੀਤਿਰਚਨਾਮੇਦੋਖਭਯੋਤੌਅਧਮਕਾਬ੍ਯਜੋਮੈਐਸੇਹੀ
ਹੋਤਹੈਤਾਕੋਕਾਬ੍ਯਧ੍ਵਨਚਹਿਯੇਦੋਖਵ੍ਯਚਾਹਿਯੇ **ਉੱਤਰ** ।।ਐਸੇਕਠ
ਨਾਰਬਧੀਕਰਿਤਾਕੋਅਧਮਮੇਂਦ੍ਰਿਹੈਨਾਂਤਰਉਤਮਮੇਂਦ੍ਰਿਹੋਤੌਐਅਧਮਐਸ
ਬਦਾਰਥਕੀਚਿਤ੍ਰਤਾਹੋਤਿਹੈਪੈਅਰਥਸਾਫਲੀਹੋਤਹੈ।।ਕਾਲਿਸ੍ਯੋਐਅ

ਤ੍ਰਿਸੈਕਠਿਨਤਾਕਰਿਅਰਥਜਾਨਿਓਜਾਤਹੈ॥ ॥ਇਤਿਪਦਬਾਕਿਦੋਖ॥
॥ਅਥਅਠਾਰਹਕੇਵਲਬਾਕਿਦੋਖਕੌਂਘਾਤੋ॥ਤਿਨਕੇਨਾਮਕਹਤਹੈ
॥ਪ੍ਰਤਿਕੂਲਬਰਨ ੧ ॥ਬਿਹਤ ੨ ॥ਨਿਊਨਪਦ ੩॥ ॥ਅਧਿਕਪਦ
੪ ॥ਕਥਿਤਪਦ ੫॥ ॥ਪਤਤਪ੍ਰਕਰਖ ੬ ॥ਸਮਾਪਤਿਪੁਨਰਾਤ ੭॥ ॥ਅ
ਰਧਾਂਤਰੈਕਬਾਚਕ ੮ ॥ਅਭਵਨਮਤਜੋਗ ੯॥ ॥ਅਨਭਿਹਿਤਬਾਚਿ॥
੧੦ ॥ਅਸਥਾਨਸਥਪਦ ੧੧ ॥ਅਸਥਾਨਸਥਸਮਾਸ ੧੨॥ ॥ਸੰਕੀਰਨ
੧੩ ॥ਗਰਭਿਤ ੧੪ ॥ਪ੍ਰਸਿੱਧਹਤ ੧੫॥ ॥ਭਗਨਉਪਕ੍ਰਮ ੧੬॥ ॥ਅ
ਕ੍ਰਮ ੧੭ ॥ਅਮਤਪਰਾਰਥ ॥੧੮ ॥ਅਥਪ੍ਰਤਿਕੂਲਬਰਨਲ੦ ॥
ਦੋਹਾ ॥ਜਾਂਰਸਕੇਅਨੁਕੂਲਨਹਿਂਬਰਨਪਰੈਂਜੋਨਾਹਿ॥ਤਹਿਪ੍ਰਤਿਕੂਲ
ਬਰਨਕਹੈਪਾਰਿਪ੍ਰਤਿਕੂਲਬਨਾਇ ੫੨ ॥ਜਹਾਂਜੋਰਚਨਆਢ

ਕਬਰਨਹੋਂਹਿਸੋਨਹੀਰਾਖੈਬਿਰੋਧੀਬਰਨਰਾਖੈਸੋਪ੍ਰਤਿਕੂਲਬਰਨਾ।
ਜੈਸੇਸਿੰਗਾਰਾਦਿਕੇਕੋਮਲਬਰਨਹੋਤਹੈਂਤਹਾਂਕਠੋਰਰਾਖੈਕਿੰਬਾਬੀਰ
ਦਿਕੇਕਠੋਰਬਰਨਹੋਤਹੈਂਤਹਾਂਕੋਮਲਰਾਖੈ।ਤਹਾਂਯਹਿਦੋਖਹੋਤਹੈ।ਨ
ਨ।ਐਸੇਰਸਨਿਮੈਅੱਛਰਨਿਕੋਨੇਮਕਵਿਨਿਨੈਬਾਂਧ੍ਯੋਹੈਤਾਕੇਬਦਲਬੇ
ਕਰਿਕਵਿਸਿਪ੍ਰਦਾਯਬਿਰੋਧਕੌਨਹੋਇ।ਔਬੀਰਕੀਰਚਨਾਕੇਬਰਨ
ਸਿੰਗਾਰਮੈਜਾਂਹਿਤੌਂਕਾਨਨਿਕੌਂਕਟੁਵੇਲਗੈਂਯਾਤੇਸ੍ਰੁਤਿਕਟਕੌਨਹੋਇ।
ਉੱਤਰ।ਕਵਿਸਿਪ੍ਰਦਾਯਬਿਰੋਧਮੈਉਪਯਾਦਿਅਮਿਲਹੋਤਹੈ।ਜੈਸੇਬਾਂ
ਨਰਸੇਚਲਚਾਭ੍ਰਬਿਲੋਚਨਕੇਏਬਨੇਭ੍ਰੁਚਿਰੋਚਨਕੋਹੈਇਤ੍ਯਾਦਿਮੈ।
ਔਸ੍ਰੁਤਿਕਟਮੈਕਾਨਨਕੌਂਕਠੋਰਲਾਗਬੇਵਾਰੇਪਦਬਾਕ੍ਯਹੋਤਹੈਂ।ਯਾਮੈ
ਕੇਵਲਅੱਛ੍ਰਮਾਤ੍ਰਕੀਪ੍ਰਤਿਕੂਲਤਾਹੋਤਹੈ।ਯਥਾਦੇਵਕੋਸਵੈਯਾ।ਰੀ

ਖਾਮਦੋਪਹਿਰੀਅਜਿਸੋਨਾਮਹਾਂਬਿਖਜ੍ਵਾਲਾਨਿਸੈਂਪਰਿਬੈਠੀ।ਦੇਖਤਊ
ਖਪਿਐਹੂੰਪਿਊਖਾਅਹੂਖਮਯੂਖਾਅਲੋਮੁਹਰੇਠੀ।ਦੇਵਦੂਰਾਏਹੂੰਜੋਤ
ਜੌਹੋਤਿਅੰਗੀਠੀਜੇਆਂਗਨਆਂਗਅੰਗੇਠੀ।ਕਾਤਕਰਾਤਿਜਗੀਜਗ
ਜੋਇਜੁਠਲਜਿਠੇਨਿਸੁਜੇਠਕੀਜੇਠੀ ੫੩ ।ਇਹਾਂਸਿੰਗਾਰਮੇਟਬਰ
ਰੀਬਰਨਹੈਸੋਪ੍ਰਤਿਕੂਲਹੈ।ਪੁਨਃ।ਬਿਹਾਰੀ।ਸਕੁਚਿਸੁਰਤਿਆ
ਰੰਭੁਹੀਬਿਛੁਰੀਲਾਜਲਜਾਇ।ਢੁਰਕਿਢਾਰਿਢੁਰਿਢਿਗਭੁਈਢੀਠ
ਢਿਠਾਈਆਇ ੫੪ ।ਇਹਾਂਭੀਸਿੰਗਾਰਮੇਟਬਰਰੀਹੈਂਯਾਤੇਦੋਖਾ ਨ
ਨੁ ।ਯਾਮੇਦੋਖਕਾਹੇਕੋਹੈਆਛੀਰਚਨਾਹੈ।ਟਬਰਗੀਭੁਏਤੋਕਹਾ ਉੱ
ਤਰ ।ਰਚਨਾਂਕੋਮੇਲਾਜਿਰਨਹੈਬੋਯਹੀਯਾਮੇਦੋਖਹੈ।ਜੈਸੇਦਾਰਕੋਮੇਲ
ਲੋਨਔਛੀਰਕੋਮੇਲਸਰਕਰਾਹੈ।ਜਬਾਇਨਕੋਬਿਤੌਕੀਜੈਤੌਦਾਰਾਦਿ

ਕੌਬਿਗਰਬੋਪ੍ਰਤੱਛਤੌਨਜਰਨਹੀਆਵੈਹੈ।ਪਰੰਤੁਸ੍ਵਾਦਦ੍ਵਾਰੇਜਾਨੌਜ
ਤਹੈ।ਤੈਸੇਯਹਿਦੇਖਭੀਸੂਖਮਭਾਵਜੌਂਜਾਨਿਜੋਜਾਤਹੈ। ਅਥਬ੍ਰਿੰਤ
ਹਤਦੋਖਲ॥ਦੋਹਾ॥ਜਹਾਹੋਇਜਤਭੰਗਵਾਛਿਦਭੰਗਕਾਵਿਰਾਇ
॥ਦੋਖਬ੍ਰਿੱਤਹਤਜਾਨਿਯੇਰਚਨਾਜਿਥਲਲਖਾਇ ੫੫ ॥ਜਹਾਂਛਿਦ
ਕੋਜਤਭੰਗਕਿੰਬਾਛਿਦਭੰਗਹੋਇਜੋਬ੍ਰਿੱਤਹਤ ॥ਜਤਭੰਗਯਥਾਸੋਤ
ਕੀਤੁਕਾ ॥ਜ੍ਵਾਲਰਕਿਨਾਰੀਜਾਰੀਸੁਰੰਗਮੈਸੋਭਤਰਵਨਕੀਲਟਕ
ਲਪਟਾਨੀਲਟਕਾਰਿਯੋ॥ਇਹਾਂਜਤਠੀਕਨਹੀ ਪੁਨਃ॥ਦੋਹਾ॥
ਹਰਿਹਰਿਕੇਸਵਮਦਨਮੋਹਨਘਨਸ੍ਯਾਮਸੁਜਾਨ॥ਜੌਬ੍ਰਿਜਬਾਸੀ
ਦ੍ਵਾਰਕਾਨਾਥਰਟਤਦਿਨਮਾਨ ੫੬ ॥ਇਹਾਂਮਦਨਕਿੰਬਾਮੋਹਨਪੈ
ਜਤਰਾਯਨੇਥੇਸਮੈਪਰਰਾਖਬੇਸੰਭਗਭਯੋ ॥ਛਿਦਭੰਗਯਥਾ॥ਕਿਸੋ

ਰੋਖੇਕਬਿੱਤ॥ਬੈਠੇਹੈਕਿਸੋਰਦੋਊਘੋਰਘਨਿਜੋਰਆਏਘੇਪੰਰਤਸਜੋਰ
ਧਰਨੀਪੈਧੂਮਿਕਰਿਕਰਿ॥ਬੂੰਦਚਲੈਪਨਾਰੇਔਕਿਨਾਰੇਤਟਨੀਕੈਪ
ਰੈਟੂਟਤਿਬਿਟਪਡਾਰਿਸਬਦਹੋਤਤਾਰਿਤਾਰਿ॥ਮੋਰਸੋਰਚਹੂੰਓਰਿਧੂਰ
ਹੋਕਤੂਹਲਭਾਰੀਤਿਰਿਤਾਰਿਦਾਮਨੀਉਠਤਿਧਰਪਰਿਪਰਿ॥ਐਸੇਸ
ਮੈਲਾਲਨਬਿਹਾਰੀਸੰਗਭਾਇਭਰੀਲਪਟਤਿਲਾਡਲੀਭੁਜਾਨਬੀ
ਚਫੁਰਿਫੁਰਿ ੫੭॥ਇਹਾਂਤੀਸਰੀਤੁਕਮੈਂਪੂਰਹੋਕਤੂਹਲਭਾਰੀਯਾਮੈਂ
ਅੱਛਰਅਧਿਕਸੋਂਛਿਦਭੰਗ॥ ਅਥਨ੍ਯੂਨਪਦਦੋਖਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥
॥ਜਾਹਿਕਹੈਬਿਨਅਰਥਕੀਪੂਰਨਤਾਨਹਿਹੋਇ॥ਭਾਸੈਪਦਕੀਨ੍ਯੂਨ
ਤਾਕਹੈਨ੍ਯੂਨਪਦਸੋਇ ੫੮ ॥ਜਹਾਂਪਦਕੀਨ੍ਯੂਨਤਾਹੋਇਤਾਬਿਨ
ਅਰਥਕੀਪੂਰਨਤਾਨਹੋਇਜੋਨ੍ਯੂਨਪਦਾ ਲਲ ॥ਪਦਕੀਨ੍ਯੂਨਤਾਤੇਖ

ਦਦੋਖਕਹੋਨਹੋਇ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਏਕਪਦਕੀਨ੍ਯੂਨਤਾਤੇਜੋਪੂਰਨਬਾਕ੍ਯ
ਰਥਨ੍ਯੂਨਹੋਤਹੈਜਾਤੇਬਾਕ੍ਯਦੋਖਹੀਜਾਨਿਯੇਪਦਦੋਖਨਹੀ ॥ ਔ
ਰਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਹਿਜੋਬਾਕ੍ਯਦੋਖਹੈਤੌਜਾਕੋਨਾਮਨ੍ਯੂਨਪਦਕਹੋਕਹੌ
ਨ੍ਯੂਨਬਾਕ੍ਯਕਹਿਨੈਬੋ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਪਦਾਰਥਾਨਿਕੇਨਾਮਾਨਿਮੋਬਿਕਲਪ
ਨਹੀਹੋਤਹੈਕਾਹੇਤੇਜਿਨਜਿਨਕੇਜੇਜੇਨਾਮਪਰੰਪਰਾਚਲੇਆਏਹੈਂਤੇ
ਤੇਕਹਿਬੇਮੈਂਦੋਖਨਹੀ ॥ ਯਥਾ ॥ ਕੇਸਵਕੋ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕੇਸਵਏਕਸਮੈ
ਹਰਿਰਾਧਕਾਆਸਨਏਕਲਸੈਰਸਭੀਨੈਂ ॥ ਆਨਿਦਸੌਤਿਆਨਨਕੀ
ਦੁਤਿਦੇਖਤਦਰਪਨਤੌਦ੍ਰਿਗਦੀਨੇ ॥ ਭਾਲਕੇਲਾਲਮੇਬਾਲਬਿਲੋ
ਕਤਹੀਭਰਿਲੋਚਨਲਾਲਨਲੀਨੇ ॥ ਸਾਸਨਪੀਯਸਬਾਸਨਸੀਯ
ਹੁਤਾਸਨਮੈਂਜਨੁਆਸਨਕੀਨੇ ॥ ੫੮ ॥ ਇਹਾਂਭਰਿਲੋਚਨਲਾਲਨਲੀ

ਨੇਕਾਹੇਸੌਂਲੋਚਨਭੁਰਲੀਨੇਨਾਯਕਾਕੀਤਾਸਮੈਂਕੀਛਬਿਸੌਂਭੁਰਲੀ
ਨੇਕੈਂਬਾਸ੍ਰੀਜਾਨਕੀਜੀਕੀਸਿਮ੍ਰਤਿਕਰਿਜਲਸੌਂਭੁਰਲੀਨੇ॥ਕੈਂਬ
ਵਾਕੀਕਛੂਆਵਿਗਿਆਦੇਖਿਕੈਂਪਸੌਂਭੁਰਲੀਨੇਨਿਸਚੈਕਛੂਨਹੀ॥ ਣ
ਨਨੁ॥ਜੌਨਿਸਚੈਨਭਯੌਤੌਸੰਦੇਹਗਯਹੋਇ॥ ਉਤੱਰ॥ਜੀਦੇਹਗਯਸੋ
ਯਹਿਹੈਕੈਂਬਾਯਹਿਹੈਐਸੇਹੋਤਹੈ॥ਪਦਕੀਨ੍ਯੂਨਤਾਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ ਪੂ
ਨ: ਪਬਿਹਾਰੀ॥ ਲਸੈਮੁਰੰਸਾਤਿਯਸ੍ਵਨਯੌਮੁਕਤਨਿਦੁਤਿਪਾਇ
॥ਅਨੈਪਰਸਿਕਪੋਲਕੇਰਹੇਸੁਦਕਣਛਾਇ॥ ਟੀ॰॥ ਮੁਰੰਸਾਜੜਾਊ
ਤਾਟੰਕਾਕੈਂਬਾਨੂਮਕਾਕੈਂਬਾਗੋਸਵਾਰੇਕਹਾਲਸੈਤਾਟੰਕਾਦਿਪਦਕੀ
ਨ੍ਯੂਨਤਾਹੈ॥ ਅਥਅਧਿਕਪਦਦੋਖਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ਜਾਹਿਕਹੇ
ਬਿਨਅਰਥਕੌਬਿਗਰੈਕਛੂਨਮੀਤ॥ਤਾਹਿਕਹੈਤਹੋਤਹੈਦੋਖਅਧਿ

ਕਪਦਗੀਤਾ ਛੰ੧ ।ਜਾਕੇਕਹੈਬਿਨਅਰਥਕੌਕਛੂਬਿਗਰੈਨਹੀਤਾਕੋ
ਕਹੈਸੋਆਧਿਕਪਦਾ ।ਜਥਾ ਅਤਿਰਾਮਕੋਦੋਹਾ ।ਕਹਾਕਹੋਂਆਐਸ
ਖੀਪੀਅਪਹਰਜੁਗਮੈਨਾ ।ਅਧਨਿਕਰੈਅਖਗਕਹੇਬਾਲਬਦ
ਨਤੈਐਨਾ ਛੰ੨ ।ਇਹਾਂਬਦਨਪਦਆਧਿਕਹੈਅਛਰਤੋਬਦਨਹੀਤੇ
ਨਿਕਸਤਹੈਂ ।ਪੁਨਃ ।ਹਰਿਕੀਤੁਕ ।ਬਿਨਤੀਸੁਰਤਾਬਿਪਗੀਤਿਕੀ
ਸ੍ਵਨਸੁਨਿਧੂੰਘਟਬਢਾਇ ।ਮੁਖਮੋਰਿਬਿਹਸਤਿਹੈ ।ਇਹਾਂਸ੍ਵਨ
ਪਦਆਧਿਕਹੈ ।ਪੁਨਃ ।ਕੇਸਵਕੀਤੁਕ ।ਸੀਤਲਸਮੀਰ[illegible]ਰਚੰਦ੍ਰ
ਚੰਦ੍ਰਕਾਨਿਵਾਰਕੇਸੋਦਾਸਐਸੇਹੀਤੋਹਰਖਾਹਿਰਾਤਹੈ ।ਇਹਾਂਚਾਂਦ
ਨੀਤੋਂਚੰਦ੍ਰਹੀਕੀਹੋਤਹੈਚੰਦ੍ਰਪਦਆਧਿਕਹੈ ।ਨਨੁ ।ਚੰਦ੍ਰਕੀਸੋਂਚੰਦ੍ਰ
ਕਾਹੈਸੋਨਿਵਾਰਇਹਾਂਚੰਦ੍ਰਪਦਚੰਦ੍ਰਕਾਕੋਬਿਸੇਸਨਭਯੋ ।ਜਾਤੇਯ

ਹਿਸਾਨੌਜੋ ਚੰਦ੍ਰਕੀ ਚੰਦ੍ਰਕਾ ਹੈਤੌ ਦੋਖ ਕਹਾ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਜਹਾਂ ਪਦਾਰਥ
ਕੋ ਹੋਨੌ ਔ ਨਹੋਨੌ ਦੋਊ ਹੋਹਿ ਤਹਾ ਬਿਸੇਸਨ ਕੀ ਸਾਰਥਤਾ ਹੋਤ ਹੈ ॥ ਜੈਸੇ
ਅਸ੍ਵਪਕ੍ਵਾਨ ਆਨਯਾ ॥ ਤਹਾਂ ਅਸ੍ਵਪਕ੍ਵਾਨ ਹੋਤ ਭੀ ਹੈ ਔ ਨਹੀ ਭੀ ਹੋਤ ਹੈ
ਔ ਸਲੂਨੌ ਭੀ ਹੋਤ ਹੈ ਯਾ ਮੈਂ ਅਸ੍ਵ ਬਿਸੇਸਨ ਸਾਰਥਕ ਭਯੋ ॥ ਔ ਜਹਾਂ ਕੇ
ਵਲ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਹੋਨੋ ਈ ਸੰਭਵੈ ਤਹਾਂ ਬਿਸੇਸਨ ਦੈਨੋ ਅਧਿਕ ਹੈ ॥ ਜੈ
ਸੇ ਚੰਦ੍ਰਕਾ ਚੰਦ੍ਰਹੀ ਕੀ ਹੋਤ ਹੈ ਔਰ ਕੀ ਨਹੀ ॥ ਅਥ ਕਥਿਤ ਦੋਖ ਲ॰
ਪਦ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਇਕ ਸਬਦ ਦ੍ਵੈ ਬੇਰ ਜਹਿ ਆਵੈ ਹ੍ਵੈ ਇਕ ਅਰਥ ॥ ਤਾਹਿ ਕਥਿ
ਤ ਪਦ ਕਹਤ ਹੈ ਜੇ ਹੈ ਸੁਕਵਿ ਸਮਰਥ ॥ ੬੪ ॥ ਜਹਾਂ ਇਕ ਸਬਦ ਦੋਇ
ਬੇਰ ਆਵੈ ਤਾ ਕੋ ਅਰਥ ਭੀ ਇਕ ਹੀ ਹੋਇ ਸੋ ਕਥਿਤ ਪਦ ॥ ਯਾ ਕੋ ਨਾਮ ਸ
ਬਦ ਪੁਨਰੁਕਤਿ ਭੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ॥ ਜਥਾ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਤੁਵ ਮੁਖ ਮੋਹਤ ਮੋਸ

ਨੈਮੁਖਕੇਜਾਹਿਈਟੇਕਾਮੁਖਪਰਵਾਰੋਂਚੰਦ੍ਰਮਾਅਰੁਅਰਿਬਿੰਦਅਨੇ
ਕਾ੬੪॥ਮੁਖਮੁਖਬਣਤਬੇਰਆਪੌਣਤਾਕੋਅਰਥਏਕਹੀਹੈਜਾਤੇ
ਦੋਖ॥ਅਥਪਤਤਪ੍ਰਕਰਖਦੋਖਲੰ॥ਦੋਹਾ॥ਪ੍ਰਥਮਰਚਨਉਧ
ਤਕਰੈਪੁਨਕੋਮਲਕਰਿਦੇਯ॥ਅਨੂਪ੍ਰਾਸਾਦਿਕਕ੍ਰਿਗਤੈਪਤਤਪ੍ਰਕ
ਰਖਕਹੇਯਾ੬੫॥ਜਹਾਂਪ੍ਰਥਮਉਧਤਰਚਨਾਅਨੁਪ੍ਰਾਸਾਦਿਕੀਰ
ਚਨਾਆਰੰਭੈਸੋਅੰਤਪ੍ਰਜੰਤਾਨਿਭੈਨਹੀਕੋਮਲਪ੍ਰੈਜਾਇਸੋਪਤਤ
ਪ੍ਰਕਰਖ॥ਯਾਮੇਅਛਰਨਿਕੀਰਚਨਾਂਨਹੀਨਿਭੈਹੈ॥ਯਥਾਹ
ਰਿਕੋਛਪੈ॥ਰੁੰਧਮੁਗਯਦਲਦੈਤਸੁੰਧਨਹਿਬੁੰਧਾਵਿਚਾਰੀ॥ਜੁੰਧ
ਰੁੰਧਕਰਿਪ੍ਰਬਲਮਹਾਂਅਨੁਰੂਪਧਕਾਰੀ॥ਕੋਟਿਕਟਕਕੋਠਾਟਪਟਾ
ਸਮਾਕ੍ਰਿਜਜੁਲੀਨੋ॥ਰਿਪੁਪ੍ਰਚੰਡਸੁਬਿਹੰਡਿਮੁੰਡਿਤਹਿਦੰਡਸੁਦੀਨੋ॥

ਪੁਨਿਰਿੱਖਕੇਤੁਊਖਾਜਹਿਤਰੋਖਮੋਖਹਿਤਅੱਗ੍ਯਾਕੀਆਤਬਬਿਭਿਸਿਭੁ
ਜਾਹਰਿਚੰਦ੍ਰਸੌਂਬਾਨਾਸੁਰਗਜਿਪਠੋਗਦਿਯਾ ੬੬ ।ਇਹਾਂਜੋਰਚ
ਨਾਲੇਚਲੇਹੇਸੋਅਤਿਪ੍ਰਸਿਤਨਹੀਨਿਭੀ।। ਅਥਸਮਾਪਤਿਪੁਨਰਾਤਿ
ਲ॰ ।ਦੋਹਾ ।ਬਾਕ੍ਯਸਮਾਪਤਿਹੋਇਜਹਿਔਰਨਦ੍ਵੈਕਛੁਚਾਹਿ।
ਸੁਸਮਾਪਤਿਪੁਨਰਾਤਿਕਹਿਦੇਅਬਿਸੇਸਨਤਾਹਿ ੬੭ ।ਜਿਹਾਂਬਾ
ਕ੍ਯਸਮਾਪਤਿਹੋਇਬਿਸੇਸਨਦੈਬੇਕੀਚਾਹਨਹੋਇਬਹੁਰੋਬਿਸੇ
ਸਨਦੇਅਤੁਹਾਂਸਮਾਪਤਿਪੁਨਰਾਤਿਹੋਤਹੈ। ਯਥਾ ।ਬਿਸੇਸਨਦੈਬੇ
ਕੀਚਾਹਨਹੋਇਬਹੁਰਬਿਸੇਸਨਦੈਬੇਕਰਿਅਧਿਕਪਦਕਔਨਹੋ
ਇ ।ਉੱਤਾ ।ਅਧਿਕਪਦਮੈਬਾਕ੍ਯਪੂਰੋਕਰਿਨਹੀਬਿਸੇਸਨਦੀਜਿ
ਐਹੈ।ਕੇਵਲਪਦਮਾਤ੍ਰਅਧਿਕਹੋਤਹੈ ।ਯਥਾ।ਦੋਹਾ ।ਕਾਮਦ

ਕੇਸਵ੍ਰਕੰਸਕਰਿਕੇਸੀਕਿਸਕਰਾਲਾ।ਕੌਲਨੈਨਕਵ੍ਰਿਗਜਕੋਕੀਜੈਕ੍ਰਿ
ਪਾਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ੯੮ ।ਇਹਾਂਕੀਜੈਕ੍ਰਿਪਾਕੀਠੌਰਬਾਕਅਪੂਰਬਭੁਯੋਫੇਰ ੦
ਕ੍ਰਿਪਾਲਾਵਿਸੇਸਨਦੈਨੌਦੋਖ। ।ਅਥਅਰਥਾਂਤਰੈਕਬਾਚਕਾਦੋਹ
੨ ਔਰਅਰਥਮੇਦੋਖਿਯੈਔਰਅਰਥਪਦਜਾਹਿ।ਅਰਥਾਂਤਰੈ
ਕਬਾਚਕਸੁਹੈਜਹਿਚਹਿਯੈਨਹਿਤਾਹਿ ੯੯ ।ਜਹਾਂਔਰਆਧਾ
ਕੋਪਦਔਰਆਧਾਮੇਹੋਇਤਹਾਂਜਹਿਦੋਖਜਾਨਿਯੈ। ਦੋਹਾ ।ਰੋ
ਬਿੰਦਬੰਛਸਬਲਜਹਿਤਕੌਸਤਭਾਂਕਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰਿ।ਜਟਾਜੂਟਸਸਿਸੋ
ਭੁਜੁਤਏਸਭਕੌਸੁਖਕਾਰ ੧੦੦ ।ਇਹਾਂਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰਿਪਦਦੋਹਾਕੇਉ
ਤਰਾਰਧਮੈਚਹਿਯੈਥੋਪੂਰਬਾਰਧਮੈਧਰਯੋਜਾਤੇਦੋਖ। ਪੁਨ: ।ਹ
ਰਿਲਲਚੌਹੇਚਖਨਿਤੈਂਦੇਖੀਤਿਯਸੁਖਮੂਲਾ।ਪ੍ਰਾਤਿਚਤੁਰਿਜਲ

ਮੈਂਵਿਐਬਿਧਜੀਵਕੋਭੂਲਾ ੧੧ ।ਇਹਾਂਪ੍ਰਾਤਪਦਦੋਹਾਕੇਪੂਰਬਾਰ
ਧਮੈਂਚਰਹਿਐਬਿਉਤਰਾਰਧਮੈਧਰਿਐਯਾਤੇਦੋਖ॥ ।ਅਥਅਭੁਵਨਮਤ
ਜੋਗ।ਦੋਹਾ।ਨਹਿਨਿਕਸੈਜਹਿਪਦਨਿਸੋਂਕਵਿਕੋਬਾਂਛਤਅਰਥ
।ਸੋਅਭੁਵਨਮਤਜੋਗਹੈਸਬਹੀਕਹਤਸਮਰਥ॥ ੧੨ ।ਪੁਨ:।
ਲੱਛਨ ।ਕਵਿਬਾਂਛਤਨਿਕਸੈਨਹੀਐਸੇਪਦਨਿਸੋਂਜੋਗ॥ ।ਇਸੁਸਬੰਧ
ਬਿਨਾਜੁਰੈਸੋਅਭੁਵਨਮਤਜੋਗ॥੧੩ ।ਜਿਨਪਦਸੋਂਕਵਿਕੋਬਾਂਛਤ
ਅਰਥਨਹੀਨਿਕਸੈਐਸੇਪਦਨਿਕੋਸੰਜੋਗਜਹਾਂਕੀਜੈਤਹਾਂਯਹਿਦੋ
ਖਹੈ।ਜੈਸੇਸੰਸੈਜਹਿਤਹਿਜੈਸੇਤੈਸੇਇਨਪਦਨਿਕੌਆਪਮੈਸੰਬੰਧਹੈ
ਤਿਨਕੀਠੌਰਔਰਔਰਕੀਜੈਤੌਦੋਖ॥ ।ਜਥਾ।ਦੋਹਾ।ਜਾਹਿਪੂਰਨਸ
ਸਿਕੀਪ੍ਰਭਾਰਹੀਧਾਮਪੈਛਾਇ।ਸੋਮੋਹਨਚਲਿਦੇਖਜਨੁਬਿਧਮੋ

ਪਾਰਦਆਇ ੧੪ ।ਜਾਹਿਕੋਸੰਬੰਧੀਪੀਤਹਰਚਾਹਿਐਤਹਾਂਸੋਧਰਿਬੇਕ
ਰਿਦੇਖਭ੍ਰਓ ।ਪੁਨਃ ।ਬਿਹਾਰੀ ।ਸੋਊਸੌਬਾਤਨਿਲਗੈਲਗੀਜੀ
ਭੁਜਾਹਿਨਾਇ ।ਸੋਈਲੈਉਰਲਾਇਐਲਾਲਲਾਗਿਅਤਪਾਇ ੧੫
।ਇਹਾਂਭ੍ਰੀਜਨਹਕੋਸੰਬੰਧੀਪੀਤਹਰਚਾਹਿਐਬੋਸੋਈਰਾਖੋਜੇਜਾਤਦੇਖਾ ੧੫
।।ਅਥਅਨੁਭ੍ਰਿਤਹਿਤਬਾਚਅਲੰ० ।ਕਵਿਬਲੱਭੋਚੌਧਰੀ ।ਕਹਿਬੇ
ਜੋਰਸਜਹਾਨਹਿਕਹੈ ।ਤਹਾਅਨੁਭ੍ਰਿਤਹਿਤਬਾਚਅਕੈਲਹੈ ੧੬ ।ਕ
ਹਿਬੇਜੋਰਸਅਦ੍ਵੈਤਕਪਦਜੋਪਦਨਿਕੇਅਰਥਕੌਂਬਿਸੇਸਕਾਰਿਜਨ
ਵਤਹੈ ।ਸੋਜਹਾਨਕਹਿਐਸੋਅਨੁਭ੍ਰਿਤਹਿਤਬਾਚਅ ।ਜੂਨਪਦਮੇਪ
ਦਕੀਕਮਤੀਹੋਇਇਹੈਯਾਮੇਦ੍ਵੈਤਕਪਦਕੀਕਮਤੀਇਤੇਭੇਦ ।ਯਥਾਗੋ
ਬਿੰਦਕੋਸਵੈਯਾ ।ਤੋਮੈਂਲਗਾਯੋਨਿਰੰਤਰਹੈਉਰਅੰਤਰਕੇਅਨੁਰਾ

ਗਮਹਾਂਰੀ।ਤੇਰਿਐਪ੍ਰੀਤਿਕੀਰੀਤਿਕੋਚਾਹੈਪ੍ਰਤੀਤਯਹੈਹਿਐਮੋਇ
ਨਧਾਰੀ।ਤੇਰੋਬਿਓਗਨਹੋਇਕਬੂਇਹਚਾਹਤਚਿੰਤਾਬਿਚਿੜਬਿਹਾ
ਰੀ।ਐਸੇਗੁਬਿੰਦਅਨੰਦਕੇਕੰਦਕੋਰੰਚਕਦੇਖਨਮਾਨਿਐਪਜਾਰੀ
।੧੧।ਇਹਾਂਰੰਚਕਦੇਖਨਮਾਨਿਐਐਸੇਕਹਿਵੇਕਰਿਯਾਹਿਜਾਨਿਐਜ
ਤਹੈਜੈਬਹੁਤੇਦੇਖਆਨਿਐ।ਤਹਾਂਰੰਚਕਭੀਦੇਖਨਮਾਨਿਐ।ਐਸੇਕ
ਹਿਨੇਬੋ।ਭੀਪਦਦ੍ਵੈਤਕਹੈਤਾਂਕੀਇਹਾਂਕਮਤੀਹੈ। ਪੁਨ:।ਦੋਹਾ।ਦੇ
ਖਲੇਸਪਿਜਕੋਨਹੀਤੈਨਾਹਕਕਿਅਮਾਨ।ਬੇਰੋਨਹਿਮਾਨਤੇਅਲੀ
ਐਸੀਹੈਅੰਗਜਾਨ।੧੨।ਇਹਾਂਬੇਰੋਨਹਿਮਾਨਤਿਬਹੁਤੇਮਾਨਤਿ
ਐਸੋਜਾਨਿਓਜਾਤਹੈ।ਤਹਾਬੇਰੋਭੀਨਹੀਮਾਨਤੇਐਸੇਕਹਿਨੇਬੋ।।
ਅਥਅਸਥਾਨਸਥਪਦਦੇਖ।ਦੋਹਾ।ਜੋਪਦਜਹਜਹਚਾਹਿਐ

ਸੋਪਦਤਹਾਂਨਹੋਇ। ਅਸਥਾਨਸਥਸੁਪਦਕਹੈਠੌਰਛਾਂਡਕਰਿਸੋਇ
੭੯ ਜੋਪਦਜਹਾਚਾਹਿਯੇਤਹਾਂਨਹੋਂਹਿਠਿਕਾਨੇਛੋਡਿਛੋਡਿਹੋਹਿ
ਸੋਅਸਥਾਨਸਥਪਦਾ ਯਥਾਦੋਹਾ। ਕਾਜਰਸਾਹੂਰਬਦਨਮੈਨੈ
ਨਲਲਾਈਲਾਲਾ। ਤੁਵਹਿਤਸਰਸਸਵਾਰਿਉਰਤਿਯਮੁਕਤਾਨਿ
ਕੀਮਾਲਾ ੮੦।। ਇਹਾਂਪਦਠਿਕਾਨੇਛੋਡਿਛੋਡਿਹੈਂ। ਨੈਨਮੇਕਾਜ
ਰਬਦਨਮੇਲਲਾਈਤਿਯਉਰਮੁਕਤਮਾਲਐਸੇਕਹਿਨੇਥੇ। ਅਰੂ
ਮੇਂਗਿਨਤੀਕੋਕ੍ਰਮਨਹੀਹੋਤਹੈ। ਅਰਥਾਂਤਰੈਕਬਾਚਕਮੇਂਔਰਅ
ਧਾਕੋਪਦਔਰਆਧਾਮੇਂਹੋਤਹੈ। ਯਾਮੇਂਤੌਂਏਕਹੀਆਧਾਮੇਂਪਦਠਿ
ਕਾਨੇਛੋਡਿਛੋਡਿਹੋਤਹੈ। ਅਥਅਸਥਾਨਸਥਸਮਾਸਦੋਖਲ੦ਦੋ
ਹਾ। ਚਾਹਿਯੇਜਹਾਂਸਮਾਸਕੈਂਤਹਿਠਾਂਕਰੈਨਮੀਤਾ। ਅਸਥਾਨਸਥ

ਸਮਾਸਕੀਏਜਹੈਜਾਚਲੈਰੀਤਿ ॥੮੧॥ ਯਥਾ ॥ ਛੱਡਿਇਕਕੁਲਮੈਸੋ
ਕਵਨਮੋਸੌਂਲਰੈਸੁਫੇਰ ॥ ਯਹਿਕਹਿਕਠਿਨਕੁਠਾਰਬਰਧਾਰਿਰਾਮ
ਹੀਹੇਰ ॥੮੨॥ ਇਹਾਂਬੀਰਰਸਪ੍ਰਧਾਨਪਰਸਰਾਮਜੀਕੀਉਕਤਿਮੈ
ਸਮਾਸਚਹਿਐਥੋਤਬਬੀਰਰਸਪ੍ਰਸੁਹੋਤੋ ॥ ਤਹਾਂਕਾਵਿਕੀਉਕਤਿਮੈ
ਜੋਸੋਆਦਿਸਮਾਸਕਿਯੋਯਾਤੇਦੋਖ ॥ ਪੁਨ: ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਰੇਦਸਮੁਖ
ਤੁਹਿਮਾਰਿਹੌਂਇਕਛਿਨਕਮੈਆਜਾ ॥ ਅਸਕਹਿਸ੍ਰੀਰਘੁਨਾਥਕਰਿ
ਲੀਨਸਰਾਸਨਸਾਜ ॥੮੩॥ ਇਹਾਂਭੀਪਾਛਲੀਰੀਤਦੋਖਜਾਨੋ ॥
॥ਅਥਸੰਕੀਰਨਦੋਖਲ੦ ॥ ਅਨਿਬਾਕਕੋਹੋਇਪਦਅਨਿਬਾ
ਕਮੈਜਾਇ ॥ ਸੋਸੰਕੀਰਨਦੋਖਕਹਿਬਰਨਤਸੁਕਵਿਬਨਾਇ ॥੮੪॥
॥ ਜਹਾਂਔਰਬਾਕਕੋਪਦਔਰਬਾਕਮੈਰਾਖੈਸੋਸੰਕੀਰਨ ॥ ਯਥਾ

ਦੋਹਾ ।।ਕਵਿਬਿਕੇਠਾਢੇਕਰਤਹੈਂਬਿਨਤੀਗੋਕਲਚੰਦ।ਤਜਿਏਪ੍ਰੇਮ
ਪ੍ਰਕਾਸਕੋਂਗਹਿਏਆਨਅਮੰਦ ੮੫ ।।ਇਹਾਂਆਨਅਮੰਦਕੋਂਤਜਿਕੈ
ਪ੍ਰੇਮਪ੍ਰਕਾਸਕੋਂਗਹਿਏਐਸੇਕਹ੍ਯੋਚਾਹਿਏ।ਯਾਮੇਦੋਇਕ੍ਰਿਆ
ਹੈਂਤਜਿਏਔਗਹਿਏਸੋਔਰਬਾਕ੍ਯਕੀਔਰਬਾਕ੍ਯਮੇਕੀਨੀ।ਅਸ
ਥਾਨਸਬਮੇਪਦਠਿਕਾਨਛੋਡਿਛੋਡਿਹੋਤਹੈਂ।ਯਾਮੇਅਪਨੇਬਾਕ੍ਯਕੋ
ਤ੍ਯਾਗਿਕਰਿਔਰਬਾਕ੍ਯਮੇਗਏਹੈਂਪਦ।ਅਰਧਾਂਤਰੈਕਬਾਚਕਮੇ
ਪੂਰਬਾਰਧਕੋਪਦਉਤਰਾਰਧਮੇਕੈਬਾਉਤਰਾਰਧਕੋਪਦਪੂਰਬਾਰ
ਧਮੇਹੋਤਹੈ ।।ਅਥਗਰਭਿਤਦੋਖਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।।ਔਰਬਾਕ੍ਯਕੇ
ਬਾਕ੍ਯਜਹਿਔਰਬਾਕ੍ਯਮੇਰਾਖੀ।ਗਰਭਿਤਦੋਖਸੁਜਾਨਿਏਯਹਹੈਪੂਰ
ਤਨਸਾਖੀ ੮੬ ।।ਜਹਾਂਬਾਕ੍ਯਨਹੋਇਔਰਬਾਕ੍ਯਕੋਤਾਕੋਂਰਾਖਿਏਐਸੋ

ਰਬਾਕੵਮੇਂਜੋਗਰਭਿਤਾ ।ਸੰਕੀਰਨਮੇਂਔਰਬਾਕੵਕੇਪਦਔਰਬਾਕੵ
ਮੇਂਮਿਲਾਵਨੋਹੋਤਹੈ। ਯਥਾ ਹਰਿਕੋਦੋਹਾ ।।ਜੀਯਯਜੀਯਯਸੋਜੋਰਿ
ਤਿਅਕਰਨਕੁਚਨਿਪਰਿਮੋਗ ।ਕੌਨਸੰਗਸੋਵਤਿਸਖੀਹਾਸਅਧਰ
ਮੇਚੋਰਿ ੨੭ ।।ਹਾਸਅਧਰਮੇਚੋਰਯਾਹਿਬਾਕੵਪਹਿਲੇਕਹਿਪੀਛੈ
ਕੌਨਸੰਗਸੋਵਤਿਸਖੀਕਹਿਨੋਥੋ ।ਕੌਨਸੰਗਸਖੀਯਹਿਬਾਕੵਬੀਚ
ਮੇਕਹਿਓਯਾਤੇਦੋਖ ।ਪੁਨ: ।ਦੋਹਾ ।।ਪਰਮਪਕਾਰਹਿਮੇਸਦਾਜੇ
ਤਤਪਰਅੰਗਅੰਗ ।ਤੱਤੁਬਾਤਯਹਿਤੋਹਿਕਹੌਂਉਨਕੌਤਜਿਦੇਸੰਗ
੨੮ ।ਤੱਤੁਬਾਤਯਹਿਤੋਹਿਕਹੌਯਹਿਬਾਕੵਅੰਤਮੇਕਹਿਨੋਥੋਔਰਬਾਕੵ
ਕੇਬੀਚਮਿਲਾਯੋ ।ਸਮਾਪਤਪੁਨਰਾਤਮੇਂਸਮਾਪਤਿਕਰਿਬਿਸੇਸਨਦੀ
ਜਿਯੇਹੈ। ਅਥਪੁਸਿੱਧਹਤਦੋਖਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।।ਜਾਹਿਬਿਖੈਜੌਰ

ਖਿਐਤਾਂਪ੍ਰਸਿੱਧਨਹੋਇ ॥ ਸੋਪ੍ਰਸਿੱਧਹਤਜਾਨਿਐਕਹੀਤਸਬੈਕਾਵਿਲੋ
ਸਿ ੮੯ ॥ ਜਹਾਂਜੋਸਬਦਰਾਖਿਐਤਾਂਮੇਪ੍ਰਸਿੱਧਨਹੋਇ ॥ ਔਰਮੇਪ੍ਰਸਿੱ
ਧਹੋਇਸੋਪ੍ਰਸਿੱਧਹਤ ॥ ਯਾਮੇਜਹਾਂਜਹਾਂਬਚਨਿਨੈਸੰਕੇਤਬਾਂਧਿਓਹੋਤ
ਹਾਂਔਰਕੇਔਰਬਦਲਦੇਤਹੈ ॥ ਜੈਸੇਅੰਸੁਕੇਬੋਲਬੇਮੇਂਹੇਲਖਹੈਸੋਹਸ
ਤੀਕੇਬੋਲਬੇਮੇਰਾਖੇਤਹਾਂਜਾਹਿਦੋਖਜਾਨਿਐ ਜਨੁ ॥ ਅਬਾਚਕਔਜਾਮੇਕ
ਹਾਤੇਦਾ ਉਤੰਗ ॥ ਅਵਾਚਕਮੇਔਰਕੋਬਾਚਕਔਰਧਾਰਿਐਹੈ ॥ ਜੋਔ
ਰਕੈਬਾਚਕਧਾਰਿਐਹੈਸੋਤਾਕੇਕਾਹੂਮੇਬਚਨਿਨੈਨੈਅਨਹੀਬਾਂਧਿਓਹੋਤਹੈ
ਯਥਾ ਦੋਹਾ ॥ ਸੁਨਿਨੇਵਰਧੁਕਾਰਔਣਾਂਤੁਰਕੇਝੰਕਾਰ ॥ ਸਟਪਟਾਤ
ਪਗਲਾਲਕੇਤਿਯਾਆਗਮਨਾਬਿਚਾਰਿ ॥ ੯੦ ॥ ਧੁਕਾਰਧੌਸਾਮੇਪ੍ਰਸਿ
ਧਹੈਝੰਕਾਰਤੁਰੇਗੀਮੇਂਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈਨੇਵਰਣਾਂਤੁਰਮੇਂਝਨਕਾਰਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈ ਪ੍ਰ

ਨ: ਤੁਕਾ। ਕੇਸਕਜਰਾਰੇਲਸੈਂਫੂਲਗਜਰਾਰੇਲਖੇਤੋਂਹਅਜਿ
ਰਾਰੇਬਿਧਿਕਾਕੇਲਿਖੀਭੁਲਤੀ। ਕਜਰਾਰੇਨੇਤ੍ਰਨਿਮੇਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈਕੇਸ
ਮੇਪ੍ਰਸਿੱਧਨਹੀ। ਅਥਭਗਨਉਪੱਕ੍ਰਮ। ਜੋਪ੍ਰਸੰਗਆਰੰਭਹੀਸੋ
ਨਾਸਕੈਨਿਵਾਹਾਭਗਨਉਪੱਕ੍ਰਮਦੋਖਕੋਕਵਿਜਨਕਰਤਸਰਾਹਾ।
੯੧। ਜਹਾਂਜੋਪ੍ਰਸੰਗਆਰੰਭਕਰੈਸੋਅੰਤਪ੍ਰਜੰਤਨਿਭੈਨਹੀਤਹਾਂਯਹਿ
ਦੋਖਹੋਤਹੈ। ਪਤਤਪ੍ਰਕਰਖਮੈਂਅੱਛਰਨਕੀਰਚਨਾਨਹੀਨਿਭਤਹੈ।
ਅਕ੍ਰਮਮੇਗਿਨਤੀਕੋਕ੍ਰਮਠੀਕਨਹੀਹੋਤਹੈ। ਯਥਾ। ਬਿਹਾਰੀ। ਲ
ਗਯੋਸੁਮਨਹ੍ਵੈਹੈਸਫਲਆਤਪਰੋਸਨਿਵਾਰ। ਬਾਰੀਬਾਰੀਆਪਨੀ
ਸੀਚਸੁਹ੍ਰਿਦਤਾਬਾੜ੍ਹਿ ੯੨। ਜੈਸੇਕਯੋਆਤਪਰੋਸਤੈਸੇਬਾਰਿਸੁਹ੍ਰਿ
ਦਤਾਕਹਿਨੋਥੇਸੁਹ੍ਰਿਦਤਾਬਾਰਿਕਯੋਯਾਤੇਭੂਪਕਠੀਕਨਹੀਨਿਭੋ।

।ਪੁਨ: ।ਰਸਕਪ੍ਰਿਯਾਯਾਂ ।ਕਬਿੱਤੁ।।ਪ੍ਰੇਮਭੁਅਭੂਪਭੂਪਸਚਿਵਸ
ਕੋਚਸੋਚਾਬਿਰਹਬਿਨੋਦਪੀਲਪੋਲਿਯਤਪਚਕੈਂ।ਤਰਲਤੁਰੰਗਅ
ਵਿਲੋਕਨਅਨਿਤਗੜ੍ਹਰਬਮੋਨਰਬਰਤੇਪਆਵੈਗੁਨਗਚਕੈਂ।ਦੂਹੂ
ਓਰਜੋਰਪੋਰਪਨੀਪਗੀਕੇਸੋਰਾਇਹੋਇਜੀਤਕੌਨਕੀਕੋਹਾਰੇਜੀਅ
ਲਾਚਿਕੈ।ਦੇਖਤਤ੍ਰੈਮੈਂਗੁਪਾ।ਲਤਿਹਕਾਲਉਹੂਬਾਲਊਰਸਤਰੰਜਕੈ
ਸੀਬਾਜੀਰਾਖੀਰਚਿਕੈ ੯੩।ਪਹਿਲੇਕਹਓਪ੍ਰੇਮਅੰਭੁਅਸੋਈਭੁਏ
ਭੂਪਆਗੈਕਹਓਸਚਵਸਕੋਚਸੋਚਾ।ਨਾਤਰਐਸੋਕਹਿਨੋਬੋਸੰਕੋਚ
ਸੋਚਸਚਿਵਾ।ਪੁਨ: ਕਹਓਬਿਰਹਬਿਨੋਦਪੀਲਾ।ਬਿਨੋਦਬਿਰਹਪੀ
ਲਾਮੈਸੋਕਹਓਚਾਹਿਯੋ।ਯਾਮੈਭੂਪਕਕੋਪ੍ਰਸਿਗਠੀਕਨਹੀਨਿਭੁਯੋ।
ਅਥਅਕ੍ਰਮਦੋਖਲ° ।ਦੋਹਾ।ਪਹਿਲੇਕ੍ਰਮਸੋਂਕਹਿਕਛੂਪੁਨਿਕੀ

ਜੈਕ੍ਰਮਭੰਗਾ।ਅੱਕ੍ਰਮਤਾਕੋਕਹਤਹੈਦੂਤੀਨਾਅਕ੍ਰਮਭੰਗਾ ੯੪ ।ਯਥਾ
।ਕਬਿਪ੍ਰਿਯਾਯਾਂ।ਛੰਦ।ਜਗਕੀਰਚਨਾਕਹਿਕੌਨੇਕਰੀ।ਕਿਹ
ਰਾਖਨਕੋਜਿਅਪੈਜਧਰੀ।ਅਤਿਕੋਪਕੈਕੌਨਸੰਘਾਰਕਰੈ।ਹਰਿਜੂ
ਹਰਜੂਬਿਧਿਬ੍ਰਧਰਰੈ ੯੫ ।ਇਹਾਂਕਹਿਨੋਬੋਬਿਧਿਜੂਹਰਿਜੂਹਰਬ੍ਰੰ
ਧਰਰੈਤੌਕ੍ਰਮਠੀਕਹੋਤੋ।ਪੁਨ: ।ਦੋਹਾ।ਪਦਭੁਜਕੁਚਆਨਨਨਯ
ਨਾਇਨਕੇਏਸ਼ਿੰਗਾਰ।ਅੰਜਨਨੂਪਰਚਾਰੁਅਰੁਬਾਜੂਬੀਰਾਹਾਰ
੯੬ ।ਇਹਾਂਪਦਸੋਂਨੂਪਰਭੁਜਸੋਂਬਾਜੂਕੁਚਸੋਂਹਾਰਆਨਨਸੋਂਬੀਰ
ਨਯਨਸੋਂਅੰਜਨਐਸੋਕ੍ਰਮਕਹਿਨੋਥੋ।ਅਬਅਮਤਪਰਾਰਥਦੋਖ
ਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਅਰਥਔਰਹੀਭਾਸਹੈਜਹਾਂਪ੍ਰਕਰਨਬਿਰੁੱਧ।ਅਮ
ਤਪਰਾਰਥਦੋਖਤਹਿਕਹਤਸੁਕਵਿਕੁਲਸੁੱਧ ੯੭ ।ਜਹਾਂਜੋਪ੍ਰਸੰਗ

ਬਰਨੌਹੋਇਤਾਕੋਬਿਰੋਧੀਕੋਊਅਰਬਾਨਿਕਸੈਸੋਅਮਤਪਰਾਰਥਾ
ਯਥਾ ਗ੍ਰਾਥਿਦਕੋਛਿਦਾ।ਰਾਮਮਨਮਬਸਜਰਦੂਸਹਿਤਾਫ਼ਿਤਾਪੂਦੈ
ਨਿਸਚਾਰਿਭੂਲੀ।ਭੂਧਰਚੰਦਨਗੰਧਸੰਜੁਤਸੋਵਤੇਸ੍ਵਰਗਢਿਗਚ
ਲੀ।੯੮ ।ਇਹਾਂਬੀਭਤਸਕੇਪ੍ਰਸੰਗਮੈਤਾਕੇਬਿਰੋਧੀਸਿੰਗਾਰਸੰਬੰ
ਧੀਚੰਦਨਾਦਿਕਹਨੇਦੋਖਾ।ਬੀਭਤਸਹੀਕੌਮਿਲਤੇਕਹਨੇਥੋ।ਨਨੁ।
ਰਸਾਬਿਰੋਧਕਜੌਨਹੋਇ।ਉਤੰਰ।ਰਸਾਬਿਰੋਧਮੈਦੋਊਬਿਰੋਧੀਰਸ
ਬਾਹਮਹੀਮੈਹੋਤਹੈਂ।ਯਾਮੈਧੁਨਿਤੋਬਿਰੋਧਨਿਕਸੈਹੈਇਤੋਸੂਖਮਭੇਦਾ
ਪ੍ਰਾਚੀਨਾਦੋਹਾ।ਕਰਕੀਚੂਰੀਦੂਰਕਰਿਢੂੰਗਾਮਜਨਧਰਾਗਾਯ
ਯੋਹੈਮਨਭਾਵਤੋਸਬੈਸਿੰਗਾਰਉਤਾਰਾ।੯੯ ।ਇਹਾਂਭੀਸਿੰਗਾਰਕੋਬਿ
ਰੋਧੀਕਰੁਨਾਕੇਪੋਖਕਨਿਕਸੈਂਹੈਂ।ਔਰਸਕੋਬਿਰੋਧੀਰਸਭੀਰਾਖਨੋ।ਨਹੀ

ਇਤਿਅਠਾਰਹਕੇਵਲਬਾਕ੍ਯਦੋਖ ॥ ੧੮ ॥ ਅਥਅਰਥਦੋਖਲ ੦ ਦੋਹਾ
॥ ਦ੍ਵਿਏਜਹਾਂਪਰਿਆਯਕੇਮਿਟੈਨਦੋਖਸੁਜਾਨ ॥ ਅਰਥਕਿਏਜੋਚੈ
ਫੁਰੈਅਰਥਦੋਖਜੋਜਾਨ ॥ ੧੦੦ ॥ ਜਹਾਂਪਰਿਆਯਕੇਦਿਏਦੋਖਮਿ
ਟੈਨਹੀਂਓਅਰਥਕਿਏਜੋਚਸੈਂਦੋਖਜਾਨਓਜਾਇਸੋਅਰਥਦੋਖ ॥
ਅਰਥਸੋਚੈਫੁਰੈਬਿਸੇਸਨਬਾਕ੍ਯਦੋਖਬਾਰਨਾਰਥਾਬਾਕ੍ਯਦੋਖ
ਮੇਜੀਪ੍ਰਦੋਖਰਾਮਾਨਹੋਤਹੈ ॥ ਨਨੁ ॥ ਯਹਿਜਬਅਰਥਦੋਖਭਏਤੌਪ
ਦਬਾਕ੍ਯਦੋਖਕਹਾਭਏ ॥ ਸਬਦਦੋਖਕੈਬਾਅਰਥਦੋਖ ॥ ਜੋਕਹੌਸ
ਬਦਦੋਖਤੌਸਬਦਆਸ੍ਰਿਤਦੋਖਨਿਕਸੈਊਨਮੈਤੌਜਬਅਰਥਕਰਿਏ
ਹੈਤਬਨਿਕਸੈਹੈ ॥ ਜੋਕਹੌਅਰਥਦੋਖਹੈਤੌਯਾਅਰਥਦੋਖਤੇਭਿੰਨਕ
ਹੇਕੋਕਹੇਯੇਅਭੂਵ੍ਵੇਏਕਠੇਕਹਨੇਥੇ ॥ ਔਉਨਹੂਕੋਨਾਮਅਰਥਦੋਖਕ

ਹਿਨੋਬੋ ਉਤੰਰ ।ਜਦੀਪਦੇਪਦਬਾਕਅਦੋਖਅਰਥਕਿਐਸੱਭੀਨਿਕ
ਸੋਹੈਪੇਸਬਦਦੋਖਦਲਿਕਰਿਦੂਰਪ੍ਰੈਬੇਤੇਐਸੀਪਦੋਖਕੇਗਜਾਨਤੇਐ
ਪਦਬਾਕਅਕੀਅਪੇਛਾਤੇਐਆਗੈਅਰਥਦੋਖਭਿਨਕਹਿਬੇਤੇਵੇ
ਸਬਦਦੋਖਹੀਕਹਾਵੈਂ ।ਅਥਅਰਥਦੋਖਨਾਮ ।ਅਪੁਸ੍ਟਾਰਥ ੧
ਕਸ੍ਟਾਰਥ ੨ ।ਬ੍ਯਾਹਤ ੩ ।ਪੁਨਰੁਕਤਿ ੪ ।ਦੁਸ੍ਕ੍ਰਮ ੫ ।ਗ੍ਰਾਮ੍ਯ
੬ ।ਸੰਦਿਗਧ ੭ ।ਨਿਰਹੇਤੁ ੮ ।ਪ੍ਰਸਿੱਧਬਿਦ੍ਯਾਬਿਰੁੱਧ ੯ ।ਅਨਵੀ
ਕ੍ਰਿਤ ੧੦ ।ਨਿਯਮਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤੰਕ ੧੧ ।ਅਨਿਯਮਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਕ ੧੨ ।ਬਿਸੇਖ
ਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਕ ੧੩ ।ਸਾਮਾਨ੍ਯਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਕ ੧੪ ।ਸਾਕਾਂਖ ੧੫ ।ਅਪਦਮੁਕ
ਤ ੧੬ ।ਅਸਲੀਲ ੧੭ ।ਸਹਚਰਭਿੰਨ ੧੮ ।ਪ੍ਰਕਾਸਤਬਿਰੁੱਧ ੧੯
।ਬਿਧਿਅਨੁਬਾਦਅਯੁਗਤ ੨੦ ।ਤਿਕਤਪੁਨ:ਸ੍ਵੀਕ੍ਰਿਤ ੨੧

ਏਕਾਬਿੰਸਤੁਦੋਖਅਰਥਕੇਹੈ।ਅਥਅਪੁਸ੍ਟਾਰਥਦੋਖਲ॰।ਦੋਹਾ।ਬਿਰ
ਨਨੀਯਕੇਅਰਥਕੌਪੋਖੇਜਹਾਂਨਅਰਥ।ਸੁਅਪੁਸ੍ਟਾਰਥਜਾਨਿਯੇਕਹਤਸ
ਬੈਸਾਮਰਥ।੧੦੧।ਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਜਾਕੇਸਾਮਾਜਰਕਸੀਪੀਤਬਸਨ
ਸੁਭਭੂਪ।ਭਾਖਤਹੈਯਾਹਿਸਭਾਮੈਯਾਂਤੇਬਾਤਅਨੂਪ।੧੦੨।ਇਹਾਂਜਰਕ
ਸੀਜਾਮਾਪੀਤਬਸਨਾਦਿਸਭਾਮੈਅਨੂਪਬਾਤਕਰਿਬੇਕੌਪੁਸ੍ਟਨਹੀਕਰਤ
ਹੈਂ।ਸਭਾਚਾਤੁਰਨਾਯਨਿਪੁਨਐਸੇਪੁਸ੍ਟਕਰਤਹੈਂ।ਪੁਨਃ।ਦੋਹਾ।ਲਾਂ
ਬੇਕੇਸਅਸੀਦਸਨਕਾਨਕਰੈਅਭਿਸਾਰ।ਤੋਮਗਜੋਹਤਕੁੰਜਮੈਕਬ
ਕੇਨੰਦਕੁਮਾਰ।੧੦੩।ਲਾਂਬੇਕੇਸਅਸੀਦਸਨਏਅਭਿਸਾਰਕੇਪੋਖਕਨ
ਹੀਹੈ।ਅੰਧਿਆਰੀਨਿਸਾਨੀਲਬਸਨਾਦਿਪੋਖਕਹੋਤਹੈਂ।ਅਥਕਸਾਰ
ਥਦੋਖਲ॰।ਦੋਹਾ।।ਅਰਥਜਹਾਂਕਾਵਿਤ੍ਰਿਦੈਕੌਅੱਛਰਦੈਨਸਤ।

ਬਿ ।ਕਸ੍ਰਕਿਐਜਾਨੈ ਔਪਰੈਸੋਕਸ੍ਰਾਰਥਕਾਬ੍ਯ ।੧੦੪। ਜਹਾਂਅਖਰਨਤੈਕ
ਵਿਕੇਵ੍ਰਿਦੈਕੋਅਰਥਸੀਘ੍ਰਨਨਿਕਸੈਸੋਕਸ੍ਰਾਰਥ ।ਜਥਾ। ਕਲਿਜਕੌਨੈ
ਨੋਹਣਿ ।ਉਤੰਰ। ਕਲਿਜੁਬਾਕਨਦੋਖਹੈਔਵਾਕੋਅਰਥਜਦਪਿਦੇ
ਰਿਸੌਭੀਨਿਕਸਤਹੈਪੈਅਛਰਅਰਥਕੇਦੇਤਹੈਔਪਰਿਆਜਾਦਿਐਸਿ
ਟਤਹੈ ।ਕਸ੍ਰਾਰਥਅਰਥਕੋਦੋਖਹੈਔਪਰਿਆਜਬਦਨੈਂਦੂਰਨਹੀਹੋਤੋ
।ਜਥਾਬਿਹਾਰੀ। ਪਿਆਬਿਛੁਰਨਿਕੋਦੁਸਹਿਦੁਖਹਰਖਜਾਤਪਐਸਾਰ।
ਦੂਰਜੋਧਨਲੌਦੇਖਿਐਤਤਜਤਪ੍ਰਾਨਇਹਬਾਰ ।੧੦੫। ਜਾਸਮੇਦੂਰ
ਜੋਧਨਨੈਪਾਂਡਵਨਿਕੇਮਾਰਿਬੇਲਿਐਅਸ੍ਵਥਾਮਾਂਕੋਭੇਜਾਸੋਹੋਤਬਵਹਤੇ
ਨਕੇਪੁਤ੍ਰਨਿਕੇਸੀਸਕਾਟਿਲ੍ਯਾਐਤਾਕੋਦੂਰਤੇਦੇਖਿਪ੍ਰਸੰਨਭਐਸੀਸ
ਦੇਖਿਸੋਕਾਮਾਨਭਐਜਬਬਜਾਅਰਥਕੌਜਾਨੈਤਬਦੋਹਾਕੋਅਰਥਲਗੈ

ਹੈਤਹਾਂਯਹਿਦੇਖਜਾਨਿਯੈ ।। ਅਥਬ੍ਯਾਹਤਲ॰ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰਥਮਜਾਂ
ਹਿਨਿੰਦਾਕਰੈਬਹੁਰਪ੍ਰਸੰਸੈਤਾਹਿ ।। ਵਾਪ੍ਰਸਿਸਾਨਿੰਦੈਜਹਾਂਸੋਬ੍ਯਾਹਤਕ
ਵਿਚਾਰਿ ।। ੧੦੬ ।। ਯਥਾ ।। ਨੈਨਕਮਲਏਏਅਨਹੈਂਔਰਕਮਲਾਕਿਹਕਾਮ ।।
ਪ੍ਰਥਮਕਮਲੌਕੌਨੇਤ੍ਰਨਿਕੇਉਪਮਾਨਠਹਰਾਇਸਤ੍ਰੁਤਿਕਰੀਬਹੁਰਨਿੰਦੇਜੋ
ਯਾਤੇਦੇਖਾ ।। ਪੁਨ: ਤੁਕਾ ।। ਜਤ੍ਰਸੁਰਤਰਤੇਅਧਿਕਤੋਕਰਕਲਪਦ੍ਰੂਮਸੋ
ਭਾ ।। ਪਹਿਲੈਕਲਪਤ੍ਰਰੁਕੋਜੜਕਹਿਨਿੰਦ੍ਯੋਬਹੁਰਤਾਹੀਕੋਹਾਥਕੌਉਪ
ਮਾਨਠਹਿਰਾਯੋਸੋਨਚਾਹਿਯੈ ।। ਅਥਪੁਨਰੁਕਤਿਲ॰ ।। ਚੌਂ: ।। ਏਕਅਰ
ਥਆਵੈਬਹੁਬੇਰਾ ।। ਤਾਹਿਅਰਥਪੁਨਰੁਕਤਿਸੁਟੇਰਾ ।। ੧੦੭ ।। ਸਬਦਪੁਨ
ਰੁਕਤਿਮੈਂਸਬਦਾਰਥਦੋਊਬਹੁਤਬੇਰਆਵਤਹੈਂ ।। ਯਾਮੈਂਅਰਥਬਹੁਤਬੇਰ
ਆਵਤਹੈਂਸਬਦਭਿੰਨਹੋਤਹੈ ।। ਯਥਾ ।। ਰਸਰਹੰਸੋ ।। ਸਵੈਯਾ ।। ਫੂਲਦ੍ਰੂ

ਮੇਜਿਨਕੋਮੁਖਸਆਤੇਹੋਤਕਬੈਨਭੁਲਾਈਕੇਬਾਸਨ।ਨੀਰਸਤੈਰਸਚ
ਹਕਰੈਤਿਨਤੈਸਠਹੈਅਵਨੀਰੁਅਕਾਸਨ।ਲਾਲਬਿਕਾਸਲਖੇਅਲਿ
ਭੂਲਨਲਾਗੀਹੈਜੌਜਿਮਾਇੰਦ੍ਰਸਰਾਸਨ।ਰਾਗਉਜਾਸਭੁਵੈਜਿਨਤੋ
ਰਪਲਾਸਕੇਪਾਸਪਰਾਗਕੀਆਸਨ ੧੦੮ ।ਇਹਾਂਤੀਸਰੀਔਚੌਥੀ
ਤੁਕਕੋਅਰਥਇਕਹੀਹੈਯਾਤੇਅਰਥਪੁਨਰੁਕਤਿ ।ਅਬਦੂਹਨੂਮਦੋ
ਖਲ॰ ।ਦੋਹਾ ।ਲੋਕਬੇਦਤੇਬਾਹਰਹੀਅਨੁਚਿਤਨਾਮਜਹਿਹੋਇ
।ਦੂਹਨੂਮਦੋਖਸੁਜਾਨਿਯੇਕਹਤਸਿਯਾਨੇਲੋਇ ੧੦੯ ।ਜਬਾਬਿ
ਹਾਰੀ ਕੋਊਕੋਰਿਕਸੀਗੇਹੈਕੋਊਲਾਖਹਜਾਰ।ਐਸੀਪਤਿਜਦੁਪਤਿ
ਸਦਾਬਿਪਤਾਬਿਦਾਰਨਹਾਰ ੧੧੦ ।ਇਹਾਂਪਹਿਲੇਹਜਾਰਬਦੁਰਲ
ਖਾਔਕਰੋਣਨੂਐਸੋਨਾਮਕਹੋਚਾਹਿਯੇ।ਉਲਟੋਕਹਯੋ ।ਪੁਨ: ਤੁਕਾ

।ਏਕਬੇਰਇਹਓਰਿਦੇਖਿਮੁਸਕੈਯੈਮੁਸਕੈਯੈਨਤੌਨੀਕੇਭੁਜਭਰਿਉਰਿਲ
ਈਯੈ।ਇਹਾਂਪਹਿਲੈਕਹਿਨੋਬੋਭੁਜਭਰਿਉਰਿਲਾਈਯੈਉਰਨਹੀ
ਲਾਵਤਹੌਤੌਇਹਓਰਮੁਸਕੈਯੈ।ਤੁਹਾਂਉਲਟੋਕਹਯੋ। ਅਬਗ੍ਯਾਮਦੋ
ਖਲ॰ ਦੋਹਾ।ਕਹੈਗਵਾਰਜਿਅਰਥਕੌਸਮਝੈਬਹੁਰਗਵਾਰ।ਨ
ਹਿਭਾਵੈਨਾਗਰਨਿਕੌਸੋਗ੍ਰਾਮੀਨਬਿਚਾਰ ੧੧੧ ।ਸਬਦਗ੍ਰਾਮੀਨਮੇਰਾ
ਮੀਨਕੇਸਬਦਰਾਖਿਯੇਹੈਂ ਯਥਾ ਦੋਹਾ ਭੇਜੀਸਆਸੁਜਾਨਪੈਸਖੀ
ਨਰਾਈਸਿਤਾਬ।ਆਪਨਹੀਜਾਨੈਜੁਅਬਆਂਖਹਿਹੋਤਹਿਖਰਾਬ ੧੧੨
ਇਹਾਂਮੇਰੀਪਨਹੀਜਾਨੈਐਸੇਗਵਾਰਸ੍ਰੂੰਕਹੈਹੈਂ ਪੁਨ॰ ਬਿਹਾਰੀ।
।ਬਿਖਮਾਬਿਖਾਦਿਤਕੀੜੇਖਾਜਿਯੇਮਤੀਰਨਿਸੋਧਾ।ਅਮਿਤਅਪਾਰਅ
ਗਾਧਜਲਮਾਰਹੋਮੂੰਡਪਯੋਧਾ ੧੧੩ ।ਪਯੋਧਕੇਮੂੰਡਮਾਰਯੋਐਸੇਰਾ

ਦੂਰਕਹੈਹੈਂ॥ਅਬਸੰਦਿਗਧਦੋਖਲ੦॥ਦੋਹਾ॥ਜਹਾਂਅਰਥਮੇ
ਹੋਤਹੈਬਿਨਪ੍ਰਸੰਗਸੰਦੇਹਾ॥ਮਨਮੋਨਿਅਮਨਬੈਠਈਸੋਸੰਦਿਗਧਕਹੇ
ਹ॥੧੧੫॥ਬਿਨਾਪ੍ਰਸੰਗਤੈਂਜਹਾਂਅਰਥਮੇਸੰਦੇਹਰਹੈਤਾਕੋਨੇਮਅਨਮੇ
ਠੀਕਨਹੀਬੈਠੈਸੋਸੰਦਿਗਧ॥ਪਦਸੰਦਿਗਧਜੇਪਦਕੇਅਰਥਕੋਨਿਸ
ਚੈਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ਯਾਮੇਅਰਥਕੇਭਾਵਕੋਨਿਸਚੈਨਹੀਹੋਤ॥ਯਥਾ॥ਦੋ
ਹਾ॥ਕਪਟਨਿਪਟਤਜਦੀਜਿਯੇਕੀਜੈਸੰਜਨਸੰਗਾ॥ਜੋਲਗਜਗਮੇਂ
ਜੀਜਿਯੇਲੀਜੈਹਿਲਮਿਲਰੰਗਾ॥੧੧੬॥ਇਹਬਚਨਸੰਗਾਰਮੇਕਿ
ਸਾਂਤਮੇਯਾਹਿਸੰਦੇਹਾ॥ਪੁਨ॥ਬਿਹਾਰੀ॥ਛੂਟੇਨੇਹਕਾਗਰਹਿਯੇਬੁਯੋਲ
ਖਾਇਨਟਾਂਕਾ॥ਬਿਰਹਤਚੋਉਪਕੋਸੁਅਬਸੇਹੁੰਡਕੈਸੋਆਂਕਾ॥੧੧੭
ਇਹਾਂਬਿਰਹਕੋਆਲਿਬਨਨਾਯਕਾਹੈਕੈਬਾਨਾਯਕਹੈਜਾਨਿਯੇਨਹੀ

ਜਾਇ॥ਅਥਨਿਰਹੇਤੁਦੋਖਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਬਿਨਕਾਰਨਤੈਅਰਥਕੌਕ
ਹਿਯੈਜਹਾਸੁਜਾਨ॥ਸੋਨਿਰਹੇਤੁਬਖਾਨਿਯੈਦੋਖਰੀਤਅਨੁਮਾਨ॥੧੧
੮॥ਜਹਾਂਕੋਊਬਿਵਹਾਰਬਰਨਨਕੀਜੈਤਾਮੈਹੇਤੁਨਕਹਿਯੈਸੋਨਿਰਹੇ
ਤੁ॥ਨ੍ਯੂਨਪਦਦੋਸ਼ਪਦਕੀਕਮਤੀਹੋਤਹੈ॥ਯਥਾ॥ਰਸਰਹੱਸੇ॥ਸਵੈਯਾ
॥ਗਾਇਉਠੈਛਿਨਮੇਘਮਲ੍ਹਾਰਹਿਹਾਸੀਮੈਦਾਮਨੀਸੀਦਰਸਾਵੈ॥ਬੋ
ਲਿਤਿਕੋਕਲਕੌਬਰਜੈਗਰਜੈਂਦ੍ਰਿਗਬਾਰਦਸੌਂਝਰਲਾਵੈ॥ਝੀਗਰ
ਝਾਂਈਸੁਧਾਰਿਬੇਕੌਮਧੁਰੀਧੁਨਨੂਪਰਮੰਦਿਬਜਾਵੈ॥ਸੂਨੇਅਵਾਸਮੈਬ
ਲਬੀਲੋਕਰੀਆਪਹੀਪਾਵਸਸਾਜਬਨਾਵੈ॥੧੧੯॥ਯਾਮੈਹੇਤੁਕੋਊਨ
ਹੀਕਹਯੋਜੈਂਕਿਉਂਪਾਵਸਸਾਜਬਨਾਵੈ॥ਯਾਤੇਨਿਰਹੇਤੁ॥ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੋ
ਆਗਮਸੁਨਿਪਾਵਸਸਾਜਬਨਾਵੈਐਸੋਹੇਤੁਕਹਿਨੇਥੋ॥ਨਨੁ॥ਸਾਕਾਂ

ਖਕਸੈਨਹੋਇ ਉਤੰਗ ॥ ਸਾਕਾਂਖੇਸੋਜਾਧਾਰਨਅਰਥਕੀਕਮਤੀਹੋਤ
ਹੈਜਾਮੈਹੇਤੁਨਹੀਕਹ੍ਯੋ ਪੁਨ: ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਨਦੁਤਿਲੋਨਿਦੁਭਜੀ
ਭੂਖਣਜੀਤਜਿਦੇਹ ॥ ਧ੍ਯਾਂਅਹੋਤਹੈਚਾਂਦਨੀਬਾਸਰਹੋਤਅਛੇਹ ॥੧੨
॥ ਯਾਮੈਭੀਹੇਤੁਨਹੀਕਹ੍ਯੋਜੋਂਏਬਾਤਕੌਹੋਤਹੈਂ ॥ ਅਥਪ੍ਰਸਿੱਧਬਿ
ਰੁੱਧਲਛਨਜੋਅਰਥਸੋਂਪ੍ਰਸਿੱਧਬਿ ॥ ਪ੍ਰਸਿੱਧਬਿਚਆਤੇਬਿਰੁੱਧ
ਦ੍ਯਾਬਿਰੁੱਧਲ੦ ॥ ਪ੍ਰਸਿੱਧਬਿਦਆਤੋਬਿਰੁੱਧਜੋਅਰਥਸੋਂਪ੍ਰਸਿੱਧਬਿ
ਦ੍ਯਾਬਿਰੁੱਧ ਸੋਦ੍ਰਧਾ ॥ ਕਵਿਸੰਪ੍ਰਦਾਯਾਬਿਰੁਧ੧ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰਬਿਰੁੱਧ੨
ਕਵਿਸੰਪ੍ਰਦਾਯਾਬਿਰੁੱਧਲ੦ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਜਹਾਂਕਵਿਨਿਕੇਨੇਮਤੇ
ਰੀਤਿਬਿਰੁੱਧਲਖਾਇ ॥ ਕਵਿਸੰਪ੍ਰਦਾਬਿਰੋਧਸੋਸੁਕਵਿਨਦਿਯੋਬਤ
ਾਇ ੧੨੧ ॥ ਜਹਾਂਕਵਿਨਿਕੇਨੇਮਤੋਬਿਰੋਧਹੋਇਸੋਕਵਿਸੰਪ੍ਰਦਾਇਬਿ
ਰੋਧ ॥ ਜੈਸੇਮੋਰਸਦਾਬੋਲਤਹੈਪੇਪਾਵਸਕੋਨੇਮਬਾਂਧਯੋਹੈਅਕੋਕਿਲ

ਬਸੰਤਕੋਨੋਮਾ।ਦੇਵਤਾਨਿਕੋਬਰਨਬੋਚਰਨਤੈਂਮਾਨੁਖਨਕੌਸੀਸਤੇਸ
ਸਉਜਲਆਪਜਸਕਾਰੌਨੇਤ੍ਰਨਿਕੌਮੀਨਾਦਿਕੀਸਮਤਾਮੁਖਕੌਚੰਦ੍ਰ
ਦਿਸਮਤਾਇਤ੍ਯਾਦਿਨੇਮਹੈ।ਔਜੋਲੋਕਪ੍ਰਸਿੰਧਸੋਊਕਾਵਿਨਿਅਨੁ
ਕੂਲਜਾਨਿਯੇਂਐਸੇਨੇਮਕੋਜਹਾਂਉਲੰਘਨਕੀਜੈਸੋਕਾਵਿਸੰਪ੍ਰਦਾਯ
ਬਿਰੋਧ॥ ਯਥਾਸਤ੍ਰਾਪ੍ਰਕਾਸੋ ਅੰਬਰਸਜਲਮੇਘਤ੍ਰਿਬਰਸੋਂਛੰਦ੍ਰਾ।ਏਹ
ਰਿਤੈਮੀਬ੍ਰਿਛਬਿਬਾਗਕੀਤਤ੍ਰਾਗਕੀਨਿਮਾਨਕੀ।ਭੂਤਲਮੈਂਤ੍ਰਕਾਨਿਅ
ਨੇਕਾਨਿਮਚਾਯੋਧੋਖਕੋਕਿਨਿਸੋਂਅਲੀਪੁਨਿਚਾਤੁਰਕਵਾਨਿਕੀ।ਬ
ਗਨਿਕੀਪਾਂਤਿਕੇਹੂਤ੍ਰਾਂਤਸੋਂਸਹੀਹੈਜਾਤਕਾਨ੍ਹਮੇਕਠੋਰਮਨਦੇਹਹੈਪ
ਖਾਨਕੀ।ਸੁਨਿਪਿਕਗਾਨਕੀਨਿਹਾਰਿਸੋਭਾਸਾਨਕੀਸੁਕੈਸੇਬਿਖ
ਭੁਨਕੀਸਹੈਗੀਕਾਮਬਾਨਕੀ ੧੨੨ ਗਇਹਾਂਪਾਵਸਮੈਂਪਿਕਕੋਬਰ

ਨਬੋਬਿਰੁੱਧਾ ॥ਪੁਨ॥ ਅਬਿਹਾਰੀ ॥ਹਾਹਾਬਦਨਉਪਿਆਰਦ੍ਰਿਗਸਫਲ
ਕਰੈਜਬਕੋਇ॥ ਰੋਜਸਰੋਜਨਿਕੋਂਪਰੈਹਸੀਸਸੀਕੋਹੋਇ॥੧੨੩॥ਰੋ
ਧ੍ਰੂਔਕਮਲਕੀਏਕਸੋਐਂਸੋਭਾਨਹੀਹੋਤੀ॥ਦੇਸਕਾਲਕ੍ਰਿਆਅਵਸ
ਥਾਦਿਬਿਰੋਧਸਬਕਬਿਸਿਪ੍ਰਦਾਇਬਿਰੋਧਮੇਹੈ॥ ਅਥਸਾਸਤ੍ਰਬਿਰੋ
ਧਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ ਜਹਾਂਸਾਸਤ੍ਰਕੇਨੇਮਤੇਭਾਸੇਪ੍ਰਗਟਬਿਰੁੱਧਾਦੋਖ
ਸੁਸਾਸਤ੍ਰਬਿਰੋਧਹੈਕਹਿਓਸਬਨਇਮਸੁੰਧਾ ੧੨੪ ॥ਯਥਾ॥ਦੋਹਾ
॥ਪ੍ਰੇਮਪਗੇਸਬਨਿਸਜਗੇਲੋਚਨਲਗੇਪ੍ਰਭਾਤ॥ਦੁਪਹਰਲੋਸੋਵ
ਤਜਗਤਪਲਕਖੁਲਤਮੁਦਿਜਾਤ॥੧੨੫॥ਸੂਰਜੋਦਅਭਏਸੋਇਬੋ
ਧਰਮਸਾਸਤ੍ਰਬਿਰੁੱਧਾ॥ਔਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਆਦਿਬਿਰੋਧਜਾਹੀਮੇਜਾਨਿਓ
॥ਜੈਸੇਸ੍ਰੀਰਾਮਚੰਦ੍ਰਜੀਮਹਾਂਰਾਜਸਦਾਅਨੁਕੂਲਹੈਤਾਮੇਦੱਛਨਾਦਿ

ਭੇਦਕਹੈ ।ਅਥਅਨਵੀਕ੍ਰਿਤਦੋਖਲ॰ ।ਦੋਹਾ ।ਬਰਨੈਏਕੈਅਰ
ਥਜਾਹਿਅਰਥਨਵੀਨਕਹੈਨਾ ।ਅਨਵੀਕ੍ਰਿਤਸੋ ਜਾਨਿਏਦੋਖਕਹੈ
ਕਵਿਮਨ ।੧੨੬ ।ਜਹਾਂਏਕਹੀਤਰਹਕੋਬਿਵਹਾਰਬਰਨਨਕਰੈਐਂ
ਤਮੈਕੋਊਨਵੀਨਜੁਕਤਿਨਆਵੈਤਹਾਂਜਹਿਦੋਖਹੋਤਹੈ ।ਜਥਾ ।ਨਵੀ
ਨਾਰਥਕਹਾਨਕਹੈਹੇਤੁਨਕਹੈਕੈਥਾਕੋਊਸਾਧਾਰਨਅਰਥਨਕਹੈਜੌ
ਕਹੈਹੇਤੁਨਕਹੈਤੌਨਿਰਹੇਤੁਹੋਤਹੈ ।ਜੌਕਹੈਸਾਧਾਰਨਅਰਥਨਕਹੈਤੌ
ਸਾਕਾਂਖਹੋਇ ।ਉਤੰਰ ।ਹੇਤੁਤਹਾਂਦੀਜਿਐਹੈਜਹਾਂਨਿਰਹੇਤੁਹੋਤੁਹੈ
ਸਾਕਾਂਖਤਾਹੋਤਹੈਜਹਾਂਅਰਥਕੀਇਛਾਰਹਤਹੈ ।ਯਾਮੈਂਹੇਤੁਔ
ਅਰਥਕੇਪ੍ਰਯੋਜਨਨਹੀ ।ਕੇਵਲਨਵੀਨਰਚਨਾਮਾਤ੍ਰਔਰਕਰੀਚ
ਹਿਯੈ ।ਯਥਾ ।ਕਲਾਨਿਧੌ ।ਸਵੈਯਾ ।ਤਾਤੇਤੁਰੰਗਭਯੋਤੌਕਹਾਭਯੋ

ਜੀਨਜਰਾਉਜਗੀਨਿਸਵਾਰੇ।ਊਚੇਮਤਿਗਜਭੁਏਤੌਕਹਾਭੁਯੋਕੂਲਬਧੀ
ਜਰਦ੍ਵਾਫਨਿਵਾਰੇ।ਧੌਰੀਅਵਾਸਭੁਏਤੌਕਹਾਭੁਯੋਚੰਦਮੁਖੀਸੁਖਦੈ
ਦਉਜਾਰੇ।ਲੱਛਬਿਲਾਸਭੁਏਤੌਕਹਾਭੁਯੋਭੂਰਭੁਰੇਪ੍ਰਭੁਤਾਧੁਨਬਾ
ਰੇ੧੨੭।ਇਹਾਂਭੁਏਤੌਕਹਾਭੁਯੋਸਬਠੌਰਐਸੇਹੀਕਹਿਤੇਆਯੋਕੋਊਨ
ਵੀਨਰਚਨਾਨਕਹੀਯਾਤੇਦੋਖਾ।ਐਸੇਕਹਿਨੌਬੋਜੋਹਿਯਜਾਨਕੀਨ
ਬਾਧਿਸਾਰੇ।ਪੁਨ॥ਦੋਹਾ।ਸਦਾਨਫੂਲੈਤੇਤਰਈਸਦਾਨਕਾਰੇਕੇਸ
।ਸਦਾਨਸੰਗਸਹੇਲਿਯਾਸਦਾਨਬਾਰੀਬੇਸ੧੨੮।ਇਹਾਂਤੌਸਦਾਨ
ਸਦਾਨਕਰਿਦੋਹਾਪੂਰਓ।ਯਾਹਿਲਾਖਿਭੁਜੌਰਮੇਜਐਸੇਕਹਿਨੌਬੋ।
ਅਥਨਿਯਮਪ੍ਰਾਸ਼ਚਿਤਕਥਨੰ।ਦੋਹਾ।ਜਹਾਨਿਯਮਾਰਬਠੌਰਪੈਕੀਜੈ
ਤਹਾਂਅਨੇਕੋਂ।ਨਿਯਮਪ੍ਰਾਸ਼ਚਿਤਕਤਾਹਿਕੌਂਕਹਤਸਬੈਮਤਛੋਯਾ੧੨੯।

ਯਾਮੇਅਨਿਯਮਕੇਆਇਬੇਕਰਿਨਿਯਮਤਿਰਸਕਾਰਕੋਪਾਇਜਾਤ
ਹੈ। ਯਥਾ ਦੋਹਾ ਕੌਤੁਕਭੂਨਰਗਨਗਨਸਕੈਏਹੋਨੈਨਬਿਸਾਲਾਤੂ
ਮਹੂਮੇਰੇਪਿਅਸਦਾਭੁਏਰਹਤਉਰਮਾਲਾ ੧੩੦ ।ਤੂਮਹੂਅਨਿਯਮਤੇ
ਯਾਹਿਜਾਨਿਏਜਾਤਹੈਜੋਔਰਭੀਮੇਰੋਪਤਿਹੈ।ਤਹਾਂਤੂਮਹੀਮੇਰੋਪਿਯ
ਐਸੋਨੇਮਕਹਿਨੋਥੋ। ਅਥਅਨਿਯਾਂਅਬ੍ਰਤਕਲਛਨ ਦੋਹਾ ਦੈ
ਜਹਿਠੌਰਅਨੇਮਕੀਅਰਥਪਰੈਤਿਹਨੇਮ।ਸੋਅਨਿਯਮਪਾਬ੍ਰਿਤ
ਕਕਹਿਬਰਨਤਹੈਕਵਿਛੇਮ ੧੩੧ ।ਯਾਮੇਨਿਯਮਕੇਆਂਏਅਨਿ
ਯਮਕੋਤਿਰਸਕਾਰਹੈਜਾਤਹੈ। ਯਥਾ ਦੋਹਾ ।ਅੰਗਿਅੰਗਸਥ
ਸੁਖਮਾਸ ਰਸਰਸਥਸਾਕਿਯੋਗੁਬਿੰਦ।ਹਾਵਭਾਵਲਾਵਨਿਅਰੁਨ
ਜੋਬਨਭੂਪਅਮੰਦ ੧੩੨ ।ਏਹਾਂਪਹਿਲੇਅੰਗਿਅੰਗਮੇਸੁਖਮਾ

ਆਧਿਕਹੈਯਾਹਿਅਨਿਯਾਮਕਯੌਜੌਤ੍ਰਿਨਕਰਿਕੋਊਅਗਿਨਹੀਕਯੌ
।ਤਾਹਾਕਯੌਹਾਵਭਾਵਜੋਬਨਸੋਅਮਦਿਹੈਬਹੁਤਾਦਿਪਤਿਹੈਯਾਹਿ
ਵਾਦਿਕੀਸ੍ਰਿਦਰਤਾਕੋਨਿਯਾਮਕਹਿਬੇਕਰਿਸਬਅਗਿਆਅਨਿਯਾਮਨੈ
ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਪਾਯੋ। ਅਥਬਿਸੇਖਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਕਲਛਨ।ਦੋਹਾ। ਜਾਹਿਦੈ
ਠੌਰਬਿਸੇਖਕੀਤਹਿਸਾਮਾਨਕਹਿਅਰਥ। ਬਿਸੇਖਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਕਦੇਖ
ਸੈਸਬਹੀਕਹਤਸਅਰਥ।੧੩੩। ਬਿਸੇਖੌਮੈਸਾਮਾਨਕਹੈਸੋਬਿਸੇ
ਖਤ੍ਰਿਸਕਾਰਕੋਪਾਵੈਹੈ। ਜੈਸੇਕਾਹੂਏਕਸੰਤਕੋਬਰਨਨਕਰਿਬੇ
ਲਗੈਤਹਾਂਕਹਯੋਸਬਹੀਸੰਤਆਛੇਹੋਤਹੈਂਤਬਵਾਸੰਤਕੋਤ੍ਰਿਸਕਾ
ਰਹ੍ਵੈਜਾਤਹੈ। ਅਲਪਬ੍ਯਾਪਕਾਬਿਸੇਸ਼੨ ਬਹੁਬ੍ਯਾਪਕਾਸਾਮਾ
ਨ੩ ।ਯਥਾ।ਦੋਹਾ। ਸਜ੍ਜਨਕੇਜਰਹੀਸਤਅਧਪਉਪਮਾਕੋਨਹਿ

ਆਨਾਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨਸੁੰਦਰਸਕਲਰਸਕਨਿਜੀਵਨਪ੍ਰਾਨ ੧੩੪ ।
ਇਹਾਂਕਾਦ੍ਰੂਕੁੰਜਾਬਿਸੇਸਕੋਬਰਨਕਰਿਬੇਲਗੇ।ਤਤਾਕਹੈਸ੍ਰੀ
ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨਸਬਹੀਸੁੰਦਰਹੈਯਾਹਿਸਾਮਾਨੰਅਕਹਿਬੇਕਰਿਕੁੰਜਾਬਿ
ਸੇਸਨੈਤਿਰਸਕਾਰਪਾਯੋ ਅਥਸਾਮਾਨਅਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਕਲੰ॰ ।ਦੋਹਾ
। ਬਰਨਨਲਗੈਸਾਮਾਨਅਕੌਤਾਹਿਬਿਸੇਸਕਹਿਅਰਥਾਹੈਸਾਮਾ
ਨਅਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਕੌਦੇਖਜਾਨਸਾਅਰਥਾ ੧੩੫ ।ਜਹਾਂਸਾਮਾਨਅਕੋਬਰ
ਨਨੋਬਿਸੇਖਬਰਨੈਸੋਸਾਮਾਨਅਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਕਾ ।ਜਥਾ।ਦੋਹਾ ਅਬੁਰ
ਮੰਡਲਅਤਿਬਨਓਸਬਸੁਖਾਨਿਸਮੇਤਾ।ਸੁਪਟਪਾਟਬਿਸਰਾਂਤ
ਮਾਚਿਤੰਚੁਰਾਏਲੇਤਾ ੧੩੬ ।ਇਹਾਂਅਬੁਰਾਮੰਡਲਸਾਮਾਨਅਕੋਬ
ਰਨਨਕਰਿਬੇਲਗੇਤਹਾਂਕਹੈਬਿਸਰਾਂਤਘਾਟਜੋਰੈਚਿਤਕੋਅ

ਯਿਕਰੋਰੈਹੈਬਿਅਰਾਂਤਪਾਟਾਬਿਸੇਸਕਹਿਬੇਕਰਿਸਬਮਬੂਰਾਮੈਂ
ਤੁਲਨੈਤਿਰਸਕਾਰ ਪਾਯੋ ਸਬਹੀਪਾਟਾਚਿੱਤਕੋਦੂਰਾਵਤਹੈ
ਐਸੇਕਹਿਤੌਤੌਦੇਖਨਹੋਤੌ ਪੁਨ: ਦੋਹਾ ਅਲਬੇਲੀਕੇਅੰਗ
ਸਬਾਸਿਅਰਤਮੋਹੈਂਚਿੱਤਾ ਬਦਨਕਾਂਤਿਅਨੇਮੇਖੂਭੀਕੇਸੇਬਰਨੈਮੈਂ
ਤਾ ੧੩੭ ਪਹਿਲੇਕਹ੍ਯੋਸਬਅੰਗਾਚਿਤਮੋਹਤਹੈਂਜਾਹਿਸਾਮਾਨ
ਤਹਾਂਕਹ੍ਯੋਬਦਨਕਾਂਤਿਅਨੇਮੇਖੂਭੀਯਾਹਿਬਿਸੇਸਕਹਿਬੇਕਰਿ
ਸਾਮਾਨ੍ਯਾਬਿਗਰ੍ਯੋ ਜਸਬਹੀਅਨੇਮੇਰੇਖੂਭੈਐਸੇਕਹਿਨੈਬੋ ਅ
ਥਸਾਕਾਂਖਦੋਖਲ੦ ਦੋਹਾ ਰਹੈਚਾਹਿਜਾਹਿਅਰਥਕੀਬਰ
ਨਨੀਯਮੈਂਮੀਤਾ ਸਾਕਾਂਖਸੁਦੂਖਨਕਹੈਂਸਬਪ੍ਰਾਚੀਨਨਿਰੀਤਿ
੧੩੮ ਜਹਾਬਰਨਨੀਯਮੈਂਕਛੂਅਰਥਕੀਚਾਹਿਰਹੈਸੋਸਾਕਾਂ

ਥਾ ਲਨੁ ਨ੍ਯੂਨਪਦਕੌਨਹੋਇ॥ ਉਤੰਰ॥ ਨ੍ਯੂਨਪਦਦੋਸੇਂਪਦਕੀਕਮ
ਤੀਹੋਤਹੈ॥ ਯਾਮੇਅਰਥਕੀਨ੍ਯੂਨਤਾਨਹੀਹੋਤੀਔਚਾਹਰਹੈ॥ ਜੈਸੇ
ਕੋਊਧਨਢ੍ਯਨਹੋਇਔਰਧਨਚਾਹੈ॥ ਯਥਾ॥ ਬਿਹਾਰੀ॥ ਲੋਕਤੁਲ
ਰੋਹਰਿਭੂਪਕੇਕਰੀਸਾਂਟਜੁਰਿਜਾਇ॥ ਹੋਇਨਬੇਚੀਬੀਚਹੀਲੋ
ਯਨਭ੍ਰਕੀਬਲਾਇ॥ ੧੩੯ ॥ ਹੋਬਿਕੀਇਨਬੀਚਹੀਬੇਚੀਮੋਕੋਖਬ
ਰਨਹੀਂਇਤਨੇਅਰਥਕਹੇਬਿਨਹੋਪਦਕੌਨਿਰਬਾਹਆਛੋਨਹੀਹੋ
ਤਹੈ॥ ਬਿਕੀਇਨਬੀਚਹੀਬੇਚੀਇਤਆਦਿਕ੍ਰਿਯਾਹੈਕ੍ਰਿਯਾਤੇਬਿਨ
ਕਰਤਾਸਾਰਥਕਨਹੀਹੋਤੋ॥ ਹੈਕਰਤਾਜਾਨਿਯੋ॥ ਹੋਨਕਹੋਤੁਅਸਾ
ਹਿਪਿਯਪਾਵਸਮੈਪਰਦੇਸਯਹਿਆਛੋ॥ ਇਹਾਂਹੈਕਰਤਾਆਗੈ
ਕਹੈਕ੍ਰਿਯਾਹੈਐਸੇਜਾਨਿਯੋ॥ ਪੁਨ॥ ਦੋਹਾ॥ ਘਨਚਾਤ੍ਰਕਬਰਨੀ

ਪਛੁਤਕੈਕਲਕੀਨੈਮੌਨਾ ਸਾਵੁਨੈਮੈਸਮੈਰਥਜਾਮਰਅਥਤਸਿਕੈ
ਸੇਤ੍ਰੌਨਾ ੧੪੦। ਜਇਹਾਂਜੈਹੋਇਤਿਨਾਅਰਥਕੀਚਾਹਹੈ।ਤਸਿਜੈਹ ੦
ਕਸਤ੍ਰੌਨੈਮੈਸੇਕਹਨੈਥੋ ਅਥਾਅਪਦਮੁਕਤਦੋਖਲ੦ ਦੋਹਾ।ਬ
ਕਆਰਥਕੇਤਜਨਕੇਜਹਾਂਸਬਾਨਨਹੋਇ।ਤਹਾਂਤਜੈਤਿਹਜਾਨਿ
ਪੋਅਪਦਮੁਕਤਿਕਵਿਲੋਇ ੧੪੧ ।ਜਹਾਂਬਾਕਆਰਥਕੇਤਜਿਬੇ
ਕੋਠਿਕਾਨਨਹੋਇਤਹਾਂਤਜੈਸੋਅਪਦਮੁਕਤ ਯਥਾ ਦੋਹਾ ਜੋਹ ਹਾਰਾ
ਬੇਨ ਤਰੋਪਲਲਾਟਕਾਗਰਆਨਵਕਸੁਹਾਇ।ਭੁਲੋਸਮੈਅਤਿਸਾਰ
ਕੋਸਖਿਚਲਢੀਲਨਲਾਇ ੧੪੨ ।ਸਖਿਚਲਜਾਹਿਬਾਕਆ
ਰਥਅਤਿਮੇਚਹਿਯੈਥੋ।ਤਹਾਂਢੀਲਨਲਾਇਕੈਪਹਿਲੇਤਜੈ
ਯਾਤੇਦੋਖਾ।ਸਮਾਪਤਿਪੁਨਰਾਤੋਮੈਪੂਰਕਰਿਥੋਸੇਸਨਦੀਸਿਯੇ

ਯਥਾ॰।ਦੋਹਾ।ਨਿਕਸੈਸੁਧੈਅਰਥਤੈਪ੍ਰਗਟਬਿਰੋਧੀਅਰਥ।ਜੋ
ਪ੍ਰਕਾਸਤਾਬਿਰੁੱਧਹੈਦੂਖਨਜਾਨਿਬਿਅਰਥ।੧੪੭।ਯਥਾ।ਦੋਹਾ
ਅਪਨੀਸੀਸਬਮੋਹਿਦੇਕਰੈਸਪੂਰਨਕਾਮ।ਅਬਛਿਤੇਸੰਤਕੋਮਿਲੈ
ਦੇਵਰਾਜਅਭਿਰਾਮ।੧੪੮।ਇਹਾਂਕਹਿਓਆਪਨੀਸਬਲਛਮੀ
ਮੋਕੋਦੇਕੈਸਪੂਰਨਕਾਂਮਕਰੈਤਾਤੇਅਬਹੇਰਾਜਨਤੇਕੋਦੇਵਤਾਂਨਿਕੋ
ਰਾਜਮਿਲੈਯਾਹਿਸੁਧੈਅਸੀਰਬਾਦਦਿਯੋ।ਤਹਾਂਤੇਸੋਂਲਛਮੀਚ
ਲੀਆਈਐਦੇਹਤਜਾਰੇਬਿਨਾਦੇਵਰਾਜਨਹੀਮਿਲੈਹੈਯਾਹਿਬਿਰੁੱ
ਧਅਰਥਪ੍ਰਗਟਹੈ।ਅਥਬਿਧਅਨੁਬਾਦਅਜੁਕਤਿਲ॰।ਦੋਹਾ।ਬਿ
ਧਕਹਬੇੜੇਹੋਇਅਜੁਕਤਿ।ਸੋਹੈਬਿਨਅਨੁਬਾਦਅਜੁਕਤਿ।੧
੪੯।ਜਹਾਂਬਿਧਕਹਨੋਹੋਇਤਹਾਂਅਜੋਗਕਹੀਐਸੋਂਬਿਧਅਨੁ

ਬਾਦਅਜੁਕਤਿ ॥ਯਾਮੇਂਬਰਨਨੀਯਮੇਂਅਰਥਤੈਂਬਿਰੁੱਧਬਿਸੇਸਨ
ਦੀਜਿਐਹੈ ॥ਜੈਸੇਕੋਊਕਿਹੂਪੈਮਾਂਗਬੇਜਾਹਿਤਹਾਂਕਹੇਅਰੇਕ੍ਰਿਪ
ਨਮੋਕੋਹਜਾਰਰੁਪੈਯਾਦੇਹੁ ॥ਯਥਾਦੋਹਾ ॥ਜੋਤਿਰੂਪਜਗਦੀ
ਸਹੈਨਿਰਗੁਨਬਿਖੈਬਿਹੀਨ ॥ਅਤਨਤਾਪਬਨਿਤਾਨਿਕੇਹਰੋਕਰੋਰ
ਸਲੀਨ ॥੧੫੦॥ਬਨਤਾਨਿਕੇਕਾਮਜੁਰਹਰਿਬੇਮੇਂਭਗਵਾਨਕੋਬਿਸੇ
ਸਨਦਿਐਨਿਰਗੁਨਬਿਖੈਬਿਹੀਨਾਦਿਸੋਅਜੁਕਤਿਹੈ ॥ਤਹਾਂਮਦ
ਨਮੋਹਨਸੁਨਾਮਸੁੰਦਰਗੋਪੀਰਮਨਐਸੋਬਿਸੇਸਨਚਾਹਿਯੈ ॥ਪੁਨ:
ਦੋਹਾ ॥ਕੋਕਕਲਾਨਿਪ੍ਰਬੀਨਤੁਮਜੁਵਤਿਨਿਕੇਰਿਝਵਾਰ ॥ਮੋਹ
ਬੇਗਹੀਕੀਜਿਐਭਵਸਾਗਰਕੇਪਾਰ ॥੧੫੧॥ਭਵਸਾਗਰਕੇਪ
ਰਕਰਿਬੇਮੇਂਕੋਕਕਲਾਨਿਪ੍ਰਬੀਨਬਿਸੇਸਨਬਿਰੁੱਧਹੈ ॥ਅਬਤਿਕ

ਧਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਨਿਕਸੈਸੂਧੈਅਰਥਤੈਪ੍ਰਗਟਬਿਰੋਧੀਅਰਥਾ।ਜੋ
ਪ੍ਰਕਾਸਤਾਬਿਰੁੱਧ੍ਰਹੈਦੂਖਨਜਾਨਿਬਿਅਰਥਾ ੧੪੭ ।ਯਥਾ ।ਦੋਹਾ
ਅਪਨੀਸੀਸਥਮੋਹਿਦੈਕਰੈਸਪੂਰਨਕਾਮ। ।ਅਬਛਿਤੇਸੌਤਕੋਮਿਲੈ
ਦੇਵਰਾਜਅਭਿਰਾਮ। ੧੪੮ ।ਇਹਾਂਕਹੀਓਆਪਨੀਸਬਲਛਾਂਗੀ
ਮੋਕੋਦੈਕੈਸਪੂਰਨਕਾਮਕਰੈਤਾਤੇਅਬਹੇਰਾਜਨਤੋਕੋਦੇਵਤਾਂਨਿਕੋ
ਰਾਜਮਿਲੌਯਹਿਜੂਧੋਅਸੀਰਬਾਦਦਿਯੋ।ਤਹਾਂਤੋਸੋਂਲਛਮੀਚ
ਲੀਆਈਐਂਦੇਹਤਅਾਰੋਬਿਨਾਦੇਵਰਾਜਨਹੀਮਿਲੈਹੈਯਹਿਬਿਰੁੱ
ਧਅਰਥਪ੍ਰਗਟਹੈ। ਅਥਬਿਧਅਨੁਬਾਦਅਜੁਕਤਿਲ੦ ।ਦੋਹੌ ।ਬਿ
ਧਕਹਥੋੜੇਹੋਇਅਜੁਕਤਿ।ਸੋਹੈਬਿਨਅਨੁਬਾਦਅਜੁਕਤਿ।੧
੪੯ ।ਜਹਾਂਬਿਧਕਹਨੋਹੋਇਤਿਤਹਾਂਅਜੋਗਕਹੀਯੈਸੋਬਿਧਅਨੁ

ਬਾਦਅਜੁਕਤਿ।ਯਾਮੈਂਬਰਨਨੀਯਮੈਂਅਰਥਤੈਂਬਿਰੁੱਧਪਾਬਿਸੇਸਨ
ਦੀਜਿਯੈਂਹੈਂ।ਜੈਸੇਕੋਊਕਾਹੂਪੈਮਾਂਗਬੇਜਾਹਿਤੁਹਾਂਕਹੈਅਰਗੇਝਿਪ
ਨੈਕੋਹਜਾਰਰੂਪੈਯਾਦੇਹੁ ਯਥਾ ਦੋਹਾ।ਜੋਤਿਰੂਪਜਗਦੀ
ਸਹੌਨਿਰਗੁਨਬਿਖੈਬਿਹੀਨ।ਅਤਨਤਾਪਬਨਿਤਾਨਿਕੇਹਰੌਂਕਰੌਰ
ਸਲੀਨ ੧੫੦ ।ਬਨਿਤਾਨਿਕੇਕਾਮਸੁਰਹਰਿਬੇਮੈਂਭਗਵਾਨਕੋਬਿਸੇ
ਸਨਦਿਯੋਨਿਰਗੁਨਬਿਖੈਬਿਹੀਨਾਦਿਸੋਅਜੁਕਤਿਹੈ।ਤਹਾਂਅਦ
ਨਮੋਹਨਸ੍ਯਾਮਸੁੰਦਰਗੋਪੀਰਮਨਮੈਸੋਬਿਸੇਸਨਚਾਹਿਯੈ। ਪੁਨ
ਦੋਹਾ।ਕੋਕਕਲਾਨਿਪ੍ਰਬੀਨਤੁਮਜੁਵਤਿਨਿਕੇਰਿਝਵਾਰ।ਮੋਹ
ਬੇਗਹੀਕੀਜਿਯੈਭਵਸਾਗਰਕੇਪਾਰ ੧੫੧ ।ਭਵਸਾਗਰਕੇਪ
ਰਕਰਿਬੇਮੈਕੋਕਕਲਾਨਿਪ੍ਰਬੀਨਬਿਸੇਸਨਬਿਰੁੱਧਹੈ।ਅਬਾਤਿਕ

ਤਪੁਨਃ ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਤਲ॰ ।ਦੋਹਾ। ਜਹਾਂਅਰਥਕੌਬਰਨਕਰਿਤਸੈਸੁਨੋ
ਅਤਿਪੀਰ।ਤਿਕਤਪੁਨਃ ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਤਤਹਾਂਪੁਨਬਚਨੈਦੁਹਿਬੀਰ ੧੫੨
।ਜਹਾਂਅਰਥਕੌਤਜਕੈਫੇਰਤਾਹੀਕੌਬਰਨਨਕਰੈਸੋਤਿਕਤਪੁਨਃ
ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਤ।ਪ੍ਰਸਨ ।ਜੌਤਾਹੀਕੌਫੇਰਬਰਨਨਕਰੈਤੌਪੁਨਰੁਕਤਿਕਿਉਂ
ਨਹੋਇ ।ਉਤੱਰ। ਪੁਨਰੁਕਤਿਮੈਸਬਦਾਰਥਫੇਰਿਫੇਰਿਆਵੈਹੈਯ
ਮੈਬਰਨਨੀਅਕੌਤ੍ਰਾਦਭੇਦਸੋਬਰਨਨਕਰਿਤਜਿਕੈਫੇਰਿਬਰਨਥੋ
ਹੋਤਹੈ।ਪੁਨਰੁਕਤਿਕੀਨਜਾਈਵੇਈਸਬਦਅਰਥਨਹੀਆਵੈਹੈ
।ਯਥਾ। ।ਦੋਹਾ। ਕੌਨਕਾਮਕੌਗਯਾਨਹੈਜੌਉਰਭਗਤਿਨਹੋਇ।ਦ੍ਵ
ਹੈਭੁਏਹਰਿਰੀਝਕੈਦੇਤਮੁਕਤਿਫਲਲੋਇ ੧੫੩ ।ਇਹਾਂਪਹਿਲੇ
ਕਹ੍ਯੋਗਯਾਨਕੌਨਕਾਮਕੌਹੈਜੌਉਰਗਬਿਖੈਭਗਤਿਨਹੋਇ।ਯਾਸ

ਬਾਨਭੁਕਤਿਕੌਬਰਨਨਕਰਿਤੁਜੋ।ਫੇਰਕਹੌਂਦ੍ਵੈਹੈਭੁਏਕਹਾਭੁਕ
ਤਿਭੁਏਹਰਿਗੀਸੁਕੈਮੁਕਤਿਦੇਤਹੈਯਹਿਨਚਹਿਯੈ।ਕਾਹੇਤੇਜੋਏਕ
ਤੌ ਧੇਰੰਭੁਕਤਿਕੀਬਡਾਈਕਰਿਚੁਕੇਗਯਾਨਤੇਅਧਿਕਹੈ।ਫੇਰਬਰ
ਨਬੋਅਜੋਗਯਾ।ਇਤਿਅਰਥਦੋਖ॥ਅਥਸਾਖਯਾਤਰਸਦੋਖ
ਕਥਅੰਤੋ।ਦੋਹਾ।ਰਸਬਾਈਸਿਚਾਰਿਕੋਨਾਮਲੇਤਯਾਹਿਦੋਖ।ਅ
ਨੁਭਾਵਾਦਿਕਕਸਟਸੋਂਪ੍ਰਗਟੈਦੋਖਅਸੋਖ।੧੫੪।ਰਸਪ੍ਰਤਿਕੂਲ
ਬਿਭਾਵਕੋਂਗ੍ਰਹਨਕਰੈਜਹਿਕੋਇ।ਤਹਾਂਦੋਖਪਹਿਚਾਨਿਯੇਕਹਤ
ਸਿਯਾਨੇਲੋਇ।੧੫੫।ਜਹਾਂਰਸਅਸਥਾਈਅਉਸੰਚਾਰੀਕੋਨਾਮਲੇ
ਯਤਹਾਂਦੋਖਕਾਹੇਤੇਜਬਦੀਪਤਿਕੋਂਅਲਾਪਬਰਨੀਏਤਹਾਂਸਿੰਗਾ
ਰਾਦਿਤੌਂ [illegible] ਪੁਨਿਤੇਨਿਕਸੈਹੀਗੋਤਿਨਕੋਬੀਚਮੇਨਾਮਧਰਨੈਦੋਖ

ਔਜਹਾਰਸਕੇਪ੍ਰੰਤੁਭੁਲਾਬਿਭਾਵਾਦਿਗ੍ਰਹਨਕੀਜੈਤਹਾਂਦੋਖ॥

॥ਔਜਹਾਅਨੁਭਾਵਾਦਿਕੀਕਸ੍ਟਸੌਂਪ੍ਰਗਟਿਤਾਂਹੋਇਤਹਾਦੋਖ॥ **ਰਸ**
ਕੋਨਾਮਲੈਬੋਦੋਖਯਥਾ ਦੋਹਾ ਸੋਹਿਬਿਲਛਨਰਸਭੁਯੋਲਾਖਿ
ਯਹਿਨਾਰਿਨਵੀਨਾ॥ਸਸਿਮੰਡਲਛਬਿਲਖਤਾਚਿਤਭੌਸਿੰਗਾਰਮੈ
ਛੀਨ॥**੧੫੬**॥ਇਹਾਂਨਾਰਿਨਵੀਨਔਰਦੂਛਬਿਦੇਖਿਸਿੰਗਾਰਤੈਂ
ਪੁਨਿਤੈਨਿਕਸਤੈਬੀਚਮੈਨਾਅਕਹਯੋਜਾਤਤੇਦੋਖ॥ **ਸੰਚਾਰੀਕੋਨਾਮਬ**
ਚਨਮੈਲੈਬੋਦੋਖਯਥਾ ਦੋਹਾ ਜੁੱਯਅੰਧਜਉਂਪਿਤਚਲਤਦੂਜਾਦਿ
ਸਸਸਤ੍ਰਪ੍ਰਵਾਹ॥ਸ੍ਰਵਨਸੁਨਤਨਰਨਾਹਕੇਉਰਿਮੈਭਯੋਉਛਾਹ॥**੧**
੫੭॥ਇਹਾਂਉਛਾਹਸੰਚਾਰੀਕੋਨਾਮਕਹਯੋਜਾਤਤੇਦੋਖ॥ਐਸੇਹੀਸੰ
ਚਾਰੀਕੋਨਾਮਲਿਯੇਦੋਖਜਾਨਿਯੋ॥ **ਅਨੁਭਾਵਕੀਕਸ੍ਟਸੌਂਪ੍ਰਗਟ**
ਤਾਯਥਾ ਦੋਹਾ ॥ਬਰਨਬਰਨਪਨਪ੍ਰਅੰਗਕੈਉਮਡਿਉਠੈਚਹੁਓਰ

ਗਾਸੁਧਆਏਸੁਖਪਾਛਲੇਸਾਨਿਬਾਨਿਬੋਲਤਮੋਰ ੧੫੮ ॥ਪਾਛ
ਲੇਸੁਖਸੁਧਆਇਬੋਅਨੁਭਾਵਕਛਨਕੋਂਕਬਾਬਿਜੋਗਸਿੰਗਾਰ
ਕੈਜਾਨਜੋਨਹੀਜਾਤਹੈ ॥ਪ੍ਰਤਕੂਲਬਿਭਾਵਗ੍ਰਹਨਦੋਖਪਬਾਦੋਹ
॥ਇਏਤੋਹਠਤਿਅਕਰਗਤਿਹੈਕਜੋਨਾਹਕਗਹਰਿਸਿੰਗਾ ਜੋਬਨਗਤਿਦਿ
ਨਚਾਰਲਖਜੈਸੇਬਾਰਿਤਰੈਗਾ ੧੫੯ ॥ਇਹਾਂਸਿੰਗਾਰਮੇਜੋਬਨ
ਕੋਮਲਤਰੰਗਕੀਨਜਾਈਕਹੌਨਦੋਖ ॥ਇਤਿਰਸਦੋਖ ॥ਅਬਪ੍ਰ
ਬੰਧਦੋਖਕਥਨੰ ॥ਜਹਾਂਔਰਨਰਹਕੇਪ੍ਰਸੰਗਮੇਔਰਤਰਹਕੋਬਰ
ਨਨਕਰੈਤਹਾਂਅਕਾਂਡਪ੍ਰਕਥਨਦੋਖ ॥ਜੈਸੇਬੇਨੀਸੁਵਰਨਨਾਟਕ
ਕੇਦੂਤੀਅੰਕਮੇਅਨੇਕਨਿਕੋਸੰਘਾਰਭਇਦੁਰਜੋਧਨਕੋਭਾਨਮਤੀ
ਸਹਿਤਬਿਹਾਰਬਰਨਨਕੋਐਤਹਾਂਜਾਹਿਦੋਖਜਾਨਿਯੋ ॥ਜਹਾਂ

ਜੋਬਰਨਨਕਰਤੌਆਵੈਤਹਾਂਛੋਡਿਬੇਕੌਠਿਕਾਨੌਨਹੀਹੋਇਤਾਹਿਛੋਡਿ
ਅਪ੍ਰਸਤੁਤਬਰਨੈਂਤਹਾਂਅਕਾਂਡਛੇਦਦੋਖ ।ਜੈਸੇਬੀਰਚਰਿਤ੍ਰਨਾਟ
ਕਮੈਸ੍ਰੀਰਾਮਚੰਦ੍ਰਜੀਔਪਰਸਰਾਮਜੀਕੌਜੁੱਧਉਪਸਥਿਤਭਯੋਹੈ
ਤਹਾਂਸ੍ਰੀਰਘੁਨਾਥਜੀਕਙੋਮੈਕੰਕਨਛੋਰਬੇਜਾਤਹੌਜਾਸਮੈਂਯਹਿ
ਬਾਕਕਹਿਬੋਅਜੋਗਮਾ੨॥ ਜਹਾਂਅੰਗੀਕੌਬਿਸੇਸਕਰਿਨਹੀਬ
ਰਨੈਅੰਗਅੰਪ੍ਰਧਾਨਤਿਨਕੌਬਰਨੈਜੋਅਗੀਬਿਸਤਾਰਦੋਖ ।ਜੈ
ਸੇਰਾਜਾਕੌਪ੍ਰਸਿੰਗਕਰਿਰਾਜਾਨਹੀਬਰਨੈ।ਤਾਂਕੇਖਵਾਸਟਹ
ਲੂਆਬਰਨੈਤਹਾਯਹਿਦੋਖ ।ਜਹਾਂਕੋਊਬਾਤਕਹਿਬੇਲਗੈਤਾਕੀ
ਸਮਾਪਤਿਨਹੀਹੋਇਤਾਂਮੈਕਛੂਔਰਹੀਕਹਿਬੇਲਗੈਸੋਛੇਦਦੋਖ
।ਜੈਸੇਸੋਸਿੰਗਾਰਰਸਮਾਧੁਰੀਮੈਬਿਭਾਵਅਨੁਭਾਵਸਾਤੁਕਸੰਚਾਰੀ

ਕਹਕੈਤਿਨਕੇਲੱਛਨਉਦਾਹਰਨਨਹੀਦਿਯੇਯਾਤੇਕਹਿਨੇਨਹੀਹੇਐਸੌ
ਜੈਕਹੇਹੈਉਦਾਹਰਨਦੇਨੇਹੇਤਹਾਂਯਹਿਦੋਖਜਾਨਿਯੇ॥੪॥ਜਹਾਕਾ
ਹੂਬਿਵਹਾਰਕੈਬਾਰਹਿਬਾਰਬਰਨਨਕਰੈਸੋਪੁਨ:ਪੁਨ:ਦੀਪਤਦੋ
ਖਾਜੈਸੇਕੁਮਾਰਕਾਬਿਖੈਮੈਰਤਿਬਿਲਾਸਮੈਕਰੁਨਾਰਸਕੌਬਾਰਬਾਰ
ਪ੍ਰਕਾਸਕਰਨੈਤਹਾਂਯਹਿਦੋਖਜਾਨਿਯੇ ਨਨ੍ਹ ਪ੍ਰਬਿਧਦੋਖਧਐਸੋ
ਕੈਸੇਕਹਿਯੋ ਉਤੱਰ ਯਸਿਨਹੀਮੇਤੇਨਿਕਸਤਹੈਜੈਸੇਕੋਊਬਿਵਹਾ
ਰਬੇਰੀਠੌਰਮੈਹੋਇਸੋਈਬਹੁਤਠੌਰਮੈਹੋਇ ਅਥਇਨਦੋਖਨਕੋਸ
ਆਧਾਨਪ੍ਰਕਾਰਕਹੀਯਤਹੈ ਕਵਿਬਲੱਭੋ ਦੋਹਾ ਕਹੂੰਦੋਖਹੈਗੁ
ਚਿਤਕਰਿਕਹੂੰਦੋਖਗੁਨਹੋਇ ਕਹੂੰਦੋਖਨਹਿਗੁਨਨਹੀਂਐਸੇਕੈ
ਤੂਜੋਇ ੧੯੦ ਕਿਸੀਸਥਾਨੋਦੋਖਉਚਿਤਕਰਿਹੈ ਅਰਥਜਾਹਿ

ਜੈਸੇਅਟਤਨਗੀ।ਕਹੂੰਗੁਨਭੂਪਹੋਤਹੈਕਿਸੀਸੁਕਵਿਕੇਕਿਯੇਦੂਰਰਹੈ
ਜਾਤਹੈ।ਕਹੂੰਨਦੋਖਹੈਨਗੁਨਹੈਦੋਖਾਭਾਸਕੀਨਆਈਹੋਤਹੈ।ਜੈ
ਸੀਅਟਹੈਸੋਨਿਤਅਜਾਨਿਯੇਜੋਅਟਜਾਇਸੋਅਨਿਤਅਜਾਨਿਯੇ।ਜੋ
ਨਦੋਖਹੈਨਗੁਨਹੈਤਹਾਂਦੋਖਾਭਾਸਜਾਨੋ।ਜਹਾਂਕ੍ਰੋਪਸੁਕਵਿ
ਕਾਹੂੰਕੀਉਕਤਿਬਰਨੈਤਹਾਂਸੁਤਿਕਟਗੁਨ।ਯਥਾਦੋਹਾ।ਕ੍ਰੂੰਧ
ਰੂਪਕੀਚਾਹਧਰਿਆਰੋਅਭਿਨਉਚਾਰ।ਬਿਕਟਸੁਭਟਕੇਠੰਟਕੋਕ
ਹਿਦੇਉਮੈਦਾਰਿ।੧੬੧।ਸਲੇਖਜਮਕਾਦਿਮੇਅੰਪ੍ਰਸੁਕਵਿਔਨਿ
ਹਤਾਰਥਦੋਊਗੁਨਜਾਨਿਯੋ।ਯਥਾਦੋਹਾ।ਕਾਂਕੇਪਾਪਹਰੈਨਏ
ਹਰਿਕੇਪਾਕੇਆਪ।ਜਾਕੇਤਾਕੇਜਾਤਹੈਂਜਾਕੇਤਾਕੇਪਾਪ।੧੬੨
ਜਹਾਂਸੁਗਤਿਸਮੈਅੰਸਾਂਤਰਸਮੈਔਕ੍ਰੋਪੀਬਿਰਹੀਕੀਉਕਤਿਮੈਤੀਨ

੦

ਅਸਲੀਲਗੁਨ ।ਯਥਾ ਦੋਹਾ। ਲੋਚਨਕੀਚਰੂਉਦਰਮਲਾਂ
ਸਗਾਂਠਕੁਚਜਾਨ ।ਤਊਪਗਤਮੂਰਖਤਹਾਂਤੁਜਿਮੋਹਨਗੁਨਖਾਂ ਗੁਨ
ਨੌ ।੧੬੩।ਥੁਆਜੁਸਤੁਤਿਮੇਸੀਦਿਗਪੰਜਾਨਨੋ ।ਜਹਾਂਅਰਥਕੇ
ਸਮਝਥੇਮੇਸੋਤਾਨਿਪੁਨਹੋਇਤਹਾਂਅਪ੍ਰਤੀਤਗੁਨਜਾਨਿਯੇ ।ਯਥ
ਥਾ ਦੋ ।ਅਸਾਦਿਸਾਅਵਛੇਦਕਜੇਈ ।ਕਲਪਿਤਅਗਿਬਨਾ
ਦੋਤੇਈ ।ਅਸਾਦਿਸਾਕੇਜਨਾਇਥੇਵਾਰੇਪ੍ਰਮਾਨੁ ।ਇਹਾਂਕੋਊਕੋਨੈ
ਯਾਯਕਉਤ੍ਰਦੇਤਹੈਜਾਤੇਅਦੋਖ ।ਗ੍ਰਾਜਸਾਸਡ੍ਹੇਅਵਛੇਦ
ਕਾਬਿਸੇਸਨਕੋਨਾਮਹੈ ।ਜਹਾਂਗ੍ਰਾਮੀਨਕੀਓਰਤੇਬਚਨਕਹਿਜੇਤ ਹੈ
ਹਾਂਗ੍ਰਾਮਅਗੁਨ ।ਯਥਾ ਤੁਕ। ਜੁਗਈਦੂਧਦੂਧਪਨਤਾਥਰਓਸੁਮਿ
ਲਜੋਮੂੰਨੈਗਾਮਕੈਧੋਰੋ ।ਹਰਖਸੰਜੁਕਤਕੀਉਕਤਤੇਜੇਸੂਨਪਦ

ਗੁਨ।ਯਥਾ।ਪਨਹੀਛਾਦਨਨੀਕਾ।ਅਨਾਜਮਾਂਗੈਂਸਤਸੀਙ੍ਯਾਇ
ਗਾਂਧ੍ਰਸਤ੍ਰਪਦਕੀਨ੍ਯੂਨਤਾਹੈਪੈਭਗਵਤਦਰਸਨਕੇਅਨੰਦਮੈਮਾਂਗੈ
ਹੈਯਾਤੇਗੁਨ।ਕਹੂੰਅਧਿਕਪਦਭੀਗੁਨਜਾਨਿਯੇਜੋ।ਗਮਾਰਗਹਿਸ
ਥਾਨਮੈਪੁਨਰੁਕਤਗੁਨਹੋਤਹੈ।ਗਹਤਤਜਨਕੀਰੀਤਮੈ੧।ਬਿਖਾ
ਦਮੈ੨।ਲਾਟਾਨੁਪ੍ਰਾਸਮੈ੩।ਬਿਸਮਯਮੈ੪।ਕ੍ਰੋਧਮੈ੫।ਦੀਨਤਾ
ਮੈ੬।ਦਯਾਮੈ੭।ਅਰਥਾਂਤ੍ਰਸੰਕ੍ਰਮਿਤਬਾਚਮੈ੮।ਪ੍ਰਸਾਦਨਮੈ
੯।ਹਰਖਮੈ੧੦।ਨਿਸਚਯਮੈ੧੧।ਇਤ੍ਯਾਦਿਕੋਂਔਰਮੈਜਹਾਂਗੁਨਹ੍ਵੈ
ਜਾਇ।ਗਹਤਤਜਨਕੀਰੀਤਮੈਯਥਾ।ਧਿਕਮਾਂਗਨਾਬਿਨਗੁਨ
ਹਿਗੁਨਹਿਧਿਕਸੁਨਤਨਾਰਿੰਨੈ।ਰਿਸ੍ਯਬੋਧਿਕਾਬਿਨਮੌਜਾਮੌਜਾਧਿ
ਕਦੇਤਸੁਖਿੰਨੈ।ਇਤ੍ਯਾਦਿ।ਬਿਖਾਦਮੈਯਥਾ।ਅਬਹਮਕਛੂਕਾਂ

ਸਕੇ ਨਾਹੀ ਝੂਰਿ ਝੂਰਿ ਆਰੇ ਬਿਧੁ ਪਾਹੀ ੧੨ ਲਾਟਾਨੁਪ੍ਰਾਸਮੇਂ ਯਥਾ
੧ ਰਨਮੇਂ ਜੇ ਹਾਰਤ ਨਹੀ ਜਿਨ ਕੇਤੀ ਖੇਧਾਨ ਰਨਮੇਂ ਜੇ ਹਾਰਤ ਨਹੀ ਜਿ
ਨਕੇ ਤੀਖੇ ਧਾਨ ੧੩ ਸਬਿਜਮਯਸੇਂ ਯਥਾ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਅਲੌਕ
ਕਲਰਕਣੀ ਲਖਿ ਲਖਿ ਸਖੀ ਸਿਹਾਤਾ ਆਸਕਾਲਮੇਂ ਦੇਖਿਯਤ
ਉਰਉਕਸੋਂ ਹੀ ਭ੍ਰਾਂਤਾ ੪ ਕ੍ਰੋਧਮੇਂ ਯਥਾ ਯਾਹਿ ਦੁਸਟਕੋ ਮਾਰਤੂੰ ਮਾਰਸੋਂ ਠ
ਰਹੇ ਆਰ ।੫ ਦੀਨਤਾਮੇਂ ਸ੍ਰੀਗੁਰ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਸ ਦਾਸ ਸੋਂ ਹੋਂਦਾ
ਸਾ ਜੋ ਪੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਛ ਕਰਿ ਹਰੈ ਕਠਿਨ ਭਵ ਪਾਸਾ ੬ ਦੀਨਤਾਮੇਂ
ਯਾਕੋ ਤੂੰ ਅਬ ਮਾਰ ਮਤਿ ਛੋਡਿ ਛੋਡਿ ਰੇ ਛੋਡ ੭ ਅਰਥਾਂਤਰਸੰਕ੍ਰਮਿਤ
ਬਾਚਅਸੇਂ ਯਥਾ ਕੋਕਲ ਹੈ ਕੋਕਲ ਜਬੈ ਰਿਤੁਮੇਂ ਕਰ ਹੈ ਟੇਰ । ਪ੍ਰਸਾਦ
ਨੇਮੇਂ ਯਥਾ ਜੋਰਿ ਜੋਰਿ ਕਰਮੇਂ ਕਹੌਂ ਤੋਹਿ ਨਿਹੋਰਿ ਨਿਹੋਰਿ ਹੇਰ ਹੇਰ ਸੋਂ

ਤਿਰਲੋਂਸੋਂਹਕਰੋਰਕਰੋਰਾ ੯ ਅਥਰਖੇਮੇਸਬਾ ਕੋਰਿਕੋਰਿਆਨਿਦਵੋ
ਸ੍ਰੀਹਰਿਜਨਮਤਸਾਰਾ ੧੦ ਅਨਿਸਚੈਮੇਸਬਾ ਜੈਉਦੂਨੋਂਦੂਨੋਂਲਖਓੁਸਾ
ਚੋਸਾਚੋਚੀਨਾ ਭਯੋਭੁਯੋਅਪਦੂਰਸਬਦਪਾਦੋਸਿਗੁਰਕੀਨਾ ੧੧
ਕਿਤੇਕਸਥਾਨਨਿਮੈਂਅਸਥਾਨਸਬਾਦੇਅਨੇਕਿਪੇਤੇਗੁਨਦੂਸਾਤਹੈਂਅਇ
ਤਆਦਿਔਰਜਹਾਂਗੁਨਦੂਜਾਇਤਹਾਂਦੂਜਾਇ ਜਹਾਕੈਸੇਭੀਗੁਨਨਹੋ
ਹਿਸੋਨਿਤਅਦੋਖਜਾਨਨੇ ਜੈਸੇਗਤਿਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ੧ ਅਸਮਰਥ ੨ ਨ
ਨਿਰਰਥਕ ੩ ਅਇਤਆਦਿਜਾਨਿਯੇ ਕਹੂੰਪਤਤਪਕਰਖਭੀਗੁਨਹੋ
ਤਹੈ ਜਹਾਂਬਾਕਅਪੂਰੇਕਰਿਬਿਸੇਸਨਕੀਚਾਹਰਹੈਤਹਾਂਸਮਾਪਤਿਪੁ
ਨਰਾਤਿਗੁਨ ਅਥਸੋਰਠਾ ਕ੍ਰਿਦਾਇੰਦੁਸਮਦੇਹਉਮਾਰਮਨਕਰ
ਨਾਪਤਨਾ ਜਾਸਦੀਨਪਰਿਨੇਹਦੂਦੋਸਕਲਕਲਮਲਦਹਨਾਪ੍ਰਸਿੰ

ਧਾਬ੍ਵਿਵਹਾਰਮੈਨਿਰਹੇਤੁਗੁਨਹੋਤਹੈ।ਜਿਹਾਸੰਚਾਰੀਆਦਿਕੇਨਾਮਕਹੇ
ਬਿਨਜਾਨ੍ਯੋਨਜਾਇਐ।ਕਾਰਨਕਾਰਜਭਾਵਮੈਸੰਚਾਰੀਆਦਿਕੋਨਾਮਕ
ਹੇਗੁਨ।ਇਨਕੇਉਦਾਰਮੈਲਕ੍ਸ਼ਮਕੋਪ੍ਰਯੋਜਨਨਹੀਜਾਨਨੋ।ਇਤ੍ਯਾਦਿਤੈਐ
ਰਸਾਨੰਨਲੀਜੈ।ਕਹੂੰਕਉਪਮਾਦਿਅਲੰਕਾਰਮੈਦੋਖਹੋਤਹੈਸੋਅਨੁਚਿਤ
ਦਿ ਰਥੰਮੈਅਤਿਰਭੂਤਹੋਤਹੈਂ।ਇਤਿਦੋਖਦੋਖਉਦਾਰ:।ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਿਸ੍ਰੀ
ਕ੍ਰਿਸਨਸਾਹਿਤੁਸਿਸ੍ਯਅਮੀਰਦਾਸਵਿਰਚਤੇਦੋਖਨਿਰਨਯਨਾਮਚਤੁਰਥੋ
ਤਰੰਗ: ੪ ।।ਅਥਅਲੰਕਾਰਨਿਰੂਪਨੰ ।।ਅਥਅਲੰਕਾਰਕੋਲਛਨ
।ਦੋਹਾ।ਚਮਤਕਾਰਕਵਿਬ੍ਰਿੰਦਮੈਫੁਰੈਜਹਾਂਜੋਆਇ।ਸ੍ਰਵਣਸੁਖਦ
ਭਾਗਾਭਰਨਅਲੰਕਾਰਸੋਗਾਇ।੧੦।ਜਿਹਾਂਕਾਵਿਕੇਬ੍ਰਿੰਦਮੈਕਊਚਮਤ
ਕਾਰਆਇਫੁਰੈਕੋਊਕਹਿਬੇਕਰਿਸਬਦਕੋਕਿੰਬਾਅਰਥਕੋਤਾਕੋਭੂਖਨ

ਕੀਜੈ।ਜੈਸੇਵਹਿਚਮਤਕਾਰਹੈਸ੍ਵਣਕੋਸੁਖਦਾਔਬਾਨੀਕੋਭੂਖਨਹੂ
ਪਹੈਸੋਅਲੰਕਾਰ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਸਬਪਦਾਰਥਕਵਿਹ੍ਰਿਦੈਕੋਚਮਤਕਾਰਹੈ
ਤੋਸਬਅਲੰਕਾਰਹੀਹੋਹਿ।ਉਤੰਰ।ਔਰਪਦਾਰਥਨਿਕੋਸ੍ਵਣਸੋਸੰ
ਬੰਧਨਹੀ।ਤਿਨਤੇਹ੍ਰਿਦੈਕੋਅਹਿਲਾਦਿਕਹੂੰਹੈ।ਪੁਨਃਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਮਾਧੁ
ਰਯਾਦਿਗੁਨਕਾਨਨਕੋਂਪ੍ਰਸਿਲਾਗਤਹੈਸੋਊਅਲੰਕਾਰਹੋਹਿ।ਉਤੰਰ
।ਤਿਨਕੋਗੁਨਕੂੰਹੈਅਲੰਕਾਰਕੂੰਨਹੀ।ਗੁਨਬਾਨੀਮੈਗੁਨਹੈਅਲੰਕਾਰ
ਬਾਨੀਕੇਭੂਖਨਹੈਂ।ਜੈਸੇਗੁਨਬੁਧਆਦਿਅੰਤਰੀਯਹੈਂ।ਭੂਖਨਪਾਇ
ਜੇਬਾਦਿਬਾਹ੍ਯਹੈਂ।ਔਅਲੰਕਾਰਹੀਕੀਸਹਾਇਤਾ।ਜੋਗੁਨਕਾਨਨਕੋ
ਪ੍ਰਸਿਲਾਗਤਹੈਂ।ਜੈਸੇਓਜਮੈਠੱਟਭੱਟਪ੍ਰਨਪੱਟਉਧੱਤਰਚਨਾਕੋਬਿ
ਤਆਨੁਪ੍ਰਾਸੰਸੋਚਮਤਕਾਰਪਾਯੋ।ਔਰਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਅਲੰਕਾਰਕਹਿਬੇਕੋ

ਪ੍ਰਯੋਜਨਕਹਾ॥ਜੌਂਕਹੌਅਲੰਕਾਰਬਿਨਾਬਾਨੀਸੋਭਾਨਹੀਪਾਵਤਿਹੈ
ਜੈਸੇਭੂਖਨਬਿਨਾਸ੍ਤ੍ਰੀਨਹੀਸੋਭਤਿਹੈ॥ਤਹਾਂਬਾਨੀਤੌਅਲੰਕਾਰਤੇਬਿ
ਨਾਰਸਹੀਸੋਂਸੋਭਾਇਮਾਨਹ੍ਵੈਜਾਇਹੈ॥ਔਸ੍ਤ੍ਰੀਤਨਦੁਤਿਹੀਸੋਂਸੋਭਾਲਹ
ਤਹੈ॥ਜੈਸੇਤੁਕਾ॥ਔਰਨਕੇਪਾਯਨਮੈਂਪਾਇਜੇਬਜੇਬਦੇਤਪ੍ਯਾਰੀਤੇਰੇ
ਪਾਇਪਾਇਜੇਬੈਂਜੇਬਦੇਤਹੈਂ॥ਤੈਸੇਹੀਰਸਸੋਂਬਾਨੀਨੈਔਤਨਦੁਤਿਸੋਂਸ੍ਤ੍ਰੀ
ਨੈਸੋਭਾਪਾਈਤੌਅਲੰਕਾਰਕਾਹੇਕੌਂਚਾਹਿਯੈ॥ਉੱਤਰ॥ਸ੍ਤ੍ਰੀਜਾਛਬਿਕ
ਰਿਭੂਖਨਨਿਕੌਂਜੇਬਦੈਰਹੀਹੈ॥ਔਭੂਖਨਸੋਂਬਿਨਾਹੀਭੂਖਤਹੈਸਛਬਿ
ਹੀਭੂਖਨਰੂਪਜਾਨਿਯੈ॥ਜੌਬਿਨਛਬਿਤੇਸ੍ਤ੍ਰੀਕੋਸੋਭਾਹੋਤੀਤੌਛਬਿਕੌਂ
ਭੂਖਨਰੂਪਨਆਵਤੌ॥ਤੈਸੇਹੀਜਾਚਮਤਕਾਰਕਰਿਰਸਨੈਬਾਨੀਕੌਂਭੂਖਿ
ਤਕਿਯੋਹੈਤਾਮੈਂਕੋਊਤੌਭੂਖਨਰੂਪਰਮਹੈ॥ਜਾਤੇਬਾਨੀਭੂਖਿਤਭਈ॥ਰਸ

ਮੇਤੌਰਸਵ੍ਰਹੋਤਹੈ।ਯਹਿਬਡੇਨਕੌਨੇਮਹੈਜੋਰਸਦੋਖਸੋਰਸਾ।ਸੋਭੂਖਿ
ਤਕਰੈਸੋਭੂਖਨ।ਜੋਤਾਦ੍ਰਤਕਰੈਸੋਤਾਦ੍ਰਐਸੇਜਾਨਿਯੈ। ਯਥਾਤੁਕ
।ਰਸਰਸਦੂਖਨਦੂਖਨੈਭੂਖਨਭੂਖਨਏਹਾ।ਯਾਤੇਅਲੰਕਾਰਕੋਕਹਿ
ਨੋਉਚਿਤਹੈ। ਇਤਿਬਾਤਰੇਅਲੰਕਾਰਲ੦। ਦੋਹਾ ਸਬਦਅਰਥਕੀਚਿੰ
ਤ੍ਰਤਾਚਮਤਕਾਰਛਬਿਦੇਤ।ਅਲੰਕਾਰਤਾਸੋਂਕਹੈਜੇਕਾਵਿਸੁਮਤਿਨਿ
ਕੇਤ।੧੬੪ ਐਸੇਕਹਿਬੇਕਾਰਿਅਧਮਕਾਬਿਜਹੀਮੇਅਲੰਕਾਰਹੋਹਿਉ
ਤਮਾਦਿਮੈਨਹੋਹਿਜਾਤੇਸਬਦਾਰਥਕੀਚਿਤ੍ਰਤਾਮਾਨੀਪਰਿਯਾਯੋਕ
ਤਆਦਿਧੁਨਿਆਤਮਕਜੇਹੈਂਤੇਜਾਕੇਮਤਿਅਲੰਕਾਰਨਚਾਹਿਯੈ।ਪੁ
ਨ: ਜਾਨੈਐਸੇਕਹਯੋਹੈਸਬਦਅਰਥਕਰਿਕਰਤਹੈਜੋਰਸਕੋਉਪ
ਕਾਰ।ਭੂਖਨਜੈਸੇਜੀਵਕੌਤੇਕਹਿਯੈਅਲੰਕਾਰ।ਯਾਮੇਰਸਕੋਉਪ

ਕਾਰਕੋਨੇਅਨਹੀਕਹਓਚਾਹਿਯੈ।ਕਾਹੇਤੇਜਹਾਂਅਨਿਓਕਤਿਆਦਿ
ਹੈਂਤੁਤਹਾਂਰਸਕੋਉਨਹੀਜੌਰਸਨਭਯੋਤੌਉਪਕਾਰਤਾਕਹਾਤਾਤੇਐ ੦
ਸੇਕਹਿਨੇਥੋਜੋਸਬਦਾਰਥਕਰਿਬਾਨੀਕੋਉਪਕਾਰਕਰੈਸੋਅਲੰਕ
ਗਾਰਜਕੇਉਪਕਾਰੀਤੌਬਿਭਾਵਾਦਿਹੈ।ਜੋਕਹੋਸਬਦਾਰਥਾਬਿਸੇਸ
ਨਹੈ।ਤੌਬਿਭਾਵਾਦਿਐਸਬਦਾਰਥਤੇਭਿੰਨਕਹਾਹੈ।ਜੋਕਹੋਭੂਖਨ
ਜੀਵਕੋਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਦਿਯੋਹੈ।ਤੌਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਸੋਲੱਛਨਕਛੁਸਾਚੋਨਹੀਹੈਜ ੦
ਤਹੈਤੁਮਕਹਓਭੂਖਨਜੈਸੇਜੀਵਕੋਹਮਕਹੈਂਗੇਗੁਨਜੈਸੇਬੁਧਆਦਿਕੋਂ।
ਅਨਿਅਰਿਥੇਲਛਨ।ਜਿਹੀਅਰਥਕਰਿਕਾਵਿਤਕੋਚਮਤਕਾਰਉਰਹੋ
ਇ।ਅਲੰਕਾਰਤਿਹਿਨਾਮਕੋਕਾਵਿਧਾਰੈਮਨਸੋਇ।ਜਹਾਂਕੇਵਲਅ
ਰਥਹੀਕੇਚਮਤਕਾਰਕੋਨਾਮਅਲੰਕਾਰਭਯੋਤੌਜਹਾਂਸਬਦਐਥਕ੍ਰੋ

ਕਤਮਾਦਿਹੈਤੇਅਲੰਕਾਰਨਚਾਹਿਐ।ਸੋਅਲੰਕਾਰਦੂਧਾ।ਸਬ
ਦਾਲੰਕਾਰ੧ ।ਅਰਥਾਲੰਕਾਰ੨ ।ਅਥਸਬਦਾਲੰਕਾਰਲ॰
ਦੋਹਾ ।ਜਹਿਸਬਦਨਿਕੇਨਿਆਮਤੇਚਮਤਕਾਰਦਰਸਾਇ।ਸਬ
ਦਬਦਲਿਜਾਤੋਰਹੈਸਬਦਅਲੰਕ੍ਰਿਤਗਾਇ੨ ।ਜਹਾਂਕੇਵਲਸ
ਬਦਹੀਸੋਂਚਮਤਕਾਰਹੋਇਸਬਦਕੇਬਦਲਬੇਸੋਂਚਮਤਕਾਰਦੂਰ
ਹੋਇ।ਸੋਸਬਦਾਲੰਕਾਰ।ਸਬਦਬਦਲਜਾਤੋਰਹੈਜਹਿਬਿਸੇਸ
ਨਅਰਥਾਅਲੰਕਾਰਬਾਰਨਾਰਥਾ।ਜੈਸੇਸਲੇਖਾਦਿਮੈਦ੍ਵਰਥਕ
ਸਬਦਰਾਖੇਤਬਹੀਚਮਤਕਾਰਹੋਇ।ਜੈਸੇਇਹਾਂਰਹੋਤੋਰਹੋਹਰਿਨਿ
ਰਖਪਯੋਧਰਨੈਨ।ਜੌਮੇਘਪਰਿਯਾਯਬਦਲੈਤੌਕੁਚਨਪੈਨਹੀਲ
ਹੈਜੌਕੁਚਬਦਲੈਤੌਮੇਘਨਿਪੈਨਹੀਲਹੈ। ਸੋਪਚਿਧਾ ।ਦੋਹਾ।ਬ

ਵ੍ਰੋਕਤਿਅਨੁਪ੍ਰਾਸਪੁਨਿਜਮਕਸਲੇਖਾਬਿਚਾਰ।ਚਿੰਤ੍ਰਪੰਚਿਏਸਭ
ਦਕੇਅਲੰਕਾਰਉਰਧਾਰ ੩ ।ਅਥਬੰਕ੍ਰੋਕਤਿਲ੦ ਦੋਹਾ ।ਜਾਹਿ
ਸਲੇਖਸੁਰਸੋਅਰਥਔਰੈਕੀਜੈਮੀਤ।ਪੇਟੇਢੋਸੋਜਾਨਿਐਸੋ
ਬੰਕ੍ਰੋਕਤਿਰੀਤਿ ੪ ।ਜਹਾਂਸਲੇਖਸੋਕੈਬਾਸੁਰਭੇਦਸੋਔਰਹੀਅਰ
ਥਟੇਢੋਸੋਉਲਟੈਸੋਬੰਕ੍ਰੋਕਤਿ।ਟੇਢੋਪਦਸਲੇਖਬਾਰਨਾਰਬਾ ੫
ਉਦਾ ।ਜਹਾਂਸੂਧੇਅਰਥਕੋਟੇਢੋਕਿਯੋਤਹਾਚਮਤਕਾਰਕਹਾ ਉਤੰਰ।
ਟੇਢੋਸੋਹੋਇਅਰਥਯਾਹਿਜੋਟੇਢੋਕੀਨਾਆਈਹੋਇਟੇਢੋਨਹੋਇ ਸ
ਲੇਖਬੰਕ੍ਰੋਕਤਿਦੁਯਾ ।ਸਭੰਗਸਲੇਖਬੰਕ੍ਰੋਕਤਿ੧।ਅਭੰਗਸਲੇਖ
ਬੰਕ੍ਰੋਕਤਿ੨ ।ਜਹਾਂਪਦਮੈਤੇਪਦਾਭੰਨਕਰਿਤਾਕੋਅਰਥਫੇਰਦੀਜੈ
ਸੋਸਭੰਗਸਲੇਖਾ ਯਥਾਤੁਕ ।ਅਹੀਦੀਜੈਮੇਦਾਨਸੁਤੋਮਹੀਦੈਹੈ

ਨ੍ਰਿਪਤਿ।ਇਹਾਂਅਹੀਪਦਤੇਦੂਜੋਅਹੀਪਦਬਿਨਕਰਿਤਾਕੋਅਰ
ਥਪ੍ਰਿਥੀਫੇਰਓ।ਜਹਾਂਏਕਹੀਪਦਕੇਭਾਵਸੌਅਰਥਉਲਟੈਸੋ
ਅਭੰਗਸਲੇਖ੍ਯ।ਯਥਾਲਲਤਲਲਾਮੇ।ਦੋਹਾ।ਏਰੇਮਨਤੂਬਸਤਿ
ਹੈਮੈਂਨਕਿਓਅਪਰਾਧ।ਤੂਮੇਦੋਸਕੋਦੇਤਹੈਹੈਯਹਿਕਾਂਮਅਸਾਧ।੫
।ਇਹਾਂਮੈਨਪਦਕੋਭਾਵਸੌਕਾਮਪੈਅਰਥਉਲਟਿਓ।ਸੁਰਤੇਦਸੌਬੰਧੂ
ਕਤੇਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ।ਕਿਤੀਨਗੋਕਲਕੁਲਬਧੂਕਾਹਿਨਕਿਹਿਸਿਖ
ਦੀਨ।ਕੌਨੈਤਜੀਨਕੁਲਗਲੀਹ੍ਵੈਮੁਰਲੀਸੁਰਲੀਨ।੬।ਮੁਰਲੀਸੁ
ਰਮੈਲੀਨਹ੍ਵੈਕੌਨਨੈਕੁਲਗਲੀਨਹੀਤਜੀਸੁਰਤੇਦਸੌਤਜੀਹੀਹੈ।
ਯਾਕੋਨਾਮਕਾਕੁਬਕ੍ਰੋਕਤਿਭੀਕਹੈਹੈਂ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਸਬਦਾਲੰਕਾਰਕੇਲਛ
ਨਮੇਕਹ੍ਯੋਹੈਸਬਦਕੇਬਦਲੇਸੌਂਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਇ।ਕਾਕੁਬੰਕ੍ਰੋ

ਕਤਿਮੈਗੋਕੁਲਕੁਲਬਧੂਗੋਕੁਲਕੁਲਾਸ੍ਰੀਕਹੈਮੁਰਲੀਕੀਠੌਰਬੰਸੀ
ਸੂਰਕਹੈਤੌਹੂੰਚਮਤਕਾਰਦੂਰਨਹੀਹੋਇਯਾਤੇਜਹਿਸਬਦਾਲੰਕਾਰ
ਕੈਸੇਬਨੈ ਉੱਤਰ। ਯਾਕੋਇਹਪਰਯਾਯਨਹੀਹੈਂਔਜੌਐਸੇਕਹੈਗੋ ਹੈ
ਕੁਲਮੈਕੁਲਬਧੂਹੈਹੀਮੁਰਲੀਮੇਲੀਨਕੁਲਗਲੀਤਜੀਹੀਹੈਤੌ
ਬਕ੍ਰੋਕਤਿਕੌਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਇ ਅਥਅਨੁਪ੍ਰਾਸਲ ੦ ।ਦੋਹਾ।
ਸਮਤਾਬਰਨਅਨੇਕਕੀਆਵੈਬਾਰਿਅਨੇਕਾ।ਪਛਤਸਵਾਦਲਜੋ
ਲਗੈਅਨੁਪ੍ਰਾਸਸੋਟੇਕਾ ੭ ।ਪਛਤਸਵਾਦਲਾਬਿਸੇਸਨਜਮਕਬ
ਰਨਾਰਬ ਸੋਤ੍ਰਿਧਾ ।ਛੇਕ ੧ ।ਬ੍ਰਿਤਿਆ ੨ ।ਲਾਟ ੩ ।ਜਹਾਂਇਕ
ਕੈਬਾਅਨੇਕਬਰਨਕੀਅਨੇਕਬਾਰਿਬਿਬਿਧਪਾਨਸੋਸਮਤਾਹੋਇਸੋ
ਛੇਕਾ।ਬਿਬਧਪਾਨਪਦਾਬ੍ਰਿਤਿਆਬਾਰਨਾਰਬ ਛੇਕਾਜਥਾਤੁਕ॥

ਖਗਾਖੰਡਿਬਿਹੰਡਿਖਲਦਲਖੰਡਿਅਤਿਰਣਮੰਡਿਬਰਬੰਡਿ ॥ ਭੁਜਦੰਡਿ
ਅਖੰਡਿਤੇਜਪ੍ਰਚੰਡਿਜੋਤਿਅਮੰਡਿਭਾਨੁਪ੍ਰਭੰ ॥ ਇਹਾਂਤਕਾਰਕੀਸਮਤਾ
ਬਹੁਤਬੇਗਬਿਬਿਧਾਨਸੌਂਆਈ ॥ ਗਿਬਾਂਤਰੇਜਾਨੈਂਐਸੋਲਛਨਕੀਯੇ
ਹੈ ॥ ਜਿਹਾਂਸੁਬਰਨਅਨੇਕਕੀਇਕਾਬਿਰਸਮਤਾਹੋਇ ॥ ਹੈਛੇਕਅਨੁ
ਪ੍ਰਾਸਸੁਰਸਮਤਾਂਬਿਨਹੂੰਸੋਇ ॥ ਜਬਸੁਰਹੀਕੀਸਮਤਾਨਭਈਔ
ਏਕਬੇਰਬਰਨਸਮਤਾਪੁਨਾਬਰਨਆਯਆਨਿਪਰੀਸੋਕਛੁਅਲੰ
ਕਾਰਬੇਰੋਈਹੈ ॥ ਲਨੁ ਬਰਨਮੈਤ੍ਰੀਜੈਸੇਕਾਲੀਕੋਕਲਾਪਸੁਨਿ
ਯਹਿਤ੍ਰਮਰੈਮਤਿਕਰਿਅਨੁਪ੍ਰਾਸਭ੍ਰਜੋ ਉਤੰਗ ਏਕਬੇਰਸਮਤਾਕੀ
ਬਰਨਮੈਤ੍ਰੀਜੋਨਿਯਮਕਰਿਲ੍ਯਾਵੈਸੋਅਨੁਪ੍ਰਾਸਾਭਾਸਹੋਤਹੈ ॥
ਅਥਾਬਿਤ੍ਰਆਲਾ ॥ ਜਿਹਾਂਬਿਬਿਧਾਨਰਹਤਏਕਾਕੀਂਬਾਅਨੇਕਬ

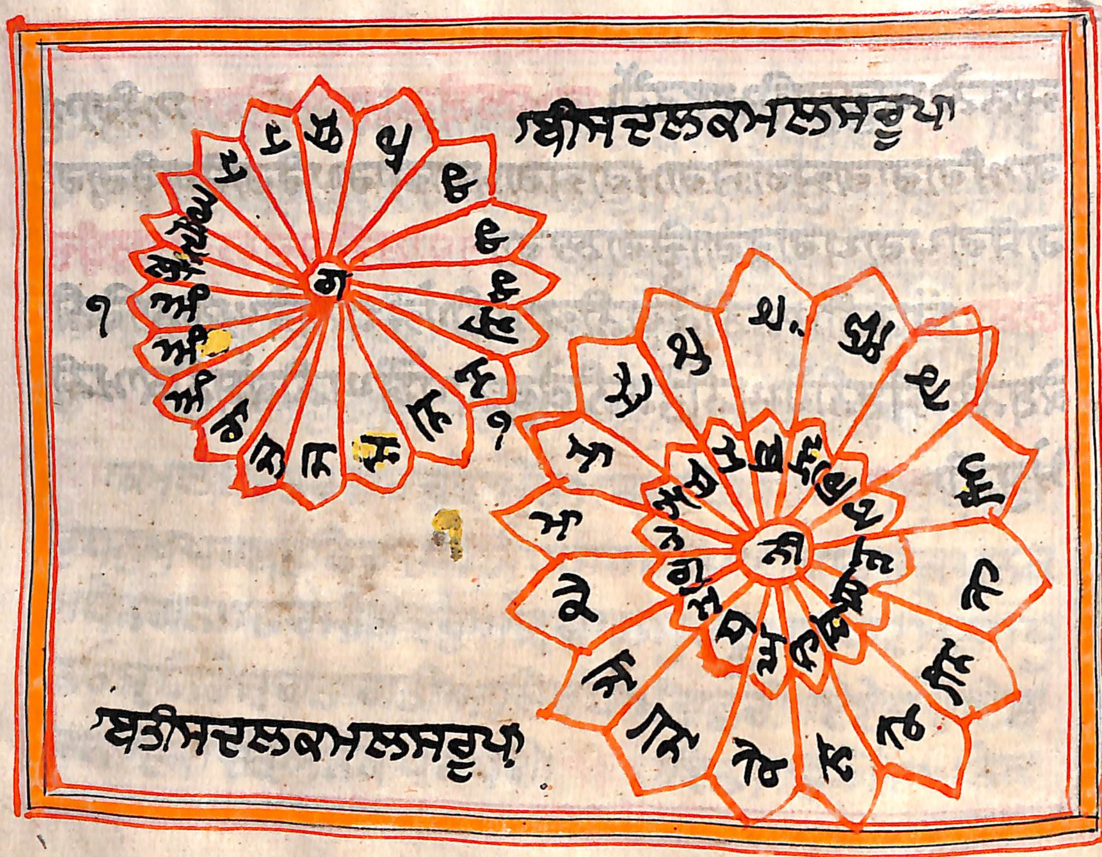
ਰਨਕੀਸਮਤਾਬਹੁਤਬੇਰੈਹੋਇਸੋਬ੍ਰਿਤਆ ।। ਯਥਾਬਿਹਾਰੀ ਮਹੀਂਦ
ਰੀਕਿਟਰੀਬਿਬਾਕਹਾਖਰੀਚਲਵਾਹ ।ਰਹੀਕਰਾਹਕਰਾਹਮ
ਤਮਬਮੁਖਆਮਾਹਿਨਆਹਾ ੮ ।।ਮਹੀਂਦਰੀਟਰੀਇਤਆਦਿਰੇਖ
ਕੀਸਮਤਾਬਿਬਿਧਾਨਰਹਿਤਬਹੁਤਬੇਰਿਆਈ ।ਜਥਾਬਰਨੇਮੋਤੀ
ਅਨੇਕਬਾਰਸਮਤਾਸੀਨਿਧਿਆਵੈਤਹਾਹੂਬ੍ਰਿਤਆਜਾਨਿਯੋ ਜੈਸੇਤੁ
ਕਾ ਕੋਮਲਵ੍ਰਿਕਤਕੋਸਰਿਭੂਰਕਰੈਜਨਕੀਕਿਰਚੈਕਰਤੀਕਜੋ ੩
ਅਬਲਾਟਾਲ ੦ ।।ਅਰਥਸਹਿਤਜਹਿਪਦਫਿਰੈਭਾਵਭੇਦਜਹਿਹੋ
ਇ ਸੋਲਾਟਾਅਨੁਪ੍ਰਾਸਹੈਭਾਖਤਕਵਿਬਰਕੋਇ ੯ ।।ਅਰਥਸਹ
ਤਪਦਸਮਕਬਾਰਨਾਰਥਾ ।ਭਾਵਭੇਦਪਦਪੁਨਵ੍ਰਿਕਤਿਬਾਰਨਾਰਥ
੧ ਯਥਾਅਲਿਕਾਰਮਾਲਾਯਾਂ ।ਤੁਮਸੁਕਹੀਸੁਕਹੀਅਵਰਕਹੀਮ ੦

ਪਤੈਲਾਲਾ ।ਧਾਇ ਕਹੀਸਖਿਯਨਿਕਹੀਤ ਉਨਿਕਹੀਕਛੂਬਾਲਾ ।
੧੦ ।।ਕਹੀਕਹੀਸਬਦਾਰਥਬਹੁਤਬੇਰਆਯੋਪੈਭਾਵਭਿੰਨਹੈ।ਜੈ
ਕਹੀਕੀਠੌਰਭਾਖੀਕਹੈਤੌਸਵਣਸਵਾਦਲਚਮਤਕਾਰਬਿਗ।ਰੈ
ਕਾਹੂਨੈਅੰਤਆਯੋਸੁਤਆਅਨੁਪ੍ਰਾਸਕਹੈਹੈਤੇਸੋਸਕ੍ਰਿਤਿਮੇਅਨੁਪ੍ਰਾ
ਸਤਾਕੌਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਤਿਹੈ। ਅਥਜਮਕਲ੦ ਪੁਨਪੁਨਪਦਆਵੈ
ਵਹੈਅਰਥਸਭਨਿਕੇਭਿੰਨ ।ਤਾਹੀਕੋਸਬਜਮਕਕਹਿਬਰਨਤਸੁਕ
ਵਿਪ੍ਰਸੰਨ ੧੧ ।।ਅਰਥਭਿੰਨਬਿਸੇਸਨਲਾਟਾਨੁਪ੍ਰਾਸਬਾਰਨਾਰਥ
। ।ਜਮਕਦੁਧਾ ।ਆਬਿਪੇਤਜਮਕ ੧ ।ਸਬਿਪੇਤਜਮਕ ੨ ।ਜਹਾਂ
ਬਿਵਧਾਂਨਸੋਂਬਿਨਾਸਬਦਆਵੈਸੋਅੱਬ੍ਯਪੇਤਜਮਕ। ।ਯਥਾਦੋਹਾ
ਆਜਸਰਬਰੀਸਰਬਰੀਸਰਬਸਰਬਸਰਚੰਦਾ।ਮਾਨਅਧਮਰੇ

ਅਧਮਰੇਅਤਿਰਮਤਿਰਮਤਿਮੰਦਾ ੧੨ ।ਇਹਾਂਸਰਬਰੀਸਰਬਰੀਸ
ਰਬਸਰਬਅਧਮਰੇਅਧਮਰੇਬਿਵਧਾਂਨਰਹਿਤਪਦਾਫਿਰੌਜ
ਹਾਂਬਿਵਧਾਂਨਸੌਂਪਦਾਫਿਰੈਸੋਸਬਧਾਪੇਤਜਮਕਾ ।ਅਥਬਾ।ਬਿਹਾਰੀ
।ਤੋਪਾਰਿਵਾਰੌਉਰਬਸੀਸੁਨਿਰਾਧਿਕੇਸੁਜਾਨ।ਤੂੰਮੋਹਨਕੇਉਰਬ
ਸੀਹ੍ਵੈਉਰਬਸੀਸਮਾਨ ੧੩ ।ਇਹਾਂਉਰਬਸੀਪਦਾਬਿਵਧਾਂਨਸੌਂਫਿ
ਰੌ ਅਥਸਲੇਖਲੰ ।ਦੋਹਾ ।ਜੈਂਸਬਦਨਿਕੇਅਰਥਬਹੁਲਾਗੈਂ
ਬਰਨਅਬਰਨ।ਲੱਛਨਯਹੈਸਲੇਖਕੋਅਤਿਸੈਸੁਗਮਸੁਬਰਨ
।੧੪।ਜਹਾਂਸਬਦਕੇਅਨੇਕਅਰਥਹੋਂਹਿਬਰਨਅਬਰਨਪੈਕਿਬ
ਅਬਰਨਅਬਰਨਪੈਕਿਬਾਬਰਨਅਬਰਨਪੈਲਗੈਸੋਸਲੇਖ
।ਅਥਬਾਕੇਸਲੇਖਕੋਦੋਹਾ।ਬ੍ਰਿਖਭਬਾਹਨੀਅੰਗਉਰਬਾਸਕਲਾਸ

ਤ੍ਰਬੀਨ ।ਸਿਵਸੰਗ ਸੋਹੈ ਸਰਬਦਾ ਸਿਵਾ ਕਿ ਰਾਇ ਪ੍ਰਬੀਨ ।੧੪। ਇਹਿ
ਹਾਂ ਰਾਇ ਪ੍ਰਬੀਨ ਬਰਨਨੀਆ ਸਿਵਾ ਅਵਰਨਨੀਯ ਦੋਊ ਪੇਖ ਲਗੈ ਹੈ।
ਅਥ ਬਚਿਤ੍ਰਾਲੰਕਾਰ ਲ ।੧। ਦੋਹਾ ॥ ਅਤਿ ਬਚਿਤ੍ਰਤਾ ਸਬਦ ਕੀ ਕਮ
ਲਾਦਿਕ ਆਕਾਰ ।। ਚਿਤ੍ਰ ਅਲੰਕ੍ਰਿਤ ਜਾਨਿਯੈ ਸੋ ਪੁਨ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾ
ਰ ।੧੫। ਕਮਲਾਦਿ ਅਕਾਰ ਬਿਸੇਸਨ ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ ਬਾਰਨ ਰਬਾ ਛ
ਪੈ ।ਕਮਲ ਬੰਦ ਤਰਵਾਰ ਛੁੰਤ੍ਰ ਔ ਚਾਮਰ ਕਹਿਯੈ ।। ਘਟੀ ਬੰਧ ਚੌਕੀ
ਰੁਧ ਨੁਖ ਪਰਬਤ ਫਿਰ ਚਾਹਿਯੈ ।। ਹਾਰ ਸਰਪ ਆਕਾਰ ਜੰਤ੍ਰ ਪੁਨਕ
ਮਧੇਨ ਗਨਾ ।। ਫਰਜੀ ਬੰਦ ਵਰ ਅੰਸ੍ਵ ਚਾਲ ਸੁਰਦ੍ਰੁਮ ਕਪਾਟ ਮਨਾ ।। ਪ੍ਰ
ਨਓ ਸਨਿਰੋਸ੍ਟ ਗਤਾਗਤੀ ਆਦਿ ਅੰਧ ਅੰਤਾ ਛਰੀ ।। ਏਕ ਦੋਇ ਬ
ਰਨਾਦਿਕੋ ਚਿਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਪਰਾ ਪਰੀ ।੧੬। ਇਤ੍ਯਾਦਿ ਔਰ ਅਨੇਕ

ਜਾਨਨੋ।ਕਛੂਕ੍ਰਾਦਿਖਾਵਤਹੈਂ।ਕਮਲਬੰਧਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਅੰਗਿਅੰ
ਗਅੰਗਰਾ।ਗਜੁਗਜਗਮਗਜਗਮਗਜਾ।ਗ।ਰਿਗਰਿਗਰਿਗਰਾ
ਗਸਿਗਪਗਪਗਤਗਾਢ੍ਰਿਗਲਾ।ਗ।।੧੧।ਬਤੀਸਦਲਕਮਲਬੰਧ
ਯਥਾ।ਆਨਨੀਮਾਨਨੀਕੇਗੁਨੀਜਾਮਨੀ।ਜੌਧਨੀਕੇਪ੍ਯਨੀਨਾਹਿਨੀ
ਕੇਬਨੀ।ਜੌਬਨੀਹੈਪ੍ਯਨੀਤੌਨਨੀਕੇਗੁਨੀ।ਜੌਪ੍ਯਨੀਕੰਬਨੀਕਾਮਨੀ
ਮੇਸੁਨੀ।੧੮॥

ਬੀਸਦਲਕਮਲਸਰੂਪ।
ਬਤੀਸਦਲਕਮਲਸਰੂਪ।

ਤਰਵਾਰਬੰਧਪਬਾ ਦੋਹਾ ਦੇਵਰਾਜਕੀਸਭਾਐਰਾਜਤਸ
ਗਰੇਦੇਵਾ।ਹਰਿਬਚਨੈਕੈਅਸਕਹੀਕਰਿਆਸੰਤਸਦਸੇਵਾ।

ਦੋ ਵ ਰਾਜਕੀ ਸ ਭਾਐਰਾਜਤਸਗਰੇਦੇਵਾ।
ਰਿਆਸੰਤਸਦਸੇਵਾ ੧।

							ਰਾ							
							ਮ							
							ਅ							
						ਤ੍ਰ	ਰੋ	ਨ						
					ਨਾ	ਇ	ਕ	ਜੀ	ਸੇ					
				ਨ	ਤੈ	ਜੁ	ਉ	ਸੈ	ਅ	ਪ				
			ਗ	ਧ	ਚ	ਰਾ	ਣਾ	ਨ	ਵ	ਮਾ	ਨ			
		ਵ	ਪਾ	ਤ	ਕ	ਘੋ	ਰ	ਧ	ਰੇ	ਪ	ਸੁ	ਪੰ		
	ਛੀ	ਉ	ਧਾ	ਰੇ	ਘ	ਗਾ	ਬੱ	ਛ	ਲ	ਦੀ	ਨ	ਨ	ਕੈ	
ਧ	ਹ	ਲ	ਛ	ਨ	ਗੋ	ਬਿ	ਦੇ	ਗੋ	ਕ	ਲ	ਦ੍ਰੋ	ਖ	ਹ	ਗਾ
							ਤੁ							

ਛੱਤ੍ਰਬੰਧਪਬਾਕਲਾਨਿਧੈਸਵੈਯਾ ਰਾਮਅਤ੍ਰੋਰਕਹਾਇਕਹੀ

ਜਨਹੈਸੁਉਸੈਅਪਰਾਧਰਾਦਾਨਵਮਾਨਵਘਾਤਕਯੋਰਧਰੇਪ
ਸੁਪੰਛੀਉਧਾਰੇਪਰਾਬੱਛਲਦੀਨਨਕੇਜਹਿਲੱਛਨਗੋਬਿੰਦੇ
ਗੋਕਲਦੁਖਹਰਾਗਾਰਾਮਅਰੋਕਉਦਾਰਬਦੇਤੁਤਦੇਬਰਦਾਉਕਰੋ
ਅਮਰਾ ੨੦॥

ਘ ਗੀਸਨੇਹਮੇ
੧ ਅਲੀਆਜ ਗਿ ਰਧਰਨਕੀਕਹੈਕੌਨਛਬਿਸਾਲਾ
ਏ ਲੌਦੇਖਤਾਚਾਲਾ

ਅਲੀਆਜਗਿਰਧਰਨਕੀਕਹੈਕੌਨ
ਚਾਮਰਬੰਦਜਬਾਦੋਹਾ
ਛਬਿਸਾਲਾ ਜਗਿਬਗਿਗਿਰਿਗੀਜਨੇਹਮੈਗਿਲੌਦੇਖਿਤਾਚਾਲਾ
੨੧॥

ਆ ਜ ਚੰਦਸੁਖਕੰਦ ਕੋ

ਅਥਨੀਬਿਦਜਬ੍ਹਾ ਦੋਹਰਾ ਆਜਚੰਦਸੁਖਕੰਦਕੋਦਰਸਨਦੇਖਿ
ਅਪਾਰਾਜਗੀਜੋਤਬ੍ਰਿਜਗਾਵੈਂਮੋਰਿਹਿਗ੍ਰਹਿਮੰਗਲਚਾਰ।
੨੨॥

ਚੌਕੀਬੰਦ ਯਥਾ ਕੇਸਵ ਕੋਠੜੀਦਾ ਨਿਰਸਰਬਸੀਸਵਾਤਨਅਨਸਰਸਸੁ
ਰਥਾਸਿਕਰਨਾਨਿਰਕਸਬਰਸੁਸਕਲਸੁਖਦੁਖਹੀਨਜੀਵਨਮਰਨ
ਗਨਿਰਮਨਵਜੀਨਹੀਨਿਰਦਯਸਦਯਅਤਿਮਤਿਹਰਨਾਨਿਰਗਤਿ
ਮਤਿਅਜਗਤਕੇਸਵਦਾਸਸ੍ਰੀਬਰਸਰਨ ॥੨੩॥

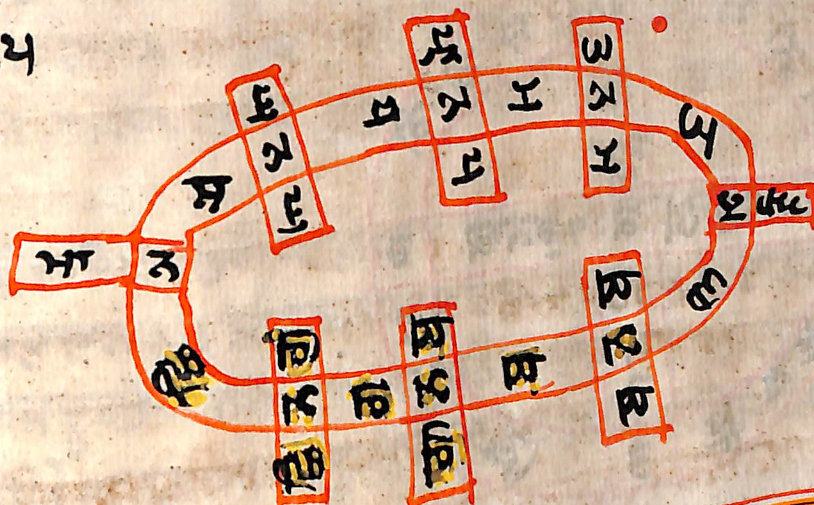
ਹੀ ਨਿਰ ਦਯਾ ਸ ਦ ਯ
ਨਿ ਨ ਜੀਵਨ ਮਰ ਨ ਰ ਸਰ ਬ ਸੀਸ
ਸੁਰਥਸਕਰ
ਦ ਰ ਬ ਸਬ ਖ
ਥ ਖ ਸੁ ਖ ਲ ਸੁ ਖ ਕ
ਯ ਗਤ ਕੇ ਸ ਵ
ਹ ਦ ਖ ਦ ਖ ਮ

ਸ ਨਜਾਨਨਾਰ ਦੈ ਪਰਮਧਰਮ ਹ ਕੇ

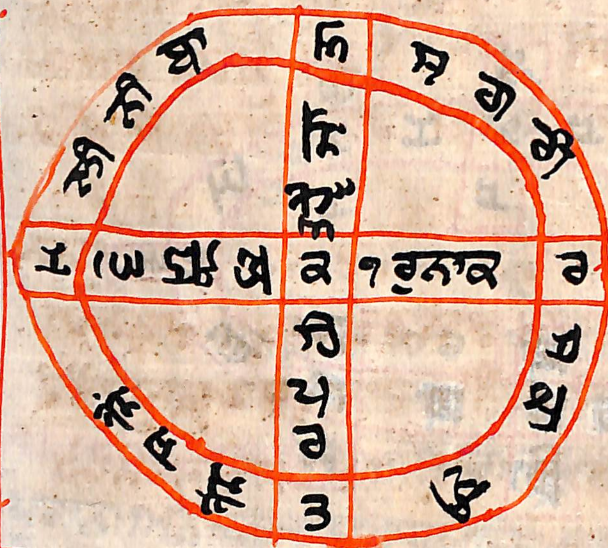
ਧਨੁਖਬੰਧਦੁਤੀਆ ਦੋਹਰਾ ॥ ਧਰਮਅਧਰਮਨਹਿਹੈਰਹੀਕੇਸਵਸੁਨੈ
ਪੂਰਨ ਅਨਅਨਜਾਨਨਾਰਦੈਜਿਅਜਸਸੁਨਤਨਆਨ ॥੨੪

ਗੋਰਖਬੀਦਸਖਾ ਦੋਹਾ ਛਿਨਛਿਨਗੁਨਗਨਗਾਨਬਨਬਨਬਨਬ
ਪਨਪਨਪਨਪਨਸਨਆਨ
ਨਤਿਨਆਨਾਤਨਆਨਤਨਆਨਪ੍ਰਾਨ

੨੫

।ਚੱਕ੍ਰਬੰਦਯਥਾ।ਦੋਹਾ।ਕਰੁਨਾਕਰਿਕਹਿਪਰਤਕਲਪੌਤ੍ਰਅਕ
ਤਪੈਂਜਾਤਾਸਗਰੀਰਜਕਾਈਤਜੈਂਸਜੈਂਅਣੀਨੀਬਾਤਾ੨੫॥

ਬਹੂ	ਜਾਨਨ	ਨਾਯਕ	ਸੂਰਤੈ	ਸੋਹਿਯੇ	ਨੈਨਕੇ	ਰੋਚਕ	ਧਾਮ	ਜਰੀਲੇ
ਸਹੂ	ਦਾਨਨ	ਦਾਯਕ	ਦੂਰਤੈ	ਟੋਹਿਯੈ	ਚੈਨਕੇ	ਲੋਚਕ	ਬਾਮ	ਬਰੀਲੇ
ਗੁਨ	ਗਾਨਨ	ਗਾਯਕ	ਮੂਰਤੈ	ਮੋਹਿਯੈ	ਮੈਨਕੇ	ਸੋਚਕ	ਗਾਮ	ਪਰੀਲੇ
ਉਨ	ਆਨਨ	ਲਾਯਕ	ਪੂਰਤੈ	ਰੋਹਿਯੈ	ਗੈਨਕੇ	ਮੋਚਕ	ਨਾਮ	ਗਰੀਲੇ

ਢੂੰਢਾਵਿਖਾਵਤਹੈ ਵਹੁਸਹੁ੧ ਜਾਨਨ ਦਾਨਨ੨ ਬਹੁਜਾਨਨ
ਸਹੁਦਾਨਨ੩ ਜਾਨਨਨਾਯਕ ਦਾਨਨਦਾਯਕ੪ ਦਾਨਨਦਾ
ਯਕਦੂਰਤੈ ਗਾਨਨਗਾਯਕਮੂਰਤੈ੫ ਦਾਨਨਦਾਯਕਦੂਰਤੈਟੋ
ਹਿਯੈ ਗਾਨਨਗਾਯਕਮੂਰਤੈਮੋਹਿਯੇ੬ ਇਤਿਆਦਿਜਾਨਿਯੋ

॥ਬਰਨਆਤ੍ਰਕਾਅਧੇਨਯਬਾਸਵੈਯਾ

ਬੀਨਬਜਾਵਤਰਾਸਮੈ	ਬਾਲ	ਰਸਾਲਹੈ	ਸੁੱਧਸੁਧਾਸਿਦੁਬਾਨੀ
ਗਾਵਤਤਾਨਤਰੰਗ	॥ਬਿਸਾਲ	ਖੁਸਾਲਹੈ	ਪ੍ਰੇਮਪਗੀਸੁਖਦਾਨੀ
ਭੌਹਨਚਾਇਨਚਾਇਕੈ	ਬਾਲ	ਅਨੂਪਹੈ	ਗੋਬਿੰਦਕੇਮਨਮਾਨੀ
ਅੰਗਉਮੰਗਸੁਧੰਗ	ਸੁਜਾਨ	ਸਭੂਪਹੈ	ਤੋਜੀਤੁਹੀਠਕੁਰਾਨੀ

॥ਜਾਕੋਛੰਦਦਿਖਾਵਤਹੈ ॥ਬੀਨਬਜਾਵਤਰਾਸਮੈ ਗਾਵਤਤਾਨਤਰੰ
ਗ ॥ਭੌਹਨਚਾਇਨਚਾਇਕੈ ਅੰਗਉਮੰਗਸੁਧੰਗ ॥੧॥ਬੀਨਬਜਾਵ
ਤਰਾਸਮੈਬਾਲਰਸਾਲਹੈ ਗਾਵਤਤਾਨਤਰੰਗਬਿਸਾਲਖੁਸਾਲ
ਹੈ॥੨॥ਗਾਵਤਤਾਨਤਰੰਗਬੀਨਬਜਾਵਤਰਾਸਮੈ ॥ਅੰਗਉਮੰਗ

ਸੁਧੰਗਸੌਤ੍ਰਿਹਨਚਾਇਨੰ ਕੈ ੩ ਰਗਾਦੁਤਤਾਨਤਰੰਗ ਅੰਗਉਮੰਗਸੁ
ਧੰਗ ੪ ਰਸਾਲਹੈ ਖੁਸਾਲਹੈ ੫ ਸੁੰਧਸੁਧਾਇੰਦੁਬਾਨੀ ਪ੍ਰੇਮ
ਪਰੀਸੁਖਦਾਨੀ ੬ ਰਸਾਲਹੈ ਸੁਧਸੁਧਾਇੰਦੁਬਾਨੀ ਖੁਸਾਲ
ਹੈ ਪ੍ਰੇਮਪਰੀਸੁਖਦਾਨੀ ੭ ਸਇਤਆਦਿ ਜਾਨਿਯੋ ॥ ਆਨਾਕੋਰਸ
ਅਸ੍ਰਚਾਲ ਦੁਈਪਰਚਲੈਹੈ ਸੋਯਬਾ ਦੋਹਾ ਸੋਕਚਖੇਪਾਲਾਹਰਤ
ਕੋਲਖੇਸੁਲਾਹਰਤਸਰੀਰਾ ਬਾਲਾਏਰਸ
ਸਰੀਰਾ ੨੧

ਮਾ	ਲਾ	ਕੋ	ਰ	ਸਂ	ਕੋ	ਲ	ਖੇ	ਅਜੂਗਾਲ
ਜੂ	ਲਾ	ਹ	ਰ	ਤ	ਸ	ਗੀ	ਗਾਂ	
ਬਾ	ਲਾ	ਏ	ਰ	ਸ	ਕੋ	ਚ	ਖੇ	
ਪਾ	ਲਾ	ਕ	ਰ	ਤ	ਸ	ਚੀ	ਗਾ।	

ਅਧਰਗਮਿਲਤਕਥਬਾ ਦੋਹਰਾ ।ਪ੍ਰੇਮੀਬਪੁਪ੍ਰੇਮੰਢਬੈਬਾਮੀਬ
ਪ੍ਰੇਮੰਬਾਮਾਪਾਪੀਬਪੁਪਾਪੇਬਮੇਭ੍ਰੰਮੇਬਿੱਬਪੁਤਆਮਾ ੨੮।
ਅਥਅਧਰਗਬਿਨੁਹਯਬਾਚਿੱਤ੍ਰਬਿਲਾਸਸਵੈਯਾ ।ਕਿਜਨਕੇ
ਦਲਸਿਗਰਹੈਂਅਲਿਕੈਂਧੋਕਲੋਲਕਰੈਰਸਦ੍ਵੈਦੁਖਾ ।ਕੈਧੌਅ
ਨੈਗਕੇਤੀਛੁਨਤੀਗਕਿਖੰਜਨਰੈਜਨਾਚਿੱਤੰਹਰੈਲਖਾ ।ਕੈਨਟ
ਕੇਸੁਤਾਨਿਤਕਰੈਗੈਕਿਧੌਤੱਛੁਕਦੱਛੁਕਲੰਛੁਤਹੈਸਖਿਾ ।ਕੈਧੌਤੁਰੈ

ਗਕੁਰੰਗਾਅਨੇਗਕੇਚਿੰਚਲਾਅਚਿਲਓਟਲਸੈਰਖਾ ੨੯ ॥
ਗਤਾਗਤਿਯਬਾਕਾਬਰਸਾਯਨੋ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੁਰੋਖਸੁਰਾਸੁਨ
ਬਾਰਕਨੇਤਤਨੇਕਰਧਾਰਸੁਰਾਸੁਖਰੋਸੁ ॥ ਸੁਰੋਭਰਮਾਤਸਬੈਬਲ
ਸੈਲਲਸੈਨਵਬੈਸਤਮਾਰਭੁਰੋਸੁ ॥ ਸੁਰੋਪਨਪਾਖਬਿਸੈਬਸਬਾ
ਸਸਬਾਸਬਸੈਂਬਿਖਭਾਨਪਰੋਸੁ ॥ ਸੁਰੋਖਲਲਾਨਹਿਸੈਮਨਮੋਸ
ਮਓਨਮਓਹਨਲਾਲਕਰੋਸੁ ॥ ੩੦ ॥
ਏਕਾਛਰੀਯਬਾ ਦੋਹਾ ॥ ਕੇਕੀਕੂਕਾਕੋਕਕੋਕਾਕੋਕੂਕੈਕੋਕਾ
ਕੋਕਕੂਕਕੋਕੀਕੂਕੀਕੂਕੈਕੇਕੀਕੋਕਾ ੩੧ ॥ ਅਥਅਰਥਾਲੰਕਾਰ
ਲੰ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਅਰਥਹਿਸੋਜੋਰਚਮਤਕ੍ਰਿਤਸਬਦਬਚਾਲਿਨਹਿ
ਹਾਨਿ ਅਰਥਅਲੰਕ੍ਰਿਤਜਾਨਸੋਸਬਕਵਿਕਰਤਬਖਾਨ ॥ ੩੨ ॥

।ਜਹਾਂਕੇਵਲਅਰਥਹੀਕੋਚਮਤਕਾਰਹੋਇਜੌਸਬਦਕੋਪਰਿਯਾ
ਯਸਬਦਲੈਤੌਭੀਚਮਤਕਾਰਬਾਂਛਤਅਰਥਦੂਰਨਹੀਹੋਇਸੋਅਰਥ
ਲੰਕਾਰ। ਨਨੁ ।ਅਰਥਕੇਚਮਤਕਾਰਤੌਸਬਦਾਲੰਕਾਰਮੈਂਭੀਹੋਤ
ਹੈਂਤਾਂਤੇਸਬਦਅਰਥਕੌਭੇਦਕਹਾ ਉਤੰਰ ।ਸਬਦਾਲੰਕਾਰਮੈਸਬ
ਦਬਦਲੈਸੌਬਾਂਛਤਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਤਹੈਅਰਥਾਲੰਕਾਰਕੇਚਮ
ਤਕਾਰਕੀਸਬਦਬਦਲੈਸੌਹਾਨਨਹੀਹੋਤਹੈਇਤੌਭੇਦਹਾ।ਜੈਸੇਉਪਮਾ
ਦੀਮੈਚੰਦ੍ਰਸਾਦ੍ਰਸ੍ਯਮੁਖਕੀਠੌਰਸਸਿਸਾਦ੍ਰਿਸ੍ਯਮੁਖਕਹੇਤੌਭੀਬਾਂ
ਛਤਅਰਥਦੂਰਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਬਕਤਾਕੋਤਾਤਪਰਜਤੁਲਆਰਥਪ
ਰਹੈ। ਪੁਨ: ਪ੍ਸ਼ਾ ।ਜਹਾਂਸਲੇਖਮੂਲਅਨੋਕਤਆਦਿਮੈਸਲੇਖ
ਪਦਰਾਖਿਐਂਗੇਤਹਾਅਰਥਾਲੰਕਾਰਕੇਲੰਛਨਕੈਸੇਨਿਭੈਗੇਜਬ

ਪਰਿਆਅਦਿਓਂਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਇਗੋ ਉੱਤਰ ਅਨਿਓਕਤਅ
ਦਿਓਜੋਸਲੇਖਹੈਸੋਵਹਿਤਹਾਭੂਖਨਕੋਭੂਖਨਰੂਪਹੈ ਜੈਸੇਮੁਕ
ਤਾਆਲਏਕਭੂਖਨਤਾਂਏਸਬਜੇਨਕੋਨਾਮਹੋਇਜੇਨਮਤਾਮਾਲਾਕੋ
ਆਧਿਕਭੂਖਿਤਕਰਤਹੈ ਬਹੁਰਜਬਵਹਿਨਾਮਮਾਲਾਮੇਸੋਨਾ
ਰੋਕੀਜੈਤੌਦੂਮਾਲਾਕੋਰੰਚਚਮਤਕਾਰਦੂਰਨਹੀਹੋਤਹੈ ਤੈਸੇਹੀਸ
ਲੇਖਾਦਿਓਮੇਅਨਿਓਕਤਿ ਦਿਓਂਹੋਇਤੈਭਲੋਨਹੋਇਤੈਰੂਪਭਲੋ ਸੋ
ਅਲੰਕਾਰਪੰਚਸਠਪ੍ਰਕਾਰ ਉਪਮਾ ੧ ਮਾਲੋਪਮਾ ੨ ਰਸਨੋਪਮ
੩ ਅਨਨ੍ਵਯ ੪ ਉਪਮੇਓਪਮਾ ੫ ਉਤਪ੍ਰੇਖਾ ੬ ਸੰਦੇਹ ੭ ਰੂਪ
ਕ ੮ ਉਲੇਖ ੯ ਪਰਿਨਾਮ ੧੦ ਅਰਥਸਲੇਖ ੧੨ ਸਮਾਸੋਕਤਿ
੧੩ ਗਨਿਦਰਸਨ ੧੪ ਅੱਪ੍ਰਸਤੁਤਿਪ੍ਰਸੰਸਾ ੧੫ ਅਤਿਸਓਕਤਿ

ਅਪਨੁਤਿ ੧੧

੧੬ ਪ੍ਰਤਿਬਸਤੂਪਮਾ ੧੭ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ੧੮ ਦੀਪਕ ੧੯ ਤੁਲਿਅਜੋ
ਗਿਤਾ ੨੦ ਬਿਅਤਿਰੇਕ ੨੧ ਆਛੇਪ ੨੨ ਬਿਭਾਵਨਾ ੨੩ ਬਿਸੇ
ਖੋਕਤਿ ੨੪ ਜਥਾਸੰਖਿਆ ੨੫ ਅਰਥਾਂਤਰਨਿਆਸ ੨੬ ਬਿਰੋਧ
੨੭ ਸੁਭਾਵੋਕਤਿ ੨੮ ਬਿਆਜਸਤੁਤਿ ੨੯ ਸਹੋਕਤਿ ੩੦ ਬਿਨੋ
ਕਤਿ ੩੧ ਪਰਿਬ੍ਰਿਤ ੩੨ ਭਾਵਕ ੩੩ ਕਾਬਿਆਲਿੰਗ ੩੪ ਪਰਿਯਾ
ਯੋਕਤਿ ੩੫ ਉਦਾਤ ੩੬ ਸਮੁੱਚਯ ੩੭ ਪਰਿਯਾਯ ੩੮ ਅਨੁ
ਮਾਨ ੩੯ ਪਰਕਰਿ ੪੦ ਬਿਆਜੋਕਤਿ ੪੧ ਪਰਿਸੰਖਿਆ ੪੨ ਕਾ
ਰਨਮਾਲਾ ੪੩ ਅੰਨੋਅੰਨਿ ੪੪ ਉਤਰ ੪੫ ਸੂਖਮ ੪੬ ਸਾ
ਰ ੪੭ ਅਸੰਗਤਿ ੪੮ ਸਮਾਧਿ ੪੯ ਸਮ ੫੦ ਬਿਖਮ ੫੧ ਅ
ਧਿਕ ੫੨ ਪ੍ਰਤਅਨੀਕ ੫੩ ਮੀਲਤ ੫੪ ਏਕਾਵਲੀ ੫੫ ਸੁਮਰਨ ੫੬

ਭ੍ਰਾਂਤਮਾਨ ੫੭ ਪ੍ਰਤੀਪ ੫੮ ਸਾਮਾਨਯ ੫੯ ਬਿਸੇਖ ੬੦ ਤਦਗੁਨ
੬੧ ਅਤਦਗੁਨ ੬੨ ਬ੍ਯਾਘਾਤ ੬੩ ਸੰਕਰ ੬੪ ਸੀਸਿਸਾਰਿ ੬੫
ਅਥ ਉਪਮਾਲੰਕਾਰ ਲ੦ ਦੋਹਾ ਉਪਮੇ ਜਾਹਿ ਉਪਮਾਨ ਸੋਂ ਕੀਜੈ
ਜਹਾਂ ਸਮਾਨਾ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਧਰਮ ਕਰਿ ਉਪਮਾ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨਾ ੩
੩ ਜਹਾਂ ਉਪਮੇਯ ਕੋ ਉਪਮਾਨ ਕੇ ਸਾਦ੍ਰਿਸ ਕੀਜੈ ਇਕ ਜੋ ਸਾਧਾਰਨ
ਧਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਿ ਜੋ ਉਪਮਾ। ਜੋ ਬਰਨਬੇ ਜੋਗ ਹੋਇ ਸੋ ਉਪਮੇਯ।
ਜਾ ਕੀ ਉਪਮਾ ਦੀਜੈ ਸੋ ਉਪਮਾਨ। ਸਮ ਸਮਾਨ ਜਰਸ ਸੋ ਸੀ ਸੇ ਇ
ਤਆਦਿ ਪਦ ਉਪਮਾ ਕੇ ਬਾਚਕ। ਇਕ ਭਾਵ ਕਰਿ ਜੋ ਉਪਮੇ ਅਰੁ ਉਪ
ਮਾਂਨ ਦੋਊ ਮੇਂ ਰਹੈ ਜੋ ਸਾਧਾਰਨ ਧਰਮ। ਲਨੁ। ਉਪਮੇਅ ਕੋ ਉਪਮਾਂਨ
ਕੇ ਸਾਦ੍ਰਿਸ ਕੀਜੈ ਦ੍ਵੈ ਪਦਾਰਥ ਕਹਿਬੇ ਕੋ ਕਗਾਂਤਾਂਤ ਪਰਜ ਏਕ ਕਰੀ

ਅੰਪੇਛਾਕਰਿਦੂਜੌਅਰਥਜੌਆਪਹੀਆਵਤੋ।ਪੁਨ: ਜਮਾਨਕੀਜੈ
ਬਿਸੇਸਨਕਿਅਰਥ। ਔਧਰਮਮੈਇਕਸਾਧਾਰਨਬਿਸੇਸਨ ਕਹੌਦਿ
ਯੌਮਿਸੇਕਹਿਨੈਥੋਧਰਮਕਰਿਸਮਾਨਕੀਜੈ ਉਤੰਗ ਉਪਮਾਨਉ
ਪਮੇਯਦ੍ਵੈਪਦਾਰਥਅਨਿਨ੍ਯਅਥਾਰਨਾਰਥਅਨਿਨ੍ਯਮੈਇਕਪਦਾ
ਰਥਹੀਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਭਾਵਕੌਂਗਹਿਤਹੈ।ਔਜਮਾਨਪਦਰੂਪਕ
ਥਾਰਨਾਰਥਰੂਪਕਮੈਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਇਕਹ੍ਵੈਜਾਤਹੈ।ਧਰਮਮੈ
ਇਕਸਾਧਾਰਨਬਿਸੇਸਨਉਪਮਾਨਿਰਥਾਹਿਨਿਮਿੰਤਕਾਹੇਤੇਜੌਉਪ
ਮਾਨਕੌਂਸਗਰੇਔਮੁਖਅਧਰਮਗ੍ਰਹਨਕੀਜੈਗੋਤੌਉਪਮਾਕਦਾਚਿ
ਤਨਥਨੈਗੀ। ਜੈਸੇਕਹ੍ਯੋਗਿਰਿਕੁਚਜਥਾਗਿਰਿਕੋਬ੍ਰਿੱਛਪੱਛਆਦਿ
ਕੁਚਨਮੈਆਰੋਪਕਰਿਬੇਲਗੇਤੌਕਥਹ੍ਵੈਸਕਤਹੈ।ਯਾਤੇਧਰਮਮੈ

ਇਕਅਉਸਾਧਾਰਨਾਬਿਸੇਸਨਾਦਿਯੋਹੈਇਕਕਹਿਬੇਕਾਰਿਅਿਣਤੋਸਾਧ
ਰਨਧਰਮਾਨਿਰਸੰਕਗ੍ਰਹਨਕਰਣੋ ਪੁਨ:ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੁਮਸਮਸਮਾਨ
ਸੋਸੀਆਆਦਿਪਦਉਪਮਾਕੇਬਾਚਕਕਹੇਜਾਂਕਹਿਬੇਸੋਂਉਪਮਾਇ
ਨਕੇਬਾਚਕਾਰਥਠਹਿਰਓਸੋਕੇਵਲਸਮਸਮਾਨਾਦਿਪਦਨਿਕੇਂਬਾਚਕ
ਰਥਉਪਮਾਕੈਸੇਬਨੈ ਉਪਮਾਤੌਉਪਮੇਯਉਪਮਾਨਾਦਿਮਿਲਿਹੋਤ
ਹੈ। ਉੱਤਰ ਉਪਮੇਯਕੌਉਪਮੇਯੰਤ੍ਵਉਪਮਾਨਕੌਉਪਮਾਨੰਤ੍ਵਧਰਮ
ਕੌਧਰਮੰਤ੍ਵਏਤਬਹੀਹੋਂਹਿਜਬਸੋਸਮਾਇਵਏਪਦਗ੍ਰਹਨਕੀਜੈਆ
ਇਨਤੇਬਿਨਾਮੁਖਮੁਖਹੈਚੰਦ੍ਰਚੰਦ੍ਰਹੈਉਜਲਉਜਲਹੈਸੋਕਿਸੀਕ
ਮਕੇਨਹੀ ਜਬਚੰਦ੍ਰਇਵਮੁਖਉਜਲਕਹੋਤੌਸਬਹੀਸਾਰਥਕਤ
ਏਜਾਂਤੈਉਪਮਾਂਸਮਸਮਾਨਾਦਿਪਦਨਿਕੌਂਹੀਬਾਚਕਾਰਥਜਾਨਿ

ਮੋ ਲਛਨ ਉਪਮੇਯਕੋ ਉਪਮਾਂਨਕੇ ਸਾਦ੍ਰਿਸ ਸਾਧਾਰਨਧਰਮਕਾ ਵਿਕ
ਰਨੌ ਸੋ ਵਹਿਕੋ ਨੌ ਜੋ ਸਾਧਾਰਨਧਰਮ ਹੈ । ਦੀਰਘ ਹੈ ਲਘੁ ਹੈ ਤਾ ਲਵੈ
ਤੈ ਭੁਰੋ ਹੈ ਕਹਾ ਹੈ ਉਤੰਗ । ਜੋ ਧਰਮ ਜਾਤਿ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਕੋ ਹੈ ਸੋਰਠਾ । ਅ
ਕ੍ਰਿਤ ਸੀਲ ਸੁਬਰਨ ਆਕ੍ਰਿਤ ਸੀਲਾ ਕ੍ਰਿਤ ਬਰਨ । ਸੀਲ ਬਰਨ ਸੁਭ
ਕਰਨ ਆਕ੍ਰਿਤ ਸੀਲ ਸੁਬਰਨ ਇਆ ੨ ਆਕ੍ਰਿਤ ਉਪਮਾ ਜਥਾ ਕੰਬੁ
ਗ੍ਰੀਵ ੧ । ਸੀਲੋਪਮਾ ਜਥਾ ਸਾਯਕ ਕਟਾਛ ੨ । ਬਰਨੋਪਮਾ ਜਥਾ
ਬਿਦ੍ਰੁਮ ਅਧਰ ੩ । ਆਕ੍ਰਿਤ ਸੀਲੋਪਮਾ ਜਥਾ ਗਿਰਿ ਕੁਚ ੪
ਆਕ੍ਰਿਤ ਬਰਨੋਪਮਾ ਜਥਾ ਅਲਿ ਬੇਨੀ ੫ । ਸੀਲ ਬਰਨੋਪਮਾ ਜ
ਥਾ ਦਾਮਿਨਿ ਤਿਯ ੬ । ਆਕ੍ਰਿਤ ਸੀਲ ਬਰਨੋਪਮਾ ਜਥਾ ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖ
੭ । ਐਸੇ ਜਾਤਿ ਸਾਧਾਰਨ ਧਰਮੋ ਕਰਿ ਉਪਮਾ ਹੋਤ ਹੈ ਲਛਨ । ਜੌ ਇਨ

ਸਾਤਪਰਮਕਰਿਉਪਮਾਅਭਈਤੌਆਕਾਰੋਪਮਾਐਜਸੀਨੇਤ੍ਰਸੀਲੋਪ ੦
ਮਾਂਐਸੂਨਪੂਛਮੀਅੰਠਬਰਨੋਪਮਾਂਐਅਰਕਟਾਪਿਸਿਸੇਓਸੁਇਤਅ
ਦਿਏਊਉਪਮਾਂਨਉਚਿਤਹੌਂ ਛੁ ਉਤੰਗ। ਜਾਕੇਨਾਮਤੇਉਪਮਾਹੈ ਕਛੁ
ਨਿੰਦਆਤੌਨਹੀਹੈ ਜਬਜਬੋਚਿਤਉਪਮਾਨਨਿਕੈਰਾਖੇਤਬਹੀਉਪ
ਮਾਬਨੈ। ਨਾਤਰਤੌਆਮਿਲਉਪਮਾਨਨਿਕਰਿਤਾਕੀਸੰਗਆਅਨੁਚਿ
ਤਾਰਥਾਦਿਦੂਖਨਦੈਜਾਤਹੈ ਔਜਹਾਕਾਹੂਕੀਨਿੰਦਆਕਰਨੀਹੋ
ਇਤਹਾਂਐਸੀਉਪਮਾਨਿਰਸੰਕਦੈਨੀਤਾਤਪਰਜਕੀਪਧਾਮਾਤਾਕ
ਰਿਤਹਾਨਿੰਦਆਹੀਉਪਮਾਸਰੂਪਹੈ ਨਨੁ ਉਪਮਾਕਾਹੇਕੋਦੈਨੀਸੁ
ਧੇਮੁਖਕੋਮੁਖਕੌਨਕਹੈ ਉਤਰ। ਇਤਨੇਸਥਾਨਨਿਮੈਅਵਸਮਉ
ਪਮਾਦੈਨੀਬਨਤਹੈ। ਬੈਰ੧ ਪ੍ਰੀਤਿ੨ ਮਦ੩ ਈਰਖਾ੪ ਛੀਨ

੫ ਬਚਨਬਿਲਾਸ ੬ ਸਤੁਤਿ ੭ ਨਿੰਦ੍ਯਾ ੮ ਕਰੁਨਾ ੯ ਦਯਾ ੧੦
ਹਰਖ ੧੫ ਨਿਸਚਯ ੧੬ ਤਰਕ ੧੭ ਬਿਖਾਦ ੧੮ ਉਦ੍ਯਮ ੧੯
ਆਦਰ ੨੦ ਅਨਾਦਰ ੨੧ ਮਾਨ ੨੨ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ੨੩ ਬਿਨਤੀ ੨੪
ਛੋਭ ੨੫ ਗ੍ਯਾਪਨ ੨੬ ਅਪਮਾਨ ੨੭ ਅੰਗੀਕਾਰ ੨੮ ਉਦਾਰ
ਤਾ ੨੯ ਅਹੰਕਾਰ ੩੦ ਅਨੁਮਾਨ ੩੧ ।ਇਤ੍ਯਾਦਿਸਥਾਨੋਮੇਉਪਮਾ
ਦਿਯੇਬਿਨਨਿਰਬਾਹਨਹੀਹੋਤਹੈਬਹੁਤਸਥਾਨੋਮੇਆਇਬੇਕਰਿਯਾਹੀ
ਹੇਤੁਤੇਉਪਮਾਂਕੌਪ੍ਰਥਮਬਰਨੋਹੈ ।ਸੋਉਪਮਾਦ੍ਵਿਧਾ ।ਪੂਰਨੋਪਮਾ
੧ ।ਲੁਪਤੋਪਮਾ ੨ ।ਪੂਰਨੋਪਮਾਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਬਾਚਕਅੰਗਉਪਮਾਂ
ਨਜਾਹਿਧਰਮਔਰਉਪਮੇਯਾਇਨਚਾਰੋਂਕਰਿਹੋਤਹੈਪੂਰਨਉਪਮਾ
ਤੇਯਾ ।ਯਥਾਦੋਹਾ ।ਸਾਂਝਿਜਮੇਆਵਤਸਦਨਚਾਲਿਬਾਲਿਲਖੈ

ਸਧੀਰਾ।ਬਾਰਜਸੋਬ੍ਰਿਜਰਾਜਮੁਖਾਬਿਮਲਾਬਿਰਾਜਤਬੀਗ ੩੯
ਏਹਾਂਬਾਰਜਉਪਮਾਨਸੋਬਾਚਕਬ੍ਰਿਜਰਾਜਕੋਮੁਖਉਪਮੇਯਾਬਿ
ਮਲਾਬਿਰਾਜਿਬੋਸਾਧਾਰਨਧਰਮਚਾਰਯੋਹੈਂਯਾਤੈਪੂਰਨਉਪਮਾ।
ਅਥਲੁਪਤੋਪਮਾਲੱਛਨ।ਇਕਦ੍ਵੈਤੀਨਕੀਜਿਯੈਲੋਪਾ।ਤਹਾਲੁਪ
ਤਉਪਮਾਕੀਜਿਯਾ ੩੧।ਜਹਾਂਉਪਮਾਨਾਦਿਮੈਤੇਕੋਊਲੋਪਕੀਜੈਅ
ਰਥਕਰਤਮੈਊਪਰਸੋਆਵੈਸੋਲੁਪਤੋਪਮਾ ਨਨੁ ।ਉਪਮਾਨਾਦਿਅ
ਰਥਕਰਤਮੈਊਪਰਸੋਕੈਸੇਆਇਸਕੈ।ਜੋਕਹੌਆਵਤਹੈਤੌਜਹਾਂਜ
ਹਾਂਜੋਜੋਬਿਸੈਬਰਨਨੋਇਗੋਤਹਾਂਤਹਾਂਹੀਬਾਚਕਧਰਮਾਦਿਊਪ
ਰਿਸੋਗ੍ਰਹਨਕਰਿਉਪਮਾਹੀਕਹਿਦੇਂਹਗੇ।ਯਾਮੈਏਕਤੋਔਰਅਲਿਕ
ਗਨਿਕੋਬੈਜਰਬਤਆਈ।ਔਦੂਜੋਅਤਿਪ੍ਰਸਿਗਦੇਖਆਯੋ। ਉ

ਤਰ। ਉਪਮਾਨਾਦਿਅਰਥਕਰਤੇਮੇਜੌਊਪਰਸੌਆਵਤਹੈਸੋਉਪਮੇਯ
ਧਰਮਾਦਿਕੀਸਕਤਿਕਰਿਆਵੈਹੈਂ। ਜੈਸੇਚੰਦਸੋਮੁਖਕਹੇਤਥਅ
ਰਥਕਰਤੇਮੇਜਹਿਜਾਨਿਓਜਾਤਿਹੈਜੋਚੰਦ੍ਰਸੋਮੁਖਉਜਲਹੈ। ਉਜ
ਲਤਾਧਰਮਚੰਦ੍ਰਾਦਿਆਪਨੀਸਕਤਿਸੋਂਲ੍ਯਾਇਸਰਬਥਿਸੋਬਿਧੇਮੇ
ਸੀਸਕਤਿਨਹੀਹੋਤਹੈ। ਯਾਂਤੇਔਰਅਲਿਕਾਰਤੇਭੀਰਹੇਔਅਤਿਪ੍ਰਸਿ
ਗਦੂਖਨਭੂਨਆਯੋ ਅਥਲੁਪਤੋਪਮਾਆਠਪ੍ਰਕਾਰ। ।ਬਾਚਕਲੁਪ
ਤਾ੧ ਧਰਮਲੁਪਤਾ੨ ਬਾਚਕਧਰਮਲੁਪਤਾ੩ ਬਾਚਕਉਪਮੇਯ
ਲੁਪਤਾ੪ ਉਪਮਾਂਨਲੁਪਤਾਂ੫ ਧਰਮਉਪਮਾਨਲੁਪਤਾ੬ ਬਾਚ
ਕਉਪਮਾਂਨਲੁਪਤਾ੭ ਧਰਮਉਪਮਾਂਨਬਾਚਕਲੁਪਤਾ੮ ।ਬਾਚ
ਕਲੁਪਤਾਯਥਾ। ਸੋਮਨਾਥਕੋਦੋਹਾ ।ਚੰਦਬਦਨਕੀਜੋਨਿ੍ਸੌਂਛ

ਬਿਕੀਉਠਿਤਤਰੰਗਾ।ਨਿਰਖਤਹੀਹਰਿਬਸਭਏਬਿਦ੍ਰੁਮਅਧਰਸੁਰੰ
ਗਾ੩੮।ਇਹਾਂਬਿਦ੍ਰੁਮਉਪਮਾਨਅਧਰਉਪਮੇਜਸੁਰੰਗਤਾਧਰ
ਮਹੈ।ਜੇਸਮਾਨਬਾਚਕਨਹੀਆਤੇਬਾਚਕਲੁਪਤਾ।ਧਰਮਲੁਪ
ਤਾਯਥਾਦੋਹਾ।ਚਾਹਿਤ੍ਰੀਚਾਹਤਿਗਹਿਤਿਨੈਕਨਬਾਕਤਨੈਨ
।ਜਸਿਸੋਮੁਖਿਨੰਦਨੰਦਕੋਬ੍ਰਿਜਬਨਤਾਲਹਿਚੈਨ੩੯।ਇਹਾਂਸ
ਸਿਉਪਮਾਂਨਸੋਬਾਚਕਮੁਖਉਪਮੇਜਹੈ।ਉਜਲਤਾਧਰਮਨਹੀਯਾਂ
ਤੇਧਰਮਲੁਪਤਾ।ਬਾਚਕਧਰਮਲੁਪਤਾਯਥਾਦੋਹਾ।ਅਤਨਤਾਪੇ
ਤਨਕਜੋਤਚਤਅਜਹੂੰਸਿਖਉਰਆਨਾ।ਦਾਲਿਬ੍ਰਿਜਚੰਦਸੁਜਾਨਕੀ
ਨਿਰਖਜੋਨਮੁਸਕਾਨਾ੪੦।ਇਹਾਂਜੋਨਉਪਮਾਨਮੁਸਕਾਨਉਪਮੇ
ਯਹੈ।ਜਿਮਬਾਚਕਸ੍ਵੇਤਤਾਧਰਮਨਹੀਯਾਂਤੇਬਾਚਕਧਰਮਲੁਪਤਾ

ਲਨ ॥ ਜੋਨ੍ਰਿਮੁਸਕਆਨ ਕਹਿਬੇਕਰਿਰੂਪਕਕੌਨਹੋਇ ॥ ਉਤ੍ਰੰਕਾ
ਰੂਪਕਮੇਪਹਿਲੈਉਪਮੇਯਕਹਿਪੀਛੈਉਪਮਾਨਕਹਿਯੈਹੈ ॥ ਯਥਾ
ਮੁਖਚੰਦ੍ਰਯਾਮੇਅਰਥਯਹਿਜੋਮੁਖਚੰਦ੍ਰਹੀਹੈ ॥ ਬਾਚਕਧਰਮ
ਲੁਪਤਾਮੇਪਹਿਲੈਉਪਮਾਨਕਹਿਪੀਛੈਉਪਮੇਯਕਹਿਯੈਹੈਯਥਾ
ਚੰਦਮੁਖਅਰਥਯਹਿਜੋਚੰਦ੍ਰਸਾਦ੍ਰਸਅਉਜਲਮੁਖ ॥ ਕਹੂੰਕਜੋ
ਪਹਿਲੇਹੀਉਪਮੇਯਆਵੈਤੌਬਿਚਾਰਕੈਕਹਿਨੋਪ੍ਰਸੰਗਕੀਜੋਗ
ਤਾਕਰਿਲੁਪਤੋਪਮਾਂਹੀਹੋਤਿਹੈਜੈਸੇਮੁਖਚੰਦ੍ਰਭ੍ਰਮਤਹੈਭ੍ਰਮਬੇਕੈ
ਸੰਜੋਗਸੋਉਪਮਾਂਜਾਨਿਯੈ ॥ ਬਾਚਕਉਪਮੇਯਲੁਪਤਾਯਥਾਦੋ
ਹਾ ॥ ਸਾਰਦਸਸਿਉਂਜਲਨਿਰਖਿਪੀਵਤਪਰਮਪਯੂਖ ॥ ਕਹਾਕ
ਹੈਇਨਦ੍ਰਿਗਨਕੀਅਛੀਅਪੂਰਬਭੂਖ ॥ ੪੧ ॥ ਇਹਾਂਸਰਦਸਸਿ

ਉਪਮਾਨਉਜਲਤਾਪਰਮਹੈ ਸੋਬਾਚਕਮੁਖਉਪਮੇਯਨਹੀਹੈਸ
ਲੋਜਾਤਹੈਯਾਤੇਉਪਮੇਯਲੁਪਤਾ ਅਨੁ ਉਪਮਾਨਕੀਕੋਵਲਤਾਸੋ
ਭੂਪਕਾਤਿਸਐਕਾਤਿਕਐਨਹੋਇ ਉਤੰਗ ਭੂਪਕਾਤਿਸਐਕਾਤਿਮੈਉਪ
ਮਾਂਨਅਬਨਸੋਹੋਤਹੈਜੈਸੇਖੰਜਨਖੇਲਤਭੂਬਚੈਦੂਗੋਦਲੈਪਨੁਖ
ਸਗ ਕਹਾਂਚੈਦੂਗੋਦਐਕਹਾਂਖੰਜਨਕੋਖੇਲਬੋ ਉਪਮਾਂਮੇਅਸਿ
ਲਪ੍ਰਸੰਗਨਹੀਹੋਤਹੈ ਉਪਮਾਂਨਲੁਪਤਾਯਥਾ ਸੋਮਨਾਥਕੋਦੋਹਾ
ਕੋਕਲਸੀਬਾਨੀਅਪੂਰਤੋਮੁਖਸੋਂਸੁਨਿਬਾਲਾ ਹੋਇਰਹੈਮੋਹਿਤਅ
ਹੈਅਲਿਨਿੰਦਨਿੰਦਰਸਾਲਾ ੫੨ ॥ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਕੇਮੁਖਕੀਬਾਨੀਉ
ਪਮੇਯਸੀਬਾਚਕਅਪੂਰਤਾਪਰਮਹੈ ਕੋਕਲਬਾਨੀਕੋਉਪਮਾਂਨਨ
ਹੀ ਕੋਕਲਕੀਬਾਨੀਉਪਮਾਨਤਾਕੋਇਹਾਂਲੋਪਹੈਯਾਤੇਉਪਮਾਨਲੁ

ਪਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੋਕਿਲਬਾਨੀਕੋਉਪਮਾਨਕੈਸੇਨਹੀ ਉਤੰਰ ਸ਼ਾਮਕਾਕੀ
ਬਾਨੀਕੋਕਿਲਕੇਅਕਾਰਨਹੀਔਬਰਨਨਹੀਔਜੀਲਨਹੀ ਜੋਕ
ਹੈਜੀਲਤੌਹੈਅਪੂਰਤਾਜੋਕੋਕਿਲਮੈਅਪੂਰਤਾਸੋਈਬਾਨੀਮੈਅਪੂਰਤਾ
ਯਤਹਾਂਅਪੂਰਤਾਕਛੂਕੋਕਿਲਮੈਨਾਂਹੀਹੈਕੋਕਿਲਕੀਬਾਨੀਮੈਹੈਯਾ
ਤੇਬਾਨੀਕੋਉਪਮਾਨਕੋਕਿਲਕੀਬਾਨੀਹੀਹੈਕੋਕਿਲਨਹੀ ਜੈਸੇਨੇ
ਤ੍ਰਨਕੋਉਪਮਾਨੀਮ੍ਰਗਕੇਨੇਤ੍ਰਹੈਂਮ੍ਰਗਨਹੀ ਸ਼ੰਕਾ ਕੋਕਿਲਬਾਨੀ
ਕੋਉਪਮਾਨਨਹੀਤੌਕੋਕਿਲਸੀਬਾਨੀਕਾਹੇਕੋਂਕਹੀ ਉਤੰਰ ਕੋਕਿਲ
ਕਹੇਬਿਨਜੇਕਰਿਇਤਨੋਈਕਹਿਤੇਬਾਨੀਅਪੂਰਬਕੈਬਾਬਾਨੀਸੀਅਪੂ
ਰਬੈਤੋਕਿਸਕੀਬਾਨੀਜੀਬਾਨੀਅਪੂਰਬਅਪੂਰਬਕੀਬਾਨੀਸੀਅਪੂਰਬਕੈ
ਬਾਕੋਕਿਲਕੀਬਾਨੀਸੀਅਪੂਰਬਐਸੇਸੰਜੋਗਹੈਤੌਯਾਤੇਕੋਕਿਲ

ਤੂੰਕਹਿਹੈਨਉਚਿਤਹੈ॥ਧਰਮਉਪਮਾਨਲੁਪਤਾਯਥਾ॥ਕਰਨਾਭਰਨੇ
ਦੋਹਾ॥ਚੌਂਚਟਾਹਿਚਟਕਾਨਿਕੈਯੋਂਚੌਕਿਚਲੈਗਰਿਜਾਇਗੋ॥ਮ੍ਰਿਗ
ਸੇਦ੍ਰਿਗਨਨਿਹਾਰਕੈਬਾਲਰਹੀਗਰਲਾਗਿ॥੪੩॥ਇਹਾਂਜੈਥਾ
ਚਕਨੇਤ੍ਰਉਪਮੇਜਹੈਂਮ੍ਰਿਗਕੇਨੇਤ੍ਰਉਪਮਾਨਜਸਾਮਤਾਧਰਮਨਹੀ
ਯਾਤੇਧਰਮਉਪਮਾਨਲੁਪਤਾ॥ਬਾਚਕਉਪਮਾਨਲੁਪਤਾ॥ਯਥਾ
ਨਿਰਖਤਨਵਲਨਿਕੁੰਜਮੇਂਗਹੀਬਾਂਹਿਨੰਦਲਾਲ॥ਤਬੈਂਮਧੁਰਬੋ
ਲੀਤਿਯਾਕੋਕਿਲਬੈਨਰਸਾਲ॥੪੪॥ਤਿਯਾਕੇਬੈਨਉਪਮੇਯਮ
ਧੁਰਤਾਰਸਾਲਤਾਧਰਮਹੈ॥ਕੋਕਿਲਕੇਬੈਨਉਪਮਾਨਸੇਬਾਚਕ
ਨਹੀਯਾਤੇਬਾਚਕਉਪਮਾਨਲੁਪਤਾ॥ਧਰਮਉਪਮਾਨਬਾਚਕਲੁ
ਪਤਾਯਥਾ॥ਕਰਨਾਭਰਨੇਦੋਹਾ॥ਰਹੀਔਨਦੈਕੈਕਹਾਬੈਠੀਭੌਹ

ਚਢਾਇ॥ਸ੍ਰਵਨਨਕੌਸੁਖਦੈਪ੍ਰਿਯਾਕੋਕਿਲਬੈਨਸੁਨਾਇ॥੪੫॥
ਨਾਯਕਾਕੇਬੈਨਉਪਮੇਯਹੈ॥ਕੋਕਿਲਕੇਬੈਨਉਪਮਾਨਸੋਬਾਚ
ਕਸੁਪ੍ਰਗਤਾਧਰਮਤੀਨੋਨਹੀਯਾਤੇਧਰਮਉਪਮਾਨਬਾਚਕਲੁਪਤ
॥ਪੂਰਬਆਚਾਰਿਯੋਨੈਆਠਲੁਪਤੋਪਮਾਂਕੋਨੇਮਬਾਂਧੇਹੈਯ
ਤੇਆਠਭੇਦਕਹੈਹੈਂ॥ਉਪਮੇਯਲੁਪਤਾ੧॥ਧਰਮਉਪਮੇਯਲੁਪ
ਤਾ੨॥ਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਲੁਪਤਾ੩॥ਬਾਚਕਧਰਮਉਪਮੇਯਲੁ
ਪਤਾ੪॥ਏਊਭੇਦਕਹੌਨਕਹੈ॥ਉਤੰਗ॥ਸਰਬਬਾਉਪਮੇਯਕੋਲੋ
ਪਕਿਯੇਤੇਅਰਬਤੇਉਪਮੇਯਾਨਿਰਸੰਦੇਹਨਹੀਨਿਕਸਤੋਯਾਤੇਲੁ
ਪਤਾਆਠਹੀਹੈਂ॥ਇਤਉਪਮਾਬੀਚਾਰ॥ਅਥਮਾਲੋਪਮਾਲੰਕਾ
ਰਲਛਨਾਦੋਹਾ॥ਇਕਕੋਉਪਮਾਬਹੁਤਜਿਹਦੀਜੈਸੁਕਬਿਸੁਜਾ

ਨਾਮਾਲਾਜੀਉਪਮਾਨੁਵ੍ਰੈਮਾਲੋਪਮਾਸੋਜਾਨ ੪੬ ॥ਰਜਬਾਦੋ
ਹਾ ॥ਰੂਪਜਾਲਨਿਦਲਾਲਕੈਪਰਿਕਰਿਬਹੁਰਿਛੂਟੈਨਾਖੰਜ
ਗੈਟਾਮ੍ਰਗਮੀਨਸੋਬ੍ਰਿਜਬਾਲਨਕੇਨੈਨ ੪੭ ॥ਇਹਾਂਨੈਨਨਿਕੋ
ਖੰਜਰੀਟਾਦਿਬਹੁਤੇਨਿਕੀਉਪਮਾਦੀਨੀ ॥ਅਥਰਸਨੋਪਮਾਲ ॥
ਦੋਹਾ ॥ਜੋਪੂਰਬਉਪਮੇਜਸੋਉਤੱਰਕੋਉਪਮਾਨਹੋਤਜਾਤਿਐਸੇ
ਜਹਾਂਰਸਨੋਪਮਾਸੋਜਾਨ ੪੮ ॥ਪਹਿਲੋਪਹਿਲੋਉਪਮੇਜਆਗ
ਲੈਕੋਉਪਮਾਨਹੋਤਚਲੈਸੋਰਸਨੋਪਮਾ ॥ਰਜਬਾ ॥ਸਭਾਅੰਡਨੋਦੋਹਾ
ਰਤਿਸੀਬਾਲਿਨੁਵਚਾਤੁਰੀਚਤੁਰਾਈਜੋਖਮਾਲਾ ॥ਖੰਜਾਲਹਿਸੀ
ਬੀਨਾਸਰਸਸੁਨਿਰੀਝਤਨਿਦਲਾਲਾ ੪੯ ॥ਇਹਾਂਚਤੁਰਾਈਉਪ
ਮੇਜਸੋਖਮਾਲਕੋਉਪਮਾਨਭਈਖਮਾਲਉਪਮੇਜਸੋਬੀਨਾਕੋਉ

ਪਮਾਨਭੁਯੋਸਾਂਕਰਿਨਿਅਜਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਜਬਲਖੌਜਾਤਹੈਯ
ਤੇਰਜਨੋਪਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗਹਤਤਜਤਕੀਰੀਤਚਲੀਆਈਏਸੋਂ
ਏਕਾਵਲੀਹੋਇ ਉਤੰਰ ਇਕਾਵਲੀਮੇਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਭਾਵ
ਨਹੀਹੋਤਹੈਸਾਧਾਰਨਪਦਾਰਥਗਹਤਤਜਤਕੀਰੀਤਬਰਨਿਯੇ
ਹੈਂ ਅਥਅਨਨ੍ਯਾਲੰਕਾਰਲਛ॰ ਦੋਹਾ ਉਪਮੇਹੀਤੇਂਜਾਤਹੈਯ
ਹਆਪਨਉਪਮਾਨ ਕਹਤਅਨਨ੍ਯਤਾਹਿਕੋਜੇਹੈਂਸੁਕਵਿਸੁਜਾ
ਨ ੫੦ ਜਹਾਂਉਪਮੇਯਹੀਕੌਤਾਕੋਉਪਮਾਨਕੀਜੈਸੋਅਨਨ੍ਯਾ ਟੀ
ਕਾ ਉਪਮੇਯਹੀਕੋਜੋਉਪਮਾਨਬਨਾਵਤਹੈਤਾਕੋਕੋਊਔਰਉਪਮਾ
ਨਕੋਂਨਹੀਕਹਿਦੇਤੇ ਉਤੰਰ ਵਾਕੋਉਪਮਾਨਕੋਸਾਰੋਤੌਲਾਯਕ
ਰਿਯੇਹੈਜਬਵਾਕੇਤੁਲਿਉਪਮਾਨਕੋਊਨਹੀਮਿਲੈਤਬਵਾਕੋਤਾਹੀ

ਕੀਉਪਮਾਦੀਜੀਯਤਹੈ ।ਯਥਾਕਲਾਨਿਧੌਸਦੈਯਾ। ਉਮਿਡੇਸਾਰਿਤਾਸ
ਰਮੋਹਲਗੈਜਿਮਨੇਹਲਗੈਉਮਿਡੌਚਿਤਹੈ ।ਨਿਸਬਾਸਰਔਸਾਸਿਸੂ
ਰਦਬੋਤਿਅਲਾਜਰਹੀਦਬਧੋਕਿਤਹੈ ।ਨੂਅਗੁਲਾਮਲਤਾਉਮਰਗੋਅਤਿ
ਜਗੌਉਮਰਗੌਨਰਨਾਰਿਨਕੋਹਿਤੂਹੈ ।ਪਿਯਨੰਦਕੁਮਾਰਮਿਲਾਵਨਕੌਬ
ਰਖਾਰਿਤੂਸੀਬਰਖਾਰਿਤੂਹੈ ੫੧ ।ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੋਮਿਲਾਪਾਬਿਖੈਜਬਦੇਖੌ
ਬਰਖਾਰਿਤੁਕੇਤੁਲਿਆਔਰਤੌਕੋਊਹੈਨਹੀਤਬਬਰਖਾਰਿਤੂਹੀਕੀਉਪਮ
ਦੀਨੀ ।ਜੈਸੇਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਜੀਸੋਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਜੀਸ੍ਰੀਲਾਡਲੀਜੀਸੀਸ੍ਰੀਲਾਡ
ਲੀਜੀ ।ਸ੍ਰੀਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨਸੋਸ੍ਰੀਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨਯਾਤੇਅਨੰਨੁਯਾ ।ਲਛਨ। ਉ
ਪਮਾਕੇਦੈਬੇਸੋਉਪਮਾਹੋਇ ।ਉਤੱਰਾ। ਉਪਮਾਮੇਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਦੈ
ਪਦਾਰਥਹੋਤਹੈਂ ।ਯਾਮੇਏਕਹੀਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਭਾਵਦੈਜਾਤਹੈ

ਅਥਉਪਮੇਯੋਪਮਾਲਿਕਾਰਲਛਂ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਉਪਮਾਦੀਜੈਪਰਸਪਰ
ਲਖਿਦ੍ਵੈਪ੍ਰਭਾਸਮਾਨ ॥ ਸੋਕਹਿਉਪਮੇਯੋਪਮਾਅਲਿਕਾਰਸੁਖਸਾਨ ॥
ਪਰ ॥ ਜਹਾਂਉਪਮੇਯਕੀਉਪਮਾਉਪਮਾਨਕੋ ਉਪਮਾਨਕੀਉਪਮਾਂਉ
ਪਮੇਯਕੋਦੀਜੈਸੋਉਪਮੇਯੋਪਮਾ ॥ ਯਾਕੋਨਾਮਪਰਸਪਰੋਪਮਾਭੀਕ
ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਪਰਸਪਰਉਪਮਾਦੀਨੀਤਬਪਰਸਪਰਉਪਕਾਰੀਭ
ਏਯਾਤੇਅੰਨੋਅੰਨਾਲਿਕਾਰਭਯੋ ॥ ਉਤੱਰ ॥ ਅੰਨੋਅੰਨਾਲਿਕਾ
ਰਮੇਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਭਾਵਨਹੀਹੋਤਹੈ ॥ ਕੇਵਲਪਰਸਪਰਉਪਕਾ
ਰਤਾਹੋਤਹੈ ॥ ਔਦੋਊਨਕੀਪ੍ਰਭਾਸਮਾਨਿਨਹੀਹੋਤਿਹੈ ॥ ਯਥਾਅਲਿਕ
ਰਮੁਕਤਾਵੱਲਿਯਾਂਕਬਿਤੁ ॥ ਸਰਸਸੁਰੰਗਰਸਭਰਿਰਉਮੰਗਿਮਈ
ਅਤੁਲਉਮੰਗਭਰਿਰੰਗਰਾਸਰਖੀਆਂ ॥ ਲਾਲਕਵਿਦੀਪਤਬਿਰਾਜ

ਤਸਕਲਾਬਿਪਸੁਖਮਾਕੀਸਾਲਾਸੀਸਰਾ।ਔਕਰੈਸਖਿਆਂ।ਅਮਲ
ਅਮੋਲਬਣੀਬਾਨਕਾਬਿਲੋਲਾਮਨਮੋਲਲੈਲੈਲਾਲਕੋਕਔਕੀਸ
ਤਕੁਰਖਿਆਂ।ਪਖਿਆਂਕਮਲਸੋਭੁਅਖਿਆਂਤਿਹਾਰੀਸਮਅਖਿ
ਯਾਂਤਿਹਾਰੀਏਕਮਲਕੈਸੀਪਖਿਆਂ ੫੩ ।ਯਾਮੇਕਮਲਪਾਂਖੁਰੀ
ਨਿਕੌਆਂਖਨਿਕੀਸੋਭਾਆਂਖਨਿਕੌਕਮਲਪਾਂਖੁਰੀਨਿਕੀਸੋਭਾਦੀ
ਨੀ।ਜੈਸੇਕਾਮਸੋਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ੍ਨਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ੍ਨਸੋਕਾਮ। ਅਥਉਤਪ੍ਰੇਛਾਲਕ
ਰਲੱਛਨ।ਦੋਹਾ।ਬਰਨਨੀਯਮੇਔਰਕੀਕਰੈਸੰਭਾਵਨਜਾਹਿਮ
ਨੁਸਨੁਪਦਉਤਪ੍ਰੇਛਸੋਉਤਪ੍ਰੇਛਕਅਰਥਾਹਿ ੫੪ ।ਜਹਾਂਬਰਨ
ਨੀਯੰਜੋਬਰਨਬੇਸੋਰਮਤਾਮੇਔਰਹੀਕੀਸੰਭਾਵਨਤਰਕਕਰੈਮਨੁਸ
ਨੁਸਬਦਦੇਕਰਿਸੋਉਤਪ੍ਰੇਛਾ।ਯਾਮੇਉਤਪ੍ਰੇਛਕਾਅਰਥਹੋਤਹੈਉਤਪੇ

ਛੁਕਨਾਮਬਨਾਵਟਕੀਬਾਤਕਹੈ।। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ।ਜਹਾਂਉਪਮਾਮੈਔਰੂਪਕ
ਮੈਮੁਖਚੰਦਸੋਔਨੈਨਕੰਜਕਹੋਤਹਾਂਛੂਮੁਖਮੈਔਨੇਤ੍ਰਨਿਮੈਚੰਦ
ਔਕੰਜਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕੀਨੀਹੈਮੁਖਕਛੂਚੰਦਬੋਰਈਹੈਔਨੇਤ੍ਰਕੰਜ
ਕਬਹੈਂਜਾਤਸੋਛੂਉਤਪੇਛਾਹੋਹਿ। ਉੱਤਰ ।ਉਨਿਮੈਅਨੁਜਨੁਪਦਨਹੀ
ਹੋਤਹੈ।ਅਨੁਜਨੁਪਦਤਹਾਂਹੀਹੋਤਹੈਜਹਾਂਕਾਹੂਮੈਕਾਹੂਕੀਅਨਿਅਥਾ
ਕਲਪਨਾਕਰਨੀਹੋਇ।ਜੈਸੇਕਾਹੂਨੈਕਾਹੂਕੌਰਜਾਤਪਨਾਦਿਵਾਯੋ
ਤਬਦੇਖਬੇਵਾਰੇਕਹੈਹੈਂ।ਜਾਹਿਧਨਮਾਨੋਦਿਵਾਵਨਹਾਰੇਨੈਦਿਯੋ
ਹੈ।ਤੌਕਛੂਦਿਵਾਵਨਹਾਰੇਨੈਂਤੌਨਹੀਦਿਯੋਪੈਤਾਮੈਧਨਦੈਬੇਕੀਮਨ
ਧਟਕਰਕਲਪਨਾਕੀਨੀਸੋਤੌਉਪਕਾਰੀਹੈ।ਐਸੋਬਿਵਹਾਰਕੋਨਾ
ਮਉਤਪੇਛਾਹੈ। ਪੁਨਃ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ।ਐਸੇਕਹਿਨੈਬੋਸੰਭਾਵਨਾਕੀਜੈਗੀ

ਬਾਂਤਰਮੇਕਹਜੋਹੈਉਤ੍ਰਪੇਛ੍ਹਾਸੰਭਾਵਨਾ।ਬਰਨਨੀਜੋਮੈਔਰਕੀਸੰਭਾ
ਵਨਾਕੀਜੈਜਹਿਕੋਏਕਹਜੋ।ਪੁਨਃ ਉਤ੍ਰਪੇਛਕਅਰਥਜਾਕੋਹੋਇਜ
ਹਿਬਿਸੇਸਨਕੋਜੋਦਿਖੋ। ਉਤੰਗ ।ਜੋਇਤਨੋਈਕਹਿਤੇਸੰਭਾਵਨ
ਕੀਜੈਤੌਕਿਸਮੇਸੰਭਾਵਨਾਕੀਜੈਔਕਾਹੇਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕੀਜੈਯਾਹਿ
ਨ੍ਯੂਨਤਾਰਹਤੀ।ਯਾਤੇਕਹਜੋਬਰਨਨੀਜੋਮੈਔਰਕੀਯਾਕੋਅਰਥ
ਬਰਨਨੀਯਸੋਤਿਨਕਾਹੂਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕੀਜੈ।ਔਉਤ੍ਰਪੇਛਕਅਰ
ਥਅਪਨੀਤਿਥਾਰਨਾਰਥ। ਜੋਉਤ੍ਰਪੇਛਾਤ੍ਰਿਧਾ। ਬਸਤੂਉਤ੍ਰਪੇਛਾ੧
ਹੇਤੂਉਤ੍ਰਪੇਛਾ੨।ਫਲਉਤ੍ਰਪੇਛਾ੩।ਜਹਾਂਬਸਤੂਕੀਬਸਤੂਮੇਸੰ
ਭਾਵਨਾਕੀਜੈਸੋਬਸਤੂਉਤ੍ਰਪੇਛਾ। ਜਥਾਸੁਖਦੇਵਕੋਸਵੈਯਾ। ਪਾ
ਰੇਚੂਨਰੀਗਹਰੇਰੰਗਕੀਗਹਿਸੇਜਲਈਹਰਿਸੋਛੂਕੈਕੋਛੂਟਿਕੇ

ਸਮੁਕੇਸਕਪੋਲਭੁਰੇਕਾਵਿਰਾਜਸੁਕੇਸਿਲਖੇਲਲਕੈ।ਭੂਹਾਰਾਮਣ
ਕਾਨਤੋਰੌਰਾਨਿਸੌਮੁਖਕੀਉਪਮਾਉਪਜੀਬਲਕੈ।ਜਿਨੁਸਾਂਝਸਮੈਂ
ਸੁਰਭਾਨੁਕੀਛੌਰਮੈਦ੍ਵੈਗਵਿਮਾਹਿਸਜੀਣੁਲਕੈ। ੫੫ ਸਇਹਾਂਚੂਨਰੀ
ਔਕੇਸਅੌਤਾਟਿਕਔਮੁਖਏਬਸਤੁਤਾਮੈਸਾਂਝਔਸੁਰਭਾਨੁਔਦ੍ਵੈਗਵਿ
ਔਸਸੀਇਨਬਸਤੁਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕੀਨੀਯਾਤੇਬਸਤੂਉਤਪ੍ਰੇਛਾ। ਹੇਤੁ
ਉਤਪ੍ਰੇਛਾਲ੦ ਜਹਾਂਅਹੇਤੁਮੈਹੇਤੁਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕੀਜੈਸੋਹੇਤੂਉਤ
ਪ੍ਰੇਛਾ। ਯਥਾਬਿਹਾਰੀ। ਲਲਨਚਲਨਸੁਨਿਚੁਪਰਹੀਬੋਲੀਅ
ਪਨਈਠਾ।ਰਾਖੌਗਹਿਗਾਢੋਗਰੋਮਨੌਗਲਗਲੀਦੀਠ। ੫੬।
ਨਾਯਕਕੋਬਿਦੇਸਗਮਨਸੁਨਿਨਾਯਕਾਕੋਕੰਠਰੁਕਯੋ।ਆਂਨੇਗਲ
ਗਲੀਜਲਸੰਜੁਗਤਜੋਦੀਠਿਹੈਤਾਨੇਗਰੋਰੋਕਰਾਖਯੋਹੈ।ਇਹਾਂਗ

ਰੌਤੌਆਪਹੀਰੁਕਔਹੈਗਲਕੇਰੁਕਬੈਮੈਨਾਜਕਾਂਗਲਗਲੀਦੀਠਿ
ਅਹੇਤੁਤਾਮੇਹੇਤੁਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕੀਨੀਜਾਤੇਹੇਤੂਉਤਪੇਛਾ ਫਲਉਤ
ਪੇਛਾਲ° ।ਜਹਾਂਅਫਲਮੇਫਲਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕੀਜੈਸੋਫਲਉਤ
ਪੇਛਾ ਯਥਾ [illegible] ਅਰੁਨਾਈਇਨਦ੍ਰਿਗਨਮੇਂਭੁਰੀਭਾਵਤੇਭੂ
ਰਿ।ਮਨੋਕੋਕਨਦਕੀਪ੍ਰਭਾਜੀਤਿਓਚਹੈਂਜਭੂਰ ੫੧ ।ਦ੍ਰਿਗਨਿਮੇਅ
ਰੁਨਾਈਆਇਬੇਕੋਫਲਕੋਕਨਦਕੀਪ੍ਰਭਾਜੀਤਬੇਨਹੀਦ੍ਰਿਗਤੌਅ
ਰੁਨਦ੍ਰੈਹੀਜਾਤਹੈਂ।ਕੋਕਨਦਕੀਪ੍ਰਭਾਜੀਤਨੀਅਫਲਤਾਮੇਫਲ
ਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕੀਨੀਜਾਤੇਫਲੋਤਪੇਛਾ ਨਨ੍ਹਾ ਅਹੇਤੁਕੋਹੇਤੁਅਫ
ਲਕੋਫਲਜੋਕਹੈਏਊਤੌਇਕਬਸਤੁਹੀਹੈਂਜਾਤੇਏਊਵਸਤੁਉਤਪੇਛ
ਹੋਂਣਾ ਉਤੰਗ ।ਬਸਤੂਉਤਪੇਛਾਵਾਰੀਬਸਤੁਕੀਅਪੇਛਾਕਰਿਹੇਤੁਹੇ

ਤ੍ਰਔਫਲਫਲਹੀਹੈਬਸਤੁਨਹੀ ਅਥਸੰਦੇਹਾਲੰਕਾਰਲ੦ ਦੋਹਾ੦
।ਨਿਸਚੈਹੋਇਨਬਸਤੁਕੇਸੰਸੈਰਹੈਅਪਾਰ। ਸਬਦਾਕੈਧੌਕੈਧੌਕਿਕ
ਰਿਸੋਸੰਦੇਹਨਿਹਾਰ ੫੮। ਜਹਾਂਬਸਤੁਕੋਨਿਸਚੈਨਹੋਇ ਸੰਸੈਰਹੈ
ਜਹਿਹੈਕਿਜਹਿਹੈਕਿਧੌਕੈਧੌਕਿਸਬਦਾਦਿਕਰਿਸੋਸੰਦੇਹਾ। ਜੈਸੇਪਦ
ਭੂੰਤਅਲੰਕਾਰਬਾਰਨਾਰਥਾ ਸੋਤ੍ਰਿਧਾ। ਭੇਦੋਕਤਿਸੰਦੇਹ੧ ਅਭੇ
ਦੋਕਤਿਸੰਦੇਹ੨ ਭੇਦਗਰਭਿਤਸੰਦੇਹ੩। ਜਹਾਸੰਦੇਹਬਿਖੈਕੋਭੂ
ਪਦਾਰਥਭੇਦਕੋਸਨਾਦੈਸੋਭੇਦੋਕਤਿਸੰਦੇਹ ਯਥਾ ਦੋਹਾ। ਕਿਧੌਂ
ਕਮਲਅਧਸਰਸੁਤੌਬਿਧੁਕਿਸੁਤੌਸਕਲੰਕਾ। ਜੋਕਹਿਸਖਿਲਖਿਤ
ਦਯੁਨਜਾਨਤਬਦਨਨਿਸੰਕਾ ੫੯। ਇਹਾਂਮੁਖਮੈਕਮਲਕੇਸੰਸੈਪ
ਖੌਸੋਤੌਸਰਮੈਹੋਤਹੈਬਹੁਰਚੰਦ੍ਰਮਾਸੋਤਾਮੈਕਲੰਕਹੋਤਹੈਯਾਤੇਸੁ

ਖਰੀਹੈ ।ਸਰਨੈਅੰਕਲੀਕਨੈਭੇਦਾਕਿਯੋ ।ਯਾਤੇਭੇਦੋਕਤਿ ਲਲਾਸ
ਥਕੇਦਫੂਕਯੋਨਿਸਜੋਹੈਮੁਖਜਾਨਯੋਤੋਸੰਦੇਹਕਾਹੇਕੋਰਹਯੋ ਉਤੰਗ
ਪ੍ਰਭਮੇਤੋਸੰਦੇਹਹੀਹੋਤਹੈਯਾਤੇਸੰਦੇਹ ।ਜਹਾਂਸੰਦੇਹਮੇਭੇਦਕਛੁ
ਨਫੁਰੈਸੋਅਭੇਦੋਕਤਿਸੰਦੇਹ ਯਥਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨਕਬਿਤੁ ।ਖਗੀਖੀ
ਡਤੀਸਰੈਰੰਗੀਲੀਰਿੰਗਰਾਵਟੀਮੇਤਕਤਾਕੀਓਰਛਕਿਰਹਯੋਨੰਦ
ਨੰਦਹੈ ।ਕਾਲਿੰਦਾਸਬੀਚਨਦਰੀਚਨਵੇਸ਼ਲਕਾਤਿਛਬਿਕੀਅਰੀ
ਚਨਕੀਸ਼ਲਕਆਮਦਿਹੈ ।ਲੋਕਦੇਖਭ੍ਰਮੇਅੰਕਹਾਂਧੋਂਯਾਹਿਪਰਮੇ
ਸੁਰਗਅਰਯੋਜਗਅਮਰਯੋਂਜੋਤਿਨਿਕੰਦਹੈ ।ਲਾਂਛਨਕੀਆਲਿਹੈ
ਕਿਸ੍ਵਾਲਿਨਕੀਸ੍ਵਾਲਹੈਕਿਚਾਮੀਕਰਚਪਲਾਕਿਰਵਿਹੈਕਿਚੰਦ
ਹੈ ॥੬੦॥ਇਹਾਂਸੰਸੈਹੀਰਹਯੋਨਿਸਚੈਕਛੁਨਭਯੋਯਾਤੇਅਭੇਦੋਕਤਿ

ਸੰਦੇਹ॥ਜਹਾਂਸੰਦੇਹਮੈਭੇਦਕੋਗਰਭਤਰਹੈਸੋਭੇਦਗਰਭਿਤਸੰਦੇਹ
॥ਯਥਾਕਲਾਨਿਧੌਸਵੈਯਾ॥ਹੋਇਦਿਨੇਸਜਾਕਿਧੌਮਾਹਿਉਪਰਵਾਕੇਤੈ
ਸਾਤਤ੍ਰਗੀਦਰਸੈ॥ਕਾਹਿਕੈਯਾਹਿਪ੍ਰਰਨਚੰਦਾਬਿਰਾਜਤਵਾਕੈਕਲੰ
ਕਸਦਾਪਰਸੈ॥ਹੈਯਾਹਿਸਾਗਰਧੌਗੁਨਕੌਤਹਕੇਸਕ੍ਰਔਗੁਨਹੂੰ
ਸਰਸੈ॥ਭੂਵਰਾਪ੍ਰਵਬੀਰਬ੍ਰਲਾਵਹਿਦੇਖਿਕਾਵਿੰਦਨਸੰਸਯਧੌਬ
ਰਸੈ॥੬੧॥ਇਹਾਂਪਹਿਲੇਭੇਦਨਿਕਸਤੌਆਯੋਬਹੁਰਨਿਸਚੈਨਭ
ਯੋਯਾਤੇਭੇਦਗਰਭਿਤਾ॥ਅਥਰੂਪਕਅਲੰਕਾਰਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਉਪ
ਮਾਨਰੁਉਪਮੇਯਕੌਵੈਨਪਰਸਪਰਭੇਦਾ॥ਰੂਪਕਤਾਕੌਕਹਤਹੈਂਸ
ਬਹੀਸੁਕਵਿਅਖੇਦਾ॥੬੨॥ਜਹਾਂਉਪਮਾਨਔਉਪਮੇਯਕੌਪਰਸ
ਪਰਭੇਦਨਹੋਇਜੌਉਪਮਾਨਕੌਨਹੈ ਉਪਮੇਯਕੌਨਹੈਸੋਰੂਪਕਾ॥

ਜੋਮੋਨੈ ਇਤਿਆਦਿ ਪਦ ਹੋਤ ਹੈਂ। ।ਭੇਦ ਕੇ ਜਨਾਇਬੇ ਵਾਰੇ ਸਮਾਇ ਵਜੋ
ਭੇਦ ਨਹੀ ਜਾਤ ਹੈਂ। ਤੇ ਉਪਮਾਨ ਉਪਮੇਜ ਕੋ
ਸੋ ਰੂਪਕ ਮੈ ਨਹੀ ਦੀਜਿਅਤ ਹੈਂ। ।ਪਰਮ
ਸਾਂਗ ਰੂਪਕ ੧ ।ਨਿਰਾਂਗ ਰੂਪਕ ੨
ਸਾਨਓ ਜਾਤਾ ਸੋਤ੍ਰਿਧਾ ਜਹਾਂ ਜਾਸੈ ਜਾਕੋ ਰੂਪਕ ਬਾਂਧਿਐ ਤਾਂ
ਪਰਤ ਰੂਪਕ ੩ ।ਸਾਂਗ ਲਛਣ ਯਾ ਕੋ ਨਾਮ ਸਾਵ
ਕੇ ਸਰਬ ਅੰਗਨਿ ਕੋ ਰੂਪਕ ਬਾਂਧਿਐ ਸੋ ਸਾਂਗ ਰੂਪਕ। ਏਕ ਦੇਸ ਬਰਤੀ ੨
ਯਵ ਰੂਪਕ ਭੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵਧਾ ।ਸਮਸਤ ੧ ।ਯ
ਜਹਾਂ ਰੂਪਕ ਕੇ ਸਮਸਤ ਬਿਖੈ ਪਦਾਰਥ ਬਰਨੈ ਸੋ ਸਮਸਤ ਸਾਂਗ। ਦੀਠ ਪਗੀ ਬੇਂਦੀ ਭੌਹ
ਉਨ ਕੀ ਕਿਵਾਰ ਲਾਗਿ ਯਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾ ਕਬਿਤੁ
ਸੁੰਦਰ ਬਦਨ ਸੋਮ ਬਾਰ ਹੀ ਸੋ
ਤੀਸ ਕੋ ਸੋਅ ਕਿਸੋ ਤੌਮਾ ਵਸਪ੍ਰਮਾਨੀਜੂ। ਸ੍ਰਵਨ ਤਰੌਨਾ
ਦੇਖਿਅਤ ਬੇਨੀ ਪਕ ਬੇਨੀ ਕੀ ਤ੍ਰਿਬੇਨੀ ਪਹਿਚਾਨੀਜੂ।

ਯਹਿਸ੍ਰਵਨਨਛਫਗਵਿਕੁੰਡਲਅਲਿਕਰਾਹਿਗ੍ਰਹਨਿਜਾਨੀਜੂ।
ਵਾਹੀਸਮੇਵਾਹੀਠੌਰਐਸੋਈਸੰਜੋਗਪਾਇਸਰਬਸਦੈਚੁਕੇਹਮਾਰੇਹਿ
ਗਦਾਨੀਜੂ ੬੩ ।ਇਹਾਂਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜਤ੍ਰਿਬੇਨੀਕੋਸਰਬਾਂਗਰੂਪਕ
ਹੈ।ਜਹਾਂਸਾਂਗਰੂਪਕਮੇਂਕੋਊਪਦਾਰਥਨਕਹਿਯੈਅਰਥਕਰਤੇਮੇਂਊਪ
ਰਸੌਆਵੈਜੈਸੇਬ੍ਰਿਜਕੋਆਕਾਸਠਹਿਰਾਯੋਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੋਂਚੰਦ੍ਰਮਾਠਹਿ
ਰਾਯੋਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੀਕਾਂਤਿਕੋਚਾਂਦਨੀਠਹਿਰਾਯੋਤਾਕੋਸ੍ਰੀਰਾਧਾਜੀਦੇਖ
ਤਿਹੈ।ਸ੍ਰੀਰਾਧਾਜੀਕੋਂਚਕੋਰਰੂਊਪਰਸੌਆਯੋਸੋਏਕਦੇਸਬਰਤੀਸਾਂ
ਗ ਯਥਾ ਦੋਹਾ ॥ਬਾਲਿਬ੍ਰਿਜਬਓਮਬਿਰਾਜਹੀਚਾਰੁਚੰਦਨੰਦਨੰ
ਦਾ॥ਲੈਛਬਿਸੁਧਾਚਕੋਰਕੋਂਦੇਤਨਕਾਹਿਅਨੰਦਾ ੬੪ ।ਇਹਾਂਬ੍ਰਿਜ
ਬਓਮਨੰਦਨੰਦਤਾਮੇਂਚੰਦ੍ਰਮਾਂਛਬਿਸੁਧਾਆਰੋਪਕਯੋਚਕੋਰਗਨਿਕੋਂਅ

ਨਿਦਕਔਨਹੀਦੇਤਹੈਂ। ਯਾਕਹਿਬੇਸੋਨੈਰੂਪਰਤੇਜਾਨੇਜਾਤਹੈਂ। ਨਿ
ਰੰਗਲੱਛਨਾ। ਜਹਾਂਰੂਪਕਕੇਅੰਗਨਬਰਨੈਸੋਨਿਰੰਗਰੂਪਕਾ।ਯ
ਕੈਨਾਅਨਿਰਾਬਯਵਰੂਪਕਭੀਕਹੈਹੈਂ। ਸੋਰੂਪਾ। ਇਕਸੁਪਨਿਰੰਗ
੧। ਦੂਜੋਮਾਲਾਨਿਰੰਗ ੨। ਜਹਾਂਏਕਹੀਰੂਪਕਬਾਂਧਿਯੇਸੋਸੁਧਾ
ਯਥਾ। ਤਾਦਿਨਊਰਤਾਕੇਰਚੀਨੇਹਲਤਾਕਰਿਨੇਹ। ਅਬਕ੍ਰਮਲਤ
ਹਰੀਕਰੈਬੇਗਜਾਇਹਰਿਗੇਹ ੬੫। ਇਹਾਂਕੇਵਲਨੇਹਕੌਲਤਾਠਹਿ
ਰਾਯੋਲਤਾਕੇਅੰਗਨਹੀਕਹੇਯਾਤੇਨਿਰੰਗ। ਜਹਾਂਮਾਲਾਕੀਗੀਤਰੂ
ਪਕਬਾਂਧਿਯੇਸੋਮਾਲਾ। ਯਥਾਲਾਲਕੋਕਬਿੱਤੁ। ਸੋਭਾਕੀਲਸਨਿ
ਹੁਲਸਾਨਿਚੈਤੁਚਾਤੁਕੀਕੀਕਲਾਕੀਲਸਨਿਬਿਲਸਨਭੂਵਅੰਤਕੀ
ਰਸਕੀਤਰੰਗਨੀਤਭੂਨਤਾਕੀਹਰਖਾਨਿਬਰਖਾਨਿਰੈਗਨਕੀਰਿਗਰੂ

ਮਿਰਤਿਕੀ।ਸਕਲਾਬਿਰਿਛਕੀਪ੍ਰਬੀਨਤਕੀ।ਪ੍ਰਗਰਨਨਟਨਿਲੂਨਈ
ਕੀਰਟਨਿਰਤਿਪਤਿਕੀ।ਬਿਦ੍ਯਾਬਿਕਬੋਲਨਕੀਲੀਜੈਭਰਿਅਕਿ
ਪਾਰੇਨਿਦਲਾਲਮੂਰਤਿਸਰੂਪਅਜਾਮਤਕੀ ੬੬ ।ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਂ
ਏਕਤਾਕੌਬਹੁਤੇਨਿਸੌਰੂਪਕਬਾਂਧਜੋ।।ਪਰਮਪਰਤਰੂਪਕਲ॰ ਜਹਾਂ
ਏਕਰੂਪਕਕੋਲਿਯੈਂਦੂਜੈਰੂਪਕਔਰਬਾਂਧਿਯੇਪੈਤਾਕੋਸੰਬਧੀਹੋ
ਇਸੋਂਪਰਮਪਰਤਰੂਪਕਾ ਸੋਚਤੁਰਬਿਧਿ।ਕੇਵਲਸਲੇਖ੧।ਕੇਵ
ਲਅਸਲੇਖ੨।ਮਾਲਾਸਲੇਖ੩।ਮਾਲਾਅਸਲੇਖ੪।ਜਹਾਂ
ਏਕਪਰਮਪਰਤਮੈਂਕੋਊਪਦਸਲੇਖਰਾਖੈਸੋਕੇਵਲਸਲੇਖਾ।ਯਥਾ
ਬਾ।ਦੋਹਾ।ਬਿਬਾਬਾਲਬੇਲੀਨਕੀਬੀਗਬਿਦਾਰੀਆਇ।ਸਮਾਜ
ਸਮਾਯਪਨਊਮੰਡੇਜਿਗਰੇਰਸਬਰਸਾਇ ੬੭।ਇਹਾਬਾਲਬੇ

ਲਿਕੇਲਿਯੇਜ੍ਯਾਮਾਸੀਕ੍ਰਿਸਨਤਾਕੋਮੇਪਠਹਿਰਾਯੋਰਸਪਦਮੇਸਲੇ
ਖਰਸਮਲਔਰਸਪ੍ਰੇਮਾ ।ਜਹਾਂਏਕਪਗਮਪਰਤਹੀਬਾਂਧੈਸਲੇਖ
ਬਿਨਾਸੋਕੇਵਲਅਸਲੇਖਾ ।ਯਥਾ ।ਬਿਹਾਰੀ ।ਬਿਧੁਬਦਨੀਮੈਸੌ
ਕਹਤਸਾਚੀਯੇਯਹਿਬਾਤਾਨੈਨਨਲਿਨਿਪਯਰਾਵਰੇਨਆਯਨਿ
ਗਖਿਨਯਜਾਤਾ ।੯੮। ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਕੋਮੁਖਚੰਦਤਾਕੇਲਿਯੇਨਾਯ
ਕਕੇਨੇਤ੍ਰਕਮਲਠਹਿਰਾਏਸਕੁਚਬੇਹਿਤਸਲੇਖਪਚਕੋਭੂਨਹੀਯ
ਤੇਕੇਵਲਅਸਲੇਖਾ ।ਜਹਾਂਮਾਲਾਕੀਗੇਤਬਹੁਤਪਗਮਪਰਤਬਾਂਧੈ
ਸਲੇਖਗਾਥੈਸੋਮਾਲਾਸਲੇਖਾ ।ਯਥਾ ।ਦੋਹਾ ।ਹਰਿਕੁਵਲਯਾਦ੍ਵਿਜ
ਰਾਜਤੁਮਸਾਯਨਮਾਨਸਹੰਸਾ ।ਬਿਸਜੀਵਨਹਿਤਸਰਸਪ੍ਯਨਸੀਭਵ
ਦ੍ਵਿਯਅਵਤੰਸਾ ।੯੯। ਕੁਵਲਯਕੇਲਿਯੇਹਰਿਕੋਦ੍ਵਿਜਰਾਜਠਹਿਰਾ

ਐਬਹੁਰਜਾਧਨਆਨਸਕੋਲਿਏਹੈਸਠਹਿਰਾਏਐਬਹੁਰਬ੍ਰਿਜਜੀਵ
ਨਿਕੋਲਿਏਸਰਜਧਨਠਹਿਰਾਏ।ਕੁਵਲਯਪਿਬ੍ਰਿਮੰਡਲਐਕ
ਵਿਧਾਂਦ੍ਵਿਜਰਾਜਬ੍ਰਾਹਮਨਐਰੈਦ੍ਰਮਾਜਾਧਨਸ੍ਤ੍ਰੀਐਸਾਧਮਾਨਸ
ਜਨਐਆਨਸਰੋਵਰ।ਬ੍ਰਿਜਜੀਵਨਜੀਵਐਂਜਲਏਸਬਪਦਸ
ਲੇਖਹੈਂਯਾਤੇਮਾਲਾਜਲੇਖ। ਜਹਾਂਮਾਲਾਕੀਤਗਹਿਪਰਅਪਰਤਹੀ
ਹੋਇਸੋਮਾਲਾਅਸਲੇਖ। ਯਥਾ ।ਦਾਰਦਦਵਕੋਐਪਹਰਿਹੈਦੁਖ
ਤਮਕੋਭਾਨੁ।ਭਵਜਾਗਰਕੇਪਾਨਹਿਤਜੀਅਗਤਜੀਯਜਾਨ। ੧੦।
ਇਹਾਂਮਾਲਾਕੀਤਗਹਿਪਰਅਪਰਤਹੀਹੈਜਲੇਖ।ਬਿਨਾ।ਇਤਰੂਪ
ਕ। ਅਥਉਲੇਖਾਲੰਕਾਰਲ੦ ਦੋਹਾ ਸੋਉਲੇਖਜਹਿਏਕਕੋਂਬਹੁ
ਸਮੁਝੈਂਬਹੁਰੀਤਿ।ਅਥਵਾਬਹੁਗੁਨਏਕਕੇਬਹੁਬਿਧਬਰਨੈਮੀਤ।

੧੧ ਜਹਾਂਏਕਹੀਪਦਾਰਥਕੋਬਹੁਤੇਬਹੁਤਭਾਵਕਰਿਸਮੁਝੈਂਕੈਂਥਾਏ
ਕਹੀਕੇਬਹੁਤਭੂਨਬਰਨੈਸੋਉਲੇਖਾ ਲਛਨ ਏਕਪਦਾਰਥਕੋਬਹੁਤ
ਜੇਹੈਂਤੇਬਹੁਤਰੀਤਿਕਰਿਕੈਸੋਸਮੁਝਤਹੈਂ ਭ੍ਰਾਂਤਿਕਰਿਸਮੁਝੈਂਕੈਂਥਾਸੈ
ਸੈਕਰਿਸਮੁਝੈਂਕੈਂਥਾਬਹੁਤੇਨਿਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕਰੈਂਹੈਂ। ਜੈਸੇਭ੍ਰਾਂਤਿਕਰਿਕੈ
ਹੋਤੌਭ੍ਰਾਂਤਿਮਾਨਹੋਇ ਜੈਸੇਸੰਸੈਕਰਿਕਹੋਤੌਸੰਦੇਹਹੋਇ ਜੈਸੇਸੰਭਾਵਨਾਕ
ਰਿਤਹੈਂਤੌ ਉਤਪੇਛਾਹੋਇ। ਉਲੇਖਕਾਹੇਕੋਰਹਜੋ ਜੈਸੇਕਹੋਨਿਸਚੈਕਰਿ
ਔਰਮੇਔਰਮਾਨਤਹੈਂਤੌਔਰਮੇਔਰਨਿਕੋਨਿਸਚੈਕਹੂੰਹੋਤਹੀਨਹੀ
ਉਤਰ ਔਰਮੇਅਨੇਕਾਨਿਕੋਅਨੇਕਨਿਸਚੈਕਰਿਮਾਨਤਹੈਂ। ਕਾਹੇਤੇ ੦
ਜੋਵਾਪਦਾਰਥਮੇਂਭਗਵਤਨੈਸਕਤਿਹੀਐਸੀਰਾਖੀਹੈ। ਔਭ੍ਰਾਂਤਿਮ
ਨਾਦਿਮੇਂਸਾਧ੍ਯਜਾਬਾਸਤੁਮੇਂਭ੍ਰਾਂਤਿਆਦਿਹੋਤਹੈਂ। ਯਾਮੇਅਸਾਧ੍ਯਜੋਸੇ

ਔਰਕੌਔਰਆਨਿਐਹੈ॥ ਜਿਬਜੌਵਾਂਕੌਦੇਖੇਹੈਸੋਕੇਵਲਆਪਨੇਹੀਅ
ਨੁਕੂਲਸਮਝੈਹੈਤੈਵਦਨਹੀਆਨੇਹੈ॥ ਜੈਸੇਅੰਲਾਅਖਾੜੇਮੈਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੌ
ਦੇਖਕੈਸਨੈਕਾਲਜਾਨਿਸਚੈਕੈਯੌ॥ ਮਾਤਤਾਤਬਾਲਕਜਾਨਿਸਚੈਕੈਯੌਮਿ
ਤ੍ਰਨਮਿਤ੍ਰਜਾਨਿਓ॥ ਏਕਕੌਅਨੇਕਸਮਝੈਂਯਥਾ॥ਕਬਿੱਤ॥ ਪਾਰਾਵਾਰ
ਪਯਕੌਅਪਾਰਜਾਨੈਇੰਦ੍ਰਐਹੀਮਾਗਿਰਿਜਾਨੈਹਰਗੇਹਿਕੀਗੁ
ਸਾਇਨੀ॥ ਅਜਸਰਜਾਨੈਰਾਜਹੰਸਨਕੇਬੰਸਚੰਦ੍ਰਚੰਦ੍ਰਕਾਚਕੋਰਜ
ਨੈਤਿਮਰਨਸਾਇਨੀ॥ ਬਿਧਿਜਾਨੈਸਾਰਦਾਮਹਾਂਰਦਗਨੇਸਜਾਨੈਗਯ
ਨੀਜਾਨੈਨਾਰਦਐਪਾਰਦਰਸਾਇਨੀ॥ ਰਮਾਨਿਪਰਾਵਰੋਸੁਜਸ
ਜਾਨੈਚੰਚਰੀਕਸੁਰਤਰੁਸੁਮਨਸੁਵਾਸਸੁਖਸਾਇਨੀ॥੧੨॥ ਸ੍ਰੀਰਘੁ
ਨਾਥਜੀਮਹਾਂਰਾਜਕੌਸੁਜਸੁਏਕਤਾਕੌਸਬਨਿਨੈਨਿਜਨਿਜਅਨੁਕੂਲ

ਨਿਸਚੈਕੈਕਿਯੋਛੀਰਸਾਗਰਾਦਿ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਨਾਥਜੀਕੇਜਸਮੈਐਸੀਸ
ਕਤਿਹੀਹੈ ਪੁਨਃ ਪ੍ਰਾਚੀਨਕਬਿੱਤ ॥ਨਿਦਲਨਬਾਦਖਾਨਖਾਨਾਸੂਤਿਹ
ਰੇਤੁਰਿਤੁਜੇਗੜ੍ਹਪਤੀਪ੍ਰਾਨਿਸੁਨਤਨਿਸਾਨਕੀ॥ਤਾਕੀਦਹਿਰਾਨੀਬ
ਨਾਢਿਗੈਬਿਲਲਾਨੀਜਿਨਛਾਡੀਰਾਜਧਾਨੀਸੁਧਖਾਨਕੀਨਧਾਨਕੀ
ਤੇਭੂਮਿਮਲੀਹਾਥਿਨਿਹਰਣਬਾਘਬਾਂਦਰਨਿਤਿਨਹੂੰਤੇਰਛਾਤੋਂਭਈਹੈ
ਜਿਨੈਧਾਨਕੀ॥ਸਚੀਜਾਨੀਗਜਨਭਦਾਨੀਜਾਨੀਕੇਹਰਨਿਮ੍ਰਗਨ
ਅਜੈਕਰਾਨੀਜਾਨੀਕਾਪਜਾਨਕੀ ੧੩ ॥ਪ੍ਰਤਾਪਦਾਰੇਨਿਮੈਉਲੇਖ
ਹੋਤਹੈ ਏਕਕੇਬਹੁਗੁਨਬਰਨੈਸੋਯਥਾ ॥ਦੋਦਕੋਸਵੈਯਾ ਤ੍ਰਿਗੁਨਗੌਰ
ਗਿਰਾਗਰੂਦੇਗੁਨਰਾਜਸਿਰੀਸੁਰਦਾਰਨਈਤੂ॥ਸਾਧਨਿਸਿੱਧਸੁਧਾ
ਨਿਧਸੋਧਿਅਸਾਧਨਿਆਂਖਨਛਾਰਛਈਤੂ॥ਆਨਦਕੇਲਸਹੇਲਨ

ਕੌਕ੍ਰਈਸੌਤਿਨਕੌਬਿਖਬੋਲਿਬਈਤ੍ਰਾਪੀਸੁਖਦੈਨਨਕੌਸੁਖਪੂਰਕਪੂ
ਰਕਪੂਰਕਪੂਰਮਈਤ੍ਰੀ ੭੩॥ ਇਹਾਂਨਾਮਕਾਇਕਤਾਮੈਗੌਗਗਿਰਾਦਿ
ਕੇਗੁਨਬਰਨੈ ॥ਸੰਕਾ॥ ਆਲਾਨਿਰਾਂਗਕੌਨਹੋਇ ॥ਉਤੰਰ॥ ਆਲਾਨਿਰਾਂ
ਗਮੈਕੇਵਲਮਾਲਾਕੀਤਰਹਿਰੂਪਕਬਾਂਧਿਐਹੈ ॥ ਯਾਮੈਇਕਬਿਖੈਬਹੁ
ਤਨਕੇਗੁਨਬਰਨਿਯੈਹੈਂਏਤੋਭੇਦਾ ॥ਅਥਪਰਿਨਾਮਾਲੰਕਾਰਲ॥ ਦੋਹਾ
॥ਕਰੈਕ੍ਰਿਯਾਉਪਮਾਨਜਹਿਹ੍ਵੈਉਪਮੇਯਸਰੂਪ ॥ਸੋਪਰਿਨਾਮਕਹੈਂਸਬੈ
ਹ੍ਵੈਦੈਸਬਦਅਨੂਪ ॥੭੪॥ ਜਹਾਂਉਪਮਾਨਜੋਹੈਸੋਉਪਮੇਯਹ੍ਵੈਕੈਕ੍ਰਿ
ਯਾਕੌਕਰੈਸੋਪਰਿਨਾਮ ॥ਸੰਕਾ॥ ਉਪਮਾਨਜੋਹੈਸੋਉਪਮੇਯਹ੍ਵੈਕਰਿਕਿ
ਯੋਕ੍ਰਿਯਾਕੌਕਰੈਸੁਤੌਹੀਕੌਨਕਰੈ ॥ਉਤੰਰ॥ ਜਹਾਂਸੁਤੈਉਪਮਾਨਕ੍ਰਿ
ਯਾਕਰਿਬੇਕੌਂਸਮਰਥਨਹੋਇ ॥ ਉਪਮੇਯਦ੍ਵਾਰਿਕ੍ਰਿਯਾਸਾਧਵੈਮੈਚਤੁਰ

ਹੋਇਤਬਉਪਮੇਯਰੂਪਕੈਅਰਥਯਾਹਿਜੋਉਪਮੇਯਸਰੂਪਹ੍ਵੈਕੇਉਪਮੇਯ
ਸੋਮਿਲਕੈਉਪਮਾਨਕ੍ਰਿਯਾਕੋਕਰਤਹੈ ਜਥਾ ।ਉਪਮਾਨਕੋਉਪਮੇਯ
ਰੂਪਹ੍ਵੈਬੇਕਰਿਏਕਤਾਕਰਿਰੂਪਕਹੀਕੋਜੋਨਹੋਇ ਉੱਤਰ ।ਰੂਪਕਮੇ
ਕ੍ਰਿਯਾਕਰਿਬੋਨਹੀਹੋਤਹੈਅੌਰੂਪਦਨਹੀਹੋਤਹੈ ।ਯਥਾ ਦੋਹਾ ।ਅਤਿ
ਦ੍ਰਿੰਖਤਅਤਿਜਾਨਿਤੈਂਪਰਾਪਸਤਜਿਯਜਾਨ ।ਅਰਜੁਨਹ੍ਵੈਬੁਧਸਿੰਘ
ਤਥਲਗਜੋਸੁਬਰਖਨਬਾਂਨ ੧੫ ।ਅਰਜੁਨਉਪਮਾਨਸੋਬੁਧਸਿੰਘ
ਉਪਮੇਯਰੂਪਕੈਮਲੇਛਨਕੀਲਰਾਈਮੇਬਾਨਬਰਖਾਕਰੈਹੈ ।ਅਰਜੁਨ
ਕੋਯਾਸਮੇਕੈਮਛੇਲਾਮਾਰਿਬੇਕੀਸਮਰਥਨਹੀਹੋਤਬਬੁਧਸਿੰਘਹ੍ਵੈਕੈ
ਮਾਰੇਯਾਤੇਪਰਿਨਾਮ ਅਥਅਪਨ੍ਹੁਤਿਅਲੰਕਾਰਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਕਰਿ
ਨਿਖੇਧਉਪਮੇਯਕੋਜੱਹਿਸਾਧੈਉਪਮਾਨ ।ਤਾਹਿਅਪਨ੍ਹੁਤਿਕਰਤਹੈਂ

ਸੋਹੈਂਪਰਮਸੁਜਾਨ ੧੬ ਜਹਾਂਉਪਮੇਯਕੋਨਿਖੇਧਕਰਿਉਪਮਾਂਨ
ਠਹਿਰਾਵੈਸੋਅਪਨ੍ਹੁਤਿ॥ ਲਛਨ ॥ਉਪਮੇਯਕੋਨਿਖੇਧਕਰਿਜੋਉਪਮਾ
ਨਠਹਿਰਾਵੈਸੋਕੈਸੋਠਹਿਰਾਵੈਉਪਮੇਯਹੀਕੋਨਗਹਿਬੇਦੇਯ॥ ਉਤੰ
ਗ ॥ਜਹਾਂਉਪਮੇਯਮੇਕੇਤੇਕਗੁਨ੍ਨਸੰਭਵੈਂਤਬਉਪਮਾਂਨਠਹਿਰਾਇਯੈਹੈ॥
ਸੋਔਰਕੇਭ੍ਰਮਦੂਰਕਰਬੇਹਿਤਕਹਿਯੈਹੈ॥ਪੁਨ॥ ਔਰਕੀਸੰਕਾਮਾਂਨਿ
ਛਿਪਾਵਕਰਿਬੋਹੋਇਹੈ॥ਔਰਕੋਮਿਸਕਰਿਔਰਕੋਬਰਨਬੋਹੋਇਹੈ
ਐਸੇਜਾਨਿਯੈ॥ ਲਛਨ ॥ਏਕਤੋਨਿਖੇਧ੍ਯੌਔਰਮੇਠਹਿਰਾਇਬੋਤੌਪਰਿਸੰ
ਖ੍ਯਾਮੈਭੀਹੋਤਹੈ॥ ਉਤੰਗ ॥ਪਰਿਸੰਖ੍ਯਾਮੈਔਰਕੀਪ੍ਰਸਿਸਾਹਿਤਔਰ
ਕੇਗੁਨਨਿਖੇਧਿਔਰਮੇਂਠਹਿਰਾਇਯੈਹੈ॥ ॥ਯਥਾ ॥ਕਲਾਨਿਧੌਸਵੈਯਾ
॥ਦੇਖਹੁਆਲੀਮਨੋਜਕੋਬੈਰਿਕਿਤੌਯਹਿਆਜਭਯੋਸਗਜਾਹਰ॥

ਨਿਦਕੁਮਾਰਗਬਿਓਗਸੋਂਦੂਬਰੀਦੀਨਖਰੀਮ੍ਰਗਨੈਨਨਿਮਾਹਰਾ।ਕੁੰਜ
ਨਿਕੁੰਜਨਿਮੈਂਰੈਂਰਸਾਲਨਿਰਾਜਤਹੈਨਅਲੀਇਹਠਾਹਰਾ।ਸਾਯਕ
ਸਾਯਕਮਾਂਧਾਇਹੀਅਤਧਾਯਕਨੈਲਪਟਾਯੋਹਰਾਹਰਾ ੧੧ ।ਪਾਇ
ਹਾਂਅਬਿਨਕੋਮੋਂਗਨਿਕੋਨਿਖੇਧਿਕਰਿਕਾਂਅਕੋਬਿਖਵਾਰੇਬਾਣਠਹਿਰਾਇ
॥ ਪੁਨ: ਦੋਹਾ ਤ੍ਰੁਟਿਮ੍ਰਖਰਚਿਮੈਸਸਿਬ੍ਰਿਥਾਰਚੌਬਿਰੰਚਬਿਚਾਰ
।ਰੇਖਕਾਢਿਪਰਬੇਧੀਮਸਿਦਿਯੋਛੁਕੋਨਿਰਧਾਰ ੧੮ ।ਅਬਅਰਬ
ਸਲੇਖਲ॰ ਦੋਹਾ ।ਏਕਅਰਬਕੇਹੋਇਪਦਏਕੋਅਰਬਲਖਾਇ।
ਲਰੈਬਹੁਤਪੇਤਾਦਵਸੋਂਅਰਬਸਲੇਖਕਹਾਇ ੧੯ ।ਏਕਅਰਬਕੇਪ
ਦਾਬਿਸੇਸਨਸਬਦਸਲੇਖਬਾਰਨਾਰਬ ।ਅਬ ਦੋਹਾ ।ਸਬਕੋਹਿਆ
ਹਰਖਤਰਹਤਚਹਤਪਰਮਾਰਸਪੂਰਾ।ਦੇਖਿਸਮਾਮਧਨਕੋਸਭਾਂਦਾ

ਰਣਦੌਰਤਦੂਗ ੮੦ ।ਇਹਾਂਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨੌਐਪਪੈਅਰਥਤੇਹੀਲਗੈਹੈ॥
ਅਥਸਆਸੋਕਤਿਅਲਿਕਾਰਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਪ੍ਰਸਤੁਤਿਮੈਤੇਜਾਹਿਲਗੈ
ਅੰਪ੍ਰਸਤੁਤਿਪੈਅਰਥ ।ਸਲੇਖਬਿਸੇਸਨਜੋਗਤੇਸਆਸੋਕ੍ਤਿਸਅਰਥ
।੮੧ ।ਜਹਾਪ੍ਰਸਤੁਤਿਜੋਬਰਨਨੀਯਤਾਕੇਬਰਨਬੇਤੇਅਪ੍ਰਸਤੁਤਿਜੋ
ਅਬਰਨਨੀਯਤਾਪੈਅਰਥਲਗੈਸਲੇਖਕੇਜੋਗਤੇਕੈਬਾਬਿਸੇਸਨ
ਕੇਜੋਗਤੇਸੋਸਆਸੋਕਤਿ ।ਸਲੇਖਜੋਗਤੇਜਥਾ ।ਦੋਹਾ । ।ਯਾਬੇਨੀਕੇ
ਬਾਰਿਕੈਜੋਚਿਤਵੈਇਕਬਾਰਿ ।ਸਾਰਅਸਾਰਬਿਚਾਰਸਬਤਜਾਗਤ
ਤਨਕਨਬਾਰ ।।੮੨ ।ਇਹਾਂਬੇਨੀਕੇਬਰਨਨਤੇਅਬਰਨਨੀਯਤਾਇਬੇ
ਨੀਸੰਗਮਤਾਕੋਅਰਥਭੀਲਗਯੋਸਲੇਖਕਰਿ ।ਪੁਨਾ ।ਜੋਸਲੇਖਕ
ਰਿਨਿਕਸਓਤੌਸਬਦਾਲਿਕਾਰਕੌਨਹੋਇ ।ਉਤੰਗ ।ਸਬਦਾਲਿਕਾ

ਹੈ।ਜਸਬਦਬਦਲੇਸੋਂਚਮਤਕਾਰਦੂਰਹੋਤਹੈ।ਜਾਮੈਂਜੋਸਬਦਕੋਪਰਿ
ਯਾਯਬਦਲਦੀਜੈਤੌਭੂਚਮਤਕਾਰਬਿਗੜੈਨਹੀ।ਤੌਤਨਕਸਬਦ
ਕੀਸਹਾਇਤਾਂਜੋਸਬਦਾਲੰਕਾਰਨਹੀਹ੍ਵੈਸਕੈ।ਜੈਸੇਤਨਕਛੀਗਬਿਦੂ
ਸੌਂਨੀਰਘਟਛੀਰਨਹੀਹੋਇ।ਬਿਸੇਸਨਜੋਗਸਅਸੋਕਤਿਯਥਾ।ਸਵੈ
ਯਾ।ਬੇਧਤਹੈਬ੍ਰਿਜਬਾਲਨਕੇਮਨਭੂਪਾਬਿਸੇਖਬਿਲਾਸਨਜਾਗੀ
ਪਾਨਕਰੈਅਧਰਾਂਮ੍ਰਿਤਕੋਨਿਸਬਾਸੁਰਪਾਨਿਪਰੈਰਸਪਾਗੀ।ਕੈਂ
ਸਕਤੂਹਲਕੀਅਨੁਪਾਅਰਹੈਨਿਤਹੀਅਤਿਰੰਗਨਿਰਾਗੀ।ਕ੍ਰਿਜਾਨਿ
ਕ੍ਰਿਜਰਆਵਤਹੈਅਨੋਮੋਹਨਕੇਮੁਰਲੀਮੁਹਲਾਗੀ੮੨।ਇਹਾਂਕੇਵ
ਲਾਮੁਰਲੀਕੇਬਰਨਨਤੇਜਾ।ਸੋਤਿਕੇਨਾਯਕਬਸਿਭੁਏਹੈਂਤਾਪੈਅਰਬ
ਲਗਏਭੂਪਾਦਿਬਿਸੇਸਨੈਕਰਿ।ਯਥਾ।ਅਸੋਕਤਿਹੀਕੋਨਹੋਇ

।ਉਤੰਗ।ਅਨਿਓਕਤਿਮੇਔਰਕੌਕਹਿਔਰਕੌਜਨਾਈਏਹੈ।ਯਾਮੇਔ
ਰਕੌਬਰਨਨਕਰਿਔਰਕੌਬਰਨਨਕਰਿਯੈਹੈਏਤੋਭੇਦਾ।ਨਨੁ।ਬਿਸੀ
ਉਪਮਾਨਤੇਨਾਯਕਾਉਪਮੇਯਜਾਨੀਗਈਯਾਤੇਰੂਪਕਾਤਿਸਯੋਕਤਿਹੋ
ਇ।ਉਤੰਗ।ਰੂਪਕਾਤਿਸਯੋਕਤਿਮੇਬਿਸੇਸਨਕੀਅਪੇਛਾਨਹੀਹੋਤਹੈ
।ਅਥਨਿਦਰਸਨਾਲੰਕਾਰਲ॰।ਦੋਹਾ।ਉਪਮਾਨਰੂਉਪਮੇਯਕੌਜੋ
ਸੋਕਰਿਏਕਤ੍ਵ।ਨਿਜਕ੍ਰਿਯਾਅਨਉਪਦੇਸਵਾਸੋਨਿਦਰਸਨਾਸਤ੍ਵ। ੮
੮੫।ਜਹਾਂਉਪਮਾਨਔਉਪਮੇਯਦੋਨੋਕੇਧਰਮਕੀਏਕਤਾਕੀਜੈਜੋਸ
ਸਬਦਕਰਿਕੈਬਾਆਪਨੀਕ੍ਰਿਯਾਸੋਂਭਲੇਕੌਅਬਵਾਬੁਰੇਕੋਉਪਦੇ
ਸਕੀਜੈਸੋਨਿਦਰਸਨਾ।ਜੋਸੋਕਰਿ।ਯਥਾ।ਲਤਲਲਾਮੇ।ਸਵੈਯਾ ੦
।ਜੋਗੁਨਗਾਵਸਤਾਸੁਤੌਮੇਕਲਪੰਦ੍ਰਮਾਮੇਸੁਪਸੂਨਸਮਾਜੋ।ਕੀਗਤਿ

ਜੈਸੋਮਤਿਰਾਮਾਦਿਵਾਨੋਮੈਚੰਦਮੈਚਾਂਦਨੀਸੋਛਬਿਛਾਜੈ।ਰਵਿਮੈਤੇਜ
ਕੇਪ੍ਰੇਮਪ੍ਰਚੰਡਸੁਆਤਪਸੂਰਜਮੈਰੁਚਿਰਾਜੈ।ਜੈਸੋਲਿਪਭ੍ਰਾਊਕੇਹ
ਬਾਹ੍ਰਿਪਾਨਿਤੈਸੋਪਾਰਥਕੇਕਰਿਬਾਨਬਿਰਾਜੈ॥੮੫॥ਭਾਵਾਸੈਪਉਪ
ਮੇਜਕੱਲਪਾਬ੍ਰਿਛਾਦਿਉਪਮਾਨਤਿਨਕੇਗੁਨਨਕੀਏਕਤਾਕੀਨੀਜੋਸੋ
ਸਬਦਕਰਿਜੋਵਾਮੈਹੈਸੋਵਾਮੈਹੈ।ਅਪਨੀਕ੍ਰਿਯਾਸੋਂਔਰਕੋਉਪਦੇ
ਸਕਰੈ॥ਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਰਵਿਸੋਂਨਸਿਤਮੈਥਪਈਜਗਤਾਬਿਰੋਧੀ
ਨਾਸ॥ਜਿਤਵਤਫਲਨਿਜਾਬਿੰਧਸਸਿਕਰਿਹਿਤਕੁਮੁਦਾਬਿਕਾਸ॥
॥੮੬॥ਇਹਾਂਸੂਰਜਸੋਂਅਧਿਕਾਰਨਾਸਰੂਪਕੈਜਾਕ੍ਰਿਯਾਸੋਜਗਤਾਬਿ
ਰੋਧੀਕੀਨਾਸਕ੍ਰਿਯਾਕੋਉਪਦੇਸਕਰੈਹੈ।ਔਚੰਦ੍ਰਕੁਮੁਦਨੀਕੋਪ੍ਰਫੁ
ਲਤਕਰਿਆਪਨੀਬਿੰਧਕ੍ਰਿਯਾਸੋਂਔਰਕੋਬੈਭਵਕ੍ਰਿਯਾਕੋਉਪਦੇਸ

ਕਰੈਹੈ। ਜਨ੍ਹਾ ਆਪਨੀਕ੍ਰਿਯਾਕਰਿਔਰਕੋਉਪਦੇਸਕਰਿਬੋਐਇਨ
ਕੋਹੇਤੁਕਹਾਂ ਉਤੰਗ ਭੁਲੇਭੁਲੇਬਿਵਹਾਰਕੋਮੰਦਿਅੰਦਾਬਿਵਹਾਰਕੋਉ
ਪਦੇਸਕਕੋਈਕਰੈਹੈਂਯਹਿਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈ। ਅਥਅਪ੍ਰਸ੍ਤੁਤਿਪ੍ਰਸੰਸਾਲੰ
ਕਾਰਲ੦। ਦੋਹਾ ਅੱਪ੍ਰਸਤੁਤਿਅਰਥਹਿਕਹਤਲਖਿਯਤਪ੍ਰਸਤੁ
ਤਿਅਰਥ। ਅੱਪ੍ਰਸਤੁਤਿਪ੍ਰਸੰਸਸੋਭਾਖਤਸੁਕਵਿਸਮਰਥ। ੮੧।
ਜਹਾਂਅੱਪ੍ਰਸਤੁਤਿਜੋਅਬਰਨਨੀਯਤਾਕੋਕਹਤਮੈਂਬਰਨਨੀਯਪੇਲਖੈ
ਸੋਅੱਪ੍ਰਸਤੁਤਿਪ੍ਰਸੰਸਾ। ਯਾਕੋਨਾਮਅਨ੍ਯੋਕਤਿਭੀਕਹੈਹੈਂ। ਸੋਦੁਧਾ
ਸੁਧਅਨ੍ਯੋਕਤਿ ੧। ਸਲੇਖਮੂਲਅਨ੍ਯੋਕਤਿ ੨। ਜਹਾਂਸਲੇਖਪ
ਦਕੋਬੂਨਹੋਇਸੋਸੁੱਧ। ਯਥਾ। ਕਬਿੱਤ। ਕਹਾਂਸੀਪ੍ਰਸੂਤਨਕੋਬਿਮਲ
ਬਿਲਾਸਵ੍ਰਿਹਿਕਹਾਯਹਿਪੋਧਨਿਧਨੇਰੇਪਰੇਆਨਤੋਲਾ। ਅਨੁਰਗ

ਆਮੀਰਕਹਾਨੀਰਵੈਆਮਲਾਅਤਿਸਮਲਾਸਿਵਾਰਕੀਚਕੋਸਯੇ
ਕੁਵਾਸਕੋਲਾ ।ਕਹਾਂਵੁਹਿਜਾਚਕਨਿਸੋਊਦੇਤਜੋਪੇਖਾਤਭੂਖਹਿਮ
ਰਤਅਬਦਾਦੂਰਨਓਡੈਂਓਲਾ ।ਬਿਪਤਾਬਿਤਾਇਬੇਕੋਆਇਪਰਜੋਤੈ
ਸੋਜੋਗਏਮੇਰੇਆਜਤਾਲਨੂੰਮਰਾਲਸੋਬਿਚਾਰਿਬੋਲਾ ੮੮ ।ਇਹਾਂ
ਹੀਸਓਤਾਲਅਬਰਨਨੀਯਤਿਨਤੇ ਬਰਨਨੀਯਜੋਕਵੀਸ੍ਵਰਤੀ
ਰਪਰੇਤੇਕਾਹੂਰਾਜਾਪੇਆਯੋਹੈਤਬਵ੍ਯਹਿਰਾਜਾਤਾਕੋਕਠੋਰਬੋਲੇਹੈ
ਤੁਪੇਲਗਓ ।ਜਹਾਂਅਨਿਓਕਤਿਮੇਕੋਊਪਦਸਲੇਖਰਾਖੇਸੋਸਲੇਖ
ਮੂਲਅਨਿਓਕਤਿ ।ਅਥ ਦੋਹਾ ।ਗੋਰੀਕੇਗਰਤੇਗਿਰੈਸੁਕਤਾਕਹਾਸ
ਸੀਕਾ ।ਜੋਗੁਨਵ੍ਰੈਹੈਗਾਂਠਿਮੇਬਹੁਰਰਾਜਹੈਅੰਕਾ ੮੯।। ਇਹਾਂਓਤੀਨਿ
ਕੇਟੂਟੇਗਾਰਕੌਕਹਿਕਾਹੂਗੁਨਮਾਨਕੋਧੀਰਜਾਦਿਯੋਜੋਮਤਿਸੀਕਾਕਰਿ

ਤੌਔਗੁਨਹੋਇਗੋਤੌਕਮੀਕਾਹੂਕੀਨਹੀ ।। ਗੁਨਭੂਲੈਭੂਨਔਗੁਨਤੌਰੋਧ
ਤੇਸਲੇਖਅਨੌਕਤਿ ।। ਅਥਅਤਿਸਓਕਤਿਅਲੰਕਾਰਲ ੦ ।। ਦੋ
ਹਾ ।। ਅਤਿਸੈਉਕਤਿਜੁਬਰਨਿਯੈਅਤਿਸਓਕਤਿਸੋਜਾਨ ।। ਚਾਰਿਭਾਂ
ਤਿਕੀਕਹਤਹੈਂਸਬਕਵਿਸੁਮਤਿਸੁਜਾਨ ੯੦ ।। ਰੂਪਕਾਤਿਸਓਕਤਿ
੧ ।। ਭੇਦਕਾਤਿਸਓਕਤਿ ੨ ।। ਸੰਭਾਵਨਾਤਿਸਓਕਤਿ ੩ ।। ਅਤਅੰਤਾਤਿ
ਸਓਕਤਿ ੪ ।। ਜਹਾਕੇਵਲਉਪਮਾਨਹੋਇਤਾਹੀਦ੍ਵਾਰਾਉਪਮੇਯ
ਜਾਨਿਆਜਾਇਸੋਰੂਪਕਾਤਿਸਓਕਤਿ ।। ਯਥਾ ।। ਪ੍ਰਾਚੀਨਾਕਬਿਤੁ ।।
ਕੁਸਤਾਸਿਖੰਡੀਹੈਕਾਲਿੰਦਨੰਦਨੀਕੇਤੀਰਵਾਕਦੰਬਖੰਡਿਨੀਕਦੰਬ
ਨਬਿਹਰਕੈ ।। ਤਾਕੇਤਰਅਦਭੁਤਕੌਤਕਹੈਕ੍ਰਿਸਨਲਾਲਰਾਵਰੇਹਜੌ
ਤੌਹੋਦੇਖਾਊਗੀਦਵਰਕੈ ।। ਠਾਢੀਹੈਅਲਤਿਕਾਪੈਨਾਗਨਕੁਟਲ

ਕਾਰਿਛੂਟੀਛਬਿਛੋਰਪੁੰਛਿਛਿਤਿਪੈਪਸਰਕੈ।ਕਿਸਕੇਲਕੇਹਰਿਸਕੂ
ਪਗਿਰਿਕਿਬੁਕੀਰਕੈਰਵਔਕਲਾਨਿਧਿਫਨਸੌਪਕਰਕੈ ੯੦ ।ਇ
ਹਾਂਹੋਅਲਤਕਾਵਿਉਪਮਾਨਤੇਨਾਯਕਾਕੇਅੰਗਉਪਮੇਯਜਾਨੇਜਾ
ਤਹੈਂਜਹਾਂਔਰੈਔਰੈਪਦਬਰਨਨੀਯਮੇਂਆਧਿਕਾਈਕੇਲਿਯੇਦੀ
ਜੈਯੇਹੈਸੋਭੇਦਕਾਤਿਸਓਕਤਿ।ਯਥਾ।ਕਲਾਨਿਧੌ।ਸਵੈਯਾ।ਕਿਚ
ਨਚੰਪਕਦੀਪਕਦਾਮਨਿਦੀਪਤਿਦਾਨਵਿਕੈਦੁਤਿਦੌਰੈ।ਦੇਹਦ
ਸਾਰਿਤੁਰਾਜਾਬਿਰਾਜਤਆਧੁਰੀਅੰਜੁਲਅੰਜੁਰਿਮੌਰੈ।ਹੋਹਿਨਦੇਵ
ਤਾਦਾਨਵੀਮਾਨਵੀਐਸੀਕਹੈਤਿਨਕੀਮਤਿਬੌਰੈ।ਔਰਰਚੀਬਿਰਚਕੀ
ਰਚਨਾਯਹਿਔਰੈਪ੍ਰਪੰਚਬਿਰੰਚਹੈਔਰੈ ੯੧ ।ਇਹਾਂਔਰੈਪਦਕਹੇ
ਅਰਥਯਾਹਿਜੋਔਰਨਾਯਕਾਔਰਹੈਯਾਹਿਔਰਹੀਤਰਹਿਕੀਹੈਸ

ਬਤੈਂਅਧਿਕਹੈ।ਜਹਾਂਜਬਐਸੋਹੋਇਤਬਐਸੋਹੋਇਜਬਐਸੋਹੋਤਤਬਐਸੋ
ਤੌਐਸੇਕਹਿਐਜੈਸੋਸੰਭਾਵਨਾਤਿਸਓਕਤਿ।ਯਥਾਨਾਗਰੀਜੀਕੋਕਬਿ
ਤੁ।ਕੀਰਤਿਦੇਰਾਨੀਬ੍ਰਿਖਭਾਨਆਦਿਰੋਗਪਰੋਪੀਕੈਸੇਕਲਾਮਾਂਝਧਿ
ਨਾਧਿਨਅਏਕਹਾਵਤੇ।ਕੌਨਤਪਕਰਤੌਯਾਬ੍ਰਿਜਬਾਸਬਾਸਿਬੇਕੌਕੇ
ਨਹੂੰਬੈਕੁੰਠਹੂੰਕੇਸੁਖਾਬਿਸਰਾਵਤੇ।ਨਾਗਰੀਆਰਾਧੇਜੂਪ੍ਰਗਟਜੌਨ
ਹੋਤੀਤੌਪੇਸਆਮਪਾਰਿਕਾਂਮਹੂੰਕੇਬਿਪਤੀਕਹਾਵਤੇ।ਛਾਇਜਾਤੀਜ
ਗਤਾਬਿਲਾਇਜਾਤੇਕਵਿਸਬਬ੍ਰਜਾਰਿਜਾਤੌਰਸਤੌਰਸਿਕਕਹਾਗਾਵ
ਨੀ ਤੇ।੯੨।ਜੌਇਹਬਾਰਤਾਭਈਤੌਰਸਾਦਿਭਏਜੌਤੌਕੇਸੰਬੰਧਪਕਾਰਿਸੰਭ ੦
ਵਨਾਤਿਸਓਕਤਿ।ਜਹਾਂਕਾਰਨਕਾਰਜਕੋਬਿੰਪ੍ਰੀਤਿਕੀਜੈਸੋਅਤ੍ਯੰ
ਤਾਤਿਸਓਕਤਿ।ਯਥਾਸਵੈਯਾ।ਦੂਤਿਨਿਦੂਤਪਨੋਦਰਸਾਯੋਸਖੀ

ਨਿਕਿਤੀਹਿਤਗੀਤਿਸਿਖਾਈ।ਆਨਅਨਾਇਬੋਮਾਨੈਨਆਨਨੀਆ
ਨਿਕਿਜੋਚਿਤਤੋਹਿਤਿਖਾਈ।ਤਾਛਿਨਹੀਆਲਿਕਾਨੂਕਮੋਚਲਿ
ਆਏਹੈਆਪਤੌਜੋਜੌਗਨਿਖਾਈ।ਆਗਹਿਧੀਰਜੁਮਾਨਹਿਲੈਗ
ਯੋਪਾਛੁਤੇਦੀਨੀਹੈਕਾਨ੍ਹਦਿਖਾਈ।੯੩।ਇਹਾਂਕਾਨ੍ਹਕੌਦਿਖਾਈਦੈ
ਨੌਕਾਰਨਪਾਛੈਹੈਆਨਛੂਟਬੋਕਾਰਜਪਹਲੈਭਯੋ।ਇਤਅਤਿਸਯੋ
ਕਤਿ।ਅਥਪ੍ਰਤਿਬਸਤੂਪਮਾਲੰਕਾਰਲ॰।ਦੋਹਾ।ਪ੍ਰਤਿਬਸਤੂਪ
ਮਬਾਕਅਦ੍ਵੈਉਪਮੇਯਰੁਉਪਮਾਨ।ਤਿਨਕੇਧਰਮਜੁਏਕਹੀਜੁਦੇਜੁ
ਦੇਪਦਮਾਨ।੯੪।ਜਹਾਂਉਪਮੇਯਬਾਕਆਰਥਔਉਪਮਾਨਬਾਕਅ
ਰਥਦੋਨੌਕੈਏਕਧਰਮਕੀਜੈਪੈਜੁਦੇਜੁਦੇਪਦਨਿਸੌਂਏਕਕੀਜੈਸੋ
ਪ੍ਰਤਿਬਸਤੂਪਮਾ।ਜੁਦੇਜੁਦੇਪਦਬਿਸੇਸਨਦੀਪਕਬਾਰਨਾਰਥ

੧ ਅਥ ਅਲੰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੂਖੋ ਦੋਹਾ ॥ ਸੋਹਤ ਸੂਰ ਸਤਾਪ ਸੌਂ ਲਸੈ ਛਾਪ
ਕਰਿ ਸੂਰ ॥ ਪਾਪੀ ਹੁਲਸਤ ਪਾਪ ਸੌਂ ਖਲ ਤਾ ਫੂਲਤ ਕੂਰ ॥ ੯੪ ॥ ਇਹਾਂ
ਸੂਰ ਜ ਤਾਪ ਸੌਂ ਸੋਹਤ ਔ ਸੂਰ ਮੈਂ ਚਾਂਪ ਸੌਂ ਲਸਤ ਸੋਹਤ ਲਸਤ ਪਰਮ
ਏਕ ਤਿਨਕੇ ਪਦ ਜੁਦੇ ਜੁਦੇ ਸੋਹਤ ਔ ਲਸਤ ਸੂਰ ਉਪਮੇਯ ਸੂਰ ਸਉ
ਪਮਾਨ ॥ ਅਥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਅਲੰਕਾਰ ਲ੦ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਉਪਮਾਨ ਰੁ ਉਪ
ਮੇਯ ਮੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤ ਦ੍ਵੈ ਧਰਮ ॥ ਸੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਬਖਾਨਿਯੇ ਜੈਸੇ ਲੌ ਜਬ
ਦਸੁ ਮਰਮ ॥ ੯੬ ॥ ਅਥ ਯਥਾ ਬ੍ਰਿੰਦ ਕੋ ਦੋਹਾ ॥ ਅਨਭਾਵਨ ਕੀ ਮਿਲਨ ਬਿ
ਨ ਯੌਂ ਜਿਯ ਹੋਤ ਉਦਾਸ ॥ ਜੈਸੇ ਚਕੋਰ ਕੀ ਦਿਨ ਦਸਾ ਚਕਵਾ ਚੰਦ
ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੯੭ ॥ ਪੁਨ: ਦੋਹਾ ॥ ਥੋਰੇ ਹੀ ਗੁਨ ਹੋਤ ਬਸਿ ਜਹਿ ਗੁਨੀਨਿ
ਕੀ ਚਾਲ ॥ ਏਕ ਨਨਾਰੇ ਜਾਤ ਜਿਉਂ ਅਨਤ ਬਾਲ ਕੇ ਬਾਲ ॥ ੯੮ ॥

ਅਥਦੀਪਕਾਲੰਕਾਰਲ॰।।ਦੋਹਾ।।ਦੀਪਕਬਰਨਅਬਰਨਕੌਏ
ਕਧਰਮਜਹਿਹੋਇ।।ਕਰੈਏਕਹੀਬਹੁਕ੍ਰਿਆਦੂਸਰਜਾਨੋਸੋਇ।੧
੧।।ਜਹਾਂਬਰਨਅਔਅਬਰਨਦੋਨੋਕੋਏਕਧਰਮਬਰਨਿਯੈਕੈਥ
ਏਕਹੀਅਨੇਕਕ੍ਰਿਆਕੌਕਰੈਸੋਦੀਪਕ।।ਜਥਾ।।ਬਰਨਅਬਰਨਕੋ
ਏਕਧਰਮਦ੍ਰਿੈਬੇਕਰਿਉਪਮਾਹੋਇ।।ਉੱਤਰ।।ਉਪਮਾਮੇਉਪਮਾਨਉ
ਪਮੇਯਮੇਏਕਗੁਨਧਰਮਹੋਤਹੈ।।ਦੀਪਕਮੈਅਪਨੇਅਪਨੇਭਿੰਨਧ
ਰਮਪੈਏਕਧਰਮਕੌਭਾਵਲਗੈਹੈ।।ਜੈਸੇਗਜਮਦਸੋਂਨ੍ਰਿਪ[illegible]ਤੇਜਸੋਂ
ਸੋਭਾਲਹਤਬਨਾਇ।।ਨ੍ਰਿਪਉਪਮੇਯਕੋਧਰਮਤੇਜਭਿੰਨਹੈ।।ਗਜ
ਉਪਮਾਨਕੌਧਰਮਮਦਭਿੰਨਹੈ।।ਸੋਭਾਲਹਬੋਏਕਪਦਲਗਯੋ।।
ਪ੍ਰਿਥਮਜਥਾ।।ਦੋਹਾ।।ਤ੍ਰਵਾਦ੍ਰਿਗਅੰਜਨਰੇਖਸੋਂਕਮਲਭ੍ਰਮਰਮੰਡ

ਰਾਇ॥ਲਹਤਜਰਸਭ੍ਰਾਬਿਸਰਬਦਾਬਾਸਿਮੋਹਨਮਨਆਇ॥੧੦੦॥
ਅੰਜਨਸੋਂਨੇਤ੍ਰਸੋਭਾਪਾਵਤਹੈਂ॥ਭ੍ਰਮਰਨਿਸੋਂਕਮਲਸੋਭਾਪਾਵਤਹੈਂ॥ਪ੍ਰ
ਨ॥ਤ੍ਰੌਕ॥ਧਨਕਰਿਦਾਮਨਿਲਸਤਹੈਨੀਲਾਂਬਰਕਰਿਬਾਲਾ॥ਦੂ
ਜੋਯਥਾਕਵਿਰਾਜਕੋਸਵੈਯਾ॥ਖੇਲਤਹੀਸਜਨੀਨਿਮੈਚੌਪਰਚੰਦ
ਮੁਖੀਰਜਨੀਬ੍ਰਤੀਤੈਸੀ॥ਆਇਤਹਾਂਕਵਿਰਾਜਮੁਰਾਰਿਲਗੈਮਿਲ
ਖੇਲਨਚੌਪਰਐਸੀ॥ਦਾਵਕੈਦੇਤਗਹੀਓਹਰਿਹਾਥਤਿਯਕੈਕਬੂ
ਕਹਿਬਾਤਅਨੈਸੀ॥ਚੌਂਕਿਖਰੀਬਹਿਰਾਤਹਸੀਪਰੁਖੀਅਖੀਅੰਤ੍ਰ
ਰਿਆਨਕੈਬੈਸੀ॥੧੦੧॥ਇਹਾਏਕਨਾਯਕਾਮੈਅਨੇਕਕ੍ਰਿਯਾਏਕੋਬੇਰ
ਉਪਜੀ॥ਅਥਮਾਲਾਦੀਪਕਲੰਛਨ॥ਦੋਹਾ॥ਰਾਹਤਤਜਤਕੀਰੀਤ
ਕਰਿਭੂਰਨਅਬਰਨਜੁਹੋਇ॥ਤਿਨਕੋਕੀਜੈਧਰਮਇਕਮਾਲਾਦੀ

ਪਕਸੋਈ ੧੦੨ ।ਜਹਾਂਗਹਤਤਜਤਕੀਗਿਤਲੈਕਰਿਬਰਨਅਬਰ
ਨਕੋਏਕਧਰਮਕੀਜੈਸੋਮਾਲਾਦੀਪਕ।ਬਰਨਅਬਰਨਕੋਏਕਧ
ਰਮਾਬਿਸੇਸਨਏਕਾਵਲੀਬਾਰਨਾਰਥ। ਯਥਾ ਤੁਕ।ਭੁਜਲਾਗੇ
ਚਾਂਪਨਿਸੌਂਚਾਪਲਾਗੇਬਾਂਨਨਸੌਂਬਾਂਨਲਾਗੇਆਰਿਅਰਿਲਾਗੇ
ਭੂਮਿਪਾਤਹੈ। ਪੁਨਃ ਤੁਕ।ਦੇਤੋਹੈਬਿਹਾਨੀਹਾਥਮੇਰੇਹੌਂਤਿਹਾਰੇਹ
ਥਤੁਮੈਬਿਜਨਾਥਹਾਥਕੌਨਕੇਬਿਕਾਨੇਹੋ।ਬਿਕਾਨੇਏਕਧਰਮਆਨਿ
ਲਗੇਜੋ ਅਥਤੁਲਜੋਗਤਾਲੰਕਾਰਲ੦ ।ਦੋਹਾ।ਬਰਨਅਬਰ
ਨਕੋਧਰਮਾਇਕਵਾਅਬਰਨਅਬਰਨਾਇਕਧਰਮਬਰਨਨਕ
ਰੈਤੁਲਜੋਗਿਤਾਕਰਨਾ ੧੦੩।ਜਹਾਂਬਰਨਨੀਯਬਰਨਨੀਯ
ਕੋਏਕਧਰਮਹੋਇ।ਕੈਥਾਅਬਰਨਨੀਯਅਬਰਨਨੀਯਕੋਏਕਧ

ਰਮੋਹੋਇਸੌਤੁਲਅਜੋਗਿਤਾ ॥ਬਰਨਅਬਰਨਅਕੋਏਕਧਰਮਅਯਥਾ ॥ਅ
ਤਿਰਅਕੋ ਦੋਹਾ ॥ਅਤਿਨਵਜੋਬਨਜੋਤਿਸੋਂਜਗਅਗਹੋਤਾਬਿਲਾਸ
ਤਿਅਕੇਤਨਪਾਨਪਬਢੌਪਿਅਕੇਨੈਨਨਿਪਆਸ ੧੦੪ ॥ਬਢੌਪਰ
ਮਦੌਨੈਕੋਭੁਓਪਾਨਪਔਪਆਸਕੋਦੋਊਬਰਨਨੀਅਹੈਂ ॥ਅਬਰਨਅ
ਬਰਨਅਕੋਏਕਧਰਮਅਯਥਾ ॥ਦੋਹਾ ॥ਤ੍ਰਿਵਅੰਗਕੀਸੁਕੁਮਾਰਤਾਲਖਿ
ਭਾਖਤਮਤਿਮੋਰ ॥ਚੰਪਕਕੁੰਦਸੁਮਾਲਤੀਲਗਤਗੁਲਾਬਕਠੋਰ ॥
੧੦੫ ॥ਚੰਪਕਾਦਿਅਬਰਨਨੀਅਤਿਨਕੋਕਠੋਰਧਰਮਏਕਹੈ ॥ਨ
ਨਾ ॥ਏਕਧਰਮਕਰਿਬੇਸੌਂਦੀਪਕਹੋਇ ॥ਉਤੱਰ ॥ਦੀਪਕਮੈਬਰਨਅ
ਅਬਰਨਅਦੋਨੋਕੋਏਕਧਰਮਹੋਤਹੈ ॥ਔਬਰਨਅਬਰਨਕੋਜੁਦੇ
ਜੁਦੇਧਰਮਹੋਇਬਹੁਰਏਕਧਰਮਹੋਤਹੈ ॥ਜਾਮੈਬਰਨਅਬਰਨਕੋ

ਕਿੰਧੌਅਬਰਨਅਅਬਰਨਅਕੋਏਕਧਰਮਹੋਤਹੈਏਤੋਭੇਦਾ ਅਥਅ
ਤਰੇਕਲ੦ ਦੋਹਾ ॥ ਜਹਾਂਹੋਇਉਪਮਾਨਤੈਕਿਸੀਭਾਂਤਿਕਰਿਬੀਗਾ
ਅਧਿਕਾਈਉਪਮੇਯਕੀਸੋਬਿਤਰੇਕਸੁਪੀਗ ੧੦੬ ਯਥਾ ਗੁਬਿੰਦਕੋ
ਸਵੈਯਾ ॥ ਨੈਨਬਨੇਅਰਬਿੰਦਸੇਸੁੰਦਰਤਾਮੈਪੰਕਜਭਉਨਕੀਜਰਸਾਈ
ਚੰਦਸਮਦਿਸੈਆਨਨਮੈਪੈਅਨੋਖਯੇਬਾਤਨਕੀਮਧੁਰਾਈ ॥ ਕੋਰ
ਨਸੌਤਨਤੇਰੌਤਿਯਧੇਸੁਗੰਧਕੋਬਿੰਦਨਕੀਸਰੁਸਾਈ ॥ ਆਨੰਦਕੰਦ
ਗੁਬਿੰਦਕੀਸੋਂਸਬਹੀਬਿਧਿਤੇਅਹਿਮੈਅਧਿਕਾਈ ੧੦੭ ॥ ਇਹਾਂਨੇਤ੍ਰ
ਵਿਉਪਮੇਯਮੇਅਧਿਕਾਈਹੈ ॥ ਅਥਅਖੇਪਾਲੰਕਾਰਲ੦ ॥ ਦੋਹਾ
ਕਹੌਂਜੁਰਹਿਅਤਿਤਾਸਕੋਜਹਿਨਿਖੇਧਦਰਸਾਇ ॥ ਵਾਬਿਧਮਾਹਿ
ਨਿਖੇਧਰੈਛਯਜੋਅਖੇਪਕਹਾਇ ੧੦੮ ॥ ਜਹਾਂਜੋਬਰਨਕਹੋਰ

ਹਿਯੈਂਤਾਕੋਨਿਖੇਧਸੋਪ੍ਰਤੀਤਹੋਇਬਾਸਤਵਨਿਖੇਧਨਹੋਇਕਿੰਵਾਬਿਧ
ਕਹਿਬੇਮੈਨਿਖੇਧਛਪੈਹੋਇਜੋਅਛੇਪ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮਜਥਾ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਲ
ਲਤਲਲਾਮੇ ਹੌਂਨਕਹਤਤੁਮਜਾਨਹੋਲਾਲਬਾਲਕੀਬਾਤਾ ਅਸੁ
ਵੰਉ੍ਰਿਤਗਨਗਿਰਤਹੈਂਹੋਂਨਚਹੋਉਤਪਾਤ ॥ ੧੦੯ ॥ ਕਹੈਂਭ੍ਰੀਹੈਔਕਹੈ
ਸੋਹੌਂਨਹੀਕਹਿਤਹੌਂ ਹੇਲਾਲਕਹਬੇਕੋਨਹੀਕਹਿਬੋਨਿਖੇਧਹੈ ॥ ਦੂਤੀ
ਜਥਾ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਕੌਨਦੇਰਕੀਬੇਰਹੈਕੀਜੈਸ੍ਯਾਮਸਤਾਬ ॥ ਆਪਜਾਹੁ
ਅਨਿਦਸੋਂਦੇਹੋਂਜਮੈਜਬਾਬ ॥ ੧੧੦ ॥ ਇਹਾਂਆਯਾਅਨਿਦਸੋਂਜਾਈਯੇ
ਯਹਿਕਹਿਬੋਬਿਧਤਾਮੈਨਿਖੇਧਦੂਜੋਹੈਜਮਕੇਜਬਾਬਦੇਬੇਸੋਂਅਰ
ਬਯਾਹਿਸੈਮਤਿਜਾਈਯੇਜੋਨਾਤੁਰਪ੍ਰਾਨਤਜਾਗਦੇਂਉਰਿਗੀ ॥ ਅਥਬਿਭਾ
ਵਨਾਲੰਕਾਰਲ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਹੇਤਜਹਾਂਕਾਰਨਬਿਨਾਕਾਰਜਪ੍ਰਗਟਲ

ਧਾਇ ਸੋ ਬਿਭਾਵਨਾ ਜਾਨਿ ਐ ਕਹਤ ਸੁਕਵਿ ਸਮੁਦਾਇ ॥੧੧੧॥ ਅਥ
॥ਕਾਰਨ ਬਿਨਾ ਕਾਰਜ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ॥ਕਾਹੂ ਅਧੀਨ ਹੋਇ ਕੈ ਬਾ ਸੁਤੈ ਹੋਇ
॥ਜੌ ਕਹੌ ਕਾਹੂ ਅਧੀਨ ਹੋਇ ਤੌ ਕਾਰਨ ਬਿਨਾ ਕਾਰਜ ਕਹਾ ਭਯੋ ਜੌ
ਕਹੌ ਸੁਤੈ ਹੋਇ ਤੌ ਸੰਭਵੈ ਨਹੀ ਔ ਸੁਤੈ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ਉਤੱਰ ॥ਕਾਰਨ ਤੋ ਏ
ਨਾ ਜੋ ਕਾਰਜ ਹੋਤ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰਨ ਕੋ ਛਾਡਿ ਕੈ ਕਾਰਜ ਹੋਤ ਹੈ
॥ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰਨ ਕੇ ਤ੍ਯਾਗ ਬੇ ਕੀ ਅਪੇਛ੍ਯਾ ਕਰਿ ਕਾਰਨ ਬਿਨਾ ਕਾਰ
ਜ ਤ੍ਹਾਯੋ ਅਥ ਬਾਲਾਲਕੋ ਸਵੈਯਾ ॥ਫੂਲ ਭਰੀ ਨਵ ਕੁੰਜ ਲਤਾਨਿ
ਹਰੀ ਨਤ ਭੂਮਿ ਹਿਯ ਪੀ ਗਹਿ ਪਾਵੈ ॥ਰੋਸ ਭਰੇ ਮਦ ਮੱਤ ਅਲੀ ਨਿਤ
ਜੀ ਨਤ ਭੂ ਅਤਿ ਹੀ ਭੁਰਿਹਰਾਵੈ ॥ਕੇਲ ਸਰੋਵਰ ਕੀ ਲਹਰੀ ਨਹਿ ਲਾਈ
ਭੂ ਧੂਮਤ ਸੀ ਦਰਸਾਵੈ ॥ਨਾਗਰ ਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਤਿਹਾਰੇ ਬਿਯੋਗੀ ਅਬੈ

ਭੇਯਹੀਸੁਹਿਆਵੈ ੧੧੨ ।ਇਹਾਂਤੂਲ ਚੂਨਨਾਦਿਕਾਰਨਤੋਬਿਨ
ਹਿਯਪੀਰਾਦਿਕਾਰਜਭਯੋ ।।ਅਥਬਿਸੇਖੋਕਤਿਅਲੰਕਾਰਲ॰
।ਦੋਹਾ ।ਹੈਅਖੰਡਿਕਾਰਨਪ੍ਰਗਟਕਾਰਜਜਹਾਂਨਹੋਇ।ਤਾਹਿਬਿਸੇ
ਖੋਕਤਿਕਹੈਅਲੰਕਾਰਕਵਿਲੋਇ ੧੧੩ ।ਜਹਾਂਕਾਰਨਤੌਅਖੰ
ਡਹੋਇਔਤਾਜੌਕਾਰਜਨਹੋਇਜੋਬਿਸੇਖੋਕਤਿ ।ਜਥਾ ।ਕਾਰਨਅ
ਖੰਡਤੈਕਾਰਜਕੈਸੇਨਪ੍ਰਗਟਹੋਇ ।ਉੱਤਰ ।ਤੋਅੰਕੋਊਪ੍ਰਤਿਬੰਧਬਿ
ਬੇਸਹੋਤਹੈਜਾਤੇਕਾਰਜਨਹੀਹੋਤਹੈ ।ਸੋਤ੍ਰਿਧਾ ।ਉਕਤਿਨਿਮਿਤ ੧।
ਅਨੁਕਤਿਨਿਮਿਤ ੨ ਅਚਿੰਤਨਿਮਿਤ ੩ ।ਜਹਾਕਾਰਨਤੇਕਾਰਜ
ਨਹੋਇਤੌਅੰਕੋਊਔਰਹੇਤੁਹੋਇਜਾਕਰਿਕਾਰਨਤੈਕਾਰਜਨਹੋਇ
ਸੋਉਕਤਿਨਿਮਿਤ ।ਜਥਾ ।ਬਿਹਾਰੀ ।ਨੇਹਨਨੈਨਨਕੋਕਛੂਉਪਜੂ

ਜੀਯਬੀਯਲਾਇਆ।ਨੀਰਤੁਰੇਨਿਤਪ੍ਰਤਿਰਹੈਂਤਊਨਪਆਸਬੁਝਾਇ ੧
੧੪ ।ਨੀਰਤੁਰੇਤ੍ਰਿਖਾਮਿਟਬੇਕੋਕਾਰਜਹੈਤ੍ਰਿਖਾਮਿਟਨੀਕਾਰਜਨਭਯੋ
।ਤਾਮੈਨੇਹਕਾਰਨਹੈਨੇਹਤੇਐਸੇਹੋਤਹੀਹੈ।ਜਹਾਂਕਾਰਨਹੋਇਤਾਂਸੋਕਾ
ਰਜਨਹੋਇਤਾਂਮੈਕੋਊਹੇਤ੍ਵੰਤਰਨਹੋਇਜਾਕਰਿਕਾਰਜਨਹੋਇਸੋਅਨੁ
ਕਤਿਨਿਮਿਤਾ ਯਥਾਦੋਹਾ ।ਆਲੀਯਾਬ੍ਰਿਜਛੈਲਕੇਅੰਗਅੰਗ
ਰਸਖਾਨਿ।ਨਿਰਖਤਮੈਂਨਹਿਹੋਤਹੈਇਨਅਖਿਯਾਨਿਅਘਾਨਿ ੧
੧੫। ।ਸਰਬਾਂਗਰਸਖਾਨਨੇਤ੍ਰਨਿਕੇਅਘਾਇਬੇਮੈਕਾਰਨਹੈਂਨੇਤ੍ਰਨਿ
ਕੋਅਘਾਇਬੋਕਾਰਜਨਭਯੋਤਾਮੈਕੋਊਔਰਹੇਤੁਨਹੀਹੈਜਿਸਕਰਿ
ਨੇਤ੍ਰਨਹੀਅਘਾਏਯਾਤੇਅਨੁਕਤਿਨਿਮਿਤਾ।ਜਹਾਕਾਰਨਤੇਕਾਰਜ
ਨਹੋਇਤਾਮੈਹੇਤੁਜਾਨਿਐਨਹੀਜਾਇਜੋਂਕਿਸਕਰਿਕੈਨਹੀਭਯੋਸੋਅ

ਚਿੰਤਾਨਿਮਿਤਾ ।ਯਥਾ ਦੋਹਾ ।ਜੈਸੇਸਰੋਜਕੀਸੇਜਤੇਸੀਤਲਹੋਤਤਿਨਯਾ
ਲਾਕਹਾਤੁਯੋਜਾਨੈਨਕੋਲਾਲਆਚਰਜਖਯਾਲਾ ੧੧੬ ।ਸਰੋ
ਜਕਾਰਨਹੈਤਾਸੋਂਸੀਤਲਤਾਕਾਰਜਨਹੀਭਈਤਾਂਮੇਹੇਤੁਜਾਨਯੋਨਹੀ
ਜਾਤਹੈ ।ਅਥਯਥਾਸੰਖਯਾਲੰਕਾਰਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਕ੍ਰਮਵਾਰੇਅਰਥ
ਨਿਜਹਾਬਰਨਤਕ੍ਰਮਸੋਂਲਯਾਇ ।ਨੈਕਨਕ੍ਰਮਚੂਕਤਕਹੂੰਯਥਾਸੰਖ
ਸੋਭਾਇ ੧੧੭ ।ਜਹਾਂਗਿਨਤੀਕੋਕ੍ਰਮਚੂਕੈਨਹੀਸੋਯਥਾਸੰਖਯਾ ।
।ਯਥਾ ਦੋਹਾ ।ਅਮੀਹਲਾਹਲਮਦਭਰੇਸ੍ਵੇਤਸਯਾਮਰਤਨਾਰ ।
ਜਿਯਤਮਰਤਗਿਰਗਿਰਪਰਤਜੋਚਿਤਵਤਇਕਬਾਰ ੧੧੮ ।ਅ
ਮੀਸ੍ਵੇਤਹਲਾਹਲਸਯਾਮਮਦਸੋਲਾਲਕੋਅਨੁਕ੍ਰਮਹੈ ।ਅਥ
ਅਰਥਾਂਤਰਨਯਾਸਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਜਹਿਸਾਮਾਨਯਾਬਿਸੇਸਕੋਦ੍ਰਿੜ

ਕੀਜੈਕਵਿਰਾਜ॥ਔਰਸਾਮਾਨ੍ਯਬਿਸੇਸਕਹਿਸੋਅਰਥਾਂਤਰਨ੍ਯਾਸ॥
੧੧੯ ਜਹਾਂਸਾਮਾਨ੍ਯਕੋਕੈਬਾਬਿਸੇਸਕੌਂਸਾਮਾਨ੍ਯਸੋਂਗਾਢਕੈਬਾਬਿਸੇ
ਸਸੋਂਗਾਢਦ੍ਰਿੜਕੀਜੈਸੋਅਰਥਾਂਤਰਨ੍ਯਾਸ ਪ੍ਰਸ੍ਨ ॥ਕ੍ਯੋਂਦ੍ਰਿੜਕੀਜੈ॥
ਉੱਤਰ॥ਦ੍ਵਾਰਿਦ੍ਰਿੜਕਰਿਬੇਜੋਗਹੋਤਹੈਜਾਤੇਂਦ੍ਰਿੜਕੀਜੈ॥ ਯਥਾ ਦੋ
ਹਾ॥ਸੁਖਸਾਨੀਬਾਨੀਰਰੈਂਤਹਾਂਨਬੈਸਬਿਚਾਰ॥ਬੈਕਾਬਿਹਾਰੀਮੁਰਲਿ
ਕਾਸੁਨਤਸਬੈਕਰਿਪ੍ਯਾਰ॥੧੨੦॥ਜਾਂਕੀਸੁਖਸਾਨੀਬਾਨੀਹੋਇਤਾਕੇ
ਬੈਸਕੋਬਿਚਾਰਨਹੀਯਹਿਸਾਮਾਨ੍ਯਬਾਰਤਾਤਾਕੋਮੁਰਲੀਕੇਬਿਸੇਸ
ਅਰਥਸੋਂਪੁਸਟਕਿਯੋ॥ ਪ੍ਰਸ੍ਨ ॥ਐਸੀਰੀਤਸੋਂਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਹੋਤਹੈ॥ ਉੱਤਰ॥
॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਮੈਬਿੰਬਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਭਾਵਹੋਤਹੈਔਜੌਐਆਦਿਵਾਚਕਆਵੈ
ਹੈ॥ਯਾਂਐਪੁਸਟਨੀਯਅਰਥਕੌਦੂਸਰੋਅਰਥਕਹਿਪੁਸਟਕੀਜੈਯੋਂਹੈ

ਏਤੋਂਭੇਦਾ ਅਥਾਬਿਰੋਧਅਲੰਕਾਰਲ॰ ਦੋਹਾ ਅਰਥਰੀਤਿਆਬਿ
ਰੋਧਜਹਿਕਹਿਯੈਬਚਨਬਿਰੋਧਾ।ਸੋਬਿਰੋਧਭੂਖਨਭਨੈਸਬਕਬਿ
ਸੁਮਤਿਸਬੋਧਾ ੧੨੧ ।ਯਥਾ।ਭਾਖਾਭੂਖਨੇਦੋਹਾ।ਗਰੀਮਨੀਮਲਿ
ਨ।ਆਸੌਂਭਯੌਨਗਹਿਰੌਲਾਲਾ।ਯਹਿਅਚਰਜਉਜੱਲਭਯੇਤਜੇ
ਮੈਲਤਿਹਕਾਲਾ ੧੨੨ ।ਨਆਮੈਲਾਲਨੈਮਲਿਉਜਲਹੋਨੋਬਿਰੋ
ਧਹੈ।ਅਰਥਯਹਿਜੌਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਸੋਂਮਿਲਿਨਿਰਮਲਹੋਤਹੈ।ਨਨੁ।
ਬਿਧਾਅਕਸੈਨਹੋਇ।ਉਤੰਗ।ਬਿਧਅਮੈਕਾਰਨਕਾਰਜਭਾਵਹੋਤਹੈ
।ਯਾਮੈਕੇਵਲਬਿਰੋਧਹੋਤਹੈਕਿਸੀਰੀਤਿਸੋਂਹੋਵੈ।ਨਨੁ।ਬਿਰੋਧਬ
ਚਨਕਾਹੇਕੋਕਹਨੋਅਬਿਰੁੱਧਅਰਥਹੀਕ੍ਯੋਂਨਕਹਿਯੋ।ਉਤੰਗ।ਅ
ਦਭੁਤਾਦੇਮੈਬਿਚਿੱਤ੍ਰਰਚਨਾਮੈਲਛਨਾਅਵਸ੍ਯਕਹਿਯੇਹੈ॥

॥ਅਥ ਸੁਭਾਵੋਕਤਿ ਲਂ॥ ਦੋਹਾ॥ ਜੈਸੇ ਜਾਮੈ ਭੂਪ ਗੁਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਆਦਿ ਸੇ
ਭਾਵ॥ ਤੈਸੇ ਕਹੈ ਬਨਾਇ ਤਿਹ ਸੁ ਸੁਭਾਵੋਕ੍ਤਿ ਕਹਾਵ॥੧੨੩॥ ਜਨ੍ਹਾ॥ ਜਾਮੈ
ਜੈਸੋ ਭੂਪ ਗੁਨਾਦਿ ਹੈ ਜਥ ਤੈਸੋ ਹੀ ਬਰਨੀਐ ਤੌ ਅਲੰਕਾਰ ਹੂ ਕਹਾ॥ ਅ
ਲੰਕਾਰ ਤੌ ਤਬ ਜਬ ਚਮਤਕਾਰ ਸੋਂ ਬਰਨੈ॥ ਉਤ੍ਤਂਗ॥ ਅਨਿਆਬਤ ਸੋਂ ਬ
ਚਾਇ ਕੈਵਲ ਜਥਾਰਥ ਗੁਨਾਦਿਕੋਂ ਬਰਨਬੋਂ ਯਾਮੈ ਯਹੀ ਅਲੰਕਾਰ
ਹੂ ਹੈ॥ ਜਥਾ ਜੱਛਤ ਥਾਬਲੀ॥ ਯਥਾ ਅਲੰਕਾਰ ਮੁਕਤਾਵਲਿ ਯਾਂ
ਕਬਿੱਤੁ॥ ਕੁੰਦਨ ਸੁਰੰਗ ਮਅੰਗ ਪਹਰੈ ਸੁਰੰਗ ਸਾਰੀ ਤੈਸੀ ਰਹੀ ਖੁਲ
ਕੈ ਕਿਨਾਰੀ ਮੁਕਤਾਨ ਕੀ॥ ਕਹੈ ਕਵਿ ਲਾਲ ਬਡੇ ਬਡੇ ਬਾਰ ਬਨੀ ਛਬਿ
ਤੈਸਿਯੇ ਬਡਾਈ ਬਡੀ ਬਡੀ ਅਖਿਯਾਨ ਕੀ॥ ਕੈਸੇ ਨੀਕੀ ਲਾਗਤ ਲ
ਗੌਹੀ ਸਰਨਾਵਤੀ ਹੈ ਉਠਤ ਉਰੋਜਨ ਛਬਾ ਕਿ ਛਤਿਯਾਨ ਕੀ॥ ਠਕੀ

ਉਤਨਕੀਅਨੋਖੀਇਠਲਾਨਿਕੀਸੁਬਾਤਿਨਬਤਾਨਕੀਚਿਤੋਨਾਸਕ
ਨਕੀ ੧੨੪ ।ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਕੋਸੁਭਾਵਬਰਨੵੋ ।ਤਾਕੋਜਾਤਿਅਲੰ
ਕਾਰਭੀਕਹੈਹੈ ਅਥਬ੍ਯਾਜਸਤੁਤਿਅਲੰਕਾਰਲ੦ ਦੋਹਾ ।ਨਿੰਦ੍ਯਾ
ਤੇਨਿਕਸੈਜਹਾਂਸਤੁਤਿਬ੍ਯਾਂਗਿਤੇਆਨ ।ਨਿਕਸਸਤੁਤਿਤੇਨਿੰਦਵਾਬ੍ਯਾ
ਜਸਤੁਤਿਜਿਯਜਾਨ ੧੨੫ ।ਜਹਾਂਨਿੰਦਾਤੇਸਤੁਤਿਕਿੰਧਾਸਤੁਤਿਤੇ
ਨਿੰਦਾਨਿਕਸੈਸੋਬ੍ਯਾਜਸਤੁਤਿ ਤਤਾ ।ਨਿੰਦਾਸੋਸਤੁਤਿਕੌਨਿਕਾ
ਸਨੀ ।ਔਸਤੁਤਿਸੋਨਿੰਦਾਕੌਨਿਕਾਸਨੀਸੂਧੇਹੀਕੌਨਕਹੈਨੋ
ਉਤੰਗ ।ਕੇਤੇਕਸਥਾਨੋਮੈਐਸੇਹੋਤਹੈਤਹਾਂਮੁਖਪੰਪ੍ਰਸਿੱਧਸਤੁਤਿਕਿਯੇ
ਜੈਰਸਦੂਰਹੋਤਹੈ ।ਤਬਨਿੰਦਾਦ੍ਵਾਰੇਸਤੁਤਿਕਰਿਯੇਹੈਭੁਲੇਗੁਨਿ
ਦੇਖਿ ।ਔਕੇਤੇਕਸਥਾਨੋਮੈਨਿੰਦਾਕੀਏਸੋਬਰਨਨੀਯਕੋਅਪਮਾ

ਨਹੋਤਹੇਤਕਸਤੁਤਿਦ੍ਵਾਰੇਨਿੰਦਾਕਰਿਯੈਹੈਅਪਰਾਧਾਦਿਦੋਖਿ।
ਨਿੰਦਾਤੇਸਤੁਤਿਯਥਾ ਬਿਹਾਰੀ ।ਕਹਾਲਡੈਤੇਦ੍ਰਿਗਕਰੇਪਰੇਲਾਲ
ਬੇਹਾਲ।ਕਹੂਮੁਰਲੀਕਹੂਪੀਤਪਟਕਹੂੰਲਕੁਟਿਬਨਮਾਲ।੧੨
੬ ।ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਕੀਨਿੰਦਾਤੇਨਾਯਕਾਕੇਰੂਪਕੀਅਧਿਕਾਈਸਤੁ
ਤਿਨਿਕਸੀ। ਸਤੁਤਿਤੇਨਿੰਦਾਯਥਾਕਰਨਾਭਰਨੇਦੋਹਾ ਮੋਹੈਰੀ
ਮਨਲੇਤਹੈਛਬਿਰਾਵਰੀਰਸਾਲ।ਆਏਹੋਮੇਰੇਲਿਯੇਛਕੇਛਬੀਲੇ
ਲਾਲ।੧੨੭ ਤੁਮਾਰੀਛਬਿਮੋਹਤਹੈਯਾਹਿਸਤੁਤਿਤਾਤੇਤੁਮਔਰਠੌਰ
ਰਮਨਕਰਿਆਏਹੋਂਛਬਿਤੁਮਾਰੀਕਛੁਨਹੀਂਰਹੀਹੈਯਾਹਿਨਿੰਦਾਨਿ
ਕਸੀ। ਨਨੁ ।ਸੀਧੀਬਾਤਿਕਹਨੀਹੀਏਕਰਚਨਾਸੌਂਕਹੀਯਾਤੇਪ
ਰਿਯਾਯੋਕਤਿਹੋਇ। ਉੱਤਰ ।ਪਰਿਯਾਯੋਕਤਿਮੈਂਨਿੰਦਾਸਤੁਤਿਕੋ

ਪ੍ਰਯੋਜਨਕਛੂਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ਜਸਾਮਾਨਤੇਜੌਬਾਤਕਹਨੀਹੋਇਤਾਂਕੋਏਕ
ਰਚਨਾਸੌਂਕਹਿਐਹੈ॥ਯਾਮੈਨਿੰਦਾਤੈਸਤ੍ਰੁਤਿਸਤ੍ਰੁਤਿਤੈਨਿੰਦਾਨਿਕ
ਸੇਹੀ॥ਇਤੋਭੇਦਾ ਅਥਸਹੋਕਤਿਅਲੰਕਾਰਲ੝੤ਣ॥ਦੋਹਾ ਬਹੁਪਦਾ
ਰਥਨਿਕੋਜਹਾਂਬਰਨੀਐਸੰਗਬਨਾਇ॥ਤਾਹਿਸਹੋਕਤਿਕਹਤਹੈਸੰਗ
ਸਬਦਦੈਲ੍ਯਾਇ॥੧੨੮ ਯਥਾਬਿਹਾਰੀ ਛੂਟਤਮੂਠੀਸੰਗਹੀਛੂਟੈਲੋ
ਕਲਾਜਕੁਲਚਾਲ॥ਲਗੇਦੁਹਨਇਕਬੇਰਹੀਚਲਿਚਿਤਨੈਨ
ਗੁਲਾਲ॥੧੨੯ ॥ਲੋਕਲਾਜਔਕੁਲਚਾਲਔਗੁਲਾਲਇਨ
ਕੋਸੰਗਬਰਨੋ॥ ਅਥਬਿਨੋਕਤਿਲ੝੤ਣ॥ਦੋਹਾ ॥ਜਹੈਨਸੋਭਾਬਰਨ
ਜਿਹਕਾਹੂੰਬਾਤਤੇਹੀਨ॥ਅਧਿਕਸੋਭਕਹੁਬਾਤਬਿਨਤਾਹਿਬਿਨੋਕ
ਤਿਚੀਨ॥੧੩੦॥ ॥ਜਹਾਂਬਰਨਨਕਾਹੂਬਾਤਸੋਬਿਨਾਸੋਭਾਕੋਨਪਾਵੈ

ਕਿਬਾਕਾਹੂਬਾਤਸੌਬਿਨਾਸੋਭਾਅਧਿਕਪਾਵੈਸੋਬਿਨੋਕਤਿ। ਪ੍ਰਥਮ
ਜਥਾ॥ਅੜਿਲ॥ ਬਿਖਅਨਿਤੇਨਿਰਬੇਦਬਰਗਆਨਜੋਗਾਬਿਤਨੇਮਾ
ਨਿਫਲਜਾਨਿਐਸੇਕਾਬਿਨਪ੍ਰਭੁਪਦਪੰਕਜਪ੍ਰੇਮਾ॥੧੩੧॥ ਬਿਖਅ
ਨਿਤੇਨਿਰਬੇਦਾਦਿਕੈਭਗਵਤਚਰਨਪ੍ਰੇਮਤੇਬਿਨਾਸੋਭਾਨਪਾਈ।੨
ਦੂਜੋਜਥਾ॥ਕਰਨਾਭਰਨ॥ ਉਪਮੋਹਨਸਬਭੂਨਨਿਪੁਨਜਾਨਤਸ
ਬਰਸਗੀਤ।ਹੈਪ੍ਰਤੀਤਜਾਕੀਨਿਪਟਬਿਨਾਕਪਟਕੀਪ੍ਰੀਤ॥੧੩੨॥
ਕਪਟਕੀਪ੍ਰੀਤਿਬਿਨਾਅਧਿਕਸੋਭਾਪਾਈਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਨੈ। ਅਥਪ
ਰਿਬ੍ਰਿਤਲੰ॥ਦੋਹਾ॥ ਅਰਥਨਿਕੋਬਦਲਾਵਨੋਸਮਭੂਅਸਮਜਹਿ
ਹੋਤ।ਅਲੰਕਾਰਪਰਿਬ੍ਰਿਤਸੁਵਹਿਕਹਤਸੁਬੁੱਧਿਉਦੋਤ॥੧੩੩॥
ਜਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ ਜੋਮਨਮੇਰੀਬੁੱਧਿਲੈਕੈਹਰਕੋਅਨੁਕੂਲ।ਲੈਤਿਤ੍ਰਿਲੋਕ

ਕੀਸਾਹਿਬੀਦੈਪਤੂਰਕੇਫੂਲਾ ੧੩੪ ।ਪਤੂਰੇਕੇਫੂਲਦੈਕੌੜੇਲੋ
ਕੀਕੀਸਾਹਿਬੀਲੈਨੀਬਦਲਾਜਾਨਿਜੋ ।।ਅਥਭ੍ਰਾਵਕਲ॰।ਦੋ
ਹਾ ।ਭੁਯੋਸੁਦ੍ਰੈਹੈਂਵੇਨਕੈਜਾਹਿਕੀਸਤਪਰਤੱਛ੍ਹਾ।ਭ੍ਰਾਵਕਤਾਕੋਕਹ
ਤਹੈਂਸਬਹੀਸੁਕਾਵਿਸਮੱਛ੍ਹਾ ੧੩੫ ।ਜੋਬਿਵਹਾਰਪੀਛੈਹੈਂਦ੍ਰਿਚੁਕੋ
।ਬੀਬਾਆਗੈਹੋਇਗੋਤਾਕੋਪ੍ਰਤੱਛਕਰਿਕਹੈਸੋਭ੍ਰਾਵਕਾ ਜਨਾ ।ਦ੍ਰੈਹੁ
ਕੋਐਆਗੈਹੋਨਵਾਗੇਬਿਵਹਾਰਕੋਂਪ੍ਰਤੱਛਕੈਸੇਕੈਕਹਹੈਕੈਸੇਦ੍ਰਿਸ
ਕੈ ।ਉਤੰਗ। ਬਸਤੁਕੀਪ੍ਰਬਲਤਾਤੇਔਸ੍ਥਾਨਪਭ੍ਰਾਵਤੇਭੂਤਭਾਵਿਖ
ਸੋ ਤੰਬਰਤਮਾਨਦ੍ਰੈਜਾਤਹੈ।ਕੈਬਾਬਰਤਮਾਨਕੀਨਿਆਈਦ੍ਰੈਜਾਤਹੈ।
ਜੋਪੀਛੈਭੁਯੋਸੋਪ੍ਰਤਖਯਬਾ।ਬਿਹਾਰੀ ।ਯੌਦਲਾਮਲਿਪਤਨਿ
ਰਦਈਦਈਕੁਜਅਸੇਗਾਤਾ।ਕਰਿਪਰਵੇਖੋਪਰਪਰਾਊਰਕੋਅ

ਜਨੂਨਜਾਤਾ ੧੩੬ ਜੌਪਰਧਰਾਸੁਰਤਤਿਆਰੰਭਮੇਭੁਯੋਹੋਸੋਅਬ
ਭੀਦੇਖਿਯੈਹੈ ਜੋਆਗੇਹੋਇਗੋਸੋਪ੍ਰਤੰਬ੍ਯਥਾ ਅਜੋਨਆਵਤ
ਲਾਲਵਿਹਿਭੁਗੀਖਰੀਭੁਯਭੁਾਇ ਜੋਵ੍ਰੈਹੈਸੁਰਤਾਂਤਮੇਸੋਅਬਪਰਤ
ਲਖਾਇ ੧੩੭ ਜੋਸੁਰਤਕੇਅੰਤਿਮੇਸਿਥਲਗਾਤਾਦਿਹੋਨੇਥੋਸੋਅ
ਬਦੇਖਿਅਤੈ ॥ਅਥਕਾਬਆਲਿੰਗਲ॥ ਦੋਹਾ ਕਹੀਬਾਤਜਾਹਿਹੇ
ਤੁਦੈਕੀਜਤਪ੍ਰਸਸੁਜਾਨ ਕਾਬਆਲਿੰਗਸੋਜਾਨਿਯੇਸੁਨਿਸਬਕਰਤ
ਬਖਾਨ ੧੩੮ ਹੇਤੁਪਦਅਰਬਾਂਤਰਨ੍ਯਾਸਬਾਰਨਾਰਥ ॥ਯਥਾਦੋ
ਹਾ ਅਨਿਯਾਰੇਹੈਂਹੀਬਹੁਰਕਾਜਰਲਾਗੇਦੈਨ ਨਾਯਕਮਨਬਸਕ
ਰਨਿਕੌਲਾਯਕਤੇਰੇਨੈਨ ੧੩੯ ਇਹਾਅਨਿਯਾਰੇਨੈਨਕਾਜਰਦੈਨੇ
ਯਾਕੇਪ੍ਰਬਕਰੈਹੈਨਾਯਕਕੇਬਸਿਕਰਨੇਹੇਤੁਦੈਕੈ ॥ਅਥਪਰਿਯਾਯੋ

ਕ੍ਰਤਿਅਲੰਕਾਰਲ੦॥ਦੋਹਾ॥ਰਚਨਾਹੀਸੋਂਬਾਤਿਜਾਹਿਕਹਿਯਤਬਿੰ
ਗਿਬਿਸੇਸਜਾ॥ਪਰਿਯਾਯੁਕ੍ਰਤਿਬਖਾਨਸਬਕਵਿਜਨਕਰਤਸੁਦੇਸ॥
੧੫੦॥ਜਾਬਾਤਕੋਸੂਧੀਤਰਾਂਬਰਨਬੋਹੋਇਤਾਬਾਤਕੋਏਕਰਚਨਾਸੋਂਬ
ਰਨੈਸੋਪਰਿਯਾਯੋਕਤਿ॥ਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਆਜਾਦੇਠੋਨਾਦੀਨਜੁਨ
ਜਸਜਗਜਾਈਜੋਰ॥ਆਲੀਆਨਨਚੰਦ੍ਰਤੈਪਰਹੂੰਪਰੇਚਕੋਰ॥੧
੫੧॥ਯਾਮੇਬਜੀਗਤਿਤੇਨਾਯਕਾਨੈਅਪਨੋਮੁਖਚੰਦ੍ਰਸਾਦ੍ਰਸਅਜਨਾਯੋ॥
ਪੁਨ॥ਦੋਹਾ॥ਭੌਨਭੀਤਰੌਂਭੈਮਹਾਂਬਾਰੌਬਨੈਨਸੈਗ॥ਕਾਹਿਕਹੌਂਕੋਂਬੂ
ਮਰੇਂਪਰੇਹਮਾਰੇਬੈਨ॥੧੫੨॥ਅਥਉਦਾਤਲ੦॥ਦੋਹਾ॥ਸੰਪਤਕੋਅ
ਤਿਬਰਨਬੋਵਾਬਡੇਨਿਪਰਿਸੰਜ॥ਉਪਲੱਛਨਦੈਕੀਜਿਯਤਸੋਉਦਾਤ
ਕਵਿਹੀਸ॥੧੫੩॥ਜਹਾਂਕਾਹੂੰਪਦਾਰਥਕੀਸੰਪਤਕੋਅਤਿਸੈਬਰਨਨ

ਬਿਸੇਸਨ

ਹੋਇਕਿਧੋਂਵਰਣੇਨਕੀਬਿਸੇਸਤਾਦੈਕਰਿਬਡਾਈਕੀਜੈਸੋਉਦਾਤਾ ਪ੍ਰਸ੍ਨ ।ਜੇ
ਤੇਅਲੰਕਾਰਹੈਂਤਾਮੇਜਾਬਾਤਕੋਬਰਨਨਕਰਬੇਲਗੇਹੈਤਾਕੀਸੰਪਤ
ਕੋਹੀਬਰਨਬੋਹੋਤਹੈਔਬਿਸੇਸਨਦੈਕਰਿਅਨੇਕਬਾਤੈਂਬਰਨੀਯਤਹੈ
ਤਹਾਂਸਬਮੇਉਦਾਤਾਲੰਕਾਰਹੋਇ ਉੱਤਰ ।ਜਹਾਂਕੇਵਲਰਤਨਾਦਿ
ਪਦਾਰਥਨਿਕੋਅਤਿਸੈਬਰਨਨਹੋਇਸੋਸਬਮੇਕੇਵਲਰਤਨਾਦਿਸਾਮ
ਗ੍ਰੀਕੋਬਰਨਬੋਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਔਜਹਾਂਕੇਵਲਬਿਸੇਸਾਬਿਸੇਸਨਕੋਇਸੇ ਭਾਵ
ਉਦਾਤਾ।ਔਰਨੇਮੇਬਿਸੇਸਨਦੈਬੇਕੋਬਿਸੇਸਪ੍ਰਯੋਜਨਨਹੀਹੋਤਹੈਮੇ
ਸੇਜਾਨਿਯੋ ਸੰਪਤਕੋਅਤਿਸੈਬਰਨਬੋਜਥਾਕਬਿੱਤੁ ।ਅਰਕਤਮਾਨਿ
ਨਿਮਦ੍ਵਾਇਰਾਖੇਆਂਗਨਨਿਫੈਲਰਹੀਆਵਲੀਬਿਮਲਮੁਕਤਾਨਿ
ਕੀਬਾਲਕਬਿਲੋਕਤਿਨੇਜਨਨੀਕੇਅੰਕਨਿਤੇਦੌਰਤਧਰਤਆਤਿਨੂ

ਤਨਬਨਨਕੀਅੂਠੀਭਰਿਲੇਤਣਿਖਸੇਤਡਾਰਦੇਤਗਹਿਲੇਤਫੇਰਹੇਰਿ
ਹੈਨਹਾਰਿਤਪ੍ਰਭਾਂਨਿਕੀਭੁਵਨਭੁਵਨਅਵਨੀਕੇਕਾਵਿਰਾਜਨਕੈਐਸੀ
ਕੇਲਰਾਮਚੰਦ੍ਰਭੂਪਤਿਕੇਦਾਨਕੀ ੧੪੪। ਇਹਾਂਬਡੀਸਿਪਤਿਕੌਬਰ
ਨਨਹੈ। ਬਿਸੇਸਤੈਬਡਾਈਕਰਿਬੋਯਥਾ। ਹਰਿਕੋਦੋਹਾ। ਓਹਨਕੂਦਿਕ
ਦੇਖਤੈਪਕਰਿਓਕਾਲਹਿਜਾਇ। ਸੋਯਾਹਿਬੂੰਦਾਬਿਪਨਿਦ੍ਰਿਗਕਾਲੀ
ਰੁਦਸਰਸਾਇ ੧੪੫। ਕਾਲੀਰੁਦਕੀਬਡਾਈਸੀਕ੍ਰਿਸਨਕਾਲੀਨਾਗਕੇ
ਜੁੱਧਕੋਬਿਸੇਸਨਦੈਕਰਿਕਰੀ। ਅਥਸਮੁੱਚੈਅਲੰਕਾਰਲ੦ ਦੋਹਾ
ਬਹੁਤਹੇਤੁਮਿਲਏਕਹੀਕਾਜਸਿੱਧਜਹਿਹੋਇ। ਵਾਇਕਮੈਬਹੁਭਾਵ
ਜਹਿਉਪਜਸਮੁੱਚੈਸੋਇ ੧੪੬। ਜਹਾਂਬਹੁਤਹੇਤੁਮਿਲਿਏਕਕਾਰਜ
ਕੀਸਿੱਧਹੋਇਕਿੰਵਾਏਕਮੈਅਨੇਕਕ੍ਰਿਯਾਹੁਨਕੋਭਾਵਏਕਹੀਸਮੈਉਪ

ਜੈਸੋਸਮੁੰਦ੍ਰੋ ਇਕਕਾਰਜੋਕੈਬਹੁਤੀਮਿਲਿਕਰੈਸੋਯਥਾ ਦੋਹਾ ॥ਗੁਨਗ
ਰਵਾਈਚਾਤੁਰੀਜੋਬਨਰੂਪਰਸਾਲ ॥ਇਨਸਬਬਧਸਿਪਰੇਖਰੇਕਰ
ਤਤੋਹਿਅਦਬਾਲ ॥੧੪੭॥ ਗੁਨਚਾਤੁਰੀਆਦਿਬਹੁਤੇਨੀਮਿਲਿਅਦ
ਉਪਜਾਯੋ ॥ਇਕੋਮੇਬਹੁਭਾਵਯਥਾ ਦੇਵਕੋਕਬਿੱਤੁ ॥ਜਬਤੈਕੁਵਰ
ਕਾਨ੍ਹਰਾਵਰੀਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਾਨਪਗੀਵਾਕੇਕਾਨਕਹੂਸੁਜਸਕਹਾਨੀਸੀ ॥
ਤਬਹੀਤੇਦੇਵਦੇਖੋਦੇਵਤਾਸੀਹਸਤਿਸੀਰੀਝਤਿਸੀਖੀਝਤਿਸੀਰੂਸ
ਤਿਰਿਸਾਨੀਸੀ ॥ਛੋਈਸੀਛਲੀਸੀਛੀਨਲੀਨੀਸੀਛਲੀਸੀਲੀਨ
ਜਕੀਸੀਟਕੀਸੀਲਾਗੀਥਕੀਥਹਰਾਨੀਸੀ ॥ਬੀਧੀਸੀਬਧੀਸੀਬਿ
ਖਬੁਡਤਿਬਿਮੋਹਤਸੀਬੈਠੀਵਹਿਬਕਤਿਬਿਲੋਕਤਿਬਿਕਾਨੀਸੀ ॥੧
੪੮॥ ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਏਕਤਾਮੇਏਕੋਬੇਰਅਨੇਕਭਾਵਉਪਜੇ ਨਲ ॥ਅ

ਨੇਕਕ੍ਰਿਆਸੋਂਦੂਸਰੋਦੀਪਕਕੌਨਹੋਇ ਉਤੱਰ ।ਦੀਪਕਮੇਂਕ੍ਰਿਆਪੂਰਬ
ਕਅਨੇਕਕ੍ਰਿਆਉਪਜੈਹੈ ।ਯਾਮੈਇਕੋਬੇਰਅਨੇਕਗੁਨਾਇਕੋਭਾਵਹੈ
।ਅਥਪਰਿਆਯਅਲੰਕਾਰਲ੦ ਦੋਹਾ ।ਕ੍ਰਮਸੋਂਇਕਅਨੇਕਮੇਰਹੈ
ਜਾਨਿਪਰਿਯਾਯ ।ਪੁਨਅਨੇਕਹੀਇਕਮੇਕ੍ਰਮਗਤਿਸੁਨਕਵਿਰਾਇ
੧੪੯ ਜਹਾਂਕ੍ਰਮਸੋਂਇਕਪਦਾਰਥਅਨੇਕਨਿਮੇਰਹੈਕੈਧਾਅਨੇਕਪ
ਦਾਰਥਕ੍ਰਮਸੋਂਇਕਮੇਰਹੈਸੋਪਰਿਯਾਯ ਲਨੂ ਇਤੋਈਲਛਨਕਰੈਨ
ਥੋਅਨੇਕਮੇਂਇਕਰਹੈਕ੍ਰਮਬਿਸੇਸਨਕੌਂਦਿਯੋ ਉਤੱਰ ।ਕ੍ਰਮਬਿਸੇਸ
ਨਦੂਤੀਸਮੁੰਦੈਬਾਰਨਾਰਥ ।ਦੂਤੀਸਮੁੰਦੈਮੈਂਭੀਇਕਮੇਅਨੇਕਗੁਨ
ਦਿਉਪਜੈਰਹੈ ।ਇਕਅਨੇਕਮੇਰਹੈਯਥਾ ।ਦੋਹਾਂ ।ਸ੍ਰੋਨਰਾਮਤਵਤੇ
ਗਰੀਕੌਨਸਕੈਕਰਿਰੀਸ ।ਲਖੀਸਮਰਮੇਂਜਾਨਤਜਿਲਸੀਅਰਿ

ਨਕੇਸੀਸਾ ੧੫੦। ਤਰਵਾਰਏਕਪ੍ਰਿਥਾਮਾਨਿਮੈਰਹੀਬਹੁਰਮਾਨਤ
ਜਿਆਰਿਨਕੇਸੀਸਮੈਰਹੀ। ਏਕੋਮੈਅਨੇਕਰਹੈਸੋਯਥਾ। ਦੋਹਾ। ਦਰਸ
ਤਖਲਕੇਬਚਨਮੈਪ੍ਰਿਥਾਮਸੁਧਾਰਸਧਾਰ। ਬਰਸਤਪੂਰਨਪਰਨਾਮੈਂ
ਸਰਸਹਰਾਹਰਕਾਰ। ੧੫੧। ਇਹਾਂਖਲਬਚਨਏਕਤਾਮੈਪ੍ਰਿਥਾਅੰ
ਮ੍ਰਿਤਰਪੈਬਹੁਰਬਿਖਨੈਆਸੈਕਿਯੋਅੰਮ੍ਰਿਤਬਿਖਅਨੇਕਜਾਨਿਯੋ
। ਅਥਅਨੁਮਾਨਅਲੰਕਾਰਲ੦। ਦੋਹਾ। ਸਾਧਨਕਰਿਜਿਹਿਹੋਤਹੈਸਾਧ੍ਯ
ਬਸਤੁਕੋਗਿਆਨ। ਤਹਿਸਬਹੀਬਰਨਨਕਰੈਂਅਲੰਕਾਰਅਨੁਮਾਨ। ੧
੫੨। ਜਹਾਂਸਾਧਵੈਜੋਗਿਆਤ੍ਰਿਸਿਪਦਾਰਥਕੋਕਾਹੂਸਾਧਨਕਰਿਹੇਤੁ
ਕਰਿਗਿਆਨਹੋਇਸੋਅਨੁਮਾਨ। ਯਥਾ। ਬਿਹਾਰੀ। ਨਾਚਅਚਾਨਕਹੀ
ਉਠੇਬਿਨਪਾਵਸਬਨਮੋਰ। ਜਾਨਤਹੌਨਿੰਦਿਤਕਰੀਇਹਦਿਸਨੰਦਕਿਸੋ

ਰ॥੧੫੩॥ਨਿੰਦਕਕਿਸੋਰਕੋਆਗਾਅਨਿਸਚੌਕਿਪੈਅਚਾਨਕਔਰਨਕੇਬੋ
ਲਬੋਸੌਂ ਅਥਪਰਕਰਅਲੰਕਾਰਲੰ॥ਦੋਹਾ॥ਬਿਸੇਸਾਬਿਸੇਸਨਦੋ
ਇਜਾਹਿਦ੍ਰੈਆਸੈਸੁਕਤਿ॥ਪਰਕਰਅਕ੍ਰਰਕਹਤਤਾਹਿਪਾਰਿਕਰਦ੍ਰੂਸ
ਹਿਉਕਤਿ॥੧੫੪॥ਜਹਾਬਿਸੇਸਾਕਿੰਬਾਬਿਸੇਸਨਜੋਬਾਤਕਹਿਯੈਸੋਸਾਭਿ
ਪ੍ਰਾਯਕਹਿਯੈਸੋਪਰਕਰਯਾਕੋਨਾਮਪਰਕਰਾਂਕੁਰਭੀਕਹੈਂਹੈਂਕੇਚਿਤਾਜ
ਨਿਥੋਸੋਗਸੋਬਿਸੇਸਾ॥ਜਿਸਕਰਿਜਾਨਿਯੈਸੋਬਿਸੇਸਨ॥ਜੈਸੇਨੀਲੋਤ
ਪਤਆਨਅਉਤਪਲਾਬਿਸੇਸ॥ਨੀਲਅੰਤਾਕੋਬਿਸੇਸਨ॥ਯਥਾਕਲਾ
ਨਿਧੌਸਵੈਯਾ॥ਲੱਛਅਖੰਡਿਕਰੋਕਮਲਾਪਤਿਤੇਂਛਿਨਹੀਹਰਿਦਾਰ
ਦਜਾਲਕੋ॥ਹੇਪਨਸਆਅਸਦਾਅਭਿਰਾਮਨਿਦਾਰਹੁਤੀਤਿਹੁਤਾਪ
ਬਿਸਾਲਕੋ॥ਦਾਨਵਮਰਦਨਦੂਰਕਰੌਨਿਤਿਦੁਸਾਨਿਸਤਨਕੇਪ੍ਰਤਿਪ

ਲਕੋ ।ਦੇਹੁਚਤੁਰਭੁਜਦੇਵਚਹੂੰਪੁਰਖਾਰਥਤੋਰਿਗਜਲਾਲਭੁਵਾਲਕੋ
੧੫੫ ।ਇਹਾਂਕਅਲਾਪਤਆਦਿਬਿਸੇਸਨਸਾਭਿਪ੍ਰਾਯਹੈਜੋਕਅਲਾਪ
ਤਿਹੋਇਕੈਸੋਲੱਛਾਅਖੰਡਿਕਰੈਗੀਗੋ ਸਨੁ ।ਲੱਛਾਅਖੰਡਕੋਲਿਯੇਕਅ
ਲਾਪਤਿਕਹੋਜਾਤੇਕਾਬਿਆਲਿਂਗਕਹੋਨਹੋਇ ਉਤੱਰ ।ਕਾਬਿਆਲਿੰਗਮੇ
ਕਹੀਬਾਤਕੋਹੇਤੁ+ਪੁਸਕਰਿਯੈਹੈ ।ਯਾਮੇਆਸੈਸਿਜੁਕਤਿਬਿਸੇਸਨਾਦਿਹੋ ਦੈ
ਤਹੈ ।ਪੁਨ: ਦੋਹਾ ।ਮੋਹਨਕੀਕਾਂਪੇਕਹੋਮਹਾਂਰਸੀਲੀਬਾਨ ।ਅਨੋਮੋ
ਸੋਹੇਸੁਤਨਤਨਕਤਾਨਕੇਗਾਨ ੧੫੬ ।ਜੋਮੋਹਨਹੋਤਹੈਸੋਮੋਹਤਹੀਹੈ
ਇਹਾਂਬਿਬੇਸਸਾਭਿਪ੍ਰਾਯਜਾਨਿਯੈ ।ਅਥਬਿਆਜੋਕਤਿਅਲੰਕਾਰਲ੦
ਦੋਹਾ ।ਭੂਢਬਾਤਅਪਨੀਜਹਾਂਪ੍ਰਗਟਲਗੈਕਛੁਹੋਨ ।ਤਾਹਿਦੁਰੈਯ
ਹਿਕਪਟਸੋਬਿਆਜੋਕਤਿਅਭੌਨ ੧੫੭ ।ਯਥਾ ।ਸੁੰਦਰਸਿੰਗਾਰੇਸਦੈਯ ੦

੦ ।ਜਾਰੋਸੁਵਾਨਿਪਢਾਵਨਕੋਸਬਕੋਅਤਿਮੋਹੂਕੋਠੌਲਪਠੈਯੋ ।ਪਾਸਗ
ਏਪਿੰਜਰਾਨਕੇਸੁੰਦਰਜੋਦੁਖਹੋਇਸੁਕਾਹਿਸੁਨੈਯੋ।ਭੋਰੇਅਨਾਰਕੇ
ਬੀਜਨਿਕੋਮੇਰੇਆਨਕਮੋਤਿਨਕੋਮੁਹਨੈਯੋ।ਤੀਛਨਚੋਂਚਕੀਚੋਟਨਿਸੋਂ
ਤਨਚੋਥਿਹਿਲੇਤਜਥੈਦ੍ਰਿਗਜੋਯੋ ੧੫੮ ।ਇਹਾਂਸੁਕਸਾਰੋਕੇਪਢਾਇ
ਬੇਕੇਛਲਕਰਿਉਪਪਤਿਕੇਸੁਰਤਿਚਿੰਨ੍ਹਛਿਪਾਏ ਜਨਾ ।ਔਰਬਸਤੁ
ਠਹਰਾਇਬੇਕਰਿਅਪਨ੍ਹੁਤਿਹੋਇ ਉੱਤਰ ।ਅਪਨ੍ਹੁਤਿਮੇਉਪਮੇਯਕੋ
ਨਿਖੇਧਕੈਉਪਮਾਨਸਾਧਿਯੈਹੈ ।ਯਾਮੇਕੇਵਲਕਛੁਬਿਵਹਾਰਬਰਨਨ
ਕਰਿਅਪਨੋਰੋਪਮਰਮਛਿਪਾਈਯੈਹੈ ਅਥਪਰਿਸੰਖਿਆਲੰ ਦੋ
ਹਾ ।ਕਰੈਨਿਖੇਧਜੁਏਕਤੈਦੂਸਰਮੇਠਹਰਾਇ।ਪੂਛੈਅਨਪੂਛੈਤਹਾਂਪ
ਰਿਸੰਖਿਆਕਹਿਵਾਇ ੧੫੯ ।ਜਹਾਂਕੋਊਬਿਵਹਾਰਔਰਮੋਨਿਖੇਧ

ਕਰਿਔਐਸੋਠਹਿਰਾਵੈ ਪੂਛੈਤੌਕਿੰਬਾਅਨਪੂਛੈਤੌਸੋਪਰਿਸਿਖਆ। ਪੂਛੈ
ਤੌਦੂਧਾ। ਧੁਨਿਤੇਅਨਿਆਨਿਖੇਧ ੧। ਬਾਚਿਅਐਅਨਿਆਨਿਖੇਧ ੨। ਤੌਸੇ
ਹੀਅਨਪੂਛਿਓਦੂਧਾ। ਧੁਨਿਤੇਅਨਿਆਨਿਖੇਧ ੧। ਬਾਚਿਅਐਅਨਿਆਨਿ
ਖੇਧ ੨। ਸਨਾ ਪੂਛੈਤੌਕਿੰਬਾਅਨਪੂਛੈਤੇਔਰਕੋਨਿਖੇਧਕਰਿਕਾਹੂਕੋ
ਬਰਨਬੋਸੋਕਔਬਰਨਬੌਕਔਨਿਖੇਧਕਰਿਬੋ। ਉਤੰਗ। ਕੇਵਲਸਤੁਤਿ
ਮਾਤ੍ਰਕੋਲਿਏਬਰਨਿਏਹੈ ਜੌਔਰਕੌਨਿਖੇਧਨਕੀਜੈਸੋਸਤੁਤਿਕਰਿ
ਬੋਸਵਾਦਲਨਹੀਹੋਤਹੈ। ਸੋਜਾਕੋਨਿਖੇਧਕਰਿਏਹੈਤਾਮੈਬਾਸਤਵਨਿ
ਖੇਧਨਹੀਹੋਤਹੈਨਿਖੇਧਮਾਤ੍ਰਹੋਤਹੈ ਪੂਛਿਓਧੁਨਿਤੇਅਨਿਆਨਿਖੇਧਜ
ਬਾਚੋਹਾ। ਧਿਆਨਧਾਰਿਬੇਜੋਗਕੋਸੀਰਾਧਾਬ੍ਰਿਜਚੰਦਾ। ਨਿਰਮਲਕੌਨ
ਨਿਵਾਸਹਿਤਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨਸੁਖਕੰਦਾ ੧੬੦। ਕਾਹੂਨੈਪੂਛਿਓਧਿਆਨਧਾ

ਰਿਬੇਜੋਗਕੌਨਹੈਔਨਿਵਾਸਹਿਤਨਿਰਮਲਕੌਨਸਥਾਨਹੈਤਬਕਹੋ
ਸ੍ਰੀਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸਨਧਿਆਨਕਰਿਬੇਜੋਗਸ੍ਰੀਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨਬਸਬੇਲਾਅਕਾ।
ਧੁਨਿਤੇਜਹਿਨਿਕਸਓਔਰਧਿਆਇਬੇਜੋਗਨਹੀਔਰਬਸਬੇਲਾਅਕ
ਨਹੀ ਉਤ੍ਰੋਬਾਚਅਸੰਭਵਾਨਿਖੇਧਜਬਾਂ ਲਾਲਕੋਸਵੈਯਾ ਚਾਰੁ
ਧਨਾਧਨਸੇਅਤਿਅੰਚਕਆਕਰਭਾਰਬਸੈਕੁਟਲਾਈ।ਪੰਕਜਸੇਪਦ
ਪਾਨਸੁਧਾਧਰਿਅੰਧਬਸੈਅਨੁਰਾਗਸਦਾਈ।ਕੰਚਨਕੁੰਭਸੇਉਚਉਰੋਜ
ਨਬਾਸਕਰੈਭੁਵਕੀਕਠਿਨਾਈ।ਸ੍ਰੀਨੰਦਲਾਲਸੁਜਾਨਮਨੋਹਰਬਾਲ
ਤੌਨੈਨਬਸੈਚਪਲਾਈ। ੧੬੨ ਇਹਾਕੁਟਲਾਦਿਨਾਅਕਾਕੇਸਾਦਿ
ਸੰਬਰਨੀਔਰਨਸੈਕੁਟਲਾਦਿਕੋਨਿਖੇਧਧੁਨਿਤੇਭਯੋਔਰਨਸੈਕੁਟਲ
ਦਿਨਹੀਅਨਪੂਛੈਸੋਕਹੋ ਅਥਉਤ੍ਰੋਬਾਚਅਸੰਭਵਾਨਿਖੇਧਜਬਾ

ਦੋਹਾ।ਜਾਪੂਜਜੋਗਕੋਕ੍ਰਿਸਨਪ੍ਰਭੂਔਰਨਇਨ
ਹਿਸਮਾਨ।ਤਿਹੂੰਲੋਕਸੁਖਸੀਵਕੋਬ੍ਰਿੰਦਾਬ
ਨਨਹਿਆਨ।੧੬੩।ਇਹਾਂਪੂਛੈਸੋਂਬਾਚਹੀਸੰ
ਅਨਿਆਨਿਖੇਧਹੈ।ਅਨਪੂਛੇਜੇਧੁਨਿਤੇਅਨਿਆਨਿਖੇਧਜਬਾ।।

ਦੋਹਾ॥ਹੈਂਭੂਖਨਜਸਨਹਿਰਤਨਕਰਨੈਸੁਕ੍ਰਿਤਨਦੋਖਾ॥ਚੱਛੁਬ੍ਰਿੰਧਿ
ਨਹਿਨੇਤ੍ਰਹੈਂਭੁਲੀਛਮਾਨਹਿਰੋਖਾ॥੧੬੩॥ਭੂਖਨਜ੍ਯਾਦਿਰਤਨਾਦਿਤੋਨਿ
ਖੇਧਕਰਿਜਸਾਦਿਮੈਂਠਹਿਰਾਯੋ॥ਅਨਪੂਛੇਸੋਂਬਾਚਜਹੀਮੈਂਜਾਨਿ
ਯੋਂ॥ਜਨਾ॥ਅਪਨ੍ਹਿਤਿਮੈਂਦੂਏਕਕੋਨਿਖੇਧਕਰਿਦੂਜੋਠਹਿਰਾਯੈਹੈਤੌ
ਅਪਨ੍ਹਿਤਿਕੋਔਪਰਿਸੰਖਿਆਕੋਭੇਦਕਹਾ॥ਉੱਤਰ॥ਅਪਨ੍ਹਿਤਿਮੈਂਉ
ਪਮੇਯਕੋਨਿਖੇਧਕਰਿਉਪਮਾਨਮਾਤ੍ਰਰਾਖਿਯੈਹੈ॥ਪਰਿਸੰਖਿਆਮੈਂਔ
ਰਤੇਪਰਮਾਦਿਨਿਖੇਧਕਰਿਔਰਮੈਂਠਹਿਰਾਈਯੈਹੈਤਾਕੀਸਤ੍ਰਤਿਨਿ
ਮਿਤਿ॥ਇਤਿਪਰਿਸੰਖਿਆ॥ਅਥਕਾਰਨਮਾਲਾਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਪਹਿਲੇ
ਪਹਿਲੇਅਰਥਜਾਹਿਪਰਿਪਰਿਕੈਵੈਂਹੇਤ੍ਰੂ॥ਕਾਰਨਕਾਜਪਰੰਪਰਾਕਾ
ਰਨਮਾਲਾਚੇਤ॥੧੬੪॥ਪਹਿਲੇਪਦਾਰਥਪਰਲੇਪਦਾਰਥਕੋਕਾਰ

ਨੋਤੌਰਚਲੈਸੋਕਾਰਨਮਾਲਾ ਯਥਾ ਦੋਹਾ ।ਨੇਹਬਢੈਤੋਮਿਲਨਿਸਖਿ
ਮਿਲੈਪਰਮਸੁਖਹੋਇ ।ਬਾਢਤਹੈਪੁਨਬਿਰਹਿਤਨਜਹਿਤੂਨੀਕੋਜੋ
ਇ ੧੬੫ ।ਨੇਹਮਿਲਬੇਕੋਕਾਰਨਮਿਲਬੋਸੁਖਕੋਕਾਰਨਸੁਖਬਿਰ
ਹਿਕੋਕਾਰਨ ।ਨਨੁ ।ਗਹਤਤਜਤਕੀਰੀਤਿਕਰਿਏਕਾਵਲੀਕੋਜੋਨਹੋ
ਇ ਉਤੰਗ ਏਕਾਵਲੀਮੇਕਾਰਨਕਾਰਜਭਾਵਨਹੀਹੋਤਹੈ ਅਥਅਿ
ਨੋਅਨਿਆਲਿਕਾਰਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਦ੍ਵੈਉਉਪਕਾਰੀਪਰਸਪਰਮਾਤਿਸੋਭ
ਸਰਸਾਤਿ ।ਅਨਿਓਅਨਿਆਬਿਚਾਰਸੋਅਲਿਕਾਰਕਵਿਨਾਹਿ ੧੬੬
ਯਥਾਅਤਿਰਅਕੋ ਦੋਹਾ ਤੂੰਰਾਖੀਸਖਿਲਾਲਕਰਿਨਿਜਉਰਿਮੈਬਨ
ਮਾਲ ।ਤੈਰਾਖੋਨਿਜਲਾਲਕੋਕੰਠਮਾਲਕੋਲਾਲ ੧੬੭ ।ਨਾਯ
ਕਨੈਨਾਯਕਾਕੋਸੁਖਿਦਿਯੋਨਾਯਕਾਨੈਨਾਯਕਕੋਸੁਖਿਦਿਯੋ ਅ

ਬਹੁੱਤਰਾਲੰਕਾਰਲ॰ ਦੋਹਾ ।ਪ੍ਰਸਨੋਤਰਕੀਰੀਤਿਜਾਹਿਉੱਤਰਤਾਕੌਨ
ਨ ਤੀਨਭਾਂਤਿਸੋਹੋਤਹੈਸਬਹੀਕਰਤਬਖਾਨ ੧੬੮ ।ਇਕਜਹਾਂਉੱਤ
ਰਤੇਪ੍ਰਸਨਨਿਕਸੈ ।ਦੂਜੋਪ੍ਰਸਨਤੈਉੱਤਰਨਿਕਸੈ ।ਤੀਜੋਪ੍ਰਸਨੋਤਰਬਾਹਰ
ਹੀਮੋਹੋਇ ਉੱਤਰਤੇਪ੍ਰਸਨਨਿਕਸੈਯਥਾਬਿਹਾਰੀ ।ਸਘਨਕੁੰਜਬਨਘ
ਨਤਿਮਰਅਧਿਕਅੰਧਿਆਰੀਰਾਤਿ ।ਤਊਨਦੁਰਹੈਸ੍ਯਾਮਵਹਿਦੀਖ
ਸਿਖਾਜੀਜਾਤਿ ੧੬੯ ।ਇਹਾਂਸਖੀਨੈਉੱਤਰਦਿਓਤਊਨਦੁਰਹੈਹੇ
ਸ੍ਯਾਮਯਾਹਿਨਾਯਕਾਦੀਪਸਿਖਾਸੀਹੈ ।ਯਾਤੇਯਹਿਜਾਨੀਓਜਾਤਹੈ
ਜੋਨਾਯਕਨੈਪ੍ਰਿਥਮਪੂਛਿਓਹੋਇਗੋਜੋਨਾਯਕਾਦੂਰਹੈਕੀ ।ਪ੍ਰਸਨਤੇ
ਉੱਤਰਯਥਾਦੋਹਾ ।ਪ੍ਰਿਯਾਕਾਨੁਕੀਕੌਨਕਹਿਕੋਹਰਤਰਕੋਜਾਨਾਕ
ਨਾਅਹਿਤਕੋਰਿਗਯਰਕਹਾਕਹਿਤਨਹਿਦਾਨਿ ੧੭੦ ।ਪ੍ਰਿਯਾਕਾਨਕੀ

ਕੌਨਇਤਆਦਿਪ੍ਰਸਨਤੇਉਤਰਯਾਹਿਨਿਕਸਿਓ ।ਰਾਧਾਬਰਬਾਧਾਹਰਨ
੨ ਅਥਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰਬਾਚਮਾਹੀਮੇਯਥਾ ਸਵੈਯਾ ।ਕੌਨਸਘੋਨਹਿਜਾਤਛਿਤੈਬਿ
ਰਹਾਸਖਿਨਾਗਰਨੰਦਕੇਨੰਦਕੋ ।ਕੌਨਆਮੰਦਿਅਨੰਦਹਿਦੇਤਾਬਿਲੋ
ਕਨਆਲੀਉਹਿਮੁਖਚੰਦਕੋ ।ਕਾਹਿਲਗੈਤੈਰਘੋਲਪਰੈਦ੍ਰਿਗ
ਸਾਅਕਵਾਹੀਮਹਾਂਸੁਖਕੰਦਕੋ ।ਰੋਕੌਨਜਾਤਕਹਾਸਿਅਸੋਂਅਬ
ਪ੍ਰੀਤਮਪਯਾਰੇਸੁਨੇਹਸੁਛੰਦਕੋ ੧੭੭ ।ਇਹਾਂਬਾਚਮਾਹੀਮੇਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰ
ਹੈ ਸਨਾ ।ਪੂਛਨਾਦੋਬਿਵਹਾਰਸੋਂਪਰਿਸੰਖਯਾਕੌਨਹੋਇ ਉਤੰਰ।ਪ
ਰਿਸੰਖਯਾਮੇਕੇਵਲਇਕਕੋਨਿਖੇਧਅਉਇਕਕੇਬਰਨਬੈਮੈਂਤਾਤਪਰਜਹੋ
ਤਹੈ।ਉਤਰਮੇਕੇਵਲਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰਕੋਬਿਵਹਾਰਹੋਤਹੈਇਤੋਭੇਦਾ। ਅਥ
ਸੂਖਮਾਲੰਕਾਰਲ੦।ਦੋਹਾ ।ਪਰਉਰਕੋਆਸੈਸਮੁਇਤਾਕੋਉਤੱਰਭਾਇ

॥ਆਪਾਕ੍ਰਿਆਕਰਿਦੀਜਿਯੈਸੋਸੂਖਮਕਹਵਾਇ॥੧੭੨॥ਜਹਾਪਰਕੋ
ਆਸੈਸਮੁਝਿਤਾਕੋਕ੍ਰਿਆਕਰਿਉਪਦੇਸਕੀਜੈਸੋਸੂਖਮ॥ਲਛ॥ਆਪ
ਨੀਕ੍ਰਿਯਾਕਰਿਉਤਰਕਾਹੇਕੋਦੇਯਸੂਖਕਰਕੌਨਕਹੈ॥ਉਤੰਗ॥ਵਹਿ
ਸਜਾਨਹੀਐਸੋਹੈਜਾਤੇਕ੍ਰਿਯਾਕਰਿਉਤਰਦੀਜਿਯੈਹੈਗੁਪਤਾਬਿਵਹਾ
ਰਹੋਤਹੈਬਚਨਕੋਠਿਕਾਨੋਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਲਖਯੋਲਾਲਲ
ਲਚਾਇਇਤਭੇਦਭੀਰਸਰਜਾਇ॥ਨੀਲਬਸਨਮੇਬਾਲਤਬਲੀਨੋਬ
ਦਨਦੁਰਾਇ॥੧੭੩॥ਇਹਾਂਚੰਦ੍ਰਾਸਤਸਮਯਕੋਸੰਕੇਤਜਨਾਯੋਮੁਖਨੀ
ਲਬਸਨਮੇਂਢਾਕਿਬੇਸੋ॥ਪੁਨ॥ਬਿਹਾਰੀ॥ਲਖਿਗੁਰਜਨਬਿਚਕ
ਮਲਸੌਸੀਸਛੁਹਾਯੋਸ੍ਯਾਮ॥ਹਰਿਸਨਮੁਖਕਰਿਆਰਸੀਹਿਯੇਲ
ਗਾਈਬਾਮ॥੧੭੪॥ਅਥਸਾਰਅਲੰਕਾਰ॥ਦੋਹਾ॥ਉਤਰੋਤਰਉਤ

ਕਰਖਜਹਿਬਰਨਨਕਰੈਸੁਜਾਨਾ।ਸਾਰਅਲੰਕ੍ਰਿਤਜਾਨਿਯੈਸਾਰਸਬਦ
ਕਹੁਠਾਨ ੧੧੫ ।ਜਥਾ।ਦੋਹਾ ਊਖਹਿਦਾਖਹੁਦਾਖਤੈਸੁਧਾਸੁਕਾਵਿਨਿ
ਬਿਚਾਰਾ।ਪਰਮਪ੍ਰਿਯਾਅਧਰਾਨਿਰਸਾਇਨਸਬਹੀਤੇਸਾਰ ੧੧੬ ਅਥ
ਅਸੰਗਤਿਅਲੰਕਾਰਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਕਾਰਨਹੋਕਹੂਔਰਥਲਕਾਰਜਔਰੈ
ਠੌਰ ।ਤਾਹਿਅਸੰਗਤਿਕਹਤਹੈਂਲਰੈਅਸੰਗਤਿਕਾਮ ੧੧੭ ।ਜਹਾਂਕਾ
ਰਨਔਰਠੌਰਹੋਇਔਤਾਕੋਕਾਰਜਔਰਠੌਰਹੋਇਸੋਅਸੰਗਤਿ ।ਲਛਨ।ਕ
ਰਨਕਹੂਹੋਇਤਾਕੋਕਾਰਜਕਹੂਹੋਇਯਾਹਿਕੈਸੇਬਨੈ ਉਤਰ ।ਕਾਰਨਕੇ
ਪ੍ਰਭਾਵਕੀਪ੍ਰਬਲਤਾਸੋਂਕਾਰਨਤੇਕਾਰਜਔਰਠੌਰਹੂੰਜਾਇਹੋਤਹੈ।ਜੈ
ਸੇਪ੍ਰਤਾਪੀਰਾਜਾਚਢੈਂਦੱਖਨਓਰਕੈਪਬੇਲਰੈਪਸਭਾ ।ਔਯਾਕੋ
ਨਾਮਹੀਅਸੰਗਤਿਹੈਅਸੰਗਤਿਸੋਈਹੋਇਜਾਂਮੈਅਜੋਗਤਾਹੀਪ੍ਰਯ

ਹੋਇ।ਯਥਾਬਿਹਾਰੀ।ਦ੍ਰਿਗਨਲਗਤਬੇਧਤਹਿਯੋਬਿਕਲਕਰਤ
ਅੰਗਆਨ।ਇਤੇਰੇਸਬਤੇਬਿਖਮਈਛਨਤੀਛਨਬਾਨ।੧੭੪।ਲਾ
ਗਬੋਦ੍ਰਿਗਨਸੌਂਬੇਧਬੋਹ੍ਰਿਦੈਕੋਂਕਾਰਨਔਰਠੌਰਕਾਰਜਔਰਠੌਰਭ
ਯੋ।ਅਬਸਮਾਧਅਲੰਕਾਰਲ॰।ਦੋਹਾ।ਔਰਹੇਤੁਕੇਜੋਗਤੇਸੁਖਹੀ
ਕਾਰਜਹੋਤ।ਅਲੰਕਾਰਸੁਸਮਾਧਕਹਿਇਸੀਰੀਤਿਉਦੋਤ।੧੭੯।ਜ
ਹਾਂਜੋਕਾਰਜਆਰੰਭਿਓਹੋਇਤਾਕੇਕਰਿਬੇਮੈਅਕਸਮਾਤਕੋਊਔਰਉ
ਦੋਤਹੋਇਤਬਵਹਿਕਾਰਜਸੁਗਮਹੋਇਸੋਸਮਾਧ।ਯਥਾਕਲਾਨਿ
ਧੌਜਦੈਯਾ।ਮਾਨਨਿਮਾਨਕਿਯੋਅਬਜਾਨਸੁਨਾਗਰਨੰਦਕੁਮਾਰ
ਮਨਾਯੋ।ਤਾਹਿਮਿਟਾਵਤੁਜੌਲਗਯਾਇਪਰੈਂਪਗਪਾਗੀਕੌਕਪਉ
ਧਾਯੋ।ਤੌਲਗਭੂਰਿਕਿਕੈਂਜੇਉਪਗਾਰਉਠੈਭਲਹੀਨਤਮੰਡਲਛਾਯੋ।

।ਕਾਰਿਦਪੋਰਪੁਰੈਚਹੂੰਓਰਨਿਬੋਲਾਨਿਮੋਰਮਨੋਹਰਤਾਪੈ।੧੮੦।ਨਾ
ਅਕਨੈਆਂਨਨੀਕੇਮਨਾਇਬੇਕੈਅਰਭ੍ਰਾਕਿਔਤਬਦੈਵਜੋਗਸੌਮੇਪਛਾਏ
ਔਮੋਰਬੋਲਬੋਲਗੇਜਾਤੇਮਾਨਸੁਗਮਹੀਦੂਰਹੋਇਗੋ।ਅਥਸਮਾ
ਲੰਕਾਰਲ੦।ਦੋਹਰਾ।ਜੋਗਬਸਤੁਕੇਸੰਗਜਹਿਜੋਗਬਸਤੁਕੋਸੰਗ।
ਕੀਜੈਸਮਭੂਖਨਤਹਾਂਸਬਕਵਿਕੇਮਤਅੰਗ।੧੮੧।ਜਹਾਂਜੈਸੀਲਾ
ਅਕਬਸਤੁਹੋਇਤਾਕੇਤੈਸੀਸੰਬੰਧਕੀਜੈਸੋਸਮ।ਜਥਾ।ਦੋਹਰਾ।ਐਂਦੈ
ਆਵੈਵਾਹਿਕਰਕਰੋਔਰਜਿਨਖਾਲਾਲਾਲਲਲਾਫੁਲੀਜੋਗਹੈਸ
ਨਸੁਗਕੀਮਾਲ।੧੮੨।ਜੈਸੋਸ੍ਰੀਲਾਫੁਲੀਕੇਤਨਕੋਮਲਹੈਤੈਸੀਪੀ
ਤਚੰਬੇਲੀਕੀਮਾਲਾਕੋਮਲਹੈ।ਅਥਬਿਖਮਅਲੰਕਾਰਲ੦।ਦੋਹਾ
।ਅਨਮਿਲਤੇਕੋਸੰਗਜਹਿਫੁਨਿਫਕਰਅਨਰਥਹੋਇ।ਕਾਰਜਰੰਗਤੇ

ਕਾਜਰਰੰਗਬਿੰਨਬਿਖਅਨੈਜੋਇ ੧੮੩ ॥ਜਹਾਂਅਮਿਲਪਦਾਰਥਨਿਕੇ
ਸੰਗਕੀਜੈ੧ ॥ਕ੍ਰਿਯਕਰਿਤਾਸੋਅਨਰਥਫਲਕੀਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਇ੨॥ਕਾ
ਰਨਕੌਔਰਰਗਹੋਇਕਾਰਜਕੌਔਰਰੰਗਹੋਇ ੩ ॥ਐਸੇਤੀਨਬਿਖ
ਮਜਾਨਿਯੈਜੋ ॥ਪ੍ਰਥਮਯਥਾ॥ਦੋਹਾ ॥ਕਹਾਂਰਾਧਕਾਕੋਬਦਨਕਹਾਂਚੰਦ
ਸਕਲੰਕ ॥ਕਹਾਂਗੋਪਕੀਸੁੰਦਰੀਕਹਿਕੁਬਜਾਤਿਰਬੰਕ ੧੮੪ ॥ਇਨ
ਕੋਜੋਸੰਗਹੋਇਸੋਅਨਮਿਲਤੇਕੋਸੰਗਹੋਇ ॥ਦੁਤੀਯਥਾ॥ਬਿਹਾਰੀ॥
ਆਰਸੁਆਰਕਰੀਖਰੀਅਰੀਅਰੀਹਨਮਾਰਾ॥ਸੀਚਿਗੁਲਾਬਧਰੀਧਰੀ
ਅਰੀਬਰੀਹਨਬਾਰ ੧੮੫॥ ॥ਗੁਲਾਬਕੌਸੀਚਬੋਬੁਲੀਕ੍ਰਿਯਾਤਾਸੋਮ
ਰਨਕੀਆਈਦੁਖਅਨਰਥਫਲਹੋਤੋਭਯੋ ॥ਤ੍ਰਿਤੀਯਥਾ॥ਦੋਹਾ॥ਪੀ
ਤਬੀਜੁਰੀਸਆਮਘਨਪ੍ਰਗਟਤਹੈਜਹਿਦੇਖ॥ਪ੍ਰਗਟਤਉੱਜਲਨੀਰਤੈਂ

ਅਰੁਨਕਮਲਅਵਰੇਖਾ ੧੮੬ ਐਪ੍ਯਸੁਜਾਅਸੋਪੀਤਬੀਜਗੀਕੋਂਪ੍ਰਗਟਕ
ਰੈਹੈ ॥ ਜਨ੍ਹਾ ॥ ਬਿਰੋਧਕਓਨਹੋਇ ॥ ਉਤੰਗ ॥ ਬਿਰੋਧਮੈਕਾਰਨਕਾਰਜਭ੍ਤਾ
ਵਨਹੀਗ੍ਰਹਨਕਰਿਐਹੈ ॥ ਅਥਅਧਿਕਾਲੰਕਾਰ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਲਖੇਬਡੈਅ
ਧਾਰਤੈਜਹਾਬਡੋਆਧੇਜ ॥ ਲਘੁਅਧਾਰਤੇਵੈਜਹਾਂਲਘੁਅਧੇਯਅਧਿ
ਕੇਯਾ ੧੮੭ ਜਹਾਬਡੇਅਧਾਰਤੇਅਧੇਯਬਡੋਹੋਇਕੈਬਾਲਘੁਅਧਾ
ਰਤੇਅਧੇਯਲਘੁਹੋਇਸੋਅਧਿਕਾ ॥ ਜਾਮੈਬਸਤੁਰਾਖਿਐਸੋਆਧਾਰ ॥ ਜ
ਕੋਰਾਖਿਐਸੋਅਧੇਯਜਾਨਿਐ ॥ ਯਥਾ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਕਹਾਕਹੋਜਹਿਆਪਕੋ
ਸੁਜਸਅਮਿਤਅਵਦਾਤ ॥ ਸਾਤਸਿੰਧੁਮੈਸਾਵਰੇਸੋਖੋਸੋਨਸਮਾਤ ॥ ੧੮੮
ਸਾਤਸਿੰਧੁਅਧਾਰਬਡੋਤਾਮੈਭੀਜਸਨਹੀਸਮਾਤਹੈਯਾਤੇਅਧੇਯਬਡੋਜ
ਨਿਐ ॥ ਪੁਨ: ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਕੈਸੇਲਆਉਨਵਲਤਿਯਸੁਖਿਐਸੀਬਿੰਜਗ

ਜਾਛੁਲਲੰਕੈਪਲਕਪਛੁਛਿਕੈਆਖਿਜਨੀਮੈਂਤੈਲਾਜਿ।੧੮੯। ਆਂਖਛੋ
ਟੈਅਧਾਰਤਸੋਨਾਅਕਾਛੁਟੈਅਧੇਸਜਾਨਿਯੈ। ਯਾਤੇਛਲਕੈਹੈ। ਅ
ਥਪ੍ਰਤਅਨੀਕਾਲੰਕਾਰਲ੦। ਦੋਹਾ। ਜੀਤਸਕੈਨਹਿਸਤ੍ਰੁਕੌਂਸਤ੍ਰੁਪੰਛਪੁਨ
ਦੇਖਿ। ਤਾਕੌਂਦੁਖਦੀਜੈਜਹਾਂਪ੍ਰਤਅਨੀਕਸੋਲੇਖ।੧੯੦। ਜਹਾਸਤ੍ਰੁਪੈ
ਜੋਰਨਚਲੈਤਬਤਾਕੇਸਹਾਇਕਕੌਂਦੁਖਦੀਜੈਸੋਪ੍ਰਤਅਨੀਕ। ਲਛਨ। ਕੇ
ਕੌਦੁਖਦੀਜੈ। ਉੱਤਰ। ਬੈਰਲੀਬੋਹਿਤ। ਯਥਾ। ਕੇਸਵਕੋਸਵੈਯਾ। ਰਾ
ਵਰੇਰੂਪਸੋਂਜੀਤਜੋਹੈਕਾਮਰੁਚੈਦਮਿਤੈਂਮੁਖਚੰਦਕੀਬਾਨਕੈ। ਪਧਾਰੇਤਿ
ਹਾਰੇਸਧਾਰੇਧੇਏਅਬਦੋਊਮਿਲੈਇਕਸੋਪਹਿਆਨਕੈ। ਜਿਨੁਕੀਪੇਨੀ
ਛਿਪਾਨਿਨਿਕਾਰਕੈਫੂਲਕੈਚਾਪਨਬਾਨਕੌਤਾਨਕੈ। ਰਾਖਹੁਬੇਗਦਯਾ
ਕਰਿਕੇਸਵਆਰਤਹੈਂਮੁਹਿਤੇਰਿਯਜਾਨਿਕੈ।੧੯੧। ਚੋਦ੍ਵਾਦਿਕੋਜੋਰਸੀ

ਤ੍ਰਿਸਨਜੀਪੇਨਚਲੈਔਤਬਤਾਕੀਪ੍ਰਿਯਾਜੋਹੈਂਤਿਨਕੌਂਮਾਰਿਬੇਲਗੇਸੋ ਅ
ਥਮੀਲਤਾਲੰਕਾਰਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ ਕਹੂਪਦਾਰਥਮੇਜਹਾਂਮਿਲੈਪਦਾ
ਰਥਕੋਇ॥ ਮੀਲਤਤਾਕੋਕਹਤਹੈਏਕਰੂਪਹੀਹੋਇ॥੧੯੨॥ ਏਕਰੂਪਥਿ
ਸੇਸਨਸਾਮਾਨੰਅਥਾਰਨਾਰਥ॥ ਅਥਾ॥ਥਿਹਾਰੀ॥ ਮਿਲਪਰਿਛਾਹੀਜੈ
ਨ੍ਰਸੌਰਹੇਦੂਹਨਕੇਗਾਤ॥ ਹਰਿਰਾਧਾਇਕਸੰਗਹੀਚਲੇਗਲੀਮੇਂਜਾਤ
॥੧੯੩॥ ਇਹਾਂਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਔਸ੍ਰੀਰਾਧਾਜੀਪਰਛਾਹੀਔਚਾਂਦਨੀਮੈਂਮਿ
ਲੋ॥ ਅਥਏਕਾਵਲੀਅਲੰਕਾਰਲ॰ ॥ਦੋਹਾ॥ ਪਹਿਲੇਪਹਿਲੇਮੇਜ
ਹਾਂਅਗਲੋਅਗਲੋਅਰਥ॥ ਗਹਿਤਕਿਧੌਨਹਿਗਹਿਤਜੋਏਕਾਵਲੀ
ਸਮਰਥ॥੧੯੪॥ ਜਹਾਂਗਹਤਤਜਤਕੀਏਤਪਦਾਰਥਚਲੇਚਲੈਂ॥ ਥ
ਪਤੇਜਾਹਿਕਿੰਥਾਦੂਰਕਰਤੇਜਾਹਿਜੋਏਕਾਵਲੀ॥ ਥਾਪਵੇਅਥਾਦੋ

ਹਾ ॥ ਉਰਿ ਪਰ ਕੁਚ ਕੁਚ ਪਰਿ ਕੰਚੁਕਿ ਕੰਚੁਕਿ ਊਪਰ ਹਾਰ ॥ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਏਸੋ
ਹਿਤ ਭੁਐਂ ਧਿਯਾਮਨ ਕਰਤਾ ਬਿਹਾਰ ॥੧੯੫॥ ਪਾਠਦੂਰ ਕਰਿਬੋ ਯਥਾ ॥ ਕਹਾ
ਸੁਜਲ ਜਾਹਿ ਕੈ ਜਨ ਹਿ ਕੈਸ ਨ ਭੌਰ ਸੁਬਾਸਾ ॥ ਨਹੀਂ ਭੌਰ ਜਾਹਿ ਰੀਝਨ
ਹਿ ਰੀਝਨ ਕਰੈ ਹੁਲਾਸਾ ॥੧੯੬॥ ਅਥ ਸੁਮਰਨ ਅਲੰਕਾਰ ਲ° ਦੋ
ਹਾ ॥ ਜੋ ਐਸੇ ਅਨਭਵ ਤੇ ਜੋ ਬਸਤੁ ਕੋ ਸੁਮਰਨ ਤਹ ਸਮ ਦੇਖਿ ॥ ਸੋ ਸੁਮਰਨ ਭੂਖ
ਨ ਭਨੈ ਸੁਕਵਿ ਸੁ ਲੱਛਨ ਪੇਖਿ ॥੧੯੭॥ ਜਹਾਂ ਜਥਾਰਥ ਕੀਨ ਆਇ ਇਥ
ਸਤੁ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਜੈ ਤਾ ਕੇ ਸਾਦ੍ਰਿਸ ਕੋ ਊਪਦਾਰਥ ਦੇਖਿ ਸੋ ਸੁਮਰਨਾ ॥
ਯਥਾ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਜਬ ਤੇ ਆਲਿ ਸੰਗ ਹੋ ਗਈ ਖਿਲੇ ਕੋਕਨਦ ਲੈਨ ॥ ਤਬ
ਤੇ ਛਿਨ ਬਿਛੁਰੈ ਨਹੀ ਲਲਤ ਲਾਲ ਕੇ ਨੈਨ ॥੧੯੮॥ ਕਮਲ ਦੇਖਬੇ ਸੋਂ
ਸੀਤਿ ਕਿਸਬੇ ਨੇਤ੍ਰਨਿ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੈ ਹੈ ॥ ਅਥ ਭ੍ਰਾਂਤਿਮਾਨ ਲ° ਦੋਹਾ ॥

ਅੰਨਿਅਬਸਤੁਮੈਅਨਿਅਕੋਦ੍ਰੈ ਜਹਿਭ੍ਰਮਉਦੋਤ ॥ ਤਾਕੇਸਾਦ੍ਰਿਸਦੇਖਕੈਭ੍ਰਾਂਤਿ
ਮਾਨਸੋਹੋਤ ॥੧੯੯॥ ਜਹਾਂਸਾਦ੍ਰਿਸਅਪਦਾਰਥਦੇਖਿਤਮੈਕਾਹੂਔਰਪ
ਦਾਰਥਕੋਭ੍ਰਮਹੋਇਸੋਭ੍ਰਾਂਤਿਮਾਨ ॥ ਯਥਾਦੋਹਾ ॥ ਬਿੰਦਾਬਨਬਿਹਰਤ
ਫਿਰਤਰਾਧਾਨੰਦਕਿਸੋਰ ॥ ਦਾਮਨਿਘਨਜਿਯਜਾਨਿਸੰਗਿਡੋਲਤਬੋ
ਲਤਮੋਰ ॥੨੦੦॥ ਸ੍ਰੀਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸਨਜੀਮੈਬੀਜੁਰੀਔਮੇਘਨਕੋਭ੍ਰਮਪ
ਰ੍ਯੋਮੋਰਨਿਕੋਂ ॥ ਅਥਪ੍ਰਤੀਪਾਲਿਕਾਰਲ੦ ॥ ਏਕਜਹਾਂਉਪਮਾਨਕੀ
ਬ੍ਯਰਥਤਾਕੀਜੈ ੧ ॥ ਦੂਜੋਜਹਾਂਉਪਮਾਨਉਪਮੇਯਕੀਸਮਤਾਲਾ
ਇਕਨਹੋਇ ੨ ॥ ਤੀਜੋਜਹਾਂਉਪਮਾਨਕੇਆਗੇਉਪਮੇਯਕੋਨਿਰਾਦਰ
ਹੋਇ ੩ ॥ ਚੌਥੋਜਹਾਂਉਪਮੇਯਕੇਆਗੇਉਪਮਾਨਕੋਨਿਰਾਦਰਹੋਇ ੪
ਸੋਪ੍ਰਤੀਪ ॥ ਯਥਾਮਯਥਾ ॥ ਲਾਲਕੋਸਵੈਯਾ ॥ ਲਾਵਨਕੇਨਿਧਿਏਕ

ਪ੍ਰਤਾਪਕੇਤਜਾਗੀਜੁਹੈਸਿਗਔਗਤ੍ਰਿਨੌਕੋ ਭੂਮਿਕੇਧਾਰਕਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰ
ਰਚੈਬਿਧਕੈਕਵਿਔਚਿਤਚੌਕੈ।ਚੰਦਚਕ੍ਰੋਕਿਮਸੁਰਕਜੋਕਿਮਭੂ
ਰਿਹੂਪੰਚਕਗੇਕਿਹਿਗੌਂਕੈ।ਕਾਹੇਕੋਜੌਂਹੀਰਚੇਕੁਲਪਥੱਧਂਦੱਬਜਭੂ
ਤਲਕੁਾਰਜਿਨੌਕੈ ੨੦੧। ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਜੀਕੀਲਾਵਨਤਾਦਿਉਪਮੇ
ਯਕੇਆਗੇਚੰਦ੍ਰਾਦਿਉਪਮਾਨਕੀਬੇਜਰਬਾਤਾਦਿਖਾਈ ਦ੍ਰਤੀਯ
ਬਾ ਅਤਿਉਜਲਦ੍ਰਿਗਮੀਨਸੇਕਹੇਕੌਨਬਿਧਜਾਹਿ ਮੀਨਉਪਮਾਨ
ਜੋਨੇਤ੍ਰਉਪਮੇਯਕੀਸਮਤਾਲਾਇਕਨਹੀ ਤ੍ਰਿਤੀਯਬਾਲਲਤਲ
ਲਾਮੇ ਕਬਿੱਤ੍ਰ ਜਾਗਰਮੈਗਹਰਾਈਜੇਰੂਮੈਉਚਾਈ ਰਤਨਾਬਹੂਮੈਭੂਪ
ਕੀਨਿਕਾਈਨਿਰਧਾਰਿਯੌ।ਦੌਨਦੇਵਤਭੂਮੈਸਯਾਨਸੁਰਗੁਰੂਮੈਪ੍ਰਸਾਦਿ
ਗੀਰਨੀਰਮੈਸੁਕੈਸੇਕੈਬਿਸਾਰਿਯੌ।ਤਰਨੀਮੈਤੇਜਬਰਨਤਮਤਿਰਾਮਸੋ

ਤਿਜਗਅਰਗੈਸਾਅਨੀਰਮਨੌਮੌਂਬਿਚਾਰਿਓ ।ਰਾਦਭ੍ਰਾਵਾਸਿੰਘਕਹਾਤ੍ਰਮਹੀ
ਬਡੇਹੋਜਗਰਾਵਰੇਕੌਗੁਨਔਰਠੌਰਹੂੰਨਿਹਾਰਿਓ ੨੦੨ ।ਸਾਗਰ
ਵਿਉਪਮਾਨਕੇਆਗੇਭ੍ਰਾਵਾਸਿੰਘਉਪਮੇਯਕੋਅਨਾਦਰਭਯੋ ਲਨ੍ਯਾ
।ਜਬਉਪਮੇਯਹੀਕੌਅਨਾਦਰਭਯੋਤੌਚਮਤਕਾਰਕਹਾ ਉਤਰ ।ਪ੍ਰ
ਨਿਤੋਸਾਗਰਾਦਿਸਾਦ੍ਰਿਸਮਾਨਿਯੌਯਹਿਚਮਤਕਾਰ ।ਚਤੁਰਥਪ੍ਰ
ਥਾ ।ਪਾਹਨਜਿਨਜਿਯਗਰਬਧਰੌਹੌਹੀਕਠਿਨਅਪਾਰ ।ਦੂਰਜ
ਨਕੇਹਿਯਦੇਖਿਯੋਤੌਸੇਲਾਖਹਜਾਰ ੨੦੩ ।ਦੂਰਜਨਹ੍ਰਿਦੈਉਪਮੇ
ਯਕੇਆਗੇਪਾਹਨਉਪਮਾਨਕੋਨਿਰਾਦਰਕਿਯੋ ।ਅਬਸਾਮਾਨ੍ਯਅ
ਲੰਕਾਰਲ੦ ।ਦੋਹਾ ।ਬਰਨਨੀਯਜਾਹਿਔਰਸੌਂਗੁਨਸਮਤਾਕਰਿਤੂੰ
ਲ੍ਯਾ ।ਦ੍ਵੈਮੈਭੇਦਨਫੁਰੈਨਜਾਹਿਸੋਸਾਮਾਨ੍ਯਅਮੁੱਲ੍ਯਾ ੨੦੪ ।ਜਹਾਂਬਰ

ਨਨੀਯਕੇਤੁੱਛਕਾਹੂਔਰਮੈਗੁਨਹੋਂਇਤਿਨਕਰਿਦੋਊਨਿਮੈਂਭੇਦਨਹੁ
ਰੈਸੋਸਾਮਾਨ੍ਯਾ ਦ੍ਵੈਬਿਸੇਸਨਮੀਲਤਥਾਰਨਾਰਥਾ ਯਥਾ ਦੋਹਾ ॥ ਲ
ਖਿਯੈਨਿਸਮੈਨਵਲਕੈਕੌਤਕਸੁਖਸਰਸਾਤ ॥ਹਿਮਕਰਿਅਰੁਤਿਯ
ਬਦਨਨਿਮੈਂਅੰਤਰਲਖ੍ਯੌਨਜਾਤ ੨੦੫ ॥ਹਿਮਕਰਿਔਤਿਯਬਦਨਮੈ
ਭੇਦਨਹੀਜਾਨ੍ਯੋਜਾਤ ॥ਹਿਮਕਰਿਕੌਨਹੈਔਤਿਯਬਦਨਕੌਨਹੈ ਯਥ
ਥਾਤੁਕਾ ॥ ਜਨੀਨਜਾਤਮਸਾਲਔਬਾਲਸੁਲਾਲਗੁਲਾਲਚਲਾ
ਵਤਚੂਕੈਂ ॥ਅਥਾਬਿਸੇਖਾਲੰਕਾਰ ॥ ਜਹਾਂਪ੍ਰਸਿੱਧਆਧਾਰਤੇਬਿਨ
ਅਧੇਯਕੀਸਥਿਤਿਸੋਪ੍ਰਥਮ ॥ ਜਹਾਂਏਕਬਸਤੁਏਕਬੇਰਹੀਅਨੇਕ
ਨਿਕੈਵਾਏਂਤਿਨੈਔਰਹੈਸੋਦੂਤੀ ॥ ਜਹਾਂਏਕਬਸਤੁਕੇਰਚਤਹੀਤਾਕੇਸੀ
ਰਾਔਰਹੂਨਿਰਜਤਨਰਚਿਯੈਸੋਤ੍ਰਿਤੀਯਾਬਿਸੇਖਾ ॥ਪ੍ਰਥਮਯਥਾ ॥ਬਿ

ਕਰਿ

ਹਾਰੀ ਜੋਹਨਮੂਰਤਿਸ੍ਯਾਮਕੀਅਤਿਅਦਭੁਤਗਤਿਜੋਇ।ਬਸਤਸੁ
ਚਿਤਅਤਿਰਤਭੂਪ੍ਰਤਾਬਿੰਬਤਜਗਹੋਇ ੨੦੬ ਇਹਾਂਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ੍ਨਕੀ
ਮੂਰਤਕੋਪ੍ਰਸਿੱਧਆਧਾਰਨਹੀਹੈਚਿਤ। ਮੂਰਤਕੌਅਧਾਰਮੈਂਦ੍ਰਹੋਤ
ਹੈ। ਤ੍ਰਿਤੀਯਥਾ।ਕਲਾਨਿਧੌਕਬਿੱਤੁ।ਪ੍ਯਾਰੀਤੁਵਅੰਗਨਕੀਉਪਮ
ਗੀਸੁਬਾਸਸੋਈਲਗੀਹਰਿਚੰਦਨਮੋ।ਇੰਦਰਾਕੇਪ੍ਯਰਮੋ।ਆਲ
ਤੀਲਤਾਬਨਮੇਸੇਵਤੀਗੁਲਾਬਨਮੋਮ੍ਰਗਮਦਧਨਸਾਰਅੰਬਰ
ਅਗਰਮੋ।ਉਛਰਅਛੇਹਛਬਛਾਈਪੁਨਛਿਤਪਰਿਦੇਖਿਯਤਸੋ
ਈਮਨਿਮਾਨਕਮੁਕਰਮੋ।ਚੰਪਕਬਨੀਮੇਚਰਾਗਨਕੀਅਨੀਮੇਚਾਰੁ
ਚੰਦਕੀਕਲਾਮੇਚਪਲਾਮੇਚਾਮੀਕਰਮੋ ੨੦੭ ਇਹਾਂਨਾਯਕਾਕੀ
ਸੁਬਾਸਏਕਬੇਰਹੀਚੰਦਨਾਦਿਕੋਂਛਾਇਕਰਰਹੀ।ਤੈਸੇਹੀਛਬਿਅ

ਨੇਕਨਿਕੈਛਾਇਰਹੀ॥ਤ੍ਰਿਤੀਜਬਾਸਵੈਯਾ॥ਭੂਪਰਭੂਪਅਨੂਪਮਅਮ
ਦਭੁਤਕੀਰਤਿਜੋਨ੍ਰਿਪ੍ਰਕਾਸਸਚੋਈ॥ਭੂਰਿਪ੍ਰਭਾਵਭਯੋਪ੍ਰਭਤਾਈਕੌ
ਤੀਖੌਪ੍ਰਤਾਪਕੌਤੇਜਤਚੋਈ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਭੁਵਾਲਰਚੋਸਭੁਰੰਚ
ਕੌਏਕੌਨਚਾਉਬਚੋਈ॥ਕਾਮਰਚੋਹਿਮਧਾਮਰਚੋਅਪ੍ਰਵਾਨਰ
ਚੋਨਵਭਾਨੁਰਚੋਈ॥੨੦੮॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਨਾਥਮਹਾਰਾਜਕੇਹੋਤਹੀਕ
ਮਾਦਿਅਨੇਕਸੰਗਹੀਰਚੇਗਏ॥ਅਥਤਦਗੁਨਾਲੰਕਾਰਲੰ॥ਭਾਖਾ
ਭੂਖਨੇ॥ਦੋਹਾ॥ਤਦਗੁਨਤਜਿਗੁਨਆਪਨੋਸੰਗਤਕੋਗੁਨਲੇਯ॥ਬੇਸ
ਰਮੋਤੀਅਧਰਮਿਲਿਪਦਮਰਾਗਛਬਿਦੇਯ॥੨੦੯॥ਜਹਾਂਆਪਨੋਤ ਗਾ
ਜਿਸੰਗਤਕੋਗੁਨਗ੍ਰਹਨਕਰੈਸੋਤਦਗੁਨਜੈਸੇਬੇਸਰਕੋਮੋਤੀਅਧਰ
ਮਿਲੇਜਾਲਿਪਦਮਰਾਗਅਰੁਨਰੰਗਕੋਜਵਾਰਭਯੋ॥ਨਨ॥ਆਪ

ਔਰ

ਨੋਗੁਨਤਆਗਿਕੈਂਗੁਨਕਾਹੇਕੋਗ੍ਰਹਨਕਰੈਔਕੈਸੇਗ੍ਰਹਨਕਰੈ॥ ਉਤੱਰ
ਆਪਨੀਸੁਛਤਾਕਰਿਔਰਕੋਗੁਨਗ੍ਰਹਨਕਰੈਹੈਜੈਸੇਫਟਕਸਿਲਾ
ਢਿਗਜਪਾਕੁਸਮਰਾਖਿਏਤਬਜਪਾਕੁਸਮਕੇਰੰਗਕੋਆਪਨੀਸੁ
ਛਤਾਕਰਿਜਫਟਕਸਿਲਾਗ੍ਰਹਨਕਰੈਹੈ॥ ਔਜਾਕੇਗੁਨਕੋਗ੍ਰਹਨਕ
ਰੈਹੈਤਾਮੈਪ੍ਰਬਲਗੁਨਹੋਤਹੈਜਾਤੇਔਰਮੈਛਾਇਜਾਤਹੈ॥ ਅਥਾਸ
ਦੋਹਾ॥ ਬੇਲਕੋਰੰਗਦਿਯੋਗੁਹਿਆਲਨਪਾਗਿਕੇਹਾਥਗੁਲਾਬ
ਕੈਸਾਨਜੋਲਾਯੋਹੀਏਤਬਚੰਪਕਹ੍ਵੈਗਯੋਮੰਦਹਾਸੀਤਬਕੁੰਦਕੇਸ
ਨੋ॥ ਨੈਨਨਕੇਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਪਰੈਗੁਲਸੋਸਨਕੀਦੁਤਿਹ੍ਵੈਗਈਆਨਜੋ
ਏਤੋਕਛੂਪਲਟਯੋਅਗਿਮੈਰੰਗਦੇਖਤਹੀਮਨਮੇਰੋਬਿਕਾਨੋ॥ ੨੧੦
ਅਥਅਤਦਗੁਨਾਲੰਕਾਰਲ॥ ਦੋਹਾ॥ ਸੰਗਤਕੇਜਹਿਹੋਤਹੀਗਹੈ

ਨਗੁਨਕੋਲੇਸਾ।ਸੁਅਤਦਗੁਨਭੂਖਨਲਖੌਸਬਹੀਬੁੰਧਿਬਿਸੇਸ।੨
੧੧ ।ਜਹਾਂਸੰਗਤਹੂਹੋਇਤੌਭੀਤਾਕੇਗੁਨਕੌਗ੍ਰਹਨਨਕੀਜੈਸੋਅਤਦ
ਗੁਨ ।ਯਥਾ।ਬਿਹਾਰੀ। ਏਰੀਯਹਿਤੇਰੀਦਈਕੇਹੂਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਨਜਾਇ
ਨੇਹਭਰੇਹਿਯਰਾਖਿਯੇਤੂਭੂਖਿਯੈਲਖਾਇ ੨੧੨। ਨੇਹਭਰੇਹਿਯੇਮੇ
ਰਹਿਕਰਿਭੂਖੋਰਹਿਨੋਯਾਤੇਅਤਦਗੁਨ ।ਯਾਮੇਆਪਨੀਕਠੋਰਤਾਕ
ਰਿਔਰਕੌਗੁਨਨਹੀਗਹੈਹੈ ।ਅਥਬ੍ਯਾਘਾਤਅਲੰਕਾਰਲ੦ ।ਦੋਹ।
੦ ।ਔਰਬਸਤੁਸਾਧਨਜੁਹ੍ਵੈਕੀਜੈਤਾਸੋਔਰ।ਸੋਬ੍ਯਾਘਾਤਬਖਾਨਿਯੇ
ਕਹਤਸੁਕਵਿਸਿਰਮੌਰ ੨੧੩ ।ਜਹਾਂਜੋਔਰਬਸਤੁਕੋਸਾਧਨਹੋਇਤ
ਸੌਔਰਹੀਕੀਜਿਯੈਅਰਥਯਾਹਿਜੋਸੁਖਦੈਨਵਾਰੋਦੂਖਦੇਯਸੋਬ੍ਯਾ
ਘਾਤ ।ਯਾਮੇਕੇਪਲਟਿਬੇਸੌਔਅਪਨੇਸੁਭਾਵਬਿਕਾਰਸੌਂਸੁਖਦੈਨਵ

ਰੋਹੀਦੂਖਦੇਤਹੈ।ਜੈਸੇਚੰਦ੍ਰਮੀਤਲਤਾਕੋਸਾਧਨਹੈਬਿਰਹਾਬਿਖੇਸੋਈ
ਆਗਿਉਪਜਾਵੈਹੈ।ਨਨੁ।ਬਿਖਮਕੋਜੋਨਹੋਇ।ਉਤੰਰ।ਬਿਖਮਅੰਤ
ਲੋਉਦਮਕਿਯੇਬੁਰੋਫਲਹੋਤਹੈ।ਯਾਮੇਉਦਮਕੋਪ੍ਰਯੋਜਨਨਹੀਹੈ।
ਯਥਾਮਤ੍ਰਿਰਾਮਕੋਦੋਹਾ।ਪਿਯਬਿਛੁਰਤਬਿਧਿਬੈਰਪਾਰਿਉਲਾਟਧਰੇ
ਸਬਹੇਤੁ।ਜੋਨਿਰਖਤਸੁਖਦੇਤਹੇਤੇਨਿਰਖਤਦੂਖਦੇਤ। ੨੧੪ ।ਇਹਾਂ
ਸੁਖਦਤੇਦੂਖਦਭਏ। ਪੁਨਃਦੋਹਾ।ਨਿਜਕਿਰਨਨਿਸੋਜਗਤਕੋਬ
ਰਖਿਸੁਧਾਸੁਖਦੇਤ।ਤਿਨਕਿਰਨਨਿਸੌਚੰਦਤੂੰਮੋਚਿਤ੍ਰਕਰਤਅਚੇਤ।
੨੧੫ ।ਅਥਸੰਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਅਲੰਕਾਰਲ॰।ਦੋਹਾ।ਰਹਤਜਹਾਂਨਿਰਪੇਛ੍ਹ
ਬਹੁਸਬਦਾਰਥਾਲੰਕਾਰ।ਅਪਨੀਅਪਨੀਠੌਰਮੇਸੋਸੰਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਸੰਭ੍ਰਾ
ਰ।੨੧੬ ।ਜਹਾਂਨਿਰਪੇਛ੍ਹਬਹੁਤਸਬਦਾਰਥਾਲੰਕਾਰਅਪਨੀਅ

ਪਨੀਠੌਰਮੈਏਕਠੇਪ੍ਰਕਾਸਕਰੈਂਸੋਸੰਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿਨਿਰਪੇਛ੍ਯਾਬਿਸੇਸਨਸਿਕ
ਰਬਾਰਨਾਰਥਾ ਲਛ੍ਨ ਜਹੋਇਏਕਠੇਤਹਾਆਪਨੀਆਪਨੀਠੌਰਕੈਸੇਪ੍ਰ
ਕਾਸੈਂਆਨਿਰਪੇਛ੍ਯਕੈਸੇਹੋਇ ਉਤੱਰ। ਤਿਲਤੰਦੁਲਨ੍ਯਾਇਤਿ
ਲਤੰਦੁਲਏਕਠੇਹੂਹੋਹਿਤਊਭਿੰਨਭਿੰਨਭਾਸੈਂਹੈਂਤੰਦੁਲਨਿਕੀਅਪੇਛ੍ਯ
ਤਿਲਨਿਕੌਨਹੀਆਂਤਿਲਨਕੀਅਪੇਛ੍ਯਾਤੰਦੁਲਨਿਕੌਨਹੀ ਲਛ੍ਨ।
ਜੇਤੇਅਲੰਕਾਰਹੈਂਸਬੈਮੈਸਬਦਾਰਥਅਲੰਕਾਰਮਿਲੇਹੀਚਲੇਹੈਂਐ
ਅਪਨੀਅਪਨੀਠੌਰਭਿੰਨਭਿੰਨਭਾਸੈਂਹੈਂਅਨੁਪ੍ਰਾਸਾਦਿਸੁਭਾਵੋਕਤ੍ਯ
ਦਿਪਰਿਯਾਯੋਕਤ੍ਯਾਦਿਸੋਸਬਹੀਸੰਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿਹੋਹਿ ਉਤੱਰ ਜਹਾਂਪੂਰ
ਬਪਰਪ੍ਰਸੰਗਸਿਅਲੰਕਾਰਤਥਾਅਲੰਕਾਰਭਾਸੈਤਹਾਂਤੌਜੋਅਲੰਕਾਰ
ਸਿਧਹੋਇਸੋਈਹੋਤਹੈ।ਜੈਸੇਉਤਪ੍ਰੇਛ੍ਯਾਐਸੀਕ੍ਰਿਸਨੈਜੀਪ੍ਰਿਯਾਜੀ

ਕੇਮੁਖਪੇਕੇਸਰਕੇਰੰਗਕੀਪਿਚਕਾਰੀਡਾਰੀਏਤੋਮੈਤੌਅਲੰਕਾਰਕੋਊ
ਨਹੀਜੋਕਹੋਸੁਭਾਵੋਕਤਿਹੈਤੌਪਿਚਕਾਰੀਡਾਰਿਬੋਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਕੋਕਛੂ
ਸੁਭਾਵਬੋਰਣੀਹੈ।ਆਗੇਕਹੌਬ੍ਰਹਮਾਨੈਮਾਨਿਚੰਦ੍ਰਕੋਛਿਪਾਇਸੂਰਜ
ਪ੍ਰਗਟਕਹੌਅਜੇਕਹਿਬੇਕਰਿਪੂਰਬਪਰੀਮਾਲਿਉਤਪ੍ਰੇਛ੍ਯਾਲੰਕਾ
ਰਸਿੰਪਭਯੋ।ਜੋਪਿਚਕਾਰੀਕੇਸਰਾਦਿਬਿਵਹਾਰਕਹੇਸੋਬਿਨਾਇਤ
ਨੈਈਕਹਤੇਬ੍ਰਹਮਾਨੈਚੰਦ੍ਰਛਿਪਾਇਸੂਰਜਪ੍ਰਗਟਕਹੌਤੌਅਰਥ
ਨਬਨਤੋ।ਜਹਾਂਐਸੀਰੀਤਿਹੋਇਤਹਾਂਏਕਹੀਅਲੰਕਾਰਜਾਨਿਯੈ
ਹਐਜਹਾਂਦੋਹਾਦਿਮੇਏਕਬਾਕਯਾਰਥਮੇਏਕਅਲੰਕਾਰਹੋਇਦੂਸੇ
ਬਾਕਯਾਰਥਮੇਦੂਸਰੋਹੋਇਤਹਾਂਸੋਸੌਅਲੰਕਾਰਹੋਇਸੋਸੋਕੇਵਲ
ਜਾਨਿਯੈ। ਪੁਨ: ਜਹਾਂਸੰਪੂਰਨਦੋਹਾਦਿਮੇਏਕਅਲੰਕਾਰਹੋਇ

ਫੇਰਤਾਂਹੀਮੇਦੂਜੋਹੋਇਸੋਸੀਸ੍ਰਿਜਿਜਾਨਿਐਇਤੋਭੇਦਾ ਸੀਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਯ
ਬਾਂਛ੍ਰਪੈ ਗਛਿਹੁਰਿਤੁਭੂਰੇਤਭੁਨਿਰਹਿਤਨਵਲਤਾਬਿਰਾਜੀਾਕੋ
ਕਲਕੀਰਕਪੋਤਔਦਭੁਗਿਨਿਰਤਤਰਾਜੀ ਰਤਨਜਟਿਤਸਥਭੂਮਿ
ਭਾਨੂਜਾਪੂਰਿਭੂਰਿਬਰਾਸੁਖਦਗੋਪਿਗਨਜਹਤਨੰਦਨੰਦਨਕਹੁ
ਨਕਰਿ ਜੋਅਤਿਮਨਾਦਿਬ੍ਰਹਮਾਦਿਤੈਪਰੈਧਿਆਨਜੋਗਿਨਿਪਰੋ
ਸੋਔਲੌਜਹਬਸੀਰਰੈਸ੍ਰੀ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨਬੰਦਨਕਰੋ ੨੧੭ ਗਛਿਹੁ
ਰਿਤੁਭੂਰੇਤਭੁਰਹਿਬੇਸੌਔਕੀਰਕਪੋਤਾਦਿਬੋਲਬੇਸੌਸੁਭਾਵੋਕਤਿ
ਰਤਨਜਟਿਤਭੂਮਿਕਹਿਬੇਸੌਉਦਾਤਾ ਜੋਲੀਲਾਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸਨਦੇਵਪਾਛੈ
ਕਰੈਹੈਸੋਈਲੀਲਾਅਬਕਰੈਹੈਮੁਰਲੀਧੁਨਆਦਿਯਾਂਤੇਭਾਵਕ
ਅਲੰਕਾਰਜੋਪਾਛਲੀਬਾਤਕੌਪਰਤਛਬਰਨੋਜਾਮੇਸੁਭਾਵੋਕ

ਤ੍ਰਿਔਉਦਾਤਔਭ੍ਰਾਵਕਕੀਸੰਸਿਸਿਜਾਨਿਯੋ॥ਇਕਦੂਸਰੇਕੋਸਾਪੇ
ਛ੍ਰਿਤਨਹੀਹੈ॥ਅਥਸੰਕਰਾਲੰਕਾਰਲ॰॥ਦੋਹਾ॥ਸੁਕਵਿਬਹੁਤਭੂ
ਖਨਜਹਾਂਰਹੈਂਸਬੈਸਾਪੇਛ੍ਯਾ॥ਮਿਲੈਦੋਯਿਪ੍ਰਯੋਆਪਸੋਸੰਕਰਿਕ
ਹਿਸ੍ਵੇਛ੍ਯਾ॥੨੨੧੮॥ਜਹਾਂਬਹੁਤਅਲੰਕਾਰਹੋਇਐਸਾਪੇਛ੍ਯਾਹੋਇ
ਏਕਕੋਏਕਕੀਅਪੇਛ੍ਯਾਹੋਇਐਆਪੋਮੈਮਿਲੇਹੋਇਸੋਸੰਕਰ॥
ਲਨ੍ਹ॥ਕੈਸੇਮਿਲੇਹੋਇ॥ਉਤੰਰ॥ਨੀਰਖੀਰਨ੍ਯਾਇ॥ਨੀਰਔਖੀਰ
ਜਥਾਮਿਲੈਹੈਤਬਨਤੌਨੀਰਜਾਨ੍ਯੋਜਾਤਿਹੈਔਨਖੀਰਜਾਨ੍ਯੋਜਾ
ਤਹੈਔਜਾਨਬੈਸੈਨੀਰਕੀਅਪੇਛ੍ਯਾਖੀਰਕੌਹੋਤਹੈਖੀਰਕੀਅਪੇ
ਛ੍ਯਾਨੀਰਕੌਹੋਤਹੈਐਸੇਜਾਨਿਯੋ॥ਸਾਪੇਛ੍ਯਾਬਿਸੇਸਨਸੰਸਿ
ਬਾਰਨਾਰਥਾ॥ਸੋਸੰਕਰਤ੍ਰਿਧਾ॥ਸਿਦੋਹਸੰਕਰ੧ਅਗਿਅਗੀ

ਸੰਕਰਣ ।ਬਹੁਭੂਖਨਸੰਕਰ ੩ ।ਜਹਾਂਅਲੰਕਾਰਨਿਮੇਸੰਦੇਹਹੋਇ
ਯਹਿਹੈਕਿਬਾਯਹਿਹੈਸੋਸੰਦੇਹਸੰਕਰ ।ਯਥਾ ।ਪ੍ਰਾਚੀਨਤੁਕ ।ਚਾਂ
ਦਨੀਮੈਰਾਧਾਆਨੈਚਾਂਦਨੀਸੀਹ੍ਵੈਗਈ ।ਇਹਾਂਆਨੈਪਦਤੇਉਤਪ੍ਰੇ
ਛ੍ਯਾਕਿਬਾਸੀਬਾਚਕਤੇਉਪਮਾਂਕਿਬਾਚਾਂਦਨੀਮੈਚਾਂਦਨੀਹ੍ਵੈਬੇਸੰ
ਸੀਲਤਾਇਨਕੋਸੰਦੇਹਹੀਰਹ੍ਯੋ ।ਜਹਾਂਏਕਅਲੰਕਾਰਕੇਦੂਸਰੋਅ
ਲੰਕਾਰਅੰਗਹੋਇਪੋਖਕਹੋਇਸੋਅੰਗਾਅੰਗੀਸੰਕਰ ।ਯਥਾ ।ਬਿ
ਹਾਰੀ ।ਬਾਰੌਬਲਿਤੁਵਦ੍ਰਿਗਨਪਰਿਆਲਿਖੰਜਨਮ੍ਰਿਗਮੀਨਾ ।ਅ
ਧੀਦੀਠਚਿਤੈਨਜਿਹਕਰੈਲਾਲਆਧੀਨਾ ੨੧੯ ।ਇਹਾਂਮੀਨਾਦਿ
ਕੇਬਾਰਬੇਸੌਪ੍ਰਤੀਪਆਧੀਦੀਠਿਸੌਲਾਲਆਧੀਨਾਕਿਯੇਯਾਤੇ
ਕਾਬ੍ਯਲਿੰਗਨੈਪ੍ਰਤੀਪਕੌਪੁਸਟਕਿਯੋ ।ਪ੍ਰਤੀਪਅੰਗੀਕਾਬ੍ਯਲਿੰਗ

ਅੰਗਜਾਨਿਐ॥ਜਹਾਪਦਨਿਸੇਤੇਬਹੁਤਅਲੰਕਾਰਨਿਕਸਤੇਆਵੈਸੋ
ਬਹੁਭੂਖਨਸੰਕਰ॥ ਯਥਾ॥ਬਿਹਾਰੀ॥ ਉਰਲੀਨੇਅਤਚਟਪਟੀਸੁ
ਨਮੁਰਲੀਧੁਨਧਾਇ॥ਹੌਂਹੁਲਸੀਨਿਕਸੀਸੁਤੌਗਏਂਫੂਲਸੀਲਾ
ਸੁਧਕੈ ਇ॥੨੨੦॥ਇਹਾਂਮੁਰਲੀਧੁਨਿਸੁਨਬੇਕੌਉਦਮਾਕਿਓਫੂਲਸੀਲਗੀ
ਹੂਖਭੁਜੋਜਾਤੇਬਿਖਅਲੰਕਾਰ॥ਹੁਲਸੀਫੂਲਸੀਜਾਮਕਾਆ
ਨੋਫੂਲਲਾਈਜਾਤੇਉਤਪ੍ਰੇਛਾ॥ਉਤਪ੍ਰੇਛਾਅਨੁਪ੍ਰਾਸਇਨਅਲੰਕਾ
ਰਨਕੀਤੁਰਤਨਹੀਪ੍ਰਤੀਤਹੋਤੀਹੈਜਾਤੇਬਹੁਭੂਖਨਸੰਕਰ॥ ਇਤਅ
ਲੰਕਾਰਃ॥ਕਬਿੱਤ॥ਦਰਸਦਰਸਬਿਨਾਬਿਖਜਅੰਗਾਰਪੁੰਜ
ਭੁਜਭੁੰਜਭਾਰੀਤਨਤਪਤਘਨੇਰੇਹੈਂ॥ਉਝਕਿਉਝਕਿਚਢੂਓਰਨ
ਚਿਤੈਕੈਚੌਪਕਾਹੂਕਹੂਸੁਖਨਸਮੂਹਸਬਹੇਰੇਹੈਂ॥ਤੁਮਬਿਨਾਬਿਪਤ

ਬਿਨਾਸਨਅਮੀਰਕਹਿਸਜਨਸਮਾਜਸੌਜਕੌਨਹੋਤਨੇਰੇਹੈ।ਬ੍ਰਿੰਦ
ਬਨਚੰਦਸਬਜਗਤਨਿਸਾਕੇਚੰਦਤੇਰੇਮੋਰਚੰਦਕੇਚਕੋਰਗਣ੍ਹਿਗ
ਮੇਰੇਹੈ।੨੨੧।ਦੋਹਾ।ਸੰਬਤਨਭਗ੍ਰਹਬਸੁਸਸੀਸਾਵਨਮਾਸਪੂਨੀ
ਤਾਰਿਥਕ੍ਰਿਆਸਾਹਿਤਕੋਸਿਧੂਰਚਯੋਕਰਿਪ੍ਰੀਤ।੨੨੨।ਕਰਿਜੋ
ਰੈਸਬਕਵਿਨਪੈਬਿਨਤੀਕਰਤਅਮੀਰ।ਭੂਰਿਭੂਲਦ੍ਵੈਦਾਸਮੈਤੁਮ
ਬਖਸਿੰਦਗੰਭੀਰ।੨੨੩।ਸ੍ਰੀਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਕੌਬਰਨਨ।ਦੋਹਾ।ਅ
ਹੰਸਪਨਪੂਰਮੈਪਾਸਮਸਦਾਸਬਨਿਰਸਦੇਤ।ਸੁਖਦਸੁਧਾਸਰ
ਆਨਿਉਰਦਿਪਤਦਾਮਨੀਕੇਤ।੨੨੪।ਕਬਿੱਤੁ।ਧਾਮਧਾਮਬਿਮਲ
ਬਿਤਾਨਬਾਦਲਾਕੇਬੇਸਫਰਸਨੂਹਾਰਛਬਿਛਾਜਤਛਈਛਈ।
ਅਨੂਰਗਅਮੀਰਭੀਰਰਾਗਰਾਗਨੀਕੀਦ੍ਵਾਰਭੂਨਿਨਿਸਮਾਸਮਾਜ

ਜਾਜਤਸਈਜਈ।ਰਾਜਤਰਸਾਲਜਾਹਿਸੁਖਦਸੁਮਨਸੰਤਜਪਤ
ਅਨੰਤਭਕ੍ਤਿਭਾਵਨਭਈਭਈ।ਮਾਨੋਦੇਵਜਾਨਿਆਨਿਰਾਜੇਹੈਂਅ
ਸੀਕੇਤੀਰਪ੍ਰੂਜਨਪਰਮਕੌਰਿਕਰਤਕਈਕਈ।੨੨੫।ਦੋਹਾ।ਜਿ
ਖਰਸੌਂਧਰਾਜਤਿਪੂਜਾਕਰਤਮਨੋਉਪਦੇਸਾ।ਪਟਕਰਸੌਂਕਹਿਆਨਿ
ਚਾਲੀਜੈਮੁਕਤਿਸੁਦੇਸਾ।੨੨੬।ਅਪਹਾਰੀਭਾਰੰਭ੍ਰਕੋਮੁਕਤਿ
ਜਾਲਰਸਰਾਸਾ।ਸ੍ਰੀਬ੍ਰਿਜਨਾਇਕਨਵਲਸੋਸੁਖਦਸੁਪਾਸਰਬਾਸ
।੨੨੭।ਸੋਰਠਾ।ਬਿਨਤੀਕਰਤਅਮੀਰਤੁਮਏਸ੍ਰੀਨਾਗਰਨਵਲਾ
ਹਰੌਕਠਿਨਭਵਪੀਰਕਾਲੀਮਰਦਨਗਿਰਿਧਰਨ।੨੨੮।ਕੀਜੈ
ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਾਨਪੁਨਪੁਨਮਾਂਗੌਂਜਹੈਸੁਭਾ।ਸੀਤਚੂਰਨਸੁਖਦਾਨਿਤਿ
ਨੇਮੇਹੋਇਨਿਵਾਸਸਦਾ।੨੨੯।ਇਤਿਸ੍ਰੀਅਤਿਰਿਸਸਾਹਿਤੰਸਿੰਧੁ

ਸ੍ਰੀ

ਅਮੀਰਦਾਸਬਿਰਚਤੇਅਲੰਕਾਰਨਿਰਨਯਰੀਥਸਮਾਪਤੰਸਮਪੂ
ਰਣੋਤਰੰਗ: ॥੫॥ ਸੁਭੁਭੂਆਤ॰ ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ੍ਨਜੀ ਸ੍ਰੀਰਾਮਜੀ॥

ਆਗੈਲਿਖਾਰੀਲਿਖਤਸਮਾਪਤਿਕੌਕਬਿੱਤਕਰਿਕਹਿਤੁਹੈ॥

॥ਕਬਿੱਤ॥ ਸੰਮਤਅਹਿਰਸਨਾਵਓਮਨਾਬਅਮੀਕਰਅੱਧਮਾਸਰੌਪੀਨ
ਬਪਖਸੁਚਕਾਰਹੀ ਤ੍ਰਔਦਸੀਸਿੰਪੁਤਾਤਸੁਤਵਾਰਮੋਦਕਾਰਕ੍ਰਿਸ੍ਨਸ
ਹਿਤਾਸਿੰਧੁਹੂਲਿਖੌਜੌਹੈਸੁਧਾਰਹੀ ਸ੍ਰੀਅਸੁਤਪੁਰਮਾਹਿਮੀਨਹੂਬਜਾਰ
ਆਹਿਲਿਖਾਰੀਬਿੱਸ੍ਨੂਦਾਸਕੌਤਾਹਿਮੈਅਗਾਰਹੀ ਭ੍ਰਾਈਔਧਾਭੁਰਨ
ਆਰਿੰਦਜੂਲਿਖਾਔਰਾਨਰੀਥਕਾਬਅਸੁਠਜੇਤੇਸਬਕੌਸਿੰਗਾਰਹੀ
੧

੧ਓ ਸ੍ਰੀਰਾਮਚੰਦ੍ਰਾਯਨਮਃ ॥ਸ੍ਰੀਗਣੇਸਾਯਨਮਃ ਸ੍ਰੀਸਾਰਸ੍ਵ

ਤੀਅਨਮ: ॥ ਅਬਚਤੁਰਕਬਿੱਤੁਰਾਮਾਇਨਲਿਖ੍ਯਤੇ ੧ਕਬਿੱਤੁ

॥ਆਦਿਦਸਰਥਧਾਮਲਿਯੋਅਵਤਾਰਜਿਨਪੁਨ: ਰਿਖਮੰਗਜਾਂਤੇਤਾਰ
ਕਾਬਿਦਾਰੀਹੈ ਸੁਬਾਹੁਮਰੀਚਮਾਰਤਾਰੀ,ਰਿਖਨਾਰਿਚਾਪੁਤੋਰ੍ਯਸਿਯਬ੍ਯਾ
ਹਿਤਾਨੀਭ੍ਰਿੰਗਜਖੁਆਂਰੀਹੈ ਛਾਡ੍ਰਰਾਜਸਾਜਬਨਰਿਖਧਾਮਰਹੇਪ੍ਰ
ਨਤਾਹੀਤੇਪਧਾਰਨੀਚਭੀਲਨੀਉਬਾਰੀਹੈ ਐਸੇਰਾਮਚੰਦਭਵਫੰਦਕੇ
ਨਿਕੰਦਹਾਰਤਾਸਪਾਦਕੰਜਪ੍ਰਤਿਬੰਦਨਾਹਮਾਰੀਹੈ ॥੧॥ਕ: ਸੂਪਨਖਾ
ਨਾਕਕਾਂਨਕਾਟਾਖਰਦੂਖਰਔਮਾਰਾਮਿਗਕੰਚਨਕਾਲੀਯੌਜਾਨੈਮਾਰੀ
ਹੈ ਬਿਓਗਸਿਯਧਾਰਾਰੀਧਰਾਜਜਿਨਤਾਰਾਕੀਨੋਮੀਤਜੈਂਸੁਕੰਠਬਾ
ਲੀਮਾਰਾਅਹੰਕਾਰੀਹੈ ਜਾਂਕੇਕੀਸਦੈਂਤਬਾਰਗਭੂ[illegible]ਨਲੰਕਜਾਰੀ
ਸੀਯਸੋਧਆਇਜਾਂਸੌਂਹਨੂੰਨੇਪੁਕਾਰੀਹੈ ਐਸੇਰਾਮਚੰਦਭਵਫੰਦਕੇ

ਨਿਕੰਦਹਾਰਤਾਸਪਾਦਕੰਜਪ੍ਰਤਬੰਦਨਾਹਮਾਰੀਹੈ॥੨॥੧੪॥ ਜਿੰਨ੍ਹਸੇਤ
ਬਾਂਧਸੈਨਾਪਾਰਜਿਨਕੀਨੀਭੇਜਾਅੰਗਦਵਕੀਲਕਰਜਾਂਨੇਨੀਤਧਾਰੀ
ਹੈ॥ਲਿਆਓਫਿਰਦੂਤਾਰਿਪੁਭ੍ਰਾਤਕੋਸਰਨਸ੍ਵਾਮੀਮਤਾਂਸੌਂਕਰਪ੍ਰੀਤਪੁਨਲੈ
ਕਜੋਬਿਦਾਰੀਹੈ॥ ਜਾਂਹਿਕੋਪ੍ਰਤਾਪਕਹਯੋਮੰਦੋਨਾਰਿਰਾਵਣਕੋਤਜਕੁੰਭ
ਕਾਂਨਪਰਿਓਸੁਜੈਂਲੀਯੋਮਾਰੀਹੈ॥ ਐਸੇਰਾਮਚੰਦ੍ਰਭਵਫੰਦਕੇਨਿਕੰਦਹਾ
ਰਤਾਸਪਾਦਕੰਜਪ੍ਰਤਬੰਦਨਾਹਮਾਰੀਹੈ॥੩॥੧੪॥ ਮੇਘਨਾਦਆਯੋਰਣ
ਸੋਈਮਾਰਲੀਓਜਿਨਬਹੁਰੋਲਿਕੇਸਜਾਨਜਾਸਨੇਨਿਕਾਰੀਹੈ॥ ਬੋਲਸਿ
ਪਾਨੂਕੋਜਾਂਨੇਂਆਗਾਮਾਹਿਸੋਧਲੀਨੀਦੇਵਬਧੂਫੂਲਬ੍ਰਿਖਾਰੀਹੈਸੋਬਿਬਾ
ਕੀਹੈ॥ ਰਾਜਦੈਬਭੀਖਨਕੋਰਾਜੈਸੋਊਔਧਦਾਨਮਾਨਦੈਦੈਕਪਿਰਾਜਭੇ
ਜੋਪਰੀਬਾਰੀਹੈ॥ ਐਸੇਰਾਮਚੰਦ੍ਰਭਵਫੰਦਕੇਨਿਕੰਦਹਾਰਤਾਸਪਾਦਕੀ

ਜਪਤਬੰਦਨਾਹਮਾਰੀਹੈ ॥ ੪ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਪਠਵਤਨਿਤਪਤਲਾਇ
ਚਿਤਚਤੁਰਛੰਦਾਇਹਜੋਇ ॥ ਤਿਹਗ੍ਰਿਹਿਰਘੁਬਰਕ੍ਰਿਪਾਸੋਂਸਕਲਪਦਾ
ਰਥਹੋਇ ॥ ੫ ॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮਾਇਣਚਤੁਰਕਬਿਤੰਬੰਧੇਦੋਬੋਲੂਦਾਸਸ
ਮਾਪਤੰ ॥ ੪

